SFC2014

ACKNOWLEDGMENT OF RECEIPT

Με το παρόν έγγραφο πιστοποιείται η παραλαβή στις 12 Δεκέμβριος 2014 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή της έκδοσης 1.3 του επιχειρησιακού προγράμματος 2014GR16M2OP001, που εστάλη μέσω του συστήματος SFC2014 από Δημήτριος Ιακωβίδης (niakdimi) εξ ονόματος του κράτους μέλους.

Digitally signed by
European Commission
Signature for SFC
Date: 2014.12.12
19:32:24 CET
Reason: SFC Signature
Location: Brussels

This document certifies that the European Commission has officially recorded in the SFC2014 Information System, at a given date and time, the documents and structured data that are described in the following pages. These documents and data have been entered into the SFC2014 system by users officially appointed by their Member State and have been formally transmitted to the European Commission by the person whose name is indicated on the first page. As such, this acknowledgement of receipt cannot commit the European Commission to anything else other than acknowledging the receipt of these documents and data. In no way can this acknowledgement of receipt be considered as a commitment to approval or acceptance.

This acknowledgement of receipt is signed with an electronic certificate guaranteeing the date and time of the signature as well as the integrity of this document. The certificate used to sign this document is held by the European Commission and can be verified by the corresponding public key. Both the certificate and the instructions on how to use this public key can be downloaded from the SFC2014 support site (https://ec.europa.eu/sfc/en/2014/faq/how-verify-signature-acknowledgment-sent-sfc-system).

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ «ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ»

CCI	2014GR16M2OP001
Τίτλος	Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία
Έκδοση	1.3
Πρώτο έτος	2014
Τελευταίο έτος	2020
Επιλέξιμο από	1 Ιαν 2014
Επιλέξιμο έως	31 Δεκ 2023
Αριθμός απόφασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής	
Ημερομηνία απόφασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής	
Αριθμός απόφασης τροποποίησης ΚΜ	
Ημερομηνία απόφασης τροποποίησης ΚΜ	
Ημερομηνία έναρξης ισχύος απόφασης τροποποίησης ΚΜ	
Περιφέρειες NUTS που καλύπτονται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα	EL - ΕΛΛΑΔΑ (ELLADA) EL1 - ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ (VOREIA ELLADA) EL11 - Ανατολική Μακεδονία, Θράκη (Anatoliki Makedonia, Thraki) EL111 - Έβρος (Evros) EL112 - Ξάνθη (Xanthi) EL113 - Ροδόπη (Rodopi) EL114 - Δράμα (Drama) EL115 - Καβάλα (Kavala) EL12 - Κεντρική Μακεδονία (Kentriki Makedonia) EL121 - Ημαθία (Imathia) EL122 - Θεσσαλονίκη (Thessaloniki) EL123 - Κιλκίς (Kilkis) EL124 - Πέλλα (Pella) EL125 - Πιερία (Pieria) EL126 - Σέρρες (Serres) EL127 - Χαλκιδική (Chalkidiki) EL13 - Δυτική Μακεδονία (Dytiki Makedonia) EL131 - Γρεβενά (Grevena) EL132 - Καστοριά (Kastoria) EL133 - Κοζάνη (Kozani) EL134 - Φλώρινα (Florina) EL14 - Θεσσαλία (Thessalia) EL141 - Καρδίτσα (Karditsa) EL142 - Λάρισα (Larisa)

	EL143 - Μαγνησία (Magnisia) EL144 - Τρίκαλα (Trikala) EL2 - ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ (KENTRIKI ELLADA) EL21 - Ήπειρος (Ipeiros) EL211 - Άρτα (Arta) EL212 - Θεσπρωτία (Thesprotia) EL213 - Ιωάννινα (Ioannina) EL214 - Πρέβεζα (Preveza) EL22 - Ιόνια Νησιά (Ionia Nisia) EL221 - Ζάκυνθος (Zakynthos) EL222 - Κέρκυρα (Kerkyra) EL223 - Κεφαλληνία (Kefallinia) EL224 - Λευκάδα (Lefkada) EL23 - Δυτική Ελλάδα (Dytiki Ellada) EL231 - Αιτωλοακαρνανία (Aitoloakarnania) EL232 - Αχαΐα (Achaia) EL233 - Ηλεία (Ileia) EL24 - Στερεά Ελλάδα (Sterea Ellada) EL241 - Βοιωτία (Voiotia) EL242 - Εύβοια (Evvoia) EL243 - Ευρυτανία (Evrytania) EL244 - Φθιώτιδα (Fthiotida) EL245 - Φωκίδα (Fokida) EL25 - Πελοπόννησος (Peloponnisos) EL251 - Αργολίδα (Argolida) EL252 - Αρκαδία (Arkadia) EL253 - Κορινθία (Korinthia) EL254 - Λακωνία (Lakonia) EL255 - Μεσσηνία (Messinia) EL3 - ΑΤΤΙΚΗ (ATTIKI) EL30 - Αττική (Attiki) EL300 - Αττική (Attiki) EL4 - ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ, ΚΡΗΤΗ (NISIA AIGAIOU, KRITI) EL41 - Βόρειο Αιγαίο (Voreio Aigaio) EL411 - Λέσβος (Lesvos) EL412 - Σάμος (Samos) EL413 - Χίος (Chios) EL42 - Νότιο Αιγαίο (Notio Aigaio) EL421 - Δωδεκάνησος (Dodekanisos) EL422 - Κυκλάδες (Kyklades) EL43 - Κρήτη (Kriti) EL431 - Ηράκλειο (Irakleio) EL432 - Λασίθι (Lasithi) EL433 - Ρεθύμνη (Rethymni) EL434 - Χανιά (Chania) ELZ - EXTRA-REGIO NUTS 1 ELZZ - Extra-Regio NUTS 2 ELZZZ - Extra-Regio NUTS 3

1. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΕΞΥΠΝΗ, ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ

1.1 Στρατηγική για τη συμβολή του επιχειρησιακού προγράμματος στη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και την επίτευξη οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής

1.1.1 Περιγραφή της στρατηγικής του προγράμματος σε σχέση με τη συμβολή του στην υλοποίηση της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, βιώδιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και την επίτευξη οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.
Εισαγωγή

Το ΕΣΠΑ 2014-2020 αποτελεί κρίσιμο παράγοντα επιτυχίας για την επανεκκίνηση της Ελληνικής οικονομίας. Ο σχεδιασμός της Νέας Προγραμματικής Περιόδου συμπίπτει με την χρονική περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας επιδιώκεται να διαμορφωθεί ένα νέο πρότυπο ανάπτυξης και να τεθούν οι βάσεις για τα επόμενα χρόνια. Ο χρονισμός εκκίνησης της νέας περιόδου δίνει τη δυνατότητα να δράσει το νέο ΕΣΠΑ ως καταλύτης για μία στροφή προς την κατεύθυνση της υποστήριξης της επιχειρηματικότητας. Όχημα για την επανεκκίνηση της ελληνικής οικονομίας θα αποτελέσει το Ε Π «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ).

Το ΕΠΑνΕΚ αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση των στόχων του ΕΣΠΑ 2014–2020, κυρίως της Χρηματοδοτικής Προτεραιότητας 1, αλλά και των 3, 4 (υποδομές ενέργειας) και 5 (διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας). Στρατηγικός στόχος του ΕΠΑνΕΚ είναι **«η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, της μετάβασης στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και την αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας».**

Ειδικότερα, σηματοδοτεί την κύρια στροφή στο νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα, που αναδεικνύει σε κεντρικό ρόλο παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς τομείς της οικονομίας. Μέσω του ΕΠΑνΕΚ, υλοποιείται **η στρατηγική της Έξυπνης Εξειδίκευσης** με στόχο τη σύνδεση της έρευνας και της καινοτομίας με την επιχειρηματικότητα και την ενίσχυση των υφιστάμενων πλεονεκτημάτων της Ελλάδας και των περιφερειών της.

Οικονομική κατάσταση της αγοράς

Η Ελλάδα ξεπέρασε τον κίνδυνο εξόδου από την Ευρωζώνη, αλλά οι συνθήκες παραμένουν δύσκολες. Η χώρα μειονεκτεί σημαντικά σε όρους ανταγωνιστικότητας, εξωστρέφειας, καθώς και καινοτομικής και ποιοτικής επιχειρηματικότητας που αυξάνει την εγχώρια προστιθέμενη αξία.

Η Ελλάδα βρίσκεται σήμερα στον έκτο χρόνο μίας βαθειάς και παρατεταμένης ύφεσης. Η σωρευτική μείωση στο ΑΕΠ κατά το 2008-2013 έχει αγγίξει το 22%, ενώ η ανεργία

έχει εκτοξευθεί στο 27%. Το συνολικό μέγεθος της μείωσης του ΑΕΠ δίνει ένα μέτρο της κρίσης στην οποία η ελληνική κοινωνία και οικονομία βρίσκονται σήμερα. Η μείωση αυτή οφείλεται τόσο στην μείωση της κατανάλωσης όσο και των επενδύσεων.Το προηγούμενο *στρεβλό* οικονομικό μοντέλο ανάπτυξης βασίστηκε στον υπερδανεισμό του δημοσίου, το οποίο τροφοδοτούσε την κατανάλωση. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την εμφάνιση των «δίδυμων» ελλειμμάτων, δηλαδή ελλειμματικό κρατικό προϋπολογισμό συνδυασμένο με ελλειμματικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Τα «δίδυμα» ελλείμματα οδήγησαν σε μεγάλη **αύξηση του επιπέδου του δημοσίου χρέους** και τελικά στην οικονομική και κοινωνική κρίση.

Την ίδια στιγμή ως συνέπεια των ανωτέρω η χώρα εμφανίζει πολύ **υψηλό ποσοστό ανεργίας**. Τα μεγέθη της απασχόλησης και της ανεργίας επηρεάστηκαν σημαντικά από τις δυσμενείς οικονομικές εξελίξεις στη χώρα μας. Το Β΄ Τρίμηνο του 2014, ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε σε 3.539 χιλ. άτομα και των ανέργων σε 1.208 χιλ., σε συνολικό πληθυσμό της χώρας των 10.815 χιλ. κατοίκων. Το ποσοστό ανεργίας ήταν 27,8%, έναντι 27,8% του προηγούμενου τριμήνου και 27,1% του αντίστοιχου τριμήνου 2013.

Οι ενδείξεις ωστόσο είναι θετικές, καθώς το ΑΕΠ σταμάτησε να πέφτει με τους έντονους ρυθμούς της περιόδου 2010-2013. Παρ' όλες τις διαρθρωτικές και οικονομικές αδυναμίες της χώρας, παρουσιάζεται **σταδιακή ανάκαμψη των μακροοικονομικών δεικτών και μετατροπή του πρωτογενούς ελλείμματος σε πρωτογενές πλεόνασμα.** Για πρώτη φορά η Ελλάδα παρουσιάζει πρωτογενές πλεόνασμα για το 2013 της τάξης του 0,8%, ενώ για το διάστημα Ιανουαρίου–Οκτωβρίου 2014 το πρωτογενές πλεόνασμα διαμορφώθηκε στο 1,3% του ΑΕΠ. Η επίτευξη του πρωτογενούς πλεονάσματος είναι δυνατό να τροφοδοτήσει την ανάπτυξη και αποτελεί ευκαιρία, καθώς δίνεται η δυνατότητα δημιουργίας ενός ευνοϊκότερου οικονομικού κλίματος και ανάκτησης του κλίματος εμπιστοσύνης που αποτελεί ένα από τους σημαντικότερους παράγοντες προσέλκυσης άμεσων επενδύσεων.

Η πρόσφατη **αποκατάσταση της αξιοπιστίας της Ελλάδας στις διεθνείς κεφαλαιαγορές**, που οδήγησε σε σημαντική πτώση των αποδόσεων των κρατικών ομολόγων, αναμένεται να έχει θετικό αντίκτυπο για τη χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας και την επιστροφή των καταθέσεων στο τραπεζικό σύστημα.

Ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας

Η σφοδρή οικονομική κρίση και η πολυετής ύφεση επιτάχυναν την υπερ-δεκαετή πορεία αποβιομηχάνισης της οικονομίας, με δραματικά αρνητικές συνέπειες στην ανταγωνιστικότητα. Συνέπεια αυτού είναι το **χαμηλό επίπεδο άμεσων ξένων και εγχώριων επενδύσεων.**

Ιστορικά οι επενδύσεις στην Ελλάδα κυμάνθηκαν στον ευρωπαϊκό μέσο όρο ωστόσο, από το 2008 και μετά, εμφανίζεται μία αυξανόμενη απόκλιση, ακολουθώντας την πτωτική πορεία του ΑΕΠ. Οι συνολικές επενδύσεις στην οικονομία το 2012 ανήλθαν στο 13,6% του ΑΕΠ, σε σύγκριση με το 24% που αποτελεί το μέσο όρο της περιόδου 2000-2008, όταν η οικονομία επετύγχανε αύξηση του ΑΕΠ κατά 3,1%.

Σύμφωνα με την έκθεση του ΟΟΣΑ[1], το 2012 η Ελλάδα προσέλκυσε $2,9 δις άμεσες ξένες επενδύσεις. Το επίπεδο της χώρας στη προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων

παραμένει σε χαμηλό επίπεδο σε σύγκριση με χώρες όπως η Ιταλία ($8,8 δις), η Ιρλανδία ($29,3 δις), η Γαλλία ($62,2 δις), η Ισπανία ($27,7 δις) και η Πορτογαλία ($8,9 δις). Διαφαίνεται όμως μία σταθερή ανοδική πορεία καθώς το 2010, οι άμεσες ξένες επενδύσεις είχαν σχεδόν εκμηδενιστεί ($0,3 δις), ενώ το 2011 ανήλθαν σε $1,1 δις.

Πέραν της τρέχουσας δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας, άλλοι παράγοντες που αποθαρρύνουν την επενδυτική δραστηριότητα στην Ελλάδα συνδέονται με την **αναποτελεσματικότητα του δημόσιου τομέα** (δημόσια διοίκηση) κυρίως σε ότι αφορά τα εμπόδια στην επιχειρηματική δραστηριότητα.

Ωστόσο, η χώρα διαθέτει **αξιόλογο φυσικό περιβάλλον** και **σημαντικό πολιτισμικό κεφάλαιο** (αρχαίο και σύγχρονο, υλικό και άυλο). Συγκεκριμένα, η Ελλάδα διαθέτει 419 περιοχές Natura 2000, 16η θέση στην ΕΕ27 και τη 10η θέση στην ΕΕ27 ως προς την έκταση που αυτές καταλαμβάνουν (42.955 τ.χλμ) (πηγή: Natura 2000 Barometer, Ιαν. 2011). Επίσης, η Ελλάδα διαθέτει 19 αξιόλογα μνημεία ενταγμένα στην παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά (εκ των οποίων 2 αποτελούν μίξη φυσικής και πολιτιστικής κληρονομίας). Το περιβάλλον αυτό αποτελεί ισχυρό σημείο υπεροχής για την Ελλάδα καθώς ευνοεί την ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στα πεδία κυρίως του τουρισμού και του πολιτισμού.

Πέραν του φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου, η Ελλάδα διαθέτει **υψηλό απόθεμα σε ανθρώπινο δυναμικό υψηλού επιπέδου κατάρτισης**. Ειδικότερα, έχει αυξημένο κεφάλαιο σε επιστημονικό προσωπικό και εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό. Συγκεκριμένα, κατατάσσεται 2η σε διαθεσιμότητα επιστημόνων και μηχανικών στην ΕΕ28[2]. Χαρακτηριστική είναι η ύπαρξη ισχυρής ελληνικής ερευνητικής κοινότητας στο εξωτερικό, δυναμικό υψηλής ποιότητας και νησίδες αριστείας σε δημόσιους ερευνητικούς φορείς και στον ιδιωτικό τομέα.

Ο τριτογενής τομέας της χώρας αποτελεί άλλο ένα δυνατό σημείο καθώς παρουσιάζει **υψηλή συμβολή στο ΑΕΠ και στην απασχόληση**. Ειδικότερα, το 2012 ο τριτογενής τομέας συνεισέφερε 80,2% της συνολικής εγχώριας Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ) (ΕΕ-27 73%) και απασχολεί το 72,2% που είναι ταυτόσημο με το ποσοστό στην ΕΕ27.

Επιχειρηματικότητα και επιχειρηματικό περιβάλλον

Η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα χαρακτηρίζεται από έντονη δραστηριοποίηση επιχειρήσεων με μικρό μέγεθος (έως 10 εργαζόμενοι) και οικογενειακό χαρακτήρα στη διοίκηση και τη λειτουργία τους. Ειδικότερα, σύμφωνα με την έκθεση την Ευρωπαϊκής Επιτροπής[3], οι πολύ μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις καλύπτουν το 99,6% της συνολικής επιχειρησιακής δραστηριότητας στην Ελλάδα, ενώ απασχολούν το 85% του εργατικού δυναμικού της χώρας. Η αγορά συνεπώς είναι κατακερματισμένη και επιπλέον οι επιχειρήσεις αυτού του τύπου έχουν μια εγγενή δυσκολία ανάπτυξης δραστηριοτήτων εκτός των τειχών των παραδοσιακών αστικών κέντρων.

Επίσης, ένας σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων που δραστηριοποιείται στη χώρα παράγουν χαμηλής προστιθέμενης αξίας προϊόντα και παρέχουν κοινές υπηρεσίες (commodity services). Σύμφωνα με την έκθεση για την ανταγωνιστικότητα και την εφαρμογή της βιομηχανικής πολιτικής της ΕΕ, οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε υψηλής τεχνολογίας βιομηχανικά προϊόντα καθώς και σε εξειδικευμένες υπηρεσίες

έντασης γνώσης (knowledge-intensive services) αποτελούν μόλις 18% της συνολικής επιχειρησιακής δραστηριότητας σε σύγκριση με το μέσο όρο της ΕΕ, ο οποίος ξεπερνά το 30%. Συνολικά, η επιχειρηματική δραστηριότητα στη χώρα χαρακτηρίζεται από μέτριες επιδόσεις στην καινοτομία και χαμηλό ρυθμό ανάπτυξης στον τομέα αυτό.

Το προφίλ της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα, σύμφωνα με το Παγκόσμιο Παρατηρητήριο Επιχειρηματικότητας (GEM 2013), διαφέρει σημαντικά από αυτό των οικονομιών που βασίζονται στην προώθηση της καινοτομίας. Ειδικότερα, λόγω της κρίσης, οι αντιλήψεις στην Ελλάδα σχετικά με την ύπαρξη επιχειρηματικών ευκαιριών καταγράφουν με ποσοστό 13,5% μια από τις χαμηλότερες επιδόσεις παγκοσμίως για το 2013, σε αντίθεση με την αντίληψη ικανοτήτων για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας που παρουσιάζει υψηλή επίδοση με ποσοστό 46%. Επίσης, τα ευρήματα αναφορικά με τα κίνητρα επιχειρηματικής δραστηριοποίησης αναδεικνύουν πως μετά την έναρξη της κρίσης στην Ελλάδα η επιχειρηματικότητα ανάγκης σημείωσε αύξηση καθώς το 35,8% των επιχειρηματιών δηλώνουν πως στράφηκαν στον επιχειρηματικό στίβο από ανάγκη (το 2012 ήταν 30%), παρά για λόγους εκμετάλλευσης πραγματικών επιχειρηματικών ευκαιριών με ποσοστό 23,5% (το 2012 ήταν 32%).

Ένα επιπλέον θέμα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ελληνική οικονομία, αφορά στην **έλλειψη ρευστότητας** (η Ελλάδα καταλαμβάνει την 28η θέση στην ΕΕ28 ως προς τη δυνατότητα χρηματοδότησης επιχειρήσεων3). Η ομαλή λειτουργία των επιχειρήσεων επηρεάζεται σημαντικά από τη δυσκολία χρηματοδότησης της λειτουργίας και των επενδύσεών τους. Το γεγονός αυτό σχετίζεται με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το σύνολο του τραπεζικού τομέα, τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του δημοσίου προς τους προμηθευτές καθώς και τη μείωση της αγοραίας αξίας των περιουσιακών στοιχείων που έχουν τεθεί ως εγγύηση (real estate).

Η ανάπτυξη του επιχειρηματικού περιβάλλοντος προϋποθέτει και την ύπαρξη σημαντικών υποδομών που θα στηρίξουν την επιχειρηματικότητα. Η χώρα συνεχίζει να παρουσιάζει ελλείψεις σε σημαντικές εθνικές υποδομές, π.χ στην **Ενέργεια** (διασύνδεση νησιών με ηπειρωτικό σύστημα), στον **Τουρισμό** (συνεδριακά κέντρα, μαρίνες), στον **Πολιτισμό** (υποδομές προστασίας, συντήρησης-ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς), στις **ΤΠΕ** (ευρυζωνικότητα, υπολογιστικές υποδομές), στο **Περιβάλλον** (υποδομές διαχείρισης /αξιοποίησης αποβλήτων), στις **Μεταφορές** και **Αγροδιατροφή/ Βιομηχανία τροφίμων** (agro-logistics hubs,επιχειρηματικά πάρκα).

Μια ακόμη αδυναμία που μεγεθύνθηκε στα χρόνια της κρίσης, είναι η **μειωμένη προσαρμοστικότητα επιχειρήσεων και ανθρώπινου δυναμικού στο συνεχώς μεταβαλλόμενο διεθνές επιχειρησιακό περιβάλλον.** Ειδικότερα, οι ελληνικές επιχειρήσεις είτε λόγω εσωτερικής αδυναμίας, είτε λόγω έλλειψης πόρων αδυνατούν να προσαρμοστούν έγκαιρα στις νέες συνθήκες της αγοράς που απαιτούν διαρκή ανάπτυξη και εφαρμογή νέων, αποτελεσματικότερων/ καινοτομικών οργανωτικών, επιχειρηματικών, λειτουργικών και παραγωγικών μοντέλων. Σε αυτό το πλαίσιο αδυναμίας προσαρμογής των επιχειρήσεων συμπαρασύρεται και το ανθρώπινο δυναμικό,καθώς απαιτείται προσαρμογή των ανθρώπινων πόρων σε νέες δεξιότητες και ικανότητες. Ο φαύλος κύκλος οδηγεί στην έλλειψη κατάλληλων στελεχών εκπαιδευμένων σε ειδικότητες αιχμής και με σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες.

Σημαντικά περιθώρια βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος υπάρχουν απλουστεύοντας **το θεσμικό πλαίσιο και με την ολοκλήρωση των διοικητικών**

μεταρρυθμίσεων. Στην Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια, ολοκληρώθηκαν ή είναι σε εξέλιξη διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που αφορούν στο επιχειρηματικό περιβάλλον (θεσμική μεταρρύθμιση στο σύστημα αδειοδότησης των επιχειρήσεων, σταδιακή απελευθέρωση των κλειστών επαγγελμάτων, κλπ). Οι προσπάθειες που έχουν ήδη αναληφθεί έχουν αρχίσει να δείχνουν τα πρώτα θετικά αποτελέσματα, γεγονός που αντανακλάται και στην κατάταξη της χώρας στο δείκτη ανάπτυξης επιχειρηματικότητας (Doing Business 2014) της Παγκόσμιας Τράπεζας, όπου η Ελλάδα κατέλαβε την 72η θέση το 2013 βελτιώνοντας κατά 6 βαθμούς την κατάταξή της.

Το νέο μοντέλο ανάπτυξης βασίζεται στις επενδύσεις και στην εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας και στην άρση των εμποδίων που επηρεάζουν το θεσμικό και επιχειρηματικό περιβάλλον έτσι ώστε να επιτευχθεί ευνοϊκό επενδυτικό κλίμα για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας. Κατά συνέπεια, η επιδιωκόμενη ανάπτυξη συναρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ταχύτητα της εφαρμογής και τη συνολική πρόοδο του προγράμματος διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που βρίσκεται σε εξέλιξη.

Έρευνα, Καινοτομία και Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνίας στην Ελλάδα

Σύμφωνα με τον πίνακα αποτελεσμάτων καινοτομίας των κρατών-μελών της ΕΕ για το 2014[4], η Ελλάδα είναι μία από τις χώρες που χαρακτηρίζονται από μέτριες επιδόσεις καινοτομίας (moderate innovator), γεγονός που την κατατάσσει κάτω του μέσου όρου της ΕΕ. Ωστόσο και ο ρυθμός ανάπτυξης της χώρας στο τομέα της καινοτομίας για το 2013, δεν ξεπέρασε το μέσο όρο της ΕΕ (ανήλθε σε 1,2%) γεγονός που συμβάλλει στο χάσμα μεταξύ Ελλάδας και άλλων Ευρωπαϊκών χωρών.

Ωστόσο, **το ελληνικό σύστημα Ε&Κ έχει να επιδείξει ισχυρά σημεία**: καλές επιδόσεις στα συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ Προγράμματα - Πλαίσια, σημαντική ελληνική εκπροσώπηση σε διεθνή ερευνητικά δίκτυα και έργα του Ευρωπαϊκού Οδικού Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών, ύπαρξη ισχυρής ελληνικής ερευνητικής κοινότητας στο εξωτερικό, έμψυχο δυναμικό υψηλής ποιότητας και νησίδες αριστείας σε δημόσιους ερευνητικούς φορείς και σε ιδιωτικό τομέα, ελληνική παρουσία στο χώρο των επιστημονικών δημοσιεύσεων που ξεπερνά το μέσο όρο της ΕΕ.

Τα πλεονεκτήματα αυτά όμως δεν έχουν αξιοποιηθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε να ξεπεραστούν διαρθρωτικές αδυναμίες της οικονομίας και να ενσωματωθεί η ερευνητική δραστηριότητα στις παραγωγικές διαδικασίες. Αυτό οφείλεται κυρίως:

- Στον συνήθη προσανατολισμό της έρευνας σε πεδία που συνδέονται σε μεγάλο βαθμό με τα ενδιαφέροντα των ερευνητικών ομάδων και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης που παρέχουν τα σχετικά προγράμματα και λιγότερη έμφαση στα πεδία που αφορούν ανάγκες της οικονομίας
- Στη διάρθρωση του παραγωγικού ιστού της χώρας, ο οποίος στο μεγαλύτερο μέρος του αποτελείται από επιχειρήσεις μικρού μεγέθους με δραστηριότητες χαμηλής έντασης γνώσης, με αποτέλεσμα την υποτονική ζήτηση υπηρεσιών Ε&Κ, και τις χαμηλές επενδύσεις στην έρευνα από τις επιχειρήσεις
- Στην έλλειψη ειδικευμένων επενδυτικών κεφαλαίων και έλλειψη μηχανισμών μεταφοράς τεχνολογίας

Συνέπεια των ανωτέρω και της κρίσης είναι η συνεχής διαρροή του επιστημονικού δυναμικού υψηλού επιπέδου προς χώρες με καλύτερες συνθήκες απασχόλησης και ταχύτερη εμπορική αξιοποίηση της έρευνας (**brain drain**).

Αντίστοιχα, απειλή αποτελεί για τη χώρα και η ταχύτατη απαξίωση των υποδομών σε Ε&Κ, λόγω του αργού ρυθμού υιοθέτησης της τεχνολογίας και των καινοτομιών που προκύπτουν μέσα από την έρευνα, σε αντίθεση με το ραγδαίο ρυθμό ανάπτυξης της τεχνολογίας και της συνεχώς εξελισσόμενης ερευνητικής και καινοτομικής δραστηριότητας παγκοσμίως.

Επιπλέον αδύναμη παράμετρος, που συνδέεται με την καινοτομική δραστηριότητα, αποτελεί η **περιορισμένη αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)** από νοικοκυριά, επιχειρήσεις και Δημόσιο Τομέα (Digital Scoreboard 2013[5]). Ειδικότερα:

- Χαμηλή ανταπόκριση για συνδέσεις υψηλών ταχυτήτων (>30 MBps) 0,1% του συνόλου των συνδέσεων και χαμηλό ποσοστό των νοικοκυριών/επιχειρήσεων που έχουν σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση, ωστόσο καλή κάλυψη των δικτύων κινητής τηλεφωνίας 4ης γενιάς
- Τακτική ή καθημερινή χρήση Διαδικτύου, σε ποσοστά μικρότερα από τον μέσο όρο της ΕΕ, ενώ υψηλό παραμένει το ποσοστό των ανθρώπων που δεν έχουν χρησιμοποιήσει ποτέ το διαδίκτυο (42%)
- Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, με χαμηλό ποσοστό των βασικών ηλεκτρονικών δημόσιων υπηρεσιών προς τους πολίτες/επιχειρήσεις και με επίπεδο απόδοσης της δημόσιας διοίκησης και ποιότητας των δημόσιων υπηρεσιών αρκετά κάτω του μέσου όρου της ΕΕ (0.52 σε σχέση με την ΕΕ 1.18)
- Ψηφιακή επιχειρηματικότητα και ηλεκτρονικό εμπόριο, όπου το 2013 μόλις 25% των Ελλήνων πραγματοποίησαν αγορές μέσω Διαδικτύου, ενώ μόνο το 15% των μεγάλων Ελληνικών επιχειρήσεων και το 8% των ΜΜΕ δραστηριοποιούνται στο χώρο του ηλεκτρονικού εμπορίου

Η μεταστροφή του παραγωγικού μοντέλου της χώρας συνεπώς, συναρτάται με το βαθμό καινοτομίας που θα αναπτυχθεί στην παραγωγική της βάση προκειμένου, να καταφέρει να ξεπεράσει τον ανταγωνισμό και να τοποθετηθεί στην παγκόσμια αγορά με διαφοροποιημένη θέση από τους μεγάλους – δυνητικούς ανταγωνιστές της. Είναι λοιπόν σημαντικό, η χώρα να εκμεταλλευτεί την ευκαιρία αξιοποίησης των τομέων της οικονομίας που παρουσιάζουν θετικές αναπτυξιακές προοπτικές και δύνανται να αποδώσουν μακροχρόνια μεγαλύτερες προστιθέμενες αξίες και να τοποθετήσουν την ελληνική οικονομία στον παγκόσμιο χάρτη ανταγωνισμού. Η αναγνώριση αυτών των τομέων της οικονομίας αποτελεί επίσης και επιταγή της έξυπνης εξειδίκευσης για την επίτευξη της ευρωπαϊκής στρατηγικής έξυπνης ανάπτυξης.

Ειδικότερα για τη διαμόρφωση της Εθνικής Στρατηγικής για την έξυπνη εξειδίκευση στην Ελλάδα, έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία εντοπισμού των κρίσιμων δραστηριοτήτων στις οποίες θα πρέπει να εστιασθεί η ερευνητική και τεχνολογική προσπάθεια στη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020 στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για την Ερευνα , Τεχνολογία και Καινοτομία (ΕΣΕΤΑΚ) (εθνική στρατηγική RIS3) λαμβάνοντας υπόψη και τις περιφερειακές στρατηγικές RIS3 που διαμορφώνονται παράλληλα από τις Περιφέρειες).

Σύνοψη προκλήσεων και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας[6]

Οι αναπτυξιακές ανάγκες της ελληνικής οικονομίας εστιάζονται στην απαίτηση για ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης το οποίο θα στηριχθεί στην έξυπνη εξειδίκευση, στις υγιείς επενδύσεις και στην εξωστρέφεια. Το μοντέλο αυτό θα πρέπει να ξεπεράσει τις υφιστάμενες στρεβλώσεις, χαμηλή ανταγωνιστικότητα και μέτριες επιδόσεις στην έρευνα και την καινοτομία. Η νέα επιχειρηματικότητα θα αφορά κυρίως δραστηριότητες έντασης γνώσης και θα συνδυάζεται απαραίτητα, άμεσα ή έμμεσα, με τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.

Η έξυπνη εξειδίκευση θα πρέπει να διαπνέει το νέο επιχειρηματικό περιβάλλον και να αποσκοπεί στον εντοπισμό και την ανάδειξη των χαρακτηριστικών εκείνων της χώρας και των περιφερειών που δημιουργούν βιώσιμα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα. Η στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης επιδρά σε όλες τις πτυχές του μοντέλου ανάπτυξης μέσω της εξεύρεσης των εξειδικευμένων αγορών που διαθέτει η χώρα, την ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών σε παραδοσιακούς κλάδους και την αξιοποίηση της «έξυπνης» δυναμικής τους. Θα συμβάλει στην εξωστρέφεια και τη βελτίωση των διασυνδέσεων και της συνεργασίας μεταξύ τομέων και παραγόντων της καινοτομίας στη χώρα αλλά και με άλλες χώρες.

Επίσης, η κρίση έδειξε ότι η επανεκκίνηση της οικονομίας και η επαναφορά της ανάπτυξης θα πρέπει να βασισθεί κυρίως σε δυνάμεις του ιδιωτικού τομέα, σε επιχειρήσεις που είναι διεθνώς ανταγωνιστικές, σε μία κοινωνία που στηρίζει το πρότυπο αυτό και σε ένα κράτος που με τις δομές και πολιτικές του απελευθερώνει και βοηθά τις δημιουργικές δυνάμεις της επιχειρηματικότητας. Μέσα από ένα τέτοιο παραγωγικό μοντέλο δημιουργούνται βιώσιμες και ποιοτικές θέσεις εργασίας και ευκαιρίες για βελτίωση των εισοδημάτων.

Η ανάσχεση της αποδιάρθρωσης του παραγωγικού ιστού και η αντιστροφή της αποβιομηχάνισης προϋποθέτει τη **βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της μεταποίησης** μέσα από συνολική αναβάθμιση προς ένα νέο παραγωγικό μοντέλο που στοχεύει στην παραγωγή προϊόντων με υψηλή προστιθέμενη αξία. Οι ελληνικές επιχειρήσεις θα πρέπει να είναι κατάλληλα προετοιμασμένες να προσαρμοστούν και να επωφεληθούν από τις αναπόφευκτες αναδιαρθρώσεις των «αλυσίδων αξίας» τα επόμενα χρόνια σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Στόχος είναι να συμβάλλουν με αυτόν τον τρόπο στην οικονομική ευημερία και διατήρηση της κοινωνικής συνοχής μέσω της ανάπτυξης και της αύξησης της απασχόλησης.

Αναγκαία συνθήκη επίτευξης του νέου αναπτυξιακού μοντέλου αποτελεί η εφαρμογή μίας ολοκληρωμένης προσέγγισης, η οποία βασίζεται στη **διαμόρφωση του κατάλληλου επιχειρηματικού περιβάλλοντος (οικοσυστήματος)** που θα βοηθά τις επιχειρήσεις να εντοπίσουν και αξιοποιήσουν τις νέες ευκαιρίες ανάπτυξης και να συμμετέχουν σε τμήματα παγκόσμιων αλυσίδων. Τούτο περιλαμβάνει την απομάκρυνση των αναποτελεσματικών θεσμικών, κανονιστικών και διοικητικών εμποδίων στην επιχειρηματικότητα καθώς και τη διαμόρφωση και εφαρμογή στοχευμένης δέσμης κινήτρων για την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε επιλεγμένους τομείς.

Στρατηγική για το νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα

Η στρατηγική για τη μετάβαση στο νέο μοντέλο ανάπτυξης οικοδομείται και στηρίζεται στους εξής Στρατηγικούς Πυλώνες:

1.Ενίσχυση προσαρμογής επιχειρήσεων και ανθρώπινου δυναμικού στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις

Η ανάδειξη και υιοθέτηση ενός νέου παραγωγικού μοντέλου που θα στηρίζεται στην εξωστρέφεια και την καινοτομία δε μπορεί να επιτευχθεί χωρίς την προσαρμογή των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού. Η χώρα χρειάζεται ανθρώπινο δυναμικό καλά εκπαιδευμένο με εξειδικευμένες γνώσεις και οριζόντιες δεξιότητες που θα μπορεί να δημιουργήσει εστίες καινοτομίας, να υποστηρίξει αναπτυξιακούς τομείς προτεραιότητας και να υπηρετήσει ένα νέο επιχειρηματικό υπόδειγμα.

Με βάση τα παραπάνω, απαιτείται γρήγορη και αποτελεσματική **μετάβαση των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στα νέα δεδομένα της εποχής** και την εξομάλυνση των οδυνηρών συνεπειών που προκάλεσε η οικονομική κρίση κυρίως στην αγορά εργασίας. Τα αποτελέσματα που επιδιώκονται είναι τα εξής:

- Προσαρμογή επιχειρήσεων και ανθρώπινου δυναμικού στις επικρατούσες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της αγοράς
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων εργαζομένων που θα υποστηρίξουν την προσαρμογή των επιχειρήσεων στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις
- Δημιουργία ευνοϊκού κλίματος για καταπολέμηση της ανεργίας και δημιουργία νέων,βιώσιμων θέσεων απασχόλησης

Ειδικότερα, η προσαρμογή σε επίπεδο επιχείρησης αφορά σε αλλαγές στο επιχειρησιακό τους μοντέλο με ιδιαίτερη έμφαση σε τομείς, όπως: Οργάνωση και λειτουργία, βελτιστοποίηση της χρήσης πόρων, ενίσχυση της εξωστρέφειας και της καινοτομίας, ανάπτυξη εργαλείων και μεθόδων διοικητικής πληροφόρησης και συγκριτικών αξιολογήσεων, τεχνολογική αναβάθμιση, ενίσχυση της ποιότητας των προϊόντων και υπηρεσιών, αξιολόγηση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του προσωπικού, βελτίωση της περιβαλλοντικής διαχείρισης κλπ.

Βασικό χαρακτηριστικό της πολιτικής στήριξης της απασχόλησης για την επόμενη περίοδο πρέπει να είναι η μετατόπιση του κέντρου βάρους από την παραγωγή επαγγελματικής κατάρτισης στην **στήριξη των επιχειρήσεων** και ειδικότερα των σχεδίων που εκπονούν για προσαρμογή στην οικονομική κρίση και στις τεχνολογικές προκλήσεις.

Για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα απαιτείται περισσότερη εστίαση στη υποστήριξη κυρίως ΜΜΕ με αποδεδειγμένο δυναμικό ανάπτυξης, εξωστρέφειας και δυνατότητας μεγέθυνσης, αντί της υποστήριξης γενικευμένης δημιουργίας νέων αλλά συχνά θνησιγενών και μικρής κλίμακας επιχειρήσεων. Τα μέσα στήριξης της καινοτομίας και βελτίωσης της παραγωγικότητας στις ΜΜΕ απουσιάζουν από το ελληνικό επιχειρηματικό περιβάλλον. Χρειάζεται λοιπόν ένα αποτελεσματικό πλέγμα μηχανισμών στήριξης των επιχειρήσεων σε όλο το εύρος των αναγκών τους.

Επιπρόσθετα και έπειτα από συμφωνία με τους εκπροσώπους της ΕΕ, το Πρόγραμμα θα χρηματοδοτήσει εκπαίδευση, κατάρτιση και απασχόληση ερευνητών μέσω στοχευμένων

δράσεων που προκύπτουν από την Στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

2.Επικέντρωση σε τομείς παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και δυνάμει εξωστρεφείς και καινοτόμους

Το μεγάλο ζητούμενο για την επόμενη δεκαετία είναι η ενίσχυση των δυναμικών εστιών επιχειρηματικότητας που διαθέτει η χώρα. Εστίες επιχειρηματικότητας που συγκεντρώνουν σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε όρους τεχνολογίας, καινοτομίας, ποιότητας, δυνατότητας συνεργειών και εξωστρέφειας και όχι στην αναβίωση παραδοσιακών δραστηριοτήτων που έχουν απολέσει τα βασικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα τους.

Ειδικότερα, θα δοθεί προτεραιότητα σε τομείς δυνάμει εξωστρεφείς όπου υπάρχει ικανή και εμβληματική παραγωγή για τη χώρα,που μπορεί περαιτέρω να αυξηθεί σε κλίμακα/ μέγεθος μέσω της συνεργασίας των εμπλεκομένων μερών κατά μήκος της αλυσίδας αξίας. Τέτοιοι τομείς μπορεί να είναι ήδη ανεπτυγμένοι στη διεθνή οικονομία αλλά να αφήνουν στην καινοτόμο ελληνική επιχειρηματικότητα ένα παράθυρο ευκαιρίας για ανάπτυξη συγκεκριμένων τμημάτων της αγοράς (niche markets). Επιπλέον, οι τομείς αυτοί θα πρέπει να συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά εκείνα (π.χ. κρίσιμη μάζα και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα) που θα αξιοποιήσουν την **έξυπνη εξειδίκευση**. Οι επιλεγμένοι στρατηγικοί τομείς, μέσω δράσεων Ε&Κ θα αποκτήσουν τη δυναμική αύξησης της προστιθέμενης αξίας του προϊόντος τους στην αγορά, ώστε να το καθιστούν ανταγωνιστικό σε παγκόσμιο επίπεδο.

Οι στρατηγικοί τομείς αναγνωρίσθηκαν και καταγράφηκαν στο νέο αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας «Ελλάδα 2021»[7] και παρουσιάστηκαν από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό το Μάιο του 2014. Οι στρατηγικοί τομείς της χώρας και η στρατηγική κάθε ενός συνοψίζονται παρακάτω (Αναλυτικότερη παρουσίαση της στρατηγικής και των αξόνων παρέμβασης κάθε τομέα περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Α του Προγράμματος):

- **Αγροδιατροφή/ Βιομηχανία τροφίμων**: Το όραμα για τον αγροδιατροφικό τομέα με ορόσημο το 2023, συνίσταται στη διαμόρφωση ενός σύγχρονου παραγωγικού κλάδου με έμφαση στη βιομηχανία τροφίμων και την μεταποίηση, ικανού να συμβάλει στην οικονομική ευημερία και την ποιότητα ζωής των πολιτών, μέσω της παραγωγής ανταγωνιστικών, ποιοτικών και ασφαλών τροφίμων ελληνικής προέλευσης, με υψηλή προστιθέμενη και διατροφική αξία.
- **Ενέργεια**: Η στρατηγική του τομέα επιδιώκει την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και την υποστήριξη της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης της Ελλάδας σε συνδυασμό με την προστασία του καταναλωτή από τις υψηλές τιμές των ενεργειακών προϊόντων. Στόχος είναι επίσης η ανάπτυξη βιώσιμης επιχειρηματικότητας, σε τομείς όπου υφίσταται ουσιαστικό δυναμικό για την δραστηριοποίηση ελληνικών επιχειρήσεων, όπως η εξοικονόμηση ενέργειας, η αξιοποίηση των ΑΠΕ, καθώς και η συμμετοχή σε έργα υποδομών.

- **Εφοδιαστική Αλυσίδα**: Η εθνική στρατηγική στον τομέα της Εφοδιαστικής Αλυσίδας αποσκοπεί στην ενδυνάμωση της αποτελεσματικότητας και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος μεταφορών και Logistics, και στην ανάδειξη της

Ελλάδας σε διαμετακομιστικό κόμβο της ΝΑ Ευρώπης. Η στρατηγική αναλύεται στα εξής:

- Ενίσχυση αποδοτικότητας εφοδιαστικής αλυσίδας μέσω χαμηλού κόστους και υψηλής ποιότητας υπηρεσιών
- Απλοποίηση δομής και μείωση κρίκων εφοδιαστικής αλυσίδας προς όφελος του τελικού καταναλωτή
- Διασφάλιση βιωσιμότητας ελληνικών logistics μέσω ενίσχυσης της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής απόδοσης
- Εξωστρέφεια και διεθνοποίηση ελληνικών logistics
- Ανάδειξη ολοκληρωμένων εμπορικών πυλών εισόδου/εξόδου με υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας

- **Πολιτιστικές & Δημιουργικές Βιομηχανίες**:Η στρατηγική για την ανάπτυξη του τομέα που διακρίνεται σε δύο κλάδους, τις Δημιουργικές και τις Πολιτιστικές Βιομηχανίες, είναι η δημιουργία διακριτής ταυτότητας των παραγομένων προϊόντων και υπηρεσιών κάθε κλάδου (design & branding) προκειμένου να διευκολυνθεί η προώθηση τους στην διεθνή αγορά (εξωστρέφεια) σε συνδυασμό με την αισθητή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητάς τους και αύξηση της συνολικής προστιθέμενης αξίας τους
- **Περιβάλλον:** Η στρατηγική ανάπτυξης του τομέα εκτείνεται σε δραστηριότητες που έχουν μεγάλες προοπτικές ανάπτυξης μέχρι το 2023:
  1. Στήριξη επιχειρηματικότητας για διαχείρση των αποβλήτων είτε αστικά είτε βιομηχανικής προέλευσης ώστε να επιτευχθεί μεγαλύτερου βαθμού εκμετάλλευση της αξίας αυτών ως υλικό για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση ή ενεργειακή αξιοποίηση
  2. Στήριξη επιχειρηματικότητας και καινοτομίας σε προϊόντα και υπηρεσίες αντιρρύπανσης και απορρύπανσης με έμφαση στην «πράσινη επιχείρηση» και στη βιομηχανική συμβίωση
  3. Παραγωγή υψηλής ποιότητας περιβαλλοντικών υπηρεσιών προς την κοινωνία για αύξηση διαφάνειας και άμβλυνση κοινωνικών αντιδράσεων, διευκολύνοντας την εμπλοκή των επιχειρήσεων στη μελέτη και διατήρηση των περιβαλλοντικών πόρων και της βιοποικιλότητας
- **Τουρισμός**: Η στρατηγική του τομέα για την περίοδο 2014-20 συνίσταται στην ανάδειξη του ελληνικού τουρισμού με το συνδυασμό του φυσικού και του πολιτιστικού αποθέματος και του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας σε ένα συνολικό προϊόν εμπειριών, που θα το χαρακτηρίζει η υψηλή ποιότητα σε όλες τις πτυχές των προσφερόμενων υπηρεσιών, θα περιλαμβάνει ένα σύνολο αλληλοσυμπληρούμενων αλλά διακριτών τουριστικών προϊόντων και θα εξασφαλίζει ένα ενιαίο επίπεδο ελάχιστων ποιοτικών χαρακτηριστικών σε όλες τις περιφέρειες της χώρας. Αποτέλεσμα της στρατηγικής επιδιώκεται να είναι η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και η αύξηση των εσόδων ανά επισκέπτη, σημεία στα οποία η χώρα υστερεί σημαντικά έναντι των ανταγωνιστών της. Οι ειδικότερες προτεραιότητες για την επίτευξη αυτών των στόχων είναι:
  1. Ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού, αναβάθμιση ή/ και διαφοροποίηση του παραδοσιακού μοντέλου «ήλιος-θάλασσα»
  2. Εξασφάλιση υψηλότερης ποιότητας υπηρεσιών που προσφέρονται σε όλη την αλυσίδα αξίας
  3. Συντονισμένες δράσεις προώθησης τουριστικού προϊόντος από όλους τους συντελεστές με εστιασμένο σχεδιασμό

4. Κατάρτιση απασχολουμένων/δράσεις παροχής υποστήριξης στους επιχειρηματίες και αναβάθμιση παρεχόμενης τουριστικής εκπαίδευσης
5. Βελτίωση δημόσιων–κυρίως- υποδομών και υπερδομών,αλλά και ιδιωτικών με τις οποίες ο επισκέπτης έρχεται σε επαφή, με καινοτόμες παρεμβάσεις για ανάδειξη της επισκεψιμότητας των τουριστικών προορισμών της χώρας

- **Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών(ΤΠΕ):** Η εθνική Στρατηγική για την Ψηφιακή Ανάπτυξη (αιρεσιμότητα του Στόχου 2.1) έχει αναγνωρίσει τις ΤΠΕ είτε ως αυτοτελή στρατηγικό τομέα ανάπτυξης είτε ως καταλύτη (enabler) μετασχηματισμού για τους υπολοιπους τομείς/κλάδους της ελληνικής οικονομίας, συμπεριλαμβανομένου του δημοσίου τομέα.Στόχος των προτεραιοτήτων αποτελεί η μεταστροφή της αλυσίδας αξίας των ΤΠΕ προς μια εξωστρεφή, καινοτόμα, αναγνωρίσιμη και διατηρήσιμη κρίσιμη μάζα ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών, ικανών να δημιουργήσουν καινοτόμα επιχειρηματικότητα ή/και, να εισάγουν τις επιχειρήσεις των λοιπών τομέων, στις παγκόσμιες, ψηφιακές, αλυσίδες αξίας.Αυτό θα επιτευχθεί μέσω της κατά κανόνα αμφίπλευρης, ενίσχυσης τόσο της ζήτησης όσο και της προσφοράς, λειτουργικά αναβαθμισμένων και πιο καινοτόμων ψηφιακών προϊόντων/εφαρμογών, ψηφιακού περιεχομένου και λύσεων και υπηρεσιών ΤΠΕ
- **Υγεία**: Βασική επιδίωξη για τον τομέα της υγείας, είναι η ανάπτυξη βιώσιμης εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας με εξαγωγικό προσανατολισμό, σε περιοχές όπου υφίσταται ουσιαστικό δυναμικό για τη δραστηριοποίηση ελληνικών επιχειρήσεων, η οποία θα συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής του ΕΣΠΑ 2014–2020. Ειδικότερα στρατηγική στόχευση αποτελεί η στήριξη των νέων τεχνολογιών για την ενίσχυση της παραγωγικής διαδικασίας (π.χ. ανάπτυξη γενοσήμων υψηλής προστιθέμενης αξίας κ.α), την παροχή υπηρεσιών (τηλεϊατρική, προηγμένες διαγνωστικές & απεικονιστικές υπηρεσίες κ.α.),του τουρισμού υγείας. καθώς και των εξαγωγών
- **Υλικά–Κατασκευές**: Η στρατηγική στον τομέα των Υλικών συνίσταται στην ενίσχυση επιλεγμένων αλυσίδων αξίας του τομέα αφενός σε δραστηριότητες που συμπληρώνουν υπάρχουσες αλυσίδες αξίας και αυξάνουν την εγχώρια προστιθέμενη αξία και αφετέρου σε δυναμικούς εξαγωγικούς κλάδους έντασης γνώσης που αξιοποιούν νέες τεχνολογίες και αποσπούν μερίδια στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας.

Ιδιαίτερο ρόλο διαδραματίζουν και οι διατομεακές συνέργειες στο βαθμό που αναδυκνύουν αλυσίδες αξίας κρίσιμης σημασίας για την αναπτυξιακή προσπάθεια της χώρας για το νέο μοντέλο ανάπτυξης της. Στο πλαίσιο αυτό, ο ναυτιλιακός τομέας μπορεί να έχει σημαντική συμβολή στην ανταγωνιστικότητα της χώρας σε παγκόσμιο επίπεδο και στην ενίσχυση της απασχόλησης.

Η διαδικασία της παρακολούθησης των επιλεγμένων τομέων και ανάδειξης νέων τομέων, τεχνολογιών και δραστηριοτήτων θα είναι μια συνεχής διαδικασία μελέτης, διαβουλεύσεων, παρακολούθησης και ελέγχου σε όλη την προγραμματική περίοδο.

3.Στοχευμένη επιλογή επενδύσεων / επιχειρήσεων/ δραστηριοτήτων που διαθέτουν τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για το νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα

Για την αποτελεσματικότερη χρήση των πόρων του Προγράμματος απαιτείται επικέντρωση των επενδύσεων στις επιχειρήσεις που διαθέτουν αναπτυξιακές προοπτικές. Τα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων που αξιολογούνται θετικά, όσον αφορά στις αναπτυξιακές τους προοπτικές, διαφοροποιούνται σε μικρό ή μεγάλο βαθμό ανά τομέα συνοψίζονται παρακάτω:

- Εξωστρέφεια (δημιουργούμενο εξαγωγικό δυναμικό)
- Καινοτομία/δημιουργικότητα
- Σημαντικό μέγεθος σε κύκλο εργασιών και απασχόληση/ επαρκής γκάμα προϊόντων για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου ανταγωνισμού
- Στόχευση σε εξειδικευμένα τμήματα της παγκόσμιας αγοράς (niche markets)
- Θετικά αποτελέσματα και οικονομική προοπτική/ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων
- Επανακυκλοφορία των πόρων στην εσωτερική αγορά (μεγιστοποίηση του ποσοστού της εγχώριας προστιθέμενης αξίας)
- Νέα επιχειρηματικότητα/δημιουργία νέων επιχειρήσεων (π.χ.startups)
- Μικρό αποτύπωμα CO2,NO2,SO2,κλπ/χαμηλή επιβάρυνση του περιβάλλοντος
- Συνεργασία επιχειρήσεων κοινού σκοπού με στόχο την ενίσχυση της καθετοποίησης, τη δημιουργία διαπραγματευτικού πλεονεκτήματος, την ολοκλήρωση του προσφερόμενου προϊόντος/υπηρεσίας
- Προϊόντα/Υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας (Premium brands)

4.Εξασφάλιση των παραγόντων που διευκολύνουν τη δραστηριοποίηση των επιχειρήσεων στο Ελληνικό επιχειρησιακό περιβάλλον

Στο πλαίσιο της επίτευξης της έξυπνης ανάπτυξης, προτεραιότητα θα δοθεί και στην ενίσχυση της δημιουργίας ενός περιβάλλοντος φιλικού προς τις επιχειρήσεις, το οποίο προσελκύει επενδύσεις. Υπό το πρίσμα αυτό η στρατηγική του προγράμματος θα πρέπει να στοχεύσει στην διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας μέσα από τις εξής παραμέτρους:

Αναδιάρθρωση Δημόσιας Διοίκησης

Το αποτέλεσμα της δράσης της Δημόσιας Διοίκησης αποτελεί σημαντικό διευκολυντή ή εμπόδιο της ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας. Δομές, λειτουργίες και ανθρώπινο δυναμικό ενισχύεται για να μειωθούν περαιτέρω και πιο δραστικά, τα εμπόδια για ανάπτυξη υγιούς επιχειρηματικότητας. Θα υλοποιηθούν δράσεις συναφείς με την επιτάχυνση των διαδικασιών σύστασης και δημιουργίας επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία (π.χ.απλοποίηση διαδικασιών αδειοδότησης, επίλυσης διαφορών, αξιολόγησης επενδυτικών προτάσεων, εφαρμογής της μείωσης των διοικητκών βαρών απλοποίησης των φορολογικών και διασυνοριακών συναλλαγών κ.ά.).

Επίσης θα ενισχυθεί η απαιτούμενη διαλειτουργικότητα (κάθε επιπέδου) μεταξύ φορέων του δημοσίου, προκειμένου οι δημόσιες παρεχόμενες υπηρεσίες που έχουν άμεσο αντίκτυπο στην άσκηση της επιχειρηματικής δράσης να έχουν, μετά τις παρεμβάσεις, το ελάχιστο δυνατό κόστος συναλλαγής (transaction cost) χωρίς περιττά διοικητικά.

Ανάπτυξη δομών & υποδομών

Η αναβάθμιση υφιστάμενων δομών και υποδομών καθώς και η ανάπτυξη νέων, συνδέεται άμεσα με τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της χώρας καθώς επηρεάζει άμεσα (μείωση λειτουργικού κόστους επιχειρήσεων, βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών) και έμμεσα (ανάπτυξη νέων επιχειρησιακών δραστηριοτήτων, είσοδο σε νέες αγορές) τη λειτουργία του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Υποδομές για έρευνα και καινοτομία: Η δημιουργία ελκυστικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα για ανάπτυξη έρευνας και καινοτομίας αλλά και προώθησής της, προϋποθέτει τη δημιουργία ή/ και αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών έρευνας και καινοτομίας. Κατά συνέπεια είναι κρίσιμης σημασίας να τεθεί μια νέα βάση για ανάπτυξη και συντήρηση ερευνητικών υποδομών μέσω της δημιουργίας μιας Εθνικής Στρατηγικής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (**ΕΣΕΤΑΚ**) 2015-2021 και την υλοποίηση του Οδικού Χάρτη για τις ερευνητικές υποδομές δεδομένων των σημαντικών επενδύσεων που απαιτούνται γι' αυτές.

Υποδομές ΤΠΕ: Οι υποδομές ψηφιακών υπηρεσιών λειτουργούν καταλυτικά στην μεγέθυνση της οικονομίας. Η συνέχιση και ολοκλήρωση των επενδύσεων σε δίκτυα νέας γενιάς σε όλη την επικράτεια καθώς και των κεντρικών δημόσιων υπολογιστικών υποδομών, με ασφαλή, διαλειτουργική και οικονομικά αποδοτική, ενεργή διαμοίραση των ηλεκτρονικών δημόσιων πόρων θα συμβάλλει μέσω των παρεμβάσεων, καθοριστικά στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας. Το δυναμικό των ΤΠΕ θα κινητοποιηθεί προς την ενίσχυση υποδομών για την ευρυζωνικότητα, την ουσιαστική προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, την υγιή, διαφοροποιημένη και ανταγωνιστική ψηφιακή επιχειρηματικότητα χωρίς σύνορα, ακολουθώντας τη θεωρία της αλλαγής, όπως αναπτύσσεται στην Εθνική Στρατηγική για την ψηφιακή ανάπτυξη .

Εθνικές Υποδομές: Η ανάπτυξη κρίσιμων εθνικά υποδομών όπως ενδεικτικά για την ενέργεια, τον τουρισμό, τις μεταφορές–logistics, το περιβάλλον και τον πολιτισμό, αναμένεται να συμβάλλουν στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε αυτούς τους τομείς. Οι δράσεις θα πρέπει να ανταποκρίνονται στις νέες απαιτήσεις της στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση και για ικανοποίηση εθνικών αναπτυξιακών αναγκών.

Σύνδεση της στρατηγικής παρέμβασης με την δομή του ΕΠΑνΕΚ

Οι πυλώνες του νέου Αναπτυξιακού Υποδείγματος, όπως διαμορφώθηκαν μέσα από την στρατηγική παρέμβασης, συνδέονται στην δομή του ΕΠΑνΕΚ με τους βασικούς Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) του προγράμματος (πλην της Τεχνικής Βοήθειας) ως εξής:

Ο ΑΠ01 «Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με τομεακές προτεραιότητες» συνδέεται και αφορά του Στρατηγικούς Πυλώνες 2&3 ως εξής:

Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας μέσω του ΕΠΑνΕΚ επικεντρώνεται σε τομείς παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και δυνάμει εξωστρεφείς και καινοτόμους (9 στρατηγικοί τομείς της χώρας) που αναμένεται να αποτελέσουν τους μοχλούς ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας. Για την ενίσχυση της δραστηριότητας των τομέων αυτών θα γίνει στοχευμένη επιλογή επενδύσεων και δραστηριοτήτων που διαθέτουν τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για το νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα. Η έξυπνη εξειδίκευση και η στρατηγική ψηφιακής ανάπτυξης αποτελούν βασικές παραμέτρουςτου προγράμματος αφού θα πρέπει διαπνέουν το νέο αναπτυξιακό μοντέλο και αποσκοπούν στον εντοπισμό

των μοναδικών χαρακτηριστικών της Ελλάδας, αναδεικνύοντας τα υφιστάμενα πλεονεκτήματά της.

Ο ΑΠ01Σ «Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα και Νότιο Αιγαίο)» συνδέεται και αφορά του Στρατηγικούς Πυλώνες 2 &3

Το περιεχόμενο και η δομή του ΑΠ01Σ συμπίπτει με αυτό του ΑΠ1, ωστόσο για τεχνικούς λόγους (διαφορετικό ποσοστό συγχρηματοδότησης) έχει διαμορφωθεί ξεχωριστός Άξονας Προτεραιότητας.

Ο ΑΠ02 «Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις» συνδέεται και αφορά το Στρατηγικό Πυλώνα 1

Ο άξονας αυτός στοχεύει στην προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις, κατά κύριο λόγο, μέσω εφαρμογής σχεδίων διαρθρωτικής προσαρμογής των επιχειρήσεων ή συλλογικών επιχειρησιακών/κλαδικών σχεδίων. Οι ανάγκες προσαρμογής αφού μελετηθούν θα καταδείξουν τα πραγματικά κενά σε όρους κατάρτισης, εκπαίδευσης και επαγγελματικής ανάπτυξης των εργαζομένων, θα υποδείξουν αναδυόμενες δεξιότητες και ικανότητες και θα οδηγήσουν στον σχεδιασμό και υλοποίηση στοχευμένων προγραμμάτων ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού. Παράλληλα, για την επίτευξη του συνολικού στόχου του άξονα, θα απαιτηθεί η προσαρμογή της θεσμικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης και των ενδιαφερόμενων φορέων προς την κατεύθυνση βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της στήριξης της επιχειρηματικότητας και εξωστρέφειας των επιχειρήσεων.

Ο ΑΠ02Σ «Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα & Νότιο Αιγαίο)» συνδέεται και αφορά το Στρατηγικό Πυλώνα 1

Το περιεχόμενο και η δομή του ΑΠ02Σ συμπίπτει με αυτό του ΑΠ2, ωστόσο για τεχνικούς λόγους (διαφορετικό ποσοστό συγχρηματοδότησης) έχει διαμορφωθεί ξεχωριστός Άξονας Προτεραιότητας.

Ο ΑΠ03 «Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας» συνδέεται και αφορά το Στρατηγικό Πυλώνα 4

Ο άξονας αυτός στοχεύει στην αναβάθμιση των υποδομών της χώρας σε τομείς προτεραιότητας, οι οποίοι θα υποβοηθήσουν στην στήριξη της επιχειρηματικότητας. Στον άξονα αυτό περιλαμβάνονται στόχοι για την ενίσχυση των δομών και υποδομών, οι οποίες συνδέονται άμεσα και έμμεσα με την ανάπτυξη επιχειρηματικότητας, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, της καινοτομίας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων.

Ο ΑΠ03Σ «Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα & Νότιο Αιγαίο)» συνδέεται και αφορά το Στρατηγικό Πυλώνα 4

Το περιεχόμενο και η δομή του ΑΠ03Σ συμπίπτει με αυτό του ΑΠ3, ωστόσο για τεχνικούς λόγους (διαφορετικό ποσοστό συγχρηματοδότησης) έχει διαμορφωθεί ξεχωριστός Άξονας.

Ευρωπαϊκές προτεραιότητες και εθνικές υποχρεώσεις που λήφθηκαν υπόψη στο σχεδιασμό του ΕΠΑνΕΚ

Στρατηγική Ευρώπη 2020

Στόχος της στρατηγικής Ευρώπη 2020 είναι η προαγωγή μιας ανάπτυξης: έξυπνης, με αποτελεσματικότερες επενδύσεις στην εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία· βιώσιμης, χάρη στην αποφασιστική μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα· και χωρίς αποκλεισμούς, με ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στη μείωση της φτώχειας. Η συνεισφορά της χώρας στη στόχευση για την Ευρώπη 2020, έχει αποτυπωθεί στο ΕΣΠΑ 2014–2020[8], και έχει εξειδικευθεί μέσω συγκεκριμένων δεικτών. Το ΕΠΑνΕΚ εκτιμάται ότι θα συνεισφέρει σημαντικά στους εθνικούς στόχους και ειδικότερα στις εξής περιοχές:

Έρευνα & Τεχνολογική Ανάπτυξη: Με σειρά δράσεων που αναμένεται να κινητοποιήσουν την ιδιωτική συμμετοχή και να κατευθύνουν την προσπάθεια ανάπτυξης στους άξονες της έξυπνης εξειδίκευσης και καινοτομικής επιχειρηματικότητας. Το ΕΠΑνΕΚ συνδυάζοντας τους διαθέσιμους πόρους από τα Κοινοτικά Ταμεία εστιάζει στη σύνδεση των επιχειρήσεων με ερευνητικά ιδρύματα, στην εκμετάλλευση της γνώσης που παράγεται από την ερευνητική δραστηριότητα και στην αναβάθμιση του ερευνητικού δυναμικού με ταυτόχρονη διάδοση νέων τεχνολογιών, ενώ ταυτόχρονα δημιουργεί μηχανισμούς υποστήριξης καινοτομικής και τεχνολογικής επιχειρηματικότητας. Έτσι, η ολιστική υποστήριξη της καινοτομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας θα βελτιώσει τη θέση της χώρας στους δείκτες καινοτομίας με στόχο την αύξηση των δαπανών των επιχειρήσεων για Ε&Τ από 0,23% σε 0,38% του ΑΕΠ.

Ποσοστό απασχόλησης: Με την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς κλάδους, ώστε να αυξηθούν η κλίμακα/μέγεθος των μονάδων παραγωγής, θα επιταχυνθεί η εισαγωγή νέων προϊόντων/υπηρεσιών. Υποστηρίζοντας επίσης την ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού με εξειδικευμένες γνώσεις και οριζόντιες δεξιότητες που θα μπορεί να δημιουργήσει εστίες καινοτομίας, θα υποστηρίξει αναπτυξιακούς τομείς προτεραιότητας και θα υπηρετήσει ένα νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα.

Επιπλέον, το ΕΠΑνΕΚ θα συμβάλλει και στην επίτευξη των εθνικών στόχων που έχουν τεθεί στο πλαίσιο της στρατηγικής Ευρώπη 2020 (α) για μείωση κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας, (β) για μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και (γ) αύξηση συνεισφοράς των ΑΠΕ. Η συνεισφορά του ΕΠΑνΕΚ στα παραπάνω αφορά τόσο στην ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας στους παραπάνω τομείς όσο και την ενίσχυση των υποδομών που αποτελούν προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων αυτών. Τέτοιες υποδομές σχετίζονται με το δίκτυο μεταφοράς ενέργειας, με συστήματα αντιρρύπανσης/ απορρύπανσης, με την ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και επιχειρήσεων.

Στρατηγική της ΕΕ για την Γαλάζια Ανάπτυξη (Blue Growth)

Το μεγάλο δυναμικό του θαλάσσιου και παράκτιου χώρου μπορεί να συμβάλλει με πολλούς τρόπους στη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, την ανάδειξη επιχειρηματικών ευκαιριών και τη δημιουργία απασχόλησης στις συγκεκριμένες περιοχές. Το ΕΠΑνΕΚ θα επιδιώξει την ενίσχυση παρεμβάσεων διαφόρων τομέων που συμβάλουν στη στρατηγική της ΕΕ για την Γαλάζια Ανάπτυξη (Blue Growth), ευνοώντας και τις απαιτούμενες συνέργειες.

Έμφαση θα δοθεί σε δράσεις για τις οποίες η χώρα διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα ή παρουσιάζει σημαντικό δυναμικό για το μέλλον, όπως η ανάπτυξη βιώσιμου, υπεύθυνου και ποιοτικού τουρισμού, η υποστήριξη της έρευνας και καινοτομίας, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με φροντίδα για τη διασφάλιση της ποιότητας του περιβάλλοντος, τον περιορισμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και για τη δημιουργία ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων.

Συστάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ελλάδα

Η ΕΕ συστήνει για την Ελλάδα να εστιάσει την προσπάθεια σε μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα, δίνουν ώθηση στους δυνητικούς τομείς υψηλής ανάπτυξης και στη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης και αποτελούν μοχλό για επένδυση ιδιωτικών πόρων. Είναι επίσης αναγκαίο οι μελλοντικές δαπάνες της ΕΕ να επικεντρωθούν σε τομείς προτεραιότητας, ώστε να εξασφαλιστούν όσο το δυνατόν περισσότερα αποτελέσματα, αντί να υπάρξει κατακερματισμός δαπανών. Οι βασικές προκλήσεις που έχουν αναγνωριστεί από την ΕΕ για την Ελλάδα συνοψίζονται ως εξής:

«Αναποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης που εμποδίζει την αναπτυξιακή προοπτική της χώρας, σε συνδυασμό με ένα μη βιώσιμο οικονομικό μοντέλο που στερείται ανταγωνιστικότητας. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τη μεγάλη ανεργία, ιδίως των νέων, τον αυξανόμενο κοινωνικό αποκλεισμό και τη φτώχεια, την ανεπάρκεια επενδύσεων υποδομής για την προώθηση της ανάπτυξης και της απασχόλησης και την αναποτελεσματική χρήση φυσικών πόρων/ μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογή σε αυτήν».

Η στρατηγική του ΕΠΑνΕΚ απαντά στις συστάσεις της ΕΕ, καθώς εστιάζει στις μεταρρυθμίσεις εκείνες που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα, επικεντρώνει σε τομείς υψηλής προοπτικής για την ανάπτυξη και στοχεύει στη διαμόρφωση ενός νέου αναπτυξιακού μοντέλου που στηρίζεται στην ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία. Ειδικότερα, το ΕΠΑνΕΚ στοχεύει στα εξής:

- Ενίσχυση συνδέσεων Ε&Κ με επιχειρήσεις για προώθηση καινοτομίας και επιχειρηματικότητας
- Στήριξη στοχευμένων τομέων με θετικές αναπτυξιακές προοπτικές
- Διευκόλυνση πρόσβασης στη χρηματοδότηση και παροχή προηγμένων υπηρεσιών σε επιχειρήσεις, σε στοχευμένες μικροεπιχειρήσεις και ΜΜΕ
- Μείωση διοικητικής επιβάρυνσης για τις επιχειρήσεις, καταπολέμηση γραφειοκρατίας και απλούστευση του διοικητικού και νομικού πλαισίου για τη διασφάλιση της καλύτερης παροχής υπηρεσιών σε επιχειρήσεις
- Στήριξη ανάπτυξης δομών ΤΠΕ και προώθηση της χρήσης τους
- Εφαρμογή οργανωτικής καινοτομίας στη λειτουργία των επιχειρήσεων και εν γένει καινοτομίας στις εμπορικές συναλλαγές και διεθνοποίηση αυτών

- Βελτίωση ποιότητας και συνάφειας της εκπαίδευσης/ κατάρτισης με την αγορά εργασίας
- Βελτίωση ενεργειακών δικτύων
- Διασφάλιση υποδομών σύγχρονων συστημάτων διαχείρισης αποβλήτων και λυμάτων
- Μετάβαση σε μια ενεργειακά αποδοτική οικονομία με χαμηλές εκπομπές άνθρακα και προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ)

Μνημόνιο Συναντίληψης & Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων

Οι κύριοι στόχοι του Μνημονίου Συναντίληψης (ΜΣ) αφορούν την αποκατάσταση της ισορροπίας της ελληνικής οικονομίας, την εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την επανεξέταση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης, με σκοπό να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητά της. Στοχεύει επίσης στην ενίσχυση της υλοποίησης της πολιτικής συνοχής μέσω βελτίωσης του θεσμικού πλαισίου και της διαχειριστικής ικανότητας των φορέων που εμπλέκονται στην εφαρμογή των διαρθρωτικών ταμείων.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) 2011-2014 της Ελλάδας, αποτελεί το βασικό εργαλείο υλοποίησης των απαιτούμενων μεταρρυθμίσεων σε εθνικό επίπεδο, σε σχέση με τους βασικούς στόχους της ΕΕ, αναλύοντας τον τρόπο με τον οποίο η χώρα μας προτίθεται να τους επιτύχει και να ξεπεράσει τα εμπόδια, ώστε να επιστρέψει σε σταθερή αναπτυξιακή τροχιά.

Ειδικότερα, η πρόβλεψη του ΜΣ για την απλοποίηση των διαδικασιών και την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των εμπλεκόμενων μονάδων/υπηρεσιών έχει δρομολογηθεί με τη ψήφιση του νόμου για το νέο ΕΣΠΑ που βρίσκεται στη τελική διαμόρφωση πριν την εισαγωγή για ψήφιση στη Βουλή.

Το ΕΠΑνΕΚ έχει συμπληρωματικότητα και συνέργειες με το ΕΠΜ, καθώς παρέχει στήριξη της υλοποίησης των διαρθρωτικών αυτών μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα και αποτελούν το αναγκαίο πλαίσιο για τη διαμόρφωση ενός φιλικού περιβάλλοντος για τις επενδύσεις, την επιχειρηματικότητα και την εφαρμογή ενός νέου μοντέλου ανάπτυξης που στηρίζεται στην ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία.

Ειδικότερα, όσον αφορά στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης και του περιορισμού της γραφειοκρατίας, το ΕΠΑνΕΚ παρεμβαίνει μέσω της επενδυτικής προτεραιότητας 11i με στόχο την βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσω της αναβάθμισης της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης να υποστηρίζει την επιχειρηματικότητα (π.χ. απλούστευση διαδικασιών και καταπολέμηση γραφειοκρατίας σε όλους τους τομείς πολιτικής με άμεση επίδραση στην επιχειρηματικότητα, αναβάθμιση ποιότητας υπηρεσιών δημόσιας διοίκησης και πληροφόρησης προς τις επιχειρήσεις, ανάπτυξη σταθερού και συνεπούς επιχειρηματικού περιβάλλοντος που ευνοεί την επιχειρηματικότητα και τις επενδύσεις).

Αναφορικά με την χρήση ΤΠΕ στο δημόσιο τομέα, το ΕΠΑνΕΚ συμβάλλει μέσω των επενδυτικών προτεραιοτήτων του θεματικού στόχου 2 και της χρηματοδότησης έργων σε υπηρεσίες σχετικές π.χ. με τη φορολόγηση, τη λειτουργία των τελωνείων, την ολοκλήρωση του κτηματολογίου κτλ.

Σε σχέση με την αναβάθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και τη μαθητεία, προβλέπονται στο ΕΠΑνΕΚ παρεμβάσεις που αφορούν στην προώθηση της ανάπτυξης συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών συστημάτων, οι οποίες συμβάλλουν στο στόχο αυτό (επενδυτική προτεραιότητα 10iv).

Στον τομέα Έρευνας και Τεχνολογίας, η συμβολή του ΕΠΑνΕΚ στην επίτευξη των όρων του Μνημονίου Συναντίληψης είναι σημαντική, έχοντας ως στόχους:

• Την αύξηση των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και συνεργασιών για την ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση (στρατηγική RIS3) και

• Την αναβάθμιση ή/και ανάπτυξη υποδομών έρευνας και καινοτομίας για τη βελτίωση της καινοτομικής ικανότητας της χώρας για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας.

Όσον αφορά στην ενεργειακή πολιτική και την χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, το ΕΠΑνΕΚ συμβάλλει στην αύξηση της διείσδυσης των νέων μορφών ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας, στην εξοικονόμηση ενέργειας και την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης με ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος και της λειτουργίας των επιχειρήσεων και στη διασύνδεσης των νησιωτικών περιοχών με το ηπειρωτικό σύστημα ενέργειας και διείσδυση του φυσικού αερίου σε όλους τους τομείς κατανάλωσης.

Επιπρόσθετα, αναφορικά με τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (electronic communications), η επέκταση των υποδομών ευρυζωνικών υπηρεσιών και δικτύων υψηλών ταχυτήτων μέσω του ΕΠΑνΕΚ θα βοηθήσει στην βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, καθώς θα γεφυρώσει το ψηφιακό χάσμα μεταξύ των αστικών κέντρων και της περιφέρειας της Ελλάδας και θα διευκολύνει την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και ειδικότερα της ηλεκτρονικής επιχειρηματικότητας.

Γενικότερα, για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των ΕΔΕΤ και την μεγιστοποίηση της επίπτωσης στην οικονομία από την εφαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, οι θεσμικές πρωτοβουλίες που θα αναπτυχθούν με πρωτεύοντα τον νέο Νόμο για την εφαρμογή του ΕΣΠΑ 2014-2020 και το νέο Σύστημα Διαχείρισης & Ελέγχου (ΣΔΕ) βρίσκονται σε ακολουθία και συνάδουν με το Μνημόνιο Συναντίληψης. Στόχος είναι η εκμετάλλευση της έως τώρα εμπειρίας εφαρμογής για τη βελτίωση και απλοποίηση του πλαισίου παρέμβασης, η εφαρμογή αναγκαίων μεταρρυθμίσεων που υποστηρίζουν την επιχειρηματικότητα, η βελτίωση της ικανότητας διαχείρισης των Δικαιούχων, η υποστήριξη του κύκλου ωρίμανσης, αδειοδότησης & εκτέλεσης έργων, ο συντονισμός των Κ.Ε. σε θέματα στόχευσης, διαφάνειας, και αποτελεσματικότητας. Ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί στην στρατηγική και την εφαρμογή μέτρων εξάλειψης της διαφθοράς.

Οι μηχανισμοί που έχουν προβλεφθεί για τον αποτελεσματικό συντονισμό των δράσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων αναλύονται στο Κεφ.8.

Συνέργειες και συμπληρωματικότητες ΕΠΑνΕΚ με άλλα Επιχειρησιακά Προγράμματα

Κατά κύριο λόγο η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στους στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας στη βάση των αρχών της έξυπνης εξειδίκευσης (αποκλειστικά μέσω του θεματικού στόχου 1 και κατά προτεραιότητα για τους ΘΣ2 και 3) θα υποστηριχθεί από τους πόρους του ΕΠΑνΕΚ, με στόχο την ολοκληρωμένη προσέγγιση στην αντιμετώπιση των σημαντικών αναπτυξιακών αναγκών. Για ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε ειδικής φύσης ή κλίμακας ανάγκες και επιδιωκόμενες αλλαγές η χρηματοδότηση θα γίνεται από τα ΠΕΠ.

Στις βασικές κατηγορίες δράσεων που εξυπηρετούν τους παραπάνω στόχους περιλαμβάνονται δράσεις άμεσης ενίσχυσης επιχειρήσεων μέσω επιχορηγήσεων ή έμμεσων χρηματοδοτήσεων, μέσω χρηματοοικονομικών εργαλείων ή /και συνδυασμού αυτών, καθώς και δράσεις διασύνδεσης επιχειρήσεων με ερευνητικούς φορείς. Δράσεις προώθησης έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο της εθνικής στρατηγικής για την έξυπνη εξειδίκευση που συνδέονται με την εξυπηρέτηση στόχων και προτεραιοτήτων εθνικής κλίμακας καθώς και προτεραιοτήτων σε Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο (excellence), δράσεις υψηλού σχετικά προϋπολογισμού οι οποίες, εάν και περιφερειακής εμβέλειας, δεν είναι δυνατόν να καλυφθούν από τους περιορισμένους πόρους των ΠΕΠ ή/και δράσεις στις οποίες συμμετέχουν φορείς από διάφορες περιφέρειες, θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΠΑνΕΚ στο οποίο, περιλαμβάνονται επίσης δράσεις εθνικής εμβέλειας που αφορούν στην ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, της αριστείας, της εξωστρέφειας (& μέσω διακρατικών συνεργασιών) των υποδομών έρευνας (στο πλαίσιο του Εθνικού Οδικού Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών) καθώς και υποδομών καινοτομίας, ως δομές βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος όπως πχ υποδομές για εγκατάσταση και λειτουργία σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, ανάπτυξη εργαστηριακών υποδομών προτυποποίησης και πιστοποίησης προϊόντων και υπηρεσιών, πραγματοποίηση συνδυαστικών δράσεων προβολής διαφορετικών κλάδων/προϊόντων στο εξωτερικό κλπ.

Μέσω του ΕΠΑνΕΚ θα υλοποιηθούν δράσεις εθνικής ή εστιασμένης περιφερειακής εμβέλειας με στόχο την ανάπτυξη των επιχειρήσεων και της επιχειρηματικότητας στους στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας της RIS3 στοχεύοντας στην:

- ενίσχυση ενδογενούς έρευνας & ανάπτυξης σε επιχειρήσεις
- ανάπτυξη συνεργασιών επιχειρήσεων με ερευνητικών φορέων
- ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτομίας, τεχνολογικής και μη
- ενίσχυση αριστείας στους τομείς προτεραιότητας
- ενίσχυση σύγκλισης των στόχων της Ένωσης Καινοτομίας με το Ψηφιακό Θεματολόγιο
- ενίσχυση εξωστρέφειας και σύνδεσης με αντίστοιχες πολιτικές ΕΕ, άλλες πολιτικές Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και Διεθνείς Οργανισμούς
- ενίσχυση ανθρωπινού ερευνητικού δυναμικού στους τομείς προτεραιότητας
- αντιμετώπιση παρόμοιων αναγκών από περιφερειακές RIS3 σε περισσότερες από μία περιφέρειες, για επίτευξη οικονομιών κλίμακας

Το ΕΠΑνΕΚ κατά το σχεδιασμό του έχει λάβει υπόψη τις περιφερειακές προτεραιότητες όπως αναδείχθηκαν από τις περιφερειακές στρατηγικές για την έξυπνη εξειδίκευση. Οι στρατηγικές αυτές επηρέασαν σημαντικά τις προτεραιότητες της αντίστοιχης εθνικής RIS3. Μέσα από τη μεθοδολογική ανάλυση αποδεικνύεται ότι οι στρατηγικές αυτές συγκλίνουν θεματικά σε εξαιρετικά μεγάλο βαθμό. Η συστηματική διαβούλευση μέσα

από τις σχετικές πλατφόρμες καινοτομίας που αναπτύχθηκαν οδήγησε σε συγκεκριμένες προτεραιότητες, που υποστηρίζουν σε εθνικό επίπεδο τόσο τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της χώρας όσο και τους νέους δυναμικούς χώρους ανάπτυξης μέσα από την διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης. Ταυτόχρονα, προέκυψαν συγκεκριμένες διαφοροποιήσεις σε επίπεδο στρατηγικής παρέμβασης ανάμεσα στις εθνικές στρατηγικές επεμβάσεις και αυτές σε περιφερειακό επίπεδο.

Μέσω των ΠΕΠ θα υλοποιηθούν δράσεις που στοχεύουν στο παραγωγικό δυναμικό των περιφερειών και την ενίσχυση των ικανοτήτων τους μέσω της έρευνας και καινοτομίας σε σχέση και με την ανάδειξη ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων τους. Από τα ΠΕΠ προβλέπεται η χρηματοδότηση δράσεων χαμηλού σχετικά προϋπολογισμού με τοπική στόχευση, αξιοποίηση και ανάδειξη περιφερειακών συγκριτικών πλεονεκτημάτων με στόχο την ενίσχυση των ικανοτήτων των Περιφερειών, με κύρια συμμετοχή των φορέων της Περιφέρειας. Σε περιφερειακό επίπεδο μέσω της ΕΠ 1β, αναμένεται να χρηματοδοτηθούν ενδεικτικά δράσεις προώθησης της επιχειρηματικότητας βασισμένης στην καινοτομία, δράσεις εφαρμοσμένης έρευνας στις επιχειρήσεις στους τομείς προτεραιότητας των Περιφερειακών RIS3, αξιοποίηση πατεντών, δράσεις technology audits, RDI coaching/innovation management training, δημιουργίας κουλτούρας καινοτομίας, proactive brokers, matchmakers, δράσεις ενίσχυσης της απασχόλησης φοιτητών-επιστημόνων-ερευνητών σε επιχειρήσεις στους τομείς προτεραιότητας RIS3 των Περιφερειών, δράσεις επίδειξης για τη διάχυση και αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων ΑΕΙ-ΕΚ, ERA Chairs, δράσεις επιβράβευσης επιχειρήσεων που καινοτομούν, δράσεις συνεργασιών έρευνας-τεχνολογίας και καινοτομίας ανάμεσα στις επιχειρήσεις και επιστημονικούς οργανισμούς εντός και εκτός περιφέρειας.

Σε περιφερειακό επίπεδο, μέσω της **ΕΠ 1α** αναμένεται να χρηματοδοτηθούν κυρίως δράσεις για τη δημιουργία και ενίσχυση υποδομών καινοτομίας στους τομείς προτεραιότητας των Περιφερειακών RIS3 (competence centers, incubators, μονάδες αξιοποίησης ερευνητικών αποτελεσμάτων τοπικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ερευνητικών κέντρων κ.α) ή/και σε συνέργεια με τους περιφερειακούς κόμβους των υποδομών του Οδικού Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών. Επίσης, μέσω της ΕΠ 1α δύνανται να χρηματοδοτηθούν δράσεις προώθησης και δημοσιότητας για τη διεύρυνση των κοινωνικο-οικονομικών επιπτώσεων των υποδομών έρευνας και καινοτομίας, δράσεις ενίσχυσης της συμμετοχής του επιχειρηματικού ιστού της περιφέρειας στις υποδομές, δράσεις εκπαίδευσης των χρηστών κτλ.

Μέσω της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων εθνικών και περιφερειακών αρχών και φορέων θα εξειδικευθούν περαιτέρω οι δράσεις που δύνανται να χρηματοδοτηθούν από άλλα ΕΠ. Ειδικότερα ο συντονισμός για την ευθυγράμμιση των δράσεων με τις στρατηγικές (αιρεσιμότητες) και την αποφυγή επικαλύψεων και εσωτερικών ανταγωνιστικών δράσεων συνεχίζεται να γίνεται μέσα από κατάλληλες δομές που περιγράφονται σε συναφείς νομοθετικές πρωτοβουλίες μεταξύ α) εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης και β) της στρατηγικής για την ψηφιακή ανάπτυξη καθώς και επιμέρους τομεακές στρατηγικές όπως αυτής της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Για αποφυγή του κινδύνου να κατευθυνθεί το 85% της βοήθειας στην καινοτομία μόνο σε 4 Περιφέρειες (Αττική, Κ.Μακεδονία, Κρήτη, Δυτ.Ελλάδα) με την ολοκλήρωση των RIS3, η ΓΓΕΤ, η ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ, οι ΕΔΑ ΠΕΠ και το Υπ.Αγρ.Ανάπτυξης θα

συντονιστούν και θα παρουσιάσουν σχέδια εργασίας για δράσεις και μηχανισμούς παρακολούθησης και καθοδήγησης της στρατηγικής αυτής για να υπάρξει η κατάλληλη χρηματοδότηση όλων των περιφερειακών RIS3. Στην κατεύθυνση αυτή θα συμβάλλει ουσιαστικά η πιλοτική εφαρμογή του Entrepreneurial Discovery στις Περιφέρειες.

Στο πλαίσιο του ΘΣ4, οι δράσεις ενίσχυσης της ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών θα χρηματοδοτηθούν κυρίως από το ΕΠΑνΕΚ και περιορισμένα από τα ΠΕΠ. Αντίστοιχα, οι δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης δημόσιων κτιρίων θα υποστηριχθούν από το ΕΠΑνΕΚ κυρίως σε ότι αφορά στα κτίρια της κεντρικής κυβέρνησης ενώ από τα ΠΕΠ θα υποστηριχθούν παρεμβάσεις σε κτίρια περιφερειακού και τοπικού χαρακτήρα. Οι δράσεις ενίσχυσης της ενεργειακής απόδοσης των επιχειρήσεων θα χρηματοδοτηθούν κατά βάση από το ΕΠΑνΕΚ όπως και οι δράσεις που αφορούν στα έξυπνα δίκτυα.

Στο πλαίσιο του ΘΣ8 το ΕΠΑΝΕΚ θα συμβάλλει στην ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας μέσω μεταπτυχιακών σπουδών και ανάπτυξης επιχειρηματικών δεξιοτήτων, κατάρτισης των ερευνητών καθώς και απασχόλησης ερευνητών σε επιχειρήσεις σύμφωνα με τις προτεραιότητες της έξυπνης εξειδίκευσης.

Η υλοποίηση δράσεων του ΑΠ1 προϋποθέτει ότι δεν θα προκηρυχθούν δράσεις που αφορούν στον ΘΣ1 και δράσεις που αφορούν στο ΘΣ3 και σχετίζονται με καινοτομία, μέχρι να ολοκληρωθεί (α) η συσχέτιση της εθνικής RIS3 με τις περιφερειακές και τα αντίστοιχα ΠΕΠ και (β) ο Οδικός Χάρτης ερευνητικών υποδομών. Αυτό δεν αφορά:

-Εμπροσθοβαρή έργα που θα προ-συμφωνηθούν με την ΕΕ -Έργα καινοτομίας με πιλοτικό χαρακτήρα -Προδημοσίευση δράσεων

Συνέργειες και συμπληρωματικότητα ΕΠΑνΕΚ με τα Προγράμματα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού–Εκπαίδευση & Δια βίου μάθηση (ΕΠΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ)» και «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα (ΕΠΜΔΤ)»

Μέσω του ΑΠ2 υποστηρίζεται η ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης (επενδυτική προτεραιότητα 8iii), η ενίσχυση δραστηριοτήτων προσαρμοστικότητας επιχειρήσεων και εργαζομένων (επενδυτική προτεραιότητα 8v), η υποστήριξη συμμετοχής των επιχειρήσεων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση (επενδυτική προτεραιότητα 10iv) και η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσω αναβάθμισης της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης να υποστηρίζει την επιχειρηματικότητα (επενδυτική προτεραιότητα 11i). Το συνολικό εγχείρημα δρα συμπληρωματικά με τα Προγράμματα *ΕΠΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ* και *ΕΠΜΔ* καθώς και με τα ΠΕΠ.

Με το Τομεακό Πρόγραμμα ***ΕΠΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ***, αναμένεται συμπληρωματική δραστηριοποίηση καθώς μέσω του ΕΠΑνΕΚ επιδιώκεται η προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις, ειδικότερα των επιχειρήσεων που διαθέτουν τα ζητούμενα χαρακτηριστικά του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος της χώρας, λειτουργώντας ευνοϊκά προς την κατεύθυνση δημιουργίας βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, ιδίως σε τομείς αιχμής για την ελληνική οικονομία στο πλαίσιο του αναπτυξιακού υποδείγματος της χώρας που αποτελεί κύριο στόχο του ΕΠΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ. Επίσης, το ΕΠΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ εστιάζει στη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού συστήματος και την ανάπτυξη των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, ώστε να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά

στις εξειδικευμένες ανάγκες μιας σύγχρονης και ανταγωνιστικής οικονομίας(ΘΣ10). Με την έννοια αυτή δρα συμπληρωματικά ΕΠΑνΕΚ το οποίο θα συμβάλλει στην υποστήριξη συμμετοχής των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, επιδιώκοντας μια πιο στοχευμένη παρέμβαση με αφετηρία τις ανάγκες των επιχειρήσεων στους στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας ενώ μέσω του ΕΠΑΝΑΔ-ΕΔΒΜ θα υλοποιηθούν ευρύτερου χαρακτήρα οριζόντιες παρεμβάσεις.

Το ΕΠΑνΕΚ (ΘΣ11) στοχεύοντας στην απλούστευση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσω της αναβάθμισης της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης να υποστηρίζει την επιχειρηματικότητα με μείωση της γραφειοκρατίας και βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στην ελληνική οικονομία λειτουργεί συμπληρωματικά με τους ειδικούς στόχους του ΕΠΜΔΤ για βελτίωση του επιτελικού χαρακτήρα της Διοίκησης και εξασφάλιση συντονισμού του Δημοσίου Τομέα καθώς και για προώθηση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας των Φορέων του Δημοσίου Τομέα.

Ειδικότερα, μέσω του ΕΠΑνΕΚ θα υποστηριχθεί η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και η εξωστρέφεια των επιχειρήσεων, κατά κύριο λόγο προωθώντας μεταρρυθμίσεις που θα ευνοήσουν τα νέο αναπτυξιακό πρότυπο, ενώ το ΕΠΜΔΤ, θα αντιμετωπίσει οριζόντια όλα τα επίπεδα λειτουργίας, παραγωγής και ανάπτυξης συμβάλλοντας στον καλό συντονισμό, ευελιξία και εξωστρέφεια της Δημόσιας Διοίκησης αποκαθιστώντας τη σχέση εμπιστοσύνης του κράτους με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Επίσης στο πλαίσιο του ΘΣ2, το ΕΠΜΔΤ, στοχεύει στον εκσυγχρονισμό του κράτους και τη διασφάλιση αναβαθμισμένων και φιλικών στους πολίτες και τις επιχειρήσεις υπηρεσιών μέσω αξιοποίησης και των ΤΠΕ, ενώ το ΕΠΑνΕΚ θα στοχεύσει στην ολοκλήρωση και ανάπτυξη υποδομών ΤΠΕ που βελτιώνουν τις συνθήκες άσκησης του επιχειρείν, προωθώντας ταυτόχρονα τον ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων και την ίδια την ψηφιακή επιχειρηματικότητα.

Εντός τριμήνου από την έγκριση του προγράμματος θα οριστικοποιηθεί σε συμφωνία με την Επιτροπή:

- η λίστα των έργων του Προγράμματος Ψηφιακής Σύγκλισης 2007-2013 (συμπεριλαμβανομένων και των phasing) που θα μεταφερθούν στα προγράμματα ΕΠΑΝΕΚ και ΕΠΜΔΤ 2014-2020

- η εξειδίκευση των έργων Έρευνας που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το ΕΚΤ και θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΠΑΝΕΚ.

Συνέργειες και συμπληρωματικότητα ΕΠΑνΕΚ με τα ΕΠ Αγροτική Ανάπτυξη (ΕΠΑΑ) και Θάλασσα & Αλιεία (ΕΠΘΑ)

Οι δράσεις του αγροδιατροφικού τομέα του ΕΠΑνΕΚ στοχεύουν στη συμπληρωματικότητα με τις αντίστοιχες δράσεις που προωθούνται από το ΕΠΑΑ και το ΕΠΘΑ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων για τον δευτερογενή τομέα, στα πεδία εφαρμογής της έρευνας και καινοτομίας, της πιστοποίησης των προϊόντων, της ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, της προώθησης της εξωστρέφειας, της ενίσχυσης συνεργατικών σχημάτων, ώστε οι διαθέσιμοι πόροι να αξιοποιηθούν με τον πλέον

αποτελεσματικό τρόπο. Οι προωθούμενες δράσεις αφορούν σε στοχευμένες παρεμβάσεις στο «οικοσύστημα» των επιχειρήσεων αγροδιατροφής και βιομηχανίας τροφίμων, με στόχο την αξιοποίηση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων τους.

Για το σκοπό αυτό, λαμβάνονται υπόψη οι νέες δυνατότητες (πολύ-ταμειακές και πολύ-τομεακές), καθώς και οι περιορισμοί (προτεραιότητες, επιλεξιμότητες) που τίθενται από το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ, λαμβάνοντας υπόψη την εθνική στρατηγική αγροτικής ανάπτυξης.

Σε ό,τι αφορά σε έργα δημιουργίας ευρυζωνικών υποδομών και αύξησης ταχύτητας πρόσβασης, σύμφωνα με τις επιταγές της DAE 2020, η χρηματοδότηση για τις αγροτικές και λευκές περιοχές θα καλυφθεί πρωτίστως από το ΕΓΤΑΑ και δευτερευόντως από το ΕΤΠΑ, ενώ για τις λευκές μη αγροτικές περιοχές, καθώς και για τις διασυνδέσεις μεταξύ αστικών και λευκών περιοχών θα καλυφθεί από το ΕΤΠΑ.

Συνέργειες και συμπληρωματικότητα ΕΠΑνΕΚ με ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»

Κατά κύριο λόγο, στο πλαίσιο του ΕΠΑνΕΚ θα ενισχυθούν δράσεις ανάπτυξης επιχειρηματικότητας και βελτίωσης υποδομών που αφορούν την προαγωγή και την προστασία του περιβάλλοντος, μέσα από τους ΑΠ 1 και 3. Οι δράσεις θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ και αφορούν κυρίως το θεματικό στόχο 6 και τον ΘΣ4. Το ΕΠΑνΕΚ θα υποστηρίξει δράσεις διαχείρισης αποβλήτων, την εισαγωγή και αξιοποίηση αντιρρυπαντικής τεχνολογίας καθώς και τη μέτρηση και παρακολούθηση περιβαλλοντικού αποτυπώματος που παράγεται από την οικονομική δραστηριότητα.

Επίσης, το ΕΠΑνΕΚ θα παρέμβει με δημόσια χρηματοδότηση για την υλοποίηση επένδυσης με σκοπό την χωροθέτηση και κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας επικίνδυνων και βιομηχανικών αποβλήτων. Η χωροθέτηση των εγκαταστάσεων θα γίνει στον άξονα Αττική–Θεσσαλία-Θεσσαλονίκη- Δυτική Μακεδονία. Τα ΠΕΠ θα χρησιμοποιήσουν πόρους του Ταμείου Συνοχής για την δημιουργία πράσινων σημείων που θα υποστηρίζουν τα συστήματα διαχείρισης αστικών αποβλήτων.

Λόγω της στενότητας των πόρων, το ΕΠΑνΕΚ θα μοχλεύσει ιδιωτικούς πόρους μέσω της χρηματοδότησης επενδύσεων για Κέντρα Επαναχρησιμοποίησης στα μεγάλα πολεοδομικά συγκροτήματα όπου κρίνεται επιχειρηματικά προσοδοφόρα μία τέτοια επενδυτική δραστηριότητα. Επίσης, το ΕΠΑνΕΚ θα χρηματοδοτήσει πρωτοβουλίες τοπικών φορέων για την αναδιάρθρωση περιοχών άτυπης βιομηχανικής συγκέντρωσης με έμφαση στην Στερεά Ελλάδα και στην Αττική.

Συνέργειες ΕΠΑνΕΚ με δράσεις προηγούμενης Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013 (εμπροσθοβαρή έργα)

Στο πλαίσιο της στρατηγικής για ταχύτερη δυνατή έναρξη των δράσεων του ΕΣΠΑ 2014-2020 και την άμεση τόνωση της οικονομίας, θα δοθεί προτεραιότητα στην εκπλήρωση όλων των απαιτουμένων ενεργειών για την έναρξη έργων από την αρχική φάση εφαρμογής του ΕΠΑνΕΚ.

Η προώθηση αυτών στο ΕΠΑνΕΚ γίνεται υπό την προϋπόθεση της διασφάλισης της συμβατότητάς τους με τη στρατηγική και τις προτεραιότητες του νέου Προγράμματος,

της εκπλήρωσης των σχετικών κριτηρίων επιλογής πράξεων καθώς και των κανόνων επιλεξιμότητας των νέων Κοινοτικών Κανονισμών, του εθνικού θεσμικού πλαισίου και των ειδικών όρων που προβλέπονται από τους κοινοτικούς κανόνες για την τμηματοποίηση των έργων (phasing).

Η λίστα των εμπροσθοβαρών έργων/ δράσεων διαβιβάστηκε από τον ΓΓ Δημοσίων Επενδύσεων–ΕΣΠΑ στην ΕΕ την 23.9.2014. Η διαδικασία ενεργοποίησης των εμπροσθοβαρών έργων περιγράφεται στην Εγκύκλιο 51020/15.10.2014 της ΕΑΣ.

Η ένταξη των προενταγμένων εμπροσθοβαρών έργων στα Ε.Π. 2014 – 2020 θα πραγματοποιηθεί εφόσον ικανοποιούνται τα εγκεκριμένα από τις αντίστοιχες Επιτροπές Παρακολούθησης κριτήρια αξιολόγησης. Η ανωτέρω διαδικασία θα βασισθεί σε διαδικασίες του Συστήματος Διαχείρισης & Ελέγχου 2014–2020.

Η λίστα εμπροσθοβαρών έργων δεν επικαλύπτεται με τα έργα phasing που προέκυψαν στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης. Διευκρινιστικά στο σημείο (i): το Εξοικονομώ κατ'οίκον που αναφέρεται αυτό αποτελεί "νέα" δράση και όχι συνέχιση της προηγούμενης. Ειδικότερα, η εμπροσθοβαρής δράση που αφορά σε εξοικονόμηση ενέργειας σε κατοικίες δεν θα αφορά σε αιτήσεις που έχουν συμπεριληφθεί σε απόφαση υπαγωγής του Προγράμματος "Εξοικονόμηση κατ'οίκον 2014-2020".

Ενδεικτικά περιλαμβάνονται οι παρακάτω δράσεις:

1.Δράσεις ενίσχυσης έρευνας και καινοτομίας

- Διακρατικές συνεργασίες, Έρευνας και Καινοτομίας/Κρατικές Ενιχσύσεις
- ΠΑΒΕΤ (στους τομείς RIS3: Υγεία–Φάρμακα, Αγροδιατροφή, ΤΠΕ, Περιβάλλον, Ενέργεια)
- Θερμοκοιτίδες καινοτομίας, start-ups, γραφείο Μεταφοράς Τεχνονγωσίας, Venture Capital για την καινοτομία
- Ενίσχυση πιλοτικής εφαρμογής αποτελεσμάτων έρευνας

2.Δράσεις βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των ΜμΕ (Δράσεις κρατικών ενισχύσεων ΜμΕ)

3.Δράσεις υποστήριξης της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών σε όλους τους τομείς.

- Έργα για εκσυγχρονισμό συστήματος μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και αποτελεσματικότερη διαχείριση διανομής ενέργειας μέσω ης εφαρμογής έξυπνων συστημάτων
- Εξοικονομώ κατ΄οίκον/Εργα εξοικονόμησης ενέργειας σε οικιακούς καταναλωτές,
- Εξοικονόμιση σε ΜμΕ

4.Δράσεις προώθησης της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων

Τέλος, στο πλαίσιο της στρατηγικής για την καταπολέμηση της απάτης θα υπάρξει συνεργασία με το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ISF) μέσω του οποίου η Ε.Ε. θα παρέχει χρηματοδότηση για τη στήριξη μέτρων καταπολέμησης της διαφθοράς.

[1] FDI in figures, OECD

[2] The Europe 2020 Competitiveness Report, World Economic Forum,2014

[3] Enterprise and Industry 2013 SBE Fact Sheet, European Commission

[4] Innovation Union Scoreboard 2014

[5] http://ec.europa.eu/digital-agenda/progress-country

[7] "Greece 2021–The new Growth Model"

[8] ΕΣΠΑ 2014-2020, Μάιος 2014

1.1.2 Αιτιολόγηση της επιλογής των θεματικών στόχων και των αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων λαμβάνοντας υπόψη τη συμφωνία εταιρικής σχέσης, με βάση τον εντοπισμό των περιφερειακών και, κατά περίπτωση, των εθνικών αναγκών, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που προσδιορίζονται στις σχετικές, ειδικές ανά χώρα, συστάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 148 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη την εκ των προτέρων αξιολόγηση.

Πίνακας 1: Αιτιολόγηση της επιλογής θεματικών στόχων και επενδυτικών προτεραιοτήτων

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος	• Υστέρηση της Ελλάδας στην ανάπτυξη καινοτομίας, καταλαμβάνοντας τη 19η θέση μεταξύ των 28 κρατών μελών στη σχετική κατάταξη, αποκλίνοντας σημαντικά από το μέσο όρο της Ε.Ε. (Πηγή: Innovation Union Scoreboard 2014) • Ανάγκη αναβάθμισης ερευνητικών υποδομών σε συνάφεια με την στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης, και τον ευρωπαϊκό οδικό χάρτη ESFRI το οποίο θα προσελκύσει ιδιωτικές επενδύσεις στην έρευνα

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		• Ανάγκη ανάπτυξης των κατάλληλων δομών και μηχανισμών παρακολούθησης και υποστήριξης της μεταφοράς της έρευνας από τα εργαστήρια στην πραγματική οικονομία • Ανάγκη ενίσχυσης των δικτύων του ελληνικού συστήματος έρευνας με εκείνο της ελληνικής Διασποράς με στόχο τη μεταφορά τεχνογνωσίας και την αντιμετώπιση και αναστροφή του φαινομένου της αποστράγγισης εγκεφάλων (“brain drain”)
01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής	• Ανάγκη για συμβολή στους φιλόδοξους εθνικούς στόχους της Ευρώπης 2020 που αναφέρονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για δαπάνη ΕΤΑ ως ποσοστό του ΑΕΠ από την αρχική τιμή του ο,67% το 2011 με στόχο το 1,2% μέχρι το 2020 • Ανάγκη αύξησης μόχλευσης ιδιωτικών πόρων στην Ε&Α από 0,23% του ΑΕΠ το 2011 σε 0,38% το 2020 • Ανάγκη ενίσχυσης καινοτομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας σε επιλεγμένους τομείς/ κλάδους της οικονομίας, σύμφωνα με τη στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3) • Ανάγκη βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		μέσω της διάδοσης και ενσωμάτωσης της νέας γνώσης και της καινοτομίας • Ανάγκη ευθυγράμμισης προσφοράς της Ε&Κ με την επιχειρηματική ζήτηση
02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας	• Υστέρηση της Ελλάδας σε υποδομές ΤΠΕ, υψηλών και υπερ-υψηλών ταχυτήτων (δίκτυα νέας γενιάς), σύμφωνα με την ψηφιακή ατζέντα (Digital Scoreboard 2013), όπου η Ελλάδα έχει ποσοστό κάλυψης 27% πολύ κατώτερο του μέσου όρου της ΕΕ28 που αντιστοιχεί σε 62% • Ανάγκη γεφύρωσης του ψηφιακού χάσματος μεταξύ των αστικών κέντρων και της ελληνικής περιφέρειας με βάση και τις επιταγές της ψηφιακής ατζέντας της Ευρώπης για το 2020 • Ανάγκη ανάπτυξης και αναβάθμισης ευρυζωνικών υποδομών για την προσέλκυση επενδύσεων που αξιοποιούν τις ΤΠΕ • Ποσοστό νοικοκυριών με ευρυζωνική σύνδεση στο σύνολο των νοικοκυριών το 2013 55% με το αντίστοιχο στην ΕΕ28 να είναι 76%. • Ποσοστό συνδέσεων το 2013 σε ταχύτητες τουλάχιστον 30 Mbps μόλις 2% με το αντίστοιχο της ΕΕ28 21% και συνδέσεων σε ταχύτητες τουλάχιστον 100 Mbps 0% με το αντίστοιχο της ΕΕ28 να είναι 5%. • Ανάγκη αύξησης του ποσοστού των νοικοκυριών/

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		μικρομεσαίων επιχειρήσεων που έχουν σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση
02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ	• Δαπάνες επιχειρήσεων ΤΠΕ για έρευνα και ανάπτυξη το 2010 0,2% του ΑΕΠ πολύ κάτω του μέσου όρου της ΕΕ27/28 που αντιστοιχεί σε 1,2% (Δείκτης ICT BERD) • Χαμηλό ποσοστό ψηφιακής επιχειρηματικότητας – ηλεκτρονικού Εμπορίου στην Ελλάδα (το 2013 μόλις 25% των Ελλήνων πραγματοποίησαν αγορές μέσω Διαδικτύου, ενώ μόνο το 15% των μεγάλων Ελληνικών επιχειρήσεων και το 8% των ΜΜΕ δραστηριοποιούνται στο χώρο του ηλεκτρονικού εμπορίου) • Ανάγκη στήριξης της επιχειρηματικής καινοτομίας με βάση τις ψηφιακές τεχνολογίες για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων ΤΠΕ • Ανάγκη αύξησης επενδύσεων σε ψηφιακές τεχνολογίες για την αναστροφή της φυγής νέων επιστημόνων από τη χώρα
03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων	• Χαμηλό ποσοστό επιχειρηματικής δραστηριότητας σε υψηλής τεχνολογίας βιομηχανικά προϊόντα (18% στην Ελλάδα με το αντίστοιχο στην ΕΕ να ξεπερνά το

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
(για το ΕΤΘΑ)		30%) • Ανάγκη αύξησης αριθμού επιχειρήσεων ιδιαίτερα αυτών που οι δραστηριότητες τους εναρμονίζονται με τη στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους • Ανάγκη μετατόπισης της παραγωγής της ελληνικής οικονομίας σε διεθνώς εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες και βελτίωση των δεικτών εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας • Ανάγκη αύξησης της παραγωγής καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, ένταση γνώσης και τεχνολογίας
03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών	• Σημαντική υστέρηση στη χρήση βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής (key enabling technologies) από τις ελληνικές επιχειρήσεις • Έλλειψη ρευστότητας των ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται σε στρατηγικούς τομείς και το οποίο αποτελεί ανασταλτικός παράγοντας για την αναβάθμιση των ικανοτήτων τους, όσον αφορά στην ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών • Χαμηλός βαθμός τυποποίησης και πιστοποίησης των ελληνικών προϊόντων • Ανάγκη δημιουργίας δομών κι υποδομών που θα διατίθενται στις επιχειρήσεις

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		και θα συμπληρώνουν / επεκτείνουν τις επιχειρησιακές τους ικανότητες
03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας	• Τελευταία θέση της Ελλάδας στην ανάπτυξη επιχειρηματικών δικτύων στην ΕΕ28 • Χαμηλός βαθμός κουλτούρας συνεργασίας μεταξύ των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων • Χαμηλή εξωστρέφεια των ελληνικών επιχειρήσεων • Περιορισμένη εγχώρια παραγωγή διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε στρατηγικούς τομείς της οικονομίας • Ανάγκη δημιουργίας ή βελτίωσης μηχανισμών/υπηρεσιών στήριξης της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων • Ανάγκη βελτίωσης της εικόνας και διασφάλισης της ποιότητας των προϊόντων των ελληνικών επιχειρήσεων • Ανάγκη βελτίωσης της πρόσβασης σε επιχειρηματική πληροφόρηση και δράσεις διάχυσης της. • Ανάγκη αύξησης του μεγέθους της επιχειρηματικής δραστηριότητας μέσω συνεργασιών ή / και ανάπτυξη δικτύων επιχειρήσεων που είναι ομοειδείς, συμπληρωματικές ή ανήκουν στην ίδια αλυσίδα

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		αξίας, σε επιλεγμένους τομείς στρατηγικής σημασίας της ελληνικής οικονομίας για την βελτίωσης της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας
04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές	• Ικανοποίηση των δεσμεύσεων της χώρας για την υψηλότερη διείσδυση των ΑΠΕ στο ελληνικό ενεργειακό σύστημα – αύξηση της συμμετοχής των ΑΠΕ ως ποσοστό επί της μεικτής τελικής κατανάλωσης από 13,83% το 2013 στο 20% το 2020 • Ανάγκη μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών ρύπων στο πλαίσιο των προσπαθειών της Ε.Ε. για αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μέχρι το 2020 (20-20-20)
04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις	Ανάγκη εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας (ΤΟΕ), στον τριτογενή τομέα (ενεργειακή κατανάλωση 30%) για την επίτευξη του εθνικού στόχου της μείωσης της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας κατά 2,85 Mtoe το 2020 σε σχέση με το 2005.
04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	Ανάγκη εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας (ΤΟΕ), στον τριτογενή τομέα (ενεργειακή κατανάλωση 30%) και στον οικιακό τομέα (ενεργειακή κατανάλωση 29%) για την επίτευξη του εθνικού στόχου της μείωσης της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας κατά 2,85 Mtoe το 2020

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		σε σχέση με το 2005.
06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	• Ανάγκη διατήρησης, αξιοποίησης, ανάδειξης και προβολής της Φυσικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς για την υποστήριξη και την προώθηση του τουρισμού και της οικονομικής ανάπτυξης των περιφερειών και της χώρας • Ανάγκη διευκόλυνσης και βελτίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους επισκέπτες των μνημείων και των μουσείων, τα πολιτιστικά φεστιβάλ, τις εξειδικευμένες εκδηλώσεις και σε αρχαιολογικούς χώρους
06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης	• Ανάγκη συμβολής στην επίτευξη των στόχων της εθνικής στρατηγικής (ΥΠΕΚΑ για την ατμοσφαιρική ρύπανση) και της κοινοτικής στρατηγικής για την προστασία του περιβάλλοντος (Ευρώπη 2020, Λευκή Βίβλος της Επιτροπής 2009, ευρωπαϊκές οδηγίες για τα νερά, τη διαχείριση στερεών αποβλήτων, την προστασία της βιοποικιλότητας, κ.α.) • Ανάγκη ενίσχυσης της «πράσινης επιχειρηματικότητας» • Ανάγκη προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης μέσω ελαχιστοποίησης των περιβαλλοντικών

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		επιπτώσεων και την εξοικονόμηση των φυσικών πόρων από τις επιχειρήσεις • Ανάγκη ενίσχυσης της βιομηχανικής συμβίωσης, μέσω της βελτίωσης της ποιότητας ζωής στο αστικό και περιαστικό περιβάλλον και την προστασία, διατήρηση και ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου
06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα	• Ανάγκη ενίσχυσης της πρόληψης στην παραγωγή αποβλήτων, αύξηση επαναχρησιμοποίησης αποβλήτων, αύξηση ανακύκλωσης • Ανάγκη επάρκειας σε υποδομές ανάκτησης, διάθεσης αποβλήτων και διαχείρισης αποβλήτων ως πόρων με σύγχρονους και περιβαλλοντικά ορθούς τρόπους, μέσω ενός βέλτιστου συνδυασμού τεχνολογιών και μεθόδων • Ανάγκη ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας κυρίως μέσω της ενδυνάμωσης της αγοράς των δευτερογενών προϊόντων από την επεξεργασία των αποβλήτων • Ανάγκη ανάπτυξης ενός σταθερότερου παραγωγικού υποδείγματος, αειφόρου, συμμετοχικού, κοινωνικά δίκαιου με μικρότερης έντασης καταναλωτικά πρότυπα, προσαρμοσμένα καλύτερα στις παραγωγικές δυνατότητες της ελληνικής οικονομίας

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές	• Ανάγκη μείωσης του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας για τα διασυνδεμένα με ΑΠΕ νησιά • Ανάγκη βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης υποδομών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου • Ενίσχυση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού • Ανάγκη βελτίωσης της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς ενέργειας • Ανάγκη βελτίωσης της ευστάθειας του συστήματος • Ανάγκη/ υποχρέωση μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα βάσει των κατευθύνσεων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» • Αξιοποίηση των εγχώριων ορυκτών ενεργειακών πόρων, μείωση της εξάρτησης από τις εισαγωγές πετρελαίου • Ανάγκη για επίτευξη του στόχου της αύξησης του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην τελική μικτή κατανάλωση ενέργειας από 9,2% το 2010 σε 18% το 2020 • Βαθμός διείσδυσης του φυσικού αερίου στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας σημαντικά χαμηλότερος από το μέσο όρο σε επίπεδο ευρωπαϊκής ένωσης (περίπου 12% στην Ελλάδα και 24% στην ΕΕ το 2009)

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
08 - Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	• Ανάγκη για συμβολή στην επίτευξη των εθνικών στόχων για το 2020, σύμφωνα με τη Στρατηγική και τους στόχους «Ευρώπη 2020» για αύξηση του ποσοστού απασχόλησης (ηλικίες 20-64) από 55,3% το 2012 στο 70% το 2020 • Ανάγκη καταπολέμησης ανεργίας (27,5% το 2013 από τα υψηλότερα ποσοστά στην ΕΕ) και δημιουργία νέων, βιώσιμων θέσεων απασχόλησης • Ανάγκη αναχαίτισης του φαινομένου της διαρροής ανθρώπινου κεφαλαίου υψηλού επιπέδου (“brain drain”) και κατεύθυνση του δυναμικού της χώρας στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας με αιχμή την καινοτομία
08 - Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	• Ανάγκη για συμβολή στην επίτευξη των εθνικών στόχων για το 2020, σύμφωνα με τη Στρατηγική και τους στόχους «Ευρώπη 2020» για αύξηση του ποσοστού απασχόλησης (ηλικίες 20-64) από 55,3% το 2012 στο 70% το 2020 • Ανάγκη καταπολέμησης ανεργίας (27,5% το 2013 από τα υψηλότερα ποσοστά στην ΕΕ) και δημιουργία νέων, βιώσιμων θέσεων απασχόλησης • Ανάγκη να βελτιωθεί η οργάνωση της εργασίας και της παραγωγής των επιχειρήσεων σε τομείς με

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		αναπτυξιακή προοπτική και σημαντική προστιθέμενη αξία για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους • Ανάγκη ανάπτυξης δεξιοτήτων των εργαζομένων που θα υποστηρίζουν τα νέα οργανωτικά και παραγωγικά μοντέλα των επιχειρήσεων τα οποία θα αναπτύσσονται στη βάση των νέων αναπτυξιακών απαιτήσεων
10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας	• Ανάγκη αναγνώρισης και συστηματικής παρακολούθησης των αναγκών της αγοράς σε δεξιότητες και επαγγέλματα • Χαμηλός βαθμός σύνδεσης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας και τις ανάγκες της σε δεξιότητες • Ανάγκη δημιουργίας σχέσεων και μεταφοράς γνώσης από την αγορά (επιχειρήσεις) στα συστήματα εκπαίδευσης σε σταθερή και οργανωμένη βάση • Κατάταξη της Ελλάδας στην 27η θέση στην ΕΕ28 το 2013, όσον αφορά στη διαθεσιμότητα υπηρεσιών εκπαίδευσης (WEF) και 94η θέση ανάμεσα σε 148 οικονομίες παγκοσμίως το 2013 (WEF) • Κατάταξη της Ελλάδας στην 24η θέση στην ΕΕ28 το 2013, όσον αφορά στην έκταση επαγγελματικής κατάρτισης (WEF) και 116η

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		θέση ανάμεσα σε 148 οικονομίες παγκοσμίως το 2013 (WEF)
11 - Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση	• Χαμηλή απόδοση της δημόσιας διοίκησης (η ποιότητα των δημόσιων υπηρεσιών στην Ελλάδα υπολείπεται του μέσου όρου της ΕΕ, 0,52 έναντι 1,18) • Ανάγκη ανάπτυξης ενός σταθερού και συνεπούς επιχειρηματικού περιβάλλοντος που ευνοεί την επιχειρηματικότητα και τις επενδύσεις καθώς στην υφιστάμενη κατάσταση παρατηρούνται τα εξής: o αυξημένες διοικητικές επιβαρύνσεις, περίπλοκες διαδικασίες και γραφειοκρατία σε όλους τους τομείς πολιτικής o υποβαθμισμένη ποιότητα των υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης και της πληροφόρησης προς τις επιχειρήσεις

1.2 Αιτιολόγηση της χρηματοδοτικής ενίσχυσης

Αιτιολόγηση της χρηματοδοτικής ενίσχυσης (στήριξη της Ένωσης) για κάθε θεματικό στόχο και, κατά περίπτωση, κάθε επενδυτική προτεραιότητα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις θεματικής συγκέντρωσης, λαμβάνοντας υπόψη την εκ των προτέρων αξιολόγηση.

Πόροι του ΕΤΠΑ θα ενισχύσουν τους Θεματικούς Στόχους (ΘΣ) 1, 2, 3, 4, 6 και 7 στο ΕΠΑνΕΚ. Μεγαλύτερη βαρύτητα θα δοθεί στους ΘΣ1 και 3 καθώς η εισαγωγή έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας στη παραγωγική δραστηριότητα της χώρας θα

συμβάλλει στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων υψηλής προστιθέμενης αξίας. Επίσης, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ θα ισχυροποιήσει τη δυναμική τους, στην εγχώρια και διεθνή αγορά. Το ΕΚΤ θα ενισχύσει τους ΘΣ8,10 και 11, κυρίως για την αντιμετώπιση αναγκών προσαρμογής των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις, καθώς και την διοικητική μεταρρύθμιση που σχετίζεται με το επιχειρηματικό περιβάλλον.

- Ο ΘΣ1 θα απορροφήσει το 22,58% των συνολικών πόρων του προγράμματος (27,7% των πόρων του ΕΤΠΑ). Οι πόροι θα κατευθυνθούν για την ενίσχυση των υποδομών έρευνας και καινοτομίας και στη σύνδεση των επιχειρήσεων με την ερευνητική και ακαδημαϊκή κοινότητα για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας και την προσέλκυση επενδύσεων. Οι πόροι θα συμβάλλουν στην Εθνική στόχευση για αύξηση των δαπανών έρευνας, από 0,67% το 2011 σε 1,2% του ΑΕΠ το 2020, σύμφωνα και με την στρατηγική «Ευρώπη 2020» και του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρύθμισης.
- Οι πόροι που θα ενισχύσουν τον ΘΣ2 αποτελούν το 14,27% των συνολικών πόρων του προγράμματος (17,6% του ΕΤΠΑ) για την ολοκλήρωση και ανάπτυξη βασικών υποδομών και δικτύων νέας γενιάς (ευρυζωνικότητα) και την ανάπτυξη υπηρεσιών και προϊόντων ΤΠΕ. Οι πόροι του ΘΣ2 υλοποιούν εν μέρει την Εθνική Στρατηγική για την Ψηφιακή Ανάπτυξη της χώρας και έναν από τους βασικούς πυλώνες της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», βάσει του οποίου ο κλάδος των ΤΠΕ μπορεί να συμβάλλει ουσιαστικά στην ανάπτυξη του συνόλου της οικονομίας και να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας. Η Εθνική Στρατηγική για την Ψηφιακή Ανάπτυξη ευθυγραμμίζεται με την επίτευξη των στόχων της Ψηφιακής Ατζέντας όπως η πρόσβαση για όλους σε πολύ υψηλότερες ταχύτητες στο διαδίκτυο μέχρι το 2020, και ποσοστό ≥50% των νοικοκυριών με συνδρομή σε συνδέσεις του διαδικτύου άνω των 100 Mbps. Η υφιστάμενη κατάσταση στην Ελλάδα χαρακτηρίζεται από 22% διαθεσιμότητα δικτύων υψηλών ταχυτήτων (>30 MBps) και χαμηλή ανταπόκριση για τέτοιες συνδέσεις (0,1% του συνόλου των συνδέσεων), ενώ δεν έχει αρχίσει ακόμη η διάθεση συνδέσεων υπερ-υψηλών.
- Ο ΘΣ3 θα απορροφήσει το 24,24% των συνολικών πόρων του προγράμματος (29,75% του ΕΤΠΑ), αποτυπώνοντας την ανάγκη ενίσχυσης της καινοτομικής, ποιοτικής και «έξυπνης» επιχειρηματικότητας, της επιχειρηματικής συνεργασίας/δικτύωσης, της εξωστρέφειας και εν τέλει της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ. Το υψηλό ποσοστό χρηματοδοτικών πόρων που κατευθύνεται στο ΘΣ3 αιτιολογείται από τη σύνθεση της ελληνικής οικονομίας, η οποία αποτελείται από πολύ μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις, χαμηλής ανταγωνιστικότητας, όπως αυτό διατυπώνεται και στο έγγραφο θέσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- Το 8,08% των πόρων του προγράμματος διατίθεται για το ΘΣ4 (9,91% του ΕΤΠΑ). Οι πόροι του ΘΣ4 στοχεύουν στη στήριξη της οικονομίας χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και θα συμβάλλει στην εκπλήρωση των δεσμεύσεων της χώρας για αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μέχρι το 2020 (20-20-20), μέσω της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τομείς εκτός ΣΕΔΕ -4% το 2020 σε σχέση με τις τιμές του 2005 (63,84, MtCO2-eq). Ο αντίστοιχος στόχος της «Ευρώπης 2020» είναι -20%, (ή -30% εάν οι συνθήκες το επιτρέψουν).

- Το 2,81% των πόρων του προγράμματος διατίθεται για το ΘΣ6 (3,44% του ΕΤΠΑ) προκειμένου να συμβάλλει στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης μέσω της ελαχιστοποίησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την εξοικονόμηση των φυσικών πόρων από τις επιχειρήσεις, στην ενίσχυση γενικότερα της «πράσινης επιχειρηματικότητας» καθώς και στην ανάπτυξη και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας με επίκεντρο τον τομέα του τουρισμού. Συγκεκριμένα, θα αξιοποιηθεί για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η χώρα για αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής μέχρι το 2020, μέσω της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τομείς εκτός ΣΕΔΕ-4% το 2020 σε σχέση με τις τιμές του 2005 (63,84, MtCO2-eq). Επίσης, θα συνεισφέρει στην επίτευξη του εθνικού στόχου για μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας κατά 2,85 Mtoe το 2020 με αντίστοιχο στόχο της «Ευρώπη 2020» να είναι η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης σε 20%, που αντιστοιχεί στη μείωση της πρωτογενούς κατανάλωσης κατά 368 Mtoe.
- Ο ΘΣ7 θα απορροφήσει το 8,00% των συνολικών πόρων του προγράμματος (9,82% του ΕΤΠΑ), για την αύξηση της διείσδυσης φυσικού αερίου, τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης υποδομών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, την αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας και τη βελτίωση της ευστάθειας του συστήματος. Η χρηματοδότηση αυτού του στόχου αναμένεται να συμβάλει στην επίτευξη των εθνικών στόχων για μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας κατά 2,85 Mtoe το 2020 αλλά και για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τομείς εκτός ΣΕΔΕ-4% το 2020 σε σχέση με τις τιμές του 2005 (63,84, MtCO2-eq). Επιπλέον, θα συμβάλει και στην επίτευξη του εθνικού στόχου για αύξηση του ποσοστού χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ως % επί της μικτής τελικής κατανάλωσης ενέργειας από 13,8% το 2012 σε 20% το 2020.
- Οι πόροι του ΕΚΤ ανέρχονται συνολικά σε €675,5 εκ. και κατανέμονται στον ΘΣ8 (14,43% των συνολικών πόρων του ΕΠ), στον ΘΣ10 (1,44% των συνολικών πόρων του ΕΠ) και στον ΘΣ 11 (2,31% των συνολικών πόρων του ΕΠ). Στον ΘΣ 8 χρηματοδοτούνται οι επενδυτικές προτεραιότητες ‘ε’ και ‘γ’ που αφορούν στην ανάγκη προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις της χώρας, όπως προκύπτει και ως σημαντική ανάγκη και από το έγγραφο θέσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής καθώς και στην ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών ιδεών και δραστηριοτήτων μέσω της ενίσχυσης της αυτοαπασχόλησης αντίστοιχα. Η χρηματοδότηση της επενδυτικής προτεραιότητας ‘δ’ του ΘΣ 10, θα συμβάλλει κυρίως στην σύνδεση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας και τις ανάγκες της σε δεξιότητες. Η χρηματοδότηση των ΘΣ8 και ΘΣ10 θα συνεισφέρει στην επίτευξη του εθνικού στόχου για την αύξηση της απασχόλησης από 55,3% (2012) σε 70% το 2020 για ηλικίες από 20-64, με τον αντίστοιχο στρατηγικό στόχο της «Ευρώπης 2020» να είναι 75% το 2020.
- Όσον αφορά στον ΘΣ11, η ενίσχυση της επενδυτικής προτεραιότητας ‘α’ συνδέεται άμεσα με την ανάγκη για αύξηση της αποδοτικότητας της δημόσιας διοίκησης που θα βελτιώσει το υπάρχον πλαίσιο που δεν διευκολύνει την επιχειρηματική δραστηριότητα, όπως η πρόκληση αυτή διατυπώνεται ως υψίστης σημασίας στο έγγραφο θέσης της Επιτροπής και καταγράφεται σε διεθνείς αξιολογήσεις.

- Η τεχνική βοήθεια θα δεσμεύσει το 1,84% των πόρων του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ για τη διαχείριση των αναγκών του νέου επιχειρησιακού προγράμματος.

Πίνακας 2: Επισκόπηση της επενδυτικής στρατηγικής του επιχειρησιακού προγράμματος

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
01	ERDF	1.781.137.756,00	48.85%	▼ 01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας ▼ 1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής ▼ 1.1 - Αύξηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και συνεργασιών για την ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση (στρατηγική RIS3) ▼ 02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών ▼ 2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ ▼ 1.2 - Αύξηση της προσφοράς ψηφιακών υπηρεσιών, εφαρμογών και ολοκληρωμένων λύσεων ΤΠΕ για τις επιχειρήσεις ▼ 03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ) ▼ 3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων ▼ 1.3 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας μέσω νέων καινοτόμων ιδεών κατά προτεραιότητα στους στρατηγικούς τομείς της χώρας ▼ 3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ▼ 1.4 - Αναβάθμιση του επιπέδου επιχειρηματικής οργάνωσης και λειτουργίας των ΜΜΕ, κατά	[T4216, T4201, T4223, T4212, T4214, T4205, T4215, T4207]

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
				προτεραιότητα στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας ▾ 3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας ▾ 1.5 - Αύξηση εξαγωγών ελληνικών επιχειρήσεων, κατά προτεραιότητα στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας ▾ 04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς ▾ 4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ▾ 1.6 - Αύξηση διείσδυσης των νέων μορφών ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας ▾ 06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων ▾ 6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης ▾ 1.7 - Μείωση της παραγωγής αποβλήτων και της περιβαλλοντικής ρύπανσης από τη λειτουργία των επιχειρήσεων	
01Σ	ERDF	70.708.138,00	1.94%	▾ 01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας ▾ 1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής ▾ 1.1 - Αύξηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και συνεργασιών για την ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση	[T4212, T4214, T4207, T4216, T4215, T4201, T4223, T4205]

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
				(στρατηγική RIS3) ▼ 02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών ▼ 2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ ▼ 1.2 - Αύξηση της προσφοράς ψηφιακών υπηρεσιών, εφαρμογών και ολοκληρωμένων λύσεων ΤΠΕ για τις επιχειρήσεις ▼ 03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ) ▼ 3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων ▼ 1.3 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας μέσω νέων καινοτόμων ιδεών κατά προτεραιότητα στους στρατηγικούς τομείς της χώρας ▼ 3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ▼ 1.4 - Αναβάθμιση του επιπέδου επιχειρηματικής οργάνωσης και λειτουργίας των ΜΜΕ, στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας ▼ 3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας ▼ 1.5 - Αύξηση εξαγωγών ελληνικών επιχειρήσεων, κατά προτεραιότητα στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας ▼ 04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς ▼ 4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ▼ 1.6 - Αύξηση διείσδυσης των νέων μορφών ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας ▼ 06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων ▼ 6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την	

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
				αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης ▾ 1.7 - Μείωση της παραγωγής αποβλήτων και της περιβαλλοντικής ρύπανσης από τη λειτουργία των επιχειρήσεων	
02	ESF	635.023.941,00	17.42%	▾ 08 - Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού ▾ 8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων ▾ 2.1 - Αύξηση της υγιούς νεοφυούς επιχειρηματικότητας και αυτοαπασχόλησης ▾ 8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές ▾ 2.2 - Προσαρμογή των επιχειρήσεων και των εργαζόμενων τους στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις, ειδικότερα των επιχειρήσεων που διαθέτουν τα ζητούμενα χαρακτηριστικά του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος της χώρας ▾ 10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση ▾ 10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας ▾ 2.3 - Ενίσχυση συμμετοχής των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ▾ 11 - Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης ▾ 11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση	[T4221, T4217, CR03, CR07, T4245]

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
				▼2.4 - Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσω αναβάθμισης της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης να υποστηρίζει την επιχειρηματικότητα	
02Σ	ESF	28.050.075,00	0.77%	▼08 - Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού ▼8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων ▼2.1 - Αύξηση της υγιούς νεοφυούς επιχειρηματικότητας και αυτοαπασχόλησης ▼8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές ▼2.2 - Προσαρμογή των επιχειρήσεων και των εργαζόμενων τους στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις, ειδικότερα των επιχειρήσεων που διαθέτουν τα ζητούμενα χαρακτηριστικά του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος της χώρας ▼10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση ▼10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας ▼2.3 - Ενίσχυση συμμετοχής των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ▼11 - Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης ▼11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση ▼2.4 - Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσω αναβάθμισης της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης να υποστηρίζει την επιχειρηματικότητα	[T4221, CR03, CR07, T4217, T4245]

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
03	ERDF	1.023.707.655,00	28.07%	▼ 01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας ▼ 1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ▼ 3.1 - Αναβάθμιση ή/και ανάπτυξη υποδομών έρευνας και καινοτομίας για τη βελτίωση της καινοτομικής ικανότητας της χώρας για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας ▼ 02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών ▼ 2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας ▼ 3.2 - Επέκταση υποδομών ευρυζωνικών υπηρεσιών και δικτύων υψηλών ταχυτήτων ▼ 04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς ▼ 4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις ▼ 3.3 - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης της λειτουργίας των επιχειρήσεων και του κτιριακού αποθέματος επαγγελματικής χρήσης ▼ 4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης ▼ 3.4 - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του οικιακού και δημόσιου κτιριακού αποθέματος ▼ 06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων ▼ 6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς ▼ 3.5 - Ανάπτυξη ή /και προώθηση οικονομικής δραστηριότητας που βασίζεται στο φυσικό κεφάλαιο και στην πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδος με επίκεντρο τον τομέα του Τουρισμού ▼ 6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον	[T4228, T4233, T4234, T4235, T4206, T4226, T4231, T4224]

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
				δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα ▾ 3.6 - Βελτίωση της δυνατότητας ανάκτησης βιομηχανικών αποβλήτων και απορριμμάτων και αύξηση της επαναξιοποίησής τους ▾ 07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων ▾ 7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ▾ 3.7 - Μείωση εξάρτησης της χώρας από το πετρέλαιο ▾ 3.8 - Αύξηση της εφαρμογής έξυπνων συστημάτων για την αποτελεσματικότερη διαχείρισης της διανομής ενέργειας	
03Σ	ERDF	40.639.452,00	1.11%	▾ 01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας ▾ 1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ▾ 3.1 - Αναβάθμιση ή/και ανάπτυξη υποδομών έρευνας και καινοτομίας για τη βελτίωση της καινοτομικής ικανότητας της χώρας για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας ▾ 02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών ▾ 2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας ▾ 3.2 - Επέκταση υποδομών ευρυζωνικών υπηρεσιών και δικτύων υψηλών ταχυτήτων ▾ 04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς ▾ 4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις ▾ 3.3 - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης της λειτουργίας των επιχειρήσεων και του κτιριακού αποθέματος επαγγελματικής χρήσης	[T4233, T4224, T4234, T4235, T4231, T4206, T4226, T4228]

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
				▼ 4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης ▼ 3.4 - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του οικιακού και δημόσιου κτιριακού αποθέματος ▼ 06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων ▼ 6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς ▼ 3.5 - Ανάπτυξη ή /και προώθηση οικονομικής δραστηριότητας που βασίζεται στο φυσικό κεφάλαιο και στην πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδος με επίκεντρο τον τομέα του Τουρισμού ▼ 6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα ▼ 3.6 - Βελτίωση της δυνατότητας ανάκτησης βιομηχανικών αποβλήτων και απορριμμάτων και αύξηση της επαναξιοποίησής τους ▼ 07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων ▼ 7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ▼ 3.7 - Μείωση εξάρτησης της χώρας από το πετρέλαιο ▼ 3.8 - Αύξηση της εφαρμογής έξυπνων συστημάτων για την αποτελεσματικότερη διαχείρισης της διανομής ενέργειας	
04	ERDF	51.853.274,00	1.42%	4.1 - Ενίσχυση του συστήματος διαχείρισης και διοίκησης που αφορά τους άξονες προτεραιότητας του ΕΤΠΑ	[T4237]
04Σ	ERDF	2.825.344,00	0.08%	4.1 - Ενίσχυση του συστήματος διαχείρισης και διοίκησης που αφορά τους άξονες προτεραιότητας του ΕΤΠΑ	[T4237]
05	ESF	11.759.997,00	0.32%	5.1 - Ενίσχυση του συστήματος διαχείρισης και διοίκησης που αφορά τους άξονες προτεραιότητας του ΕΚΤ	[]

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
05Σ	ESF	672.640,00	0.02%	5.1 - Ενίσχυση του συστήματος διαχείρισης και διοίκησης που αφορά τους άξονες προτεραιότητας του ΕΚΤ	[]

2. ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

2.Α ΠΕΡΙΓΡΑΦΉ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΪΌΤΗΤΑΣ ΕΚΤΌΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΉΣ ΒΟΉΘΕΙΑΣ

2.Α.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	01
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες

☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
☐ Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο

2.Α.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

Οι επιλεγμένοι ΘΣ 1, 2, 3, 4, και 6 με τους οποίους συνδέεται ο ΑΠ01 του προγράμματος και μέσω των οποίων εκφράζεται ένα σημαντικό κομμάτι της στρατηγικής του ΕΠΑνΕΚ έχουν συμπληρωματικό ρόλο. Η συνδυαστική πραγματοποίηση δράσεων που εντάσσονται στους διαφορετικούς θεματικούς στόχους εκτιμάται θα οδηγήσει στην επίτευξη της μέγιστης συνεισφοράς του συγκεκριμένου άξονα προτεραιότητας.

Επιχειρείται με αυτόν τον τρόπο η κάλυψη των αναγκών των επιχειρήσεων, των επιλεγμέων στρατηγικώντομέων, στο σύνολο των περιοχών που τους ενδιαφέρουν, δηλαδή: ανάπτυξη καινοτομίας (ΘΣ1), προώθηση της επιχειρηματικότητας (ΘΣ3), αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΘΣ2), ενίσχυση της «πράσινης» επιχειρηματικότητας (ΘΣ6) και υποστήριξη της ενεργειακής εξοικονόμησης και ανάπτυξη επιχειρηματικότητας των ΑΠΕ (ΘΣ4).

Ειδικότερα, μέσω του συνδυασμού δράσεων επιχειρηματικότητας (ΘΣ3) και δράσεων καινοτομίας (ΘΣ1) επιδιώκεται η προώθηση της επιχειρηματικής ανακάλυψης στην οποία θεμελιωδώς βασίζεται η έξυπνη εξειδίκευση. Ακόμα, η υποστήριξη δράσεων που αφορούν εξωστρέφεια (ΘΣ3) και καινοτομία (ΘΣ1) εξασφαλίζει την ολοκληρωμένη προσέγγιση στη δημιουργία νέων προϊόντων και υπηρεσιών με υψηλή προστιθέμενη αξία και ανταγωνιστικά χαρακτηριστικά για τις διεθνείς αγορές. Στο πλαίσιο αυτό, είναι ιδιαιτέρως σημαντική και η αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών από τις επιχειρήσεις (ΘΣ2) με ταυτόχρονη αναβάθμιση των επιχειρησιακών ικανοτήτων τους (ΘΣ3). Ο συνδυασμός δράσεων από τους ΘΣ 2 και 3 εξασφαλίζει την δυνατότητα ολοκληρωμένης και αποτελεσματικής εφαρμογής των λειτουργικών παρεμβάσεων στις επιχειρήσεις.

Η εξυπηρέτηση του ΘΣ6 από τον ΑΠ01 συνδυάζεται με δράσεις του ΘΣ1 και 3, στοχεύοντας στην ενίσχυση της «πράσινης» και καινοτόμου επιχειρηματικότητας, στην αύξηση της δραστηριότητας της ανακύκλωσης και της αποτελεσματικής διαχείρισης των αποβλήτων επιταχύνοντας τη συμμόρφωση με τη περιβαλλοντική νομοθεσία της ΕΕ, δημιουργώντας με αυτόν τον τρόπο ένα ελκυστικό περιβάλλον για τη δραστηριοποίηση περισσότερων επιχειρήσεων. Παράλληλα, μέσω των ΘΣ4,3 και 1 μπορεί να υποστηριχτεί και η επιχειρηματικότητα για την παραγωγή ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές συμβάλλοντας στην αναπτυξιακή προοπτική της χώρας δημιουργώντας ευνοϊκότερες συνθήκες για την περαιτέρω πραγματοποίηση επενδύσεων εγχώριων και ξένων.

Η υλοποίηση των δράσεων του ΑΠ01 προϋποθέτει ότι δεν θα προκηρυχθούν δράσεις που αφορούν στον ΘΣ1 και δράσεις που αφορούν στο ΘΣ3 και σχετίζονται με καινοτομία, μέχρι να ολοκληρωθεί (α) η συσχέτιση της εθνικής RIS3 με τις περιφερειακές και τα αντίστοιχα ΠΕΠ και (β) ο Οδικός Χάρτης ερευνητικών υποδομών. Αυτό δεν αφορά:

- Εμπροσθοβαρή έργα που θα προ-συμφωνηθούν με την ΕΕ
- Έργα καινοτομίας με πιλοτικό χαρακτήρα
- Προδημοσίευση δράσεων

2.Α.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Μετάβαση	Δημόσιο	
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	1b
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1.1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και συνεργασιών για την ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση (στρατηγική RIS3)
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Η προώθηση και η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας καθώς και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας της ελληνικής οικονομίας βασίζεται κατά κύριο λόγο στην αναδιάρθρωση και την ενίσχυση του τομέα έρευνας, της τεχνολογίας και της καινοτομίας έτσι ώστε να αντιμετωπιστούν οι διαρθρωτικές προκλήσεις, να αμβλυνθούν οι περιφερειακές ανισότητες που παράγονται από την έλλειψη πρόσβασης στη νέα τεχνολογία και να αναπτυχθεί βιώσιμη απασχόληση με σεβασμό στο περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας. Σήμερα, η σύνδεση μεταξύ των επιχειρήσεων και της έρευνας και της καινοτομίας είναι περιορισμένη, γεγονός που καταδεικνύεται και από τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ που ανήλθε μόλις σε 0,23% το 2011,

	έναντι 1,3% όπου ήταν ο μέσος όρος της ΕΕ. Ωστόσο, η προώθηση της θεωρείται απαραίτητη, καθώς η επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα οδηγείται σε μεγάλο βαθμό σε δραστηριότητες μειωμένης έντασης γνώσης και προστιθέμενης αξίας που στοχεύουν κυρίως σε στην εσωτερική αγορά και κατανάλωση (δημόσια ή ιδιωτική). Ο συγκεκριμένος Ειδικός Στόχος εξυπηρετεί την εθνική πολιτική του τομέα Έρευνας και Καινοτομίας για το 2020 και επικεντρώνεται στην αξιοποίηση έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας από τις επιχειρήσεις ώστε να αποτελέσουν το βασικό πυλώνα για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την αναβάθμιση της επιχειρηματικότητας και της παραγωγικότητας μέσω της παραγωγής, διάδοσης και ενσωμάτωσης της νέας γνώσης και της καινοτομίας στα υπάρχοντα αλλά και σε νέα προϊόντα, υπηρεσίες παραγωγικά συστήματα και αλυσίδες αξίας. Τα αποτελέσματα του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου αναμένεται να είναι: • Η στροφή στην οικονομική ανάπτυξη βασισμένη στη γνώση και τη βιώσιμη εξειδίκευση. • Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων μέσω της παραγωγής, διάδοσης και ενσωμάτωσης της νέας γνώσης και της καινοτομίας και της σύνδεσης της ακαδημαϊκής έρευνας με την οικονομία. • Η ανάπτυξη της αριστείας στην έρευνα και η ευθυγράμμιση της προσφοράς της Έρευνας και της Καινοτομίας κυρίως με την επιχειρηματική ζήτηση. Προϋπόθεση για αυτό είναι η επικέντρωση των πόρων και των προσπαθειών σε επιλεγμένους τομείς οικονομικής δραστηριότητας και σε πεδία παρέμβασης στην Έρευνα και την Καινοτομία, όπου ανιχνεύεται δυναμικό επιχειρηματικότητας και ερευνητικής αριστείας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση (στρατηγική RIS3), με σκοπό τον εκσυγχρονισμό, τη διαφοροποίηση και την εκμετάλλευση νέων ευκαιριών στην ελληνική οικονομία. Όλες οι συγχρηματοδοτούμενες από την ΕΕ επενδύσεις, θα είναι πλήρως ευθυγραμμισμένες με την RIS3, προκειμένου να δημιουργηθεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μέσω της ανάπτυξης και αντιστοίχισης των ισχυρών σημείων της έρευνας και της καινοτομίας με τις ανάγκες των επιχειρήσεων, για την αξιοποίηση αναδυόμενων ευκαιριών και των εξελίξεων στην αγορά με συνεκτικό τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 2 (3) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Η διαδικασία αυτή θα είναι συνεχής μέσω μηχανισμών πρόβλεψης, διαβούλευσης και παρακολούθησης όπως είναι οι Πλατφόρμες Καινοτομίας, τα Τομεακά Συμβούλια, το Δίκτυο Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**1.1 - Αύξηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και συνεργασιών για την ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση (στρατηγική RIS3)**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4201	Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	% (ως ποσοστό του ΑΕΠ)	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,12	2011	0,24	Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης/ ΓΓΕΤ	Διετής
T4201	Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	% (ως ποσοστό του ΑΕΠ)	Μετάβαση	0,06	2011	0,12	Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης/ ΓΓΕΤ	Διετής
T4201	Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	% (ως ποσοστό του ΑΕΠ)	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,36	2011	0,60	Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης/ ΓΓΕΤ	Διετής
T4223	Αριθμός πατεντών (PCT patents)	Αριθμός	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	12,00	2011	24,00	OBI	Ετήσια
T4223	Αριθμός πατεντών (PCT patents)	Αριθμός	Μετάβαση	6,00	2011	12,00	OBI	Ετήσια
T4223	Αριθμός πατεντών (PCT patents)	Αριθμός	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	35,00	2011	58,00	OBI	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

Οι δράσεις που αφορούν στην Ε.Π.1β καλούνται να υποστηρίξουν πρωτίστως την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων που θα υποστηριχτεί και μέσω της κινητοποίησης του ιδιωτικού τομέα για επένδυση σε ΕΤΑΚ και εξωστρέφεια προς διεθνείς αγορές. Οι τομείς που θα εφαρμοστούν οι δράσεις αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας, είναι:

1. *Υλικά-Κατασκευές*: Ενίσχυση επιχειρήσεων για ΕΤΑΚ και παραγωγή, πλωτών κατασκευών και ναυπηγημάτων, οικολογικών χρωμάτων, επικαλύψεων από υλικά οργανικής βάσης, ναυπηγικά / μεταλλικά χρώματα, μη τοξικά χρώματα, «έξυπνων» υλικών/προϊόντων ως επιχρίσματα σε διάφορες εφαρμογές. Ανάπτυξη πρωτοποριακών «πράσινων» υλικών και τεχνολογιών εφαρμογής τους, υλικών-εφαρμογών συσκευασίας φιλικών προς το περιβάλλον/ανάπτυξη υλικών για προστασία και θωρακίσεις υψηλής ενέργειας, ανάπτυξη βιο-υλικών και σύνθετων υλικών, κατεργασίες Laser, τεχνολογιών πλαστικών, προηγμένα δομικά υλικά, αυτοεπισκευαζόμενα υλικά. Δημιουργία επιχειρηματικών συστάδων και δικτυώσεων, οι οποίες θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη συνεργειών στον τομέα της νανοτεχνολογίας για την παραγωγή σύνθετων προϊόντων δομικών στοιχείων κτιρίων. Ενίσχυση συνεργασιών για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και τεχνολογιών εφαρμογής τους στα έργα αποκατάστασης, συντήρησης και ανάδειξης έργων τέχνης και μνημείων. Σε περιφερειακό επίπεδο, οι δράσεις σχετικά με τα υλικά/κατασκευές επικεντρώνονται κυρίως στις κατασκευές και στην ανάπτυξη νέων δομικών υλικών περιβαλλοντικά εναρμονισμένων, τη ναυπηγική μικρών σκαφών και τη συντήρηση μνημείων.

2. *Τουρισμός, Πολιτισμός - Δημιουργικές Βιομηχανίες*: Διασύνδεση του τουρισμού - ως στρατηγικού τομέα αναπτυξιακής προτεραιότητας της χώρας - με τον πολιτισμό, συμπεριλαμβανομένων και των συνεργειών με τη δημιουργική βιομηχανία και τη βιομηχανία της εμπειρίας, ώστε να μεγεθυνθεί, μέσω της ενίσχυσης της ζήτησης και εφαρμογής Ε&Κ, η διεθνής ανταγωνιστικότητα και βιωσιμότητα του ελληνικού τουρισμού. Προβλέπεται η ενίσχυση συμπράξεων για ανάπτυξη νέας γνώσης, η ενίσχυση και ανάδειξη αριστείας σε τομείς εξειδίκευσης στις περιοχές σύγκλισης «τουρισμού – πολιτισμού» και η ενίσχυση της πρόσβασης σε ερευνητικές υποδομές και υποδομές καινοτομίας που συνδέονται με τουρισμό και πολιτισμό. Προωθείται η διενέργεια

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

προ-εμπορικών δημόσιων συμβάσεων για ανάπτυξη καινοτόμων, διεθνώς ανταγωνιστικών εφαρμογών σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, ενθαρρύνοντας την καινοτομία και επιχειρηματικότητα στα σημεία σύγκλισης ΤΠΕ –Τουρισμός – Πολιτισμός. Ενθαρρύνεται η ανοικτή καινοτομία, με επιδεικτικά έργα, με δράσεις ενίσχυσης spinoffs – startups και ανάπτυξης υπηρεσιών καινοτομίας που αξιοποιούν και διαχέουν ερευνητικά αποτελέσματα. Προωθούνται διεπιστημονικές συνεργασίες και συμπράξεις σε living labs σε προορισμούς υψηλής επισκεψιμότητας, παρέχοντας κίνητρα για προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων σε δράσεις πολιτιστικού τουρισμού (σε συνδυασμό με ΘΣ3). Ενίσχυση επιχειρήσεων για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και παραγωγή λογισμικού ψυχαγωγίας και πολιτισμού και εργαλείων ψηφιακού περιεχομένου. Ανάπτυξη εμπορικού ψυχαγωγικού λογισμικού για διεθνείς αγορές, ενσωματώνοντας εγχώριο πολιτιστικό περιεχόμενο. Διεξαγωγή προηγμένης έρευνας π.χ. για νέες τεχνολογίες Κοινωνικής Δικτύωσης. Ανάπτυξη δημιουργικού περιεχομένου όπως καλλιτεχνικό περιεχόμενο, κινηματογράφο, μουσική-ήχο, κόσμημα, βίντεο- animations, 3D modelling, texturing, gaming. Ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων τεχνικών gamification. Σε περιφερειακό επίπεδο θα αναπτυχθούν δράσεις συσχετιζόμενες με την περαιτέρω οργάνωση και προώθηση του περιφερειακού τουριστικού προϊόντος.

3. *Αγροδιατροφή*: Η στρατηγική στον τομέα της αγροδιατροφής, στοχεύει στη μετατροπή των διαρθρωτικών αδυναμιών του τομέα σε ισχυρά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα μέσα από την ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας με στόχο τη είσοδο σε εξειδικευμένες, υψηλής τιμής, αγορές νωπών και μεταποιημένων γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, ακολουθώντας μια στρατηγική διαφοροποίησης με βάση την ανώτερη ποιότητα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των προϊόντων, όπως είναι η γεύση και το άρωμα, η θρεπτική τους αξία και η συμβολή τους σε έναν υγιή τρόπο ζωής, καθώς και η σύνδεσή τους με την τοπική ιστορία και τον πολιτισμό. Στους παραπάνω στόχους εντάσσεται και η πολιτική της παραγωγής πρώτων υλών υψηλής ποιότητας για τη μεταποιητική βιομηχανία, αξιοποιώντας τα ιδιαίτερα κλιματολογικά και εδαφικά χαρακτηριστικά της χώρας. Παράλληλα, στόχος είναι η σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας με την ανάπτυξη και διάχυση νέων καλλιεργητικών και μεταποιητικών μεθόδων παραγωγής, καθώς και την αξιοποίηση των ΤΠΕ με αειφορική διαχείριση. Σε περιφερειακό επίπεδο, υπάρχει πληθώρα δράσεων συσχετιζόμενων με την αγροδιατροφή και την υποστήριξη είτε ειδικών τοπικών κατηγοριών τροφίμων είτε τη συσχέτιση του κλάδου με άλλους τομείς όπως της ενέργειας και των ΤΠΕ.

4. *Περιβάλλον & Βιώσιμη Ανάπτυξη*: Ενίσχυση επιχειρήσεων για την έρευνα και την ανάπτυξη τεχνολογιών συλλογής – διαλογής - διαχωρισμού και αξιοποίησης των προϊόντων που προκύπτουν από τα υλικά προς ανακύκλωση. Ανάπτυξη τεχνολογιών ανάκτησης, ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης υλικών, ανάπτυξη εναλλακτικών λύσεων για την απορρόφηση και οικονομική αξιοποίηση των ανακτηθέντων υλικών από ειδικά ρεύματα αποβλήτων. Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών και τεχνολογιών αιχμής για τη διαχείριση βιο-αποβλήτων και βιομηχανικών αποβλήτων. Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών αντιρρυπαντικής προστασίας με έμφαση στη ρύπανση της θάλασσας και του αέρα από προϊόντα πετρελαίου /υδρογονάνθρακες από πλωτά μέσα και στην ρύπανση υπόγειων υδροφορέων από βιομηχανικά ή αστικά απόβλητα, για τη βελτίωση και αποκατάσταση

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

και αξιολόγηση οικοσυστημάτων. Στήριξη της επιχειρηματικότητας και καινοτομίας σε προϊόντα και υπηρεσίες αντιρρύπανσης και απορρύπανσης με έμφαση στην «πράσινη επιχείρηση» και στην βιομηχανική συμβίωση. Έρευνα για την οικολογική αποκατάσταση υδάτινων σωμάτων (ποταμιών, λιμνών, υγροτόπων) σε τουριστικές περιοχές και σε περιοχές σημαντικές για την αλιεία και υδατοκαλλιέργεια. Παραγωγή υψηλής ποιότητας περιβαλλοντικών υπηρεσιών. Σε περιφερειακό επίπεδο, οι δράσεις που συσχετίζονται με το περιβάλον έχουν κυρίως σχέση με χρήσεις καθαρών τεχνολογιών, waste management, έργα προστασίας από φυσικές καταστρφοές και συσχέτιση των περιοχών Natura με την τοπική ανάπτυξη.

5. *Υγεία και Φάρμακα*: Οι δράσεις Ε&Κ θα στοχεύσουν στις ακόλουθες προτεραιότητες : α) ανάπτυξη διεθνώς ανταγωνιστικών φαρμακευτικών προϊόντων και ιατρικών τεχνολογιών μέσω ενίσχυσης της έρευνας και καινοτομίας και της συνεργασίας επιστημόνων βιοϊατρικής, κλινικών ερευνητών και επιχειρήσεων στην βιοϊατρική και μεταφραστική έρευνα, β) ανάπτυξη διεθνώς ανταγωνιστικών προηγμένων συστημάτων, εφαρμογών και υπηρεσιών στο χώρο της υγείας (ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών υγείας, καινοτόμων ιατρικών, διαγνωστικών και απεικονιστικών υπηρεσιών και βιο-πληροφορικής, μικρο/νανο βιοϊατρικά συστήματα και συσκευές), γ) διεύρυνση των αλυσίδων αξίας (ανάπτυξη καινοτόμων υπηρεσιών τηλεϊατρικής και εξειδικευμένων καινοτόμων υπηρεσιών για τη φροντίδα ειδικών ομάδων του πληθυσμού, του ιατρικού τουρισμού και τουρισμού ευεξίας, ανάπτυξη διεθνώς ανταγωνιστικών φαρμακευτικών προϊόντων και καλλυντικών βασισμένων στην εγχώρια χλωρίδα). Ο χώρος της υγείας χαρακτηρίζεται από εθνικές πολιτικές και δράσεις στην έρευνα και την καινοτομία. Οι περιφερειακές εξειδικεύσεις είναι ελάχιστες (Αττική, Ήπειρος) και περιορίζονται στην υποστήριξη κυρίως του ιατρικού τουρισμού.

6. *Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα* (Logistics): Εμπορευματικές μεταφορές και logistics, Χρήση νέων τεχνολογιών στις θαλάσσιες μεταφορές, στις χερσαίες (οδικές) μεταφορές, στις αεροπορικές μεταφορές, ευφυείς υποδομές και συστήματα μεταφορών, αειφόρες αστικές μεταφορές και βιώσιμη κινητικότητα. Προώθηση συνεργασιών με ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια για τεχνολογική καινοτομία του τομέα (π.χ. δρομολόγηση, RFID, συστήματα αυτοματισμών διαχείρισης φορτίων) όσο και στο κομμάτι της οργανωτικής καινοτομίας (π.χ. καινοτόμες διαδικασίες, δομές κλπ.) προς όφελος της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Ενδεικτικά: Διατροπικές μεταφορές, ηλεκτρονική ροή πληροφοριών (πχ PoD, ιχνηλασιμότητα, ηλεκτρονική σήμανση φορτίων, παραγγελιοληψία, ηλεκτρονική τιμολόγηση, ηλεκτρονικοί τιμοκατάλογοι, κτλ), συστήματα προγραμματισμού πόρων χώρων και φορτίων, VMI-Vendor Management Inventory, CPFR-Collaborating Planning Forecasting Replenishment, αυτοματοποίηση αποθηκών. Σε περιφερειακό επίπεδο οι δράσεις σχετικές με τον κλάδο είναι προσανατολισμένες στις έξυπνες πόλεις, άρα ο κλάδος χαρακτηρίζεται περισσότερο από έργα εθνικής εμβέλειας.

7. *Ενέργεια* : Οι δράσεις Ε&Κ θα στοχεύσουν σε: α) ανάπτυξη προϊόντων, τεχνολογιών και υπηρεσιών ενεργειακής εξοικονόμησης, β) ανάπτυξη

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

προϊόντων, τεχνολογιών και υπηρεσιών σχετικών με τις ΑΠΕ, τα Έξυπνα Δίκτυα και την Αποθήκευση Ενέργειας (συστήματα ηλιακής ενέργειας, μικρά υδροηλεκτρικά έργα πολλαπλών χρήσεων, κυματική ενέργεια, βελτιστοποίηση διαχείρισης υδάτινων αποθεμάτων στους μεγάλους υδροηλεκτρικούς σταθμούς ΥΗΣ, παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας με χρήση γεωθερμίας, ανάπτυξη τεχνολογίας εντοπισμού γεωθερμικού δυναμικού, ανάπτυξη τεχνολογίας ανεμογεννητριών και υποσυστημάτων τους, ανάπτυξη τεχνολογιών στον τομέα των υβριδικών καυσίμων και βιοκαυσίμων συμπεριλαμβανομένης και της εκμετάλλευσης της βιομάζας, ανάπτυξη τεχνολογιών για αποθήκευση ενέργειας από ΑΠΕ), γ) ανάπτυξη προϊόντων, τεχνολογιών και υπηρεσιών στον τομέα των Έξυπνων Δικτύων – Smart Grids και το σύστημα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (με εφαρμογή στην παραγωγή, μεταφορά, διανομή) και για τον εκσυγχρονισμό του δικτύου δ) ανάπτυξη προϊόντων/τεχνολογιών κυψελίδων καυσίμου και Η2, ε) ανάπτυξη προϊόντων/τεχνολογιών και υπηρεσιών παραγωγής ενέργειας από συμβατικά καύσιμα, στ) διεύρυνση των αλυσίδων αξίας και ενίσχυση δραστηριοτήτων που προκύπτουν από τη διασύνδεση μεταξύ τομέων. Σε περιφερειακό επίπεδο, οι δράσεις σχετικές με την ενέργεια αφορούν στην αγροτική παραγωγή, σε δομικά υλικά, και στις εναλλακτικές μορφές ενέργειας.

8. *ΤΠΕ*: Οι δράσεις Ε&Κ θα στοχεύσουν σε ανάπτυξη για: (α) τεχνολογίες διαχείρισης περιεχομένου-πληροφοριών (ανοιχτά δεδομένα μεγάλου μεγέθους), ψηφιακές τεχνολογίες για μοντελοποίηση, ανάλυση, κατανόηση και διατήρηση πολιτιστικής κληρονομιάς, αυτόματη μετάφραση, προηγμένο ψυχαγωγικό λογισμικό, καινοτόμες τεχνολογίες παιγνίων-gamification, εργαλεία επιχειρήσεων δημιουργικού, μαζικής ενημέρωσης, γνώσης, μάθησης, τεχνολογίες-μεθοδολογίες πολυτροπικής και φυσικής αλληλεπίδρασης με υπολογιστή (β) βασικές τεχνολογίες αρχιτεκτονικών για διαδίκτυο μέλλοντος (γ) τεχνολογίες εφαρμογών οριζόντιου χαρακτήρα (δ) νέα γενιά ρομπότ-υποστηρικτικών τεχνολογιών (ε) τεχνολογίες για εργοστάσιο μέλλοντος (στ) τεχνολογίες-εφαρμογές στους τομείς ενέργειας, υγείας, μεταφορών και συγκεκριμένα: εφαρμογές για ευφυείς και ενοποιημένες μεταφορές, εφαρμογές στη βιο πληροφορική, ανάπτυξη εφαρμογών για ασφαλή, καθαρή και αποδοτική ενέργεια (ζ) μικροηλεκτρονική, νάνο-μικροηλεκτρονική, ενσωματωμένα συστήματα, MEMS, μικροκυματικές, οπτικές διατάξεις, εργαλεία σχεδίασης και προσομοίωσης μικροηλεκτρονικών διατάξεων και ηλεκτρονικά χαμηλής κατανάλωσης. Σε περιφερειακό επίπεδο, διαφαίνεται ότι οι ΤΠΕ χρησιμοποιούνται κυρίως ως υποστηρικά εργαλεία για υποβοήθηση παραγωγικών κλάδων εξειδίκευσης και ανάπτυξη έξυπνων εφαρμογών.

Η επενδυτική προτεραιότητα θα εστιάσει σε δράσεις οι οποίες εξειδικεύονται στη συνέχεια, ανάλογα με το στόχο τον οποίο εξυπηρετούν :

Δράσεις για την προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Έρευνα και Καινοτομία

1. **Ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της επίδειξης σε λειτουργούσες επιχειρήσεις,** για την

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

παραγωγή νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένου και του ηλεκτρονικού εμπορίου, της οργανωτικής καινοτομίας, της καινοτομίας στο marketing, της μείωσης του κόστους λειτουργίας και των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών και ενέργειας.

2. **Ενίσχυση των νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών για την εκμετάλλευση της γνώσης που προκύπτει από την ερευνητική δραστηριότητα** με σκοπό την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των νέων επιστημόνων/ ερευνητών. Επίσης, στόχος της συγκεκριμένης δράσης είναι να ενισχυθούν με κεφάλαιο σποράς επιχειρηματικές ιδέες από ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια, ΤΕΙ και επιχειρήσεις. Τέλος, αναμένεται να ενισχυθούν και έργα ίδρυσης και αρχικής ανάπτυξης επιχειρήσεων, με τη συνεργασία χρηματοδοτικών οργανισμών, όπως τράπεζες, επιχειρηματικά κεφάλαια και επιχειρηματικοί άγγελοι
3. **Ενίσχυση της δημιουργίας και ανάπτυξης συστάδων ή συμπράξεων επιχειρήσεων, ερευνητικών και εκπαιδευτικών οργανισμών**, ως εργαλείο τόσο για την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων έντασης γνώσης όσο και για την καταπολέμηση του κατακερματισμού των επιχειρηματικών και ερευνητικών δυνάμεων της χώρας και της αδυναμίας σύνδεσης της έρευνας με την παραγωγή.
4. **Ανάπτυξη του βιομηχανικού σχεδίου (industrial design) στην Ελλάδα και της παροχής σχετικών υπηρεσιών** της ώστε να βελτίωθεί η εργονομίας, της λειτουργικότητας, της χρηστικότητας και της αισθητικής των προϊόντων. Είναι άμεσα συνδεδεμένο με την καινοτομία τόσο των καταναλωτικών προϊόντων όσο και των ενδιάμεσων που χρησιμοποιούνται ως εξαρτήματα ή διατάξεις στη βιομηχανία.
5. ***Δράσεις για την ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης*** **Ενίσχυση Συμπράξεων επιχειρήσεων με ακαδημαϊκά και ερευνητικά κέντρα στο πλαίσιο κοινοπραξιών μεσοπρόθεσμης διάρκειας:** Προτείνεται οι συνεργασίες επιχειρήσεων με ακαδημαϊκά και ερευνητικά κέντρα να πραγματοποιηθούν και υπό τη μορφή των Συμπράξεων με συγκεκριμένους επιχειρηματικούς στόχους, δεσμεύσεις και υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, προσυμφωνημένο οδικό χάρτη, μέσα και εργαλεία για την επίτευξή των στόχων της σύμπραξης, συμφωνία για την κάλυψη των αναγκών χρηματοδότησης, καθώς και αναγνώριση των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων.
6. **Ενίσχυση των βραχυπρόθεσμων συνεργασιών επιχειρήσεων με εργαστήρια ΑΕΙ και ερευνητικών ιδρυμάτων:** Οι ενισχύσεις των επιχειρήσεων για αγορά τέτοιου είδους υπηρεσιών από τους ερευνητικούς οργανισμούς μπορεί να χορηγούνται είτε για υπηρεσίες για τις οποίες δεν υπάρχει άλλος πάροχος στην εγχώρια αγορά είτε για οτιδήποτε υπηρεσίες, που παρέχονται σε τιμές αγοράς. (ανάθεση ερευνητικών ή τεχνικών εργασιών από επιχειρήσεις σε δημόσια εργαστήρια (κουπόνια/δελτία καινοτομίας–έρευνας).
7. **Υποστήριξη της κατοχύρωσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων και γενικότερα της βιομηχανικής ιδιοκτησίας στα κυριότερα γραφεία στον κόσμο:** Η δράση αποβλέπει στη χορήγηση πιστωτικών τίτλων μέσω του ΟΒΙ στους εφευρέτες που επιθυμούν να κατοχυρώσουν την επινόησή τους στο Ευρωπαϊκό Γραφείο ΔΕ (European Patent Office) ή και σε τρίτες χώρες μέσω της διεθνούς συνθήκης συνεργασίας (Patent

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

Cooperation Treaty). Αντίστοιχη ενίσχυση θα χορηγείται και για του κατόχους βιομηχανικού σχεδίου.

8. **Ανάπτυξη, αναβάθμιση ερευνητικού δυναμικού και διάδοση των νέων τεχνολογιών**, που περιλαμβάνει εκπαίδευση και μετεκπαίδευση του ερευνητικού δυναμικού σε ταχέως αναπτυσσόμενες καινοτόμες τεχνολογίες, καθώςκαι ευαισθητοποίηση των χρηστών σε σχέση με τις νέες τεχνολογίες για την περαιτέρω εξοικείωση αυτών καθώς και τη συνεχή διείσδυση και αξιοποίηση τους στις ελληνικές επιχειρήσεις. Περεταίρω θα ενισχυθεί η ολοκλήρωση (έργο phasing) του πιλοτικού επιδεικτικού αλλά και ερευνητικού χαρακτήρα σχεδίου Ενεργειακής Αυτάρκειας της νήσου Αγ. Ευστρατίος – «Πράσινο Νησί» από ανανεώσιμες πηγές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.
9. **Ανάπτυξη δομών σύνδεσης επιχειρήσεων με ακαδημαϊκά/ερευνητικά κέντρα:** Ενίσχυση υπαρχουσών ή νέο δημιουργούμενων επιχειρηματικών δομών πανεπιστημίων και ΤΕΙ για την εμπορική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και των νέων γνώσεων που παράγονται και διακινούνται απ' αυτά.

Δράσεις για την Ευρωπαϊκή και Διεθνή δικτύωση των ερευνητικών ομάδων

10. Υποστήριξη των ελληνικών ερευνητικών ομάδων να συμμετέχουν στις ευρωπαϊκές δραστηριότητες του ΟΡΙΖΩΝ 2020 και του COSME: Οι ενέργειες που θα χρηματοδοτηθούν αφορούν κυρίως την υποστήριξη της προετοιμασίας του σχήματος για την μελέτη οικονομικής βιωσιμότητας και ολοκλήρωση της πρότασης του για συμμετοχή στο ΟΡΙΖΩΝ, την κάλυψη δαπανών παγίων (capacity building), καθώς και δράσεις συνεργειών με τον Ορίζοντα όπως τα εταιρικά σχήματα καινοτομίας (Joint Technology Initiatives). Επίσης, περιλαμβάνονται δράσεις υποστήριξης των ελληνικών επιχειρήσεων και ερευνητικών ομάδων να συμμετέχουν στα προγράμματα των ESA, CERN, EMBL-EMBO, EUREKA κ.ά:

11. Χρηματοδότηση της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης διά μέσου διακρατικών ερευνητικών συμφωνιών η οποία παράλληλα με την ενίσχυση των μικρών διακρατικών έργων θα επεκταθεί σε μεγάλες δράσεις, οι οποίες σχετίζονται άμεσα με τις ανάγκες των προτεραιοτήτων της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης

Δράσεις Υποστήριξης

12. Εγκατάσταση Μηχανισμού Παρακολούθησης (monitoring mechanism) της υλοποίησης της στρατηγικής RIS3: Υποστήριξη των οργάνων σχεδιασμού εφαρμογής,αναθεώρησης και αποτίμησης της πολιτικής για την καινοτομία και την έρευνα και δημιουργία Παρατηρητηρίου των εξελίξεων των ερευνητικών και τεχνολογικών πολιτικών άλλων χωρών. Ο εν λόγω μηχανισμός θα υποστηρίξει την αποτελεσματική υλοποίηση της Στρατηγικής

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
RIS3. Επίσης, ο μηχανισμός θα συμβάλλει στην υποστήριξη της διαδικασίας αναθεώρησης της RIS3 και ειδικότερα της «Επιχειρηματικής ανακάλυψης» και ανίχνευσης νέων τομέων και δραστηριοτήτων. **13. Αλλαγή της εικόνας της Ελλάδας στο εξωτερικό αναφορικά με τη δυνατότητα ανάπτυξης επιχειρηματικότητας έντασης γνώσης**	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος.Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ειδικότερα: Η γενική κατευθυντήρια αρχή για την επιλογή των πράξεων είναι η εστίαση στους πυρήνες οικονομικής δραστηριότητας της χώρας οι οποίοι είναι σε	

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

θέση να αναπτύξουν ή να βελτιώσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε όρους τεχνολογίας, καινοτομίας, ποιότητας, συνεργειών, εξωστρέφειας, ενώ ταυτόχρονα ικανοποιούν τις προϋποθέσεις για την επίτευξη της έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας της χώρας. Θα ενισχυθούν τομείς δυνάμει εξωστρεφείς όπου υπάρχει ικανή και εμβληματική παραγωγή για τη χώρα, η οποία μπορεί περαιτέρω να αυξηθεί σε κλίμακα/ μέγεθος μέσω της συνεργασίας των εμπλεκομένων μερών κατά μήκος της αλυσίδας αξίας. Επιπλέον, οι τομείς αυτοί θα πρέπει να συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά εκείνα (π.χ. κρίσιμη μάζα και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα) που θα καταστήσουν εφικτή την **έξυπνη εξειδίκευση**.

Για την ενίσχυση των δράσεων θα ληφθούν υπόψη, συνδιασμένα, η Εθνική και οι Περιφερειακές RIS3, ώστε να προκύπτει η απαραίτητη συνάφεια / συμπληρωματικότητας, αλλά και σαφής διαχωρισμός των δράσεων μεταξύ εθνικού και περιφερειακού επιπέδου. Μέσω του ΕΠΑνΕΚ θα υλοποιηθούν δράσεις εθνικής ή περιφερειακής εμβέλειας με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων στους στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας της RIS3. Μέσω των ΠΕΠ θα υλοποιηθούν δράσεις που στοχεύουν στο παραγωγικό δυναμικό των περιφερειών και την ενίσχυση των ικανοτήτων τους μέσω της έρευνας και καινοτομίας σε σχέση και με την ανάδειξη ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων τους.

Ειδικότερα, για την επιλογή των δράσεων που θα υλοποιηθούν μέσω του ΕΠΑνΕΚ θα ληφθούν υπόψη οι περιφερειακές στρατηγικές RIS3 καθώς και το επιπέδο της καινοτομίας των περιφερειών (προχωρημένες, μέσου επιπέδου δυνατότητες καινοτομίας, με δυναμικό καινοτομίας σε τοπικά προϊόντα, πολύ χαμηλό δυναμικό στο πεδίο τεχνολογικής καινοτομίας, κα).Με την ολοκλήρωση των RIS θα υπάρξουν ποσοτικά κριτήρια, με στόχο να λειτουργούν προς όφελος των λιγότερο τεχνολογικών καινοτομικών περιφερειών.

Μετά την τελική εξειδίκευση και εφαρμογή των στρατηγικών RIS3 (εθνικών και περιφερειακών) και στο πλαίσιο του συντονισμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο,εφόσον απαιτούνται επιπλέον πόροι για την κάλυψη των περιφερειακών στρατηγικών οι οποίες συνάδουν με την εθνική στρατηγική RIS3,θα εξετάζεται η δυνατότητα κάλυψης αυτών από τους πόρους του ΕΠΑνΕΚ.

Οι δράσεις θα ενισχυθούν στοχευμένες ομάδες δικαιούχων. Συγκεκριμένα, οι τύποι των δικαιούχων είναι οι εξής:

- Λειτουργούσες επιχειρήσεις για να αναλαμβάνουν έργα έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης επίδειξης μεμονωμένα ή σε συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις ή και με ερευνητικά εργαστήρια
- Νέοι (επαγγελματικά) επιχειρηματίες για να ιδρύουν και να αναπτύσσουν επιχειρήσεις έντασης γνώσης με διεθνή ορίζοντα παραγωγικής και

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

εμπορικής δραστηριότητας και να κατοχυρώσουν τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας

- Συστάδες επιχειρηματικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων (clusters) που δημιουργούν νέες νησίδες εξειδίκευσης έντασης γνώσης για την ελληνική οικονομία, με παγκόσμια επιφάνεια
- Εταιρίες ειδικού σκοπού και με συγκεκριμένο αντικείμενο για τη διαχείριση και την εκμετάλλευση βιομηχανικής ιδιοκτησίας (π.χ. patent pooling) και την ανάπτυξη και την εκμετάλλευση του βιομηχανικού σχεδίου (industrial design)
- Ερευνητικοί και ακαδημαϊκοί φορείς
- Ερευνητές
- Συνεργασίες επιχειρήσεων με ΑΕΙ και ερευνητικά ιδρύματα στους στρατηγικούς τομείς, στο πλαίσιο κοινοπραξιών με μεσο- και μακροπρόθεσμο ορίζοντα

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί**.

Οι ενισχύσεις θα χορηγηθούν στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς είτε μέσω επιχορηγήσεων, είτε μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων π.χ. venture capitals, business angels, investment funds, seed capital, early stage VC κλπ, , είτε μέσω άλλων μορφών που προσιδιάζουν στις ανάγκες συγκεκριμένων κατηγοριών επιχειρήσεων.

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

Τα Venture Capital funds επενδύουν σε δυναμικές επιχειρήσεις στις οποίες δεν έχουν δοκιμαστεί επιχειρηματικά υποδείγματα ανάπτυξης και υπάρχουν υψηλά επίπεδα αβεβαιότητας για τις προοπτικές τους, με σκοπό σχετικά υψηλότερες κεφαλαιακές αποδόσεις. Τα venture funds προσφέρουν επίσης βοήθεια στις εταιρίες όπου συμμετέχουν σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, οργάνωσης, αναπτυξιακής στρατηγικής, δικτύωσης, εταιρικών μετασχηματισμών, συγχωνεύσεων, εξαγορών. Οι επιχειρηματικοί άγγελοι (business angels) επενδύουν απ' ευθείας σε νέες και αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις που δεν έχουν πρόσβαση σε οργανωμένες αγορές κεφαλαίου. Ακόμη, η συμβολή του private equity στην επέκταση, αναδιάρθρωση, συγχώνευση ή εξαγορά επιχειρήσεων μπορεί να είναι πολύ σημαντική, ιδιαίτερα στο περιβάλλον της ελληνικής χρηματο-οικονομικής αγοράς.

Ο απαιτούμενος χρόνος ωρίμανσης των δραστηριοτήτων αυτών απαιτεί εμπροσθοβαρή χρηματοδότηση των κεντρικών οργανισμών ώστε να ξεκινήσει άμεσα η ενεργοποίηση των κεντρικών οργάνων και να είναι δυνατή η αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων μέσα στην προγραμματική περίοδο. Η αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων αυξάνει όταν συνοδεύεται και από φορολογικές διευκολύνσεις για τις νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες και τους "επιχειρηματίες-ερευνητές"

Η ανάπτυξη των επιχειρηματικών κεφαλαίων θα ακολουθήσει τα παρακάτω στάδια:

- Δημιουργία νέων επιχειρηματικών ταμείων με τη συμμετοχή αλλοδαπών Γενικών Εταίρων (General Partners[1] (GP))

Προσέλκυση μερικών από τα πιο σημαντικά διεθνή Ταμεία VC στην Ελλάδα με ρόλο Γενικών Εταίρων σε ελληνικά Ταμεία VC. Το Μητρικό Ταμείο (FoF) (π.χ. ΤΑΝΕΟ) θα χορηγεί κίνητρα στους γενικούς εταίρους και στους εταίρους περιορισμένης ευθύνης καθώς και θα εφαρμόζει τη ρήτρα first loss. Οι εταίροι ΠΕ θα έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στα κέρδη του Ταμείου και να αποκτήσουν τις μετοχές του Μητρικού Ταμείου εντός εξ ετών με προεπιλεγμένο επιτόκιο. Μέχρι τη λήξη του Ταμείου το Μητρικό Ταμείο θα κατέχει μερίδιο στο κεφάλαιο ανάλογο με την συμμετοχή του. Μετά τη λήξη, το Μητρικό Ταμείο θα αποσύρεται πλήρως.

- Το Μητρικό Ταμείο θα συνεχίσει να επενδύει σε υπάρχοντα επενδυτικά ταμεία με τους όρους που το κάνει ως τώρα

Δεν θα δοθούν άλλα κίνητρα ή ευνοϊκοί όροι στους επενδυτές που ανήκουν στο χαρτοφυλάκιο των ταμείων. Επενδύσεις σε 3-4 ταμεία ετησίως θα γίνονται για τα επόμενα δυο έτη. Κάθε ταμείο θα πρέπει να έχει ένα κεφάλαιο τουλάχιστον €30εκ. ενώ το Μητρικό Ταμείο θα συμμετέχει σ' αυτά ως τα

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

2/3 του κεφαλαίου.

- Διοχέτευση κοινών επενδύσεων σε εταιρίες πρώιμου σταδίου

Το Μητρικό Ταμείο θα χορηγεί ισοδύναμα ποσά με αυτά των ιδιωτών επενδυτών (εκτός των εταιρών χαρτοφυλακίου) για τη δημιουργία συγκεκριμένων ταμείων, ακολουθώντας τις πρακτικές των επενδυτών και κρατώντας τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με αυτούς. Η επένδυση ανά ταμείο δεν μπορεί να είναι μικρότερη του €1 εκ.

- Επιχειρηματικοί Άγγελοι

Μελέτη των πιο αποτελεσματικών φορολογικών κινήτρων για την ανάπτυξη του θεσμού των επιχειρηματικών αγγέλων.

Ενίσχυση της δικτύωσης των υπαρχόντων μεμονωμένων επιχειρηματικών αγγέλων

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Σημειώνεται ότι για τη μεγιστοποίηση των διαθέσιμων κονδυλίων θα μελετηθεί η δυνατότητα επιστροφής σε λογαριασμό του προγράμματος μέρος της ενίσχυσης ως ποσοστό του κύκλου εργασιών/ κέρδους (royalties).

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.

[1] Owners of a partnership who have unlimited liability. A general partner is also commonly a managing partner, which means that this person is active in the day-to-day operations of the business. Because any partner in a general partnership can act on behalf of the entire business without the knowledge or permission of the other partners, being a general partner offers poor asset protection.

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής**								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			325,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			250,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			92,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO05	Παραγωγικές επενδύσεις:	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			46,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη								
CO24	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός νέων ερευνητών σε φορείς που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			3.772,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO26	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			294,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
T4204	Αριθμός κοινών έργων Ε&Κ με φορείς άλλων χωρών (με ή χωρίς συντονισμό με την Ε.Ε)	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			255,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			205,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	στήριξη								
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			158,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			58,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO05	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			28,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO24	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός νέων ερευνητών σε φορείς που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			2.378,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO26	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			186,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
T4204	Αριθμός κοινών έργων Ε&Κ με φορείς άλλων χωρών (με ή χωρίς συντονισμό με την Ε.Ε)	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			161,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			135,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			104,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			38,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων								
CO05	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			21,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO24	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός νέων ερευνητών σε φορείς που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1.558,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO26	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			120,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
T4204	Αριθμός κοινών έργων Ε&Κ με φορείς άλλων χωρών (με ή χωρίς	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			104,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	συντονισμό με την Ε.Ε)								

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	2b
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

2.Α.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1.2
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση της προσφοράς ψηφιακών υπηρεσιών, εφαρμογών και ολοκληρωμένων λύσεων ΤΠΕ για τις επιχειρήσεις
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Η Ελλάδα υστερεί σε κρίσιμους δείκτες που αφορούν σε ΤΠΕ και ειδικότερα στην ενσωμάτωση ΤΠΕ στις επιχειρήσεις. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί, το ηλεκτρονικό εμπόριο, όπου το 2013 μόλις 25% των Ελλήνων πραγματοποίησαν αγορές μέσω Διαδικτύου, ενώ μόνο το 15% των μεγάλων Ελληνικών επιχειρήσεων και το 8% των ΜΜΕ δραστηριοποιούνται στο χώρο του ηλεκτρονικού εμπορίου. Παρατηρείται λοιπόν περιορισμένη εκμετάλλευση των δυνατοτήτων του ηλεκτρονικού εμπορίου και των ηλεκτρονικών συναλλαγών από τις ελληνικές επιχειρήσεις (κυρίως ΜΜΕ). Επίσης, ο αριθμός των ελληνικών επιχειρήσεων που στοχεύουν μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου στις διεθνείς αγορές είναι ακόμα μικρότερος. Η στρατηγική για την ενίσχυση της χρήσης ΤΠΕ στοχεύει στην ενεργοποίηση του συνόλου της αλυσίδας αξίας μέσω της

	ενίσχυσης τόσο της **ζήτησης** όσο και της **προσφοράς** για υπηρεσίες ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις και ταυτόχρονα μέσω της ενίσχυσης της προσφοράς ψηφιακών υπηρεσιών, εφαρμογών και ολοκληρωμένων λύσεων ΤΠΕ, ψηφιακού περιεχομένου, δίνοντας έμφαση στην υιοθέτηση σύγχρονων τεχνολογιών νέφους (cloud-SaaS) και διάθεσης μέσω Παρόχων Ψηφιακών Υπηρεσιών (ΠΨΥ) σύμφωνα με την Εθνική Στρατηγική για την Ψηφιακή Ανάπτυξη. Ο Ειδικός Στόχος σκοπό έχει να αναδείξει τον τομέα Ψηφιακής Οικονομίας (ηλεκτρονικές επικοινωνίες & ΤΠΕ) σε βασικό αναπτυξιακό πυλώνα, ο οποίος θα συνεισφέρει στην ανάπτυξη της χώρας, ενισχύοντας την καινοτομία, την εξωστρέφεια της εγχώριας ψηφιακής παραγωγής, ενώ αναμένεται να αντιμετωπίσει και να καλύψει τις ανάγκες και προκλήσεις του τομέα ΤΠΕ. Η στρατηγική περιέχει την παραδοχή ότι εφόσον δημιουργηθεί το απαραίτητο μοντέλο λειτουργίας από τους Παρόχους Υπηρεσιών, η ενεργοποίηση της αλυσίδας, θα δημιουργήσει μια συνεχώς ενισχυόμενη ζήτηση και προσφορά, που θα οδηγήσει στην αυτόνομη ανάπτυξη της αγοράς. Η επιχειρηματική καινοτομία με βάση τις ψηφιακές τεχνολογίες αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων μέσω της ανάπτυξης προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, όπως και του ηλεκτρονικού εμπορίου. Άλλωστε, ο κλάδος ΤΠΕ αποτελεί βασικό κομμάτι στην παραγωγική αλυσίδα όλων των στρατηγικών κλάδων, αφού εξυπηρετεί τις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες τους, όπως αυτές διαμορφώνονται από τις παγκόσμιες τεχνολογικές τάσεις. Για την ενίσχυση υπηρεσιών ΤΠΕ, παρεμβάσεις θα πρέπει να πραγματοποιηθούν τόσο για την ενίσχυση της προσφοράς (υπηρεσίες & υποδομές), όσο και για την τόνωση της ζήτησης των υπηρεσιών. Βασική παράμετρο ψηφιακής ανάπτυξης αποτελεί η προώθηση αλλαγής του υποδείγματος παραγωγής έργων ΤΠΕ, με την επέκταση χρήσης καινοτόμων τρόπων ανάπτυξης και λειτουργίας των συστημάτων/εφαρμογών και υποδομών. Ειδικότερα, οι παρεμβάσεις στοχεύουν στα εξής αποτελέσματα: • Τη στήριξη υιοθέτησης των αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο χώρο της ψηφιακής οικονομίας • Την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ και η ενίσχυση των ηλεκτρονικών συναλλαγών (Έξυπνες εφαρμογές & υπηρεσίες–Smart applications & services) • Την ενίσχυση της επιχειρηματικής καινοτομίας με βάση τις ψηφιακές τεχνολογίες

	• Την αναβάθμιση και διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών υποδομών της Δημόσιας Διοίκησης για την αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων όπως το σύστημα τελωνείων (λαμβάνοντας υπόψη και το EU Customs Competency Framework), φορολογικής διοίκησης, ανοιχτά δεδομένα, κλπ. • Την ανάπτυξη υποδομών/ψηφιακών υπηρεσιών καταγραφής & διαχείρισης ακίνητης περιουσίας για τη διευκόλυνση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (π.χ.εθνικό κτηματολόγιο).

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**1.2 - Αύξηση της προσφοράς ψηφιακών υπηρεσιών, εφαρμογών και ολοκληρωμένων λύσεων ΤΠΕ για τις επιχειρήσεις**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4205	Υιοθέτηση ΤΠΕ από επιχειρήσεις	Ποσοστό επιχειρήσεων	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	8,00	2013	20,00	Digital Scoreboard	Ετήσια
T4205	Υιοθέτηση ΤΠΕ από επιχειρήσεις	Ποσοστό επιχειρήσεων	Μετάβαση	8,00	2013	20,00	Digital Scoreboard	Ετήσια
T4205	Υιοθέτηση ΤΠΕ από επιχειρήσεις	Ποσοστό επιχειρήσεων	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	8,00	2013	20,00	Digital Scoreboard	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

Οι δράσεις που αφορούν στη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα στοχεύουν στην ενεργοποίηση του συνόλου της αλυσίδας αξίας μέσω της ενίσχυσης της ζήτησης για υπηρεσίες ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις και ταυτόχρονα μέσω της αμφίπλευσης ενίσχυσης τόσο της ζήτησης όσο και της προσφοράς ψηφιακών υπηρεσιών, εφαρμογών και ολοκληρωμένων λύσεων ΤΠΕ, ψηφιακού περιεχομένου υποστηριζόμενες από την απαραίτητη τεχνολογική υποδομή και κατάλληλα μέσα διάθεσης όπως υποδομές και υπηρεσίες νέφους.

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας μπορούν να σχεδιαστούν δράσεις όπως:

- **Ανάπτυξη & προσαρμογή ολοκληρωμένων λύσεων λογισμικού & ψηφιακού περιεχομένου:** Ενθαρρύνεται η δημιουργία ή αναβάθμιση εφαρμογών λογισμικού ή/και ψηφιακού περιεχομένου (και σε πρότυπα και διαλέκτους διαφορετικά από αυτά της ελληνικής αγοράς) που θα μπορούν να αξιοποιούν καινοτόμα και βιώσιμα μοντέλα γρήγορης κλιμάκωσης και διάθεσης, όπως το υπολογιστικό νέφος. Οι εφαρμογές λογισμικού ή/και ψηφιακού περιεχομένου που ενισχύονται εστιάζουν στην αλυσίδα αξίας των ΤΠΕ διασφαλίζοντας την ουδετερότητα πρόσβασης σε υπηρεσίες νέφους προκειμένου να διασφαλιστεί ο πολλαπλασιαστής ***στο επίπεδο συσκευών πρόσβασης.***
- **Εστίαση σε γρήγορα αναπτυσσόμενες περιοχές ΤΠΕ, υποστηριζόμενες από τεχνολογική ανάπτυξη:** Σκοπός είναι η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε νέες αναπτυσσόμενες και δυναμικές θεματικές αγορές ΤΠΕ, κατά τα πρώτα στάδια της εμφάνισης τους, όπως οι υπηρεσίες μηχανής προς μηχανή, ανέπαφες συναλλαγές, η παροχή δημοσίων υπηρεσιών μέσω του νέφους .
- **Ανάπτυξη ψηφιακής επιχειρηματικότητας που αξιοποιούν ανοιχτά δεδομένα και big data (πχ. Δημοσίου).** Απαραίτητη προϋπόθεση για την αξιοποίηση των δεδομένων αυτών αποτελεί η αναγνώριση,χαρτογράφηση και υποστήριξη μέσω των απαραίτητων υποδομών, για την ανοιχτή διάθεση σε ηλεκτρονικά επεξεργάσιμη μορφή, ανά κλάδο / κατηγορία της οικονομίας των δεδομένων του Δημοσίου σύμφωνα και με σχετικό Νόμο. Περαιτέρω, ενθαρρύνεται η αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων που οδηγούν σε καινοτόμες εφαρμογές που εστιάζουν στα ανοικτά δεδομένα ή big data.

- **Βελτίωση της εξωστρέφειας και υποστήριξη της επιχειρηματικότητας μέσω αναβάθμισης των πληροφοριακών υποδομών της Δημόσιας**

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

Διοίκησης για την αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (σύστημα τελωνείων και φορολογικής διοίκησης με διασφάλιση της διαλειτουργικότητας όπου απαιτείται). Στο πλαίσιο της προτεραιοποίησης των έργων ΤΠΕ θα εξετασθεί η υποστήριξη του εκσυγχρονισμού και της αναδιοργάνωσης των Τελωνείων, η οποία θα πραγματοποιηθεί μέσω της ανάπτυξης δικτύου υποδομών σε χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές, της απόκτησης του απαραίτητου εξοπλισμού ελέγχου και δίωξης, της ανάπτυξης πληροφοριακού συστήματος και διοικητικής υποδομής (επιμόρφωση, πιστοποίηση, επανασχεδιασμός επιχειρησιακών διαδικασιών και βελτιστοποίηση), καθώς και της υιοθέτησης και εφαρμογής ολοκληρωμένου λειτουργικού συστήματος τελωνειακών δεξιοτήτων.

- **Ανάπτυξη υποδομών και ψηφιακών υπηρεσιών καταγραφής και διαχείρισης ακίνητης περιουσίας – Κτηματολόγιο** για να διευκολυνθεί τόσο η λειτουργία των επιχειρήσεων όσο και η ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη διαχείριση ακίνητων (έργο phasing).

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Θα ενισχυθούν προγράμματα που αφορούν στην βελτίωση της καινοτομίας και επιχειρηματικότητας μέσω της ενίσχυσης των πληροφοριακών υποδομών

του Δημοσίου.

Περαιτέρω, η επιλογή των πράξεων για τη συγκεκριμένη ΕΠ αφορά (α) τις επιχειρήσεις που προσφέρουν τις υπηρεσίες (Πάροχοι ΤΠΕ) και (β) τις επιχειρήσεις που αποτελούν τη ζήτηση για αυτές .

Αναφορικά με την **ενίσχυση της προσφοράς** υπηρεσιών (Επιχειρήσεις και Φορείς ΤΠΕ), θα υποστηριχθούν μεμονωμένα ή συνεργατικά επενδυτικά σχέδια (στα πρότυπα του προγράμματος ICT4Growth). Τα σχέδια αυτά θα πρέπει να στοχεύουν και στη μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων και να περιλαμβάνουν την αξιολόγηση των επενδύσεων με την λογική του ιδιώτη επενδυτή. Η επιλογή των δικαιούχων καθώς και των περιοχών παρέμβασης συνδέονται με τα εξής χαρακτηριστικά και κατευθύνσεις:

1. Θετικά αποτελέσματα και οικονομική προοπτική/ ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων
2. Εξωστρέφεια (δημιουργούμενο εξαγωγικό δραστηριότητα)
3. Καινοτομία / δημιουργικότητα (νέα καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και καινοτόμες λειτουργικές διαδικασίες)
4. Σημαντικό μέγεθος σε κύκλο εργασιών και απασχόληση/ επαρκής γκάμα προϊόντων για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου ανταγωνισμού
5. Στόχευση σε “niche” παγκόσμιες αγορές
6. Επανακυκλοφορία των πόρων στην εσωτερική αγορά (μεγιστοποίηση του ποσοστού της εγχώριας προστιθέμενης αξίας)
7. Νέες εταιρείες (Δημιουργία νέων επιχειρήσεων)
8. Μικρό αποτύπωμα CO2, NO2, SO2, κλπ / χαμηλή επιβάρυνση του περιβάλλοντος
9. Ομάδες εταιρειών / συνεργασίες.
10. Προϊόντα / Υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας (Premium brands)

Αναφορικά με την **ενίσχυση της ζήτησης** (επιχειρήσεις που λαμβάνουν ψηφιακές υπηρεσίες) θα συνεκτιμηθούν πετυχημένα παραδείγματα τύπου voucher ή άλλα σχήματα και συνδυασμούς ΧΕ. Η ενίσχυση της ζήτησης εφόσον αφορά το σύνολο της αλυσίδας αξίας των ΤΠΕ, όπως για παράδειγμα, ελάχιστη ταχύτητα ευρυζωνικής πρόσβασης, ή προδιαγραφές λογισμικο, μπορεί να μεγεθύνει τον κύκλο εργασιών της προσφοράς, και να θέσει ικανές βάσεις για την αυτόνομη συνέχιση ανάπτυξης της αγοράς, παροχής παρόμοιων ψηφιακών υπηρεσιών.

Δεν θα ενεργοποιηθούν δράσεις ΤΠΕ και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και δεν θα υλοποιηθεί καμία δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, ούτε επιλογή εμπροσθοβαρών έργων έως ότου το σχέδιο δράσης συμφωνηθεί με τις υπηρεσίες της Ε.Επιτροπής για κάθε μία από τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες κριθεί ότι εκπληρώνεται.

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

Τα χρηματοδοτικά εργαλεία μπορούν να λάβουν πολλές μορφές και να χρησιμοποιηθούν συνδυαστικά επεκτείνοντας ακόμη περισσότερα το εύρος χρήσης τους. Τα χρηματοδοτικά εργαλεία αποτελούν ουσιαστικά μια μορφή ανακυκλούμενης χρηματοδότησης που μοχλεύει επιπλέον πόρους, και διευκολύνει την πρόσβαση τελικών δικαιούχων σε χρηματοδοτικά προϊόντα που ήδη διατίθενται στην αγορά ή δημιουργούνται χάριν αυτής της χρηματοδότησης

Για την παρούσα επενδυτική προτεραιότητα συνίστανται τα εξής προτεινόμενα χρηματοδοτικά εργαλεία:

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.
- *Εγγυήσεις*: Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).
- *Τα κεφάλαια συν-επένδυσης (Equity financing*) ως χρηματοδοτικά εργαλεία, επιτρέπουν πολλές φορές την δημιουργία επενδυτικών ταμείων που με την σειρά τους ενισχύουν την κεφαλαιακή βάση επιχειρήσεων στην οποία και συμμετέχουν ως εταίροι. Τα εργαλεία αυτά στοχεύουν κυρίως σε επιχειρήσεις σε τομείς της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών.
- Συνδυασμός επιδοτήσεων και χρηματοδοτικών εργαλείων

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			5.630,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			5.429,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			201,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			563,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	ενίσχυση								
T4246	Ποσοστό (%) Επιπρόσθετων Εγγραπτέων Δικαιωμάτων ανά Γεωγραφική Ενότητα (κτηματολόγιο)	%	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			26,00	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και Δικαιούχος έργου	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			1.107,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			1.067,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			40,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			111,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση								
T4246	Ποσοστό (%) Επιπρόσθετων Εγγραπτέων Δικαιωμάτων ανά Γεωγραφική Ενότητα (κτηματολόγιο)	%	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			20,00	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και Δικαιούχος έργου	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1.663,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1.604,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			59,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις:	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			166,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση								
T4246	Ποσοστό (%) Επιπρόσθετων Εγγραπτέων Δικαιωμάτων ανά Γεωγραφική Ενότητα (κτηματολόγιο)	%	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			11,00	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και Δικαιούχος έργου	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	3a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

2.Α.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1.3
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας μέσω νέων καινοτόμων ιδεών κατά προτεραιότητα στους στρατηγικούς τομείς της χώρας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Το βασικό χαρακτηριστικό της αγοράς την περίοδο προ της κρίσης ήταν η δραστηριοποίηση με τοπική εμβέλεια και έμφαση στις υπηρεσίες ή στην παραγωγή προϊόντων με χαμηλή εξειδίκευση (commodities). Η επιχειρηματική δραστηριότητα την περίοδο αυτή χαρακτηρίζεται σε μεγάλο βαθμό από δραστηριότητες μειωμένης έντασης γνώσης και προστιθέμενης αξίας που

	στόχευαν κυρίως στην εσωτερική αγορά και κατανάλωση (δημόσια ή ιδιωτική) και περιόρισαν την παρουσία της χώρας σε διεθνές επίπεδο. Σήμερα μόλις το 18% της συνολικής επιχειρησιακής δραστηριότητας, δραστηριοποιούνται σε υψηλής τεχνολογίας βιομηχανικά προϊόντα σε σύγκριση με το μέσο όρο της ΕΕ, ο οποίος ξεπερνά το 30%[1]. Ωστόσο, η ανάπτυξη νέας υγιούς επιχειρηματικότητας που θα διαθέτει τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά που ορίζει το νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα, με εξωστρεφή και καινοτόμο δραστηριότητα, αναμένεται να συμβάλλει καθοριστικά προς αυτή τη κατεύθυνση. Το νέο παραγωγικό μοντέλο στοχεύει στην ανάπτυξη διεθνώς εμπορεύσιμων - εξαγώγιμων προϊόντων (αγαθών και υπηρεσιών) με υψηλή προστιθέμενη αξία που ενσωματώνουν γνώση και καινοτομία. Ελληνικά προϊόντα/ υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας θα συμβάλλουν στην εδραίωση του ελληνικού "premium" προϊόντος στην παγκόσμια αγορά απολαμβάνοντας διεθνή αναγνώριση και θα οδηγήσουν στην αύξηση της εξωστρέφειας και στην ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, ο Ειδικός Στόχος αποσκοπεί στην ανάπτυξη νέων ή ενίσχυση υφιστάμενων δομών υποστήριξης των νεοφυών επιχειρήσεων, παρέχοντας ολοκληρωμένες υπηρεσίες. Τέτοια σημεία συγκέντρωσης (π.χ. θερμοκοιτίδες, πάρκα τεχνολογίας) μπορούν να στηρίξουν την πολιτική δημιουργίας νέων επιχειρήσεων με ταχύτερους ρυθμούς απ' ότι στο παρελθόν. Έμφαση χρειάζεται να δοθεί στην υποστήριξη των στεγαζόμενων νέων επιχειρηματιών με συμβουλευτικές υπηρεσίες σε νομικά, λογιστικά, εμπορικά-εξαγωγικά κ.ά. πεδία από έμπειρους μέντορες και από υψηλής αξιοπιστίας τεχνικές και διοικητικές υπηρεσίες. Έτσι, ο συγκεκριμένος στόχος αφορά το μεγαλύτερο και παραγωγικότερο τμήμα της ελληνικής οικονομίας, στοχεύει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και η εφαρμογή του επικεντρώνεται σε πεδία εξειδίκευσης πάνω στα οποία θα δομηθούν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα με παγκόσμιο ορίζοντα και μακροχρόνια βιωσιμότητα. Τομείς που, κατά προτεραιότητα διαφαίνεται ότι μπορούν να συγκεντρώσουν αξιόλογο επενδυτικό ενδιαφέρον και προοπτικές ανάπτυξης είναι ο τουρισμός, η ενέργεια, η αγροδιατροφή/ βιομηχανία τροφίμων, το περιβάλλον, η ανάπτυξη της εφοδιαστικής αλυσίδας, οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, η υγεία και η φαρμακευτική βιομηχανία, οι Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες (ΠΔΒ), καθώς και τα υλικά και κατασκευές. Τα αποτελέσματα που επιδιώκεται να επιτευχθούν είναι τα εξής: • Αύξηση αριθμού επιχειρήσεων ιδιαίτερα αυτών που οι δραστηριότητες του εναρμονίζονται με τη στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους

	• Μετατόπιση της παραγωγής της ελληνικής οικονομίας σε διεθνώς εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες και βελτίωση των δεικτών εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας • Αύξηση της παραγωγής καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, ένταση γνώσης και τεχνολογίας • Αύξηση απασχόλησης σε καινοτόμες δραστηριότητες. *[1] Πηγή: Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020*

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**1.3 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας μέσω νέων καινοτόμων ιδεών κατά προτεραιότητα στους στρατηγικούς τομείς της χώρας**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4207	Ποσοστό καινοτόμων επιχειρήσεων επί του συνόλου	% επιχειρήσεων	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,00	2012	0,00	Community Innovation Survey, ΓΓΕΤ ΕΚΤ, Innovation Scoreboard, Action plan για τιμές βάσης και στόχου	Διετής
T4207	Ποσοστό καινοτόμων επιχειρήσεων επί του συνόλου	% επιχειρήσεων	Μετάβαση	0,00	2012	0,00	Community Innovation Survey, ΓΓΕΤ ΕΚΤ, Innovation Scoreboard, Action plan για τιμές βάσης και στόχου	Διετής
T4207	Ποσοστό καινοτόμων επιχειρήσεων επί του συνόλου	% επιχειρήσεων	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,00	2012	0,00	Community Innovation Survey, ΓΓΕΤ ΕΚΤ, Innovation Scoreboard, Action plan για τιμές βάσης και στόχου	Διετής

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

Οι δράσεις που αφορούν την Επενδυτική προτεραιότητα **3α** καλούνται να υποστηρίξουν την εστίαση της παραγωγής σε διεθνώς εμπορεύσιμα - εξαγώγιμα αγαθά και υπηρεσίες με την ενίσχυση οικονομικών δραστηριοτήτων με περιθώρια ανάπτυξης στο πλαίσιο της έξυπνης εξειδίκευσης. Επίσης, οι δράσεις αφορούν τη διευκόλυνση της εκμετάλλευσης νέων ιδεών και στήριξη δημιουργίας νέων επιχειρήσεων μέσω ολοκληρωμένων υποδομών φιλοξενίας νεοσύστατων επιχειρήσεων και ανάπτυξη ενός καλά σχεδιασμένου πλέγματος εξειδικευμένων εργαλείων χρηματοδότησης τους.

Ειδικότερα, οι δράσεις που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας παρουσιάζονται ενδεικτικά στη συνέχεια:

- **Ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών ιδεών, διερεύνηση δυνατοτήτων αξιοποίησης τους και εφαρμογή τους μέσω νέων προϊόντων και υπηρεσιών**

Ενίσχυση και υποστήριξη επιχειρήσεων για την ενσωμάτωση μίας νέας ιδέας στην παραγωγική τους δραστηριότητα για την δημιουργία νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Νέων ιδεών που θα προσδώσουν προστιθέμενη αξία στο τελικό προϊόν ή/ και υπηρεσία που παράγει η επιχείρηση σε τομείς της οικονομίας με αναπτυξιακές προοπτικές (κατά προτεραιότητα στους κλάδους στρατηγικής σημασίας). Ειδικότερα, περιλαμβάνονται ενέργειες όπως:

- Μελέτη αξιολόγησης βιωσιμότητας νέων προϊόντων/ υπηρεσιών
- Απόκτηση και εγκατάσταση βασικού εξοπλισμού, αδειών / δικαιωμάτων για δοκιμαστική παραγωγή
- Ανάπτυξη παραγωγής πιλοτικής κλίμακας

Επίσης ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην οργανωτική καινοτομία και στη καινοτομία marketing και στις δραστηριότητες εξωστρέφειας. Συγκεκριμένα, η οργανωτική καινοτομία συνδυάζεται με αλλαγές στη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία ή με την επέκταση ή διαφοροποίηση της παραγωγής και των αγορών. Ενδεικτικά παραδείγματα οργανωτικής καινοτομίας:

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

- Αναδιοργάνωση παραγωγικών διαδικασιών, εξοικονόμηση πρώτων υλών και ενέργειας
- Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, συστήματα ανταμοιβής
- Οργάνωση εξαγωγών (προϊόντα, αγορές, δομές και διαδικασίες)
- Σχεδιασμός τιμολογιακής πολιτικής
- Διαχείριση διοικητικής πληροφόρησης
- Διαχείριση σχεδιασμού, προώθησης και διανομής προϊόντων

Ενδεικτικά παραδείγματα περιοχών εφαρμογής στους επιλεγμένους στους στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας:

- *Τουρισμός:* Μετάβαση σε ένα σύνθετο μίγμα προϊόντος με υψηλή προστιθέμενη αξία που θα έχουν σαν αποτέλεσμα την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου με έμφαση στην ποιοτική αναβάθμιση, λαμβάνοντας υπόψη και την περιβαλλοντική αειφορία, και στην προώθηση ειδικών μορφών τουρισμού, όπως ιαματικός-τουρισμός υγείας, φυσιολατρικός, γαστρονομικός, πολιτιστικός - θρησκευτικός, συνεδριακός, θαλάσσιος, τουρισμός πόλης (city break), κλπ.
- *Αγροδιατροφή/ Βιομηχανία τροφίμων:* Τοπικά επώνυμα προϊόντα και με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά για niche markets και προϊόντα που εξυπηρετούν τη στρατηγική συνδυαστικής ανάπτυξης γαστρονομίας και τουρισμού.
- *Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες (ΠΔΒ):* Σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων οι οποίες πρέπει να ενισχυθούν και με τη δημιουργία των κατάλληλων υποδομών, αλλά και συνεργιών με τον τομέα του τουρισμού. Ειδικά στον «κλάδο» του σύγχρονου πολιτισμού, αλλά και της πολιτιστικής κληρονομιάς, υπάρχουν πολύ σημαντικά περιθώρια και δυνατότητες δημιουργίας συνεργιών και συμπληρωματικότητας με τον τουρισμό (λχ με την βιομηχανία του κινηματογράφου και του serious gaming). Επίσης στρατηγικές συνεργασίας προώθησης ελληνικής ταυτότητας προϊόντων στις τουριστικές περιοχές (π.χ. ενδύματα, υποδήματα, αργυροχρυσοχοΐα, κεραμικά κλπ), προώθηση νέων σημάτων αναγνώρισης και ταυτότητας αυτών των προϊόντων τα οποία θα δώσουν προστιθέμενη αξία σε όλη την αλυσίδα μόδας.
- *Υλικά*: Παραγωγή υλικών και μεθόδων συσκευασίας γεωργικών προϊόντων, τροφίμων και ποτών, παραγωγή επικαλύψεων (π.χ. χρώματα, βερνίκια) και μονωτικών υλικών για χρήση στον κατασκευαστικό κλάδο και την ναυπηγική, παραγωγή υλικών και μεθόδων, φιλικών προς το περιβάλλον, για την προστασία και την αποκατάσταση μνημείων και ιστορικών κατασκευών καθώς και τη σύγχρονη δόμηση.
- *Εφοδιαστική Αλυσίδα*: Εξωστρεφείς υπηρεσίες εφοδιαστικής αλυσίδας όπως η παροχή υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας στο διερχόμενο φορτίο (π.χ. συναρμολόγηση, groupage, ανακατασκευή, συντήρηση, showrooms, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, business centers, κτλ).
- *Ενέργεια:* Ενίσχυση επιχειρηματικότητας γύρω από την κατασκευή ολοκληρωμένων συστημάτων παραγωγής ΑΠΕ και υλικών συντήρησης και εγκατάστασης καθώς και παροχής υπηρεσιών συντήρησης και εγκατάστασης μονάδων παραγωγής ΑΠΕ. Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας γύρω από τις τεχνολογίες ευφυών δικτύων. Ενίσχυση επιχειρήσεων παραγωγής εξαρτημάτων και λογισμικού ευφυών δικτύων. Ενίσχυση της ανάπτυξης

και διάθεσης προϊόντων εξοπλισμού για εγκαταστάσεις αντλησιοταμίευσης. Ενίσχυση της ανάπτυξης και διάθεσης συστάδων συσσωρευτών για εγκαταστάσεις αποθήκευσης.

- *Περιβάλλον*: Προώθηση υπηρεσιών και προϊόντων για τη βελτίωση και αποκατάσταση και αξιολόγηση οικοσυστημάτων. Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας στην αξιοποίηση βιο-αποβλήτων.
- *ΤΠΕ*: Δημιουργία ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών που ανταποκρίνονται σε πραγματικές ανάγκες ειδικών και γενικών κοινών, με πρωτότυπο και καινοτόμο τρόπο αξιοποιώντας ανακαλύψεις, ερευνητικά αποτελέσματα κα. ή/και συνδυάζοντας ώριμες ή αναπτυσσόμενες τεχνολογίες αιχμής.

- **Υποδομές εκκόλαψης νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων έντασης γνώσης και θερμοκοιτίδες:** Ενίσχυση υπαρχουσών ή δημιουργία νέων υποδομών για την εκκόλαψη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων έντασης γνώσης καθώς και θερμοκοιτίδων (incubators) για την προώθηση καινοτόμων και εμπορικών ιδεών για την ενίσχυση της νεοφυούς επιχειρηματικότητας.

Ενίσχυση και υποστήριξη πρωτοβουλιών για την δημιουργία νέων επιχειρήσεων (start-ups) που θα αναπτυχθούν σε τομείς της οικονομίας με αναπτυξιακές προοπτικές. Οι θερμοκοιτίδες θα εξειδικεύονται σε συγκεκριμένους τομείς επιχειρηματικής και τεχνολογικής προτεραιότητας (ΤΠΕ, Φάρμακα και βιοτεχνολογία, Ενέργεια (ΑΠΕ και εξοικονόμηση), Αγροδιατροφή/ Βιομηχανία τροφίμων). Η ενίσχυση των θερμοκοιτίδων θα περιλαμβάνει ένα σκέλος «δαπανών διαχείρισης» και ένα δεύτερο σκέλος για την ενίσχυση των εκκολαπτόμενων επιχειρήσεων με επιχειρηματικά κεφάλαια. Εκτιμάται ότι κάθε θερμοκοιτίδα θα ολοκληρώνει 5-6 επιχειρηματικές προσπάθειες ετησίως.

- **Η χρηματοδοτική ενίσχυση των επιχειρηματικών επενδύσεων:** Προτεραιότητα θα δοθεί στην ενίσχυση είτε μέσω επιχορηγήσεων, είτε μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων π.χ. venture capitals, business angels, investment funds, seed capital, early stage VC κλπ, κατά προτεραιότητα, των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους εννέα (9) τομείς προτεραιότητας, είτε μέσω άλλων μορφών που προσιδιάζουν στις ανάγκες συγκεκριμένων κατηγοριών επιχειρήσεων.

Τα Venture Capital funds επενδύουν σε δυναμικές επιχειρήσεις στις οποίες δεν έχουν δοκιμαστεί επιχειρηματικά υποδείγματα ανάπτυξης και υπάρχουν υψηλά επίπεδα αβεβαιότητας για τις προοπτικές τους, με σκοπό σχετικά υψηλότερες κεφαλαιακές αποδόσεις. Τα venture funds προσφέρουν επίσης βοήθεια στις εταιρίες όπου συμμετέχουν σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, οργάνωσης, αναπτυξιακής στρατηγικής, δικτύωσης, εταιρικών μετασχηματισμών, συγχωνεύσεων, εξαγορών. Οι επιχειρηματικοί άγγελοι (business angels) επενδύουν απ' ευθείας σε νέες και αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις που δεν έχουν πρόσβαση σε οργανωμένες αγορές κεφαλαίου. Ακόμη, η συμβολή του private equity στην επέκταση, αναδιάρθρωση,

Επενδυτική προτεραιότητα	3α - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

συγχώνευση ή εξαγορά επιχειρήσεων μπορεί να είναι πολύ σημαντική, ιδιαίτερα στο περιβάλλον της ελληνικής χρηματο-οικονομικής αγοράς.

Επισημαίνεται ότι η οικονομική ενίσχυση μεγάλων επιχειρήσεων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία δεν επιτρέπεται παρά μόνο έμμεσα και όταν αυτή λειτουργεί σε συνέργεια με ΜΜΕ και εφόσον τα οφέλη είναι περιορισμένα για τη μεγάλη επιχείρηση, και δεν οδηγεί σε εξάρτηση των ΜΜΕ από τη μεγάλη επιχείρηση (π.χ. μέσω συμβάσεων ΤΠΕ).

[1] Owners of a partnership who have unlimited liability. A general partner is also commonly a managing partner, which means that this person is active in the day-to-day operations of the business. Because any partner in a general partnership can act on behalf of the entire business without the knowledge or permission of the other partners, being a general partner offers poor asset protection.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	3α - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

Ειδικότερα:

Η γενική κατευθυντήρια αρχή για την επιλογή των πράξεων είναι η εστίαση στους πυρήνες οικονομικής δραστηριότητας της χώρας οι οποίοι είναι σε θέση να αναπτύξουν ή να βελτιώσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε όρους τεχνολογίας, καινοτομίας, ποιότητας, συνεργειών, εξωστρέφειας, ενώ ταυτόχρονα ικανοποιούν τις προϋποθέσεις για την επίτευξη της έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας της χώρας.

Ειδικότερα, θα δοθεί προτεραιότητα σε τομείς δυνάμει εξωστρεφείς όπου υπάρχει ικανή και εμβληματική παραγωγή για τη χώρα, η οποία μπορεί περαιτέρω να αυξηθεί σε κλίμακα/ μέγεθος μέσω της συνεργασίας των εμπλεκομένων μερών κατά μήκος της αλυσίδας αξίας. Επιπλέον, οι τομείς αυτοί θα πρέπει να συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά εκείνα (π.χ. κρίσιμη μάζα και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα) που θα καταστήσουν εφικτή την έξυπνη εξειδίκευση. Οι στρατηγικοί τομείς, που αναγνωρίσθηκαν και καταγράφηκαν στο νέο αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας, θα ενισχυθούν κατά προτεραιότητα και είναι οι εξής: ο αγροδιατροφικός/ βιομηχανίας τροφίμων τομέας, ο τομέας της ενέργειας, ο τομέας του περιβάλλοντος, ο τομέας ΤΠΕ, ο τομέας Μεταφορών/ Logistics, ο τομέας της υγείας/φαρμάκων, ο τομέας των υλικών/ κατασκευών, ο τομέας του τουρισμού και ο τομέας των πολιτιστικών και δημιουργικών βιομηχανιών.

Επίσης, η επιλογή των πράξεων θα πρέπει να ακολουθεί ως κατευθυντήρια αρχή τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για τις επιχειρήσεις του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος και ειδικά για την αύξηση απασχόλησης σε επιχειρηματικές δραστηριότητες έντασης γνώσης. Τα χαρακτηριστικά αυτά επιδεικνύουν ισχυρές αναπτυξιακές προοπτικές γεγονός που συνέβαλλε στην επιλογή και στην υιοθέτηση τους. Ως εκ τούτου, η επιλογή των δικαιούχων καθώς και των περιοχών παρέμβασης έχουν άμεση σύνδεση με τα εξής χαρακτηριστικά:

1. Θετικά αποτελέσματα και οικονομική προοπτική/ ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων
2. Εξωστρέφεια (δημιουργούμενο εξαγωγικό δραστηριότητα)
3. Καινοτομία / δημιουργικότητα (νέα καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και καινοτόμες λειτουργικές διαδικασίες)
4. Σημαντικό μέγεθος σε κύκλο εργασιών και απασχόληση/ επαρκής γκάμα προϊόντων για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου ανταγωνισμού
5. Στόχευση σε “niche” παγκόσμιες αγορές
6. Επανακυκλοφορία των πόρων στην εσωτερική αγορά (μεγιστοποίηση του ποσοστού της εγχώριας προστιθέμενης αξίας)
7. Νέες εταιρείες (Δημιουργία νέων επιχειρήσεων)
8. Μικρό αποτύπωμα CO2, NO2, SO2, κλπ / χαμηλή επιβάρυνση του περιβάλλοντος/αξιοποίηση δευτερογενών πρώτων υλών
9. Ομάδες εταιρειών / συνεργασίες.

Επενδυτική προτεραιότητα	3α - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
10. Προϊόντα / Υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας (Premium brands)	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3α - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί**:

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις για επενδύσεις και κεφάλαιο κίνησης:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.
- *Εγγυήσεις*: Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).
- *Τα κεφάλαια συν-επένδυσης (Equity financing*) ως χρηματοδοτικά εργαλεία, επιτρέπουν πολλές φορές την δημιουργία επενδυτικών ταμείων που με την σειρά τους ενισχύουν την κεφαλαιακή βάση επιχειρήσεων στην οποία και συμμετέχουν ως εταίροι. Τα εργαλεία αυτά στοχεύουν κυρίως σε επιχειρήσεις σε τομείς της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών.

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1.970,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1.084,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	ΕΤΗΣΙΑ
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			886,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	ΕΤΗΣΙΑ
CO05	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1.176,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	στήριξη								
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			3.753,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO29	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			794,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
T4209	Επιχειρηματικές πρωτοβουλίες που υποστηρίζονται από θερμοκοιτίδες	επιχειρηματικές πρωτοβουλίες	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			772,00	Στοιχεία Δικαιούχων	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			387,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις:	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			213,00	Διαχειριστική Αρχή του	ΕΤΗΣΙΑ

Επενδυτική προτεραιότητα		3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις							Προγράμματος	
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			174,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	ΕΤΗΣΙΑ
CO05	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			231,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			738,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO29	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			156,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	εταιρεία								
T4209	Επιχειρηματικές πρωτοβουλίες που υποστηρίζονται από θερμοκοιτίδες	επιχειρηματικές πρωτοβουλίες	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			370,00	Στοιχεία Δικαιούχων	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			582,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			320,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	ΕΤΗΣΙΑ
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			262,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	ΕΤΗΣΙΑ
CO05	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			347,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	λαμβάνουν στήριξη								
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1.109,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO29	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			235,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εήσια
T4209	Επιχειρηματικές πρωτοβουλίες που υποστηρίζονται από θερμοκοιτίδες	επιχειρηματικές πρωτοβουλίες	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			883,00	Στοιχεία Δικαιούχων	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	3c
Τίτλος της επενδυτικής	Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	3c
προτεραιότητας	

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1.4
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αναβάθμιση του επιπέδου επιχειρηματικής οργάνωσης και λειτουργίας των ΜΜΕ, κατά προτεραιότητα στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Τα προβλήματα ανταγωνιστικότητας των ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων πηγάζουν, σε μεγάλο ποσοστό, από το χαμηλό βαθμό της επιχειρηματικής τους οργάνωσης. Ακόμα και σε κλάδους όπου η χώρα έχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα (π.χ. αγροδιατροφή/ βιομηχανία τροφίμων και τουρισμός) η μεγάλη μερίδα της εμπλεκομένων ασχολείται ευκαιριακά χωρίς να αποτελεί για αυτούς κύρια επαγγελματική δραστηριότητα. Παράλληλα, οι δομές στήριξης και οι συλλογικοί φορείς των επιχειρήσεων στην Ελλάδα, ιδιαίτερα των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, δεν είναι επαρκείς και δεν υποστηρίζουν σε ικανοποιητικό βαθμό τις ανάγκες τους. Έτσι, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να αναβαθμιστούν, μέσω της αύξησης των επενδύσεων για τον τεχνολογικό και εμπορικό εκσυγχρονισμό τους, την υιοθέτηση της χρήσης των ΤΠΕ, την αύξηση του βαθμού τυποποίησης και πιστοποίησης των προϊόντων, την ανάπτυξη ποιοτικά ολοκληρωμένων υπηρεσιών. Συγχρόνως, η «δημιουργική μίμηση» μέσω μεταφοράς τεχνολογίας, αναμένεται να ενισχύσει τις ικανότητες του παραγωγικού δυναμικού και να συμβάλει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ. Επίσης, στο πλαίσιο της στρατηγικής για την εξασφάλιση διευκολυντών για την μικρομεσαία ελληνική επιχειρηματικότητα, θα πρέπει να ενισχυθούν οι κοινές υποδομές που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη/ αναβάθμιση προηγμένων ικανοτήτων των επιχειρήσεων, οι οποίες θα επηρεάσουν θετικά τόσο τη λειτουργία της επιχείρησης, όσο και την ποιότητα των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών. Μέσω του συγκεκριμένου ειδικού στόχου επιδιώκεται επίσης η δημιουργία του κατάλληλου περιβάλλοντος για την αξιοποίηση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών. Η Ελλάδα διαθέτει μία μεγάλη γκάμα μοναδικών προϊόντων, (π.χ. προϊόντα αγροδιατροφής/ βιομηχανίας τροφίμων, τουριστικού κλάδου), ωστόσο, οι αδυναμίες του συστήματος προτυποποίησης και πιστοποίησης αυτών, εμποδίζει τη θωράκιση τους από προϊόντα άλλων αγορών και την ανάδειξη των μοναδικών χαρακτηριστικών τους.

	Ο συγκεκριμένος στόχος θα λειτουργήσει στο πλαίσιο της ανάδειξης, κατά προτεραιότητα, των στρατηγικών τομέων της οικονομίας, στους οποίους η Ελλάδα διαθέτει συγκριτικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και οι οποίοι παρουσιάζουν προστιθέμενη αξία στο ΑΕΠ της χώρας, όπως προκύπτει από τη στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης. Τα αποτελέσματα που επιδιώκεται να επιτευχθούν μέσω του συγκεκριμένου ειδικού στόχου είναι τα εξής: • Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και των ελληνικών ΜΜΕ • Διασφάλιση της ποιότητας και της μοναδικότητας των ελληνικών προϊόντων • Ενίσχυση επιχειρηματικότητας μέσω υποδομών στήριξης της λειτουργίας και της συνεργασίας των επιχειρήσεων • Αναβάθμιση της ελληνικής επιχειρηματικότητας, ώστε να την καθιστά ικανή να αξιοποιήσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα ανά τομέα δραστηριοποίησης και να επωφεληθεί από τις αναδιαρθρώσεις των «αλυσίδων αξίας» τα επόμενα χρόνια σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο • Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας που βασίζεται στη γνώση, μέσω της διαφοροποίησης σε τεχνολογίες, προϊόντα και υπηρεσίες που συνδέονται στενά με υφιστάμενες κυρίαρχες τεχνολογίες και την βάση δεξιοτήτων της χώρας. • Αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών μέσω της τυποποίησης και πιστοποίησης τους • Αύξηση παραγωγικών επενδύσεων σε επιλεγμένους εμπορεύσιμους τομείς της επιχειρηματικής δραστηριότητας με παράλληλη χρηματοδοτική κάλυψη

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**1.4 - Αναβάθμιση του επιπέδου επιχειρηματικής οργάνωσης και λειτουργίας των ΜΜΕ, κατά προτεραιότητα στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4212	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) των 9 στρατηγικών τομέων της χώρας	Εκ. Ευρώ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	36.763,00	2013	40.422,00	ΕΛ.ΣΤΑΤ.	Διετής
T4212	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) των 9 στρατηγικών τομέων της χώρας	Εκ. Ευρώ	Μετάβαση	19.259,00	2013	21.175,00	ΕΛ.ΣΤΑΤ.	Διετής
T4212	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) των 9 στρατηγικών τομέων της χώρας	Εκ. Ευρώ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	51.580,00	2013	56.714,00	ΕΛ.ΣΤΑΤ.	Διετής

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

Η αναβάθμιση των επιχειρήσεων για τη δημιουργία και την επέκταση των ικανοτήτων τους θα δρομολογηθεί μέσω (α) αναβάθμισης των ίδιων των επιχειρήσεων (π.χ. μέσω τεχνολογικού εκσυγχρονισμού, αύξησης του βαθμού τυποποίησης και πιστοποίησης των προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και μέσω μεταφοράς τεχνολογίας από άλλες ώριμες αγορές) (ειδικός στόχος 1.4) και (β) δημιουργίας δομών και υποδομών που θα διατίθενται στις επιχειρήσεις και θα συμπληρώνουν / επεκτείνουν τις επιχειρησιακές τους ικανότητες (π.χ. δομές εγκατάστασης και λειτουργίας επιχειρήσεων, δομές ανάπτυξης ψηφιακών υποδομών, υποδομές προτυποποίησης / πιστοποίησης προϊόντων και υπηρεσιών).Στο πλαίσιο της συγκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας θα ενισχυθούν δράσεις όπως:

1. Απλοποίηση/ αυτοματοποίηση λειτουργικών δραστηριοτήτων μέσω της εισαγωγής ή/και αύξηση της χρήσης ΤΠΕ στις ΜΜΕ: Υποστήριξη επιχειρήσεων έτσι ώστε να προβούν στην απλοποίηση/ αυτοματοποίηση λειτουργικών δραστηριοτήτων για τη μείωση των λειτουργικού κόστους. Εισαγωγή συστημάτων διαχείρισης σχέσεων με προμηθευτές/πελάτες. Προώθηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών (πχ. με προμηθευτές) μέσω αξιοποίησης των ευζωνικών υποδομών υψηλών ταχυτήτων. Ενίσχυση της διοικητικής πληροφόρησης.

2. Πιστοποίηση λειτουργιών και προϊόντων των επιχειρήσεων: Ενίσχυση δράσεων πιστοποίησης για την ενίσχυση του αισθήματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας προς τις επιχειρήσεις και την αύξηση της αναγνωσιμότητας των προϊόντων.

3. Υποστήριξη δράσεων απόκτησης τεχνογνωσίας για νέα προϊόντα και υπηρεσίες. Ενίσχυση επιχειρήσεων που επιθυμούν να εισάγουν και να αξιοποιήσουν τεχνογνωσία για την αποτελεσματικότερη παραγωγή των προϊόντων τους, μέσω: μελέτη βέλτιστων πρακτικών από το εξωτερικό, ανάπτυξη συνεργασιών ομοειδών επιχειρήσεων, ενίσχυση δράσεων για την οργάνωση και την συστηματική ανταλλαγή γνώσεων και επαγγελματικής εμπειρίας μεταξύ μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, απασχόληση ερευνητικού δυναμικού με εξειδίκευση σε αντικείμενο συναφές με τη δραστηριότητα της επιχείρησης. Οργανωτική καινομία, ενέργειες αναδιάρθρωσης, επαναπροσδιορισμού προϊόντος/υπηρεσίας, αξοποίηση μεθοδολογιών design

4. Στήριξη ρευστότητας (για επενδύσεις για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών): Η αναγκαιότητα της χρηματοδοτικής ενίσχυσης της

επιχειρηματικής δραστηριότητας υπογραμμίζεται και από το γεγονός ότι παρά τη σταδιακή αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας του τραπεζικού τομέα, εκτιμάται ότι για τα πρώτα τουλάχιστον χρόνια της νέας περιόδου, το πρόβλημα της ρευστότητας θα παραμείνει, έστω και με μειούμενη ένταση. Η χρηματοδοτική ενίσχυση της επιχειρηματικότητας κατά την περίοδο 2014-2020 θα αποτελέσει το βασικό στοιχείο της αναπτυξιακής προσπάθειας.

Προτεραιότητα θα δοθεί **στην ενίσχυση μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων** των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους εννέα (9) τομείς προτεραιότητας με αυξημένη προστιθέμενη αξία, όπως εγγυήσεις και επιδοτήσεις επιτοκίου. Με τη στήριξη στις ΜΜΕ, θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις επιχειρηματικές δραστηριότητες που εναρμονίζονται με τη στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και σε άλλες στοχευμένες επενδύσεις

5. Αναβάθμιση υποδομών για την εγκατάσταση και λειτουργία σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων: Αναβάθμιση υποδομών για την εγκατάσταση και τη λειτουργία σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (π.χ. επιχειρηματικά πάρκα, βιομηχανικές περιοχές, μέσω και δημιουργίας συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας, ανεξαρτήτως του μεγέθους του αρωγού, εκθεσιακοί και αποθηκευτικοί χώροι) και τη παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις που εγκαθίστανται σ' αυτές. Η ίδρυση, η οργάνωση, η λειτουργία και ο εκσυγχρονισμός Επιχειρηματικών Πάρκων συμβάλλει στην υποστήριξη της περιφερειακής ανάπτυξης και την προστασία του περιβάλλοντος, στη βελτίωση των υποδομών, ιδιαίτερα σε περιοχές που παρουσιάζουν προβλήματα αναπτυξιακής υστέρησης και περιβαλλοντικής υποβάθμισης, στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των εγκατεστημένων επιχειρήσεων. Ενδεικτικά παραδείγματα υποδομών για την εγκατάσταση και λειτουργία σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων είναι τα agrologistics center, district parks και Hubs (π.χ. στις εμπορευματικές πύλες εισόδου στα μεγάλα λιμάνια της χώρα,για τα προϊόντα του κλάδου της αγροδιατροφής/ βιομηχανίας τροφίμων), οι υπερτοπικές logistics εγκαταστάσεις και τα πρακτορεία.

6. Ανάπτυξη εργαστηριακών υποδομών προτυποποίησης και πιστοποίησης προϊόντων και υπηρεσιών:

- *Ανάπτυξη εθνικού δικτύου εργαστηρίων διαπιστευμένων και κοινοποιημένων στην Ε.Ε για την πιστοποίηση και την προτυποποίηση προϊόντων*, με στόχο την ανάπτυξη προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας και την αύξηση των εξαγωγών σε δυναμικές αγορές του εξωτερικού καθώς και για την ουσιαστική διείσδυση σε νέες αγορές ταχέως αναπτυσσόμενων χωρών. Δικτύωση των εργαστηρίων στη λογική της συμπληρωματικότητας, δημιουργώντας συνθήκες «one-stop-shop» για τις επιχειρήσεις, με παράλληλη διεύρυνση του πεδίου. Δημιουργία μητρώου ελληνικών εργαστηρίων.
- *Ανάπτυξη δομών προτυποποίησης και πιστοποίησης προϊόντων και υπηρεσιών.* Ειδικότερα, ανάπτυξη εθνικού συστήματος τεχνικών προδιαγραφών και τιμολόγησης δημόσιων τεχνικών έργων, ανάθεση αρμοδιοτήτων Οργανισμού Τεχνικής Αξιολόγησης, ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών προτυποποίησης και πιστοποίησης προϊόντων και υπηρεσιών, π.χ. μέσω εκσυγχρονισμού του ηλεκτρονικού συστήματος διάθεσης των προτύπων

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

του ΕΣΥΠ, ανάπτυξης βάσης δεδομένων και δικτυακής πύλης εθνικών και ευρωπαϊκών προτύπων και προδιαγραφών.

Επισημαίνεται ότι η οικονομική ενίσχυση μεγάλων επιχειρήσεων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία δεν επιτρέπεται παρά μόνο έμμεσα και όταν αυτή λειτουργεί σε συνέργεια με ΜΜΕ και εφόσον τα οφέλη είναι περιορισμένα για τη μεγάλη επιχείρηση, και δεν οδηγεί σε εξάρτηση των ΜΜΕ από τη μεγάλη επιχείρηση (π.χ. μέσω συμβάσεων ΤΠΕ).

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Η γενική κατευθυντήρια αρχή για την επιλογή των πράξεων είναι η εστίαση στους πυρήνες οικονομικής δραστηριότητας της χώρας οι οποίοι είναι σε θέση να αναπτύξουν ή να βελτιώσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε όρους τεχνολογίας, καινοτομίας, ποιότητας, συνεργειών, εξωστρέφειας, ενώ ταυτόχρονα ικανοποιούν τις προϋποθέσεις για την επίτευξη της έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας της χώρας.

Ειδικότερα, θα δοθεί προτεραιότητα σε τομείς δυνάμει εξωστρεφείς όπου υπάρχει ικανή και εμβληματική παραγωγή για τη χώρα, η οποία μπορεί περαιτέρω να αυξηθεί σε κλίμακα/ μέγεθος μέσω της συνεργασίας των εμπλεκομένων μερών κατά μήκος της αλυσίδας αξίας. Επιπλέον, οι τομείς αυτοί

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

θα πρέπει να συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά εκείνα (π.χ. κρίσιμη μάζα και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα) που θα καταστήσουν εφικτή την έξυπνη εξειδίκευση. Οι στρατηγικοί τομείς, που αναγνωρίσθηκαν και καταγράφηκαν στο νέο αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας, θα ενισχυθούν κατά προτεραιότητα και είναι οι εξής: ο αγροδιατροφικός/ βιομηχανίας τροφίμων τομέας, ο τομέας της ενέργειας, ο τομέας του περιβάλλοντος, ο τομέας ΤΠΕ, ο τομέας Μεταφορών/ Logistics, ο τομέας της υγείας/φαρμάκων, ο τομέας των υλικών/ κατασκευών, ο τομέας του τουρισμού και ο τομέας των πολιτιστικών και δημιουργικών βιομηχανιών.

Επίσης, η επιλογή των πράξεων θα πρέπει να ακολουθεί ως κατευθυντήρια αρχή τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για τις επιχειρήσεις του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος και ειδικά για την αύξηση απασχόλησης σε επιχειρηματικές δραστηριότητες έντασης γνώσης. Τα χαρακτηριστικά αυτά επιδεικνύουν ισχυρές αναπτυξιακές προοπτικές γεγονός που συνέβαλλε στην επιλογή και στην υιοθέτηση τους. Ως εκ τούτου, η επιλογή των δικαιούχων καθώς και των περιοχών παρέμβασης έχουν άμεση σύνδεση με τα εξής χαρακτηριστικά:

1. Θετικά αποτελέσματα και οικονομική προοπτική/ ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων
2. Εξωστρέφεια (δημιουργούμενο εξαγωγικό δραστηριότητα)
3. Καινοτομία / δημιουργικότητα (νέα καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και καινοτόμες λειτουργικές διαδικασίες)
4. Σημαντικό μέγεθος σε κύκλο εργασιών και απασχόληση/ επαρκής γκάμα προϊόντων για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου ανταγωνισμού
5. Στόχευση σε “niche” παγκόσμιες αγορές
6. Επανακυκλοφορία των πόρων στην εσωτερική αγορά (μεγιστοποίηση του ποσοστού της εγχώριας προστιθέμενης αξίας)
7. Νέες εταιρείες (Δημιουργία νέων επιχειρήσεων)
8. Μικρό αποτύπωμα CO2**,** NO2, SO2,κλπ / χαμηλή επιβάρυνση του περιβάλλοντος
9. Ομάδες εταιρειών / συνεργασίες.
10. Προϊόντα / Υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας (Premium brands)

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το**

περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί:

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις για επενδύσεις και κεφάλαιο κίνησης:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.
- *Εγγυήσεις:* Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
αριθ. 1303/2013.	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			3.205,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			324,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	επιχορηγήσεις								
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			3.031,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			644,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
T4213	Αριθμός υποδομών εγκατάστασης υποδοχής επιχειρήσεων (επιχειρηματικά πάρκα) που ενισχύονται	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			3,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			630,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις:	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			64,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις								
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			596,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			126,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
T4213	Αριθμός υποδομών εγκατάστασης υποδοχής επιχειρήσεων (επιχειρηματικά πάρκα) που ενισχύονται	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			1,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			947,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			96,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			895,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			190,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
T4213	Αριθμός υποδομών εγκατάστασης υποδοχής επιχειρήσεων (επιχειρηματικά πάρκα) που ενισχύονται	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			3,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	3d
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1.5
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση εξαγωγών ελληνικών επιχειρήσεων, κατά προτεραιότητα στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Την περίοδο 2008-2013, οι εξαγωγές της Ελλάδας μειώθηκαν κατά 5,8%[1], ως απόρροια της οικονομικής κρίσης και του στρεβλού οικονομικού μοντέλου ανάπτυξης. Τη μεγαλύτερη επίπτωση υφίσταται ο δευτερογενής τομέας, ο οποίος μειώθηκε από 19,2% το 2008 σε 16,4% το 2012 και οφείλεται στη καθίζηση της εγχώριας ζήτησης και στην εξυπηρέτηση των αναγκών της εσωτερικής αγοράς και όχι στην εξωστρέφεια. Η εξωστρέφεια αφορά στην ικανότητα της επιχείρησης να παράγει προϊόντα ή υπηρεσίες καινοτόμα ή μη, τα οποία έχουν ισχυρό εξαγωγικό προσανατολισμό και δυνατότητα αύξησης της εξαγωγικής δραστηριότητας της ελληνικής οικονομίας αλλά και της διάχυσης των ελληνικών προϊόντων στην παγκόσμια αγορά. Η επίτευξη του παραπάνω στόχου στηρίζεται στην ικανότητα των ελληνικών επιχειρήσεων όχι απλά να βελτιώσουν την εξαγωγική τους επίδοση αλλά να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις αποτελεσματικής ένταξής τους στα διεθνή δίκτυα παραγωγής και εμπορίας προϊόντων και υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό, παρουσιάζεται η ανάγκη υποστήριξης της ποιοτικής επιχειρηματικότητας, με ικανότητα και δυναμική διείσδυσης στις αγορές του εξωτερικού. Η μετάβαση στο εξωστρεφές αναπτυξιακό μοντέλο απαιτεί ένα στρατηγικό σχέδιο για την εξωστρέφεια, στο οποίο θα έχουν αναγνωριστεί, τεκμηριωθεί και συμφωνηθεί οι αγορές–στόχοι, τα προϊόντα–στόχοι και υποστήριξη της εξαγωγικής ωριμότητας. Ωστόσο, η Ελλάδα θα διασφαλίσει τη συμμόρφωση οποιασδήποτε κρατικής ενίσχυσης, στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος, με τους διαδικαστικούς και ουσιαστικούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων που ισχύουν κατά τη χρονική στιγμή κατά την οποία χορηγείται η κρατική ενίσχυση. Έτσι, αναφορικά με την ανάπτυξη και την προώθηση της

	εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων, η Ελλάδα δεν θα παρέχει οποιαδήποτε είδος εξαγωγικής επιδότησης .Ο Ειδικός Στόχος απαντά σε αυτή την ανάγκη στο πλαίσιο μίας ευρύτερης ευρωπαϊκής προτεραιότητας για ανάπτυξη των επιχειρήσεων σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές χωρίς όμως τη παροχή επιδότησης των εξαγωγών. Παραγωγικοί ανταγωνιστικοί και εν δυνάμει εξωστρεφείς τομείς, όπως ο τουρισμός και ο πολιτισμός, οι ΤΠΕ, η ενέργεια, η υγεία και τα φάρμακα, η αγροδιατροφή/βιομηχανία τροφίμων, η μεταποίηση και οι υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις, αποκτούν κεντρικό ρόλο στην κατανομή πόρων και επενδύσεων στο πλαίσιο της στρατηγικής για την εξωστρέφεια. Ο Ειδικός Στόχος καλείται να υποστηρίξει επιχειρήσεις που διαθέτουν ή έχουν προοπτικές εξωστρέφειας. Μέσα από ενεργητική υποστήριξη, οι επιχειρήσεις πρέπει να αυξήσουν σταδιακά την εξαγωγική τους δραστηριότητα, με βιώσιμο τρόπο. Επίσης υποστηρίζει την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων λειτουργίας για την ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας και τη βελτίωση της δυνατότητας διεθνοποίησης.Τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα είναι: • Αύξηση του αριθμού των εξαγωγικών επιχειρήσεων και επέκταση των εξαγώγιμων προϊόντων και υπηρεσιών σε νέες αγορές και, βελτίωση των δεικτών εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας • Μετατόπιση της εγχώριας παραγωγής σε διεθνώς εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες, αξιοποιώντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας • Αύξηση του μεγέθους της επιχειρηματικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους στις διεθνείς αγορές • Ανάπτυξη επιχειρηματικών μοντέλων ολοκλήρωσης της αλυσίδας αξίας και επίτευξης συνεργειών και οικονομιών κλίμακας • Βελτίωση των χαρακτηριστικών εξωστρέφειας της ελληνικών ΜΜΕ *[1] Πηγή:ΕΛΣΤΑΤ*

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**1.5 - Αύξηση εξαγωγών ελληνικών επιχειρήσεων, κατά προτεραιότητα στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4214	Εξαγωγές ελληνικών επιχειρήσεων στους 9 στρατηγικούς τομείς της χώρας	Εκ. Ευρώ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	5.626,00	2012	6.069,00	ΕΛΣΤΑΤ	Ετήσια
T4214	Εξαγωγές ελληνικών επιχειρήσεων στους 9 στρατηγικούς τομείς της χώρας	Εκ. Ευρώ	Μετάβαση	1.334,00	2012	1.439,00	ΕΛΣΤΑΤ	Ετήσια
T4214	Εξαγωγές ελληνικών επιχειρήσεων στους 9 στρατηγικούς τομείς της χώρας	Εκ. Ευρώ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	7.716,00	2012	8.323,00	ΕΛΣΤΑΤ	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας θα πρέπει να στηρίξουν την ικανότητα των ελληνικών επιχειρήσεων όχι απλά να βελτιώσουν την εξαγωγική τους επίδοση αλλά να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις μιας ουσιαστικής και αποτελεσματικής ένταξής τους στα διεθνή δίκτυα παραγωγής και εμπορίας προϊόντων και υπηρεσιών.

Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να κινηθούν στις παρακάτω στρατηγικές κατευθύνσεις:

- Αποκατάσταση και διερεύνηση της εθνικής εξαγωγικής βάσης. Αφορά σε δράσεις στήριξης της δημιουργίας μιας νέας βάσης επιχειρήσεων, με την εξωστρέφεια στον επιχειρηματικό προσανατολισμό. Μέσα από ενεργητική υποστήριξη, οι επιχειρήσεις πρέπει να αυξήσουν σταδιακά την εξαγωγική τους δραστηριότητα, με βιώσιμο τρόπο.
- Υποστήριξη και προώθηση καινοτομικών και «μοναδικών» προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, διασφάλιση ποιότητας του ελληνικού προϊόντος και βελτίωση της εικόνας του για την προώθηση ως premium brand. Η επιδίωξη αυτή σχετίζεται με την ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας των ελληνικών προϊόντων διεθνώς με δεδομένο ότι η εξωστρέφεια προϋποθέτει μεταξύ άλλων: επαρκή παραγωγική δυναμικότητα, πιστοποίηση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών κατά τρόπο αναγνωρίσιμο για τη διεθνή αγορά καθώς και ενίσχυση της γκάμας των προϊόντων.
- Διατήρηση και στήριξη της εξωστρεφούς ανταγωνιστικότητας των παραδοσιακών εξαγωγικών επιχειρήσεων. Αφορά στη διατήρηση και αναβάθμιση της εξαγωγικής ανταγωνιστικότητας των παραδοσιακών εξαγωγέων της ελληνικής οικονομίας, που καλύπτουν σήμερα περίπου το 80% των ελληνικών εξαγωγών.
- Ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων λειτουργίας που θα επιτρέψουν την ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας και τη βελτίωση της δυνατότητας διεθνοποίησης των επιχειρήσεων. Τα νέα επιχειρηματικά μοντέλα θα πρέπει να ευνοούν την ανάπτυξη συνεργασιών σε όλο το εύρος της αλυσίδας αξίας καλύπτοντας τις ιδιαίτερες ανάγκες των ΜΜΕ που σχετίζονται με την απόκτηση ικανού μεγέθους δραστηριότητας και επιπέδου συμπληρωματικότητας των προσφερόμενων προϊόντων / υπηρεσιών.

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας θα ενισχυθούν δράσεις όπως:

1. Υποστήριξη επιχειρήσεων για αναζήτηση ευκαιριών σε νέες αγορές του εξωτερικού: Στήριξη της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων (κατά προτεραιότητα στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας) για τη διείσδυση τους σε νέες αγορές ταχέως αναπτυσσόμενων χωρών.

Ενδεικτικές παρεμβάσεις είναι οι εξής: Οργάνωση και λειτουργία μηχανισμών πληροφόρησης και ενημέρωσης, εξειδικευμένες μελέτες αγοράς (market analysis από εξειδικευμένες εταιρείες συμβούλων (στην Ελλάδα και σε ευρωπαϊκό επίπεδο) αλλά και από το φορέα "Enterprise Greece" που συστάθηκε ειδικά για αυτό το σκοπό) και ανταγωνισμού, εξειδικευμένες μελέτες βιωσιμότητας για την πρόσβασης σε αγορές και διάθεση προϊόντων, δημιουργία συνεργιών (με την ενεργή συμμετοχή των συλλογικών φορέων του ιδιωτικού τομέα) για την προώθηση εξωστρεφών επιχειρήσεων, Ενδυνάμωση της οικονομικής διπλωματίας για προώθηση και δικτύωση των ελληνικών επιχειρήσεων, οργάνωση ειδικών επιχειρηματικών αποστολών στις χώρες στόχους, Επισκέψεις δειγματισμού, Συμμετοχή σε εκθέσεις, ημερίδες, συνέδρια, κλπ στις χώρες στόχους

2. Βελτίωση ικανότητας εξυπηρέτησης υφιστάμενων αγορών: Στήριξη της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων για την περαιτέρω διείσδυση τους σε αγορές που ήδη δραστηριοποιούνται (κατά προτεραιότηταστους εννέα (9) τομείς προτεραιότητας της χώρας).

Ενδεικτικές παρεμβάσεις είναι οι εξής: Παροχή επιτόπιων εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ανάπτυξη της εξαγωγικής ωριμότητας, μελέτες αναδιοργάνωσης και ανάπτυξης εξωστρεφούς μοντέλου λειτουργίας των επιχειρήσεων, ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων διαχείρισης των απαιτήσεων ποιότητας και όγκου προϊόντων, ανάπτυξη συστημάτων επικοινωνίας και συνεργασίας με πελάτες του εξωτερικού, ανάπτυξη δικτύων και συνεργασιών

3. Αναβάθμιση της εικόνας των ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό: Ενίσχυση επιχειρήσεων για την διασφάλιση της ποιότητας και καθιέρωση των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών.

Ενδεικτικές παρεμβάσεις είναι οι εξής: Σχεδιασμός πρωτότυπων ελληνικών προϊόντων, ανάπτυξη «έξυπνης εξειδίκευσης», τυποποίηση, πιστοποίηση και σήμανση των ελληνικών προϊόντων με υιοθέτηση διεθνώς αναγνωρισμένων προτύπων, προώθηση των ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές μέσω ενεργειών σχεδιασμού (π.χ. ενιαίου ‘concept’, premium brands), πραγματοποίηση συνδυαστικών δράσεων προβολής διαφορετικών κλάδων στο εξωτερικό (π.χ. τουρισμός, πολιτισμός, εστίαση), συμμετοχή σε δράσεις προβολής στο εξωτερικό (π.χ. αναγνωρισμένες εκθέσεις)

4. Συνεργασίες, συμπράξεις ή / και ανάπτυξη δικτύων επιχειρήσεων που είναι ομοειδείς, συμπληρωματικές ή ανήκουν στην ίδια αλυσίδα αξίας. Ενίσχυση των επιχειρήσεων που συμπράττουν για την εκτέλεση κοινών δραστηριοτήτων ή υποδομών μέσω της συστέγασης και της ομαδοποίησης

επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για την αξιοποίηση οικονομιών κλίμακας. Σημειώνεται ότι οι συνεργασίες μεταξύ ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων, θεωρούνται απαραίτητες για την εξασφάλιση των προϋποθέσεων διεθνοποίησης των επιχειρήσεων. Επίσης, ενίσχυση της ανάπτυξης δράσεων και μηχανισμών δόμησης και ανάπτυξης «τοπικών αλυσίδων αξίας» (place-based support services) με έμφαση στα ποιοτικά και καινοτομικά προϊόντα και υπηρεσίες και με γνώμονα την ενδογενή ταυτότητα, τις τοπικές/ υπερ-τοπικές διασυνδέσεις.

Παραδείγματα κλάδων όπου μπορούν να εφαρμοστούν για το σκοπό αυτό παρόμοιες δράσεις είναι:

- *Τουρισμός:* Συνεργασίες με τουριστικούς οργανισμούς, ταξιδιωτικούς πράκτορες και άλλους φορείς της αγοράς για την υλοποίηση από κοινού προγραμμάτων προβολής. Προώθηση της επιχειρηματικής συνεργασίας για την επίτευξη συνεργειών και συμπληρωματικότητας για την αντιμετώπιση του κατακερματισμού της προσφοράς. Ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ τουριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων άλλων τομέων που άμεσα συνεισφέρουν στην τουριστική δραστηριότητα για τη δημιουργία συνολικής εμπειρίας, και την ενίσχυση της ταυτότητας του τουριστικού προϊόντος.
- *Αγροδιατροφή/ Βιομηχανία τροφίμων:* Δυνατότητα συνεργασιών στον τομέα της αγροδιατροφής σε όλο το μήκος της αλυσίδας του (πρωτογενής παραγωγή, μεταποίηση , διάθεση). Δημιουργία της απαιτούμενης κρίσιμης μάζας στο προϊοντικό μίγμα και τις διαθέσιμες ποσότητες για την κάλυψη των αναγκών των αγορών του εξωτερικού. Επίτευξη οικονομιών κλίμακας με κοινές δράσεις των επιχειρήσεων σχετικά με την ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτομιών και νέων τεχνολογιών, την διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας και τον περιορισμό του κόστους παραγωγής και διακίνησης. Ενίσχυση συνεργασιών για την προώθηση των προϊόντων
- *Εφοδιαστική Αλυσίδα (logistics):* Συνεργασίες μεταξύ παρόχων logistics για την αύξηση της πληρότητας των οχημάτων, τη μείωση των άδειων οχηματο-χιλιομέτρων. Συνεργασίες παρόχων logistics κατά τη διανομή για αύξηση της πληρότητας του στόλου μέσω ανασχεδιασμού της δρομολόγησης. Συνεργασίες μεταξύ των πελατών logistics για την αναζήτηση των προμηθευτών μέσω e-procurement & ανάπτυξης marketplaces e-freight, κτλ. Οριζόντιες συνεργασίες μεταξύ suppliers & customers για τη διαμόρφωση της παραγγελίας μέσω καινοτόμων οργανωτικών και πληροφοριακών εργαλείων (VMI - Vendor Managed Inventory, CPFR - Collaborative Planning Forecasting Replenishment). Στήριξη συνεργατικών σχημάτων παροχής υπηρεσιών Logistics προς τρίτους (3PL) και επιχειρηματικών σχεδίων 4PL και LLP (Lead Logistics Providers).

Οριζόντιες συνέργειες Αεροπορικών εταιρειών και διαμεταφορέων, για την αύξηση των transit εμπορευμάτων (RFS). Συνεργασίες παρόχων για την παροχή υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας (πχ συναρμολόγηση, groupage, ανακατασκευή, συντήρηση, showrooms, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, business centers, κτλ). Συνεργασίες παρόχων ή/και μεταφορέων ή/και port operators ή/και εμπορευματικών πυλών για την παροχή υπηρεσιών μεγάλης κλίμακας (εικονικό cluster εφοδιαστικής αλυσίδας σε γεωγραφικές ζώνες). Συνεργασίες (με την ενεργή συμμετοχή των συλλογικών φορέων του ιδιωτικού τομέα) για την προώθηση / προβολή των ελληνικών logistics διεθνώς και συμμετοχής στις διεθνείς μεταφορικές

ροές.

- *Δημιουργική Βιομηχανία:* Δημιουργία ολοκληρωμένων παραγωγικών συστημάτων και δικτύων επιχειρήσεων στην δημιουργική βιομηχανία. Ανάπτυξη δικτύων επιχειρήσεων κοινού σκοπού και αντικειμένου και δημιουργία πόλων ανταγωνιστικότητας για την μεταφορά τεχνογνωσίας, την ανάπτυξη έρευνας σε νέα υλικά, την υποστήριξη της εξωστρέφειας (πόλος ανταγωνιστικότητας εξαγωγών Θεσσαλονίκης) και τη δημιουργία πόλου ανταγωνιστικότητας για την μόδα και την σύνδεση με τον πολιτισμό στην Αττική. Δημιουργία ενός καθετοποιημένου και ολοκληρωμένου παραγωγικού συστήματος πρωτογενούς παραγωγής και βιομηχανοποίησης/μεταποίησης φυσικού μεταξιού, στο νομό Έβρου (περιοχή Σουφλίου). Παράλληλη ανάπτυξη του Δικτύου παραγωγής μεταξιού σε όλες τις περιοχές της Ελλάδος που έχουν τις προϋποθέσεις.

Δημιουργία ολοκληρωμένου πόλου υποστήριξης της εξωστρέφειας μόδας στη Θεσσαλονίκη και αντίστοιχου πόλου στην Αττική σε συνδυασμό της μόδας και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Δημιουργία δικτύων συνεργασίας με άλλες επιχειρήσεις στην αλυσίδα αξίας με στόχο την ολοκλήρωση (integration) και την επίτευξη κρίσιμων μεγεθών ικανών να αντέξουν στον παγκόσμιο ανταγωνισμό και να αξιοποιήσουν ευκαιρίες στις διεθνείς αγορές (π.χ. δυνατότητα ανάληψης μεγάλου μεγέθους παραγγελιών, δυνατότητα παραγωγής σύνθετων προϊόντων). Ως παράδειγμα αναφέρεται η δυνατότητα δημιουργίας παραγωγικού συστήματος με δικτύωση υπαρχόντων επιχειρήσεων και συμπλήρωση του δικτύου με νέες επιχειρήσεις ή/και παραγωγικές μονάδες εξειδικευμένης και καινοτομικής τεχνολογίας στον κλάδο της κλωστοϋφαντουργίας-ένδυσης, με σκοπό την παραγωγή ενδυμάτων εργασίας εντάσεως τεχνολογίας και ειδικών προδιαγραφών καθώς και μέσων ατομικής προστασίας για μεγάλους θεσμικούς αγοραστές σε ΗΠΑ, χώρες Λατινικής Αμερικής, Ρωσία, Ασία κλπ

- *Υλικά:* Ενίσχυση των συνεργασιών μεταξύ των μερών της αλυσίδας αξίας, μεταξύ των προμηθευτών α' υλών με τους παραγωγούς, ή μεταξύ των παραγωγών με τις επιχειρήσεις συλλογής οικοδομικών αποβλήτων, και λαμβάνοντας υπόψη σχετικές δράσεις διαχείρισης αποβλήτων, μπορεί να συμβάλει σε σημαντική μείωση του κόστους και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας. Φαίνεται αυτό να είναι εφικτό σε επιχειρήσεις που διαχειρίζονται κεραμικά προϊόντα. Γενικότερα, εμφανίζεται δυνατότητα θετικών προοπτικών στην ανάπτυξη της αγοράς των δευτερογενών πρώτων υλών, ως αποτέλεσμα της υποστήριξης της ανακύκλωσης από το ΕΠΑνΕΚ και ανάκτησης εμπορεύσιμου υλικού.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Η γενική κατευθυντήρια αρχή για την επιλογή των πράξεων είναι η εστίαση στους πυρήνες οικονομικής δραστηριότητας της χώρας οι οποίοι είναι σε θέση να αναπτύξουν ή να βελτιώσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε όρους τεχνολογίας, καινοτομίας, ποιότητας, συνεργειών, εξωστρέφειας, ενώ ταυτόχρονα ικανοποιούν τις προϋποθέσεις για την επίτευξη της έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας της χώρας.

Ειδικότερα, θα δοθεί προτεραιότητα σε τομείς δυνάμει εξωστρεφείς όπου υπάρχει ικανή και εμβληματική παραγωγή για τη χώρα, η οποία μπορεί περαιτέρω να αυξηθεί σε κλίμακα/ μέγεθος μέσω της συνεργασίας των εμπλεκομένων μερών κατά μήκος της αλυσίδας αξίας. Επιπλέον, οι τομείς αυτοί θα πρέπει να συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά εκείνα (π.χ. κρίσιμη μάζα και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα) που θα καταστήσουν εφικτή την έξυπνη εξειδίκευση. Οι στρατηγικοί τομείς, που αναγνωρίσθηκαν και καταγράφηκαν στο νέο αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας, θα ενισχυθούν κατά προτεραιότητα και είναι οι εξής: ο αγροδιατροφικός/ βιομηχανίας τροφίμων τομέας, ο τομέας της ενέργειας, ο τομέας του περιβάλλοντος, ο τομέας ΤΠΕ, ο τομέας Μεταφορών/ Logistics, ο τομέας της υγείας/φαρμάκων, ο τομέας των υλικών/ κατασκευών, ο τομέας του τουρισμού και ο τομέας των πολιτιστικών και δημιουργικών βιομηχανιών.

Επίσης, η επιλογή των πράξεων θα πρέπει να ακολουθεί ως κατευθυντήρια αρχή τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για τις επιχειρήσεις του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος. Τα χαρακτηριστικά αυτά επιδεικνύουν ισχυρές αναπτυξιακές προοπτικές γεγονός που συνέβαλλε στην επιλογή και στην υιοθέτηση τους. Ως εκ τούτου, η επιλογή των δικαιούχων καθώς και των περιοχών παρέμβασης έχουν άμεση σύνδεση με τα εξής χαρακτηριστικά:

1. Θετικά αποτελέσματα και οικονομική προοπτική/ ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

2. Εξωστρέφεια (δημιουργούμενο εξαγωγικό δραστηριότητα)
3. Καινοτομία / δημιουργικότητα (νέα καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και καινοτόμες λειτουργικές διαδικασίες)
4. Σημαντικό μέγεθος σε κύκλο εργασιών και απασχόληση/ επαρκής γκάμα προϊόντων για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου ανταγωνισμού
5. Στόχευση σε "niche" παγκόσμιες αγορές
6. Επανακυκλοφορία των πόρων στην εσωτερική αγορά (μεγιστοποίηση του ποσοστού της εγχώριας προστιθέμενης αξίας)
7. Νέες εταιρείες (Δημιουργία νέων επιχειρήσεων)
8. Μικρό αποτύπωμα CO2, NO2, SO2,κλπ / χαμηλή επιβάρυνση του περιβάλλοντος
9. Ομάδες εταιρειών / συνεργασίες.
10. Προϊόντα / Υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας (Premium brands)

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί**:

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις για επενδύσεις και κεφάλαιο κίνησης:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.
- *Εγγυήσεις*: Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).
- *Τα κεφάλαια συν-επένδυσης (Equity financing*) ως χρηματοδοτικά εργαλεία, επιτρέπουν πολλές φορές την δημιουργία επενδυτικών ταμείων που με την σειρά τους ενισχύουν την κεφαλαιακή βάση επιχειρήσεων στην οποία και συμμετέχουν ως εταίροι. Τα εργαλεία αυτά στοχεύουν κυρίως σε

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

επιχειρήσεις σε τομείς της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών.

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			2.300,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			492,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1.916,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			228,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση								
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			452,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			97,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			377,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			45,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις:	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			680,00	Διαχειριστική Αρχή του	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη							Προγράμματος	
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			145,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			566,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			67,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	4a
Τίτλος της επενδυτικής	Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	4a
προτεραιότητας	

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1.6
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση διείσδυσης των νέων μορφών ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Δύο από τις σημαντικότερες προτεραιότητες του τομέα της ενέργειας για την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», είναι η ανάπτυξη βιώσιμης επιχειρηματικότητας και η μεγαλύτερη διείσδυση και αξιοποίηση των ΑΠΕ. Η Ελλάδα εμφανίζει ένα υψηλό δυναμικό ΑΠΕ σε όλες τις περιφέρειες της το οποίο θα έχει τη δυνατότητα να το αξιοποιήσει έτσι ώστε αφενός να επιτύχει τους στόχους της στρατηγικής Ευρώπη 2020 και αφετέρου να προάγει την παραγωγή και τη διανομή ενέργειας από ΑΠΕ, ως μία πολλά υποσχόμενη επιχειρηματική δραστηριότητα. Συγκεκριμένα, τα νησιά του Αιγαίου διαθέτουν σημαντικό δυναμικό ηλιακής, αιολικής και γεωθερμικής ενέργειας, η Ήπειρος και η Στερεά Ελλάδα παρουσιάζουν το υψηλότερο δυναμικό για μικρά υδροηλεκτρικά έργα ενώ η Μακεδονία και η Θράκη παρουσιάζουν δυνατότητες αξιοποίησης της βιομάζας και της γεωθερμικής ενέργειας. Τα τελευταία χρόνια γίνεται μια συνεχής προσπάθεια αξιοποίησης αυτού του δυναμικού, με σκοπό την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης και τη διασφάλιση ενεργειακού εφοδιασμού αλλά και την ικανοποίηση των δεσμεύσεων της χώρας για την υψηλότερη διείσδυση των ΑΠΕ στο ελληνικό ενεργειακό σύστημα. (Στόχος της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι το 20% της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας το 2020 να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας). Έτσι, ο συγκεκριμένος ειδικός στόχος ακουμπάει στην δυναμικότητα των ΑΠΕ της χώρας, με σκοπό την περαιτέρω εκμετάλλευση τους. Συγκεκριμένα, ο ειδικός στόχος αποσκοπεί στην αξιοποίηση ενεργειακών καλλιεργειών, οργανικών υπολειμμάτων αγροτικής και δασικής προέλευσης, αλλά και αποβλήτων (βιομηχανικά και αστικά λύματα), με σκοπό την παραγωγή ενεργείας (κυρίως βιοαέριο/ βιομεθάνιο και βιοκαύσιμα) σε αγροτικές περιοχές, ΒΙΠΕ και αστικά κέντρα.

	Η ανάπτυξη τέτοιου είδους επιχειρηματικότητας αναμένεται να έχει θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον καθώς θα αξιοποιηθούν αγροτικά και κτηνοτροφικά απόβλητα που σε διαφορετική περίπτωση θα αποβάλλοντας στο περιβάλλον. Σημειώνεται ότι σήμερα στην Ελλάδα παράγονται 18 εκ. τόνοι υποπροϊόντων που διοχετεύονται ετησίως ανεξέλεγκτα ανά επικράτεια από 50.000 ΜΜΕ του πρωτογενή τομέα. Επίσης, στο πλαίσιο του ειδικού στόχου είναι και η αξιοποίηση της γεωθερμικής ενέργειας. Όντας μία φθηνή και ήπια ανανεώσιμη πηγή ενέργειας, με άμεσα ενεργειακά και περιβαλλοντικά οφέλη, οι προοπτικές ανάπτυξης εφαρμογών γεωθερμίας στην Ελλάδα είναι σημαντικές, ειδικά σε ότι αφορά στην ηλεκτροπαραγωγή, την παραγωγή θερμότητα καθώς και τη χρήση γεωθερμικών αντλιών θερμότητας για θέρμανση και ψύξη. Η Ελλάδα διαθέτει γεωθερμικά πεδία με σημαντικές προοπτικές για την ανάπτυξη εφαρμογών κυρίως σε νησιωτικές περιοχές, όπως η Μήλος, η Νίσυρος, η Χίος και η Λέσβος καθώς και στη Βόρεια Ελλάδα όπως στην Αλεξανδρούπολη, στην Ξάνθη και στην Καβάλα. Επίσης, στο πλαίσιο του ειδικού στόχου είναι και η αξιοποίηση των τεχνολογιών ΑΠΕ που η έγγχυση της παραγόμενης ενέργειας γίνεται υπό βέλτιστη συνεργασία με το Δίκτυο συνεισφέροντας στην ευστάθειά του. Τα αποτελέσματα που επιδιώκεται να επιτευχθούν είναι τα εξής: • Αύξηση της συμμετοχής νέων μορφών ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο • Ανάπτυξη υγιούς επιχειρηματικής, φιλικής προς το περιβάλλον, δραστηριότητας

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**1.6 - Αύξηση διείσδυσης των νέων μορφών ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4215	Μερίδιο των ΑΠΕ στην Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας	%	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	13,83	2012	20,00	ΥΠΕΚΑ [Έκθεση προόδου για τις ΑΠΕ (στο πλαίσιο του άρθρου 22 της Οδηγίας 2009/28/ΕC)]	Ετήσια
T4215	Μερίδιο των ΑΠΕ στην Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας	%	Μετάβαση	13,83	2012	20,00	ΥΠΕΚΑ [Έκθεση προόδου για τις ΑΠΕ (στο πλαίσιο του άρθρου 22 της Οδηγίας 2009/28/ΕC)]	Ετήσια
T4215	Μερίδιο των ΑΠΕ στην Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας	%	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	13,83	2012	20,00	ΥΠΕΚΑ [Έκθεση προόδου για τις ΑΠΕ (στο πλαίσιο του άρθρου 22 της Οδηγίας 2009/28/ΕC)]	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας θα πρέπει να στηρίξουν την ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας σχετικά με την παραγωγή ενέργειας και θερμότητας από βιομάζα και γεωθερμία. Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας θα ενισχυθούν δράσεις όπως:

1. Ενίσχυση επιχειρήσεων παραγωγής θερμότητας και συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) μέσω της εκμετάλλευσης οργανικών υπολειμμάτων: Στη συγκεκριμένη δράση εντάσσονται ενέργειες για την υποστήριξη δημιουργίας εγκαταστάσεων παραγωγής θερμότητας και συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) από υπολειμματικές μορφές (υπολείμματα γεωργικών καλλιεργειών και αγροτικών βιομηχανιών, υπολείμματα δασικών υλοτομιών και δασικών βιομηχανιών, και κτηνοτροφικά υπολείμματα) και απόβλητα κοντά σε οικισμούς, ΒΙΠΕ και αγροτικές περιοχές.

Έμφαση θα δοθεί στην υποστήριξη για την ανάπτυξη κεντρικών μονάδων αναερόβιας χώνευσης, για τη διείσδυση τεχνολογιών αναερόβιας χώνευσης που θα συνεισφέρει στην αξιοποίηση των τοπικά παραγόμενων πτηνο-κτηνοτροφικών υπολειμμάτων και υπολειμμάτων γεωργικών βιομηχανιών. Παράλληλα, θα υποστηριχθούν μικρές αγροτικές-κτηνοτροφικές μονάδες για την επιτόπου παραγωγή και αξιοποίηση ενέργειας (ιδιοκατανάλωση). Αξίζει να σημειωθεί ότι ΜΜΕ του πρωτογενή τομέα στην Ελλάδα είναι ως επί το πλείστον οικογενειακού χαρακτήρα και δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να προβούν σε επενδύσεις έργων ΑΠΕ χωρίς τη σχετική τεχνο-οικονομική υποστήριξη. Από την άλλη πλευρά, δημιουργούν τεράστια προβλήματα μόλυνσης του περιβάλλοντος, για τα οποία επιβαρύνονται με πρόστιμα από τις τοπικές Διευθύνσεις Περιβάλλοντος.

Επιπλέον στην συγκεκριμένη κατηγορία εντάσσεται και η υποστήριξη για τη δημιουργία εφοδιαστικών αλυσίδων και ηλεκτρονικών αγορών. Ειδικότερα, προτείνεται η ανάπτυξη και υποστήριξη ολοκληρωμένων εφοδιαστικών αλυσίδων βιομάζας προερχόμενης από γεωργικά/δασικά υπολείμματα, ενεργειακές καλλιέργειες καθώς και πτηνο-κτηνοτροφικά υπολείμματα, οι οποίες θα περιλαμβάνουν μεγάλο αριθμό πρώτων υλών αλλά και μεγάλων ποσοτήτων αυτών, ώστε να εξασφαλίζεται απρόσκοπτη προμήθεια πρώτης ύλης με αποδεκτά ποιοτικά αλλά και ποσοτικά χαρακτηριστικά προς τις

Επενδυτική προτεραιότητα	4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές

μονάδες ενεργειακής μετατροπής, όλο το χρόνο.

Κατά το σχεδιασμό δράσεων αξιοποίησης της βιομάζας θα τεθούν κριτήρια που αφορούν στο ύψος των εκπομπών αερίων, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στα αιωρούμενα σωματίδια. Ειδικότερα, προκειμένου να περιοριστούν οι αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και την ποιότητα της ατμόσφαιρας, θα τεθούν όρια αποδεκτών εκπομπών βάσει των σχετικών Ευρωπαϊκών οδηγιών και της σχετικής εθνικής νομοθεσίας, λαμβάνοντας υπόψη και παράγοντες που σχετίζονται με τις κλιματικές, ατμοσφαιρικές και λοιπές συνθήκες και χαρακτηριστικά κάθε επιμέρους περιοχής (ποιότητα του αέρα στα μεγάλα αστικά συγκροτήματα, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, κτλ.).

2. Ενίσχυση επιχειρήσεων για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας μέσω εφαρμογών γεωθερμίας: Σκοπός της συγκεκριμένης δράσεις είναι η στήριξη των επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας μέσω εφαρμογών γεωθερμίας για την υλοποίηση επενδύσεων. Στο πλαίσιο αυτό προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί σε ώριμα από πλευράς αδειοδοτήσεων έργα.

3. Ενίσχυση επιχειρήσεων για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας υπό συνθήκες βέλτιστης συνεργασίας με το Δίκτυο όσον αφορά τη συνεπικουρία της αξιόπιστης λειτουργίας του δικτύου: Σκοπός της συγκεκριμένης δράσεις είναι η στήριξη των επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας μέσω τεχνολογιών ΑΠΕ που έχουν ιδιαίτερα λειτουργικά χαρακτηριστικά τα οποία εξασφαλίζουν την έγγχυση της ενέργειας με παράλληλη ενίσχυση ή και αύξηση των λειτουργικών χαρακτηριστικών του ηλεκτρικού δικτύου συμβάλοντας στην αξιόπιστη λειτουργία του για την εξυπηρέτηση του φορτίου.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα

Επενδυτική προτεραιότητα	4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές

κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Η επιλογή των πράξεων θα πρέπει να ακολουθεί ως κατευθυντήρια αρχή τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για τις επιχειρήσεις του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος. Τα χαρακτηριστικά αυτά επιδεικνύουν ισχυρές αναπτυξιακές προοπτικές γεγονός που συνέβαλλε στην επιλογή και στην υιοθέτηση τους. Ως εκ τούτου, η επιλογή των δικαιούχων καθώς και των περιοχών παρέμβασης έχουν άμεση σύνδεση με αυτά.

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί**:

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις για επενδύσεις και κεφάλαιο κίνησης:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.
- *Εγγυήσεις*: Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την

Επενδυτική προτεραιότητα	4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές

υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			64,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			18,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			45,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			129,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	ενίσχυση								
CO30	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας	MW	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			51,00	ΚΑΠΕ	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			13,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			4,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			10,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			26,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση								
CO30	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας	MW	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			53,00	ΚΑΠΕ	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			19,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			6,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			13,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις:	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			38,00	Διαχειριστική Αρχή του	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα	4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση							Προγράμματος	
CO30	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας	MW	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			2,00	ΚΑΠΕ	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	6f
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

2.Α.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1.7
Τίτλος του ειδικού στόχου	Μείωση της παραγωγής αποβλήτων και της περιβαλλοντικής ρύπανσης από τη λειτουργία των επιχειρήσεων
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Το έτος 2020 εκτιμάται ότι στην Ελλάδα θα παράγονται 18,8 εκατομμύρια τόνοι βιομηχανικών αποβλήτων, εκ των οποίων 180 χιλιάδες τόνοι περίπου θα είναι επικίνδυνα. Η ολοκληρωμένη διαχείριση των βιομηχανικών αποβλήτων έγκειται στη συμπληρωματικότητα των επιλογών διαχείρισης επιδιώκοντας ανώτερες ιεραρχικά λύσεις μέσω της εφαρμογής της ευθύνης

	του παραγωγού και της συμμετοχής του ρυπαίνοντα στο κόστος διαχείρισης των αποβλήτων. Επιπλέον, σε επίπεδο βιομηχανικών εγκαταστάσεων, επιδιώκεται η αύξηση των δυνατοτήτων (i) πρόληψης, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης και ανάκτησης κατά την παραγωγική διαδικασία, (ii) μεγιστοποίησης της ανακυκλωσιμότητας / ανακτησιμότητας των παραγόμενων αποβλήτων, εφαρμόζοντας τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές και (ii) επεξεργασίας και αξιοποίησης αποβλήτων εκτός παραγωγικής διαδικασίας Κεντρική επιδίωξη του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου είναι η στήριξη της επιχειρηματικότητας στην εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών αντιρρύπανσης και απορρύπανσης με έμφαση στην «πράσινη επιχείρηση» και στην βιομηχανική συμβίωση. Ο προγραμματισμός διάθεσης των σχετικών πόρων της περιόδου 2014-2020, θα στραφεί κατά προτεραιότητα προς την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης της παραγωγής αποβλήτων, την υλοποίηση δράσεων για προώθηση της επαναχρησιμοποίησης, της χωριστής συλλογής ρευμάτων, συμπεριλαμβανομένων των βιοαποβλήτων, προς επίτευξη ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας. Με ορίζοντα το 2023, η Ελλάδα πρέπει να έχει επεκτείνει την ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνολογιών αντιρρύπανσης με πλήρη επεξεργασία και ασφαλή διάθεση βιομηχανικών αποβλήτων επικινδύνων ή μη επικινδύνων καθώς και με εξυγίανση περιοχών όπου υπάρχει υψηλή συγκέντρωση βιομηχανικών ή μεταποιητικών εγκαταστάσεων. Απαραίτητη θεωρείται σε πρώτο στάδιο η εφαρμογή πιλοτικών μονάδων αντιρρύπανσης, ενώ για τη διαχείριση των βιομηχανικών αποβλήτων απαραίτητη θεωρείται η προώθηση της ανάκτησης υλικών Ο συγκεκριμένος στόχος είναι σε απόλυτη συμμόρφωση με την κοινοτική και εθνική στρατηγική για την προστασία του περιβάλλοντος και επιδιώκει τα εξής αποτελέσματα: • Προώθηση βιώσιμης ανάπτυξης μέσω ελαχιστοποίησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την εξοικονόμηση των φυσικών πόρων • Ενίσχυση της «πράσινης» επιχειρηματικότητας, μέσω της μείωσης της παραγωγής αποβλήτων και της περιβαλλοντικής ρύπανσης • Ενίσχυση της βιομηχανικής συμβίωσης, μέσω της βελτίωσης της ποιότητας ζωής στο αστικό και περιαστικό περιβάλλον και την προστασία, διατήρηση και ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**1.7 - Μείωση της παραγωγής αποβλήτων και της περιβαλλοντικής ρύπανσης από τη λειτουργία των επιχειρήσεων**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4216	Επενδύσεις επιχειρήσεων για τη διαχείριση αποβλήτων και περιορισμό περιβαλλοντικής ρύπανσης	Εκ. ευρώ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	25,00	2013	50,00	ΕΣΠΑ 2007-2013/ ΓΓΒ	Διετής
T4216	Επενδύσεις επιχειρήσεων για τη διαχείριση αποβλήτων και περιορισμό περιβαλλοντικής ρύπανσης	Εκ. ευρώ	Μετάβαση	3,40	2013	6,00	ΕΣΠΑ 2007-2013/ ΓΓΒ	Διετής
T4216	Επενδύσεις επιχειρήσεων για τη διαχείριση αποβλήτων και περιορισμό περιβαλλοντικής ρύπανσης	Εκ. ευρώ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	10,00	2013	20,00	ΕΣΠΑ 2007-2013/ ΓΓΒ	Διετής

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

Βασική επιδίωξη της συγκεκριμένης προτεραιότητας αποτελεί η στήριξη της επιχειρηματικότητας στην εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών αντιρρύπανσης και απορρύπανσης με έμφαση στην «πράσινη επιχείρηση» και στην βιομηχανική συμβίωση. Οι σχετικές δράσεις αφορούν κατά προτεραιότητα την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης της παραγωγής / επαναχρησιμοποίησης αποβλήτων, περιορισμός των εκπομπών ρύπων και θορύβου για την προστασία της ποιότητας του αέρα, των υδάτινων πόρων, καθώς και του αστικού περιαστικού περιβάλλοντος.

1. Διαχείριση αποβλήτων-ανακύκλωση-ελαχιστοποίηση παραγωγής: Από τη πλευρά της επιχείρησης, η εν λόγω δράση στοχεύει στην υλοποίηση δράσεων για προώθηση της πρόληψης παραγωγής αποβλήτων, της επαναχρησιμοποίησης τους, της χωριστής συλλογής ρευμάτων, συμπεριλαμβανομένων των βιοαποβλήτων, προς επίτευξη ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας. Η βασική επιδίωξη είναι η προώθηση της διαχείρισης αποβλήτων ως πόρων με σύγχρονους και περιβαλλοντικά ορθούς τρόπους, μέσω ενός βέλτιστου συνδυασμού τεχνολογιών και μεθόδων, και με γνώμονα την κάλυψη ανελαστικών υποχρεώσεων. Ενδεικτικές, τεχνολογίες αιχμής (ομάδες τεχνολογιών) που διαθέτουν τα χαρακτηριστικά αφορούν στα εξής:

- *Προηγμένες Αναερόβιες Διεργασίες Επεξεργασίας Αποβλήτων*
- *Αερόβιες βιολογικές διεργασίες επεξεργασίας*
- *Θερμικές Μέθοδοι Επεξεργασίας Αποβλήτων*
- *Μέθοδοι αδρανοποίησης επικίνδυνων ρύπων*
- *Αποκατάσταση εδαφών και υδάτινων αποδεκτών* (Συμβατικές προσεγγίσεις μηχανικής και φυτικής αποκατάστασης, εξελισσόμενες τεχνολογίες επιτόπιας αποκατάστασης εδαφών και ταμιευτήρων νερού, τεχνολογίες αιχμής για την αποκατάσταση του θαλασσίου περιβάλλοντος από πετρελαιοκηλίδες)
- *Φυσικοχημικές μέθοδοι επεξεργασίας νερού και υγρών αποβλήτων* (π.χ. Διήθηση/ τεχνολογίες μεμβρανών, προσρόφηση, κυρίως σε ενεργό άνθρακα, η ιοντοανταλλαγή, κυρίως με ρητίνες)

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

2. **Εφαρμογή μεθόδων και προϊόντων αντιρρυπαντικής τεχνολογίας:** Αντικείμενο των δράσεων της κατηγορίας αυτής είναι η αποφυγή εκπομπής ή η δέσμευση ρύπων που διαχέονται λόγω της ανθρώπινης δραστηριότητας στα ύδατα και στον αέρα, όπως επίσης και όλες οι δραστηριότητες που σχετίζονται με την απορρύπανση και τον καθαρισμό ήδη ρυπασμένων χώρων. Η συγκεκριμένη κατηγορία δράσεων επικεντρώνεται στη παροχή κινήτρων έτσι ώστε οι επιχειρήσεις να προβούν σε ενέργειες αντιρρύπανσης και απορρύπανσης αξιοποιώντας καινοτόμες τεχνολογίες και ιδιαίτερα σε περιοχές όπου εντοπίζονται σημαντικά προβλήματα ποιότητας αέρα, υδάτινων πόρων και θορύβου και κατά προτεραιότητα στους τομείς αυτούς της οικονομίας που συσσωρεύεται το πρόβλημα.

3. Μέτρηση & Παρακολούθηση περιβαλλοντικού αποτυπώματος για την ενίσχυση της αειφορίας: Αντικείμενο των δράσεων της κατηγορίας αυτής αφορά στην μέτρηση και συστηματική παρακολούθηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της επιχείρησης με σκοπό την διάδοση κουλτούρας «πράσινης επιχειρηματικότητας» και, κατ' επέκταση την ενίσχυση της αειφορίας μέσω βελτιστοποίησης της αποδοτικότητας των πόρων και την μικρότερη επιβάρυνση του περιβάλλοντος από τις δραστηριότητες τους.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

Ειδικότερα:

Κύρια προτεραιότητα για την επιλογή των πράξεων είναι η συμβολή τους στη προστασία του περιβάλλοντος και η σύνδεση αυτού με την ανάπτυξη υγιούς επιχειρηματικότητας.

Οι κύριοι δικαιούχοι των πράξεων είναι οι επιχειρήσεις και ιδιαίτερα:

- Οι λειτουργούσες επιχειρήσεις που επιθυμούν να αναλάβουν πρωτοβουλίες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης αναφορικά με τη διαχείριση αποβλήτων και ελαχιστοποίησης της παραγωγής τους, την εφαρμογή μεθόδων και προϊόντων αντιρρυπαντικής τεχνολογίας καθώς και τη μέτρηση και τη παρακολούθηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος
- Οι νέες επιχειρήσεις, οι οποίες ιδρύουν και να αναπτύσσουν πράσινες επιχειρηματικές δραστηριότητες και ιδιαίτερα αναφορικά με τη διαχείριση των αποβλήτων
- Συνεργασίες επιχειρήσεων για την αποδοτικότερη αξιοποίηση των πόρων και την διαχείριση των αποβλήτων τους, την ανάπτυξη και την υιοθέτηση αντιρρυπαντικών τεχνολογιών καθώς και για τη μέτρηση του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί**:

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις για επενδύσεις και κεφάλαιο κίνησης:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

- *Εγγυήσεις*: Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).
- *Τα κεφάλαια συν-επένδυσης (Equity financing*) ως χρηματοδοτικά εργαλεία, επιτρέπουν πολλές φορές την δημιουργία επενδυτικών ταμείων που με την σειρά τους ενισχύουν την κεφαλαιακή βάση επιχειρήσεων στην οποία και συμμετέχουν ως εταίροι. Τα εργαλεία αυτά στοχεύουν κυρίως σε επιχειρήσεις σε τομείς της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών.

Για τη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα θα μπορούσε να αξιοποιηθεί και το χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA το οποίο χρησιμοποιήθηκε στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο και στοχεύει στη στήριξη επενδυτικών προγραμμάτων και έργων αστικής ανάπτυξης.

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης
συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			30,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			30,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO17	Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων	Τόνοι/έτος	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			83.000,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος/ Δικαιούχοι	Διετής
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			20,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			20,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO17	Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων	Τόνοι/έτος	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			31.370,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος/ Δικαιούχοι	Διετής

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης								
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			30,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			30,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO17	Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων	Τόνοι/έτος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			33.180,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος/ Δικαιούχοι	Διετής

2.Α.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες
Ο Άξονας Προτεραιότητας 1 θα χρηματοδοτηθεί εξ' ολοκλήρου από το ΕΤΠΑ, κατά συνέπεια δεν έχει εφαρμογή η ανάπτυξη αυτής της ενότητας.	

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες												
ID	**Τύπος δείκτη**	**Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης**	**Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Ορόσημο για το 2018**			**Τελικός στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση**
						Α	**Γ**	**Σ**	**Α**	**Γ**	**Σ**		
CO02	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			6.495,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201a
CO03	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			5.240,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201b
CO08	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			1.764,00	Διαχειριστική Αρχή	
CO29	O	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			794,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201e
F100	F	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			338.340.940,00			1.497.166.757,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K201a	I	Ενταγμένα Έργα (για CO02)	Έργα	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			2165			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K201b	I	Ενταγμένα Έργα (για CO03)	Έργα	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1750			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K201e	I	Ενταγμένα Έργα (για τον CO29)	Έργα	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			260			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K201f	I	Ενταγμένα Έργα (για τον T4204)	Έργα	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			60			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K381b	I	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον T4246)	Ποσοστό	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			100			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη T4246

Άξονας προτεραιότητας	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες												
ID	**Τύπος δείκτη**	**Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης**	**Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Ορόσημο για το 2018**			**Τελικός στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη,**
T4204	O	Αριθμός κοινών έργων E&K με φορείς άλλων χωρών (με ή χωρίς συντονισμό με την Ε.Ε)	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			255,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201f
T4246	O	Ποσοστό (%) Επιπρόσθετων Εγγραπτέων Δικαιωμάτων ανά Γεωγραφική Ενότητα (κτηματολόγιο)	%	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			26,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K381b
K201c	I	Ενταγμένα Έργα (για τον CO08)	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			392			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO08
CO02	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			1.386,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201a
CO03	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			1.071,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201b
CO08	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			346,00	Διαχειριστική Αρχή	
CO29	O	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			156,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201e
F100	F	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			65.937.852,00			291.329.827,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K201a	I	Ενταγμένα Έργα (για CO02)	Έργα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			462			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K201b	I	Ενταγμένα Έργα (για CO03)	Έργα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			355			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K201e	I	Ενταγμένα Έργα (για τον CO29)	Έργα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			50			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K201f	I	Ενταγμένα Έργα (για τον T4204)	Έργα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			40			0,00	Διαχειριστική Αρχή του	

Άξονας προτεραιότητας	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες												
ID	**Τύπος δείκτη**	**Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης**	**Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Ορόσημο για το 2018**			**Τελικός στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη,**
												Προγράμματος	
K381b	I	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον T4246)	Ποσοστό	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			100			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη T4246
T4204	O	Αριθμός κοινών έργων E&K με φορείς άλλων χωρών (με ή χωρίς συντονισμό με την Ε.Ε)	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			161,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201f
T4246	O	Ποσοστό (%) Επιπρόσθετων Εγγραπτέων Δικαιωμάτων ανά Γεωγραφική Ενότητα (κτηματολόγιο)	%	ΕΤΠΑ	Μετάβαση						20,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K381b
K201c	I	Ενταγμένα Έργα (για τον CO08)	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			77			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο του 2018 για δείκτη CO08
CO02	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			1.949,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201a
CO03	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			1.558,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201b
CO08	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			521,00	Διαχειριστική Αρχή	
CO29	O	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			235,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201e
F100	F	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			98.941.521,00			437.925.613,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K201a	I	Ενταγμένα Έργα (για CO02)	Έργα	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			650			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K201b	I	Ενταγμένα Έργα (για CO03)	Έργα	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			520			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K201e	I	Ενταγμένα Έργα (για τον CO29)	Έργα	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			80			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	

Άξονας προτεραιότητας	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες												
ID	**Τύπος δείκτη**	**Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης**	**Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Ορόσημο για το 2018**			**Τελικός στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη,**
K201f	I	Ενταγμένα Έργα (για τον T4204)	Έργα	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			35			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K381b	I	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον T4246)	Ποσοστό	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			100			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη T4246
T4204	O	Αριθμός κοινών έργων Ε&Κ με φορείς άλλων χωρών (με ή χωρίς συντονισμό με την Ε.Ε)	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			104,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201f
T4246	O	Ποσοστό (%) Επιπρόσθετων Εγγραπτέων Δικαιωμάτων ανά Γεωγραφική Ενότητα (κτηματολόγιο)	%	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			11,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K381b
K201c	I	Ενταγμένα Έργα (για τον CO08)	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			115			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO08

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

2.Α.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**

Άξονας προτεραιότητας	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	001. Γενική παραγωγική επένδυση στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)	168.809.091,00
ERDF	Μετάβαση	001. Γενική παραγωγική επένδυση στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)	32.848.134,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	001. Γενική παραγωγική επένδυση στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)	49.377.151,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	002. Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας στις μεγάλες επιχειρήσεις	100.897.386,00
ERDF	Μετάβαση	002. Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας στις μεγάλες επιχειρήσεις	19.633.362,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	002. Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας στις μεγάλες επιχειρήσεις	29.512.776,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	004. Παραγωγική επένδυση που συνδέεται με τη συνεργασία μεταξύ μεγάλων επιχειρήσεων και ΜΜΕ για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), του ηλεκτρονικού εμπορίου και της ενίσχυσης της ζήτησης για ΤΠΕ	79.553.709,00
ERDF	Μετάβαση	004. Παραγωγική επένδυση που συνδέεται με τη συνεργασία μεταξύ μεγάλων επιχειρήσεων και ΜΜΕ για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), του ηλεκτρονικού εμπορίου και της ενίσχυσης της ζήτησης για ΤΠΕ	15.480.152,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	004. Παραγωγική επένδυση που συνδέεται με τη συνεργασία μεταξύ μεγάλων επιχειρήσεων και ΜΜΕ για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), του ηλεκτρονικού εμπορίου και της ενίσχυσης της ζήτησης για ΤΠΕ	23.269.690,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	011. Ανανεώσιμη πηγή ενέργειας: βιομάζα	30.657.282,00
ERDF	Μετάβαση	011. Ανανεώσιμη πηγή ενέργειας: βιομάζα	5.965.521,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	011. Ανανεώσιμη πηγή ενέργειας: βιομάζα	8.967.343,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	012. Άλλη ανανεώσιμη πηγή ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της υδροηλεκτρικής, της γεωθερμικής και της θαλάσσιας) και ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (συμπεριλαμβανομένης της υποδομής για αποθήκευση, για μετατροπή της ενέργειας σε αέριο και για παραγωγή υδρογόνου από ανανεώσιμη πηγή)	11.642.006,00
ERDF	Μετάβαση	012. Άλλη ανανεώσιμη πηγή ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της υδροηλεκτρικής, της γεωθερμικής και της θαλάσσιας) και ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (συμπεριλαμβανομένης της υποδομής για αποθήκευση, για μετατροπή της ενέργειας σε αέριο και για	2.265.388,00

Άξονας προτεραιότητας	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
		παραγωγή υδρογόνου από ανανεώσιμη πηγή)	
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	012. Άλλη ανανεώσιμη πηγή ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της υδροηλεκτρικής, της γεωθερμικής και της θαλάσσιας) και ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (συμπεριλαμβανομένης της υποδομής για αποθήκευση, για μετατροπή της ενέργειας σε αέριο και για παραγωγή υδρογόνου από ανανεώσιμη πηγή)	3.405.320,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	015. Έξυπνα συστήματα διανομής της ενέργειας σε μεσαία και χαμηλή τάση (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ)	4.139.380,00
ERDF	Μετάβαση	015. Έξυπνα συστήματα διανομής της ενέργειας σε μεσαία και χαμηλή τάση (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ)	805.471,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	015. Έξυπνα συστήματα διανομής της ενέργειας σε μεσαία και χαμηλή τάση (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ)	1.210.781,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	056. Επένδυση σε υποδομές, ικανότητες και εξοπλισμό σε ΜΜΕ που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	12.935.562,00
ERDF	Μετάβαση	056. Επένδυση σε υποδομές, ικανότητες και εξοπλισμό σε ΜΜΕ που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	2.517.098,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	056. Επένδυση σε υποδομές, ικανότητες και εξοπλισμό σε ΜΜΕ που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	3.783.689,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	057. Επένδυση σε υποδομές, ικανότητες και εξοπλισμό σε μεγάλες εταιρείες που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	15.846.064,00
ERDF	Μετάβαση	057. Επένδυση σε υποδομές, ικανότητες και εξοπλισμό σε μεγάλες εταιρείες που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	3.083.445,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	057. Επένδυση σε υποδομές, ικανότητες και εξοπλισμό σε μεγάλες εταιρείες που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	4.635.020,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	058. Υποδομές έρευνας και καινοτομίας (δημόσιες)	4.204.057,00
ERDF	Μετάβαση	058. Υποδομές έρευνας και καινοτομίας (δημόσιες)	818.057,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	058. Υποδομές έρευνας και καινοτομίας (δημόσιες)	1.229.699,00

Άξονας προτεραιότητας	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	060. Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε δημόσια ερευνητικά κέντρα και κέντρα δεξιοτήτων συμπεριλαμβανομένης της συγκρότησης δικτύων	32.662.294,00
ERDF	Μετάβαση	060. Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε δημόσια ερευνητικά κέντρα και κέντρα δεξιοτήτων συμπεριλαμβανομένης της συγκρότησης δικτύων	6.355.672,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	060. Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε δημόσια ερευνητικά κέντρα και κέντρα δεξιοτήτων συμπεριλαμβανομένης της συγκρότησης δικτύων	9.553.815,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	062. Μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία πανεπιστημίων - επιχειρήσεων κατ' εξοχήν προς όφελος ΜΜΕ	92.812.660,00
ERDF	Μετάβαση	062. Μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία πανεπιστημίων - επιχειρήσεων κατ' εξοχήν προς όφελος ΜΜΕ	18.060.175,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	062. Μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία πανεπιστημίων - επιχειρήσεων κατ' εξοχήν προς όφελος ΜΜΕ	27.147.972,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	063. Στήριξη συνεργατικών σχηματισμών (cluster) και επιχειρηματικών δικτύων κατ' εξοχήν προς όφελος ΜΜΕ	38.050.742,00
ERDF	Μετάβαση	063. Στήριξη συνεργατικών σχηματισμών (cluster) και επιχειρηματικών δικτύων κατ' εξοχήν προς όφελος ΜΜΕ	7.404.194,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	063. Στήριξη συνεργατικών σχηματισμών (cluster) και επιχειρηματικών δικτύων κατ' εξοχήν προς όφελος ΜΜΕ	11.129.952,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	064. Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων συστημάτων κουπονιών, διεργασιών, σχεδιασμού, υπηρεσιών και κοινωνικής καινοτομίας)	41.070.410,00
ERDF	Μετάβαση	064. Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων συστημάτων κουπονιών, διεργασιών, σχεδιασμού, υπηρεσιών και κοινωνικής καινοτομίας)	7.991.786,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	064. Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων συστημάτων κουπονιών, διεργασιών, σχεδιασμού, υπηρεσιών και κοινωνικής καινοτομίας)	12.013.214,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	065. Υποδομές, διεργασίες, μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία για έρευνα και καινοτομία σε επιχειρήσεις που επικεντρώνονται στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και στην ανθεκτικότητα απέναντι στην κλιματική αλλαγή	42.687.355,00
ERDF	Μετάβαση	065. Υποδομές, διεργασίες, μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία για έρευνα και καινοτομία σε επιχειρήσεις που επικεντρώνονται στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και στην ανθεκτικότητα απέναντι στην κλιματική αλλαγή	8.306.423,00

Άξονας προτεραιότητας	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	065. Υποδομές, διεργασίες, μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία για έρευνα και καινοτομία σε επιχειρήσεις που επικεντρώνονται στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και στην ανθεκτικότητα απέναντι στην κλιματική αλλαγή	12.486.175,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	066. Προηγμένες υπηρεσίες στήριξης για ΜΜΕ και ομίλους ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών διαχείρισης, μάρκετινγκ και σχεδιασμού)	103.743.214,00
ERDF	Μετάβαση	066. Προηγμένες υπηρεσίες στήριξης για ΜΜΕ και ομίλους ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών διαχείρισης, μάρκετινγκ και σχεδιασμού)	20.187.119,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	066. Προηγμένες υπηρεσίες στήριξης για ΜΜΕ και ομίλους ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών διαχείρισης, μάρκετινγκ και σχεδιασμού)	30.345.192,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	067. Επιχειρησιακή ανάπτυξη ΜΜΕ, στήριξη της επιχειρηματικότητας και των φυτωρίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένης της στήριξης σε τεχνοβλαστούς (spin offs) και παράγωγες εταιρείες (spin outs))	26.517.903,00
ERDF	Μετάβαση	067. Επιχειρησιακή ανάπτυξη ΜΜΕ, στήριξη της επιχειρηματικότητας και των φυτωρίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένης της στήριξης σε τεχνοβλαστούς (spin offs) και παράγωγες εταιρείες (spin outs))	5.160.050,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	067. Επιχειρησιακή ανάπτυξη ΜΜΕ, στήριξη της επιχειρηματικότητας και των φυτωρίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένης της στήριξης σε τεχνοβλαστούς (spin offs) και παράγωγες εταιρείες (spin outs))	7.756.563,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	069. Στήριξη φιλοπεριβαλλοντικών διεργασιών παραγωγής και αποδοτικότητα των πόρων στις ΜΜΕ	7.761.337,00
ERDF	Μετάβαση	069. Στήριξη φιλοπεριβαλλοντικών διεργασιών παραγωγής και αποδοτικότητα των πόρων στις ΜΜΕ	1.510.261,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	069. Στήριξη φιλοπεριβαλλοντικών διεργασιών παραγωγής και αποδοτικότητα των πόρων στις ΜΜΕ	2.270.214,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	071. Ανάπτυξη και προώθηση επιχειρήσεων που εξειδικεύονται στην παροχή υπηρεσιών που συμβάλλουν στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και στην προσαρμοστικότητα στην κλιματική αλλαγή (συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης σε τέτοιες υπηρεσίες)	6.467.781,00
ERDF	Μετάβαση	071. Ανάπτυξη και προώθηση επιχειρήσεων που εξειδικεύονται στην παροχή υπηρεσιών που συμβάλλουν στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και στην προσαρμοστικότητα στην κλιματική αλλαγή (συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης σε τέτοιες υπηρεσίες)	1.258.549,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	071. Ανάπτυξη και προώθηση επιχειρήσεων που εξειδικεύονται στην παροχή υπηρεσιών που συμβάλλουν στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και στην προσαρμοστικότητα στην κλιματική αλλαγή (συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης σε τέτοιες υπηρεσίες)	1.891.845,00

Άξονας προτεραιότητας	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	072. Υποδομή επιχειρήσεων για ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών πάρκων και εγκαταστάσεων)	35.572.796,00
ERDF	Μετάβαση	072. Υποδομή επιχειρήσεων για ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών πάρκων και εγκαταστάσεων)	6.922.019,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	072. Υποδομή επιχειρήσεων για ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών πάρκων και εγκαταστάσεων)	10.405.146,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	075. Ανάπτυξη και προβολή των τουριστικών υπηρεσιών στις ΜΜΕ ή για τις ΜΜΕ	80.215.194,00
ERDF	Μετάβαση	075. Ανάπτυξη και προβολή των τουριστικών υπηρεσιών στις ΜΜΕ ή για τις ΜΜΕ	15.608.868,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	075. Ανάπτυξη και προβολή των τουριστικών υπηρεσιών στις ΜΜΕ ή για τις ΜΜΕ	23.463.176,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	078. Υπηρεσίες και εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών προμηθειών, μέτρων ΤΠΕ για τη στήριξη της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης, την κυβερνοασφάλεια, μέτρων για την αξιοπιστία και το ιδιωτικό απόρρητο, την ηλεκτρονική δικαιοσύνη και ηλεκτρονική δημοκρατία)	0,00
ERDF	Μετάβαση	078. Υπηρεσίες και εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών προμηθειών, μέτρων ΤΠΕ για τη στήριξη της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης, την κυβερνοασφάλεια, μέτρων για την αξιοπιστία και το ιδιωτικό απόρρητο, την ηλεκτρονική δικαιοσύνη και ηλεκτρονική δημοκρατία)	0,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	078. Υπηρεσίες και εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών προμηθειών, μέτρων ΤΠΕ για τη στήριξη της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης, την κυβερνοασφάλεια, μέτρων για την αξιοπιστία και το ιδιωτικό απόρρητο, την ηλεκτρονική δικαιοσύνη και ηλεκτρονική δημοκρατία)	0,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	079. Πρόσβαση σε πληροφορίες του δημόσιου τομέα (συμπεριλαμβανομένων ανοικτών δεδομένων ηλεκτρονικού πολιτισμού, ψηφιακών βιβλιοθηκών, ηλεκτρονικού περιεχομένου και ηλεκτρονικού τουρισμού)	12.935.562,00
ERDF	Μετάβαση	079. Πρόσβαση σε πληροφορίες του δημόσιου τομέα (συμπεριλαμβανομένων ανοικτών δεδομένων ηλεκτρονικού πολιτισμού, ψηφιακών βιβλιοθηκών, ηλεκτρονικού περιεχομένου και ηλεκτρονικού τουρισμού)	2.517.098,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	079. Πρόσβαση σε πληροφορίες του δημόσιου τομέα (συμπεριλαμβανομένων ανοικτών δεδομένων ηλεκτρονικού πολιτισμού, ψηφιακών βιβλιοθηκών, ηλεκτρονικού περιεχομένου και ηλεκτρονικού τουρισμού)	3.783.689,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	082. Υπηρεσίες και εφαρμογές ΤΠΕ για τις ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένου του ηλεκτρονικού εμπορίου, της ηλεκτρονικής επιχειρηματικότητας και διεργασιών δικτύωσης επιχειρήσεων), ζωντανά εργαστήρια, επιχειρηματίες στο διαδίκτυο και υπό σύσταση ΤΠΕ επιχειρήσεις κ.λπ.)	240.790.283,00

Άξονας προτεραιότητας	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Μετάβαση	082. Υπηρεσίες και εφαρμογές ΤΠΕ για τις ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένου του ηλεκτρονικού εμπορίου, της ηλεκτρονικής επιχειρηματικότητας και διεργασιών δικτύωσης επιχειρήσεων), ζωντανά εργαστήρια, επιχειρηματίες στο διαδίκτυο και υπό σύσταση ΤΠΕ επιχειρήσεις κ.λπ.)	46.854.760,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	082. Υπηρεσίες και εφαρμογές ΤΠΕ για τις ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένου του ηλεκτρονικού εμπορίου, της ηλεκτρονικής επιχειρηματικότητας και διεργασιών δικτύωσης επιχειρήσεων), ζωντανά εργαστήρια, επιχειρηματίες στο διαδίκτυο και υπό σύσταση ΤΠΕ επιχειρήσεις κ.λπ.)	70.431.854,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	084. Ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης (ΟΠΕΡ)	7.761.337,00
ERDF	Μετάβαση	084. Ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης (ΟΠΕΡ)	1.510.259,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	084. Ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης (ΟΠΕΡ)	2.270.214,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	538.980.032,00
ERDF	Μετάβαση	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	104.878.738,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	157.653.220,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: επιχειρηματικά κεφάλαια και συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο ή ισοδύναμο	179.660.011,00
ERDF	Μετάβαση	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: επιχειρηματικά κεφάλαια και συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο ή ισοδύναμο	34.959.579,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: επιχειρηματικά κεφάλαια και συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο ή ισοδύναμο	52.551.074,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δάνειο ή ισοδύναμο	479.093.362,00

Άξονας προτεραιότητας	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Μετάβαση	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δάνειο ή ισοδύναμο	93.225.544,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δάνειο ή ισοδύναμο	140.136.196,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	602.483.445,00
ERDF	Μετάβαση	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	7.417.598,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	208.983.499,00
ERDF	Μετάβαση	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	106.011.218,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	155.048.572,00
ERDF	Μετάβαση	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	27.545.125,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	231.217.889,00
ERDF	Μετάβαση	07. Δεν ισχύει	92.089.920,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	350.340.490,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF		07. Δεν ισχύει	1.781.137.756,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**

2.Α.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες
Δεν απαιτείται για το ΕΠΑνΕΚ.	

2.Α.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	01Σ
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)

☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
☐ Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο

2.Α.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

Οι επιλεγμένοι Θεματικοί Στόχοι 1, 2, 3, 4, και 6 με τους οποίους συνδέεται ο άξονας προτεραιότητας 01Σ του προγράμματος και μέσω των οποίων εκφράζεται ένα σημαντικό κομμάτι της στρατηγικής του ΕΠΑνΕΚ έχουν συμπληρωματικό ρόλο. Επίσης, η συνδυαστική πραγματοποίηση δράσεων που εντάσσονται στους διαφορετικούς θεματικούς στόχους εκτιμάται θα οδηγήσει στην επίτευξη της μέγιστης συνεισφοράς του συγκεκριμένου άξονα προτεραιότητας.

Επιχειρείται με αυτόν τον τρόπο η κάλυψη των αναγκών των επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται στους επιλεγμένους στρατηγικούς τομείς, στο σύνολο των περιοχών που τους ενδιαφέρουν, δηλαδή: ανάπτυξη καινοτομίας (ΘΣ 1), προώθηση της επιχειρηματικότητας (ΘΣ 3), αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΘΣ 2), ενίσχυση της «πράσινης» επιχειρηματικότητας (ΘΣ 6) και υποστήριξη της ενεργειακής εξοικονόμησης και ανάπτυξη επιχειρηματικότητας των ΑΠΕ (ΘΣ 4).

Ειδικότερα, μέσω του συνδυασμού δράσεων επιχειρηματικότητας (ΘΣ 3) και δράσεων καινοτομίας (ΘΣ 1) επιδιώκεται η προώθηση της επιχειρηματικής ανακάλυψης στην οποία θεμελιωδώς βασίζεται η έξυπνη εξειδίκευση. Ακόμα, η υποστήριξη δράσεων που αφορούν εξωστρέφεια (ΘΣ 3) και καινοτομία (ΘΣ 1) εξασφαλίζει την ολοκληρωμένη προσέγγιση στη δημιουργία νέων προϊόντων και υπηρεσιών με υψηλή προστιθέμενη αξία και ανταγωνιστικά

χαρακτηριστικά για τις διεθνείς αγορές. Στο πλαίσιο αυτό, είναι ιδιαιτέρως σημαντική και η αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών από τις επιχειρήσεις (ΘΣ 2) με ταυτόχρονη αναβάθμιση των επιχειρησιακών ικανοτήτων τους (ΘΣ 3). Ο συνδυασμός δράσεων από τους ΘΣ 2 και 3 εξασφαλίζει την δυνατότητα ολοκληρωμένης και αποτελεσματικής εφαρμογής των λειτουργικών παρεμβάσεων στις επιχειρήσεις.

Η εξυπηρέτηση του ΘΣ 6 από τον άξονα προτεραιότητας 01Σ συνδυάζεται με δράσεις του ΘΣ 1 και 3, στοχεύοντας στην ενίσχυση της «πράσινης» και καινοτόμου επιχειρηματικότητας, στην αύξηση της δραστηριότητας της ανακύκλωσης και της αποτελεσματικής διαχείρισης των αποβλήτων επιταχύνοντας τη συμμόρφωση με τη περιβαλλοντική νομοθεσία της ΕΕ, δημιουργώντας με αυτόν τον τρόπο ένα ελκυστικό περιβάλλον για τη δραστηριοποίηση περισσότερων επιχειρήσεων. Παράλληλα, μέσω των ΘΣ 4, 3 και 1 μπορεί να υποστηριχτεί και η επιχειρηματικότητα για την παραγωγή ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές συμβάλλοντας στην αναπτυξιακή προοπτική της χώρας δημιουργώντας ευνοϊκότερες συνθήκες για την περαιτέρω πραγματοποίηση επενδύσεων εγχώριων και ξένων.

Η υλοποίηση των δράσεων του ΑΠ01Σ προϋποθέτει ότι δεν θα προκηρυχθούν δράσεις που αφορούν στον ΘΣ1 και δράσεις που αφορούν στο ΘΣ3 και σχετίζονται με καινοτομία, μέχρι να ολοκληρωθεί (α) η συσχέτιση της εθνικής RIS3 με τις περιφερειακές και τα αντίστοιχα ΠΕΠ και (β) ο Οδικός Χάρτης ερευνητικών υποδομών. Αυτό δεν αφορά:

- Εμπροσθοβαρή έργα που θα προ-συμφωνηθούν με την Ε.Ε.
- Έργα καινοτομίας με πιλοτικό χαρακτήρα
- Προδημοσίευση δράσεων

2.Α.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Μετάβαση	Δημόσιο	
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	1b
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1.1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και συνεργασιών για την ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση (στρατηγική RIS3)
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Η προώθηση και η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας καθώς και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας της ελληνικής οικονομίας βασίζεται κατά κύριο λόγο στην αναδιάρθρωση και την ενίσχυση του τομέα έρευνας, της τεχνολογίας και της καινοτομίας έτσι ώστε να αντιμετωπιστούν οι διαρθρωτικές προκλήσεις, να αμβλυνθούν οι περιφερειακές ανισότητες που παράγονται από την έλλειψη πρόσβασης στη νέα τεχνολογία και να αναπτυχθεί βιώσιμη απασχόληση με σεβασμό στο περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας. Σήμερα, η σύνδεση μεταξύ των επιχειρήσεων και της έρευνας και της καινοτομίας είναι περιορισμένη, γεγονός που καταδεικνύεται και από τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ που ανήλθε μόλις σε 0,23% το 2011, έναντι 1,3% όπου ήταν ο μέσος όρος της ΕΕ. Ωστόσο, η προώθηση της θεωρείται απαραίτητη, καθώς η επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα οδηγείται σε μεγάλο βαθμό σε δραστηριότητες μειωμένης έντασης γνώσης και προστιθέμενης αξίας που στοχεύουν κυρίως σε στην εσωτερική αγορά και κατανάλωση (δημόσια ή ιδιωτική). Ο συγκεκριμένος Ειδικός Στόχος εξυπηρετεί την εθνική πολιτική του τομέα Έρευνας και Καινοτομίας για το 2020 και επικεντρώνεται στην αξιοποίηση έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας από τις επιχειρήσεις ώστε να αποτελέσουν το βασικό πυλώνα για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την αναβάθμιση της επιχειρηματικότητας και της παραγωγικότητας μέσω της παραγωγής, διάδοσης και ενσωμάτωσης της νέας γνώσης και της καινοτομίας στα υπάρχοντα αλλά και σε νέα

	προϊόντα, υπηρεσίες παραγωγικά συστήματα και αλυσίδες αξίας. Τα αποτελέσματα του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου αναμένεται να είναι: • Η στροφή στην οικονομική ανάπτυξη βασισμένη στη γνώση και τη βιώσιμη εξειδίκευση. • Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων μέσω της παραγωγής, διάδοσης και ενσωμάτωσης της νέας γνώσης και της καινοτομίας και της σύνδεσης της ακαδημαϊκής έρευνας με την οικονομία. • Η ανάπτυξη της αριστείας στην έρευνα και η ευθυγράμμιση της προσφοράς της Έρευνας και της Καινοτομίας κυρίως με την επιχειρηματική ζήτηση. Προϋπόθεση για αυτό είναι η επικέντρωση των πόρων και των προσπαθειών σε επιλεγμένους τομείς οικονομικής δραστηριότητας και σε πεδία παρέμβασης στην Έρευνα και την Καινοτομία, όπου ανιχνεύεται δυναμικό επιχειρηματικότητας και ερευνητικής αριστείας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση (στρατηγική RIS3), με σκοπό τον εκσυγχρονισμό, τη διαφοροποίηση και την εκμετάλλευση νέων ευκαιριών στην ελληνική οικονομία. Όλες οι συγχρηματοδοτούμενες από την ΕΕ επενδύσεις, θα είναι πλήρως ευθυγραμμισμένες με την RIS3, προκειμένου να δημιουργηθεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μέσω της ανάπτυξης και αντιστοίχισης των ισχυρών σημείων της έρευνας και της καινοτομίας με τις ανάγκες των επιχειρήσεων, για την αξιοποίηση αναδυόμενων ευκαιριών και των εξελίξεων στην αγορά με συνεκτικό τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 2 (3) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Η διαδικασία αυτή θα είναι συνεχής μέσω μηχανισμών πρόβλεψης, διαβούλευσης και παρακολούθησης όπως είναι οι Πλατφόρμες Καινοτομίας, τα Τομεακά Συμβούλια, το Δίκτυο Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**1.1 - Αύξηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και συνεργασιών για την ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση (στρατηγική RIS3)**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4201	Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	% (ως ποσοστό του ΑΕΠ)	Μετάβαση	0,34	2011	0,51	Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης / ΓΓΕΤ	Διετής
T4201	Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	% (ως ποσοστό του ΑΕΠ)	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,01	2011	0,01	Εθνικό Κέντρο τεκμηρίωσης / ΓΓΕΤ	Διετής
T4223	Αριθμός πατεντών (PCT patents)	Αριθμός	Μετάβαση	5,00	2011	8,00	OBI	Ετήσια
T4223	Αριθμός πατεντών (PCT patents)	Αριθμός	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,00	2011	2,00	OBI	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

Οι δράσεις που αφορούν στην Επενδυτική προτεραιότητα 1β καλούνται να υποστηρίξουν πρωτίστως την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων που θα υποστηριχτεί και μέσω της κινητοποίησης του ιδιωτικού τομέα για επένδυση σε έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη, καινοτομία και εξωστρέφεια προς διεθνείς αγορές. Οι τομείς στους οποίους θα εφαρμοστούν οι δράσεις που εμπίπτουν σε αυτή την επενδυτική προτεραιότητα, είναι:

1.*Υλικά-Κατασκευές*: Ενίσχυση επιχειρήσεων για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και παραγωγή, πλωτών κατασκευών και ναυπηγημάτων, οικολογικών χρωμάτων, επικαλύψεων από υλικά οργανικής βάσης, ναυπηγικά / μεταλλικά χρώματα, μη τοξικά χρώματα, «έξυπνων» υλικών/προϊόντων που χρησιμοποιούνται ως επιχρίσματα για διάφορες εφαρμογές. Ανάπτυξη πρωτοποριακών «πράσινων» υλικών και τεχνολογιών εφαρμογής τους, υλικών και εφαρμογών συσκευασίας που είναι φιλικά προς το περιβάλλον/ανάπτυξη υλικών για προστασία και θωρακίσεις υψηλής ενέργειας, ανάπτυξη βιο-υλικών και σύνθετων υλικών, κατεργασίες Laser, τεχνολογιών πλαστικών, προηγμένα δομικά υλικά, αυτοεπισκευαζόμενα υλικά. Δημιουργία επιχειρηματικών συστάδων και δικτυώσεων, οι οποίες θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη συνεργειών στον τομέα της νανοτεχνολογίας για την παραγωγή σύνθετων προϊόντων δομικών στοιχείων κτιρίων. Ενίσχυση συνεργασιών για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και τεχνολογιών εφαρμογής τους στα έργα αποκατάστασης, συντήρησης και ανάδειξης έργων τέχνης και μνημείων. Σε περιφερειακό επίπεδο, οι δράσεις σχετικά με τα υλικά/κατασκευές επικεντρώνονται κυρίως στις κατασκευές και στην ανάπτυξη νέων δομικών υλικών περιβαλλοντικά εναρμονισμένων, τη ναυπηγική μικρών σκαφών και τη συντήρηση μνημείων.

2. *Τουρισμός, Πολιτισμός και Δημιουργικές Βιομηχανίες*: Διασύνδεση του τουρισμού - ως στρατηγικού τομέα αναπτυξιακής προτεραιότητας της χώρας - με τον πολιτισμό, συμπεριλαμβανομένων και των συνεργειών με δημιουργική βιομηχανία. Προβλέπεται η ενίσχυση συμπράξεων για την ανάπτυξη νέας γνώσης, η ενίσχυση και ανάδειξη της αριστείας σε τομείς εξειδίκευσης στις περιοχές σύγκλισης «τουρισμού – πολιτισμού» και η ενίσχυση της πρόσβασης σε ερευνητικές υποδομές και υποδομές καινοτομίας που συνδέονται με τον τουρισμό και πολιτισμό. Προωθείται η διενέργεια προ-εμπορικών δημόσιων συμβάσεων για την ανάπτυξη καινοτόμων, διεθνώς ανταγωνιστικών εφαρμογών σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους της χώρας,

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

ενθαρρύνοντας την καινοτομία και επιχειρηματικότητα στα σημεία σύγκλισης ΤΠΕ –Τουρισμός – Πολιτισμός. Ενθαρρύνεται η ανοικτή καινοτομία, με επιδεικτικά έργα, με δράσεις ενίσχυσης spinoffs – startups και ανάπτυξης υπηρεσιών καινοτομίας που αξιοποιούν και διαχέουν ερευνητικά αποτελέσματα. Προωθούνται διεπιστημονικές συνεργασίες και συμπράξεις σε living labs που θα δημιουργηθούν σε προορισμούς υψηλής επισκεψιμότητας, παρέχοντας κίνητρα για την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων σε δράσεις πολιτιστικού τουρισμού (σε συνδιασμό με το ΘΣ3). Ενίσχυση επιχειρήσεων για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και παραγωγή λογισμικού ψυχαγωγίας και πολιτισμού και εργαλείων ψηφιακού περιεχομένου. Ανάπτυξη εμπορικού ψυχαγωγικού λογισμικού για τις διεθνείς αγορές, ενσωματώνοντας εγχώριο πολιτιστικό περιεχόμενο. Διεξαγωγή προηγμένης έρευνας π.χ. για νέες τεχνολογίες Κοινωνικής Δικτύωσης. Ανάπτυξη δημιουργικού περιεχομένου όπως καλλιτεχνικό περιεχόμενο, κινηματογράφος, μουσική και ήχο, κόσμημα, βίντεο και animations, 3D modelling, texturing,gaming. Ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων τεχνικών gamification. Σε περιφερειακό επίπεδο, το σύνολο των ελληνικών περιφερειών αναπτύσσει δράσεις συσχετιζόμενες με την περαιτέρω οργάνωση και προώθηση του περιφερειακού τουριστικού προϊόντος. Η παραγωγή νέας γνώσης παραμένει εθνική πολιτική εκτός των περιπτώσεων συνδιασμού προϊόντων όπως τουρισμός – πολιτισμός, αγροδιατροφή και ειδικών μορφών χειροτεχνίας.

3. *Αγροδιατροφή*: Η στρατηγική στον τομέα της αγροδιατροφής, στοχεύει στη μετατροπή των διαρθρωτικών αδυναμιών του τομέα σε ισχυρά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα μέσα από την ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας με στόχο τη είσοδο σε εξειδικευμένες, υψηλής τιμής, αγορές νωπών και μεταποιημένων γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, ακολουθώντας μια στρατηγική διαφοροποίησης με βάση την ανώτερη ποιότητα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των προϊόντων, όπως είναι η γεύση και το άρωμα, η θρεπτική τους αξία και η συμβολή τους σε έναν υγιή τρόπο ζωής, καθώς και η σύνδεσή τους με την τοπική ιστορία και τον πολιτισμό. Στους παραπάνω στόχους εντάσσεται και η πολιτική της παραγωγής πρώτων υλών υψηλής ποιότητας για τη μεταποιητική βιομηχανία, αξιοποιώντας τα ιδιαίτερα κλιματολογικά και εδαφικά χαρακτηριστικά της χώρας. Παράλληλα, στόχος είναι η σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας με την ανάπτυξη και διάχυση νέων καλλιεργητικών και μεταποιητικών μεθόδων παραγωγής, καθώς και την αξιοποίηση των ΤΠΕ με αειφορική διαχείριση. Σε περιφερειακό επίπεδο, υπάρχει πληθώρα δράσεων συσχετιζόμενων με την αγροδιατροφή και την υποστήριξη είτε ειδικών τοπικών κατηγοριών τροφίμων είτε τη συσχέτιση του κλάδου με άλλους τομείς όπως της ενέργειας και των ΤΠΕ.

4. *Περιβάλλον & Βιώσιμη Ανάπτυξη*: Ενίσχυση επιχειρήσεων για την έρευνα και την ανάπτυξη τεχνολογιών συλλογής – διαλογής - διαχωρισμού και αξιοποίησης των προϊόντων που προκύπτουν από τα υλικά προς ανακύκλωση. Ανάπτυξη τεχνολογιών ανάκτησης, ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης υλικών, ανάπτυξη εναλλακτικών λύσεων για την απορρόφηση και οικονομική αξιοποίηση των ανακτηθέντων υλικών από ειδικά ρεύματα αποβλήτων. Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών και τεχνολογιών αιχμής για τη διαχείριση βιο-αποβλήτων και βιομηχανικών αποβλήτων. Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών αντιρρυπαντικής προστασίας με έμφαση στη ρύπανση της θάλασσας και του αέρα από προϊόντα πετρελαίου

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

/υδρογονάνθρακες από πλωτά μέσα και στην ρύπανση υπόγειων υδροφορέων από βιομηχανικά ή αστικά απόβλητα, για τη βελτίωση και αποκατάσταση και αξιολόγηση οικοσυστημάτων. Στήριξη της επιχειρηματικότητας και καινοτομίας σε προϊόντα και υπηρεσίες αντιρρύπανσης και απορρύπανσης με έμφαση στην «πράσινη επιχείρηση» και στην βιομηχανική συμβίωση. Έρευνα για την οικολογική αποκατάσταση υδάτινων σωμάτων (ποταμιών, λιμνών, υγροτόπων) σε τουριστικές περιοχές και σε περιοχές σημαντικές για την αλιεία και υδατοκαλλιέργεια. Παραγωγή υψηλής ποιότητας περιβαλλοντικών υπηρεσιών. Σε περιφερειακό επίπεδο, οι δράσεις που συσχετίζονται με το περιβάλον έχουν κυρίως σχέση με χρήσεις καθαρών τεχνολογιών, waste management, έργα προστασίας από φυσικές καταστρφοές και συσχέτιση των περιοχών Natura με την τοπική ανάπτυξη.

5. *Υγεία και Φάρμακα*: Οι δράσεις έρευνας και καινοτομίας θα στοχεύσουν στις ακόλουθες προτεραιότητες : α) ανάπτυξη διεθνώς ανταγωνιστικών φαρμακευτικών προϊόντων και ιατρικών τεχνολογιών μέσω ενίσχυσης της έρευνας και καινοτομίας και της συνεργασίας επιστημόνων βιοϊατρικής, κλινικών ερευνητών και επιχειρήσεων στην βιοϊατρική και μεταφραστική έρευνα, β) ανάπτυξη διεθνώς ανταγωνιστικών προηγμένων συστημάτων, εφαρμογών και υπηρεσιών στο χώρο της υγείας (ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών υγείας, καινοτόμων ιατρικών, διαγνωστικών και απεικονιστικών υπηρεσιών και βιο-πληροφορικής, μικρο/νανο βιοϊατρικά συστήματα και συσκευές), γ) διεύρυνση των αλυσίδων αξίας (ανάπτυξη καινοτόμων υπηρεσιών τηλεϊατρικής και εξειδικευμένων καινοτόμων υπηρεσιών για τη φροντίδα ειδικών ομάδων του πληθυσμού, του ιατρικού τουρισμού και τουρισμού ευεξίας, ανάπτυξη διεθνώς ανταγωνιστικών φαρμακευτικών προϊόντων και καλλυντικών βασισμένων στην εγχώρια χλωρίδα). Ο χώρος της υγείας χαρακτηρίζεται από εθνικές πολιτικές και δράσεις στην έρευνα και την καινοτομία. Οι περιφερειακές εξειδικεύσεις είναι ελάχιστες (Αττική, Ήπειρος) και περιορίζονται στην υποστήριξη κυρίως του ιατρικού τουρισμού.

6. *Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα* (Logistics): Εμπορευματικές μεταφορές και logistics, Χρήση νέων τεχνολογιών στις θαλάσσιες μεταφορές, στις χερσαίες (οδικές) μεταφορές, στις αεροπορικές μεταφορές, ευφυείς υποδομές και συστήματα μεταφορών, αειφόρες αστικές μεταφορές και βιώσιμη κινητικότητα. Προώθηση συνεργασιών με ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια για τεχνολογική καινοτομία του τομέα (π.χ. δρομολόγηση, RFID, συστήματα αυτοματισμών διαχείρισης φορτίων) όσο και στο κομμάτι της οργανωτικής καινοτομίας (π.χ. καινοτόμες διαδικασίες, δομές κλπ.) προς όφελος της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Ενδεικτικά: Διατροπικές μεταφορές, ηλεκτρονική ροή πληροφοριών (πχ PoD, ιχνηλασιμότητα, ηλεκτρονική σήμανση φορτίων, παραγγελιοληψία, ηλεκτρονική τιμολόγηση, ηλεκτρονικοί τιμοκατάλογοι, κτλ), συστήματα προγραμματισμού πόρων χώρων και φορτίων, VMI-Vendor Management Inventory, CPFR-Collaborating Planning Forecasting Replenishment, αυτοματοποίηση αποθηκών. Σε περιφερειακό επίπεδο οι δράσεις σχετικές με τον κλάδο είναι προσανατολισμένες στις έξυπνες πόλεις, άρα ο κλάδος χαρακτηρίζεται περισσότερο από έργα εθνικής εμβέλειας.

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

7. *Ενέργεια* : Οι δράσεις έρευνας και καινοτομίας θα στοχεύσουν σε: α) ανάπτυξη προϊόντων, τεχνολογιών και υπηρεσιών ενεργειακής εξοικονόμησης, β) ανάπτυξη προϊόντων, τεχνολογιών και υπηρεσιών σχετικών με τις ΑΠΕ, τα Έξυπνα Δίκτυα και την Αποθήκευση Ενέργειας (συστήματα ηλιακής ενέργειας, μικρά υδροηλεκτρικά έργα πολλαπλών χρήσεων, κυματική ενέργεια, βελτιστοποίηση διαχείρισης υδάτινων αποθεμάτων στους μεγάλους υδροηλεκτρικούς σταθμούς ΥΗΣ, παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας με χρήση γεωθερμίας, ανάπτυξη τεχνολογίας εντοπισμού γεωθερμικού δυναμικού, ανάπτυξη τεχνολογίας ανεμογεννητριών και υποσυστημάτων τους, ανάπτυξη τεχνολογιών στον τομέα των υβριδικών καυσίμων και βιοκαυσίμων συμπεριλαμβανομένης και της εκμετάλλευσης της βιομάζας, ανάπτυξη τεχνολογιών για αποθήκευση ενέργειας από ΑΠΕ), γ) ανάπτυξη προϊόντων, τεχνολογιών και υπηρεσιών στον τομέα των Έξυπνων Δικτύων – Smart Grids και το σύστημα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (με εφαρμογή στην παραγωγή, μεταφορά, διανομή) και για τον εκσυγχρονισμό του δικτύου δ) ανάπτυξη προϊόντων/τεχνολογιών κυψελίδων καυσίμου και Η2, ε) ανάπτυξη προϊόντων/τεχνολογιών και υπηρεσιών παραγωγής ενέργειας από συμβατικά καύσιμα, στ) διεύρυνση των αλυσίδων αξίας και ενίσχυση δραστηριοτήτων που προκύπτουν από τη διασύνδεση μεταξύ τομέων. Σε περιφερειακό επίπεδο, οι δράσεις σχετικές με την ενέργεια αφορούν στην αγροτική παραγωγή, σε δομικά υλικά, και στις εναλλακτικές μορφές ενέργειας.

8. *ΤΠΕ*: Οι δράσεις έρευνας και καινοτομίας θα στοχεύσουν στις ακόλουθες προτεραιότητες: (α)ανάπτυξη βασικών τεχνολογιών και αρχιτεκτονικών για το διαδίκτυο του μέλλοντος, (β) ανάπτυξη τεχνολογιών και εφαρμογών οριζόντιου χαρακτήρα, (γ) έρευνα και ανάπτυξη νέας γενιάς ρομπότ και υποστηρικτικών τεχνολογιών, (δ) ανάπτυξη τεχνολογιών για το εργοστάσιο του μέλλοντος, (ε) ανάπτυξη τεχνολογιών και εφαρμογών στους τομείς της ενέργειας, της υγείας και των μεταφορών και συγκεκριμένα: εφαρμογές για ευφυείς και ενοποιημένες μεταφορές, εφαρμογές στη βιο πληροφορική, ανάπτυξη εφαρμογών για ασφαλή, καθαρή και αποδοτική ενέργεια, (ζ) μικροηλεκτρονική, νάνο-μικροηλεκτρονική και ενσωματωμένα συστήματα, MEMS, μικροκυματικές διατάξεις, οπτικές διατάξεις, εργαλεία σχεδίασης και προσομοίωσης μικροηλεκτρονικών διατάξεων και ηλεκτρονικά χαμηλής κατανάλωσης. Σε περιφερειακό επίπεδο, διαφαίνεται ότι οι ΤΠΕ χρησιμοποιούνται κυρίως ως υποστηρικά εργαλεία για την υποβοήθηση των παραγωγικών κλάδων εξειδίκευσης και την ανάπτυξη έξυπνων εφαρμογών.

Η επενδυτική προτεραιότητα θα εστιάσει σε δράσεις οι οποίες εξειδικεύονται στη συνέχεια, ανάλογα με το στόχο τον οποίο εξυπηρετούν :

Δράσεις για την προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Έρευνα και Καινοτομία

1.**Ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της επίδειξης σε λειτουργούσες επιχειρήσεις,** για την παραγωγή νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένου και του ηλεκτρονικού εμπορίου, της οργανωτικής καινοτομίας, της καινοτομίας στο marketing,

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

της μείωσης του κόστους λειτουργίας και των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών και ενέργειας.

2.**Ενίσχυση των νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών για την εκμετάλλευση της γνώσης που προκύπτει από την ερευνητική δραστηριότητα** με σκοπό την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των νέων επιστημόνων/ ερευνητών. Επίσης, στόχος της συγκεκριμένης δράσης είναι να ενισχυθούν με κεφάλαιο σποράς επιχειρηματικές ιδέες από ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια, ΤΕΙ και επιχειρήσεις. Τέλος, αναμένεται να ενισχυθούν και έργα ίδρυσης και αρχικής ανάπτυξης επιχειρήσεων, με τη συνεργασία χρηματοδοτικών οργανισμών, όπως τράπεζες, επιχειρηματικά κεφάλαια και επιχειρηματικοί άγγελοι

3.**Ενίσχυση της δημιουργίας και ανάπτυξης συστάδων ή συμπράξεων επιχειρήσεων, ερευνητικών και εκπαιδευτικών οργανισμών**, ως εργαλείο τόσο για την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων έντασης γνώσης όσο και για την καταπολέμηση του κατακερματισμού των επιχειρηματικών και ερευνητικών δυνάμεων της χώρας και της αδυναμίας σύνδεσης της έρευνας με την παραγωγή.

4.**Ανάπτυξη του βιομηχανικού σχεδίου (industrial design) στην Ελλάδα και της παροχής σχετικών υπηρεσιών** της ώστε να βελτίωθεί η εργονομίας, της λειτουργικότητας, της χρηστικότητας και της αισθητικής των προϊόντων. Είναι άμεσα συνδεδεμένο με την καινοτομία τόσο των καταναλωτικών προϊόντων όσο και των ενδιάμεσων που χρησιμοποιούνται ως εξαρτήματα ή διατάξεις στη βιομηχανία.

5.***Δράσεις για την ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης*** **Ενίσχυση Συμπράξεων επιχειρήσεων με ακαδημαϊκά και ερευνητικά κέντρα στο πλαίσιο κοινοπραξιών μεσοπρόθεσμης διάρκειας:** Προτείνεται οι συνεργασίες επιχειρήσεων με ακαδημαϊκά και ερευνητικά κέντρα να πραγματοποιηθούν και υπό τη μορφή των Συμπράξεων με συγκεκριμένους επιχειρηματικούς στόχους, δεσμεύσεις και υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, προσυμφωνημένο οδικό χάρτη, μέσα και εργαλεία για την επίτευξή των στόχων της σύμπραξης, συμφωνία για την κάλυψη των αναγκών χρηματοδότησης, καθώς και αναγνώριση των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων.

6.**Ενίσχυση των βραχυπρόθεσμων συνεργασιών επιχειρήσεων με εργαστήρια ΑΕΙ και ερευνητικών ιδρυμάτων:** Οι ενισχύσεις των επιχειρήσεων για αγορά τέτοιου είδους υπηρεσιών από τους ερευνητικούς οργανισμούς μπορεί να χορηγούνται είτε για υπηρεσίες για τις οποίες δεν υπάρχει άλλος πάροχος στην εγχώρια αγορά είτε για οτιδήποτε υπηρεσίες, που παρέχονται σε τιμές αγοράς. (ανάθεση ερευνητικών ή τεχνικών εργασιών από επιχειρήσεις σε δημόσια εργαστήρια (κουπόνια/δελτία καινοτομίας–έρευνας).

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

7.**Υποστήριξη της κατοχύρωσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων και γενικότερα της βιομηχανικής ιδιοκτησίας στα κυριότερα γραφεία στον κόσμο:** Η δράση αποβλέπει στη χορήγηση πιστωτικών τίτλων μέσω του ΟΒΙ στους εφευρέτες που επιθυμούν να κατοχυρώσουν την επινόησή τους στο Ευρωπαϊκό Γραφείο ΔΕ (European Patent Office) ή και σε τρίτες χώρες μέσω της διεθνούς συνθήκης συνεργασίας (Patent Cooperation Treaty). Αντίστοιχη ενίσχυση θα χορηγείται και για του κατόχους βιομηχανικού σχεδίου.

8.**Ανάπτυξη, αναβάθμιση ερευνητικού δυναμικού και διάδοση των νέων τεχνολογιών**, που περιλαμβάνει εκπαίδευση και μετεκπαίδευση του ερευνητικού δυναμικού σε ταχέως αναπτυσσόμενες καινοτόμες τεχνολογίες, καθώςκαι ευαισθητοποίηση των χρηστών σε σχέση με τις νέες τεχνολογίες για την περαιτέρω εξοικείωση αυτών καθώς και τη συνεχή διείσδυση και αξιοποίηση τους στις ελληνικές επιχειρήσεις.

9.**Ανάπτυξη δομών σύνδεσης επιχειρήσεων με ακαδημαϊκά/ερευνητικά κέντρα:** Ενίσχυση υπαρχουσών ή νέο δημιουργούμενων επιχειρηματικών δομών πανεπιστημίων και ΤΕΙ για την εμπορική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και των νέων γνώσεων που παράγονται και διακινούνται απ' αυτά.

Δράσεις για την Ευρωπαϊκή και Διεθνή δικτύωση των ερευνητικών ομάδων

10.**Υποστήριξη των ελληνικών ερευνητικών ομάδων να συμμετέχουν στις ευρωπαϊκές δραστηριότητες του ΟΡΙΖΩΝ 2020 και του COSME:** Οι ενέργειες που θα χρηματοδοτηθούν αφορούν κυρίως την υποστήριξη της προετοιμασίας του σχήματος για την μελέτη οικονομικής βιωσιμότητας και ολοκλήρωση της πρότασης του για συμμετοχή στο ΟΡΙΖΩΝ, την κάλυψη δαπανών παγίων (), καθώς και δράσεις συνεργειών με τον Ορίζοντα όπως τα εταιρικά σχήματα καινοτομίας (). Επίσης, περιλαμβάνονται δράσεις υποστήριξης των ελληνικών επιχειρήσεων και ερευνητικών ομάδων να συμμετέχουν στα προγράμματα των ESA, CERN, EMBL-EMBO, EUREKA κ.ά:

11.**Χρηματοδότηση της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης διά μέσου διακρατικών ερευνητικών συμφωνιών** η οποία παράλληλα με την ενίσχυση των μικρών διακρατικών έργων θα επεκταθεί σε μεγάλες δράσεις, οι οποίες σχετίζονται άμεσα με τις ανάγκες των προτεραιοτήτων της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης

Δράσεις Υποστήριξης

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
12.**Εγκατάσταση Μηχανισμού Παρακολούθησης (monitoring mechanism) της υλοποίησης της στρατηγικής RIS3:** Υποστήριξη των οργάνων σχεδιασμού εφαρμογής,αναθεώρησης και αποτίμησης της πολιτικής για την καινοτομία και την έρευνα και δημιουργία Παρατηρητηρίου των εξελίξεων των ερευνητικών και τεχνολογικών πολιτικών άλλων χωρών. Ο εν λόγω μηχανισμός θα υποστηρίξει την αποτελεσματική υλοποίηση της Στρατηγικής RIS3. Επίσης, ο μηχανισμός θα συμβάλλει στην υποστήριξη της διαδικασίας αναθεώρησης της RIS3 και ειδικότερα της «Επιχειρηματικής ανακάλυψης» και ανίχνευσης νέων τομέων και δραστηριοτήτων. **13. Αλλαγή της εικόνας της Ελλάδας στο εξωτερικό αναφορικά με τη δυνατότητα ανάπτυξης επιχειρηματικότητας έντασης γνώσης**	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος.Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).	

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

Ειδικότερα:

Η γενική κατευθυντήρια αρχή για την επιλογή των πράξεων είναι η εστίαση στους πυρήνες οικονομικής δραστηριότητας της χώρας οι οποίοι είναι σε θέση να αναπτύξουν ή να βελτιώσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε όρους τεχνολογίας, καινοτομίας, ποιότητας, συνεργειών, εξωστρέφειας, ενώ ταυτόχρονα ικανοποιούν τις προϋποθέσεις για την επίτευξη της έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας της χώρας. Θα ενισχυθούν τομείς δυνάμει εξωστρεφείς όπου υπάρχει ικανή και εμβληματική παραγωγή για τη χώρα, η οποία μπορεί περαιτέρω να αυξηθεί σε κλίμακα/ μέγεθος μέσω της συνεργασίας των εμπλεκομένων μερών κατά μήκος της αλυσίδας αξίας. Επιπλέον, οι τομείς αυτοί θα πρέπει να συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά εκείνα (π.χ. κρίσιμη μάζα και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα) που θα καταστήσουν εφικτή την **έξυπνη εξειδίκευση**.

Για την ενίσχυση των δράσεων θα ληφθούν υπόψη, συνδιασμένα, η Εθνική και οι Περιφερειακές RIS3, ώστε να προκύπτει η απαραίτητη συνάφεια / συμπληρωματικότητας, αλλά και σαφής διαχωρισμός των δράσεων μεταξύ εθνικού και περιφερειακού επιπέδου. Μέσω του ΕΠΑνΕΚ θα υλοποιηθούν δράσεις εθνικής ή περιφερειακής εμβέλειας με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων στους στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας της RIS3. Μέσω των ΠΕΠ θα υλοποιηθούν δράσεις που στοχεύουν στο παραγωγικό δυναμικό των περιφερειών και την ενίσχυση των ικανοτήτων τους μέσω της έρευνας και καινοτομίας σε σχέση και με την ανάδειξη ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων τους.

Ειδικότερα, για την επιλογή των δράσεων που θα υλοποιηθούν μέσω του ΕΠΑνΕΚ θα ληφθούν υπόψη οι περιφερειακές στρατηγικές RIS3 καθώς και το επιπέδο της καινοτομίας των περιφερειών (προχωρημένες, μέσου επιπέδου δυνατότητες καινοτομίας, με δυναμικό καινοτομίας σε τοπικά προϊόντα, πολύ χαμηλό δυναμικό στο πεδίο τεχνολογικής καινοτομίας, κα).Με την ολοκλήρωση των RIS θα υπάρξουν ποσοτικά κριτήρια, με στόχο να λειτουργούν προς όφελος των λιγότερο τεχνολογικών καινοτομικών περιφερειών.

Μετά την τελική εξειδίκευση και εφαρμογή των στρατηγικών RIS3 (εθνικών και περιφερειακών) και στο πλαίσιο του συντονισμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο,εφόσον απαιτούνται επιπλέον πόροι για την κάλυψη των περιφερειακών στρατηγικών οι οποίες συνάδουν με την εθνική στρατηγική RIS3,θα εξετάζεται η δυνατότητα κάλυψης αυτών από τους πόρους του ΕΠΑνΕΚ.

Οι δράσεις θα ενισχυθούν στοχευμένες ομάδες δικαιούχων. Συγκεκριμένα, οι τύποι των δικαιούχων είναι οι εξής:

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
• Λειτουργούσες επιχειρήσεις για να αναλαμβάνουν έργα έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης επίδειξης μεμονωμένα ή σε συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις ή και με ερευνητικά εργαστήρια • Νέοι (επαγγελματικά) επιχειρηματίες για να ιδρύουν και να αναπτύσσουν επιχειρήσεις έντασης γνώσης με διεθνή ορίζοντα παραγωγικής και εμπορικής δραστηριότητας και να κατοχυρώσουν τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας • Συστάδες επιχειρηματικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων (clusters) που δημιουργούν νέες νησίδες εξειδίκευσης έντασης γνώσης για την ελληνική οικονομία, με παγκόσμια επιφάνεια • Εταιρίες ειδικού σκοπού και με συγκεκριμένο αντικείμενο για τη διαχείριση και την εκμετάλλευση βιομηχανικής ιδιοκτησίας (π.χ. patent pooling) και την ανάπτυξη και την εκμετάλλευση του βιομηχανικού σχεδίου (industrial design) • Ερευνητικοί και ακαδημαϊκοί φορείς • Ερευνητές • Συνεργασίες επιχειρήσεων με ΑΕΙ και ερευνητικά ιδρύματα στους στρατηγικούς τομείς, στο πλαίσιο κοινοπραξιών.	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί**. Οι ενισχύσεις θα χορηγηθούν στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς είτε μέσω επιχορηγήσεων, είτε μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων π.χ. venture capitals, business angels, investment funds, seed capital, early stage VC κλπ, , είτε μέσω άλλων μορφών που	

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

προσιδιάζουν στις ανάγκες συγκεκριμένων κατηγοριών επιχειρήσεων.

Τα Venture Capital funds επενδύουν σε δυναμικές επιχειρήσεις στις οποίες δεν έχουν δοκιμαστεί επιχειρηματικά υποδείγματα ανάπτυξης και υπάρχουν υψηλά επίπεδα αβεβαιότητας για τις προοπτικές τους, με σκοπό σχετικά υψηλότερες κεφαλαιακές αποδόσεις. Τα venture funds προσφέρουν επίσης βοήθεια στις εταιρίες όπου συμμετέχουν σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, οργάνωσης, αναπτυξιακής στρατηγικής, δικτύωσης, εταιρικών μετασχηματισμών, συγχωνεύσεων, εξαγορών. Οι επιχειρηματικοί άγγελοι (business angels) επενδύουν απ' ευθείας σε νέες και αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις που δεν έχουν πρόσβαση σε οργανωμένες αγορές κεφαλαίου. Ακόμη, η συμβολή του private equity στην επέκταση, αναδιάρθρωση, συγχώνευση ή εξαγορά επιχειρήσεων μπορεί να είναι πολύ σημαντική, ιδιαίτερα στο περιβάλλον της ελληνικής χρηματο-οικονομικής αγοράς.

Ο απαιτούμενος χρόνος ωρίμανσης των δραστηριοτήτων αυτών απαιτεί εμπροσθοβαρή χρηματοδότηση των κεντρικών οργανισμών ώστε να ξεκινήσει άμεσα η ενεργοποίηση των κεντρικών οργάνων και να είναι δυνατή η αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων μέσα στην προγραμματική περίοδο. Η αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων αυξάνει όταν συνοδεύεται και από φορολογικές διευκολύνσεις για τις νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες και τους "επιχειρηματίες-ερευνητές"

Η ανάπτυξη τα ων επιχειρηματικών κεφαλαίων θα ακολουθήσει τα παρακάτω στάδια:

- Δημιουργία νέων επιχειρηματικών ταμείων με τη συμμετοχή αλλοδαπών Γενικών Εταίρων (General Partners[1] (GP))

Προσέλκυση μερικών από τα πιο σημαντικά διεθνή Ταμεία VC στην Ελλάδα με ρόλο Γενικών Εταίρων σε ελληνικά Ταμεία VC. Το Μητρικό Ταμείο (FoF) (π.χ. ΤΑΝΕΟ) θα χορηγεί κίνητρα στους γενικούς εταίρους και στους εταίρους περιορισμένης ευθύνης καθώς και θα εφαρμόζει τη ρήτρα first loss. Οι εταίροι ΠΕ θα έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στα κέρδη του Ταμείου και να αποκτήσουν τις μετοχές του Μητρικού Ταμείου εντός εξ ετών με προεπιλεγμένο επιτόκιο. Μέχρι τη λήξη του Ταμείου το Μητρικό Ταμείο θα κατέχει μερίδιο στο κεφάλαιο ανάλογο με την συμμετοχή του. Μετά τη λήξη, το Μητρικό Ταμείο θα αποσύρεται πλήρως.

- Το Μητρικό Ταμείο θα συνεχίσει να επενδύει σε υπάρχοντα επενδυτικά ταμεία με τους όρους που το κάνει ως τώρα

Δεν θα δοθούν άλλα κίνητρα ή ευνοϊκοί όροι στους επενδυτές που ανήκουν στο χαρτοφυλάκιο των ταμείων. Επενδύσεις σε 3-4 ταμεία ετησίως θα

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

γίνονται για τα επόμενα δυο έτη. Κάθε ταμείο θα πρέπει να έχει ένα κεφάλαιο τουλάχιστον €30εκ. ενώ το Μητρικό Ταμείο θα συμμετέχει σ' αυτά ως τα 2/3 του κεφαλαίου.

- Διοχέτευση κοινών επενδύσεων σε εταιρίες πρώιμου σταδίου

Το Μητρικό Ταμείο θα χορηγεί ισοδύναμα ποσά με αυτά των ιδιωτών επενδυτών (εκτός των εταιρών χαρτοφυλακίου) για τη δημιουργία συγκεκριμένων ταμείων, ακολουθώντας τις πρακτικές των επενδυτών και κρατώντας τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με αυτούς. Η επένδυση ανά ταμείο δεν μπορεί να είναι μικρότερη του €1 εκ.

- Επιχειρηματικοί Άγγελοι

Μελέτη των πιο αποτελεσματικών φορολογικών κινήτρων για την ανάπτυξη του θεσμού των επιχειρηματικών αγγέλων.

Ενίσχυση της δικτύωσης των υπαρχόντων μεμονωμένων επιχειρηματικών αγγέλων

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Σημειώνεται ότι για τη μεγιστοποίηση των διαθέσιμων κονδυλίων θα μελετηθεί η δυνατότητα επιστροφής σε λογαριασμό του προγράμματος μέρος της ενίσχυσης ως ποσοστό του κύκλου εργασιών/ κέρδους (royalties).

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.

[1] Owners of a partnership who have unlimited liability. A general partner is also commonly a managing partner, which means that this person is active in the day-to-day operations of the business. Because any partner in a general partnership can act on behalf of the entire business without the knowledge or permission of the other partners, being a general partner offers poor asset protection.

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής**								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			29,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			22,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			8,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO05	Παραγωγικές επενδύσεις:	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			5,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη								
CO24	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός νέων ερευνητών σε φορείς που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			328,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO26	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			26,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
T4204	Αριθμός κοινών έργων Ε&Κ με φορείς άλλων χωρών (με ή χωρίς συντονισμό με την Ε.Ε)	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			25,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			14,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	στήριξη								
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			11,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			4,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO24	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός νέων ερευνητών σε φορείς που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			164,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO26	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			14,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
T4204	Αριθμός κοινών έργων Ε&Κ με φορείς άλλων χωρών (με ή χωρίς συντονισμό με την Ε.Ε)	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			13,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	2b
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

2.Α.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1.2
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση της προσφοράς ψηφιακών υπηρεσιών, εφαρμογών και ολοκληρωμένων λύσεων ΤΠΕ για τις επιχειρήσεις
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Η Ελλάδα υστερεί σε κρίσιμους δείκτες που αφορούν σε ΤΠΕ και ειδικότερα στην ενσωμάτωση ΤΠΕ στις επιχειρήσεις. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί, το ηλεκτρονικό εμπόριο, όπου το 2013 μόλις 25% των Ελλήνων πραγματοποίησαν αγορές μέσω Διαδικτύου, ενώ μόνο το 15% των μεγάλων Ελληνικών επιχειρήσεων και το 8% των ΜΜΕ δραστηριοποιούνται στο χώρο του ηλεκτρονικού εμπορίου. Παρατηρείται λοιπόν περιορισμένη εκμετάλλευση των δυνατοτήτων του ηλεκτρονικού

	εμπορίου και των ηλεκτρονικών συναλλαγών από τις ελληνικές επιχειρήσεις (κυρίως ΜΜΕ). Επίσης, ο αριθμός των ελληνικών επιχειρήσεων που στοχεύουν μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου στις διεθνείς αγορές είναι ακόμα μικρότερος. Η στρατηγική για την ενίσχυση της χρήσης ΤΠΕ στοχεύει στην ενεργοποίηση του συνόλου της αλυσίδας αξίας μέσω της ενίσχυσης τόσο της **ζήτησης** όσο και της **προσφοράς** για υπηρεσίες ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις και ταυτόχρονα μέσω της ενίσχυσης της προσφοράς ψηφιακών υπηρεσιών, εφαρμογών και ολοκληρωμένων λύσεων ΤΠΕ, ψηφιακού περιεχομένου, δίνοντας έμφαση στην υιοθέτηση σύγχρονων τεχνολογιών νέφους (cloud-SaaS) και διάθεσης μέσω Παρόχων Ψηφιακών Υπηρεσιών (ΠΨΥ) σύμφωνα με την Εθνική Στρατηγική για την Ψηφιακή Ανάπτυξη. Ο Ειδικός Στόχος σκοπό έχει να αναδείξει τον τομέα Ψηφιακής Οικονομίας (ηλεκτρονικές επικοινωνίες & ΤΠΕ) σε βασικό αναπτυξιακό πυλώνα, ο οποίος θα συνεισφέρει στην ανάπτυξη της χώρας, ενισχύοντας την καινοτομία, την εξωστρέφεια της εγχώριας ψηφιακής παραγωγής, ενώ αναμένεται να αντιμετωπίσει και να καλύψει τις ανάγκες και προκλήσεις του τομέα ΤΠΕ. Η στρατηγική περιέχει την παραδοχή ότι εφόσον δημιουργηθεί το απαραίτητο μοντέλο λειτουργίας από τους Παρόχους Υπηρεσιών, η ενεργοποίηση της αλυσίδας, θα δημιουργήσει μια συνεχώς ενισχυόμενη ζήτηση και προσφορά, που θα οδηγήσει στην αυτόνομη ανάπτυξη της αγοράς. Η επιχειρηματική καινοτομία με βάση τις ψηφιακές τεχνολογίες αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων μέσω της ανάπτυξης προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, όπως και του ηλεκτρονικού εμπορίου. Άλλωστε, ο κλάδος ΤΠΕ αποτελεί βασικό κομμάτι στην παραγωγική αλυσίδα όλων των στρατηγικών κλάδων, αφού εξυπηρετεί τις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες τους, όπως αυτές διαμορφώνονται από τις παγκόσμιες τεχνολογικές τάσεις. Για την ενίσχυση υπηρεσιών ΤΠΕ, παρεμβάσεις θα πρέπει να πραγματοποιηθούν τόσο για την ενίσχυση της προσφοράς (υπηρεσίες & υποδομές), όσο και για την τόνωση της ζήτησης των υπηρεσιών. Βασική παράμετρο ψηφιακής ανάπτυξης αποτελεί η προώθηση αλλαγής του υποδείγματος παραγωγής έργων ΤΠΕ, με την επέκταση χρήσης καινοτόμων τρόπων ανάπτυξης και λειτουργίας των συστημάτων/εφαρμογών και υποδομών. Ειδικότερα, οι παρεμβάσεις στοχεύουν στα εξής αποτελέσματα: • Τη στήριξη υιοθέτησης των αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο χώρο της ψηφιακής οικονομίας

	• Την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ και η ενίσχυση των ηλεκτρονικών συναλλαγών (Έξυπνες εφαρμογές & υπηρεσίες–Smart applications & services) • Την ενίσχυση της επιχειρηματικής καινοτομίας με βάση τις ψηφιακές τεχνολογίες • Την αναβάθμιση και διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών υποδομών της Δημόσιας Διοίκησης για την αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων όπως το σύστημα τελωνείων (λαμβάνοντας υπόψη και το EU Customs Competency Framework), φορολογικής διοίκησης, ανοιχτά δεδομένα, κλπ. • Την ανάπτυξη υποδομών/ψηφιακών υπηρεσιών καταγραφής & διαχείρισης ακίνητης περιουσίας για τη διευκόλυνση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (π.χ.εθνικό κτηματολόγιο).

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**1.2 - Αύξηση της προσφοράς ψηφιακών υπηρεσιών, εφαρμογών και ολοκληρωμένων λύσεων ΤΠΕ για τις επιχειρήσεις**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4205	Υιοθέτηση ΤΠΕ από επιχειρήσεις	Ποσοστό επιχειρήσεων	Μετάβαση	8,00	2013	20,00	Digital Scoreboard	Ετήσια
T4205	Υιοθέτηση ΤΠΕ από επιχειρήσεις	Ποσοστό επιχειρήσεων	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	8,00	2013	20,00	Digital Scoreboard	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

Οι δράσεις που αφορούν στη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα στοχεύουν στην ενεργοποίηση του συνόλου της αλυσίδας αξίας μέσω της ενίσχυσης της ζήτησης για υπηρεσίες ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις και ταυτόχρονα μέσω της αμφίπλευσης ενίσχυσης τόσο της ζήτησης όσο και της προσφοράς ψηφιακών υπηρεσιών, εφαρμογών και ολοκληρωμένων λύσεων ΤΠΕ, ψηφιακού περιεχομένου υποστηριζόμενες από την απαραίτητη τεχνολογική υποδομή και κατάλληλα μέσα διάθεσης όπως υποδομές και υπηρεσίες νέφους.

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας μπορούν να σχεδιαστούν δράσεις όπως:

- **Ανάπτυξη & προσαρμογή ολοκληρωμένων λύσεων λογισμικού & ψηφιακού περιεχομένου:** Ενθαρρύνεται η δημιουργία ή αναβάθμιση εφαρμογών λογισμικού ή/και ψηφιακού περιεχομένου (και σε πρότυπα και διαλέκτους διαφορετικά από αυτά της ελληνικής αγοράς) που θα μπορούν να αξιοποιούν καινοτόμα και βιώσιμα μοντέλα γρήγορης κλιμάκωσης και διάθεσης, όπως το υπολογιστικό νέφος. Οι εφαρμογές λογισμικού ή/και ψηφιακού περιεχομένου που ενισχύονται εστιάζουν στην αλυσίδα αξίας των ΤΠΕ διασφαλίζοντας την ουδετερότητα πρόσβασης σε υπηρεσίες νέφους προκειμένου να διασφαλιστεί ο πολλαπλασιαστής ***στο επίπεδο συσκευών πρόσβασης.***
- **Εστίαση σε γρήγορα αναπτυσσόμενες περιοχές ΤΠΕ, υποστηριζόμενες από τεχνολογική ανάπτυξη:** Σκοπός είναι η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε νέες αναπτυσσόμενες και δυναμικές θεματικές αγορές ΤΠΕ, κατά τα πρώτα στάδια της εμφάνισης τους, όπως οιυπηρεσίες μηχανής προς μηχανή, ανέπαφες συναλλαγές, η παροχή δημοσίων υπηρεσιών μέσω του νέφους .
- **Ανάπτυξη ψηφιακής επιχειρηματικότητας που αξιοποιούν ανοιχτά δεδομένα και big data (πχ. Δημοσίου).** Απαραίτητη προϋπόθεση για την αξιοποίηση των δεδομένων αυτών αποτελεί η αναγνώριση,χαρτογράφηση και υποστήριξη μέσω των απαραίτητων υποδομών, για την ανοιχτή διάθεση σε ηλεκτρονικά επεξεργάσιμη μορφή, ανά κλάδο / κατηγορία της οικονομίας των δεδομένων του Δημοσίου σύμφωνα και με σχετικό Νόμο. Περαιτέρω, ενθαρρύνεται η αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων που οδηγούν σε καινοτόμες εφαρμογές που εστιάζουν στα ανοικτά δεδομένα ή big data.
- **Βελτίωση της εξωστρέφειας και υποστήριξη της επιχειρηματικότητας μέσω αναβάθμισης των πληροφοριακών υποδομών της Δημόσιας Διοίκησης** για την αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (σύστημα τελωνείων και φορολογικής διοίκησης με

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

διασφάλιση της διαλειτουργικότητας όπου απαιτείται). Στο πλαίσιο της προτεραιοποίησης των έργων ΤΠΕ θα εξετασθεί η υποστήριξη του εκσυγχρονισμού και της αναδιοργάνωσης των Τελωνείων, η οποία θα πραγματοποιηθεί μέσω της ανάπτυξης δικτύου υποδομών σε χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές, της απόκτησης του απαραίτητου εξοπλισμού ελέγχου και δίωξης, της ανάπτυξης πληροφοριακού συστήματος και διοικητικής υποδομής (επιμόρφωση, πιστοποίηση, επανασχεδιασμός επιχειρησιακών διαδικασιών και βελτιστοποίηση), καθώς και της υιοθέτησης και εφαρμογής ολοκληρωμένου λειτουργικού συστήματος τελωνειακών δεξιοτήτων.

- **Ανάπτυξη υποδομών και ψηφιακών υπηρεσιών καταγραφής και διαχείρισης ακίνητης περιουσίας – Κτηματολόγιο** για να διευκολυνθεί τόσο η λειτουργία των επιχειρήσεων όσο και η ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη διαχείριση ακίνητων. (έργο phasing)

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Θα ενισχυθούν προγράμματα που αφορούν στην βελτίωση της καινοτομίας και επιχειρηματικότητας μέσω της ενίσχυσης των πληροφοριακών υποδομών του Δημοσίου.

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

Περαιτέρω, η επιλογή των πράξεων για τη συγκεκριμένη ΕΠ αφορά (α) τις επιχειρήσεις που προσφέρουν τις υπηρεσίες (Πάροχοι ΤΠΕ) και (β) τις επιχειρήσεις που αποτελούν τη ζήτηση για αυτές .

Αναφορικά με την **ενίσχυση της προσφοράς** υπηρεσιών (Επιχειρήσεις και Φορείς ΤΠΕ), θα υποστηριχθούν μεμονωμένα ή συνεργατικά επενδυτικά σχέδια (στα πρότυπα του προγράμματος ICT4Growth). Τα σχέδια αυτά θα πρέπει να στοχεύουν και στη μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων και να περιλαμβάνουν την αξιολόγηση των επενδύσεων με την λογική του ιδιώτη επενδυτή. Η επιλογή των δικαιούχων καθώς και των περιοχών παρέμβασης συνδέονται με τα εξής χαρακτηριστικά και κατευθύνσεις:

1. Θετικά αποτελέσματα και οικονομική προοπτική/ ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων
2. Εξωστρέφεια (δημιουργούμενο εξαγωγικό δραστηριότητα)
3. Καινοτομία / δημιουργικότητα (νέα καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και καινοτόμες λειτουργικές διαδικασίες)
4. Σημαντικό μέγεθος σε κύκλο εργασιών και απασχόληση/ επαρκής γκάμα προϊόντων για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου ανταγωνισμού
5. Στόχευση σε “niche” παγκόσμιες αγορές
6. Επανακυκλοφορία των πόρων στην εσωτερική αγορά (μεγιστοποίηση του ποσοστού της εγχώριας προστιθέμενης αξίας)
7. Νέες εταιρείες (Δημιουργία νέων επιχειρήσεων)
8. Μικρό αποτύπωμα CO2, NO2, SO2, κλπ / χαμηλή επιβάρυνση του περιβάλλοντος
9. Ομάδες εταιρειών / συνεργασίες.
10. Προϊόντα / Υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας (Premium brands)

Αναφορικά με την **ενίσχυση της ζήτησης** (επιχειρήσεις που λαμβάνουν ψηφιακές υπηρεσίες) θα συνεκτιμηθούν πετυχημένα παραδείγματα τύπου voucher ή άλλα σχήματα και συνδυασμούς ΧΕ. Η ενίσχυση της ζήτησης εφόσον αφορά το σύνολο της αλυσίδας αξίας των ΤΠΕ, όπως για παράδειγμα, ελάχιστη ταχύτητα ευρυζωνικής πρόσβασης, ή προδιαγραφές λογισμικο, μπορεί να μεγεθύνει τον κύκλο εργασιών της προσφοράς, και να θέσει ικανές βάσεις για την αυτόνομη συνέχιση ανάπτυξης της αγοράς, παροχής παρόμοιων ψηφιακών υπηρεσιών.

Δεν θα ενεργοποιηθούν δράσεις ΤΠΕ και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και δεν θα υλοποιηθεί καμία δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, ούτε επιλογή εμπροσθοβαρών έργων έως ότου το σχέδιο δράσης συμφωνηθεί με τις υπηρεσίες της Ε.Επιτροπής για κάθε μία από τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες κριθεί ότι εκπληρώνεται.

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

Τα χρηματοδοτικά εργαλεία μπορούν να λάβουν πολλές μορφές και να χρησιμοποιηθούν συνδυαστικά επεκτείνοντας ακόμη περισσότερα το εύρος χρήσης τους. Τα χρηματοδοτικά εργαλεία αποτελούν ουσιαστικά μια μορφή ανακυκλούμενης χρηματοδότησης που μοχλεύει επιπλέον πόρους, και διευκολύνει την πρόσβαση τελικών δικαιούχων σε χρηματοδοτικά προϊόντα που ήδη διατίθενται στην αγορά ή δημιουργούνται χάριν αυτής της χρηματοδότησης

Για την παρούσα επενδυτική προτεραιότητα συνίστανται τα εξής προτεινόμενα χρηματοδοτικά εργαλεία:

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.
- *Εγγυήσεις*: Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).
- *Τα κεφάλαια συν-επένδυσης (Equity financing*) ως χρηματοδοτικά εργαλεία, επιτρέπουν πολλές φορές την δημιουργία επενδυτικών ταμείων που με την σειρά τους ενισχύουν την κεφαλαιακή βάση επιχειρήσεων στην οποία και συμμετέχουν ως εταίροι. Τα εργαλεία αυτά στοχεύουν κυρίως σε επιχειρήσεις σε τομείς της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών.
- Συνδυασμός επιδοτήσεων και χρηματοδοτικών εργαλείων

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			304,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			293,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			11,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			30,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	ενίσχυση								
T4246	Ποσοστό (%) Επιπρόσθετων Εγγραπτέων Δικαιωμάτων ανά Γεωγραφική Ενότητα (κτηματολόγιο)	%	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			7,00	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και Δικαιούχος έργου	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			248,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			239,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			9,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			25,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση								
T4246	Ποσοστό (%) Επιπρόσθετων Εγγραπτέων Δικαιωμάτων ανά Γεωγραφική Ενότητα (κτηματολόγιο)	%	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			3,00	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και Δικαιούχος έργου	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	3a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

2.Α.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1.3
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας μέσω νέων καινοτόμων ιδεών κατά προτεραιότητα στους στρατηγικούς τομείς της χώρας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Το βασικό χαρακτηριστικό της αγοράς την περίοδο προ της κρίσης ήταν η δραστηριοποίηση με τοπική εμβέλεια και έμφαση στις υπηρεσίες ή στην παραγωγή προϊόντων με χαμηλή εξειδίκευση (commodities). Η επιχειρηματική δραστηριότητα την περίοδο αυτή χαρακτηρίζεται σε μεγάλο βαθμό από δραστηριότητες μειωμένης έντασης γνώσης και προστιθέμενης αξίας που στόχευαν κυρίως στην εσωτερική αγορά και κατανάλωση (δημόσια ή ιδιωτική) και περιόρισαν την παρουσία της χώρας σε

	διεθνές επίπεδο. Σήμερα μόλις το 18% της συνολικής επιχειρησιακής δραστηριότητας, δραστηριοποιούνται σε υψηλής τεχνολογίας βιομηχανικά προϊόντα σε σύγκριση με το μέσο όρο της ΕΕ, ο οποίος ξεπερνά το 30%[1]. Ωστόσο, η ανάπτυξη νέας υγιούς επιχειρηματικότητας που θα διαθέτει τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά που ορίζει το νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα, με εξωστρεφή και καινοτόμο δραστηριότητα, αναμένεται να συμβάλλει καθοριστικά προς αυτή τη κατεύθυνση. Το νέο παραγωγικό μοντέλο στοχεύει στην ανάπτυξη διεθνώς εμπορεύσιμων - εξαγώγιμων προϊόντων (αγαθών και υπηρεσιών) με υψηλή προστιθέμενη αξία που ενσωματώνουν γνώση και καινοτομία. Ελληνικά προϊόντα/ υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας θα συμβάλλουν στην εδραίωση του ελληνικού "premium" προϊόντος στην παγκόσμια αγορά απολαμβάνοντας διεθνή αναγνώριση και θα οδηγήσουν στην αύξηση της εξωστρέφειας και στην ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, ο Ειδικός Στόχος αποσκοπεί στην ανάπτυξη νέων ή ενίσχυση υφιστάμενων δομών υποστήριξης των νεοφυών επιχειρήσεων, παρέχοντας ολοκληρωμένες υπηρεσίες. Τέτοια σημεία συγκέντρωσης (π.χ. θερμοκοιτίδες, πάρκα τεχνολογίας) μπορούν να στηρίξουν την πολιτική δημιουργίας νέων επιχειρήσεων με ταχύτερους ρυθμούς απ' ότι στο παρελθόν. Έμφαση χρειάζεται να δοθεί στην υποστήριξη των στεγαζόμενων νέων επιχειρηματιών με συμβουλευτικές υπηρεσίες σε νομικά, λογιστικά, εμπορικά-εξαγωγικά κ.ά. πεδία από έμπειρους μέντορες και από υψηλής αξιοπιστίας τεχνικές και διοικητικές υπηρεσίες. Έτσι, ο συγκεκριμένος στόχος αφορά το μεγαλύτερο και παραγωγικότερο τμήμα της ελληνικής οικονομίας, στοχεύει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και η εφαρμογή του επικεντρώνεται σε πεδία εξειδίκευσης πάνω στα οποία θα δομηθούν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα με παγκόσμιο ορίζοντα και μακροχρόνια βιωσιμότητα. Τομείς που, κατά προτεραιότητα διαφαίνεται ότι μπορούν να συγκεντρώσουν αξιόλογο επενδυτικό ενδιαφέρον και προοπτικές ανάπτυξης είναι ο τουρισμός, η ενέργεια, η αγροδιατροφή/ βιομηχανία τροφίμων, το περιβάλλον, η ανάπτυξη της εφοδιαστικής αλυσίδας, οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, η υγεία και η φαρμακευτική βιομηχανία, οι Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες (ΠΔΒ), καθώς και τα υλικά και κατασκευές. Τα αποτελέσματα που επιδιώκεται να επιτευχθούν είναι τα εξής: • Αύξηση αριθμού επιχειρήσεων ιδιαίτερα αυτών που οι δραστηριότητες του εναρμονίζονται με τη στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους • Μετατόπιση της παραγωγής της ελληνικής οικονομίας σε διεθνώς εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες και βελτίωση

	των δεικτών εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας • Αύξηση της παραγωγής καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, ένταση γνώσης και τεχνολογίας • Αύξηση απασχόλησης σε καινοτόμες δραστηριότητες. *[1] Πηγή: Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020*

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**1.3 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας μέσω νέων καινοτόμων ιδεών κατά προτεραιότητα στους στρατηγικούς τομείς της χώρας**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4207	Ποσοστό καινοτόμων επιχειρήσεων επί του συνόλου	% επιχειρήσεων	Μετάβαση	0,00	2012	0,00	Community Innovation Survey, ΓΓΕΤ ΕΚΤ, Innovation Scoreboard, Action plan για τιμές βάσης και στόχου	Διετής
T4207	Ποσοστό καινοτόμων επιχειρήσεων επί του συνόλου	% επιχειρήσεων	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,00	2012	0,00	Community Innovation Survey, ΓΓΕΤ ΕΚΤ, Innovation Scoreboard, Action plan για τιμές βάσης και στόχου	Διετής

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	3α - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

Οι δράσεις που αφορούν την Επενδυτική προτεραιότητα **3α** καλούνται να υποστηρίξουν την εστίαση της παραγωγής σε διεθνώς εμπορεύσιμα - εξαγώγιμα αγαθά και υπηρεσίες με την ενίσχυση οικονομικών δραστηριοτήτων με περιθώρια ανάπτυξης στο πλαίσιο της έξυπνης εξειδίκευσης. Επίσης, οι δράσεις αφορούν τη διευκόλυνση της εκμετάλλευσης νέων ιδεών και στήριξη δημιουργίας νέων επιχειρήσεων μέσω ολοκληρωμένων υποδομών φιλοξενίας νεοσύστατων επιχειρήσεων και ανάπτυξη ενός καλά σχεδιασμένου πλέγματος εξειδικευμένων εργαλείων χρηματοδότησης τους.

Ειδικότερα, οι δράσεις που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας παρουσιάζονται ενδεικτικά στη συνέχεια:

- **Ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών ιδεών, διερεύνηση δυνατοτήτων αξιοποίησης τους και εφαρμογή τους μέσω νέων προϊόντων και υπηρεσιών**

Ενίσχυση και υποστήριξη επιχειρήσεων για την ενσωμάτωση μίας νέας ιδέας στην παραγωγική τους δραστηριότητα για την δημιουργία νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Νέων ιδεών που θα προσδώσουν προστιθέμενη αξία στο τελικό προϊόν ή/ και υπηρεσία που παράγει η επιχείρηση σε τομείς της οικονομίας με αναπτυξιακές προοπτικές (κατά προτεραιότητα στους κλάδους στρατηγικής σημασίας). Ειδικότερα, περιλαμβάνονται ενέργειες όπως:

- Μελέτη αξιολόγησης βιωσιμότητας νέων προϊόντων/ υπηρεσιών
- Απόκτηση και εγκατάσταση βασικού εξοπλισμού, αδειών / δικαιωμάτων για δοκιμαστική παραγωγή
- Ανάπτυξη παραγωγής πιλοτικής κλίμακας

Επίσης ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην οργανωτική καινοτομία και στη καινοτομία marketing και στις δραστηριότητες εξωστρέφειας. Συγκεκριμένα, η οργανωτική καινοτομία συνδυάζεται με αλλαγές στη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία ή με την επέκταση ή διαφοροποίηση της παραγωγής και των αγορών. Ενδεικτικά παραδείγματα οργανωτικής καινοτομίας:

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

- Αναδιοργάνωση παραγωγικών διαδικασιών, εξοικονόμηση πρώτων υλών και ενέργειας
- Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, συστήματα ανταμοιβής
- Οργάνωση εξαγωγών (προϊόντα, αγορές, δομές και διαδικασίες)
- Σχεδιασμός τιμολογιακής πολιτικής
- Διαχείριση διοικητικής πληροφόρησης
- Διαχείριση σχεδιασμού, προώθησης και διανομής προϊόντων

Ενδεικτικά παραδείγματα περιοχών εφαρμογής στους επιλεγμένους στους στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας:

- *Τουρισμός:* Μετάβαση σε ένα σύνθετο μίγμα προϊόντος με υψηλή προστιθέμενη αξία που θα έχουν σαν αποτέλεσμα την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου με έμφαση στην ποιοτική αναβάθμιση, λαμβάνοντας υπόψη και την περιβαλλοντική αειφορία, και στην προώθηση ειδικών μορφών τουρισμού, όπως ιαματικός-τουρισμός υγείας, φυσιολατρικός, γαστρονομικός, πολιτιστικός - θρησκευτικός, συνεδριακός, θαλάσσιος, τουρισμός πόλης (city break), κλπ.
- *Αγροδιατροφή/ Βιομηχανία τροφίμων:* Τοπικά επώνυμα προϊόντα και με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά για niche markets και προϊόντα που εξυπηρετούν τη στρατηγική συνδυαστικής ανάπτυξης γαστρονομίας και τουρισμού.
- *Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες (ΠΔΒ):* Σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων οι οποίες πρέπει να ενισχυθούν και με τη δημιουργία των κατάλληλων υποδομών, αλλά και συνεργιών με τον τομέα του τουρισμού. Ειδικά στον «κλάδο» του σύγχρονου πολιτισμού, αλλά και της πολιτιστικής κληρονομιάς, υπάρχουν πολύ σημαντικά περιθώρια και δυνατότητες δημιουργίας συνεργιών και συμπληρωματικότητας με τον τουρισμό (λχ με την βιομηχανία του κινηματογράφου και του serious gaming). Επίσης στρατηγικές συνεργασίας προώθησης ελληνικής ταυτότητας προϊόντων στις τουριστικές περιοχές (π.χ. ενδύματα, υποδήματα, αργυροχρυσοχοΐα, κεραμικά κλπ), προώθηση νέων σημάτων αναγνώρισης και ταυτότητας αυτών των προϊόντων τα οποία θα δώσουν προστιθέμενη αξία σε όλη την αλυσίδα μόδας.
- *Υλικά*: Παραγωγή υλικών και μεθόδων συσκευασίας γεωργικών προϊόντων, τροφίμων και ποτών, παραγωγή επικαλύψεων (π.χ. χρώματα, βερνίκια) και μονωτικών υλικών για χρήση στον κατασκευαστικό κλάδο και την ναυπηγική, παραγωγή υλικών και μεθόδων, φιλικών προς το περιβάλλον, για την προστασία και την αποκατάσταση μνημείων και ιστορικών κατασκευών καθώς και τη σύγχρονη δόμηση.
- *Εφοδιαστική Αλυσίδα*: Εξωστρεφείς υπηρεσίες εφοδιαστικής αλυσίδας όπως η παροχή υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας στο διερχόμενο φορτίο (π.χ. συναρμολόγηση, groupage, ανακατασκευή, συντήρηση, showrooms, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, business centers, κτλ).
- *Ενέργεια:* Ενίσχυση επιχειρηματικότητας γύρω από την κατασκευή ολοκληρωμένων συστημάτων παραγωγής ΑΠΕ και υλικών συντήρησης και εγκατάστασης καθώς και παροχής υπηρεσιών συντήρησης και εγκατάστασης μονάδων παραγωγής ΑΠΕ. Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας γύρω από τις τεχνολογίες ευφυών δικτύων. Ενίσχυση επιχειρήσεων παραγωγής εξαρτημάτων και λογισμικού ευφυών δικτύων. Ενίσχυση της ανάπτυξης

και διάθεσης προϊόντων εξοπλισμού για εγκαταστάσεις αντλησιοταμίευσης. Ενίσχυση της ανάπτυξης και διάθεσης συστάδων συσσωρευτών για εγκαταστάσεις αποθήκευσης.

- *Περιβάλλον*: Προώθηση υπηρεσιών και προϊόντων για τη βελτίωση και αποκατάσταση και αξιολόγηση οικοσυστημάτων. Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας στην αξιοποίηση βιο-αποβλήτων.
- *ΤΠΕ*: Δημιουργία ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών που ανταποκρίνονται σε πραγματικές ανάγκες ειδικών και γενικών κοινών, με πρωτότυπο και καινοτόμο τρόπο αξιοποιώντας ανακαλύψεις, ερευνητικά αποτελέσματα κα. ή/και συνδυάζοντας ώριμες ή αναπτυσσόμενες τεχνολογίες αιχμής.

- **Υποδομές εκκόλαψης νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων έντασης γνώσης και θερμοκοιτίδες:** Ενίσχυση υπαρχουσών ή δημιουργία νέων υποδομών για την εκκόλαψη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων έντασης γνώσης καθώς και θερμοκοιτίδων (incubators) για την προώθηση καινοτόμων και εμπορικών ιδεών για την ενίσχυση της νεοφυούς επιχειρηματικότητας.

Ενίσχυση και υποστήριξη πρωτοβουλιών για την δημιουργία νέων επιχειρήσεων (start-ups) που θα αναπτυχθούν σε τομείς της οικονομίας με αναπτυξιακές προοπτικές. Οι θερμοκοιτίδες θα εξειδικεύονται σε συγκεκριμένους τομείς επιχειρηματικής και τεχνολογικής προτεραιότητας (ΤΠΕ, Φάρμακα και βιοτεχνολογία, Ενέργεια (ΑΠΕ και εξοικονόμηση), Αγροδιατροφή/ Βιομηχανία τροφίμων). Η ενίσχυση των θερμοκοιτίδων θα περιλαμβάνει ένα σκέλος «δαπανών διαχείρισης» και ένα δεύτερο σκέλος για την ενίσχυση των εκκολαπτόμενων επιχειρήσεων με επιχειρηματικά κεφάλαια. Εκτιμάται ότι κάθε θερμοκοιτίδα θα ολοκληρώνει 5-6 επιχειρηματικές προσπάθειες ετησίως.

- **Η χρηματοδοτική ενίσχυση των επιχειρηματικών επενδύσεων:** Προτεραιότητα θα δοθεί στην ενίσχυση είτε μέσω επιχορηγήσεων, είτε μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων π.χ. venture capitals, business angels, investment funds, seed capital, early stage VC κλπ, κατά προτεραιότητα, των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους εννέα (9) τομείς προτεραιότητας, είτε μέσω άλλων μορφών που προσιδιάζουν στις ανάγκες συγκεκριμένων κατηγοριών επιχειρήσεων.

Τα Venture Capital funds επενδύουν σε δυναμικές επιχειρήσεις στις οποίες δεν έχουν δοκιμαστεί επιχειρηματικά υποδείγματα ανάπτυξης και υπάρχουν υψηλά επίπεδα αβεβαιότητας για τις προοπτικές τους, με σκοπό σχετικά υψηλότερες κεφαλαιακές αποδόσεις. Τα venture funds προσφέρουν επίσης βοήθεια στις εταιρίες όπου συμμετέχουν σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, οργάνωσης, αναπτυξιακής στρατηγικής, δικτύωσης, εταιρικών μετασχηματισμών, συγχωνεύσεων, εξαγορών. Οι επιχειρηματικοί άγγελοι (business angels) επενδύουν απ' ευθείας σε νέες και αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις που δεν έχουν πρόσβαση σε οργανωμένες αγορές κεφαλαίου. Ακόμη, η συμβολή του private equity στην επέκταση, αναδιάρθρωση,

Επενδυτική προτεραιότητα	3α - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

συγχώνευση ή εξαγορά επιχειρήσεων μπορεί να είναι πολύ σημαντική, ιδιαίτερα στο περιβάλλον της ελληνικής χρηματο-οικονομικής αγοράς.

Επισημαίνεται ότι η οικονομική ενίσχυση μεγάλων επιχειρήσεων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία δεν επιτρέπεται παρά μόνο έμμεσα και όταν αυτή λειτουργεί σε συνέργεια με ΜΜΕ και εφόσον τα οφέλη είναι περιορισμένα για τη μεγάλη επιχείρηση, και δεν οδηγεί σε εξάρτηση των ΜΜΕ από τη μεγάλη επιχείρηση (π.χ. μέσω συμβάσεων ΤΠΕ).

[1] Owners of a partnership who have unlimited liability. A general partner is also commonly a managing partner, which means that this person is active in the day-to-day operations of the business. Because any partner in a general partnership can act on behalf of the entire business without the knowledge or permission of the other partners, being a general partner offers poor asset protection.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	3α - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

Ειδικότερα:

Η γενική κατευθυντήρια αρχή για την επιλογή των πράξεων είναι η εστίαση στους πυρήνες οικονομικής δραστηριότητας της χώρας οι οποίοι είναι σε θέση να αναπτύξουν ή να βελτιώσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε όρους τεχνολογίας, καινοτομίας, ποιότητας, συνεργειών, εξωστρέφειας, ενώ ταυτόχρονα ικανοποιούν τις προϋποθέσεις για την επίτευξη της έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας της χώρας.

Ειδικότερα, θα δοθεί προτεραιότητα σε τομείς δυνάμει εξωστρεφείς όπου υπάρχει ικανή και εμβληματική παραγωγή για τη χώρα, η οποία μπορεί περαιτέρω να αυξηθεί σε κλίμακα/ μέγεθος μέσω της συνεργασίας των εμπλεκομένων μερών κατά μήκος της αλυσίδας αξίας. Επιπλέον, οι τομείς αυτοί θα πρέπει να συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά εκείνα (π.χ. κρίσιμη μάζα και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα) που θα καταστήσουν εφικτή την έξυπνη εξειδίκευση. Οι στρατηγικοί τομείς, που αναγνωρίσθηκαν και καταγράφηκαν στο νέο αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας, θα ενισχυθούν κατά προτεραιότητα και είναι οι εξής: ο αγροδιατροφικός/ βιομηχανίας τροφίμων τομέας, ο τομέας της ενέργειας, ο τομέας του περιβάλλοντος, ο τομέας ΤΠΕ, ο τομέας Μεταφορών/ Logistics, ο τομέας της υγείας/φαρμάκων, ο τομέας των υλικών/ κατασκευών, ο τομέας του τουρισμού και ο τομέας των πολιτιστικών και δημιουργικών βιομηχανιών.

Επίσης, η επιλογή των πράξεων θα πρέπει να ακολουθεί ως κατευθυντήρια αρχή τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για τις επιχειρήσεις του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος και ειδικά για την αύξηση απασχόλησης σε επιχειρηματικές δραστηριότητες έντασης γνώσης. Τα χαρακτηριστικά αυτά επιδεικνύουν ισχυρές αναπτυξιακές προοπτικές γεγονός που συνέβαλλε στην επιλογή και στην υιοθέτηση τους. Ως εκ τούτου, η επιλογή των δικαιούχων καθώς και των περιοχών παρέμβασης έχουν άμεση σύνδεση με τα εξής χαρακτηριστικά:

1. Θετικά αποτελέσματα και οικονομική προοπτική/ ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων
2. Εξωστρέφεια (δημιουργούμενο εξαγωγικό δραστηριότητα)
3. Καινοτομία / δημιουργικότητα (νέα καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και καινοτόμες λειτουργικές διαδικασίες)
4. Σημαντικό μέγεθος σε κύκλο εργασιών και απασχόληση/ επαρκής γκάμα προϊόντων για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου ανταγωνισμού
5. Στόχευση σε “niche” παγκόσμιες αγορές
6. Επανακυκλοφορία των πόρων στην εσωτερική αγορά (μεγιστοποίηση του ποσοστού της εγχώριας προστιθέμενης αξίας)
7. Νέες εταιρείες (Δημιουργία νέων επιχειρήσεων)
8. Μικρό αποτύπωμα CO2, NO2, SO2,κλπ / χαμηλή επιβάρυνση του περιβάλλοντος / αξιοποίηση δευτερογενών πρώτων υλών
9. Ομάδες εταιρειών / συνεργασίες.

Επενδυτική προτεραιότητα	3α - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
10. Προϊόντα / Υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας (Premium brands)	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3α - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί**:

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις για επενδύσεις και κεφάλαιο κίνησης:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.
- *Εγγυήσεις*: Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).
- *Τα κεφάλαια συν-επένδυσης (Equity financing*) ως χρηματοδοτικά εργαλεία, επιτρέπουν πολλές φορές την δημιουργία επενδυτικών ταμείων που με την σειρά τους ενισχύουν την κεφαλαιακή βάση επιχειρήσεων στην οποία και συμμετέχουν ως εταίροι. Τα εργαλεία αυτά στοχεύουν κυρίως σε επιχειρήσεις σε τομείς της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών.

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			104,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			57,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	ΕΤΗΣΙΑ
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			47,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	ΕΤΗΣΙΑ
CO05	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			62,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	στήριξη								
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			198,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO29	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			42,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
T4209	Επιχειρηματικές πρωτοβουλίες που υποστηρίζονται από θερμοκοιτίδες	επιχειρηματικές πρωτοβουλίες	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			121,00	Στοιχεία Δικαιούχων	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			85,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις:	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			47,00	Διαχειριστική Αρχή του	ΕΤΗΣΙΑ

Επενδυτική προτεραιότητα		3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις							Προγράμματος	
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			38,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	ΕΤΗΣΙΑ
CO05	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			51,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			162,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO29	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			34,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	εταιρεία								
T4209	Επιχειρηματικές πρωτοβουλίες που υποστηρίζονται από θερμοκοιτίδες	επιχειρηματικές πρωτοβουλίες	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			104,00	Στοιχεία δικαιούχων	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	3c
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1.4
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αναβάθμιση του επιπέδου επιχειρηματικής οργάνωσης και λειτουργίας των ΜΜΕ, στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Τα προβλήματα ανταγωνιστικότητας των ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων πηγάζουν, σε μεγάλο ποσοστό, από το χαμηλό βαθμό της επιχειρηματικής τους οργάνωσης. Ακόμα και σε κλάδους όπου η χώρα έχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα (π.χ. αγροδιατροφή/ βιομηχανία τροφίμων και τουρισμός) η μεγάλη μερίδα της εμπλεκομένων ασχολείται ευκαιριακά χωρίς να αποτελεί για αυτούς κύρια επαγγελματική δραστηριότητα. Παράλληλα, οι δομές στήριξης και οι συλλογικοί φορείς των επιχειρήσεων στην Ελλάδα, ιδιαίτερα των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, δεν είναι επαρκείς και δεν υποστηρίζουν σε

	ικανοποιητικό βαθμό τις ανάγκες τους. Έτσι, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να αναβαθμιστούν, μέσω της αύξησης των επενδύσεων για τον τεχνολογικό και εμπορικό εκσυγχρονισμό τους, την υιοθέτηση της χρήσης των ΤΠΕ, την αύξηση του βαθμού τυποποίησης και πιστοποίησης των προϊόντων, την ανάπτυξη ποιοτικά ολοκληρωμένων υπηρεσιών. Συγχρόνως, η «δημιουργική μίμηση» μέσω μεταφοράς τεχνολογίας, αναμένεται να ενισχύσει τις ικανότητες του παραγωγικού δυναμικού και να συμβάλει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ. Επίσης, στο πλαίσιο της στρατηγικής για την εξασφάλιση διευκολυντών για την μικρομεσαία ελληνική επιχειρηματικότητα, θα πρέπει να ενισχυθούν οι κοινές υποδομές που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη/ αναβάθμιση προηγμένων ικανοτήτων των επιχειρήσεων, οι οποίες θα επηρεάσουν θετικά τόσο τη λειτουργία της επιχείρησης, όσο και την ποιότητα των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών. Μέσω του συγκεκριμένου ειδικού στόχου επιδιώκεται επίσης η δημιουργία του κατάλληλου περιβάλλοντος για την αξιοποίηση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών. Η Ελλάδα διαθέτει μία μεγάλη γκάμα μοναδικών προϊόντων, (π.χ. προϊόντα αγροδιατροφής/ βιομηχανίας τροφίμων, τουριστικού κλάδου), ωστόσο, οι αδυναμίες του συστήματος προτυποποίησης και πιστοποίησης αυτών, εμποδίζει τη θωράκιση τους από προϊόντα άλλων αγορών και την ανάδειξη των μοναδικών χαρακτηριστικών τους. Ο συγκεκριμένος στόχος θα λειτουργήσει στο πλαίσιο της ανάδειξης, κατά προτεραιότητα, των στρατηγικών τομέων της οικονομίας, στους οποίους η Ελλάδα διαθέτει συγκριτικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και οι οποίοι παρουσιάζουν προστιθέμενη αξία στο ΑΕΠ της χώρας, όπως προκύπτει από τη στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης. Τα αποτελέσματα που επιδιώκεται να επιτευχθούν μέσω του συγκεκριμένου ειδικού στόχου είναι τα εξής: • Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και των ελληνικών ΜΜΕ • Διασφάλιση της ποιότητας και της μοναδικότητας των ελληνικών προϊόντων • Ενίσχυση επιχειρηματικότητας μέσω υποδομών στήριξης της λειτουργίας και της συνεργασίας των επιχειρήσεων • Αναβάθμιση της ελληνικής επιχειρηματικότητας, ώστε να την καθιστά ικανή να αξιοποιήσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα ανά τομέα δραστηριοποίησης και να επωφεληθεί από τις αναδιαρθρώσεις των «αλυσίδων αξίας» τα επόμενα χρόνια σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο • Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας που βασίζεται στη γνώση, μέσω της διαφοροποίησης σε τεχνολογίες, προϊόντα και υπηρεσίες που συνδέονται στενά με υφιστάμενες κυρίαρχες τεχνολογίες και την βάση δεξιοτήτων της χώρας.

	• Αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών μέσω της τυποποίησης και πιστοποίησης τους • Αύξηση παραγωγικών επενδύσεων σε επιλεγμένους εμπορεύσιμους τομείς της επιχειρηματικής δραστηριότητας με παράλληλη χρηματοδοτική κάλυψη

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**1.4 - Αναβάθμιση του επιπέδου επιχειρηματικής οργάνωσης και λειτουργίας των ΜΜΕ, στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4212	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) των 9 στρατηγικών τομέων της χώρας	Εκ. Ευρώ	Μετάβαση	6.154,00	2013	6.767,00	Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία	Διετής
T4212	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) των 9 στρατηγικών τομέων της χώρας	Εκ. Ευρώ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	4.476,00	2013	4.922,00	Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία	Διετής

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

Η αναβάθμιση των επιχειρήσεων για τη δημιουργία και την επέκταση των ικανοτήτων τους θα δρομολογηθεί μέσω (α) αναβάθμισης των ίδιων των επιχειρήσεων (π.χ. μέσω τεχνολογικού εκσυγχρονισμού, αύξησης του βαθμού τυποποίησης και πιστοποίησης των προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και μέσω μεταφοράς τεχνολογίας από άλλες ώριμες αγορές) (ειδικός στόχος 1.4) και (β) δημιουργίας δομών και υποδομών που θα διατίθενται στις επιχειρήσεις και θα συμπληρώνουν / επεκτείνουν τις επιχειρησιακές τους ικανότητες (π.χ. δομές εγκατάστασης και λειτουργίας επιχειρήσεων, δομές ανάπτυξης ψηφιακών υποδομών, υποδομές προτυποποίησης / πιστοποίησης προϊόντων και υπηρεσιών).Στο πλαίσιο της συγκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας θα ενισχυθούν δράσεις όπως:

1. Απλοποίηση/ αυτοματοποίηση λειτουργικών δραστηριοτήτων μέσω της εισαγωγής ή/και αύξηση της χρήσης ΤΠΕ στις ΜΜΕ: Υποστήριξη επιχειρήσεων έτσι ώστε να προβούν στην απλοποίηση/ αυτοματοποίηση λειτουργικών δραστηριοτήτων για τη μείωση των λειτουργικού κόστους. Εισαγωγή συστημάτων διαχείρισης σχέσεων με προμηθευτές/πελάτες. Προώθηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών (πχ. με προμηθευτές) μέσω αξιοποίησης των ευζωνικών υποδομών υψηλών ταχυτήτων. Ενίσχυση της διοικητικής πληροφόρησης.

2. Πιστοποίηση λειτουργιών και προϊόντων των επιχειρήσεων: Ενίσχυση δράσεων πιστοποίησης για την ενίσχυση του αισθήματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας προς τις επιχειρήσεις και την αύξηση της αναγνωσιμότητας των προϊόντων.

3. Υποστήριξη δράσεων απόκτησης τεχνογνωσίας για νέα προϊόντα και υπηρεσίες. Ενίσχυση επιχειρήσεων που επιθυμούν να εισάγουν και να αξιοποιήσουν τεχνογνωσία για την αποτελεσματικότερη παραγωγή των προϊόντων τους, μέσω: μελέτη βέλτιστων πρακτικών από το εξωτερικό, ανάπτυξη συνεργασιών ομοειδών επιχειρήσεων, ενίσχυση δράσεων για την οργάνωση και την συστηματική ανταλλαγή γνώσεων και επαγγελματικής εμπειρίας μεταξύ μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, απασχόληση ερευνητικού δυναμικού με εξειδίκευση σε αντικείμενο συναφές με τη δραστηριότητα της επιχείρησης. Οργανωτική καινομία, ενέργειες αναδιάρθρωσης, επαναπροσδιορισμού προϊόντος/υπηρεσίας, αξοποίηση μεθοδολογιών design

4. Στήριξη ρευστότητας (για επενδύσεις για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών): Η αναγκαιότητα της χρηματοδοτικής ενίσχυσης της

επιχειρηματικής δραστηριότητας υπογραμμίζεται και από το γεγονός ότι παρά τη σταδιακή αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας του τραπεζικού τομέα, εκτιμάται ότι για τα πρώτα τουλάχιστον χρόνια της νέας περιόδου, το πρόβλημα της ρευστότητας θα παραμείνει, έστω και με μειούμενη ένταση. Η χρηματοδοτική ενίσχυση της επιχειρηματικότητας κατά την περίοδο 2014-2020 θα αποτελέσει το βασικό στοιχείο της αναπτυξιακής προσπάθειας.

Προτεραιότητα θα δοθεί **στην ενίσχυση μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων** των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους εννέα (9) τομείς προτεραιότητας με αυξημένη προστιθέμενη αξία, όπως εγγυήσεις και επιδοτήσεις επιτοκίου. Με τη στήριξη στις ΜΜΕ, θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις επιχειρηματικές δραστηριότητες που εναρμονίζονται με τη στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και σε άλλες στοχευμένες επενδύσεις

5. Αναβάθμιση υποδομών για την εγκατάσταση και λειτουργία σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων: Αναβάθμιση υποδομών για την εγκατάσταση και τη λειτουργία σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (π.χ. επιχειρηματικά πάρκα, βιομηχανικές περιοχές, μέσω και δημιουργίας συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας, ανεξαρτήτως του μεγέθους του αρωγού, εκθεσιακοί και αποθηκευτικοί χώροι) και τη παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις που εγκαθίστανται σ' αυτές. Η ίδρυση, η οργάνωση, η λειτουργία και ο εκσυγχρονισμός Επιχειρηματικών Πάρκων συμβάλλει στην υποστήριξη της περιφερειακής ανάπτυξης και την προστασία του περιβάλλοντος, στη βελτίωση των υποδομών, ιδιαίτερα σε περιοχές που παρουσιάζουν προβλήματα αναπτυξιακής υστέρησης και περιβαλλοντικής υποβάθμισης, στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των εγκατεστημένων επιχειρήσεων. Ενδεικτικά παραδείγματα υποδομών για την εγκατάσταση και λειτουργία σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων είναι τα agrologistics center, district parks και Hubs (π.χ. στις εμπορευματικές πύλες εισόδου στα μεγάλα λιμάνια της χώρα,για τα προϊόντα του κλάδου της αγροδιατροφής/ βιομηχανίας τροφίμων), οι υπερτοπικές logistics εγκαταστάσεις και τα πρακτορεία.

6. Ανάπτυξη εργαστηριακών υποδομών προτυποποίησης και πιστοποίησης προϊόντων και υπηρεσιών:

- *Ανάπτυξη εθνικού δικτύου εργαστηρίων διαπιστευμένων και κοινοποιημένων στην Ε.Ε για την πιστοποίηση και την προτυποποίηση προϊόντων*, με στόχο την ανάπτυξη προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας και την αύξηση των εξαγωγών σε δυναμικές αγορές του εξωτερικού καθώς και για την ουσιαστική διείσδυση σε νέες αγορές ταχέως αναπτυσσόμενων χωρών. Δικτύωση των εργαστηρίων στη λογική της συμπληρωματικότητας, δημιουργώντας συνθήκες «one-stop-shop» για τις επιχειρήσεις, με παράλληλη διεύρυνση του πεδίου. Δημιουργία μητρώου ελληνικών εργαστηρίων.
- *Ανάπτυξη δομών προτυποποίησης και πιστοποίησης προϊόντων και υπηρεσιών.* Ειδικότερα, ανάπτυξη εθνικού συστήματος τεχνικών προδιαγραφών και τιμολόγησης δημόσιων τεχνικών έργων, ανάθεση αρμοδιοτήτων Οργανισμού Τεχνικής Αξιολόγησης, ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών προτυποποίησης και πιστοποίησης προϊόντων και υπηρεσιών, π.χ. μέσω εκσυγχρονισμού του ηλεκτρονικού συστήματος διάθεσης των προτύπων

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

του ΕΣΥΠ, ανάπτυξης βάσης δεδομένων και δικτυακής πύλης εθνικών και ευρωπαϊκών προτύπων και προδιαγραφών.

Επισημαίνεται ότι η οικονομική ενίσχυση μεγάλων επιχειρήσεων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία δεν επιτρέπεται παρά μόνο έμμεσα και όταν αυτή λειτουργεί σε συνέργεια με ΜΜΕ και εφόσον τα οφέλη είναι περιορισμένα για τη μεγάλη επιχείρηση, και δεν οδηγεί σε εξάρτηση των ΜΜΕ από τη μεγάλη επιχείρηση (π.χ. μέσω συμβάσεων ΤΠΕ).

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Η γενική κατευθυντήρια αρχή για την επιλογή των πράξεων είναι η εστίαση στους πυρήνες οικονομικής δραστηριότητας της χώρας οι οποίοι είναι σε θέση να αναπτύξουν ή να βελτιώσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε όρους τεχνολογίας, καινοτομίας, ποιότητας, συνεργειών, εξωστρέφειας, ενώ ταυτόχρονα ικανοποιούν τις προϋποθέσεις για την επίτευξη της έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας της χώρας.

Ειδικότερα, θα δοθεί προτεραιότητα σε τομείς δυνάμει εξωστρεφείς όπου υπάρχει ικανή και εμβληματική παραγωγή για τη χώρα, η οποία μπορεί περαιτέρω να αυξηθεί σε κλίμακα/ μέγεθος μέσω της συνεργασίας των εμπλεκομένων μερών κατά μήκος της αλυσίδας αξίας. Επιπλέον, οι τομείς αυτοί

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

θα πρέπει να συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά εκείνα (π.χ. κρίσιμη μάζα και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα) που θα καταστήσουν εφικτή την έξυπνη εξειδίκευση. Οι στρατηγικοί τομείς, που αναγνωρίσθηκαν και καταγράφηκαν στο νέο αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας, θα ενισχυθούν κατά προτεραιότητα και είναι οι εξής: ο αγροδιατροφικός/ βιομηχανίας τροφίμων τομέας, ο τομέας της ενέργειας, ο τομέας του περιβάλλοντος, ο τομέας ΤΠΕ, ο τομέας Μεταφορών/ Logistics, ο τομέας της υγείας/φαρμάκων, ο τομέας των υλικών/ κατασκευών, ο τομέας του τουρισμού και ο τομέας των πολιτιστικών και δημιουργικών βιομηχανιών.

Επίσης, η επιλογή των πράξεων θα πρέπει να ακολουθεί ως κατευθυντήρια αρχή τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για τις επιχειρήσεις του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος και ειδικά για την αύξηση απασχόλησης σε επιχειρηματικές δραστηριότητες έντασης γνώσης. Τα χαρακτηριστικά αυτά επιδεικνύουν ισχυρές αναπτυξιακές προοπτικές γεγονός που συνέβαλλε στην επιλογή και στην υιοθέτηση τους. Ως εκ τούτου, η επιλογή των δικαιούχων καθώς και των περιοχών παρέμβασης έχουν άμεση σύνδεση με τα εξής χαρακτηριστικά:

1. Θετικά αποτελέσματα και οικονομική προοπτική/ ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων
2. Εξωστρέφεια (δημιουργούμενο εξαγωγικό δραστηριότητα)
3. Καινοτομία / δημιουργικότητα (νέα καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και καινοτόμες λειτουργικές διαδικασίες)
4. Σημαντικό μέγεθος σε κύκλο εργασιών και απασχόληση/ επαρκής γκάμα προϊόντων για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου ανταγωνισμού
5. Στόχευση σε “niche” παγκόσμιες αγορές
6. Επανακυκλοφορία των πόρων στην εσωτερική αγορά (μεγιστοποίηση του ποσοστού της εγχώριας προστιθέμενης αξίας)
7. Νέες εταιρείες (Δημιουργία νέων επιχειρήσεων)
8. Μικρό αποτύπωμα CO2**,** NO2, SO2,κλπ / χαμηλή επιβάρυνση του περιβάλλοντος
9. Ομάδες εταιρειών / συνεργασίες.
10. Προϊόντα / Υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας (Premium brands).

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το**

περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί:

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις για επενδύσεις και κεφάλαιο κίνησης:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.
- *Εγγυήσεις*: Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
αριθ. 1303/2013.	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα	**3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών**								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			168,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			17,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	επιχορηγήσεις								
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			159,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			34,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
T4213	Αριθμός υποδομών εγκατάστασης υποδοχής επιχειρήσεων (επιχειρηματικά πάρκα) που ενισχύονται	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			1,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			138,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις:	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			14,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις								
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			130,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			27,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
T4213	Αριθμός υποδομών εγκατάστασης υποδοχής επιχειρήσεων (επιχειρηματικά πάρκα) που ενισχύονται	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	3d
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1.5
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση εξαγωγών ελληνικών επιχειρήσεων, κατά προτεραιότητα στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Την περίοδο 2008-2013, οι εξαγωγές της Ελλάδας μειώθηκαν κατά 5,8%[1], ως απόρροια της οικονομικής κρίσης και του στρεβλού οικονομικού μοντέλου ανάπτυξης. Τη μεγαλύτερη επίπτωση υφίσταται ο δευτερογενής τομέας, ο οποίος μειώθηκε από 19,2% το 2008 σε 16,4% το 2012 και οφείλεται στη καθίζηση της εγχώριας ζήτησης και στην εξυπηρέτηση των αναγκών της εσωτερικής αγοράς και όχι στην εξωστρέφεια. Η εξωστρέφεια αφορά στην ικανότητα της επιχείρησης να παράγει προϊόντα ή υπηρεσίες καινοτόμα ή μη, τα οποία έχουν ισχυρό εξαγωγικό προσανατολισμό και δυνατότητα αύξησης της εξαγωγικής δραστηριότητας της ελληνικής οικονομίας αλλά και της διάχυσης των ελληνικών προϊόντων στην παγκόσμια αγορά. Η επίτευξη του παραπάνω στόχου στηρίζεται στην ικανότητα των ελληνικών επιχειρήσεων όχι απλά να βελτιώσουν την εξαγωγική τους επίδοση αλλά να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις αποτελεσματικής ένταξής τους στα διεθνή δίκτυα παραγωγής και εμπορίας προϊόντων και υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό, παρουσιάζεται η ανάγκη υποστήριξης της ποιοτικής επιχειρηματικότητας, με ικανότητα και δυναμική διείσδυσης στις αγορές του εξωτερικού. Η μετάβαση στο εξωστρεφές αναπτυξιακό μοντέλο απαιτεί ένα στρατηγικό σχέδιο για την εξωστρέφεια, στο οποίο θα έχουν αναγνωριστεί, τεκμηριωθεί και συμφωνηθεί οι αγορές–στόχοι, τα προϊόντα–στόχοι και υποστήριξη της εξαγωγικής ωριμότητας. Ωστόσο, η Ελλάδα θα διασφαλίσει τη συμμόρφωση οποιασδήποτε κρατικής ενίσχυσης, στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος, με τους διαδικαστικούς και ουσιαστικούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων που ισχύουν κατά τη χρονική στιγμή κατά την οποία χορηγείται η κρατική ενίσχυση. Έτσι, αναφορικά με την ανάπτυξη και την προώθηση της

	εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων, η Ελλάδα δεν θα παρέχει οποιαδήποτε είδος εξαγωγικής επιδότησης .Ο Ειδικός Στόχος απαντά σε αυτή την ανάγκη στο πλαίσιο μίας ευρύτερης ευρωπαϊκής προτεραιότητας για ανάπτυξη των επιχειρήσεων σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές χωρίς όμως τη παροχή επιδότησης των εξαγωγών. Παραγωγικοί ανταγωνιστικοί και εν δυνάμει εξωστρεφείς τομείς, όπως ο τουρισμός και ο πολιτισμός, οι ΤΠΕ, η ενέργεια, η υγεία και τα φάρμακα, η αγροδιατροφή/βιομηχανία τροφίμων, η μεταποίηση και οι υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις, αποκτούν κεντρικό ρόλο στην κατανομή πόρων και επενδύσεων στο πλαίσιο της στρατηγικής για την εξωστρέφεια. Ο Ειδικός Στόχος καλείται να υποστηρίξει επιχειρήσεις που διαθέτουν ή έχουν προοπτικές εξωστρέφειας. Μέσα από ενεργητική υποστήριξη, οι επιχειρήσεις πρέπει να αυξήσουν σταδιακά την εξαγωγική τους δραστηριότητα, με βιώσιμο τρόπο. Επίσης υποστηρίζει την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων λειτουργίας για την ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας και τη βελτίωση της δυνατότητας διεθνοποίησης.Τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα είναι: • Αύξηση του αριθμού των εξαγωγικών επιχειρήσεων και επέκταση των εξαγώγιμων προϊόντων και υπηρεσιών σε νέες αγορές και, βελτίωση των δεικτών εξωστρέφειας της ελληνικής οικονομίας • Μετατόπιση της εγχώριας παραγωγής σε διεθνώς εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες, αξιοποιώντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας • Αύξηση του μεγέθους της επιχειρηματικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους στις διεθνείς αγορές • Ανάπτυξη επιχειρηματικών μοντέλων ολοκλήρωσης της αλυσίδας αξίας και επίτευξης συνεργειών και οικονομιών κλίμακας • Βελτίωση των χαρακτηριστικών εξωστρέφειας της ελληνικών ΜΜΕ *[1] Πηγή:ΕΛΣΤΑΤ*

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**1.5 - Αύξηση εξαγωγών ελληνικών επιχειρήσεων, κατά προτεραιότητα στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4214	Εξαγωγές ελληνικών επιχειρήσεων στους 9 στρατηγικούς τομείς της χώρας	Εκ. Ευρώ	Μετάβαση	1.286,00	2012	1.387,00	ΕΛΣΤΑΤ	Ετήσια
T4214	Εξαγωγές ελληνικών επιχειρήσεων στους 9 στρατηγικούς τομείς της χώρας	Εκ. Ευρώ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	113,00	2012	121,00	ΕΛΣΤΑΤ	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας θα πρέπει να στηρίξουν την ικανότητα των ελληνικών επιχειρήσεων όχι απλά να βελτιώσουν την εξαγωγική τους επίδοση αλλά να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις μιας ουσιαστικής και αποτελεσματικής ένταξής τους στα διεθνή δίκτυα παραγωγής και εμπορίας προϊόντων και υπηρεσιών.

Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να κινηθούν στις παρακάτω στρατηγικές κατευθύνσεις:

- Αποκατάσταση και διερεύνηση της εθνικής εξαγωγικής βάσης. Αφορά σε δράσεις στήριξης της δημιουργίας μιας νέας βάσης επιχειρήσεων, με την εξωστρέφεια στον επιχειρηματικό προσανατολισμό. Μέσα από ενεργητική υποστήριξη, οι επιχειρήσεις πρέπει να αυξήσουν σταδιακά την εξαγωγική τους δραστηριότητα, με βιώσιμο τρόπο.
- Υποστήριξη και προώθηση καινοτομικών και «μοναδικών» προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, διασφάλιση ποιότητας του ελληνικού προϊόντος και βελτίωση της εικόνας του για την προώθηση ως premium brand. Η επιδίωξη αυτή σχετίζεται με την ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας των ελληνικών προϊόντων διεθνώς με δεδομένο ότι η εξωστρέφεια προϋποθέτει μεταξύ άλλων: επαρκή παραγωγική δυναμικότητα, πιστοποίηση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών κατά τρόπο αναγνωρίσιμο για τη διεθνή αγορά καθώς και ενίσχυση της γκάμας των προϊόντων.
- Διατήρηση και στήριξη της εξωστρεφούς ανταγωνιστικότητας των παραδοσιακών εξαγωγικών επιχειρήσεων. Αφορά στη διατήρηση και αναβάθμιση της εξαγωγικής ανταγωνιστικότητας των παραδοσιακών εξαγωγέων της ελληνικής οικονομίας, που καλύπτουν σήμερα περίπου το 80% των ελληνικών εξαγωγών.
- Ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων λειτουργίας που θα επιτρέψουν την ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας και τη βελτίωση της δυνατότητας διεθνοποίησης των επιχειρήσεων. Τα νέα επιχειρηματικά μοντέλα θα πρέπει να ευνοούν την ανάπτυξη συνεργασιών σε όλο το εύρος της αλυσίδας αξίας καλύπτοντας τις ιδιαίτερες ανάγκες των ΜΜΕ που σχετίζονται με την απόκτηση ικανού μεγέθους δραστηριότητας και επιπέδου συμπληρωματικότητας των προσφερόμενων προϊόντων / υπηρεσιών.

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας θα ενισχυθούν δράσεις όπως:

1. Υποστήριξη επιχειρήσεων για αναζήτηση ευκαιριών σε νέες αγορές του εξωτερικού: Στήριξη της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων (κατά προτεραιότητα στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας) για τη διείσδυση τους σε νέες αγορές ταχέως αναπτυσσόμενων χωρών.

Ενδεικτικές παρεμβάσεις είναι οι εξής: Οργάνωση και λειτουργία μηχανισμών πληροφόρησης και ενημέρωσης, εξειδικευμένες μελέτες αγοράς (market analysis από εξειδικευμένες εταιρείες συμβούλων (στην Ελλάδα και σε ευρωπαϊκό επίπεδο) αλλά και από το φορέα "Enterprise Greece" που συστάθηκε ειδικά για αυτό το σκοπό) και ανταγωνισμού, εξειδικευμένες μελέτες βιωσιμότητας για την πρόσβασης σε αγορές και διάθεση προϊόντων, δημιουργία συνεργιών (με την ενεργή συμμετοχή των συλλογικών φορέων του ιδιωτικού τομέα) για την προώθηση εξωστρεφών επιχειρήσεων, Ενδυνάμωση της οικονομικής διπλωματίας για προώθηση και δικτύωση των ελληνικών επιχειρήσεων, οργάνωση ειδικών επιχειρηματικών αποστολών στις χώρες στόχους, Επισκέψεις δειγματισμού, Συμμετοχή σε εκθέσεις, ημερίδες, συνέδρια, κλπ στις χώρες στόχους

2. Βελτίωση ικανότητας εξυπηρέτησης υφιστάμενων αγορών: Στήριξη της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων για την περαιτέρω διείσδυση τους σε αγορές που ήδη δραστηριοποιούνται (κατά προτεραιότηταστους εννέα (9) τομείς προτεραιότητας της χώρας).

Ενδεικτικές παρεμβάσεις είναι οι εξής: Παροχή επιτόπιων εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ανάπτυξη της εξαγωγικής ωριμότητας, μελέτες αναδιοργάνωσης και ανάπτυξης εξωστρεφούς μοντέλου λειτουργίας των επιχειρήσεων, ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων διαχείρισης των απαιτήσεων ποιότητας και όγκου προϊόντων, ανάπτυξη συστημάτων επικοινωνίας και συνεργασίας με πελάτες του εξωτερικού, ανάπτυξη δικτύων και συνεργασιών

3. Αναβάθμιση της εικόνας των ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό: Ενίσχυση επιχειρήσεων για την διασφάλιση της ποιότητας και καθιέρωση των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών.

Ενδεικτικές παρεμβάσεις είναι οι εξής: Σχεδιασμός πρωτότυπων ελληνικών προϊόντων, ανάπτυξη «έξυπνης εξειδίκευσης», τυποποίηση, πιστοποίηση και σήμανση των ελληνικών προϊόντων με υιοθέτηση διεθνώς αναγνωρισμένων προτύπων, προώθηση των ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές μέσω ενεργειών σχεδιασμού (π.χ. ενιαίου ‘concept’, premium brands), πραγματοποίηση συνδυαστικών δράσεων προβολής διαφορετικών κλάδων στο εξωτερικό (π.χ. τουρισμός, πολιτισμός, εστίαση), συμμετοχή σε δράσεις προβολής στο εξωτερικό (π.χ. αναγνωρισμένες εκθέσεις)

4. Συνεργασίες, συμπράξεις ή / και ανάπτυξη δικτύων επιχειρήσεων που είναι ομοειδείς, συμπληρωματικές ή ανήκουν στην ίδια αλυσίδα αξίας. Ενίσχυση των επιχειρήσεων που συμπράττουν για την εκτέλεση κοινών δραστηριοτήτων ή υποδομών μέσω της συστέγασης και της ομαδοποίησης

επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για την αξιοποίηση οικονομιών κλίμακας. Σημειώνεται ότι οι συνεργασίες μεταξύ ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων, θεωρούνται απαραίτητες για την εξασφάλιση των προϋποθέσεων διεθνοποίησης των επιχειρήσεων. Επίσης, ενίσχυση της ανάπτυξης δράσεων και μηχανισμών δόμησης και ανάπτυξης «τοπικών αλυσίδων αξίας» (place-based support services) με έμφαση στα ποιοτικά και καινοτομικά προϊόντα και υπηρεσίες και με γνώμονα την ενδογενή ταυτότητα, τις τοπικές/ υπερ-τοπικές διασυνδέσεις.

Παραδείγματα κλάδων όπου μπορούν να εφαρμοστούν για το σκοπό αυτό παρόμοιες δράσεις είναι:

- *Τουρισμός:* Συνεργασίες με τουριστικούς οργανισμούς, ταξιδιωτικούς πράκτορες και άλλους φορείς της αγοράς για την υλοποίηση από κοινού προγραμμάτων προβολής. Προώθηση της επιχειρηματικής συνεργασίας για την επίτευξη συνεργειών και συμπληρωματικότητας για την αντιμετώπιση του κατακερματισμού της προσφοράς. Ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ τουριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων άλλων τομέων που άμεσα συνεισφέρουν στην τουριστική δραστηριότητα για τη δημιουργία συνολικής εμπειρίας, και την ενίσχυση της ταυτότητας του τουριστικού προϊόντος.
- *Αγροδιατροφή/ Βιομηχανία τροφίμων:* Δυνατότητα συνεργασιών στον τομέα της αγροδιατροφής σε όλο το μήκος της αλυσίδας του (πρωτογενής παραγωγή, μεταποίηση , διάθεση). Δημιουργία της απαιτούμενης κρίσιμης μάζας στο προϊοντικό μίγμα και τις διαθέσιμες ποσότητες για την κάλυψη των αναγκών των αγορών του εξωτερικού. Επίτευξη οικονομιών κλίμακας με κοινές δράσεις των επιχειρήσεων σχετικά με την ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτομιών και νέων τεχνολογιών, την διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας και τον περιορισμό του κόστους παραγωγής και διακίνησης. Ενίσχυση συνεργασιών για την προώθηση των προϊόντων
- *Εφοδιαστική Αλυσίδα (logistics):* Συνεργασίες μεταξύ παρόχων logistics για την αύξηση της πληρότητας των οχημάτων, τη μείωση των άδειων οχηματο-χιλιομέτρων. Συνεργασίες παρόχων logistics κατά τη διανομή για αύξηση της πληρότητας του στόλου μέσω ανασχεδιασμού της δρομολόγησης. Συνεργασίες μεταξύ των πελατών logistics για την αναζήτηση των προμηθευτών μέσω e-procurement & ανάπτυξης marketplaces e-freight, κτλ. Οριζόντιες συνεργασίες μεταξύ suppliers & customers για τη διαμόρφωση της παραγγελίας μέσω καινοτόμων οργανωτικών και πληροφοριακών εργαλείων (VMI - Vendor Managed Inventory, CPFR - Collaborative Planning Forecasting Replenishment). Στήριξη συνεργατικών σχημάτων παροχής υπηρεσιών Logistics προς τρίτους (3PL) και επιχειρηματικών σχεδίων 4PL και LLP (Lead Logistics Providers).

Οριζόντιες συνέργειες Αεροπορικών εταιρειών και διαμεταφορέων, για την αύξηση των transit εμπορευμάτων (RFS). Συνεργασίες παρόχων για την παροχή υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας (πχ συναρμολόγηση, groupage, ανακατασκευή, συντήρηση, showrooms, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, business centers, κτλ). Συνεργασίες παρόχων ή/και μεταφορέων ή/και port operators ή/και εμπορευματικών πυλών για την παροχή υπηρεσιών μεγάλης κλίμακας (εικονικό cluster εφοδιαστικής αλυσίδας σε γεωγραφικές ζώνες). Συνεργασίες (με την ενεργή συμμετοχή των συλλογικών φορέων του ιδιωτικού τομέα) για την προώθηση / προβολή των ελληνικών logistics διεθνώς και συμμετοχής στις διεθνείς μεταφορικές

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

ροές.

- *Δημιουργική Βιομηχανία:* Δημιουργία ολοκληρωμένων παραγωγικών συστημάτων και δικτύων επιχειρήσεων στην δημιουργική βιομηχανία. Ανάπτυξη δικτύων επιχειρήσεων κοινού σκοπού και αντικειμένου και δημιουργία πόλων ανταγωνιστικότητας για την μεταφορά τεχνογνωσίας, την ανάπτυξη έρευνας σε νέα υλικά, την υποστήριξη της εξωστρέφειας (πόλος ανταγωνιστικότητας εξαγωγών Θεσσαλονίκης) και τη δημιουργία πόλου ανταγωνιστικότητας για την μόδα και την σύνδεση με τον πολιτισμό στην Αττική. Δημιουργία ενός καθετοποιημένου και ολοκληρωμένου παραγωγικού συστήματος πρωτογενούς παραγωγής και βιομηχανοποίησης/μεταποίησης φυσικού μεταξιού, στο νομό Έβρου (περιοχή Σουφλίου). Παράλληλη ανάπτυξη του Δικτύου παραγωγής μεταξιού σε όλες τις περιοχές της Ελλάδος που έχουν τις προϋποθέσεις.

Δημιουργία ολοκληρωμένου πόλου υποστήριξης της εξωστρέφειας μόδας στη Θεσσαλονίκη και αντίστοιχου πόλου στην Αττική σε συνδυασμό της μόδας και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Δημιουργία δικτύων συνεργασίας με άλλες επιχειρήσεις στην αλυσίδα αξίας με στόχο την ολοκλήρωση (integration) και την επίτευξη κρίσιμων μεγεθών ικανών να αντέξουν στον παγκόσμιο ανταγωνισμό και να αξιοποιήσουν ευκαιρίες στις διεθνείς αγορές (π.χ. δυνατότητα ανάληψης μεγάλου μεγέθους παραγγελιών, δυνατότητα παραγωγής σύνθετων προϊόντων). Ως παράδειγμα αναφέρεται η δυνατότητα δημιουργίας παραγωγικού συστήματος με δικτύωση υπαρχόντων επιχειρήσεων και συμπλήρωση του δικτύου με νέες επιχειρήσεις ή/και παραγωγικές μονάδες εξειδικευμένης και καινοτομικής τεχνολογίας στον κλάδο της κλωστοϋφαντουργίας-ένδυσης, με σκοπό την παραγωγή ενδυμάτων εργασίας εντάσεως τεχνολογίας και ειδικών προδιαγραφών καθώς και μέσων ατομικής προστασίας για μεγάλους θεσμικούς αγοραστές σε ΗΠΑ, χώρες Λατινικής Αμερικής, Ρωσία, Ασία κλπ

- *Υλικά:* Ενίσχυση των συνεργασιών μεταξύ των μερών της αλυσίδας αξίας, μεταξύ των προμηθευτών α' υλών με τους παραγωγούς, ή μεταξύ των παραγωγών με τις επιχειρήσεις συλλογής οικοδομικών αποβλήτων, και λαμβάνοντας υπόψη σχετικές δράσεις διαχείρισης αποβλήτων, μπορεί να συμβάλει σε σημαντική μείωση του κόστους και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας. Φαίνεται αυτό να είναι εφικτό σε επιχειρήσεις που διαχειρίζονται κεραμικά προϊόντα. Γενικότερα, εμφανίζεται δυνατότητα θετικών προοπτικών στην ανάπτυξη της αγοράς των δευτερογενών πρώτων υλών, ως αποτέλεσμα της υποστήριξης της ανακύκλωσης από το ΕΠΑνΕΚ και ανάκτησης εμπορεύσιμου υλικού.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Η γενική κατευθυντήρια αρχή για την επιλογή των πράξεων είναι η εστίαση στους πυρήνες οικονομικής δραστηριότητας της χώρας οι οποίοι είναι σε θέση να αναπτύξουν ή να βελτιώσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε όρους τεχνολογίας, καινοτομίας, ποιότητας, συνεργειών, εξωστρέφειας, ενώ ταυτόχρονα ικανοποιούν τις προϋποθέσεις για την επίτευξη της έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας της χώρας.

Ειδικότερα, θα δοθεί προτεραιότητα σε τομείς δυνάμει εξωστρεφείς όπου υπάρχει ικανή και εμβληματική παραγωγή για τη χώρα, η οποία μπορεί περαιτέρω να αυξηθεί σε κλίμακα/ μέγεθος μέσω της συνεργασίας των εμπλεκομένων μερών κατά μήκος της αλυσίδας αξίας. Επιπλέον, οι τομείς αυτοί θα πρέπει να συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά εκείνα (π.χ. κρίσιμη μάζα και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα) που θα καταστήσουν εφικτή την έξυπνη εξειδίκευση. Οι στρατηγικοί τομείς, που αναγνωρίσθηκαν και καταγράφηκαν στο νέο αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας, θα ενισχυθούν κατά προτεραιότητα και είναι οι εξής: ο αγροδιατροφικός/ βιομηχανίας τροφίμων τομέας, ο τομέας της ενέργειας, ο τομέας του περιβάλλοντος, ο τομέας ΤΠΕ, ο τομέας Μεταφορών/ Logistics, ο τομέας της υγείας/φαρμάκων, ο τομέας των υλικών/ κατασκευών, ο τομέας του τουρισμού και ο τομέας των πολιτιστικών και δημιουργικών βιομηχανιών.

Επίσης, η επιλογή των πράξεων θα πρέπει να ακολουθεί ως κατευθυντήρια αρχή τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για τις επιχειρήσεις του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος. Τα χαρακτηριστικά αυτά επιδεικνύουν ισχυρές αναπτυξιακές προοπτικές γεγονός που συνέβαλλε στην επιλογή και στην υιοθέτηση τους. Ως εκ τούτου, η επιλογή των δικαιούχων καθώς και των περιοχών παρέμβασης έχουν άμεση σύνδεση με τα εξής χαρακτηριστικά:

1. Θετικά αποτελέσματα και οικονομική προοπτική/ ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

2. Εξωστρέφεια (δημιουργούμενο εξαγωγικό δραστηριότητα)
3. Καινοτομία / δημιουργικότητα (νέα καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και καινοτόμες λειτουργικές διαδικασίες)
4. Σημαντικό μέγεθος σε κύκλο εργασιών και απασχόληση/ επαρκής γκάμα προϊόντων για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου ανταγωνισμού
5. Στόχευση σε "niche" παγκόσμιες αγορές
6. Επανακυκλοφορία των πόρων στην εσωτερική αγορά (μεγιστοποίηση του ποσοστού της εγχώριας προστιθέμενης αξίας)
7. Νέες εταιρείες (Δημιουργία νέων επιχειρήσεων)
8. Μικρό αποτύπωμα CO2, NO2, SO2,κλπ / χαμηλή επιβάρυνση του περιβάλλοντος
9. Ομάδες εταιρειών / συνεργασίες.
10. Προϊόντα / Υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας (Premium brands)

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί**:

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις για επενδύσεις και κεφάλαιο κίνησης:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.
- *Εγγυήσεις*: Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).
- *Τα κεφάλαια συν-επένδυσης (Equity financing*) ως χρηματοδοτικά εργαλεία, επιτρέπουν πολλές φορές την δημιουργία επενδυτικών ταμείων που με την σειρά τους ενισχύουν την κεφαλαιακή βάση επιχειρήσεων στην οποία και συμμετέχουν ως εταίροι. Τα εργαλεία αυτά στοχεύουν κυρίως σε

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

επιχειρήσεις σε τομείς της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών.

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			121,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			26,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			101,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			12,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση								
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			98,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			21,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			82,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			10,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	4a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1.6
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση διείσδυσης των νέων μορφών ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Δύο από τις σημαντικότερες προτεραιότητες του τομέα της ενέργειας για την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», είναι η ανάπτυξη βιώσιμης επιχειρηματικότητας και η μεγαλύτερη διείσδυση και αξιοποίηση των ΑΠΕ. Η Ελλάδα εμφανίζει ένα υψηλό δυναμικό ΑΠΕ σε όλες τις περιφέρειες της το οποίο θα έχει τη δυνατότητα να το αξιοποιήσει έτσι ώστε αφενός να επιτύχει τους στόχους της στρατηγικής Ευρώπη 2020 και αφετέρου να προάγει την παραγωγή και τη διανομή ενέργειας από ΑΠΕ, ως μία πολλά υποσχόμενη επιχειρηματική δραστηριότητα. Συγκεκριμένα, τα νησιά του Αιγαίου διαθέτουν σημαντικό δυναμικό ηλιακής, αιολικής και γεωθερμικής ενέργειας, η Ήπειρος και η Στερεά Ελλάδα παρουσιάζουν το υψηλότερο δυναμικό για μικρά υδροηλεκτρικά έργα ενώ η Μακεδονία και η Θράκη παρουσιάζουν δυνατότητες αξιοποίησης της βιομάζας και της γεωθερμικής ενέργειας. Τα τελευταία χρόνια γίνεται μια συνεχής προσπάθεια αξιοποίησης αυτού του δυναμικού, με σκοπό την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης και τη διασφάλιση ενεργειακού εφοδιασμού αλλά και την ικανοποίηση των δεσμεύσεων της χώρας για την υψηλότερη διείσδυση των ΑΠΕ στο ελληνικό ενεργειακό σύστημα. (Στόχος της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι το 20% της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας το 2020 να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας). Έτσι, ο συγκεκριμένος ειδικός στόχος ακουμπάει στην δυναμικότητα των ΑΠΕ της χώρας, με σκοπό την περαιτέρω εκμετάλλευση τους. Συγκεκριμένα, ο ειδικός στόχος αποσκοπεί στην αξιοποίηση ενεργειακών καλλιεργειών, οργανικών υπολειμμάτων αγροτικής

	και δασικής προέλευσης, αλλά και αποβλήτων (βιομηχανικά και αστικά λύματα), με σκοπό την παραγωγή ενεργείας (κυρίως βιοαέριο/ βιομεθάνιο και βιοκαύσιμα) σε αγροτικές περιοχές, ΒΙΠΕ και αστικά κέντρα. Η ανάπτυξη τέτοιου είδους επιχειρηματικότητας αναμένεται να έχει θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον καθώς θα αξιοποιηθούν αγροτικά και κτηνοτροφικά απόβλητα που σε διαφορετική περίπτωση θα αποβάλλοντας στο περιβάλλον. Σημειώνεται ότι σήμερα στην Ελλάδα παράγονται 18 εκ. τόνοι υποπροϊόντων που διοχετεύονται ετησίως ανεξέλεγκτα ανά επικράτεια από 50.000 ΜΜΕ του πρωτογενή τομέα. Επίσης, στο πλαίσιο του ειδικού στόχου είναι και η αξιοποίηση της γεωθερμικής ενέργειας. Όντας μία φθηνή και ήπια ανανεώσιμη πηγή ενέργειας, με άμεσα ενεργειακά και περιβαλλοντικά οφέλη, οι προοπτικές ανάπτυξης εφαρμογών γεωθερμίας στην Ελλάδα είναι σημαντικές, ειδικά σε ότι αφορά στην ηλεκτροπαραγωγή, την παραγωγή θερμότητα καθώς και τη χρήση γεωθερμικών αντλιών θερμότητας για θέρμανση και ψύξη. Η Ελλάδα διαθέτει γεωθερμικά πεδία με σημαντικές προοπτικές για την ανάπτυξη εφαρμογών κυρίως σε νησιωτικές περιοχές, όπως η Μήλος, η Νίσυρος, η Χίος και η Λέσβος καθώς και στη Βόρεια Ελλάδα όπως στην Αλεξανδρούπολη, στην Ξάνθη και στην Καβάλα. Επίσης, στο πλαίσιο του ειδικού στόχου είναι και η αξιοποίηση των τεχνολογιών ΑΠΕ που η έγγχυση της παραγόμενης ενέργειας γίνεται υπό βέλτιστη συνεργασία με το Δίκτυο συνεισφέροντας στην ευστάθειά του. Τα αποτελέσματα που επιδιώκεται να επιτευχθούν είναι τα εξής: • Αύξηση της συμμετοχής νέων μορφών ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο • Ανάπτυξη υγιούς επιχειρηματικής, φιλικής προς το περιβάλλον, δραστηριότητας

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**1.6 - Αύξηση διείσδυσης των νέων μορφών ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4215	Μερίδιο των ΑΠΕ στην Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας	%	Μετάβαση	13,83	2012	20,00	ΥΠΕΚΑ [Έκθεση προόδου για τις ΑΠΕ (στο πλαίσιο του άρθρου 22 της Οδηγίας 2009/28/EC)]	Ετήσια
T4215	Μερίδιο των ΑΠΕ στην Ακαθάριστη Τελική Κατανάλωση Ενέργειας	%	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	13,83	2012	20,00	ΥΠΕΚΑ [Έκθεση προόδου για τις ΑΠΕ (στο πλαίσιο του άρθρου 22 της Οδηγίας 2009/28/EC)]	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας θα πρέπει να στηρίξουν την ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας σχετικά με την παραγωγή ενέργειας και θερμότητας από βιομάζα και γεωθερμία. Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας θα ενισχυθούν δράσεις όπως:

1. Ενίσχυση επιχειρήσεων παραγωγής θερμότητας και συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) μέσω της εκμετάλλευσης οργανικών υπολειμμάτων: Στη συγκεκριμένη δράση εντάσσονται ενέργειες για την υποστήριξη δημιουργίας εγκαταστάσεων παραγωγής θερμότητας και συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) από υπολειμματικές μορφές (υπολείμματα γεωργικών καλλιεργειών και αγροτικών βιομηχανιών, υπολείμματα δασικών υλοτομιών και δασικών βιομηχανιών, και κτηνοτροφικά υπολείμματα) και απόβλητα κοντά σε οικισμούς, ΒΙΠΕ και αγροτικές περιοχές.

Έμφαση θα δοθεί στην υποστήριξη για την ανάπτυξη κεντρικών μονάδων αναερόβιας χώνευσης, για τη διείσδυση τεχνολογιών αναερόβιας χώνευσης που θα συνεισφέρει στην αξιοποίηση των τοπικά παραγόμενων πτηνο-κτηνοτροφικών υπολειμμάτων και υπολειμμάτων γεωργικών βιομηχανιών. Παράλληλα, θα υποστηριχθούν μικρές αγροτικές-κτηνοτροφικές μονάδες για την επιτόπου παραγωγή και αξιοποίηση ενέργειας (ιδιοκατανάλωση). Αξίζει να σημειωθεί ότι ΜΜΕ του πρωτογενή τομέα στην Ελλάδα είναι ως επί το πλείστον οικογενειακού χαρακτήρα και δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να προβούν σε επενδύσεις έργων ΑΠΕ χωρίς τη σχετική τεχνο-οικονομική υποστήριξη. Από την άλλη πλευρά, δημιουργούν τεράστια προβλήματα μόλυνσης του περιβάλλοντος, για τα οποία επιβαρύνονται με πρόστιμα από τις τοπικές Διευθύνσεις Περιβάλλοντος.

Επιπλέον στην συγκεκριμένη κατηγορία εντάσσεται και η υποστήριξη για τη δημιουργία εφοδιαστικών αλυσίδων και ηλεκτρονικών αγορών. Ειδικότερα, προτείνεται η ανάπτυξη και υποστήριξη ολοκληρωμένων εφοδιαστικών αλυσίδων βιομάζας προερχόμενης από γεωργικά/δασικά υπολείμματα, ενεργειακές καλλιέργειες καθώς και πτηνο-κτηνοτροφικά υπολείμματα, οι οποίες θα περιλαμβάνουν μεγάλο αριθμό πρώτων υλών αλλά και μεγάλων ποσοτήτων αυτών, ώστε να εξασφαλίζεται απρόσκοπτη προμήθεια πρώτης ύλης με αποδεκτά ποιοτικά αλλά και ποσοτικά χαρακτηριστικά προς τις

Επενδυτική προτεραιότητα	4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές

μονάδες ενεργειακής μετατροπής, όλο το χρόνο.

Κατά το σχεδιασμό δράσεων αξιοποίησης της βιομάζας θα τεθούν κριτήρια που αφορούν στο ύψος των εκπομπών αερίων, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στα αιωρούμενα σωματίδια. Ειδικότερα, προκειμένου να περιοριστούν οι αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και την ποιότητα της ατμόσφαιρας, θα τεθούν όρια αποδεκτών εκπομπών βάσει των σχετικών Ευρωπαϊκών οδηγιών και της σχετικής εθνικής νομοθεσίας, λαμβάνοντας υπόψη και παράγοντες που σχετίζονται με τις κλιματικές, ατμοσφαιρικές και λοιπές συνθήκες και χαρακτηριστικά κάθε επιμέρους περιοχής (ποιότητα του αέρα στα μεγάλα αστικά συγκροτήματα, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, κτλ.).

2. Ενίσχυση επιχειρήσεων για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας μέσω εφαρμογών γεωθερμίας: Σκοπός της συγκεκριμένης δράσεις είναι η στήριξη των επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας μέσω εφαρμογών γεωθερμίας για την υλοποίηση επενδύσεων. Στο πλαίσιο αυτό προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί σε ώριμα από πλευράς αδειοδοτήσεων έργα.

3. Ενίσχυση επιχειρήσεων για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας υπό συνθήκες βέλτιστης συνεργασίας με το Δίκτυο όσον αφορά τη συνεπικουρία της αξιόπιστης λειτουργίας του δικτύου: Σκοπός της συγκεκριμένης δράσεις είναι η στήριξη των επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας μέσω τεχνολογιών ΑΠΕ που έχουν ιδιαίτερα λειτουργικά χαρακτηριστικά τα οποία εξασφαλίζουν την έγγχυση της ενέργειας με παράλληλη ενίσχυση ή και αύξηση των λειτουργικών χαρακτηριστικών του ηλεκτρικού δικτύου συμβάλοντας στην αξιόπιστη λειτουργία του για την εξυπηρέτηση του φορτίου.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα

Επενδυτική προτεραιότητα	4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές

κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Η επιλογή των πράξεων θα πρέπει να ακολουθεί ως κατευθυντήρια αρχή τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για τις επιχειρήσεις του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος. Τα χαρακτηριστικά αυτά επιδεικνύουν ισχυρές αναπτυξιακές προοπτικές γεγονός που συνέβαλλε στην επιλογή και στην υιοθέτηση τους. Ως εκ τούτου, η επιλογή των δικαιούχων καθώς και των περιοχών παρέμβασης έχουν άμεση σύνδεση με αυτά.

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί**:

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις για επενδύσεις και κεφάλαιο κίνησης:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.
- *Εγγυήσεις*: Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους

τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			2,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			1,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			1,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	επιχορηγήσεων								
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			3,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO30	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας	MW	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			34,00	ΚΑΠΕ	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			2,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		4a - Προώθηση της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων								
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			4,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO30	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας	MW	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			10,00	ΚΑΠΕ	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	6f
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

2.Α.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1.7

Τίτλος του ειδικού στόχου	Μείωση της παραγωγής αποβλήτων και της περιβαλλοντικής ρύπανσης από τη λειτουργία των επιχειρήσεων
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Το έτος 2020 εκτιμάται ότι στην Ελλάδα θα παράγονται 18,8 εκατομμύρια τόνοι βιομηχανικών αποβλήτων, εκ των οποίων 180 χιλιάδες τόνοι περίπου θα είναι επικίνδυνα. Η ολοκληρωμένη διαχείριση των βιομηχανικών αποβλήτων έγκειται στη συμπληρωματικότητα των επιλογών διαχείρισης επιδιώκοντας ανώτερες ιεραρχικά λύσεις μέσω της εφαρμογής της ευθύνης του παραγωγού και της συμμετοχής του ρυπαίνοντα στο κόστος διαχείρισης των αποβλήτων. Επιπλέον, σε επίπεδο βιομηχανικών εγκαταστάσεων, επιδιώκεται η αύξηση των δυνατοτήτων (i) πρόληψης, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης και ανάκτησης κατά την παραγωγική διαδικασία, (ii) μεγιστοποίησης της ανακυκλωσιμότητας / ανακτησιμότητας των παραγόμενων αποβλήτων, εφαρμόζοντας τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές και (ii) επεξεργασίας και αξιοποίησης αποβλήτων εκτός παραγωγικής διαδικασίας Κεντρική επιδίωξη του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου είναι η στήριξη της επιχειρηματικότητας στην εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών αντιρρύπανσης και απορρύπανσης με έμφαση στην «πράσινη επιχείρηση» και στην βιομηχανική συμβίωση. Ο προγραμματισμός διάθεσης των σχετικών πόρων της περιόδου 2014-2020, θα στραφεί κατά προτεραιότητα προς την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης της παραγωγής αποβλήτων, την υλοποίηση δράσεων για προώθηση της επαναχρησιμοποίησης, της χωριστής συλλογής ρευμάτων, συμπεριλαμβανομένων των βιοαποβλήτων, προς επίτευξη ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας. Με ορίζοντα το 2023, η Ελλάδα πρέπει να έχει επεκτείνει την ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνολογιών αντιρρύπανσης με πλήρη επεξεργασία και ασφαλή διάθεση βιομηχανικών αποβλήτων επικινδύνων ή μη επικινδύνων καθώς και με εξυγίανση περιοχών όπου υπάρχει υψηλή συγκέντρωση βιομηχανικών ή μεταποιητικών εγκαταστάσεων. Απαραίτητη θεωρείται σε πρώτο στάδιο η εφαρμογή πιλοτικών μονάδων αντιρρύπανσης, ενώ για τη διαχείριση των βιομηχανικών αποβλήτων απαραίτητη θεωρείται η προώθηση της ανάκτησης υλικών Ο συγκεκριμένος στόχος είναι σε απόλυτη συμμόρφωση με την κοινοτική και εθνική στρατηγική για την προστασία του περιβάλλοντος και επιδιώκει τα εξής αποτελέσματα: • Προώθηση βιώσιμης ανάπτυξης μέσω ελαχιστοποίησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την εξοικονόμηση των φυσικών πόρων • Ενίσχυση της «πράσινης» επιχειρηματικότητας, μέσω της μείωσης της παραγωγής αποβλήτων και της περιβαλλοντικής ρύπανσης • Ενίσχυση της βιομηχανικής συμβίωσης, μέσω της βελτίωσης της ποιότητας ζωής στο αστικό και περιαστικό

	περιβάλλον και την προστασία, διατήρηση και ενίσχυση του φυσικού κεφαλαίου

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**1.7 - Μείωση της παραγωγής αποβλήτων και της περιβαλλοντικής ρύπανσης από τη λειτουργία των επιχειρήσεων**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4216	Επενδύσεις επιχειρήσεων για τη διαχείριση αποβλήτων και περιορισμό περιβαλλοντικής ρύπανσης	Εκ. ευρώ	Μετάβαση	11,60	2013	19,00	ΕΣΠΑ 2007-2013/ ΓΓΒ	Διετής

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

Βασική επιδίωξη της συγκεκριμένης προτεραιότητας αποτελεί η στήριξη της επιχειρηματικότητας στην εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών αντιρρύπανσης και απορρύπανσης με έμφαση στην «πράσινη επιχείρηση» και στην βιομηχανική συμβίωση. Οι σχετικές δράσεις αφορούν κατά προτεραιότητα την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης της παραγωγής / επαναχρησιμοποίησης αποβλήτων, περιορισμός των εκπομπών ρύπων και θορύβου για την προστασία της ποιότητας του αέρα, των υδάτινων πόρων, καθώς και του αστικού περιαστικού περιβάλλοντος.

1. Διαχείριση αποβλήτων-ανακύκλωση-ελαχιστοποίηση παραγωγής: Από τη πλευρά της επιχείρησης, η εν λόγω δράση στοχεύει στην υλοποίηση δράσεων για προώθηση της πρόληψης παραγωγής αποβλήτων, της επαναχρησιμοποίησης τους, της χωριστής συλλογής ρευμάτων, συμπεριλαμβανομένων των βιοαποβλήτων, προς επίτευξη ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας. Η βασική επιδίωξη είναι η προώθηση της διαχείρισης αποβλήτων ως πόρων με σύγχρονους και περιβαλλοντικά ορθούς τρόπους, μέσω ενός βέλτιστου συνδυασμού τεχνολογιών και μεθόδων, και με γνώμονα την κάλυψη ανελαστικών υποχρεώσεων. Ενδεικτικές, τεχνολογίες αιχμής (ομάδες τεχνολογιών) που διαθέτουν τα χαρακτηριστικά αφορούν στα εξής:

- *Προηγμένες Αναερόβιες Διεργασίες Επεξεργασίας Αποβλήτων*
- *Αερόβιες βιολογικές διεργασίες επεξεργασίας*
- *Θερμικές Μέθοδοι Επεξεργασίας Αποβλήτων*
- *Μέθοδοι αδρανοποίησης επικίνδυνων ρύπων*
- *Αποκατάσταση εδαφών και υδάτινων αποδεκτών* (Συμβατικές προσεγγίσεις μηχανικής και φυτικής αποκατάστασης, εξελισσόμενες τεχνολογίες επιτόπιας αποκατάστασης εδαφών και ταμιευτήρων νερού, τεχνολογίες αιχμής για την αποκατάσταση του θαλασσίου περιβάλλοντος από πετρελαιοκηλίδες)
- *Φυσικοχημικές μέθοδοι επεξεργασίας νερού και υγρών αποβλήτων* (π.χ. Διήθηση/ τεχνολογίες μεμβρανών, προσρόφηση, κυρίως σε ενεργό άνθρακα, η ιοντοανταλλαγή, κυρίως με ρητίνες)

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

2.**Εφαρμογή μεθόδων και προϊόντων αντιρρυπαντικής τεχνολογίας:** Αντικείμενο των δράσεων της κατηγορίας αυτής είναι η αποφυγή εκπομπής ή η δέσμευση ρύπων που διαχέονται λόγω της ανθρώπινης δραστηριότητας στα ύδατα και στον αέρα, όπως επίσης και όλες οι δραστηριότητες που σχετίζονται με την απορρύπανση και τον καθαρισμό ήδη ρυπασμένων χώρων. Η συγκεκριμένη κατηγορία δράσεων επικεντρώνεται στη παροχή κινήτρων έτσι ώστε οι επιχειρήσεις να προβούν σε ενέργειες αντιρρύπανσης και απορρύπανσης αξιοποιώντας καινοτόμες τεχνολογίες και ιδιαίτερα σε περιοχές όπου εντοπίζονται σημαντικά προβλήματα ποιότητας αέρα, υδάτινων πόρων και θορύβου και κατά προτεραιότητα στους τομείς αυτούς της οικονομίας που συσσωρεύεται το πρόβλημα.

3. Μέτρηση & Παρακολούθηση περιβαλλοντικού αποτυπώματος για την ενίσχυση της αειφορίας: Αντικείμενο των δράσεων της κατηγορίας αυτής αφορά στην μέτρηση και συστηματική παρακολούθηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της επιχείρησης με σκοπό την διάδοση κουλτούρας «πράσινης επιχειρηματικότητας» και, κατ' επέκταση την ενίσχυση της αειφορίας μέσω βελτιστοποίησης της αποδοτικότητας των πόρων και την μικρότερη επιβάρυνση του περιβάλλοντος από τις δραστηριότητες τους.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

Ειδικότερα:

Κύρια προτεραιότητα για την επιλογή των πράξεων είναι η συμβολή τους στη προστασία του περιβάλλοντος και η σύνδεση αυτού με την ανάπτυξη υγιούς επιχειρηματικότητας.

Οι κύριοι δικαιούχοι των πράξεων είναι οι επιχειρήσεις και ιδιαίτερα:

- Οι λειτουργούσες επιχειρήσεις που επιθυμούν να αναλάβουν πρωτοβουλίες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης αναφορικά με τη διαχείριση αποβλήτων και ελαχιστοποίησης της παραγωγής τους, την εφαρμογή μεθόδων και προϊόντων αντιρρυπαντικής τεχνολογίας καθώς και τη μέτρηση και τη παρακολούθηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος
- Οι νέες επιχειρήσεις, οι οποίες ιδρύουν και να αναπτύσσουν πράσινες επιχειρηματικές δραστηριότητες και ιδιαίτερα αναφορικά με τη διαχείριση των αποβλήτων
- Συνεργασίες επιχειρήσεων για την αποδοτικότερη αξιοποίηση των πόρων και την διαχείριση των αποβλήτων τους, την ανάπτυξη και την υιοθέτηση αντιρρυπαντικών τεχνολογιών καθώς και για τη μέτρηση του περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί**:

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις για επενδύσεις και κεφάλαιο κίνησης:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.
- *Εγγυήσεις*: Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).
- *Τα κεφάλαια συν-επένδυσης (Equity financing*) ως χρηματοδοτικά εργαλεία, επιτρέπουν πολλές φορές την δημιουργία επενδυτικών ταμείων που με την σειρά τους ενισχύουν την κεφαλαιακή βάση επιχειρήσεων στην οποία και συμμετέχουν ως εταίροι. Τα εργαλεία αυτά στοχεύουν κυρίως σε επιχειρήσεις σε τομείς της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών.

Για τη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα θα μπορούσε να αξιοποιηθεί και το χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA το οποίο χρησιμοποιήθηκε στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο και στοχεύει στη στήριξη επενδυτικών προγραμμάτων και έργων αστικής ανάπτυξης.

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης								
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			20,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			20,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO17	Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων	Τόνοι/έτος	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			10.450,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος/ Δικαιούχοι	Διετής

2.Α.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)
Ο Άξονας Προτεραιότητας 01Σ θα χρηματοδοτηθεί εξ' ολοκλήρου από το ΕΤΠΑ, κατά συνέπεια δεν έχει εφαρμογή η ανάπτυξη αυτής της ενότητας.	

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας	01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)												
ID	**Τύπος δείκτη**	**Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης**	**Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Ορόσημο για το 2018**			**Τελικός στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση**
						Α	**Γ**	**Σ**	**Α**	**Γ**	**Σ**		
CO02	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			358,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης Κ201a
CO03	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			279,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης Κ201b
CO08	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			93,00	Διαχειριστική Αρχή	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης Κ201c
CO29	O	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			42,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης Κ201e
F100	F	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			14.386.437,00			63.562.854,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K201a	I	Ενταγμένα Έργα (για CO02)	Έργα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			120			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO02
K201b	I	Ενταγμένα Έργα (για CO03)	Έργα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			93			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO03
K201e	I	Ενταγμένα Έργα (για τον CO29)	Έργα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			12			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO29
K201f	I	Ενταγμένα Έργα (για τον T4204)	Έργα	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			10			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη T4204
K381b	I	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον T4246)	Ποσοστό	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			100			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη T4246

Άξονας προτεραιότητας	01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)												
ID	**Τύπος δείκτη**	**Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης**	**Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Ορόσημο για το 2018**			**Τελικός στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη,**
T4204	O	Αριθμός κοινών έργων E&K με φορείς άλλων χωρών (με ή χωρίς συντονισμό με την Ε.Ε)	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			25,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201f
T4246	O	Ποσοστό (%) Επιπρόσθετων Εγγραπτέων Δικαιωμάτων ανά Γεωγραφική Ενότητα (κτηματολόγιο)	%	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			7,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K381b
K201c	I	Ενταγμένα Έργα (για τον CO08)	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			20			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO08
CO02	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			285,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201a
CO03	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			225,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201b
CO08	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			77,00	Διαχειριστική Αρχή	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201c
CO29	O	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			34,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201e
F100	F	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			17.589.599,00			77.853.422,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K201a	I	Ενταγμένα Έργα (για CO02)	Έργα	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			95			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO02
K201b	I	Ενταγμένα Έργα (για CO03)	Έργα	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			75			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO03
K201e	I	Ενταγμένα Έργα (για τον CO29)	Έργα	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			8			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO29
K201f	I	Ενταγμένα Έργα (για τον T4204)	Έργα	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες			3			0,00	Διαχειριστική Αρχή του	

Άξονας προτεραιότητας	01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)												
ID	**Τύπος δείκτη**	**Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης**	**Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Ορόσημο για το 2018**			**Τελικός στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη,**
					περιφέρειες							Προγράμματος	
K381b	I	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον T4246)	Ποσοστό	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			100			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη T4246
T4204	O	Αριθμός κοινών έργων Ε&Κ με φορείς άλλων χωρών (με ή χωρίς συντονισμό με την Ε.Ε)	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			13,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201f
T4246	O	Ποσοστό (%) Επιπρόσθετων Εγγραπτέων Δικαιωμάτων ανά Γεωγραφική Ενότητα (κτηματολόγιο)	%	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			3,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K381b
K201c	I	Ενταγμένα Έργα (για τον CO08)	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			17			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO08

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

2.Α.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας	01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**

Άξονας προτεραιότητας	01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Μετάβαση	001. Γενική παραγωγική επένδυση στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)	4.479.288,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	001. Γενική παραγωγική επένδυση στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)	5.486.347,00
ERDF	Μετάβαση	002. Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας στις μεγάλες επιχειρήσεις	2.677.276,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	002. Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας στις μεγάλες επιχειρήσεις	3.279.197,00
ERDF	Μετάβαση	004. Παραγωγική επένδυση που συνδέεται με τη συνεργασία μεταξύ μεγάλων επιχειρήσεων και ΜΜΕ για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), του ηλεκτρονικού εμπορίου και της ενίσχυσης της ζήτησης για ΤΠΕ	2.110.930,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	004. Παραγωγική επένδυση που συνδέεται με τη συνεργασία μεταξύ μεγάλων επιχειρήσεων και ΜΜΕ για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), του ηλεκτρονικού εμπορίου και της ενίσχυσης της ζήτησης για ΤΠΕ	2.585.521,00
ERDF	Μετάβαση	011. Ανανεώσιμη πηγή ενέργειας: βιομάζα	813.480,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	011. Ανανεώσιμη πηγή ενέργειας: βιομάζα	996.372,00
ERDF	Μετάβαση	012. Άλλη ανανεώσιμη πηγή ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της υδροηλεκτρικής, της γεωθερμικής και της θαλάσσιας) και ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (συμπεριλαμβανομένης της υποδομής για αποθήκευση, για μετατροπή της ενέργειας σε αέριο και για παραγωγή υδρογόνου από ανανεώσιμη πηγή)	308.917,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	012. Άλλη ανανεώσιμη πηγή ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της υδροηλεκτρικής, της γεωθερμικής και της θαλάσσιας) και ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (συμπεριλαμβανομένης της υποδομής για αποθήκευση, για μετατροπή της ενέργειας σε αέριο και για παραγωγή υδρογόνου από ανανεώσιμη πηγή)	378.369,00
ERDF	Μετάβαση	015. Έξυπνα συστήματα διανομής της ενέργειας σε μεσαία και χαμηλή τάση (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ)	109.837,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	015. Έξυπνα συστήματα διανομής της ενέργειας σε μεσαία και χαμηλή τάση (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ)	134.531,00
ERDF	Μετάβαση	056. Επένδυση σε υποδομές, ικανότητες και εξοπλισμό σε ΜΜΕ που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	343.241,00

Άξονας προτεραιότητας	01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	056. Επένδυση σε υποδομές, ικανότητες και εξοπλισμό σε ΜΜΕ που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	420.410,00
ERDF	Μετάβαση	057. Επένδυση σε υποδομές, ικανότητες και εξοπλισμό σε μεγάλες εταιρείες που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	420.469,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	057. Επένδυση σε υποδομές, ικανότητες και εξοπλισμό σε μεγάλες εταιρείες που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	515.002,00
ERDF	Μετάβαση	058. Υποδομές έρευνας και καινοτομίας (δημόσιες)	111.553,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	058. Υποδομές έρευνας και καινοτομίας (δημόσιες)	136.633,00
ERDF	Μετάβαση	060. Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε δημόσια ερευνητικά κέντρα και κέντρα δεξιοτήτων συμπεριλαμβανομένης της συγκρότησης δικτύων	866.683,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	060. Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε δημόσια ερευνητικά κέντρα και κέντρα δεξιοτήτων συμπεριλαμβανομένης της συγκρότησης δικτύων	1.061.535,00
ERDF	Μετάβαση	062. Μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία πανεπιστημίων - επιχειρήσεων κατ' εξοχήν προς όφελος ΜΜΕ	2.462.750,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	062. Μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία πανεπιστημίων - επιχειρήσεων κατ' εξοχήν προς όφελος ΜΜΕ	3.016.441,00
ERDF	Μετάβαση	063. Στήριξη συνεργατικών σχηματισμών (cluster) και επιχειρηματικών δικτύων κατ' εξοχήν προς όφελος ΜΜΕ	1.009.662,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	063. Στήριξη συνεργατικών σχηματισμών (cluster) και επιχειρηματικών δικτύων κατ' εξοχήν προς όφελος ΜΜΕ	1.236.661,00
ERDF	Μετάβαση	064. Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων συστημάτων κουπονιών, διεργασιών, σχεδιασμού, υπηρεσιών και κοινωνικής καινοτομίας)	1.089.788,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	064. Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων συστημάτων κουπονιών, διεργασιών, σχεδιασμού, υπηρεσιών και κοινωνικής καινοτομίας)	1.334.800,00
ERDF	Μετάβαση	065. Υποδομές, διεργασίες, μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία για έρευνα και καινοτομία σε επιχειρήσεις που επικεντρώνονται στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και στην ανθεκτικότητα απέναντι στην κλιματική αλλαγή	1.132.694,00

Άξονας προτεραιότητας	01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	065. Υποδομές, διεργασίες, μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία για έρευνα και καινοτομία σε επιχειρήσεις που επικεντρώνονται στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και στην ανθεκτικότητα απέναντι στην κλιματική αλλαγή	1.387.352,00
ERDF	Μετάβαση	066. Προηγμένες υπηρεσίες στήριξης για ΜΜΕ και ομίλους ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών διαχείρισης, μάρκετινγκ και σχεδιασμού)	2.752.788,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	066. Προηγμένες υπηρεσίες στήριξης για ΜΜΕ και ομίλους ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών διαχείρισης, μάρκετινγκ και σχεδιασμού)	3.371.686,00
ERDF	Μετάβαση	067. Επιχειρησιακή ανάπτυξη ΜΜΕ, στήριξη της επιχειρηματικότητας και των φυτωρίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένης της στήριξης σε τεχνοβλαστούς (spin offs) και παράγωγες εταιρείες (spin outs))	703.643,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	067. Επιχειρησιακή ανάπτυξη ΜΜΕ, στήριξη της επιχειρηματικότητας και των φυτωρίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένης της στήριξης σε τεχνοβλαστούς (spin offs) και παράγωγες εταιρείες (spin outs))	861.840,00
ERDF	Μετάβαση	069. Στήριξη φιλοπεριβαλλοντικών διεργασιών παραγωγής και αποδοτικότητα των πόρων στις ΜΜΕ	205.944,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	069. Στήριξη φιλοπεριβαλλοντικών διεργασιών παραγωγής και αποδοτικότητα των πόρων στις ΜΜΕ	252.246,00
ERDF	Μετάβαση	071. Ανάπτυξη και προώθηση επιχειρήσεων που εξειδικεύονται στην παροχή υπηρεσιών που συμβάλλουν στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και στην προσαρμοστικότητα στην κλιματική αλλαγή (συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης σε τέτοιες υπηρεσίες)	171.620,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	071. Ανάπτυξη και προώθηση επιχειρήσεων που εξειδικεύονται στην παροχή υπηρεσιών που συμβάλλουν στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και στην προσαρμοστικότητα στην κλιματική αλλαγή (συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης σε τέτοιες υπηρεσίες)	210.205,00
ERDF	Μετάβαση	072. Υποδομή επιχειρήσεων για ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών πάρκων και εγκαταστάσεων)	943.912,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	072. Υποδομή επιχειρήσεων για ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών πάρκων και εγκαταστάσεων)	1.156.127,00
ERDF	Μετάβαση	075. Ανάπτυξη και προβολή των τουριστικών υπηρεσιών στις ΜΜΕ ή για τις ΜΜΕ	2.128.482,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	075. Ανάπτυξη και προβολή των τουριστικών υπηρεσιών στις ΜΜΕ ή για τις ΜΜΕ	2.607.019,00
ERDF	Μετάβαση	078. Υπηρεσίες και εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών προμηθειών, μέτρων ΤΠΕ για τη στήριξη της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης, την κυβερνοασφάλεια, μέτρων για την αξιοπιστία και το ιδιωτικό απόρρητο, την ηλεκτρονική δικαιοσύνη και ηλεκτρονική δημοκρατία)	0,00

Άξονας προτεραιότητας	01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	078. Υπηρεσίες και εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών προμηθειών, μέτρων ΤΠΕ για τη στήριξη της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης, την κυβερνοασφάλεια, μέτρων για την αξιοπιστία και το ιδιωτικό απόρρητο, την ηλεκτρονική δικαιοσύνη και ηλεκτρονική δημοκρατία)	0,00
ERDF	Μετάβαση	079. Πρόσβαση σε πληροφορίες του δημόσιου τομέα (συμπεριλαμβανομένων ανοικτών δεδομένων ηλεκτρονικού πολιτισμού, ψηφιακών βιβλιοθηκών, ηλεκτρονικού περιεχομένου και ηλεκτρονικού τουρισμού)	343.241,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	079. Πρόσβαση σε πληροφορίες του δημόσιου τομέα (συμπεριλαμβανομένων ανοικτών δεδομένων ηλεκτρονικού πολιτισμού, ψηφιακών βιβλιοθηκών, ηλεκτρονικού περιεχομένου και ηλεκτρονικού τουρισμού)	420.410,00
ERDF	Μετάβαση	082. Υπηρεσίες και εφαρμογές ΤΠΕ για τις ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένου του ηλεκτρονικού εμπορίου, της ηλεκτρονικής επιχειρηματικότητας και διεργασιών δικτύωσης επιχειρήσεων), ζωντανά εργαστήρια, επιχειρηματίες στο διαδίκτυο και υπό σύσταση ΤΠΕ επιχειρήσεις κ.λπ.)	6.389.285,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	082. Υπηρεσίες και εφαρμογές ΤΠΕ για τις ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένου του ηλεκτρονικού εμπορίου, της ηλεκτρονικής επιχειρηματικότητας και διεργασιών δικτύωσης επιχειρήσεων), ζωντανά εργαστήρια, επιχειρηματίες στο διαδίκτυο και υπό σύσταση ΤΠΕ επιχειρήσεις κ.λπ.)	7.825.761,00
ERDF	Μετάβαση	084. Ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης (ΟΠΕΡ)	205.944,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	084. Ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης (ΟΠΕΡ)	252.246,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας	01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Μετάβαση	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	14.301.642,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	17.517.020,00
ERDF	Μετάβαση	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: επιχειρηματικά κεφάλαια και συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο ή ισοδύναμο	4.767.214,00

Άξονας προτεραιότητας	01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: επιχειρηματικά κεφάλαια και συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο ή ισοδύναμο	5.839.007,00
ERDF	Μετάβαση	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δάνειο ή ισοδύναμο	12.712.571,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δάνειο ή ισοδύναμο	15.570.684,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας	01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Μετάβαση	07. Δεν ισχύει	31.781.427,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	38.926.711,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας	01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF		07. Δεν ισχύει	70.708.138,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας	01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**

2.Α.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	**01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)**
Δεν απαιτείται για το ΕΠΑνΕΚ.	

2.Α.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	02
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις

☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
☐ Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο

2.Α.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

Ο ΑΠ 2 καλύπτει ένα σημαντικό μέρος της στρατηγικής του ΕΠΑνΕΚ, η οποία εκφράζεται από τους στρατηγικούς πυλώνες «προσαρμογή των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού» αλλά και «βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος». Οι ΘΣ και οι αντίστοιχες ΕΠ συνεργούν για την προσαρμογή των εργαζομένων, επιχειρήσεων και **επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις αλλά και στη βελτίωση της δημόσιας διοίκησης είναι οι 8iii, 8v, 10iv, 11i.**

Στον ΑΠ2 συγκεντρώνεται το μεγαλύτερο μέρος των πόρων του ΕΚΤ που διατίθενται στο πλαίσιο του ΕΠΑνΕΚ υπηρετώντας την εύληπτη αρχιτεκτονική του ΕΠ και μια ισορροπημένη δομή με τους δύο άξονες του ΕΤΠΑ (συν της τεχνικής βοήθειας).

Το μείζον πρόβλημα της υψηλής ανεργίας στην Ελλάδα, της αδυναμίας των επιχειρήσεων και των εργαζομένων να ανταποκριθούν στις μεταβαλλόμενες συνθήκες του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, είναι δυνατό να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά μέσα από τη συνδυαστική πραγματοποίηση δράσεων.

Η αντιμετώπιση του προβλήματος προβλέπει την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, για την δημιουργία νέων θέσεων, **την στήριξη των επιχειρήσεων** και των εργαζομένων, ώστε να προσαρμοστούν στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις της χώρας και την αποτελεσματική σύνδεση του εκπαιδευτικού συστήματος με τις ανάγκες της αγοράς. Η συνδυαστική αυτή προσέγγιση εξασφαλίζει την διάρκεια των θετικών αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων σε μέσο/μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Προϋπόθεση αυτού είναι η προσαρμογή των επιχειρήσεων/εργαζομένων στις νέες συνθήκες να εξειδικεύεται μέσω συγκεκριμένων σχεδίων επιχειρησιακών αλλαγών, ενώ η σύνδεση της εκπαίδευσης με τις ανάγκες της αγοράς να σχεδιάζεται και να υλοποιείται με τη συμμετοχή των επιχειρήσεων.

Στο ίδιο πλαίσιο, απαιτείται η προσαρμογή του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Στην πράξη, υπόβαθρο για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, αποτελεί η ολοκλήρωση σειράς μεταρρυθμίσεων οι οποίες θα ενισχύσουν την ικανότητα της δημόσιας διοίκησης και των μηχανισμών της ώστε να εξασφαλίσουν ένα περιβάλλον φιλικότερο για την επιχειρηματική δραστηριότητα. Η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσω αναβάθμισης της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης να υποστηρίζει την επιχειρηματικότητα συνιστά παράγοντα επιτυχίας για την αποτελεσματικότητα της αναπτυξιακής παρέμβασης που επιχειρείται στο πλαίσιο του ΑΠ2, καθώς επηρεάζει σε πολλαπλά επίπεδα την διαρθρωτική προσαρμογή των επιχειρήσεων αλλά και την ενίσχυση υγιούς επιχειρηματικότητας.

Συνεπώς, η επιλεγμένη πολυθεματική αλλά μονοταμειακή σύνθεση του ΑΠ2 διασφαλίζει την απαιτούμενη συνέργεια μεταξύ των παρεμβάσεων και των ΘΣ καθώς και οι σχεδιαζόμενες δράσεις αυτού στοχεύουν σε εθνικό επίπεδο, ώστε να αντιμετωπιστούν τα κρίσιμα αναπτυξιακά ζητήματα της προσαρμογής στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις επιχειρήσεων–ανθρώπινου δυναμικού– επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Η υλοποίηση των σχεδιαζόμενων δράσεων του ΑΠ2 θα καλύψει όλες τις περιφέρειες, οι οποίες εμφανίζουν παρόμοιες ανάγκες ίδιας έντασης με κοινό σημείο αναφοράς τις ελλείψεις της δημόσιας διοίκησης αλλά και της απουσίας στήριξης της προσαρμογής της επιχειρηματικής δραστηριότητας και του ανθρώπινου κεφαλαίου που την δομεί, στο συνεχώς εξελισσόμενο επιχειρηματικό περιβάλλον.

Η υλοποίηση θα γίνει με την προϋπόθεση οτι δεν θα προκηρυχθούν δράσεις που αφορούν κατάρτιση (ειδικά στους ΘΣ 8, 10) χωρίς την έγκριση του ΕΚΤ, μέχρι να καλυφθεί η αιρεσιμότητα που αφορά στο Μηχανισμό Αναγνώρισης Αναγκών σε Γνώσεις και Δεξιότητες για το Ανθρώπινο Δυναμικό.

2.Α.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	
ESF	Μετάβαση	Δημόσιο	
ESF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	8iii
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	2.1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση της υγιούς νεοφυούς επιχειρηματικότητας και αυτοαπασχόλησης
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Η Ελλάδα κατέχει το υψηλότερο ποσοστό αυτοαπασχολουμένων στην ΕΕ, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat για το 2012. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη Eurostat, το 32% των απασχολουμένων στην Ελλάδα, αυτοαπασχολούνται, έναντι 15,1% στην Ευρωζώνη και 15,2% στην ΕΕ (32,8 εκατομμύρια αυτοαπασχολούμενοι). Το γεγονός αυτό συνδέεται άμεσα με τις δυσμενείς οικονομικές εξελίξεις που επικρατούν στη χώρα λόγω της οικονομικής κρίσης, καθώς η δυσκολία εύρεσης εργασίας ώθησε ένα μεγάλο μέρος του μη ενεργού εργατικού δυναμικού να στραφεί προς την αυτοαπασχόληση. Ωστόσο, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το 28% των αυτοαπασχολουμένων στην ΕΕ διαθέτουν υπαλλήλους, έναντι 22,4% στην Ελλάδα. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει ότι παρόλο που υπάρχει μία σαφής κατεύθυνση προς την αυτοαπασχόληση, υπάρχει δυσκολία ανάπτυξης υγιούς επιχειρηματικής δραστηριότητας, αφενός λόγω του συρρικνωμένου οικονομικού περιβάλλοντος

	που δραστηριοποιούνται και αφετέρου λόγω της έλλειψης επιχειρησιακών γνώσεων και κουλτούρας. Προτεραιότητα λοιπόν του εν λόγω ειδικού στόχου θα αποτελέσει η στήριξη για την ανάπτυξη υγιούς επιχειρηματικότητας, ιδιαίτερα της γυναικείας επιχειρηματικότητας και της επιχειρηματικότητας στους τομείς στρατηγικής στόχευσης του ΕΠ . Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας θα συνδέεται άμεσα με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, καθώς θα ενισχύεται και η πρόσληψη τουλάχιστον ενός υπαλλήλου. Για το σκοπό αυτό θα επιδιωχθεί η μόχλευση πόρων και μέσων, στο πλαίσιο χρηματοοικονομικών πόρων και εργαλείων για τη δημιουργία νέων και καινοτόμων επιχειρήσεων (start up), ενώ θα δοθούν στοχευμένες συμβουλευτικές και μη υπηρεσίες για την καθοδήγηση και την ανάπτυξη υγιούς επιχειρηματικότητας. Εκτός από την δημιουργία θέσεων απασχόλησης, η συμβολή του συγκεκριμένου ειδικού στόχου, είναι και η μακροχρόνια βιωσιμότητα των επιχειρήσεων (και η διατηρησιμότητα των θέσεων εργασίας), το οποίο μπορεί να επιτευχθεί μέσω ενίσχυσης της δικτύωσης των επιχειρήσεων, της διάχυσης της καινοτομίας και της τεχνογνωσίας, της παροχής συμβουλών, της κατάρτισης και της ενίσχυσης της ποιότητας.Τα αποτελέσματα που επιδιώκονται από την υλοποίηση του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου είναι τα εξής: - Αύξηση της νεοφυούς επιχειρηματικότητας στους τομείς στρατηγικής στόχευσης του ΕΠ - Αύξηση γυναικείας επιχειρηματικότητας - Αύξηση της απασχόλησης του καταρτισμένου και εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων														
ID	**Δείκτης**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη**	**Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων**	**Τιμή βάσης**			**Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**			**Α**	**Γ**	**Σ**		
T4217	Νεοφυείς επιχειρήσεις που διατηρούνται 6 μήνες μετά τη λήξη της παρέμβασης	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός				75,00	Λόγος				80,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
T4217	Νεοφυείς επιχειρήσεις που διατηρούνται 6 μήνες μετά τη λήξη της παρέμβασης	Μετάβαση	Αριθμός				75,00	Λόγος				80,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
T4217	Νεοφυείς επιχειρήσεις που διατηρούνται 6 μήνες μετά τη λήξη της παρέμβασης	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός				75,00	Λόγος				80,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
Οι παρεμβάσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, όπως αναφέρεται στο ΕΣΠΑ 2014-2020, μπορούν να αποτελέσουν όχημα για την έξοδο από την κρίση και την αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας της χώρας. Στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας 8iii θα υποστηριχθεί η επιχειρηματικότητα μέσω προσπάθειας ανάπτυξης πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων, με προτεραιότητα στις καινοτόμες επιχειρηματικές ιδέες, με απώτερο στόχο τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης.	

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

Ενδεικτικές δράσεις που θα μπορούσαν να υποστηρίξουν τη συγκεκριμένη προτεραιότητα είναι οι εξής:

1.**Ανάπτυξη γυναικείας επιχειρηματικότητας**: Η δράση αναφέρεται σε στήριξη των υποψήφιων επιχειρήσεων για την ανάπτυξη επιχειρηματικών σχεδίων. Η συγκεκριμένη δράση εστιάζει κυρίως σε γυναίκες, άνεργες (και σε περιορισμένη κλίμακα σε ήδη αυτοαπασχολούμενες). Επίσης, η δράση θα υποστηρίξει τις επιχειρηματικές προτάσεις που θα συμβάλλουν και στη δημιουργία νέων βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, ενισχύοντας τις επιχειρηματικές ιδέες που προβλέπουν την πρόσληψη τουλάχιστον ενός υπαλλήλου.

2.**Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας στους τομείς στρατηγικής στόχευσης του ΕΠ**: Η δράση αναφέρεται στη παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών κατάρτισης και καθοδήγησης (mentoring) κυρίως σε εξειδικευμένους και καταρτισμένους δυνητικούς επιχειρηματίες (πχ. απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, απόφοιτοι επαγγελματικών σχολών) για την έναρξη άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δημιουργούν νέες βιώσιμες θέσεις απασχόλησης, μέσω της πρόβλεψης για πρόσληψη τουλάχιστον ενός υπαλλήλου. Σκοπός της συγκεκριμένης δράσης είναι η μείωση της ανεργίας μέσω της ανάπτυξης νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

Ειδικότερα:

Η γενική κατευθυντήρια αρχή για την επιλογή των πράξεων είναι η ανάπτυξη υγιούς πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων και η δημιουργία νέων βιώσιμων θέσεων απασχόλησης.

Ειδικότερα, θα δοθεί προτεραιότητα στη στήριξη των κοινωνικών ομάδων που εμφανίζουν υψηλά ποσοστά ανεργίας, καθώς και επιστήμονες και καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό, ενώ θα ληφθεί υπόψη και η συμβολή των νεοφυών επιχειρήσεων στην ενίσχυση της απασχόλησης, μέσω της πρόσληψης υπαλλήλων.

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί**:

Μικροδάνεια:

Τα μικρό-δάνεια αποτελούν εργαλεία κοινωνικού χαρακτήρα που συνδυάζουν μικρά ποσά δανείου (0 έως 25.000 ευρώ) και εκπαίδευση των επιχειρηματιών. Στόχευση τους είναι κυρίως άτομα που απειλούνται από την φτώχεια και την ανεργία και επιθυμούν να δημιουργήσουν την δική τους επιχείρηση. Τα μικρό-δάνεια παρέχονται συνήθως από μη-τραπεζικούς εξειδικευμένους οργανισμούς και η αξιολόγηση των δικαιούχων δεν βασίζεται σε τραπεζικά κριτήρια

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους. Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
T4218	Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων	Σχέδια	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1.233,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
T4219	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται επιπρόσθετα του επιχειρηματία	Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1.233,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
T4218	Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων	Σχέδια	ΕΚΤ	Μετάβαση			366,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
T4219	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται επιπρόσθετα του επιχειρηματία	Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης	ΕΚΤ	Μετάβαση			366,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
T4218	Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων	Σχέδια	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			316,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
T4219	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται επιπρόσθετα του επιχειρηματία	Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			316,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	8v
Τίτλος της επενδυτικής	Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	8v
προτεραιότητας	

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	2.2
Τίτλος του ειδικού στόχου	Προσαρμογή των επιχειρήσεων και των εργαζόμενων τους στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις, ειδικότερα των επιχειρήσεων που διαθέτουν τα ζητούμενα χαρακτηριστικά του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος της χώρας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Η καταπολέμηση της ανεργίας και η δημιουργία θέσεων απασχόλησης, αποτελούν τις κύριες προτεραιότητες της χώρας για την ενίσχυση της οικονομικής ανάκαμψης, καθώς και την άμβλυνση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης. Όμως, απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάσχεση της ανεργίας είναι η προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις. Η ανάδειξη και υιοθέτηση ενός νέου παραγωγικού μοντέλου δε μπορεί να επιτευχθεί χωρίς την αλλαγή και την κατάλληλη προσαρμογή επιχειρήσεων και ανθρώπινου δυναμικού. Η έννοια της **προσαρμοστικότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων**, αποτελεί βασικό πυλώνα της στρατηγικής ανάπτυξης ανθρωπίνων πόρων. Η ανάπτυξη σχεδίων προσαρμογής που θα βασίζεται σε συγκεκριμένες ανάγκες μεμονωμένων επιχειρήσεων, ομάδων επιχειρήσεων ή / και κλάδων αποτελεί την κύρια μορφή παρεμβάσεων για την υλοποίηση της στρατηγικής αυτής. Οι ανάγκες προσαρμογής αφού μελετηθούν θα καταδείξουν τα πραγματικά κενά σε όρους κατάρτισης, εκπαίδευσης και επαγγελματικής ανάπτυξης των εργαζομένων, θα υποδείξουν αναδυόμενες δεξιότητες και ικανότητες και θα οδηγήσουν στον σχεδιασμό και υλοποίηση στοχευμένων προγραμμάτων ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού. Ειδικότερα, η προσαρμογή σε επίπεδο επιχείρησης αφορά σε αλλαγές στο επιχειρησιακό τους μοντέλο με ιδιαίτερη έμφαση σε τομείς, όπως: Οργάνωση και λειτουργία, βελτιστοποίηση της χρήσης πόρων, ενίσχυση της εξωστρέφειας και της καινοτομίας, ανάπτυξη εργαλείων και μεθόδων διοικητικής πληροφόρησης και συγκριτικών αξιολογήσεων, τεχνολογική αναβάθμιση, ενίσχυση της ποιότητας των προϊόντων και υπηρεσιών, αξιολόγηση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του προσωπικού, βελτίωση της περιβαλλοντικής διαχείρισης, κλπ. Ωστόσο, η προσαρμογή αφορά και τους εργαζόμενους καθώς το μεταβαλλόμενο επιχειρησιακό περιβάλλον απαιτεί τη συνεχή **βελτίωση των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων τους**, μέσω κατάρτισης σε νέες τεχνολογίες και εφαρμογές, στις νέες

	μεθόδους επιχειρησιακής οργάνωσης και λειτουργίας των αγορών. Επιπρόσθετα οι πιστοποιήσεις **επαγγελματικών προσόντων** του εργατικού δυναμικού, βάσει διεθνών προτύπων φαίνεται ότι αποτελούν συν των χρόνω αναγκαιότητα για πλείστες ειδικότητες. Για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα χρειάζεται περισσότερη εστίαση στη στήριξη, κυρίως σε ΜΜΕ με αποδεδειγμένο δυναμικό ανάπτυξης, εξωστρέφειας και μεγέθυνσης και πολύ λιγότερο στη γενικευμένη δημιουργία νέων συχνά, θνησιγενών μικρής κλίμακας επιχειρήσεων. Χρειάζεται λοιπόν ένα αποτελεσματικό πλέγμα **υπηρεσιών στήριξης** των επιχειρήσεων σε όλο το εύρος των αναγκών τους. Οι **υπηρεσίες** που θα παρέχονται ως αρωγή στις επιχειρήσεις θα αφορούν σε θέματα ανάπτυξης καινοτομικής και τεχνολογική επιχειρηματικότητας, στρατηγικής πληροφόρησης, ανάπτυξης επαγγελματικών προσόντων, γνώσεων και δεξιοτήτων για το ανθρώπινο δυναμικό. Με βάση τα παραπάνω, ο ειδικός στόχος αποσκοπεί στη γρήγορη και αποτελεσματική μετάβαση των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στα νέα δεδομένα της εποχής και την εξομάλυνση των οδυνηρών συνεπειών που προκάλεσε η οικονομική κρίση κυρίως στην αγορά εργασίας. Τα αποτελέσματα που επιδιώκονται είναι τα εξής: • Προσαρμογή των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού στις επικρατούσες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της αγοράς ειδικότερα στην μετά-κρίση εποχή • Ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εργαζομένων που θα υποστηρίξουν την προσαρμογή των επιχειρήσεων στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις, • Δημιουργία ευνοϊκού κλίματος για την καταπολέμηση της ανεργίας και τη δημιουργία νέων, βιώσιμων θέσεων απασχόλησης

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές														
ID	**Δείκτης**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη**	**Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων**	**Τιμή βάσης**			**Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**			**Α**	**Γ**	**Σ**		
CR03	συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	1,00	1,00	1,00	Λόγος	2013	12,00	12,00	12,00	Διαχειριστική Αρχή	Διετής
CR07	συμμετέχοντες με βελτιωμένη κατάσταση στην αγορά εργασίας εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	15,50	15,50	15,50	Λόγος	2013	25,00	25,00	25,00	Διαχειριστική Αρχή	Διετής
CR03	συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Μετάβαση	Αριθμός	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	1,00	1,00	1,00	Λόγος	2013	12,00	12,00	12,00	Διαχειριστική Αρχή	Διετής
CR07	συμμετέχοντες με βελτιωμένη κατάσταση στην αγορά εργασίας εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	Μετάβαση	Αριθμός	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	15,50	15,50	15,50	Λόγος	2013	25,00	25,00	25,00	Διαχειριστική Αρχή	Διετής
CR03	συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	1,00	1,00	1,00	Λόγος	2013	12,00	12,00	12,00	Διαχειριστική Αρχή	Διετής
CR07	συμμετέχοντες με βελτιωμένη κατάσταση στην αγορά εργασίας εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	15,50	15,50	15,50	Λόγος	2013	25,00	25,00	25,00	Διαχειριστική Αρχή	Διετής

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές

Βασική επιδίωξη της συγκεκριμένης προτεραιότητας αποτελεί η στήριξη των επιχειρήσεων και των εργαζομένων έτσι ώστε να μεταβούν στα νέα δεδομένα της εποχής, μέσω παρεμβάσεων αναδιάρθρωσης επιχειρήσεων και ενίσχυσης δεξιοτήτων των εργαζομένων που θα συμβάλλουν στην προσαρμογή των επιχειρήσεων στην αλλαγή. Ειδικότερα, η ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εργαζομένων, θα υποστηρίξει τον αναπροσανατολισμό των επιχειρήσεων προς νέες αγορές, τη βελτίωση της οργάνωσης της εργασίας και της παραγωγής σε τομείς με αναπτυξιακή προοπτική και υψηλή προστιθέμενη αξία. Επίσης, θα ενεργοποιηθούν προγράμματα για την ανάπτυξη υποστηρικτικών-συμβουλευτικών υπηρεσιών με βάση τις ανάγκες σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, σε θέματα, όπως ανάπτυξης καινοτομίας, τεχνολογίας, ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού και στρατηγικής πληροφόρησης.

Ειδικότερα, οι δράσεις που θα υποστηρίξουν τη συγκεκριμένη προτεραιότητα ομαδοποιούνται στα εξής:

1.Υποστήριξη μεμονωμένων επιχειρήσεων ή /και ομάδων επιχειρήσεων για την κατάρτιση και εφαρμογή σχεδίων προσαρμογής και αναδιάρθρωσης, με πρώτη προτεραιότητα τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους εννέα (9) τομείς προτεραιότητας της χώρας: Στο πλαίσιο αυτής της δράσης θα δοθεί προτεραιότητα στις ενέργειες για την προσαρμοστικότητα των επιχειρήσεων στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις της χώρας οι οποίες απαιτούν εξωστρέφεια και αναπροσανατολισμό των επιχειρήσεων προς νέες αγορές, βελτιωμένα ή/ και νέα μοντέλα οργάνωσης της εργασίας και της παραγωγής σε τομείς με αναπτυξιακή προοπτική. Στο πλαίσιο αυτό η ανάπτυξη ανθρωπίνων πόρων αποτελεί τον κρίσιμο παράγοντα , ωστόσο προϋπόθεση για την πραγματοποίηση δράσεων προσαρμογής αποτελεί η κατάρτιση σχεδίων προσαρμογής των επιχειρήσεων ώστε να ενισχυθούν ευρύτερες και μακροπρόθεσμες προσπάθειες ανασυγκρότησης και όχι μεμονωμένες δράσεις και παρεμβάσεις, π.χ. στο πεδίο της κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού. Τα σχέδια προσαρμογής θα περιλαμβάνουν όλα εκείνα τα στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση του αιτήματος αναδιάρθρωσης, όπως:

- Επισκόπηση παρούσας κατάστασης επιχείρησης από επιχειρηματική, λειτουργική και χρηματοοικονομική σκοπιά
- Αξιολόγηση σεναρίων επιχειρηματικής, λειτουργικής και χρηματοοικονομικής αναδιάρθρωσης
- Διατύπωση πρότασης για την επιχειρηματική, λειτουργική και χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση της επιχείρησης

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές

Επιπλέον, η προσαρμογή σε επίπεδο επιχείρησης αφορά σε αλλαγές στο επιχειρησιακό μοντέλο με ιδιαίτερη έμφαση σε τομείς, όπως:

- Η βελτίωση του **οργανωτικού και λειτουργικού μοντέλου** της επιχείρησης, που περιλαμβάνει τον ανασχεδιασμό της οργανωτικής δομής της επιχείρησης, των διαδικασιών της και των αρμοδιοτήτων των μονάδων της, βάσει βέλτιστών πρακτικών αλλά και καθορισμού απαιτούμενων πόρων για την εκτέλεση κάθε δραστηριότητας.
- Η **βελτιστοποίηση της χρήσης πόρων**, που αφορά την εισαγωγή στις επιχειρήσεις μεθόδων διοίκησης που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση πόρων (π.χ. πρώτων υλών, ενέργειας, τεχνολογικού εξοπλισμού, ανθρώπινου δυναμικού).
- Η **ενίσχυση της εξωστρέφειας** που περιλαμβάνει τη προσπάθεια στήριξης των επιχειρήσεων για ανάπτυξη εξαγωγικής δραστηριότητας (π.χ. τεχνικές εξαγωγών, εξαγωγικό μάρκετινγκ, προδιαγραφές σήμανσης προϊόντων).
- Η **ενίσχυση της καινοτομίας** που αφορά στην προσπάθεια στήριξης των επιχειρήσεων για ανάπτυξη καινοτομικής και ερευνητικής δραστηριότητας (π.χ. συνεργασίες με πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα, μέθοδοι ανάπτυξης νέων προϊόντων και υπηρεσιών, κ.α)
- Η ανάπτυξη **εργαλείων και μεθόδων διοικητικής πληροφόρησης** και συγκριτικών αξιολογήσεων (benchmarking) επί θεμάτων οργάνωσης, διοίκησης, λειτουργίας, παραγωγής και προώθησης με επιχειρήσεις ομοειδείς από το διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον.
- Η **τεχνολογική αναβάθμιση** των επιχειρήσεων που αφορά στην ενσωμάτωση σε κρίσιμες και μη διαδικασίες των επιχειρήσεων, συστημάτων και εργαλείων (π.χ. υποδομές πληροφορικής και συστήματα όπως ERP, CRM κ.ά.) για την αυτοματοποίηση εκτέλεσης εργασιών.
- Η **ενίσχυση της ποιότητας των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών** που σχετίζεται με την υιοθέτηση τεχνογνωσίας και παραγωγικών διαδικασιών και μεθόδων που θα διασφαλίζουν την παραγωγή τους με συγκεκριμένα πρότυπα και προδιαγραφές.
- Η **αξιολόγηση των υφιστάμενων δεξιοτήτων και ικανοτήτων του προσωπικού** κάθε βαθμίδας και κατηγορίας (εργαζομένων και επιχειρηματιών) για την αναγνώριση αποκλίσεων με τα επιθυμητά από τις επιχειρήσεις προσόντα/ικανότητες και η ανάπτυξη μοντέλων και πρακτικών κατάλληλης προσαρμογής του προσωπικού στα νέα οργανωτικά και επιχειρησιακά μοντέλα.
- Η **βελτίωση της περιβαλλοντικής διαχείρισης**, που σχετίζεται με την υιοθέτηση μεθόδων εργασίας και διοίκησης με σεβασμό στο περιβάλλον (π.χ. διασφάλιση ποιότητας προϊόντων υπηρεσιών και διαδικασιών, υγιεινή και ασφάλεια, διαχείριση κινδύνων, διαχείριση αποβλήτων, χρήση εναλλακτικών καυσίμων, συστημάτων ελέγχου και μείωσης εκπομπών αερίων ρύπων)

Σημειώνουμε ότι προϋπόθεση για την ολοκλήρωση των σχεδίων προσαρμογής ειδικότερα για τις μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις, αποτελεί η ανάπτυξη ενός πλάνου κατάρτισης των εργαζομένων που θα προκύπτει από μια συστηματική διαδικασία εσωτερικής αποτίμησης των αναγκών σε δεξιότητες και γνώσεις.

2.Πιστοποίηση γνώσεων, δεξιοτήτων και επαγγελματικών προσόντων εργαζομένων βάσει αναγνωρισμένων προτύπων: Η αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού μέσω της πιστοποίησης των επαγγελματικών προσόντων, βάσει αναγνωρισμένων προτύπων, ειδικότερα για επαγγέλματα τομέων

της οικονομίας με αναπτυξιακές προοπτικές, και της πιστοποίησης τους είναι κρίσιμος παράγοντας στην εκπλήρωση των στόχων για την ενίσχυση της κινητικότητας μεταξύ εργασιών – επαγγελμάτων αλλά και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

Στο πλαίσιο αυτό θα ενισχυθούν δράσεις πιστοποίησης των επαγγελματικών προσόντων των εργαζομένων κυρίως στους εννέα (9) στους στρατηγικούς τομείς της χώρας και σε επαγγέλματα που κρίνονται κρίσιμα για την αγορά σε μεσο – μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Μέσα από την εξέταση και πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων των συμμετεχόντων στο σύστημα επιτυγχάνεται η διασφάλιση της αναγνωρισιμότητας, σε εγχώριο και ευρωπαϊκό επίπεδο, των γνώσεων και δεξιοτήτων.

3.Υπηρεσίες και εργαλεία υποστήριξης και καθοδήγησης των επιχειρήσεων:

Η ανάγκη για ταχεία αναδιάρθρωση και προσαρμογή των επιχειρήσεων θα πρέπει να στηριχθεί και από εξειδικευμένες υπηρεσίες και εργαλεία υποστήριξης και καθοδήγησης των επιχειρήσεων. Οι φορείς που μπορούν να αναπτύξουν τέτοιες υπηρεσίες θα πρέπει να έχουν άμεση επαφή με τις επιχειρήσεις, παρακάμπτοντας ή / και εξαλείφοντας τους υφιστάμενους δύσκαμπτους μηχανισμούς ενεργοποίησης σχετικών δράσεων και μάλιστα ετεροχρονισμένων με την αγορά εργασίας. Οι φορείς αυτοί θα συγκεντρώνουν, αξιολογούν και παρακολουθούν όλες τις ανάγκες και σύγχρονες τάσεις για την επιχειρηματικότητα και το ανθρώπινο δυναμικό π.χ. ανά τομέα της οικονομίας, καλύπτοντας (ενδεικτικά) του παρακάτω τομείς:

- **Παροχή στρατηγικής πληροφόρησης:** Ενίσχυση εργαλείων πληροφόρησης στο φάσμα επιχειρηματικότητα-τεχνολογία-αγορές, με δυνατότητα παροχής τεκμηριωμένων πληροφοριών στα όργανα πολιτικής και στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις. Οργάνωση και διάθεση προς τις επιχειρήσεις πληροφοριών για το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, τα πρότυπα και τις πιστοποιήσεις, τα δικαιώματα βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας κλπ.
- **Υποστήριξη της καινοτομικής και τεχνολογικής επιχειρηματικότητας:** Ανάπτυξη υπηρεσιών υποστήριξης για θέματα τεχνολογίας και καινοτομίας για την αξιολόγηση και υποστήριξη δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας των επιχειρήσεων. Υποστήριξη και συντονισμό της συνεργασίας επιχειρήσεων με την έρευνα ως εργαλείο ουσιαστικής συμμετοχής των επιχειρήσεων στα προγράμματα και τις δράσεις έρευνας και καινοτομίας.
- **Υποστήριξη της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων:** Ανάπτυξη κέντρων στήριξης επιχειρήσεων για την αύξηση της παραγωγικότητας, της επιχειρηματικότητας και της ανάπτυξης συνεργασιών σε όλο το εύρος της αλυσίδας αξίας.
- **Στήριξη των επιχειρήσεων για επαγγέλματα και δεξιότητες:** Στήριξη των κρίσιμων επαγγελμάτων στις επιχειρήσεις, την προώθηση συμφωνιών ανάπτυξης γνώσεων και δεξιοτήτων, την εκπόνηση τομεακών στρατηγικών για δεξιότητες και αποτελεσματικές υπηρεσίες ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού στις επιχειρήσεις.

2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Αναφορικά με τις υπηρεσίες και εργαλεία **υποστήριξης και καθοδήγησης των επιχειρήσεων**, δικαιούχοι των πράξεων μπορεί να είναι επαγγελματικές / κλαδικές ενώσεις, σύνδεσμοι και κοινωνικοί εταίροι που θα δρουν με τη βοήθεια εξειδικευμένων ελληνικών και διεθνών οργανισμών.

Επίσης, η επιλογή των πράξεων θα πρέπει να ακολουθεί ως κατευθυντήρια αρχή τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για τις επιχειρήσεις του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος. Τα χαρακτηριστικά αυτά επιδεικνύουν ισχυρές αναπτυξιακές προοπτικές γεγονός που συνέβαλλε στην επιλογή και στην υιοθέτηση τους. Ως εκ τούτου, η επιλογή των δικαιούχων καθώς και των περιοχών παρέμβασης έχουν άμεση σύνδεση με τα εξής χαρακτηριστικά:

1.Θετικά αποτελέσματα και οικονομική προοπτική/ ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

2.Εξωστρέφεια (δημιουργούμενο εξαγωγικό δραστηριότητα)

3.Καινοτομία / δημιουργικότητα (νέα καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και καινοτόμες λειτουργικές διαδικασίες)

4.Σημαντικό μέγεθος σε κύκλο εργασιών και απασχόληση/ επαρκής γκάμα προϊόντων για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου ανταγωνισμού

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές
5.Στόχευση σε “” παγκόσμιες αγορές 6.Επανακυκλοφορία των πόρων στην εσωτερική αγορά (μεγιστοποίηση του ποσοστού της εγχώριας προστιθέμενης αξίας) 7.Νέες εταιρείες (Δημιουργία νέων επιχειρήσεων) 8.Μικρό αποτύπωμα 2**,** NO2, 2,κλπ / χαμηλή επιβάρυνση του περιβάλλοντος 9.Ομάδες εταιρειών / συνεργασίες. 10.Προϊόντα / Υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας (Premium brands) Αναφορικά με τις υπηρεσίες και εργαλεία **υποστήριξης και καθοδήγησης των επιχειρήσεων**, δικαιούχοι των πράξεων μπορεί να είναι επαγγελματικές / κλαδικές ενώσεις, σύνδεσμοι και κοινωνικοί εταίροι που θα δρουν με τη βοήθεια εξειδικευμένων ελληνικών και διεθνών οργανισμών	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές
Δεν εκτιμάται ότι θα αξιοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία.	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO05	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	Αριθμός	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	29.938,00	25.502,00	55.440,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO23	αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας)	Αριθμός	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,00	0,00	925,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
T4220	Αριθμός δράσεων για ανάπτυξη εργαλείων και παροχή υπηρεσιών υποστήριξης –	Δράσεις	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			10,00	Στοιχεία Δικαιούχων	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	καθοδήγησης								
CO05	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση	8.894,00	7.576,00	16.470,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO23	αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας)	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση	0,00	0,00	275,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
T4220	Αριθμός δράσεων για ανάπτυξη εργαλείων και παροχή υπηρεσιών υποστήριξης – καθοδήγησης	Δράσεις	ΕΚΤ	Μετάβαση			3,00	Στοιχεία Δικαιούχων	Ετήσια
CO05	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	Αριθμός	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	7.679,00	6.541,00	14.220,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO23	αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας)	Αριθμός	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,00	0,00	237,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
T4220	Αριθμός δράσεων για ανάπτυξη εργαλείων και παροχή υπηρεσιών υποστήριξης – καθοδήγησης	Δράσεις	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			3,00	Στοιχεία Δικαιούχων	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	10iv
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	2.3
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ενίσχυση συμμετοχής των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Η χώρα χρειάζεται ανθρώπινο δυναμικό καλά εκπαιδευμένο με εξειδικευμένες γνώσεις και οριζόντιες δεξιότητες που θα μπορεί να δημιουργήσει εστίες καινοτομίας, να υποστηρίξει αναπτυξιακούς τομείς προτεραιότητας και να υπηρετήσει ένα νέο επιχειρηματικό υπόδειγμα. Είναι δε γεγονός ότι πολλές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξεύρεση κατάλληλων στελεχών εκπαιδευμένων σε ειδικότητες αιχμής και εφοδιασμένων με σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες που ζητούνται από την αγορά εργασίας. Αυτό δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία των επιχειρήσεων και στην ανταγωνιστικότητά τους, ενώ παρατηρείται το φαινόμενο να δυσχεραίνεται η δημιουργία θέσεων απασχόλησης, την ώρα που η ανεργία στη χώρα βρίσκεται σε πολύ υψηλά ποσοστά. Μέρος του προβλήματος οφείλεται στο γεγονός ότι, τα συστήματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης δεν παρέχουν επαρκείς γνώσεις στους τομείς αυτών των ειδικοτήτων, αλλά ούτε και σύγχρονες γνώσεις και ικανότητες που είναι αναγκαίες στην κοινωνία και οικονομία της γνώσης. Ως αδύναμα σημεία του εκπαιδευτικού συστήματος αναδεικνύονται ακόμα, η δομή και λειτουργία της τριτοβάθμιας και μεταλυκειακής εκπαίδευσης, η αδυναμία σύνδεσης των δεξιοτήτων των εργαζομένων με τις απαιτήσεις των θέσεων, η απουσία συνεργασιών των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με τις επιχειρήσεις τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των ερευνητικών υπηρεσιών και η έλλειψη υποστήριξης της έρευνας. Η σύνδεση της τριτοβάθμιας και μεταλυκειακής εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας αποτελεί κατεπείγουσα ανάγκη που θα πρέπει να αντιμετωπισθεί με στόχο την αύξηση της απασχόλησης και τη μείωση της ανεργίας. Η συμμετοχή των ίδιων των επιχειρήσεων είναι σημαντική για τη κατάρτιση του μελλοντικού εργατικού δυναμικού της χώρας. Η υποστήριξη ενεργειών σχεδιασμού και αναβάθμισης προγραμμάτων σπουδών με έμφαση στη μαθητεία και στην πρακτική άσκηση αποτελεί την ελάχιστη απαιτούμενη προϋπόθεση επιτυχίας προς την κατεύθυνση αυτή. Πέραν αυτού, θα πρέπει να επιδιωχθεί η αμεσότερη **εμπλοκή των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης**, π.χ. μέσω ευέλικτων προγραμμάτων σπουδών που συνδυάζουν εκπαίδευση και εργασία, πραγματοποίηση μέρος της εκπαίδευσης στον εργασιακό χώρο, αξιοποίηση πραγματικών ζητημάτων των επιχειρήσεων για εξειδίκευση από τους εκπαιδευόμενους στο πλαίσιο εργασιών τους. Απώτερος στόχος αποτελεί η εστίαση της εκπαίδευσης στις ανάγκες και τη ζήτηση της αγοράς. Συγκεκριμένα, τα

	αποτελέσματα που επιδιώκεται να επιτευχθούν είναι: • Σύνδεση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας και τις εξελίξεις στην οικονομία σε παγκόσμιο επίπεδο • Δημιουργία σχέσεων και μεταφορά γνώσης από την αγορά (επιχειρήσεις) στα συστήματα εκπαίδευσης σε σταθερή και οργανωμένη βάση • Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων σπουδών και εκσυγχρονισμός της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας														
ID	**Δείκτης**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη**	**Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων**	**Τιμή βάσης**			**Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**			**Α**	**Γ**	**Σ**		
T4221	Σύμφωνα συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων/ φορέων, για εφαρμογή προγραμμάτων σπουδών	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Σύμφωνα συνεργασίας				0,00	Αριθμός	2013			1,00	Διαχειριστική Αρχή, Action Plan για τιμή βάσης	Ετήσια
T4221	Σύμφωνα συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων/ φορέων, για εφαρμογή προγραμμάτων σπουδών	Μετάβαση	Σύμφωνα συνεργασίας				0,00	Αριθμός	2013			1,00	Διαχειριστική Αρχή, Action plan για τιμή βάσης	Ετήσια
T4221	Σύμφωνα συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων/ φορέων, για εφαρμογή προγραμμάτων σπουδών	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Σύμφωνα συνεργασίας				0,00	Αριθμός	2013			2,00	Διαχειριστική Αρχή, Action plan για τιμή βάσης	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας

Επενδυτική προτεραιότητα	10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας

Η σύνδεση της μεταλυκειακής και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας καταδεικνύει ένα σημαντικό πεδίο ρύθμισης με στόχο την αύξηση της απασχόλησης και τη μείωση της ανεργίας.. Σκοπός είναι, η εκπαίδευση να είναι περισσότερο στοχευμένη στις ανάγκες και τη ζήτηση της αγοράς με έμφαση στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας, δημιουργώντας και αξιοποιώντας τους δεσμούς μεταξύ πανεπιστημίων /ερευνητικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων.

Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης Επενδυτικής Προτεραιότητας θα ενισχυθούν δράσεις περαιτέρω αναβάθμισης της τριτοβάθμιας και μεταλυκειακής εκπαίδευσης, καθώς και της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, μέσω της σύνδεσης τους με την οικονομία και τις επιχειρήσεις, της εισαγωγής σχημάτων πρακτικής άσκησης έτσι ώστε να ενισχυθεί η απασχόληση, κυρίως των νέων. Θα ενισχυθούν προγράμματα για τη βελτίωση της ποιότητας και τον εκσυγχρονισμό της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης με στόχο την προσφορά δεξιοτήτων σε «κρίσιμα» επαγγέλματα και τους τομείς προτεραιότητας της παραγωγικής και επιχειρηματικής βάσης, όπως αυτά θα προκύπτουν από τα σχέδια προσαρμοστικότητας κλάδων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Επίσης, η αύξηση της απασχόλησης και η αντιμετώπιση της ανεργίας είναι εφικτό να επιτευχθεί μέσω της ενίσχυσης προγραμμάτων για την αναβάθμιση και τη σύνδεση της τριτοβάθμιας και μεταλυκειακής εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας αλλά και την εφαρμοσμένη έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία. Συγκεκριμένα για την επίτευξη αυτού του στόχου, θα ενισχυθούν δράσεις για τη συστηματική και οργανωμένη σύνδεση των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων με τον επιχειρηματικό κόσμο και το διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον, δράσεις για την σύνδεση και συνεργασία των πανεπιστημίων/ ερευνητικών ιδρυμάτων με τον ιδιωτικό τομέα (με κέντρα επιστημονικής και ερευνητικής αριστείας και με καινοτόμες – εξωστρεφείς επιχειρήσεις) καθώς και για την αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών βάσει των αναγκών και των εξελίξεων στο επιχειρηματικό περιβάλλον (εγχώριο και διεθνές).

Οι βασικές μορφές δράσεων που αφορούν τη συγκεκριμένη Επενδυτική Προτεραιότητα θα αναπτυχθούν με στόχο την υποστήριξη συμμετοχής των επιχειρήσεων στα συστήματα άτυπης και τυπικής μάθησης η οποία κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική:

1.και μπορεί να εξασφαλίσει το βέλτιστο αποτέλεσμα αναφορικά με την σύνδεση της εκπαίδευσης με τις ανάγκες της αγοράς. Η υποστήριξη ενεργειών σχεδιασμού και αναβάθμισης προγραμμάτων σπουδών με έμφαση στη μαθητεία και στην πρακτική άσκηση αποτελεί την ελάχιστη απαιτούμενη προϋπόθεση επιτυχίας προς την κατεύθυνση αυτή. Πέραν αυτού, θα πρέπει να επιδιωχθεί η αμεσότερη εμπλοκή των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης με παροχή κινήτρων για δράσεις όπως:

- Συμμετοχή στο σχεδιασμό ευέλικτων προγραμμάτων σπουδών που συνδυάζουν εκπαίδευση και εργασία (sandwich course) σε συνεργασία με

Επενδυτική προτεραιότητα	10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας

εκπαιδευτικά ιδρύματα

- Κατάρτιση σχεδίων δράσης επιχειρήσεων για την βελτίωση της δυνατότητάς τους να συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία και την υποδοχή σπουδαστών. Τα σχέδια αυτά αφορούν στην προσαρμογή των επιχειρήσεων, σε οργανωτικό, λειτουργικό και διαχειριστικό επίπεδο στις ανάγκες των προγραμμάτων εκπαίδευσης στον εργασιακό τους χώρο
- Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της επιχειρηματικής κοινότητας μέσω επιχειρηματικών συνδέσμων, επιμελητηρίων και άλλων οργανωμένων ομάδων επιχειρήσεων. Το περιεχόμενο των προγραμμάτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης θα πρέπει να στοχεύει στην αύξηση της συμμετοχής των επιχειρήσεων, των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, καθώς και των συμμετεχόντων στην εκπαιδευτική διαδικασία

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Επενδυτική προτεραιότητα	10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας

Ειδικότερα:

Η γενική κατευθυντήρια αρχή για την επιλογή των πράξεων είναι η εστίαση σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους πυρήνες οικονομικής δραστηριότητας της χώρας οι οποίες είναι σε θέση να αναπτύξουν ή να βελτιώσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, ενώ ταυτόχρονα ικανοποιούν τις προϋποθέσεις για την επίτευξη της έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας της χώρας. Για την ουσιαστική μεταφορά των γνώσεων, οι επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να διαθέτουν την απαραίτητη εμπειρία, ενώ το εύρος των δραστηριοτήτων τους θα πρέπει να συνάδει με το πρόγραμμα σπουδών των εκπαιδευόμενων.

Ειδικότερα, θα ενισχυθούν τομείς δυνάμει εξωστρεφείς όπου υπάρχει ικανή και εμβληματική παραγωγή για τη χώρα, η οποία μπορεί περαιτέρω να αυξηθεί σε κλίμακα/ μέγεθος μέσω της συνεργασίας των εμπλεκομένων μερών κατά μήκος της αλυσίδας αξίας. Επιπλέον, οι τομείς αυτοί θα πρέπει να συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά εκείνα (π.χ. κρίσιμη μάζα και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα) που θα καταστήσουν εφικτή την έξυπνη εξειδίκευση. Οι στρατηγικοί τομείς, που αναγνωρίσθηκαν και καταγράφηκαν στο νέο αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας, είναι οι εξής: ο αγροδιατροφικός/ βιομηχανίας τροφίμων τομέας, ο τομέας της ενέργειας, ο τομέας του περιβάλλοντος, ο τομέας ΤΠΕ, ο τομέας Μεταφορών/ Logistics, ο τομέας της υγείας/φαρμάκων, ο τομέας των υλικών/ κατασκευών, ο τομέας του τουρισμού και ο τομέας των πολιτιστικών και δημιουργικών βιομηχανιών.

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας

Δεν εκτιμάται ότι θα αξιοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία.

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
T4222	Συνεργασίες μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών τριτοβάθμιας ή μεταλυκειακής εκπαίδευσης	Συνεργασίες	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			3,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
T4244	Σχέδια δράσης επιχειρήσεων για τη βελτίωση της δυνατότητας τους	Σχέδια δράσης	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			154,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	να συμμετέχουν στα συστήματα άτυπης και τυπικής μάθησης								
T4222	Συνεργασίες μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών τριτοβάθμιας ή μεταλυκειακής εκπαίδευσης	Συνεργασίες	ΕΚΤ	Μετάβαση			2,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
T4244	Σχέδια δράσης επιχειρήσεων για τη βελτίωση της δυνατότητας τους να συμμετέχουν στα συστήματα άτυπης και τυπικής μάθησης	Σχέδια δράσης	ΕΚΤ	Μετάβαση			46,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
T4222	Συνεργασίες μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών τριτοβάθμιας ή μεταλυκειακής	Συνεργασίες	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			3,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα	10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	εκπαίδευσης								
T4244	Σχέδια δράσης επιχειρήσεων για τη βελτίωση της δυνατότητας τους να συμμετέχουν στα συστήματα άτυπης και τυπικής μάθησης	Σχέδια δράσης	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			40,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	11i
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση

2.Α.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	2.4
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσω αναβάθμισης της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης να υποστηρίζει την επιχειρηματικότητα
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης αποτελεί προϋπόθεση δημιουργίας ευνοϊκού περιβάλλοντος ανάπτυξης των παραγωγικών δυνάμεων του τόπου, παρέχοντας την ευκαιρία να αξιοποιήσουν στο μέγιστο βαθμό τις δυνατότητές τους στο πλαίσιο της προσπάθειας εξόδου της Ελλάδας από την οικονομική κρίση. Η επανέναρξη της αναπτυξιακής διαδικασίας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την αναβάθμιση της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης και προσαρμογής της στα νέα δεδομένα και

	τις νέες αναπτυξιακές ανάγκες, για τη δημιουργία περιβάλλοντος φιλικού προς τις επιχειρήσεις. Ειδικότερα, η δημόσια διοίκηση πρέπει να αλλάξει και να λειτουργεί ως ένας ζωντανός οργανισμός, που προσαρμόζεται στις αλλαγές, δημιουργεί πρότυπα και εξελίσσεται για να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κοινωνίας και της αγοράς. Η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης ως διευκολυντής της επιχειρηματικότητας θα πρέπει να ενισχυθεί μέσω δραστηριοτήτων που θα εξαλείψουν τα γραφειοκρατικά εμπόδια, θα οδηγήσουν σε σταθερό επιχειρηματικό περιβάλλον και σε ταχείες διαδικασίες για τη δημιουργία επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και άλλων διαδικασιών που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία (π.χ. απλοποίηση διαδικασιών αδειοδότησης, επίλυσης διαφορών, αξιολόγησης επενδυτικών προτάσεων κ.α). Επιπλέον, η δημόσια διοίκηση θα αναπτύξει ουσιαστικό ρόλο ρυθμιστή της αγοράς, επιβλέποντας το σύνολο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, παρέχοντας το πλαίσιο ανάπτυξης νέων και θωρακίζοντας τη λειτουργίας της. Τέλος, στόχος στο νέο ΕΣΠΑ είναι η ενίσχυση των διαδικασιών διαβούλευσης και της ενεργού συμμετοχής των εταίρων κατά την προετοιμασία και υλοποίηση των Προγραμμάτων, ειδικά των περιβαλλοντικών και κοινωνικών εταίρων. Οι κοινωνικοί εταίροι συμμετέχουν ήδη θεσμικά, στην εκπόνηση των σημαντικότερων εθνικών προγραμμάτων για την ανάπτυξη, την απασχόληση και τις μεταρρυθμίσεις, γεγονός που τους δίδει τη δυνατότητα ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για την εκπόνηση πολιτικών και δράσεων για την υποστήριξη των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στις οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Ο συγκεκριμένος Ειδικός Στόχος εστιάζει στην αναβάθμιση της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης και των ενδιαφερόμενων κοινών φορέων έτσι ώστε να είναι σε θέση να υποστηρίξει την ανάπτυξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών στη χώρα. Η επίτευξη του εν λόγω στόχου εκτιμάται ότι θα επιφέρει τα εξής αποτελέσματα: • Απλούστευση των διαδικασιών και καταπολέμηση της γραφειοκρατίας σε όλους τους τομείς πολιτικής που έχουν άμεση επίδραση στην επιχειρηματικότητα • Αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης και της πληροφόρησης προς τις επιχειρήσεις • Ανάπτυξη ενός σταθερού και συνεπούς επιχειρηματικού περιβάλλοντος που ευνοεί την επιχειρηματικότητα και τις επενδύσεις

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση															
ID	**Δείκτης**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη**	**Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων**	**Τιμή βάσης**			**Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**			**Α**	**Γ**	**Σ**		
T4245	Έργα που καταλήγουν σε ρυθμίσεις που εφαρμόζονται	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Έργα				0,00	Αριθμός				0,00	Διαχειριστική Αρχή, Action Plan για τιμές στόχου και βάσης	Ετήσια
T4245	Έργα που καταλήγουν σε ρυθμίσεις που εφαρμόζονται	Μετάβαση	Έργα				0,00	Αριθμός				0,00	Διαχειριστική Αρχή, Action Plan για τιμές στόχου και βάσης	Ετήσια
T4245	Έργα που καταλήγουν σε ρυθμίσεις που εφαρμόζονται	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Έργα				0,00	Αριθμός				0,00	Διαχειριστική Αρχή, Action Plan για τιμές στόχου και βάσης	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση
Βασική επιδίωξη της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητα είναι η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης δεδομένου ότι επηρεάζει οριζόντια όλα τα επίπεδα παροχής υπηρεσιών, παραγωγής και ανάπτυξης της χώρας και αποτελεί ταυτόχρονα βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική υλοποίηση μεταρρυθμίσεων σε όλους τους τομείς.	

Επενδυτική προτεραιότητα	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση

Η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης ως διευκολυντής της επιχειρηματικότητας θα πρέπει να ενισχυθεί μέσω δραστηριοτήτων που θα εξαλείψουν τα γραφειοκρατικά εμπόδια, θα οδηγήσουν σε σταθερό επιχειρηματικό περιβάλλον και σε ταχείες διαδικασίες για τη δημιουργία επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και άλλων διαδικασιών που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία. Επιπλέον, η δημόσια διοίκηση θα αναπτύξει ουσιαστικό ρόλο ρυθμιστή της αγοράς, επιβλέποντας το σύνολο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, παρέχοντας το πλαίσιο ανάπτυξης νέων και θωρακίζοντας τη λειτουργίας της. Ως εκ τούτου απαιτείται:

- Απλούστευση του δαιδαλώδους θεσμικού πλαισίου για την επιχειρηματικότητα και εκσυγχρονισμός με οδηγό το Κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο και εκείνο των πλέον προηγμένων χωρών της ΕΕ
- Δημιουργία ευνοϊκού θεσμικού πλαισίου για την προώθηση καινοτομικών προϊόντων και νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων
- Ενίσχυση μηχανισμών εποπτείας της αγοράς, συμπλήρωση του πλαισίου προδιαγραφών και των μηχανισμών πιστοποίησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων
- Ενίσχυση των διαδικασιών τυποποίησης και πιστοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών που παράγονται και προσφέρονται στην ελληνική αγορά
- Ανάπτυξη των υπηρεσιών παροχής υποστήριξης προς τις εξαγωγικές επιχειρήσεις εντός και εκτός της Ελλάδας
- Αναβάθμιση της ικανότητας των δημόσιων οργανισμών να σχεδιάσουν στρατηγικά και να προγραμματίσουν μακροπρόθεσμα
- Αναβάθμιση των μηχανισμών παρακολούθησης και πληροφόρησης (παρατηρητήριο), μέσω οργάνωσης και διάθεση προς τις επιχειρήσεις πληροφοριών που αφορούν τη σχέση τους με τη δημόσια διοίκηση, το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, πρότυπα / πιστοποιήσεις, δικαιώματα / υποχρεώσεις, στατιστικά στοιχεία κλπ.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα για την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας της αποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης είναι τα εξής:

1. Έλεγχος Αγοράς – Πιστοποίηση / προτυποποίηση προϊόντων και υπηρεσιών:

- *Ενίσχυση των διαδικασιών της δημόσιας διοίκησης για την τυποποίηση και πιστοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών που διακινούνται στην ελληνική αγορά*: Ενίσχυση των τεχνικών προδιαγραφών και της εφαρμογής των Κοινοτικών κανονισμών και οδηγιών, επέκταση της διαπίστευσης των ελληνικών εργαστηρίων
- *Ενίσχυση μηχανισμών εποπτείας της αγοράς*: Βελτίωση λειτουργίας των μηχανισμών εποπτείας της αγοράς, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, για τη διασφάλιση ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών και την αποτελεσματικότερη λειτουργία του συνόλου της αγοράς.

Επενδυτική προτεραιότητα	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση

2. Δημιουργία θεσμικού και διοικητικού πλαισίου ευνοϊκού για τις επιχειρήσεις

- *Απλούστευση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και των διαδικασιών για τους επενδυτές και βελτίωση της επενδυτικής ελκυστικότητας:*
  - Αναβάθμιση, κωδικοποίηση και απλοποίηση με βάση τις εθνικές προδιαγραφές και πρότυπα της βιομηχανικής και εμπορικής νομοθεσίας, με οδηγό το Κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο και εκείνο των πλέον προηγμένων χωρών της ΕΕ
  - Βελτίωση των διαδικασιών επίλυσης διαφορών, συμπεριλαμβανομένου και της προώθηση εναλλακτικών εργαλείων, με στόχο την επιτάχυνση.
  - Προσαρμογή της νομοθεσίας για την μείωση των διοικητικών βαρών με άμεση επίπτωση στην επιχειρηματικότηταΔημιουργία ευνοϊκού θεσμικού πλαισίου για την προώθηση νέων (καινοτομικών) προϊόντων
  - Σχεδιασμός ολοκληρωμένης στρατηγικής για το θεσμικό πλαίσιο που αφορά συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων
  - Παρεμβάσεις υλοποίησης διαλειτουργικότητας δημόσιων υπηρεσιών που αφορούν στις επιχειρήσεις για τη διευκόλυνση των επιχειρήσεων, με βάση το Εθνικό στρατηγικό σχέδιο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
  - Υλοποίηση δράσεων που προλαμβάνονται στις «Μνημονιακές» υποχρεώσεις της χώρας, όπως:

i.Περιορισμός σπατάλης μέσω ποιοτικής ενίσχυση χρηστών δημοσίων προμηθειών

ii.Αναθεώρηση των νομικού πλαισίου αφερεγγυότητας

iii.Περιορισμός διοικητικών και άλλων βαρών για την προώθηση ενός αποτελεσματικού και ανταγωνιστικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος

iv.Βελτίωση επιλεγμένων τομέων (π.χ. αγοράς καυσίμων, κλάδου λιανεμπορίου)

- *Εκπαίδευση στελεχών του Δημοσίου σε πεδία που σχετίζονται με την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων* στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας, ειδικότερα σε θέματα νέων τεχνολογιών και συστημάτων ΤΠΕ. Αυτές οι δράσεις περιλαμβάνουν τόσο τις βασικές δεξιότητες που είναι απαραίτητες για να ανταποκριθεί το προσωπικό στις νέες προκλήσεις, όσο και την κατάρτιση σε νέα συστήματα, τα οποία θα εκσυγχρονίσουν τη δημόσια διοίκηση και αποτελούν μία βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
- *Στήριξη δράσεων Παρατηρητηρίου επιχειρηματικού περιβάλλοντος* και αναβάθμιση/διεύρυνση παρεχόμενων υπηρεσιών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος, τον εμποδίων για την επιχειρηματικότητα και τη διατύπωση τεκμηριωμένων προτάσεων

βελτίωσης

3. Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων: Οι οργανώσεις των κοινωνικών εταίρων αποτελούν εταίρους, του Εταιρικού Συμφώνου και των Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και η ενεργός συμμετοχή τους στην αναπτυξιακή διακυβέρνηση είναι προϋπόθεση για την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η χώρα.

Οι κοινωνικοί εταίροι συμμετέχουν ήδη θεσμικά, στην εκπόνηση των σημαντικότερων εθνικών προγραμμάτων για την ανάπτυξη, την απασχόληση και τις μεταρρυθμίσεις, γεγονός που τους δίδει τη δυνατότητα ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για την εκπόνηση πολιτικών που θα βγάλουν τη χώρα από την κρίση. Οι κοινωνικοί εταίροι αναμένεται να έχουν αυξημένες ευθύνες για την εκπόνηση και υλοποίηση δράσεων του ΕΠΑνΕΚ με στόχο την προώθηση του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος που στηρίζει την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή.

Η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στην υλοποίηση δράσεων του ΕΠΑνΕΚ θα αφορά κυρίως: (α) στην προώθηση της απασχόλησης και την υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων, (β) στην προώθηση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στις οικονομικές και τεχνολογικές αλλαγές, (γ) στη βελτίωση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού της χώρας, (δ) στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και (ε) στην προώθηση της εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας και στην ανάπτυξη εξωστρεφών δικτυώσεων και συνεργιών και (στ) στην ενίσχυση της θεσμικής τους ικανότητας, της ποιότητας του κοινωνικού διαλόγου και της δικτύωσής τους με διεθνείς οργανισμούς

4. Ενίσχυση της Εξωστρέφειας των επιχειρήσεων καθώς και της στήριξης των ελληνικών προϊόντων σε διεθνή δίκτυα**::**

- *Μηχανισμοί υποστήριξης της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων:* Η επάνοδος της οικονομίας σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης μπορεί να επιτευχθεί κυρίως μέσω της εξαγωγικής επίδοσης και ευρύτερα της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων Η αύξηση των εξαγωγών (προϊόντων και υπηρεσιών) ακόμα και η υποκατάσταση των εισαγωγών αποτελούν σημαντικό παράγοντα αντιστάθμισης της ύφεσης. Έτσι, θεωρείται απαραίτητη τη ανάπτυξη μηχανισμών υποστήριξης της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και ενίσχυσης της εξαγωγικής τους ικανότητας, η οποία περιλαμβάνει:
    - Πληροφόρηση και ενημέρωση για τις αγορές στόχους (αποτύπωση αναγκών των επιχειρήσεων, αναλύσεις αγοράς, online πλατφόρμες ενημέρωσης, κτλ).
    - Συμβουλευτική υποστήριξη για την ανάπτυξη χαρακτηριστικών εξωστρέφειας, (αναδιοργάνωση, διαχείριση απαιτήσεων ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών).
    - Υποστήριξη στην ανάπτυξη συνεργασιών, δικτύων, συμπράξεων για τη δημιουργία κρίσιμης μάζας. Δικτύωση και προώθηση δράσεων υποστήριξης εξαγωγικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων (επιχειρηματικές αποστολές, εκθέσεις, κτλ.)

Επενδυτική προτεραιότητα	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση

- ο Συνδυασμένη τεχνική και οικονομική υποστήριξη καθώς και χρηματοδότηση με νέα εργαλεία και συνδυασμένα προγράμματα (ενίσχυση ρευστότητας, εγγυήσεων)
- ο Δημιουργία εξειδικευμένων δομών προώθησης και προβολής εξωστρεφών υπηρεσιών (όπως η εφοδιαστική αλυσίδα) με τη συμμετοχή των συλλογικών φορέων του ιδιωτικού τομέα για την προσέλκυση διεθνών μεταφορικών ροών.

• *Δημιουργία ενός φιλικού προς την επιχειρηματικότητα περιβάλλοντος,* με άρση εμποδίων και διοικητικών επιβαρύνσεων στο σύνολο της εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας (π.χ. σύσταση, λειτουργία, διασυνοριακό εμπόριο, τελωνεία σε συνέργεια και με τις παρεμβάσεις του ΘΣ 2 - βλ. αναλυτική τεκμηρίωση στην ΕΠ2β, χρηματοδότηση) καθώς και δράσεις ενημέρωσης και υποστήριξης όπως: δημιουργία Business hubs στις (επιλεγμένες) πρεσβείες, βαρόμετρο εξαγωγών / παρατηρητήριο εμποδίων διασυνοριακού εμπορίου.

5. Υποστήριξη των δημόσιων υπηρεσιών για το σχεδιασμό πολιτικών και στρατηγικών αποφάσεων σε επιλεγμένους τομείς προτεραιότητας με τη χρησιμοποίηση σύγχρονων εργαλείων: Σχεδιασμός μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων δημόσιων πολιτικών σε επιλεγμένους τομείς προτεραιότητας για την προετοιμασία αποφάσεων των εθνικών και των περιφερειακών οργάνων της Διοίκησης, με τη χρησιμοποίηση των πλέον σύγχρονων εργαλείων ανάλυσης για την λήψη τεκμηριωμένων επιστημονικά και αξιόπιστων αποφάσεων στον διαρκώς και πιο σύνθετο παγκόσμιο χώρο.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7

Επενδυτική προτεραιότητα	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση

και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης ως διευκολυντής της επιχειρηματικότητας θα πρέπει να ενισχυθεί μέσω δραστηριοτήτων που θα εξαλείψουν τα γραφειοκρατικά εμπόδια, θα οδηγήσουν σε σταθερό επιχειρηματικό περιβάλλον και σε ταχείες διαδικασίες για τη δημιουργία επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και άλλων διαδικασιών που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία (π.χ. απλοποίηση διαδικασιών αδειοδότησης, επίλυσης διαφορών, αξιολόγησης επενδυτικών προτάσεων κ.ά.).

Οι πράξεις της συγκεκριμένης προτεραιότητας αφορούν τη δημόσια διοίκηση και τις δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς. Προϋπόθεση της επιλογής των πράξεων αποτελεί η συσχέτισή τους με την βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και την υποστήριξη της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα εν γένει. Επίσης, σημαντική προϋπόθεση αποτελεί ο συντονισμός με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση», έτσι ώστε να αποφευχθούν επικαλύψεις, να εντοπισθούν σημεία συνέργειας/συμπληρωματικότητας, να προωθηθεί το Εθνικό στρατηγικό σχέδιο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. και να διασφαλισθεί η διαλειτουργικότητα.

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση

Δεν απαιτείται η χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων.

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO20	αριθμός έργων πλήρως ή μερικώς εκτελεσθέντων από κοινωνικούς εταίρους ή μη κυβερνητικές οργανώσεις	Αριθμός	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,00	0,00	8,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO22	αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,00	0,00	18,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO20	αριθμός έργων πλήρως ή μερικώς εκτελεσθέντων από κοινωνικούς εταίρους ή μη κυβερνητικές οργανώσεις	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση	0,00	0,00	3,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO22	αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση	0,00	0,00	5,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO20	αριθμός έργων πλήρως ή μερικώς εκτελεσθέντων από κοινωνικούς εταίρους ή μη κυβερνητικές οργανώσεις	Αριθμός	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,00	0,00	2,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO22	αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή	Αριθμός	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,00	0,00	5,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση								
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	τοπικό επίπεδο								

2.Α.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις

Συνεισφορά των προγραμματισμένων δράσεων του ΕΚΤ στους θεματικούς στόχους 1-7

Μέσω του ΕΠΑνΕΚ θα υλοποιηθούν δράσεις κυρίως εθνικής εμβέλειας που στοχεύουν στη διαφοροποίηση της χώρας σε ένα παγκόσμια μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Εξειδικεύοντας στους Θεματικούς Στόχους 8, 10 και 11 για το ΕΚΤ δημιουργήθηκε ο Άξονας Προτεραιότητας 5 για τις περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας: Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις. Μέσω του άξονα αυτού, υποστηρίζεται η ενίσχυση δραστηριοτήτων προσαρμοστικότητας επιχειρήσεων και εργαζομένων (επενδυτική προτεραιότητα 8v), η σύνδεση των συστημάτων εκπαίδευσης με ανάγκες της αγοράς εργασίας σε συνδυασμό με την υποστήριξη συμμετοχής των επιχειρήσεων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση (επενδυτική προτεραιότητα 10iv) και η αναβάθμιση της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης ώστε να υποστηρίζει την επιχειρηματικότητα (επενδυτική προτεραιότητα 11i).

Η ανάπτυξη των δράσεων του Άξονα 02Σ αναμένεται να συμβάλλουν στην υποστήριξη του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος, όπως αυτό αποτυπώνεται στη συνολική ανάλυση του σχεδίου ΕΠΑνΕΚ.

Το νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα διαμορφώνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να διευκολύνει την πραγμάτωση των στόχων της στρατηγικής της έξυπνης εξειδίκευσης:

- Να καταστεί η έρευνα και καινοτομία προτεραιότητα για την Ελλάδα
- Να γίνει επικέντρωση επενδύσεων στα σχετικά δυνατά σημεία της Ελλάδας, μέσω της αξιοποίησης οικονομικών ευκαιριών και αναδυόμενων τάσεων
- Να δημιουργήσει συνέργειες και συνεργασίες μέσω των οποίων θα συνδεθούν όλοι οι σημαντικοί παράγοντες (μικρές, μεσαίες, μεγάλες επιχειρήσεις, κοινωνικοί εταίροι) υπό ένα κοινό όραμα ως προς την έρευνα και την τεχνολογία για την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης

- Να βελτιώσει τις διαδικασίες καινοτομίας

Η συμπληρωματικότητα και συνέργεια των δράσεων του ΕΚΤ στις δράσεις των θεματικών στόχων 1-7 είναι προφανής. Ως αναφέρεται και στο κείμενο του ΕΣΠΑ 2014-2020, η ανταγωνιστικότητα και καινοτομία χωρίς επένδυση στις δεξιότητες και τις γνώσεις του ανθρώπινου παράγοντα, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν. Στο ίδιο ακριβώς λογικό πλαίσιο, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί ανταγωνιστική και εξωστρεφής επιχειρηματικότητα και προσέλκυση επενδύσεων αν δεν προωθηθεί κατά προτεραιότητα ο εκσυγχρονισμός του κράτους σε όλα τα επίπεδα και τομείς.

Ειδικότερα δε για την υποστήριξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων των επενδυτικών προτεραιοτήτων του ΘΣ 3, απαιτείται η εξασφάλιση ανθρώπινου δυναμικού καλά εκπαιδευμένου με εξειδικευμένες γνώσεις και οριζόντιες δεξιότητες που θα μπορεί να δημιουργήσει εστίες καινοτομίας, να υποστηρίξει αναπτυξιακούς τομείς προτεραιότητας και να υπηρετήσει ένα νέο επιχειρηματικό υπόδειγμα (βλ. σχετική αναφορά στο ΕΣΠΑ).

Εκτός αυτού οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ θα καλύψουν τις ανάγκες υποστήριξης των 9 στρατηγικών τομέων της χώρας σε ότι αφορά στην ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Συνεισφορά των προγραμματισμένων δράσεων του ΕΚΤ στην κοινωνική καινοτομία

Ο Άξονας προτεραιότητας 02Σ περιλαμβάνει δράσεις με σκοπό την προσαρμογή των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις της χώρας. Στο σύνολο των δράσεων εμπεριέχονται και σχεδιαζόμενες ενέργειες που συνεισφέρουν στην κοινωνική καινοτομία δηλαδή, αφορούν στην κοινωνική διάσταση των επιχειρηματικών καινοτομιών που θα προκύπτουν μέσω των σχεδίων προσαρμογής. Οι δράσεις αυτές στοχεύουν στην έρευνα από πλευράς των επιχειρήσεων αναφορικά με την αναγνώριση των αναγκών και δεξιοτήτων των εργαζομένων και κατ' επέκταση προβάλουν και τις αναπτυξιακές ανάγκες εν γένει για το ανθρώπινο δυναμικό της χώρας, που κρίνονται ως σημαντικές για την αποτελεσματική ανταπόκριση του στο εξελισσόμενο εγχώριο και παγκόσμιο επιχειρηματικό περιβάλλον με αιχμή την καινοτομία.

Με τις στοχευμένες ερευνητικές αυτές ενέργειες επιχειρείται η προώθηση της ποιοτικής και βιώσιμης απασχόλησης, η οποία αφενός θα συνεισφέρει στην ανάσχεση της υψηλής ανεργίας στην Ελλάδα και αφετέρου θα εκκινήσει τις διαδικασίες για την αύξηση της απασχόλησης ιδιαίτερα στα πεδία που υπάρχει προοπτική να θέσουν την Ελλάδα σε σταθερή αναπτυξιακή τροχιά.

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας	02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις												
ID	**Τύπος δείκτη**	**Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης**	**Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Ορόσημο για το 2018**			**Τελικός στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση**
						Α	**Γ**	**Σ**	**Α**	**Γ**	**Σ**		
CO05	O	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	Αριθμός	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	7.450	6.320	13.770	29.938,00	25.502,00	55.440,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
F100	F	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			147.418.046,00			512.510.831,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
CO05	O	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση	2.200	1.850	4.050	8.894,00	7.576,00	16.470,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
F100	F	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ	ΕΚΤ	Μετάβαση			43.139.644,00			150.894.957,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
CO05	O	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	Αριθμός	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	1.920	1.630	3.550	7.679,00	6.541,00	14.220,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
F100	F	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			37.312.457,00			130.374.141,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας	02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	104. Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των καινοτομικών πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	49.467.619,00
ESF	Μετάβαση	104. Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των καινοτομικών πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	14.564.403,00
ESF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	104. Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των καινοτομικών πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	12.583.730,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	106. Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	275.858.540,00
ESF	Μετάβαση	106. Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	81.219.088,00
ESF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	106. Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	70.173.773,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	118. Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας	32.532.615,00
ESF	Μετάβαση	118. Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας	9.578.348,00
ESF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	118. Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας	8.275.751,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	119. Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο ενόψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση	52.149.890,00

Άξονας προτεραιότητας	02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ESF	Μετάβαση	119. Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο ενόψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση	15.354.126,00
ESF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	119. Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο ενόψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση	13.266.058,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας	02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	403.838.805,00
ESF	Μετάβαση	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	118.899.417,00
ESF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	102.729.804,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δάνειο ή ισοδύναμο	6.169.859,00
ESF	Μετάβαση	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δάνειο ή ισοδύναμο	1.816.548,00
ESF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δάνειο ή ισοδύναμο	1.569.508,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας	02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	206.242.417,00

Άξονας προτεραιότητας	02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ESF	Μετάβαση	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	3.841.962,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	71.539.330,00
ESF	Μετάβαση	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	54.908.755,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	53.076.300,00
ESF	Μετάβαση	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	14.267.061,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	79.150.617,00
ESF	Μετάβαση	07. Δεν ισχύει	47.698.187,00
ESF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	104.299.312,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας	02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ESF		07. Δεν ισχύει	635.023.941,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας	02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**

2.A.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	**02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις**
Δεν απαιτείται για το ΕΠΑνΕΚ.	

2.Α.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	02Σ
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)

☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
☐ Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο

2.Α.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

Ο ΑΠ 02Σ καλύπτει ένα σημαντικό μέρος της στρατηγικής του ΕΠΑνΕΚ, η οποία εκφράζεται από τους στρατηγικούς πυλώνες «προσαρμογή των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού» αλλά και «βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος». Οι ΘΣ και οι αντίστοιχες ΕΠ που συνεργούν για την προσαρμογή των εργαζομένων, επιχειρήσεων και **επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις αλλά και στη βελτίωση της δημόσιας διοίκησης είναι οι: 8iii, 8v, 10iv, 11i.**

Το πρόβλημα της υψηλής ανεργίας στην Ελλάδα, της αδυναμίας των επιχειρήσεων και των εργαζομένων να ανταποκριθούν στις μεταβαλλόμενες συνθήκες του παγκόσμιου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, είναι δυνατό να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά μέσα από τη συνδυαστική πραγματοποίηση δράσεων.

Η αντιμετώπιση του προβλήματος προβλέπει την ενίσχυση ανάπτυξης νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, για την δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, **την στήριξη των επιχειρήσεων** και των εργαζομένων, ώστε να προσαρμοστούν στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις της χώρας και, ταυτόχρονα, την αποτελεσματική σύνδεση του εκπαιδευτικού συστήματος με τις ανάγκες της αγοράς. Η συνδυαστική αυτή προσέγγιση εξασφαλίζει την διάρκεια των θετικών αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων σε μέσο- /μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Προϋπόθεση αυτού είναι η προσαρμογή των επιχειρήσεων

/ εργαζομένων στις νέες συνθήκες να εξειδικεύεται μέσω συγκεκριμένων σχεδίων επιχειρησιακών αλλαγών, ενώ η σύνδεση της εκπαίδευσης με τις ανάγκες της αγοράς να σχεδιάζεται και να υλοποιείται με τη συμμετοχή των επιχειρήσεων.

Στο ίδιο πλαίσιο, απαιτείται η προσαρμογή του επιχειρηματικού περιβάλλοντος όπου η αναβάθμιση της δημόσιας διοίκησης παίζει το σημαντικότερο ρόλο. Στην πράξη, υπόβαθρο για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, αποτελεί η ολοκλήρωση σειράς μεταρρυθμίσεων οι οποίες θα ενισχύσουν την ικανότητα της δημόσιας διοίκησης και των μηχανισμών της ώστε να εξασφαλίσουν ένα περιβάλλον φιλικότερο για την επιχειρηματική δραστηριότητα. Η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσω αναβάθμισης της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης να υποστηρίζει την επιχειρηματικότητα συνιστά παράγοντα επιτυχίας για την αποτελεσματικότητα της συνολικής αναπτυξιακής παρέμβασης που επιχειρείται στο πλαίσιο του ΑΠ02Σ, καθώς επηρεάζει σε πολλαπλά επίπεδα την διαρθρωτική προσαρμογή των επιχειρήσεων αλλά και την ενίσχυση υγιούς επιχειρηματικότητας.

Συνεπώς, η επιλεγμένη πολυθεματική αλλά μονοταμειακή σύνθεση του ΑΠ02Σ διασφαλίζει την απαιτούμενη συνέργεια μεταξύ των παρεμβάσεων.

Η υλοποίηση θα γίνει με την προϋπόθεση οτι δεν θα προκηρυχθούν δράσεις που αφορούν κατάρτιση (ειδικά στους ΘΣ 8, 10) χωρίς την έγκριση του ΕΚΤ, μέχρι να καλυφθεί η αιρεσιμότητα που αφορά στο Μηχανισμό Αναγνώρισης Αναγκών σε Γνώσεις και Δεξιότητες για το Ανθρώπινο Δυναμικό.

2.Α.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ESF	Μετάβαση	Δημόσιο	
ESF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	8iii

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	8iii
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

2.Α.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	2.1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση της υγιούς νεοφυούς επιχειρηματικότητας και αυτοαπασχόλησης
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Η Ελλάδα κατέχει το υψηλότερο ποσοστό αυτοαπασχολουμένων στην ΕΕ, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat για το 2012. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη Eurostat, το 32% των απασχολουμένων στην Ελλάδα, αυτοαπασχολούνται, έναντι 15,1% στην Ευρωζώνη και 15,2% στην ΕΕ (32,8 εκατομμύρια αυτοαπασχολούμενοι). Το γεγονός αυτό συνδέεται άμεσα με τις δυσμενείς οικονομικές εξελίξεις που επικρατούν στη χώρα λόγω της οικονομικής κρίσης, καθώς η δυσκολία εύρεσης εργασίας ώθησε ένα μεγάλο μέρος του μη ενεργού εργατικού δυναμικού να στραφεί προς την αυτοαπασχόληση. Ωστόσο, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το 28% των αυτοαπασχολουμένων στην ΕΕ διαθέτουν υπαλλήλους, έναντι 22,4% στην Ελλάδα. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει ότι παρόλο που υπάρχει μία σαφής κατεύθυνση προς την αυτοαπασχόληση, υπάρχει δυσκολία ανάπτυξης υγιούς επιχειρηματικής δραστηριότητας, αφενός λόγω του συρρικνωμένου οικονομικού περιβάλλοντος που δραστηριοποιούνται και αφετέρου λόγω της έλλειψης επιχειρησιακών γνώσεων και κουλτούρας. Προτεραιότητα λοιπόν του εν λόγω ειδικού στόχου θα αποτελέσει η στήριξη για την ανάπτυξη υγιούς επιχειρηματικότητας στους τομείς στρατηγικής στόχευσης του ΕΠ. Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας θα συνδέεται άμεσα με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, καθώς θα ενισχύεται και η πρόσληψη τουλάχιστον ενός υπαλλήλου. Για το σκοπό αυτό θα επιδιωχθεί η μόχλευση πόρων και μέσων, στο πλαίσιο χρηματοοικονομικών πόρων και εργαλείων για τη δημιουργία νέων και καινοτόμων επιχειρήσεων (start up), ενώ θα δοθούν στοχευμένες συμβουλευτικές και μη υπηρεσίες για την καθοδήγηση και την ανάπτυξη υγιούς επιχειρηματικότητας. Εκτός από την δημιουργία θέσεων απασχόλησης, η συμβολή του συγκεκριμένου ειδικού στόχου, είναι και η μακροχρόνια βιωσιμότητα των επιχειρήσεων (και η διατηρησιμότητα των θέσεων εργασίας), το οποίο μπορεί να επιτευχθεί μέσω ενίσχυσης

	της δικτύωσης των επιχειρήσεων, της διάχυσης της καινοτομίας και της τεχνογνωσίας, της παροχής συμβουλών, της κατάρτισης και της ενίσχυσης της ποιότητας. Τα αποτελέσματα που επιδιώκονται από την υλοποίηση του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου είναι τα εξής: -Αύξηση της νεοφυούς επιχειρηματικότητας στους τομείς στρατηγικής στόχευσης του ΕΠ -Αύξηση γυναικείας επιχειρηματικότητας -Αύξηση της απασχόλησης του καταρτισμένου και εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων														
ID	**Δείκτης**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη**	**Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων**	**Τιμή βάσης**			**Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**			**Α**	**Γ**	**Σ**		
T4217	Νεοφυείς επιχειρήσεις που διατηρούνται 6 μήνες μετά τη λήξη της παρέμβασης	Μετάβαση	Αριθμός				75,00	Λόγος				80,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
T4217	Νεοφυείς επιχειρήσεις που διατηρούνται 6 μήνες μετά τη λήξη της παρέμβασης	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός				75,00	Λόγος				80,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

Οι παρεμβάσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, όπως αναφέρεται στο ΕΣΠΑ 2014-2020, μπορούν να αποτελέσουν όχημα για την έξοδο από την κρίση και την αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας της χώρας. Στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας 8iii θα υποστηριχθεί η επιχειρηματικότητα μέσω προσπάθειας ανάπτυξης πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων, με προτεραιότητα στις καινοτόμες επιχειρηματικές ιδέες, με απώτερο στόχο τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης.

Ενδεικτικές δράσεις που θα μπορούσαν να υποστηρίξουν τη συγκεκριμένη προτεραιότητα είναι οι εξής:

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

1.**Ανάπτυξη γυναικείας επιχειρηματικότητας**: Η δράση αναφέρεται σε στήριξη των υποψήφιων επιχειρήσεων για την ανάπτυξη επιχειρηματικών σχεδίων. Η συγκεκριμένη δράση εστιάζει κυρίως σε γυναίκες, άνεργες (και σε περιορισμένη κλιμακα σε ήδη αυτοαπασχολούμενες). Επίσης, η δράση θα υποστηρίξει τις επιχειρηματικές προτάσεις που θα συμβάλλουν και στη δημιουργία νέων βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, ενισχύοντας τις επιχειρηματικές ιδέες που προβλέπουν την πρόσληψη τουλάχιστον ενός υπαλλήλου.

2.**Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας στους τομείς στρατηγικής στόχευσης του ΕΠ**: Η δράση αναφέρεται στη παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών κατάρτισης και καθοδήγησης (mentoring) κυρίως σε εξειδικευμένους και καταρτισμένους δυνητικούς επιχειρηματίες (πχ. απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, απόφοιτοι επαγγελματικών σχολών) για την έναρξη άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δημιουργούν νέες βιώσιμες θέσεις απασχόλησης, μέσω της πρόβλεψης για πρόσληψη τουλάχιστον ενός υπαλλήλου. Σκοπός της συγκεκριμένης δράσης είναι η μείωση της ανεργίας μέσω της ανάπτυξης νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

Η γενική κατευθυντήρια αρχή για την επιλογή των πράξεων είναι η ανάπτυξη υγιούς πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων και η δημιουργία νέων βιώσιμων θέσεων απασχόλησης.

Ειδικότερα, θα δοθεί προτεραιότητα στη στήριξη των κοινωνικών ομάδων που εμφανίζουν υψηλά ποσοστά ανεργίας, καθώς και επιστήμονες και καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό, ενώ θα ληφθεί υπόψη και η συμβολή των νεοφυών επιχειρήσεων στην ενίσχυση της απασχόλησης, μέσω της πρόσληψης υπαλλήλων.

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί**:

Μικροδάνεια:

Τα μικρό-δάνεια αποτελούν εργαλεία κοινωνικού χαρακτήρα που συνδυάζουν μικρά ποσά δανείου (0 έως 25.000 ευρώ) και εκπαίδευση των επιχειρηματιών. Στόχευση τους είναι κυρίως άτομα που απειλούνται από την φτώχεια και την ανεργία και επιθυμούν να δημιουργήσουν την δική τους επιχείρηση. Τα μικρό-δάνεια παρέχονται συνήθως από μη-τραπεζικούς εξειδικευμένους οργανισμούς και η αξιολόγηση των δικαιούχων δεν βασίζεται σε τραπεζικά κριτήρια.

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα	**8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων**								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
T4218	Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων	Σχέδια	ΕΚΤ	Μετάβαση			50,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
T4219	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται	Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης	ΕΚΤ	Μετάβαση			50,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	επιπρόσθετα του επιχειρηματία								
T4218	Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων	Σχέδια	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			35,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
T4219	Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται επιπρόσθετα του επιχειρηματία	Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			35,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετησια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	8v
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές

2.Α.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	2.2
Τίτλος του ειδικού στόχου	Προσαρμογή των επιχειρήσεων και των εργαζόμενων τους στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις, ειδικότερα των επιχειρήσεων που διαθέτουν τα ζητούμενα χαρακτηριστικά του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος της χώρας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη	Η καταπολέμηση της ανεργίας και η δημιουργία θέσεων απασχόλησης, αποτελούν τις κύριες προτεραιότητες της χώρας για την ενίσχυση της οικονομικής ανάκαμψης, καθώς και την άμβλυνση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης. Όμως,

της Ένωσης	απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάσχεση της ανεργίας είναι η προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις. Η ανάδειξη και υιοθέτηση ενός νέου παραγωγικού μοντέλου δε μπορεί να επιτευχθεί χωρίς την αλλαγή και την κατάλληλη προσαρμογή επιχειρήσεων και ανθρώπινου δυναμικού. Η έννοια της **προσαρμοστικότητας εργαζομένων και επιχειρήσεων**, αποτελεί βασικό πυλώνα της στρατηγικής ανάπτυξης ανθρωπίνων πόρων. Η ανάπτυξη σχεδίων προσαρμογής που θα βασίζεται σε συγκεκριμένες ανάγκες μεμονωμένων επιχειρήσεων, ομάδων επιχειρήσεων ή / και κλάδων αποτελεί την κύρια μορφή παρεμβάσεων για την υλοποίηση της στρατηγικής αυτής. Οι ανάγκες προσαρμογής αφού μελετηθούν θα καταδείξουν τα πραγματικά κενά σε όρους κατάρτισης, εκπαίδευσης και επαγγελματικής ανάπτυξης των εργαζομένων, θα υποδείξουν αναδυόμενες δεξιότητες και ικανότητες και θα οδηγήσουν στον σχεδιασμό και υλοποίηση στοχευμένων προγραμμάτων ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού. Ειδικότερα, η προσαρμογή σε επίπεδο επιχείρησης αφορά σε αλλαγές στο επιχειρησιακό τους μοντέλο με ιδιαίτερη έμφαση σε τομείς, όπως: Οργάνωση και λειτουργία, βελτιστοποίηση της χρήσης πόρων, ενίσχυση της εξωστρέφειας και της καινοτομίας, ανάπτυξη εργαλείων και μεθόδων διοικητικής πληροφόρησης και συγκριτικών αξιολογήσεων, τεχνολογική αναβάθμιση, ενίσχυση της ποιότητας των προϊόντων και υπηρεσιών, αξιολόγηση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του προσωπικού, βελτίωση της περιβαλλοντικής διαχείρισης, κλπ. Ωστόσο, η προσαρμογή αφορά και τους εργαζόμενους καθώς το μεταβαλλόμενο επιχειρησιακό περιβάλλον απαιτεί τη συνεχή **βελτίωση των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων τους**, μέσω κατάρτισης σε νέες τεχνολογίες και εφαρμογές, στις νέες μεθόδους επιχειρησιακής οργάνωσης και λειτουργίας των αγορών. Επιπρόσθετα οι πιστοποιήσεις **επαγγελματικών προσόντων** του εργατικού δυναμικού, βάσει διεθνών προτύπων φαίνεται ότι αποτελούν συν των χρόνω αναγκαιότητα για πλείστες ειδικότητες. Για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα χρειάζεται περισσότερη εστίαση στη στήριξη, κυρίως σε ΜΜΕ με αποδεδειγμένο δυναμικό ανάπτυξης, εξωστρέφειας και μεγέθυνσης και πολύ λιγότερο στη γενικευμένη δημιουργία νέων συχνά, θνησιγενών μικρής κλίμακας επιχειρήσεων. Χρειάζεται λοιπόν ένα αποτελεσματικό πλέγμα **υπηρεσιών στήριξης** των επιχειρήσεων σε όλο το εύρος των αναγκών τους. Οι **υπηρεσίες** που θα παρέχονται ως αρωγή στις επιχειρήσεις θα αφορούν σε θέματα ανάπτυξης καινοτομικής και τεχνολογική επιχειρηματικότητας, στρατηγικής πληροφόρησης, ανάπτυξης επαγγελματικών προσόντων, γνώσεων και δεξιοτήτων για το ανθρώπινο δυναμικό.

	Με βάση τα παραπάνω, ο ειδικός στόχος αποσκοπεί στη γρήγορη και αποτελεσματική μετάβαση των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στα νέα δεδομένα της εποχής και την εξομάλυνση των οδυνηρών συνεπειών που προκάλεσε η οικονομική κρίση κυρίως στην αγορά εργασίας. Τα αποτελέσματα που επιδιώκονται είναι τα εξής: • Προσαρμογή των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού στις επικρατούσες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της αγοράς ειδικότερα στην μετά-κρίση εποχή • Ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εργαζομένων που θα υποστηρίξουν την προσαρμογή των επιχειρήσεων στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις, • Δημιουργία ευνοϊκού κλίματος για την καταπολέμηση της ανεργίας και τη δημιουργία νέων, βιώσιμων θέσεων απασχόλησης

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές														
ID	**Δείκτης**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη**	**Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων**	**Τιμή βάσης**			**Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**			**Α**	**Γ**	**Σ**		
CR03	συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Μετάβαση	Αριθμός	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	1,00	1,00	1,00	Λόγος		12,00	12,00	12,00	Διαχειριστική Αρχή	Διετής
CR07	συμμετέχοντες με βελτιωμένη κατάσταση στην αγορά εργασίας εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	Μετάβαση	Αριθμός	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	14,00	14,00	14,00	Λόγος		25,00	25,00	25,00	Διαχειριστική Αρχή	Διετής
CR03	συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	1,00	1,00	1,00	Λόγος		12,00	12,00	12,00	Διαχειριστική Αρχή	Διετής
CR07	συμμετέχοντες με βελτιωμένη κατάσταση στην αγορά εργασίας εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	14,00	14,00	14,00	Λόγος		25,00	25,00	25,00	Διαχειριστική Αρχή	Διετής

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές
Βασική επιδίωξη της συγκεκριμένης προτεραιότητας αποτελεί η στήριξη των επιχειρήσεων και των εργαζομένων έτσι ώστε να μεταβούν στα νέα δεδομένα της εποχής, μέσω παρεμβάσεων αναδιάρθρωσης επιχειρήσεων και ενίσχυσης δεξιοτήτων των εργαζομένων που θα συμβάλλουν στην	

προσαρμογή των επιχειρήσεων στην αλλαγή. Ειδικότερα, η ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εργαζομένων, θα υποστηρίξει τον αναπροσανατολισμό των επιχειρήσεων προς νέες αγορές, τη βελτίωση της οργάνωσης της εργασίας και της παραγωγής σε τομείς με αναπτυξιακή προοπτική και υψηλή προστιθέμενη αξία. Επίσης, θα ενεργοποιηθούν προγράμματα για την ανάπτυξη υποστηρικτικών-συμβουλευτικών υπηρεσιών με βάση τις ανάγκες σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, σε θέματα, όπως ανάπτυξης καινοτομίας, τεχνολογίας, ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού και στρατηγικής πληροφόρησης.

Ειδικότερα, οι δράσεις που θα υποστηρίξουν τη συγκεκριμένη προτεραιότητα ομαδοποιούνται στα εξής:

1.Υποστήριξη μεμονωμένων επιχειρήσεων ή /και ομάδων επιχειρήσεων για την κατάρτιση και εφαρμογή σχεδίων προσαρμογής και αναδιάρθρωσης, με πρώτη προτεραιότητα τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους εννέα (9) τομείς προτεραιότητας της χώρας: Στο πλαίσιο αυτής της δράσης θα δοθεί προτεραιότητα στις ενέργειες για την προσαρμοστικότητα των επιχειρήσεων στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις της χώρας οι οποίες απαιτούν εξωστρέφεια και αναπροσανατολισμό των επιχειρήσεων προς νέες αγορές, βελτιωμένα ή/ και νέα μοντέλα οργάνωσης της εργασίας και της παραγωγής σε τομείς με αναπτυξιακή προοπτική. Στο πλαίσιο αυτό η ανάπτυξη ανθρωπίνων πόρων αποτελεί τον κρίσιμο παράγοντα , ωστόσο προϋπόθεση για την πραγματοποίηση δράσεων προσαρμογής αποτελεί η κατάρτιση σχεδίων προσαρμογής των επιχειρήσεων ώστε να ενισχυθούν ευρύτερες και μακροπρόθεσμες προσπάθειες ανασυγκρότησης και όχι μεμονωμένες δράσεις και παρεμβάσεις, π.χ. στο πεδίο της κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού. Τα σχέδια προσαρμογής θα περιλαμβάνουν όλα εκείνα τα στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση του αιτήματος αναδιάρθρωσης, όπως:

- Επισκόπηση παρούσας κατάστασης επιχείρησης από επιχειρηματική, λειτουργική και χρηματοοικονομική σκοπιά
- Αξιολόγηση σεναρίων επιχειρηματικής, λειτουργικής και χρηματοοικονομικής αναδιάρθρωσης
- Διατύπωση πρότασης για την επιχειρηματική, λειτουργική και χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση της επιχείρησης

Επιπλέον, η προσαρμογή σε επίπεδο επιχείρησης αφορά σε αλλαγές στο επιχειρησιακό μοντέλο με ιδιαίτερη έμφαση σε τομείς, όπως:

- Η βελτίωση του **οργανωτικού και λειτουργικού μοντέλου** της επιχείρησης, που περιλαμβάνει τον ανασχεδιασμό της οργανωτικής δομής της επιχείρησης, των διαδικασιών της και των αρμοδιοτήτων των μονάδων της, βάσει βέλτιστών πρακτικών αλλά και καθορισμού απαιτούμενων πόρων για την εκτέλεση κάθε δραστηριότητας.
- Η **βελτιστοποίηση της χρήσης πόρων**, που αφορά την εισαγωγή στις επιχειρήσεις μεθόδων διοίκησης που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση πόρων (π.χ. πρώτων υλών, ενέργειας, τεχνολογικού εξοπλισμού, ανθρώπινου δυναμικού).
- Η **ενίσχυση της εξωστρέφειας** που περιλαμβάνει τη προσπάθεια στήριξης των επιχειρήσεων για ανάπτυξη εξαγωγικής δραστηριότητας (π.χ. τεχνικές εξαγωγών, εξαγωγικό μάρκετινγκ, προδιαγραφές σήμανσης προϊόντων).

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές

- Η **ενίσχυση της καινοτομίας** που αφορά στην προσπάθεια στήριξης των επιχειρήσεων για ανάπτυξη καινοτομικής και ερευνητικής δραστηριότητας (π.χ. συνεργασίες με πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα, μέθοδοι ανάπτυξης νέων προϊόντων και υπηρεσιών, κ.α)
- Η ανάπτυξη **εργαλείων και μεθόδων διοικητικής πληροφόρησης** και συγκριτικών αξιολογήσεων (benchmarking) επί θεμάτων οργάνωσης, διοίκησης, λειτουργίας, παραγωγής και προώθησης με επιχειρήσεις ομοειδείς από το διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον.
- Η **τεχνολογική αναβάθμιση** των επιχειρήσεων που αφορά στην ενσωμάτωση σε κρίσιμες και μη διαδικασίες των επιχειρήσεων, συστημάτων και εργαλείων (π.χ. υποδομές πληροφορικής και συστήματα όπως ERP, CRM κ.ά.) για την αυτοματοποίηση εκτέλεσης εργασιών.
- Η **ενίσχυση της ποιότητας των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών** που σχετίζεται με την υιοθέτηση τεχνογνωσίας και παραγωγικών διαδικασιών και μεθόδων που θα διασφαλίζουν την παραγωγή τους με συγκεκριμένα πρότυπα και προδιαγραφές.
- Η **αξιολόγηση των υφιστάμενων δεξιοτήτων και ικανοτήτων του προσωπικού** κάθε βαθμίδας και κατηγορίας (εργαζομένων και επιχειρηματιών) για την αναγνώριση αποκλίσεων με τα επιθυμητά από τις επιχειρήσεις προσόντα/ικανότητες και η ανάπτυξη μοντέλων και πρακτικών κατάλληλης προσαρμογής του προσωπικού στα νέα οργανωτικά και επιχειρησιακά μοντέλα.
- Η **βελτίωση της περιβαλλοντικής διαχείρισης**, που σχετίζεται με την υιοθέτηση μεθόδων εργασίας και διοίκησης με σεβασμό στο περιβάλλον (π.χ. διασφάλιση ποιότητας προϊόντων υπηρεσιών και διαδικασιών, υγιεινή και ασφάλεια, διαχείριση κινδύνων, διαχείριση αποβλήτων, χρήση εναλλακτικών καυσίμων, συστημάτων ελέγχου και μείωσης εκπομπών αερίων ρύπων).

Σημειώνουμε ότι προϋπόθεση για την ολοκλήρωση των σχεδίων προσαρμογής ειδικότερα για τις μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις, αποτελεί η ανάπτυξη ενός πλάνου κατάρτισης των εργαζομένων που θα προκύπτει από μια συστηματική διαδικασία εσωτερικής αποτίμησης των αναγκών σε δεξιότητες και γνώσεις.

2.Πιστοποίηση γνώσεων, δεξιοτήτων και επαγγελματικών προσόντων εργαζομένων βάσει αναγνωρισμένων προτύπων: Η αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού μέσω της πιστοποίησης των επαγγελματικών προσόντων, βάσει αναγνωρισμένων προτύπων, ειδικότερα για επαγγέλματα τομέων της οικονομίας με αναπτυξιακές προοπτικές, και της πιστοποίησης τους είναι κρίσιμος παράγοντας στην εκπλήρωση των στόχων για την ενίσχυση της κινητικότητας μεταξύ εργασιών – επαγγελμάτων αλλά και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

Στο πλαίσιο αυτό θα ενισχυθούν δράσεις πιστοποίησης των επαγγελματικών προσόντων των εργαζομένων κυρίως στους εννέα (9) στους στρατηγικούς τομείς της χώρας και σε επαγγέλματα που κρίνονται κρίσιμα για την αγορά σε μεσο – μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Μέσα από την εξέταση και πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων των συμμετεχόντων στο σύστημα επιτυγχάνεται η διασφάλιση της αναγνωρισιμότητας, σε εγχώριο και ευρωπαϊκό επίπεδο, των γνώσεων και δεξιοτήτων.

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές

3.Υπηρεσίες και εργαλεία υποστήριξης και καθοδήγησης των επιχειρήσεων:

Η ανάγκη για ταχεία αναδιάρθρωση και προσαρμογή των επιχειρήσεων θα πρέπει να στηριχθεί και από εξειδικευμένες υπηρεσίες και εργαλεία υποστήριξης και καθοδήγησης των επιχειρήσεων. Οι φορείς που μπορούν να αναπτύξουν τέτοιες υπηρεσίες θα πρέπει να έχουν άμεση επαφή με τις επιχειρήσεις, παρακάμπτοντας ή / και εξαλείφοντας τους υφιστάμενους δύσκαμπτους μηχανισμούς ενεργοποίησης σχετικών δράσεων και μάλιστα ετεροχρονισμένων με την αγορά εργασίας. Οι φορείς αυτοί θα συγκεντρώνουν, αξιολογούν και παρακολουθούν όλες τις ανάγκες και σύγχρονες τάσεις για την επιχειρηματικότητα και το ανθρώπινο δυναμικό π.χ. ανά τομέα της οικονομίας, καλύπτοντας (ενδεικτικά) του παρακάτω τομείς:

- **Παροχή στρατηγικής πληροφόρησης:** Ενίσχυση εργαλείων πληροφόρησης στο φάσμα επιχειρηματικότητα-τεχνολογία-αγορές, με δυνατότητα παροχής τεκμηριωμένων πληροφοριών στα όργανα πολιτικής και στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις. Οργάνωση και διάθεση προς τις επιχειρήσεις πληροφοριών για το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, τα πρότυπα και τις πιστοποιήσεις, τα δικαιώματα βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας κλπ.
- **Υποστήριξη της καινοτομικής και τεχνολογικής επιχειρηματικότητας:** Ανάπτυξη υπηρεσιών υποστήριξης για θέματα τεχνολογίας και καινοτομίας για την αξιολόγηση και υποστήριξη δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας των επιχειρήσεων. Υποστήριξη και συντονισμό της συνεργασίας επιχειρήσεων με την έρευνα ως εργαλείο ουσιαστικής συμμετοχής των επιχειρήσεων στα προγράμματα και τις δράσεις έρευνας και καινοτομίας.
- **Υποστήριξη της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων:** Ανάπτυξη κέντρων στήριξης επιχειρήσεων για την αύξηση της παραγωγικότητας, της επιχειρηματικότητας και της ανάπτυξης συνεργασιών σε όλο το εύρος της αλυσίδας αξίας.
- **Στήριξη των επιχειρήσεων για επαγγέλματα και δεξιότητες:** Στήριξη των κρίσιμων επαγγελμάτων στις επιχειρήσεις, την προώθηση συμφωνιών ανάπτυξης γνώσεων και δεξιοτήτων, την εκπόνηση τομεακών στρατηγικών για δεξιότητες και αποτελεσματικές υπηρεσίες ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού στις επιχειρήσεις.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή

τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Αναφορικά με τις υπηρεσίες και εργαλεία **υποστήριξης και καθοδήγησης των επιχειρήσεων**, δικαιούχοι των πράξεων μπορεί να είναι επαγγελματικές / κλαδικές ενώσεις, σύνδεσμοι και κοινωνικοί εταίροι που θα δρουν με τη βοήθεια εξειδικευμένων ελληνικών και διεθνών οργανισμών.

Επίσης, η επιλογή των πράξεων θα πρέπει να ακολουθεί ως κατευθυντήρια αρχή τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για τις επιχειρήσεις του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος. Τα χαρακτηριστικά αυτά επιδεικνύουν ισχυρές αναπτυξιακές προοπτικές γεγονός που συνέβαλλε στην επιλογή και στην υιοθέτηση τους. Ως εκ τούτου, η επιλογή των δικαιούχων καθώς και των περιοχών παρέμβασης έχουν άμεση σύνδεση με τα εξής χαρακτηριστικά:

1.Θετικά αποτελέσματα και οικονομική προοπτική/ ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

2.Εξωστρέφεια (δημιουργούμενο εξαγωγικό δραστηριότητα)

3.Καινοτομία / δημιουργικότητα (νέα καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και καινοτόμες λειτουργικές διαδικασίες)

4.Σημαντικό μέγεθος σε κύκλο εργασιών και απασχόληση/ επαρκής γκάμα προϊόντων για την αντιμετώπιση του παγκόσμιου ανταγωνισμού

5.Στόχευση σε “” παγκόσμιες αγορές

6.Επανακυκλοφορία των πόρων στην εσωτερική αγορά (μεγιστοποίηση του ποσοστού της εγχώριας προστιθέμενης αξίας)

7.Νέες εταιρείες (Δημιουργία νέων επιχειρήσεων)

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές

8.Μικρό αποτύπωμα 2, NO2, 2,κλπ / χαμηλή επιβάρυνση του περιβάλλοντος

9.Ομάδες εταιρειών / συνεργασίες.

10.Προϊόντα / Υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας (Premium brands)

Αναφορικά με τις υπηρεσίες και εργαλεία **υποστήριξης και καθοδήγησης των επιχειρήσεων**, δικαιούχοι των πράξεων μπορεί να είναι επαγγελματικές / κλαδικές ενώσεις, σύνδεσμοι και κοινωνικοί εταίροι που θα δρουν με τη βοήθεια εξειδικευμένων ελληνικών και διεθνών οργανισμών.

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές

Δεν εκτιμάται ότι θα αξιοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία.

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO05	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση	1.215,00	1.035,00	2.250,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO23	αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας)	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση			38,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
T4220	Αριθμός δράσεων για ανάπτυξη εργαλείων και παροχή υπηρεσιών υποστήριξης – καθοδήγησης	Δράσεις	ΕΚΤ	Μετάβαση			1,00	Στοιχεία Δικαιούχων	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO05	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	Αριθμός	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	875,00	745,00	1.620,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO23	αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας)	Αριθμός	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			26,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
T4220	Αριθμός δράσεων για ανάπτυξη εργαλείων και παροχή υπηρεσιών υποστήριξης – καθοδήγησης	Δράσεις	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1,00	Στοιχεία Δικαιούχων	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	10iv
Τίτλος της επενδυτικής	Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	10iv
προτεραιότητας	ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας

2.Α.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	2.3
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ενίσχυση συμμετοχής των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Η χώρα χρειάζεται ανθρώπινο δυναμικό καλά εκπαιδευμένο με εξειδικευμένες γνώσεις και οριζόντιες δεξιότητες που θα μπορεί να δημιουργήσει εστίες καινοτομίας, να υποστηρίξει αναπτυξιακούς τομείς προτεραιότητας και να υπηρετήσει ένα νέο επιχειρηματικό υπόδειγμα. Είναι δε γεγονός ότι πολλές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξεύρεση κατάλληλων στελεχών εκπαιδευμένων σε ειδικότητες αιχμής και εφοδιασμένων με σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες που ζητούνται από την αγορά εργασίας. Αυτό δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία των επιχειρήσεων και στην ανταγωνιστικότητά τους, ενώ παρατηρείται το φαινόμενο να δυσχεραίνεται η δημιουργία θέσεων απασχόλησης, την ώρα που η ανεργία στη χώρα βρίσκεται σε πολύ υψηλά ποσοστά. Μέρος του προβλήματος οφείλεται στο γεγονός ότι, τα συστήματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης δεν παρέχουν επαρκείς γνώσεις στους τομείς αυτών των ειδικοτήτων, αλλά ούτε και σύγχρονες γνώσεις και ικανότητες που είναι αναγκαίες στην κοινωνία και οικονομία της γνώσης. Ως αδύναμα σημεία του εκπαιδευτικού συστήματος αναδεικνύονται ακόμα, η δομή και λειτουργία της τριτοβάθμιας και μεταλυκειακής εκπαίδευσης, η αδυναμία σύνδεσης των δεξιοτήτων των εργαζομένων με τις απαιτήσεις των θέσεων, η απουσία συνεργασιών των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με τις επιχειρήσεις τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των ερευνητικών υπηρεσιών και η έλλειψη υποστήριξης της έρευνας. Η σύνδεση της τριτοβάθμιας και μεταλυκειακής εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας αποτελεί κατεπείγουσα ανάγκη που θα πρέπει να αντιμετωπισθεί με στόχο την αύξηση της απασχόλησης και τη μείωση της ανεργίας. Η συμμετοχή των ίδιων των επιχειρήσεων είναι σημαντική για τη κατάρτιση του μελλοντικού εργατικού δυναμικού της χώρας. Η υποστήριξη ενεργειών σχεδιασμού και αναβάθμισης προγραμμάτων σπουδών με έμφαση στη μαθητεία και στην

	πρακτική άσκηση αποτελεί την ελάχιστη απαιτούμενη προϋπόθεση επιτυχίας προς την κατεύθυνση αυτή. Πέραν αυτού, θα πρέπει να επιδιωχθεί η αμεσότερη **εμπλοκή των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης**, π.χ. μέσω ευέλικτων προγραμμάτων σπουδών που συνδυάζουν εκπαίδευση και εργασία, πραγματοποίηση μέρος της εκπαίδευσης στον εργασιακό χώρο, αξιοποίηση πραγματικών ζητημάτων των επιχειρήσεων για εξειδίκευση από τους εκπαιδευόμενους στο πλαίσιο εργασιών τους. Απώτερος στόχος αποτελεί η εστίαση της εκπαίδευσης στις ανάγκες και τη ζήτηση της αγοράς. Συγκεκριμένα, τα αποτελέσματα που επιδιώκεται να επιτευχθούν είναι: • Σύνδεση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας και τις εξελίξεις στην οικονομία σε παγκόσμιο επίπεδο • Δημιουργία σχέσεων και μεταφορά γνώσης από την αγορά (επιχειρήσεις) στα συστήματα εκπαίδευσης σε σταθερή και οργανωμένη βάση • Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων σπουδών και εκσυγχρονισμός της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας															
ID	Δείκτης	Κατηγορία περιφέρειας	Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη	Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων	Τιμή βάσης			Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ			Α	Γ	Σ		
T4221	Σύμφωνα συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων/ φορέων, για εφαρμογή προγραμμάτων σπουδών	Μετάβαση	Σύμφωνα συνεργασίας				0,00	Αριθμός	2013			1,00	Διαχειριστική Αρχή, Action plan για τιμή βάσης	Ετήσια
T4221	Σύμφωνα συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων/ φορέων, για εφαρμογή προγραμμάτων σπουδών	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Σύμφωνα συνεργασίας				0,00	Αριθμός	2013			1,00	Διαχειριστική Αρχή, Action plan για τιμή βάσης	ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας
Η σύνδεση της μεταλυκειακής και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας καταδεικνύει ένα σημαντικό πεδίο ρύθμισης με στόχο την αύξηση της απασχόλησης και τη μείωση της ανεργίας. Σκοπός είναι, η εκπαίδευση να είναι περισσότερο στοχευμένη στις ανάγκες και τη ζήτηση της αγοράς με	

Επενδυτική προτεραιότητα	10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας

έμφαση στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας, δημιουργώντας και αξιοποιώντας τους δεσμούς μεταξύ πανεπιστημίων /ερευνητικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων.

Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης Επενδυτικής Προτεραιότητας θα ενισχυθούν δράσεις περαιτέρω αναβάθμισης της τριτοβάθμιας και μεταλυκειακής εκπαίδευσης, καθώς και της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, μέσω της σύνδεσης τους με την οικονομία και τις επιχειρήσεις, της εισαγωγής σχημάτων πρακτικής άσκησης έτσι ώστε να ενισχυθεί η απασχόληση, κυρίως των νέων. Θα ενισχυθούν προγράμματα για τη βελτίωση της ποιότητας και τον εκσυγχρονισμό της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης με στόχο την προσφορά δεξιοτήτων σε «κρίσιμα» επαγγέλματα και τους τομείς προτεραιότητας της παραγωγικής και επιχειρηματικής βάσης, όπως αυτά θα προκύπτουν από τα σχέδια προσαρμοστικότητας κλάδων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Επίσης, η αύξηση της απασχόλησης και η αντιμετώπιση της ανεργίας είναι εφικτό να επιτευχθεί μέσω της ενίσχυσης προγραμμάτων για την αναβάθμιση και τη σύνδεση της τριτοβάθμιας και μεταλυκειακής εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας αλλά και την εφαρμοσμένη έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία. Συγκεκριμένα για την επίτευξη αυτού του στόχου, θα ενισχυθούν δράσεις για τη συστηματική και οργανωμένη σύνδεση των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων με τον επιχειρηματικό κόσμο και το διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον, δράσεις για την σύνδεση και συνεργασία των πανεπιστημίων/ ερευνητικών ιδρυμάτων με τον ιδιωτικό τομέα (με κέντρα επιστημονικής και ερευνητικής αριστείας και με καινοτόμες – εξωστρεφείς επιχειρήσεις) καθώς και για την αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών βάσει των αναγκών και των εξελίξεων στο επιχειρηματικό περιβάλλον (εγχώριο και διεθνές).

Οι βασικές μορφές δράσεων που αφορούν τη συγκεκριμένη Επενδυτική Προτεραιότητα θα αναπτυχθούν με στόχο την υποστήριξη συμμετοχής των επιχειρήσεων στα συστήματα άτυπης και τυπικής μάθησης η οποία κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική.

Η συμμετοχή των ίδιων επιχειρήσεων στην εκπαίδευση και κατάρτιση του μελλοντικού εργατικού δυναμικού της χώρας είναι σημαντική και μπορεί να εξασφαλίσει το βέλτιστο αποτέλεσμα αναφορικά με την σύνδεση της εκπαίδευσης με τις ανάγκες της αγοράς. Η υποστήριξη ενεργειών σχεδιασμού και αναβάθμισης προγραμμάτων σπουδών με έμφαση στη μαθητεία και στην πρακτική άσκηση αποτελεί την ελάχιστη απαιτούμενη προϋπόθεση επιτυχίας προς την κατεύθυνση αυτή. Πέραν αυτού, θα πρέπει να επιδιωχθεί η αμεσότερη εμπλοκή των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης με παροχή κινήτρων για δράσεις όπως:

- Συμμετοχή στο σχεδιασμό ευέλικτων προγραμμάτων σπουδών που συνδυάζουν εκπαίδευση και εργασία (sandwich course) σε συνεργασία με εκπαιδευτικά ιδρύματα

Επενδυτική προτεραιότητα	10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας

- Κατάρτιση σχεδίων δράσης επιχειρήσεων για την βελτίωση της δυνατότητάς τους να συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία και την υποδοχή σπουδαστών. Τα σχέδια αυτά αφορούν στην προσαρμογή των επιχειρήσεων, σε οργανωτικό, λειτουργικό και διαχειριστικό επίπεδο στις ανάγκες των προγραμμάτων εκπαίδευσης στον εργασιακό τους χώρο
- Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της επιχειρηματικής κοινότητας μέσω επιχειρηματικών συνδέσμων, επιμελητηρίων και άλλων οργανωμένων ομάδων επιχειρήσεων. Το περιεχόμενο των προγραμμάτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης θα πρέπει να στοχεύει στην αύξηση της συμμετοχής των επιχειρήσεων, των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, καθώς και των συμμετεχόντων στην εκπαιδευτική διαδικασία

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Επενδυτική προτεραιότητα	10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας

Η γενική κατευθυντήρια αρχή για την επιλογή των πράξεων είναι η εστίαση σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους πυρήνες οικονομικής δραστηριότητας της χώρας οι οποίες είναι σε θέση να αναπτύξουν ή να βελτιώσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, ενώ ταυτόχρονα ικανοποιούν τις προϋποθέσεις για την επίτευξη της έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας της χώρας. Για την ουσιαστική μεταφορά των γνώσεων, οι επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να διαθέτουν την απαραίτητη εμπειρία, ενώ το εύρος των δραστηριοτήτων τους θα πρέπει να συνάδει με το πρόγραμμα σπουδών των εκπαιδευόμενων.

Ειδικότερα, θα ενισχυθούν τομείς δυνάμει εξωστρεφείς όπου υπάρχει ικανή και εμβληματική παραγωγή για τη χώρα, η οποία μπορεί περαιτέρω να αυξηθεί σε κλίμακα/ μέγεθος μέσω της συνεργασίας των εμπλεκομένων μερών κατά μήκος της αλυσίδας αξίας. Επιπλέον, οι τομείς αυτοί θα πρέπει να συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά εκείνα (π.χ. κρίσιμη μάζα και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα) που θα καταστήσουν εφικτή την έξυπνη εξειδίκευση. Οι στρατηγικοί τομείς, που αναγνωρίσθηκαν και καταγράφηκαν στο νέο αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας, είναι οι εξής: ο αγροδιατροφικός/ βιομηχανίας τροφίμων τομέας, ο τομέας της ενέργειας, ο τομέας του περιβάλλοντος, ο τομέας ΤΠΕ, ο τομέας Μεταφορών/ Logistics, ο τομέας της υγείας/φαρμάκων, ο τομέας των υλικών/ κατασκευών, ο τομέας του τουρισμού και ο τομέας των πολιτιστικών και δημιουργικών βιομηχανιών.

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας

Δεν εκτιμάται ότι θα αξιοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία.

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
T4222	Συνεργασίες μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών τριτοβάθμιας ή μεταλυκειακής εκπαίδευσης	Συνεργασίες	ΕΚΤ	Μετάβαση			1,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
T4244	Σχέδια δράσης επιχειρήσεων για τη βελτίωση της δυνατότητας τους	Σχέδια δράσης	ΕΚΤ	Μετάβαση			5,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		10iv - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	να συμμετέχουν στα συστήματα άτυπης και τυπικής μάθησης								
T4222	Συνεργασίες μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών τριτοβάθμιας ή μεταλυκειακής εκπαίδευσης	Συνεργασίες	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
T4244	Σχέδια δράσης επιχειρήσεων για τη βελτίωση της δυνατότητας τους να συμμετέχουν στα συστήματα άτυπης και τυπικής μάθησης	Σχέδια δράσης	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			5,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	11i
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση

2.Α.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	2.4
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσω αναβάθμισης της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης να υποστηρίζει την επιχειρηματικότητα
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης αποτελεί προϋπόθεση δημιουργίας ευνοϊκού περιβάλλοντος ανάπτυξης των παραγωγικών δυνάμεων του τόπου, παρέχοντας την ευκαιρία να αξιοποιήσουν στο μέγιστο βαθμό τις δυνατότητές τους στο πλαίσιο της προσπάθειας εξόδου της Ελλάδας από την οικονομική κρίση. Η επανέναρξη της αναπτυξιακής διαδικασίας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την αναβάθμιση της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης και προσαρμογής της στα νέα δεδομένα και τις νέες αναπτυξιακές ανάγκες, για τη δημιουργία περιβάλλοντος φιλικού προς τις επιχειρήσεις. Ειδικότερα, η δημόσια διοίκηση πρέπει να αλλάξει και να λειτουργεί ως ένας ζωντανός οργανισμός, που προσαρμόζεται στις αλλαγές, δημιουργεί πρότυπα και εξελίσσεται για να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κοινωνίας και της αγοράς. Η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης ως διευκολυντής της επιχειρηματικότητας θα πρέπει να ενισχυθεί μέσω δραστηριοτήτων που θα εξαλείψουν τα γραφειοκρατικά εμπόδια, θα οδηγήσουν σε σταθερό επιχειρηματικό περιβάλλον και σε ταχείες διαδικασίες για τη δημιουργία επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και άλλων διαδικασιών που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία (π.χ. απλοποίηση διαδικασιών αδειοδότησης, επίλυσης διαφορών, αξιολόγησης επενδυτικών προτάσεων κ.α). Επιπλέον, η δημόσια διοίκηση θα αναπτύξει ουσιαστικό ρόλο ρυθμιστή της αγοράς, επιβλέποντας το σύνολο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, παρέχοντας το πλαίσιο ανάπτυξης νέων και θωρακίζοντας τη λειτουργίας της. Τέλος, στόχος στο νέο ΕΣΠΑ είναι η ενίσχυση των διαδικασιών διαβούλευσης και της ενεργού συμμετοχής των εταίρων κατά την προετοιμασία και υλοποίηση των Προγραμμάτων, ειδικά των περιβαλλοντικών και κοινωνικών εταίρων. Οι κοινωνικοί εταίροι συμμετέχουν ήδη θεσμικά, στην εκπόνηση των σημαντικότερων εθνικών προγραμμάτων για την ανάπτυξη, την απασχόληση και τις μεταρρυθμίσεις, γεγονός που τους δίδει τη δυνατότητα ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για την εκπόνηση πολιτικών και δράσεων για την υποστήριξη των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στις οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Ο συγκεκριμένος Ειδικός Στόχος εστιάζει στην αναβάθμιση της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης και των ενδιαφερόμενων

	κοινών φορέων έτσι ώστε να είναι σε θέση να υποστηρίξει την ανάπτυξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών στη χώρα. Η επίτευξη του εν λόγω στόχου εκτιμάται ότι θα επιφέρει τα εξής αποτελέσματα: • Απλούστευση των διαδικασιών και καταπολέμηση της γραφειοκρατίας σε όλους τους τομείς πολιτικής που έχουν άμεση επίδραση στην επιχειρηματικότητα • Αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης και της πληροφόρησης προς τις επιχειρήσεις • Ανάπτυξη ενός σταθερού και συνεπούς επιχειρηματικού περιβάλλοντος που ευνοεί την επιχειρηματικότητα και τις επενδύσεις

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση														
ID	**Δείκτης**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη**	**Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων**	**Τιμή βάσης**			**Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**			**Α**	**Γ**	**Σ**		
T4245	Έργα που καταλήγουν σε ρυθμίσεις που εφαρμόζονται	Μετάβαση	Έργα				0,00	Αριθμός				0,00	Διαχειριστική Αρχή, Action Plan για τιμές στόχου και βάσης	Ετήσια
T4245	Έργα που καταλήγουν σε ρυθμίσεις που εφαρμόζονται	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Έργα				0,00	Αριθμός				0,00	Διαχειριστική Αρχή, Action Plan για τιμές στόχου και βάσης	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση

Βασική επιδίωξη της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητα είναι η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης δεδομένου ότι επηρεάζει οριζόντια όλα τα επίπεδα παροχής υπηρεσιών, παραγωγής και ανάπτυξης της χώρας και αποτελεί ταυτόχρονα βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική υλοποίηση μεταρρυθμίσεων σε όλους τους τομείς.

Η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης ως διευκολυντής της επιχειρηματικότητας θα πρέπει να ενισχυθεί μέσω δραστηριοτήτων που θα εξαλείψουν τα γραφειοκρατικά εμπόδια, θα οδηγήσουν σε σταθερό επιχειρηματικό περιβάλλον και σε ταχείες διαδικασίες για τη δημιουργία

επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και άλλων διαδικασιών που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία. Επιπλέον, η δημόσια διοίκηση θα αναπτύξει ουσιαστικό ρόλο ρυθμιστή της αγοράς, επιβλέποντας το σύνολο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, παρέχοντας το πλαίσιο ανάπτυξης νέων και θωρακίζοντας τη λειτουργίας της. Ως εκ τούτου απαιτείται:

- Απλούστευση του δαιδαλώδους θεσμικού πλαισίου για την επιχειρηματικότητα και εκσυγχρονισμός με οδηγό το Κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο και εκείνο των πλέον προηγμένων χωρών της ΕΕ
- Δημιουργία ευνοϊκού θεσμικού πλαισίου για την προώθηση καινοτομικών προϊόντων και νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων
- Ενίσχυση μηχανισμών εποπτείας της αγοράς, συμπλήρωση του πλαισίου προδιαγραφών και των μηχανισμών πιστοποίησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων
- Ενίσχυση των διαδικασιών τυποποίησης και πιστοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών που παράγονται και προσφέρονται στην ελληνική αγορά
- Ανάπτυξη των υπηρεσιών παροχής υποστήριξης προς τις εξαγωγικές επιχειρήσεις εντός και εκτός της Ελλάδας
- Αναβάθμιση της ικανότητας των δημόσιων οργανισμών να σχεδιάσουν στρατηγικά και να προγραμματίσουν μακροπρόθεσμα
- Αναβάθμιση των μηχανισμών παρακολούθησης και πληροφόρησης (παρατηρητήριο), μέσω οργάνωσης και διάθεση προς τις επιχειρήσεις πληροφοριών που αφορούν τη σχέση τους με τη δημόσια διοίκηση, το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, πρότυπα / πιστοποιήσεις, δικαιώματα / υποχρεώσεις, στατιστικά στοιχεία κλπ.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα για την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας της αποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης είναι τα εξής:

1. Έλεγχος Αγοράς – Πιστοποίηση / προτυποποίηση προϊόντων και υπηρεσιών:

- *Ενίσχυση των διαδικασιών της δημόσιας διοίκησης για την τυποποίηση και πιστοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών που διακινούνται στην ελληνική αγορά*: Ενίσχυση των τεχνικών προδιαγραφών και της εφαρμογής των Κοινοτικών κανονισμών και οδηγιών, επέκταση της διαπίστευσης των ελληνικών εργαστηρίων
- *Ενίσχυση μηχανισμών εποπτείας της αγοράς*: Βελτίωση λειτουργίας των μηχανισμών εποπτείας της αγοράς, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, για τη διασφάλιση ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών και την αποτελεσματικότερη λειτουργία του συνόλου της αγοράς.

2. Δημιουργία θεσμικού και διοικητικού πλαισίου ευνοϊκού για τις επιχειρήσεις

- *Απλούστευση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και των διαδικασιών για τους επενδυτές και βελτίωση της επενδυτικής ελκυστικότητας:*

Επενδυτική προτεραιότητα	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση

- Αναβάθμιση, κωδικοποίηση και απλοποίηση με βάση τις εθνικές προδιαγραφές και πρότυπα της βιομηχανικής και εμπορικής νομοθεσίας, με οδηγό το Κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο και εκείνο των πλέον προηγμένων χωρών της ΕΕ
- Βελτίωση των διαδικασιών επίλυσης διαφορών, συμπεριλαμβανομένου και της προώθηση εναλλακτικών εργαλείων, με στόχο την επιτάχυνση.
- Προσαρμογή της νομοθεσίας για την μείωση των διοικητικών βαρών με άμεση επίπτωση στην επιχειρηματικότηταΔημιουργία ευνοϊκού θεσμικού πλαισίου για την προώθηση νέων (καινοτομικών) προϊόντων
- Σχεδιασμός ολοκληρωμένης στρατηγικής για το θεσμικό πλαίσιο που αφορά συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων
- Παρεμβάσεις υλοποίησης διαλειτουργικότητας δημόσιων υπηρεσιών που αφορούν στις επιχειρήσεις για τη διευκόλυνση των επιχειρήσεων, με βάση το Εθνικό στρατηγικό σχέδιο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
- Υλοποίηση δράσεων που προλαμβάνονται στις «Μνημονιακές» υποχρεώσεις της χώρας, όπως:

i.Περιορισμός σπατάλης μέσω ποιοτικής ενίσχυση χρηστών δημοσίων προμηθειών

ii.Αναθεώρηση των νομικού πλαισίου αφερεγγυότητας

iii.Περιορισμός διοικητικών και άλλων βαρών για την προώθηση ενός αποτελεσματικού και ανταγωνιστικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος

iv.Βελτίωση επιλεγμένων τομέων (π.χ. αγοράς καυσίμων, κλάδου λιανεμπορίου)

- *Εκπαίδευση στελεχών του Δημοσίου σε πεδία που σχετίζονται με την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων* στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας, ειδικότερα σε θέματα νέων τεχνολογιών και συστημάτων ΤΠΕ. Αυτές οι δράσεις περιλαμβάνουν τόσο τις βασικές δεξιότητες που είναι απαραίτητες για να ανταποκριθεί το προσωπικό στις νέες προκλήσεις, όσο και την κατάρτιση σε νέα συστήματα, τα οποία θα εκσυγχρονίσουν τη δημόσια διοίκηση και αποτελούν μία βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
- *Στήριξη δράσεων Παρατηρητηρίου επιχειρηματικού περιβάλλοντος* και αναβάθμιση/διεύρυνση παρεχόμενων υπηρεσιών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος, τον εμποδίων για την επιχειρηματικότητα και τη διατύπωση τεκμηριωμένων προτάσεων βελτίωσης

3. Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των κοινωνικών εταίρων: Οι οργανώσεις των κοινωνικών εταίρων αποτελούν εταίρους, του Εταιρικού

Επενδυτική προτεραιότητα	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση

Συμφώνου και των Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και η ενεργός συμμετοχή τους στην αναπτυξιακή διακυβέρνηση είναι προϋπόθεση για την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η χώρα.

Οι κοινωνικοί εταίροι συμμετέχουν ήδη θεσμικά, στην εκπόνηση των σημαντικότερων εθνικών προγραμμάτων για την ανάπτυξη, την απασχόληση και τις μεταρρυθμίσεις, γεγονός που τους δίδει τη δυνατότητα ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για την εκπόνηση πολιτικών που θα βγάλουν τη χώρα από την κρίση. Οι κοινωνικοί εταίροι αναμένεται να έχουν αυξημένες ευθύνες για την εκπόνηση και υλοποίηση δράσεων του ΕΠΑνΕΚ με στόχο την προώθηση του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος που στηρίζει την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή.

Η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στην υλοποίηση δράσεων του ΕΠΑνΕΚ θα αφορά κυρίως: (α) στην προώθηση της απασχόλησης και την υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων, (β) στην προώθηση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στις οικονομικές και τεχνολογικές αλλαγές, (γ) στη βελτίωση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού της χώρας, (δ) στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και (ε) στην προώθηση της εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας και στην ανάπτυξη εξωστρεφών δικτυώσεων και συνεργιών και (στ) στην ενίσχυση της θεσμικής τους ικανότητας, της ποιότητας του κοινωνικού διαλόγου και της δικτύωσής τους με διεθνείς οργανισμούς

4. Ενίσχυση της Εξωστρέφειας των επιχειρήσεων καθώς και της στήριξης των ελληνικών προϊόντων σε διεθνή δίκτυα**::**

- *Μηχανισμοί υποστήριξης της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων:* Η επάνοδος της οικονομίας σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης μπορεί να επιτευχθεί κυρίως μέσω της εξαγωγικής επίδοσης και ευρύτερα της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων Η αύξηση των εξαγωγών (προϊόντων και υπηρεσιών) ακόμα και η υποκατάσταση των εισαγωγών αποτελούν σημαντικό παράγοντα αντιστάθμισης της ύφεσης. Έτσι, θεωρείται απαραίτητη τη ανάπτυξη μηχανισμών υποστήριξης της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και ενίσχυσης της εξαγωγικής τους ικανότητας, η οποία περιλαμβάνει:
    - Πληροφόρηση και ενημέρωση για τις αγορές στόχους (αποτύπωση αναγκών των επιχειρήσεων, αναλύσεις αγοράς, online πλατφόρμες ενημέρωσης, κτλ).
    - Συμβουλευτική υποστήριξη για την ανάπτυξη χαρακτηριστικών εξωστρέφειας, (αναδιοργάνωση, διαχείριση απαιτήσεων ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών).
    - Υποστήριξη στην ανάπτυξη συνεργασιών, δικτύων, συμπράξεων για τη δημιουργία κρίσιμης μάζας. Δικτύωση και προώθηση δράσεων υποστήριξης εξαγωγικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων (επιχειρηματικές αποστολές, εκθέσεις, κτλ.)
    - Συνδυασμένη τεχνική και οικονομική υποστήριξη καθώς και χρηματοδότηση με νέα εργαλεία και συνδυασμένα προγράμματα (ενίσχυση ρευστότητας, εγγυήσεων)
    - Δημιουργία εξειδικευμένων δομών προώθησης και προβολής εξωστρεφών υπηρεσιών (όπως η εφοδιαστική αλυσίδα) με τη συμμετοχή των

Επενδυτική προτεραιότητα	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση

συλλογικών φορέων του ιδιωτικού τομέα για την προσέλκυση διεθνών μεταφορικών ροών.

- *Δημιουργία ενός φιλικού προς την επιχειρηματικότητα περιβάλλοντος,* με άρση εμποδίων και διοικητικών επιβαρύνσεων στο σύνολο της εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας (π.χ. σύσταση, λειτουργία, διασυνοριακό εμπόριο, τελωνεία σε συνέργεια και με τις παρεμβάσεις του ΘΣ 2 - βλ. αναλυτική τεκμηρίωση στην ΕΠ2β, χρηματοδότηση) καθώς και δράσεις ενημέρωσης και υποστήριξης όπως: δημιουργία Business hubs στις (επιλεγμένες) πρεσβείες, βαρόμετρο εξαγωγών / παρατηρητήριο εμποδίων διασυνοριακού εμπορίου.

5. Υποστήριξη των δημόσιων υπηρεσιών για το σχεδιασμό πολιτικών και στρατηγικών αποφάσεων σε επιλεγμένους τομείς προτεραιότητας με τη χρησιμοποίηση σύγχρονων εργαλείων: Σχεδιασμός μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων δημόσιων πολιτικών σε επιλεγμένους τομείς προτεραιότητας για την προετοιμασία αποφάσεων των εθνικών και των περιφερειακών οργάνων της Διοίκησης, με τη χρησιμοποίηση των πλέον σύγχρονων εργαλείων ανάλυσης για την λήψη τεκμηριωμένων επιστημονικά και αξιόπιστων αποφάσεων στον διαρκώς και πιο σύνθετο παγκόσμιο χώρο.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Επενδυτική προτεραιότητα	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση
Η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης ως διευκολυντής της επιχειρηματικότητας θα πρέπει να ενισχυθεί μέσω δραστηριοτήτων που θα εξαλείψουν τα γραφειοκρατικά εμπόδια, θα οδηγήσουν σε σταθερό επιχειρηματικό περιβάλλον και σε ταχείες διαδικασίες για τη δημιουργία επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και άλλων διαδικασιών που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία (π.χ. απλοποίηση διαδικασιών αδειοδότησης, επίλυσης διαφορών, αξιολόγησης επενδυτικών προτάσεων κ.ά.). Οι πράξεις της συγκεκριμένης προτεραιότητας αφορούν τη δημόσια διοίκηση και τις δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς. Προϋπόθεση της επιλογής των πράξεων αποτελεί η συσχέτισή τους με την βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και την υποστήριξη της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα εν γένει. Επίσης, σημαντική προϋπόθεση αποτελεί ο συντονισμός με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση», έτσι ώστε να αποφευχθούν επικαλύψεις, να εντοπισθούν σημεία συνέργειας/συμπληρωματικότητας, να προωθηθεί το Εθνικό στρατηγικό σχέδιο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. και να διασφαλισθεί η διαλειτουργικότητα.	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση
Δεν αναμένεται η χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων.	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO20	αριθμός έργων πλήρως ή μερικώς εκτελεσθέντων από κοινωνικούς εταίρους ή μη κυβερνητικές οργανώσεις	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση			1,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO22	αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση			1,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια
CO20	αριθμός έργων πλήρως ή μερικώς εκτελεσθέντων από κοινωνικούς εταίρους ή μη κυβερνητικές οργανώσεις	Αριθμός	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		11i - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εν όψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO22	αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Αριθμός	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1,00	Διαχειριστική Αρχή	Ετήσια

2.Α.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)

Συνεισφορά των προγραμματισμένων δράσεων του ΕΚΤ στους θεματικούς στόχους 1-7

Μέσω του ΕΠΑνΕΚ θα υλοποιηθούν δράσεις κυρίως εθνικής εμβέλειας που στοχεύουν στη διαφοροποίηση της χώρας σε ένα παγκόσμια μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Εξειδικεύοντας στους Θεματικούς Στόχους 8, 10 και 11 για το ΕΚΤ δημιουργήθηκε ο Άξονας Προτεραιότητας 5 για τις περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Στερεάς Ελλάδας: Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις. Μέσω του άξονα αυτού, υποστηρίζεται η ενίσχυση δραστηριοτήτων προσαρμοστικότητας επιχειρήσεων και εργαζομένων (επενδυτική προτεραιότητα 8v), η σύνδεση των συστημάτων εκπαίδευσης με ανάγκες της αγοράς εργασίας σε συνδυασμό με την υποστήριξη συμμετοχής των επιχειρήσεων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση (επενδυτική προτεραιότητα 10iv) και η αναβάθμιση της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης ώστε να υποστηρίζει την επιχειρηματικότητα (επενδυτική προτεραιότητα 11i).

Η ανάπτυξη των δράσεων του Άξονα 02Σ αναμένεται να συμβάλλουν στην υποστήριξη του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος, όπως αυτό αποτυπώνεται στη συνολική ανάλυση του σχεδίου ΕΠΑνΕΚ.

Το νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα διαμορφώνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να διευκολύνει την πραγμάτωση των στόχων της στρατηγικής της έξυπνης

εξειδίκευσης:

- Να καταστεί η έρευνα και καινοτομία προτεραιότητα για την Ελλάδα
- Να γίνει επικέντρωση επενδύσεων στα σχετικά δυνατά σημεία της Ελλάδας, μέσω της αξιοποίησης οικονομικών ευκαιριών και αναδυόμενων τάσεων
- Να δημιουργήσει συνέργειες και συνεργασίες μέσω των οποίων θα συνδεθούν όλοι οι σημαντικοί παράγοντες (μικρές, μεσαίες, μεγάλες επιχειρήσεις, κοινωνικοί εταίροι) υπό ένα κοινό όραμα ως προς την έρευνα και την τεχνολογία για την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης
- Να βελτιώσει τις διαδικασίες καινοτομίας

Η συμπληρωματικότητα και συνέργεια των δράσεων του ΕΚΤ στις δράσεις των θεματικών στόχων 1-7 είναι προφανής. Ως αναφέρεται και στο κείμενο του ΕΣΠΑ 2014-2020, η ανταγωνιστικότητα και καινοτομία χωρίς επένδυση στις δεξιότητες και τις γνώσεις του ανθρώπινου παράγοντα, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν. Στο ίδιο ακριβώς λογικό πλαίσιο, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί ανταγωνιστική και εξωστρεφής επιχειρηματικότητα και προσέλκυση επενδύσεων αν δεν προωθηθεί κατά προτεραιότητα ο εκσυγχρονισμός του κράτους σε όλα τα επίπεδα και τομείς.

Ειδικότερα δε για την υποστήριξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων των επενδυτικών προτεραιοτήτων του ΘΣ 3, απαιτείται η εξασφάλιση ανθρώπινου δυναμικού καλά εκπαιδευμένου με εξειδικευμένες γνώσεις και οριζόντιες δεξιότητες που θα μπορεί να δημιουργήσει εστίες καινοτομίας, να υποστηρίξει αναπτυξιακούς τομείς προτεραιότητας και να υπηρετήσει ένα νέο επιχειρηματικό υπόδειγμα (βλ. σχετική αναφορά στο ΕΣΠΑ).

Εκτός αυτού οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ θα καλύψουν τις ανάγκες υποστήριξης των 9 στρατηγικών τομέων της χώρας σε ότι αφορά στην ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Συνεισφορά των προγραμματισμένων δράσεων του ΕΚΤ στην κοινωνική καινοτομία

Ο Άξονας προτεραιότητας 02Σ περιλαμβάνει δράσεις με σκοπό την προσαρμογή των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις της χώρας. Στο σύνολο των δράσεων εμπεριέχονται και σχεδιαζόμενες ενέργειες που συνεισφέρουν στην κοινωνική καινοτομία δηλαδή, αφορούν στην κοινωνική διάσταση των επιχειρηματικών καινοτομιών που θα προκύπτουν μέσω των σχεδίων προσαρμογής. Οι δράσεις αυτές στοχεύουν στην έρευνα από πλευράς των επιχειρήσεων αναφορικά με την αναγνώριση των αναγκών και δεξιοτήτων των εργαζομένων και κατ' επέκταση προβάλουν και τις αναπτυξιακές ανάγκες εν γένει για το ανθρώπινο δυναμικό της χώρας, που κρίνονται ως σημαντικές για την αποτελεσματική ανταπόκριση του στο εξελισσόμενο εγχώριο και παγκόσμιο επιχειρηματικό περιβάλλον με αιχμή την καινοτομία.

Άξονας προτεραιότητας	02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)
Με τις στοχευμένες ερευνητικές αυτές ενέργειες επιχειρείται η προώθηση της ποιοτικής και βιώσιμης απασχόλησης, η οποία αφενός θα συνεισφέρει στην ανάσχεση της υψηλής ανεργίας στην Ελλάδα και αφετέρου θα εκκινήσει τις διαδικασίες για την αύξηση της απασχόλησης ιδιαίτερα στα πεδία που υπάρχει προοπτική να θέσουν την Ελλάδα σε σταθερή αναπτυξιακή τροχιά.	

2.Α.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας	02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)													
ID	Τύπος δείκτη	Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση
						Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ		
CO05	O	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	Αριθμός	ΕΚΤ	Μετάβαση	300	250	550	1.215,00	1.035,00	2.250,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
F100	F	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ	ΕΚΤ	Μετάβαση			9.412.286,00			32.922.534,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
CO05	O	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	Αριθμός	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	215	180	395	875,00	745,00	1.620,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
F100	F	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			6.633.323,00			23.177.616,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας	**02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)**		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ESF	Μετάβαση	104. Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των καινοτομικών πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	1.986.055,00
ESF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	104. Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των καινοτομικών πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	1.398.192,00
ESF	Μετάβαση	106. Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	11.075.330,00
ESF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	106. Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	7.797.086,00
ESF	Μετάβαση	118. Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας	1.306.139,00
ESF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	118. Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας	919.527,00
ESF	Μετάβαση	119. Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο ενόψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση	2.093.743,00
ESF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	119. Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο ενόψει των μεταρρυθμίσεων, καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και χρηστή διακυβέρνηση	1.474.003,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας	02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ESF	Μετάβαση	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	16.200.654,00
ESF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	11.405.336,00
ESF	Μετάβαση	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δάνειο ή ισοδύναμο	260.613,00
ESF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δάνειο ή ισοδύναμο	183.472,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας	02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ESF	Μετάβαση	07. Δεν ισχύει	16.461.267,00
ESF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	11.588.808,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας	02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ESF		07. Δεν ισχύει	28.050.075,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας	02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**

2.Α.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)
Δεν απαιτείται για το ΕΠΑνΕΚ.	

2.Α.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	03
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας

☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
☐ Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο

2.Α.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

Η στρατηγική του ΕΠΑνΕΚ που εκφράζεται από τον στρατηγικό πυλώνα «βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος (μέσω της βελτίωσης υποδομών) και εξειδικεύεται μέσω του ΑΠ 03 διαμορφώνεται από την επιλογή των ΘΣ 1, 2, 4, 6 και 7 και σχετικών ΕΠ 1α, 2α, 4β, 4γ, 6γ, 6ζ και 7ε.

Οι ειδικοί στόχοι και οι σχετικές δράσεις που έχουν σχεδιαστεί αφορούν κατά κύριο λόγο δομές και υποδομές για στήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Οι υποδομές αυτές εντάσσονται κάτω από ένα κοινό άξονα προτεραιότητας καθώς εκτιμάται ότι ο συνδυασμός τους είναι σημαντικός για την ολοκληρωμένη προσέγγιση και επίτευξη των στόχων του προγράμματος. Ειδικότερα, η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος που θα στηρίξει το νέο καινοτόμο, εξωστρεφές και βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης, προϋποθέτει: υποδομές Ε&Κ (ΘΣ 1), υποδομές τεχνολογίας, πληροφορικής και επικοινωνιών (ΘΣ 2), υποδομές που στηρίζουν την ενεργειακή εξοικονόμηση (ΘΣ 4), υποδομές περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΘΣ 4), καθώς και υποδομές δικτύων (ΘΣ 7).

Συγκεκριμένα, προωθείται η ενίσχυση υποδομών Ε&Κ, ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας αλλά και η προαγωγή κέντρων ικανότητας που θα υποστηρίξουν την καινοτομική ικανότητα της χώρας και θα διαμορφώσουν ένα ελκυστικό περιβάλλον για την πραγματοποίηση περαιτέρω επενδύσεων σε αυτόν τον τομέα.

Η επέκταση των υποδομών ευρυζωνικών υπηρεσιών και δικτύων υψηλών ταχυτήτων θα βοηθήσει στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος καθώς θα γεφυρώσει το ψηφιακό χάσμα μεταξύ αστικών κέντρων και περιφερειών και θα διευκολύνει την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και ειδικότερα της ηλεκτρονικής επιχειρηματικότητας διαμορφώνοντας σημαντικές εξαγωγικές προοπτικές για αυτές τις επιχειρήσεις.

Σημαντικό ρόλο για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος θα παίξει και η ενίσχυση υποδομών για βελτίωση ενεργειακής απόδοσης, εξοικονόμησης ενέργειας και χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που θα μειώσουν συνολικά το ενεργειακό κόστος για τις επιχειρήσεις αλλά και θα συμβάλλουν στην βελτίωση του περιβάλλοντος μέσω της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, συνεισφέροντας στους στόχους της Ευρώπης 2020.

Το περιβάλλον σε όρους φυσικούς και πολιτιστικούς αποτελεί μία ακόμα ιδιαιτέρως σημαντική παράμετρο για την δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών ανάπτυξης επιχειρηματικότητας. Η στρατηγική του ΕΠΑνΕΚ προωθεί την ανάπτυξη και αναβάθμιση υποδομών που συνδέονται με τη δυνατότητα προστασίας και αξιοποίησης του φυσικού κεφαλαίου και της πολιτιστικής κληρονομιάς ενισχύοντας ειδικότερα το επιχειρηματικό περιβάλλον στους τομείς τουρισμού και πολιτισμού.

Κατά συνέπεια οι επιλεγμένοι αυτοί θεματικοί στόχοι και επενδυτικές προτεραιότητες αποτελούν αλληλένδετους κρίκους για την ευθυγραμμισμένη και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της προτεραιότητας για βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσω αναβάθμισης των υποδομών.

Σε περίπτωση που η ενίσχυση χορηγείται από τα Ταμεία σε μια μεγάλη επιχείρηση, η διαχειριστική αρχή εξασφαλίζει ότι η χρηματοδοτική συνεισφορά των Ταμείων δεν οδηγεί σε σημαντική απώλεια θέσεων εργασίας σε υφιστάμενες θέσεις εντός της Ένωσης.

Η υλοποίηση των δράσεων του ΑΠ 03 προϋποθέτει ότι δεν θα προκηρυχθούν δράσεις που αφορούν στον ΘΣ1 και δράσεις που αφορούν στο ΘΣ3 και σχετίζονται με καινοτομία, μέχρι να ολοκληρωθεί (α) η συσχέτιση της εθνικής RIS3 με τις περιφερειακές και τα αντίστοιχα ΠΕΠ και (β) ο Οδικός Χάρτης ερευνητικών υποδομών. Αυτό δεν αφορά:

- Εμπροσθοβαρή έργα που θα προ-συμφωνηθούν με την Ε.Ε.
- Έργα καινοτομίας με πιλοτικό χαρακτήρα
- Προδημοσίευση δράσεων

2.A.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	
ERDF	Μετάβαση	Δημόσιο	
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	1a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3.1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αναβάθμιση ή/και ανάπτυξη υποδομών έρευνας και καινοτομίας για τη βελτίωση της καινοτομικής ικανότητας της χώρας για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Οι Ερευνητικές Υποδομές αποτελούν ένα κύριο δομικό στοιχείο του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας. Στο πλαίσιο της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση Καινοτομίας» οι Ερευνητικές Υποδομές είναι συνώνυμες με την «επένδυση για το μέλλον». Ωστόσο, είναι προφανές, ότι στην παρούσα οικονομική συγκυρία, η οποία χαρακτηρίζεται από περιορισμένους επενδυτικούς πόρους, απαιτείται η ενίσχυση των υποδομών έρευνας και καινοτομίας που θα επιφέρουν το μέγιστο όφελος σε βραχυ και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα για τη χώρα.

	Θα ενισχυθούν υφιστάμενες ή νέες ερευνητικές υποδομές εθνικής σημασίας, που απαιτούνται για υποστήριξη της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης και του Ευρωπαϊκού Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών (ESFRI), δημιουργώντας ελκυστικό περιβάλλον για την έρευνα, για την προώθηση της καινοτομίας και για τη δημιουργία οικοσυστήματος καινοτομίας στην Ελλάδα Συγκεκριμένα, τα πεδία προς βελτίωση είναι τα εξής (ενδεικτικά): 1. Συμπλήρωση ερευνητικών υποδομών υψηλής ποιότητας σε σημαντικούς για τη χώρα τομείς 2. Θέσπιση μηχανισμών μεταφοράς τεχνολογίας από τα ερευνητικά ιδρύματα στον επιχειρηματικό τομέα και τους δημόσιους οργανισμούς 3. Θέσπιση μηχανισμού παρακολούθησης και προσαρμογή της έρευνας στις ανάγκες τις αγοράς 4. Ενίσχυση συμμετοχής των ελλήνων ερευνητών στις υποδομές των διακυβερνητικών οργανισμών της Ευρώπης και σε εθνικές υποδομές Κρατών Μελών της ΕΕ, μέσω των ευρωπαϊκών και διακρατικών προγραμμάτων. Για το λόγο αυτό, διαμορφώνεται ο Οδικός Χάρτης Ερευνητικών Υποδομών στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (**ΕΣΕΤΑΚ**) 2015-2021, που έχει ως στόχο τη δημιουργία ερευνητικού περιβάλλοντος, που θα προσελκύσει ιδιωτικές επενδύσεις. Ο συγκεκριμένος Ειδικός Στόχος αποσκοπεί στην **αναβάθμιση των ερευνητικών υποδομών αλλά και στην ανάπτυξη νέων υποδομών** όπου απαιτούνται με βάση τη συμμετοχή ή διασύνδεση, κατά προτεραιότητα, σε δίκτυα ευρωπαϊκών υποδομών (ESFRI) σε συνάφεια με τη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης και τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών (ESFRI) καθώς και στην ανάπτυξη των κατάλληλων δομών και μηχανισμών παρακολούθησης και υποστήριξης της μεταφοράς της έρευνας από τα εργαστήρια στη πραγματική οικονομία. Οι δομές και υποδομές έρευνας και καινοτομίας θα πρέπει να έχουν ανοικτό και συνεργατικό χαρακτήρα ώστε να υποστηρίζουν την συνεργασία των επιχειρήσεων με τους φορείς έρευνας (π.χ. ερευνητικά εργαστήρια). Για την μόχλευση και ενίσχυση της ζήτησης αυτής θα δημιουργηθεί κεντρική υποδομή ενιαίας πρόσβασης και διασύνδεσης των ερευνητικών υποδομών (και επιμέρους φορέων έρευνας) και της επιχειρηματικής κοινότητας με στοχευμένες υπηρεσίες που θα διευκολύνουν, μεταξύ άλλων, τη διασύνδεση και ένταξη των συνεργατικών αποτελεσμάτων έρευνας και καινοτομίας σε παγκόσμιες αλυσίδες αξίας.

	Έτσι, μέσω του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου, εκτιμάται ότι θα επιτευχθούν τα εξής αποτελέσματα: 1. Βελτίωση της καινοτομικής ικανότητας της χώρας και σύνδεση αυτής με την αγορά, για τη δημιουργία οικοσυστήματος καινοτομίας 2. Συμβολή της χώρας στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας 3. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων και αύξηση παραγωγής καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών 4. Δημιουργία ελκυστικού ερευνητικού περιβάλλοντος το οποίο θα προσελκύσει ιδιωτικές επενδύσεις, συνεργασίες και συμπράξεις σε θέματα έρευνας και καινοτομία

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**3.1 - Αναβάθμιση ή/και ανάπτυξη υποδομών έρευνας και καινοτομίας για τη βελτίωση της καινοτομικής ικανότητας της χώρας για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4224	Μέσος όρος αναφορών ανά δημοσίευση ελλήνων ερευνητών (Δείκτης απήχησης)	Αριθμός	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	4,79	2010	5,29	ΓΓΕΤ, Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης	Διετής
T4224	Μέσος όρος αναφορών ανά δημοσίευση ελλήνων ερευνητών (Δείκτης απήχησης)	Αριθμός	Μετάβαση	5,75	2010	6,35	ΓΓΕΤ, Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης	Διετής
T4224	Μέσος όρος αναφορών ανά δημοσίευση ελλήνων ερευνητών (Δείκτης απήχησης)	Αριθμός	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	5,13	2010	5,67	ΓΓΕΤ, Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης	Διετής

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

Οι δράσεις που αφορούν την Επενδυτική Προτεραιότητα **1α** καλούνται να υποστηρίξουν την καινοτομική ικανότητα της χώρας μέσω της ενίσχυσης σημαντικών ερευνητικών υποδομών και υποδομών καινοτομίας, τη διασύνδεση αυτών με τον ιδιωτικό τομέα και την Πολιτεία καθώς και την ενίσχυση της σύνδεσης και συνεργασίας τους με ερευνητικές ομάδες και αντίστοιχες υποδομές έρευνας και καινοτομίας της ΕΕ, άλλων κρατών και διεθνών οργανισμών. Επίσης, η επενδυτική προτεραιότητα περιλαμβάνει την παρακολούθηση της εξέλιξης της προόδου της καινοτομικής ικανότητας της χώρας καθώς και σύνδεση αυτής με τη στρατηγική RIS3 μέσω της ανάπτυξης ενός μηχανισμού παρακολούθησης της υλοποίησης της.

Οι υποδομές Έρευνας και Καινοτομίας που θα ενισχυθούν:

- διασφαλίζουν το υψηλό επίπεδο της ελληνικής ερευνητικής δραστηριότητας κυρίως στους τομείς προτεραιότητας και την ένταξη σε ευρωπαϊκά και παγκόσμια δίκτυα,
- υποστηρίζουν επιστημονικά και τεχνολογικά τις εθνικές πολιτικές για την ασφάλεια, το περιβάλλον, την υγεία και άλλους κρίσιμους τομείς προτεραιότητας,
- δημιουργούν ένα ανοικτό και συνεργατικό περιβάλλον που αυξάνει τη ζήτηση έρευνας και καινοτομίας από τον επιχειρηματικό κόσμο
- είναι ελκυστικές για τις ελληνικές και παγκόσμιες επιχειρήσεις προκειμένου να αγοράσουν τεχνογνωσία και επιστημονικές υπηρεσίες,
- συμβάλλουν στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας (π.χ. με Ερευνητικές Υποδομές που κατά κύριο λόγο συνδέονται με τις υποδομές ESFRI ή άλλες, κοινές Ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες ή δίκτυα).

Οι δράσεις που θα καλύψουν το αντικείμενο και τη διάσταση της επενδυτικής προτεραιότητας 1α είναι οι εξής:

1. Ενίσχυση σημαντικών ερευνητικών υποδομών εθνικής εμβέλειας με διεθνή αναγνώριση της αριστείας τους καθώς και της συμμετοχής σε

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

δίκτυα ευρωπαϊκών υποδομών (ESFRI) με βάση τις προτεραιότητες του Εθνικού Οδικού Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών

- **Αναβάθμιση ή δημιουργία ερευνητικών υποδομών υψηλής ποιότητας σε επιλεγμένους τομείς προτεραιότητας:** Η ανάδειξη της Ελλάδας ως αξιόπιστου και ανταγωνιστικού εταίρου των ευρωπαϊκών χωρών στο πεδίο της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης προϋποθέτει την λειτουργία εντός της επικράτειας ενός περιορισμένου αριθμού σημαντικών ερευνητικών υποδομών με διεθνή αναγνώριση της αριστείας τους και, ταυτόχρονα, συνάφεια με τις στρατηγικές προτεραιότητες της χώρας στο πλαίσιο της στρατηγικής ευφυούς εξειδίκευσης. Οι Ερευνητικές Υποδομές – Ε.Υ. - (ως Ε.Υ. συγκεκριμένης χωροθέτησης, Ε.Υ. με κατανεμημένους κόμβους ή ηλεκτρονικές υποδομές) σχεδιάζονται και υλοποιούνται σε εθνικό επίπεδο, αλλά έχουν έντονη περιφερειακή διάσταση, αποσκοπώντας σε σημαντικά κοινωνικο-οικονομικά οφέλη για τις περιφέρειες εγκατάστασης. Οι υποδομές διευθύνονται από διεθνώς αναγνωρισμένους ερευνητές στην ακμή της σταδιοδρομίας τους και διαθέτουν ικανό τεχνικό και διοικητικό προσωπικό υποστήριξης. Προσελκύουν ερευνητές από όλο τον κόσμο για πειράματα, μετρήσεις και κάθε είδους συνεργασίες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που συμβάλλουν στην προώθηση της έρευνας και την ανάδειξη της καινοτομίας, ενώ είναι ανοικτές για χρήση στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα και την Πολιτεία. Η υλοποίηση των Ερευνητικών Υποδομών θα γίνει στη βάση πολυετών επενδυτικών σχεδίων που θα χρηματοδοτηθούν τόσο από το ΕΠΑΝΕΚ η /και εν μέρει από άλλες πηγές, διασφαλίζοντας το επίπεδο αριστείας, χρηστής διαχείρισης, πρόσβασης, δικτύωσης και καινοτομίας που έχει αξιολογηθεί στο πλαίσιο του Οδικού Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών, αλλά και την διαρκή αποτίμηση επενδυτικών κύκλων στη βάση των κριτηρίων της εθνικής στρατηγικής για τις Ε.Υ. (συμπεριλαμβανόμενης και της βιωσιμότητας της Ε.Υ.). Η Εθνική στρατηγική έχει ενσωματωθεί στο Ο.Χ. Ερευνητικών Υποδομών, ο οποίος θα ανανεώνεται περιοδικά.
- **Υποστήριξη της συμμετοχής ελληνικών ερευνητικών ομάδων σε υποδομές της ΕΕ και άλλων κρατών και διεθνών οργανισμών:** Για τη συνεχή αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων των ελλήνων ερευνητών και την ένταξή τους σε ευρωπαϊκά δίκτυα συνεργασίας είναι αναγκαία η συμμετοχή τους στα δίκτυα ευρωπαϊκών υποδομών, που εντάσσονται στο χάρτη υποδομών της ΕΕ (ESFRI). Η ενίσχυση των ελληνικών ομάδων με υποστήριξη της εθνικής δικτύωσης και δράσεων προετοιμασίας για τη συμμετοχή τους σε αυτά τα δίκτυα πραγματοποιήθηκε κατά την προηγούμενη περίοδο και θα συνεχιστεί και στην τρέχουσα περίοδο, με βάση τις προτεραιότητες του Οδ. Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών.

2. Διαμόρφωση και λειτουργία Εθνικού Μητρώου Ερευνητικών Υποδομών και συστήματος παρακολούθησης της χρήσης και αξιοποίησής τους από τον ιδιωτικό τομέα & την Πολιτεία: Η διαμόρφωση Εθνικού Μητρώου Ερευνητικών Υποδομών καθώς και του συστήματος παρακολούθησης της χρήσης και αξιοποίησής τους από τον ιδιωτικό τομέα και την Πολιτεία θα γίνει με βάση την ολοκλήρωση, υλοποίηση και χρήση των Ερευνητικών Υποδομών που εντάσσονται στον Οδικό Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών. Η δημιουργία Οδικού Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών θα συμβάλλει με μακρόπνοο σχεδιασμό στην ενίσχυση και εμβάθυνση της δικτύωσης του ερευνητικού και ακαδημαϊκού οικοσυστήματος, στη δημιουργία κρίσιμης μάζας σε επιστημονικές περιοχές στις οποίες η χώρα είτε έχει επιλέξει για να αναπτύξει/αναβαθμίσει συγκριτικό πλεονέκτημα, είτε εντοπίζει στρατηγική προτεραιότητα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, στην ενσωμάτωση της καινοτομίας και στην εξωστρέφεια της ελληνικού ερευνητικού οικοσυστήματος. Ο

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

Οδικός Χάρτης Ερευνητικών Υποδομών θα συμβάλλει επίσης στην κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών εγκατάστασης των κύριων ή άλλων κατανεμημένων κόμβων του και της χώρας.

3. Ανάπτυξη Κέντρων Ικανότητας (Centers of Competence) με παράλληλη ενίσχυση των εργαστηριακών υποδομών καινοτομίας, που δημιουργούνται για την παροχή επιστημονικών και τεχνικών υπηρεσιών με όρους αγοράς και σύμφωνα με τις ανάγκες της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης: Ενίσχυση των εργαστηριακών υποδομών που ενδιαφέρουν επιχειρήσεις για μακροχρόνια συνεργασία με αυτές. Τα εργαστήρια αυτά μπορεί να ανήκουν σε ΑΕΙ, ερευνητικά κέντρα ή γενικότερα στον Δημόσιο τομέα και να παρέχουν τις επιστημονικές και τεχνικές υπηρεσίες τους με όρους της αγοράς. Είναι πιθανή η διασύνδεσή τους και συνέργειες με περιφερειακούς κόμβους Ερευνητικών Υποδομών, ώστε να υπάρξει καλύτερη αξιοποίηση των επενδύσεων και εξωστρέφεια των ερευνητικών υπηρεσιών που παρέχονται μέσω αυτών. Τα εργαστήρια αποτελούν κέντρα ικανοτήτων (Centres of competence) και αναπτύσσονται με κινητήρια δύναμη το έμπρακτο ενδιαφέρον της εγχώριας και διεθνούς αγοράς, που συνεπενδύει και συμμετέχει ουσιαστικά στα έσοδά τους.

4. Συγκρότηση Δικτύου Ανάπτυξης Καινοτομίας που θα οργανώσει και θα ενισχύσει τη συνεργασία των ελληνικών επιχειρήσεων με τους έλληνες ερευνητές και την πρόσβαση τους στις ερευνητικές υποδομές της χώρας: Το Δίκτυο Ανάπτυξη Καινοτομίας μπορεί να αποτελέσει εργαλείο αποτελεσματικής συμμετοχής των ελληνικών επιχειρήσεων στα προγράμματα και τις δράσεις έρευνας και καινοτομίας. Πρόκειται για δομή συντονιστικού χαρακτήρα, εμψυχωτή της επιχειρηματικής και συνεργατικής έρευνας, χωρίς βαριές υποδομές και με αποστολή τη διαμόρφωση οικοσυστήματος καινοτομίας σε γεωγραφικές περιοχές και σε κρίσιμους τομείς της οικονομίας. Το Δίκτυο με την κατάλληλη τομεακή και γεωγραφική εξειδίκευση, μπορεί να αποτελέσει υπηρεσία τεχνολογικής υποστήριξης, πληροφόρησης και μεταφοράς τεχνογνωσίας για τις ΜΜΕ σε επιλεγμένους τομείς προτεραιότητας.

2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Η βιωσιμότητα των υποδομών σε μέσο και μακροπρόθεσμο επίπεδο αποτελεί ένα επίσης βασικό κριτήριο επιλογής πράξεων.

Ειδικότερα:

Οι δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας και ειδικότερα αυτές που σχετίζονται με την αναβάθμιση των ερευνητικών υποδομών, αλλά και την ανάπτυξη νέων υποδομών, θα πρέπει να εξυπηρετούν τη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης. Έμφαση θα δοθεί στην ενίσχυση της καινοτομίας και της εφαρμοσμένης έρευνας και στην υποστήριξη των λιγότερο αναπτυγμένων περιφερειών και των περιφερειών μετάβασης (ιδιαίτερα στις υποδομές καινοτομίας).

Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να εντάσσονται στον Οδικό Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών στο πλαίσιο της Εθνικής **ΕΣΕΤΑΚ**, που έχει ως στόχο τη δημιουργία ενός ελκυστικού ερευνητικού περιβάλλοντος, που θα προσελκύσει ιδιωτικές επενδύσεις και θα συνδέσει ουσιαστικά την έρευνα με την παραγωγική δραστηριότητα της χώρας.

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

Δεν απαιτείται η χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων.

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO25	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός ερευνητών που εργάζονται σε βελτιωμένες εγκαταστάσεις ερευνητικών κέντρων	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			645,00	ΓΓΕΤ	Ετήσια
T4225	Αριθμός ερευνητικών υποδομών που ενισχύονται	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			15,00	Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος	Ετήσια
CO25	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός ερευνητών που	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			127,00	ΓΓΕΤ	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	εργάζονται σε βελτιωμένες εγκαταστάσεις ερευνητικών κέντρων								
T4225	Αριθμός ερευνητικών υποδομών που ενισχύονται	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			3,00	Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος	Ετήσια
CO25	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός ερευνητών που εργάζονται σε βελτιωμένες εγκαταστάσεις ερευνητικών κέντρων	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			190,00	ΓΓΕΤ	Ετήσια
T4225	Αριθμός ερευνητικών υποδομών που ενισχύονται	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			5,00	Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	2a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3.2
Τίτλος του ειδικού στόχου	Επέκταση υποδομών ευρυζωνικών υπηρεσιών και δικτύων υψηλών ταχυτήτων
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Το μέγεθος οικονομικής κρίσης έχει επιβραδύνει την εμφάνιση των αναμενόμενων θετικών αποτελεσμάτων των ήδη δρομολογημένων επενδύσεων σε υποδομές ΤΠΕ, συντελώντας έτσι σε μια σημαντική υστέρηση (Digital Scoreboard 2013[1]) σε κρίσιμους δείκτες που αφορούν σε ΤΠΕ και ειδικότερα στην **ευρυζωνική κάλυψη**, με 22% διαθεσιμότητα δικτύων υψηλών ταχυτήτων (>30 MBps) και χαμηλή ανταπόκριση για τέτοιες συνδέσεις (0,1% του συνόλου των συνδέσεων), ενώ δεν έχει αρχίσει ακόμη η διάθεση συνδέσεων υπερ-υψηλών ταχυτήτων (>100Mbps), και χαμηλό ποσοστό των νοικοκυριών/επιχειρήσεων που έχουν σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση. Συνεπώς, σύμφωνα και με την ψηφιακή ατζέντα της Ευρώπης για το 2020, η Ελλάδα πρέπει να πραγματοποιήσει σημαντικά βήματα αναφορικά με τις ευρυζωνικές υποδομές και τη διείσδυση στις υπέρ-υψηλές ταχύτητες. Επιπλέον, είναι σήμερα σε εξέλιξη επενδύσεις σε υποδομές ευρυζωνικότητας, όπως το έργο της επέκτασης της ευρυζωνικής πρόσβασης σε λευκές περιοχές (RURAL), το οποίο έχει ξεκινήσει την προηγουμένη προγραμματική περίοδο και αναμένεται να ολοκληρωθεί τη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020. Η ευρυζωνική πρόσβαση και η εξάπλωση και χρήση των νέων τεχνολογιών θα αποτελέσουν ουσιαστικό εργαλείο για ανοιχτή και αποτελεσματική διακυβέρνηση καθώς και για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Επιπρόσθετα, θα δημιουργήσουν νέες μορφές εργασίας, νέες δεξιότητες και θα διασφαλίσουν τη συνεχή κατάρτιση και δια βίου μάθηση των πολιτών. Ταυτόχρονα, θα συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής με την παροχή προηγμένων υπηρεσιών υγείας, μεταφορών και προστασίας του περιβάλλοντος. Η εξάπλωση και χρήση της ευρυζωνικότητας αναμένεται να αυξήσει την αποδοτικότητα και την ποιότητα της παροχής υπηρεσιών στην κοινωνία, τον πολιτισμό και την οικονομία και ταυτόχρονα να εξασφαλίσει οικονομίες κλίμακας. Ο Ειδικός Στόχος εστιάζει στην ενίσχυση των ευρυζωνικών υποδομών και δικτύων υψηλών ταχυτήτων. Ειδικότερα, οι δράσεις που θα ενισχυθούν σχετίζονται με τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος μεταξύ των αστικών κέντρων και της ελληνικής περιφέρειας, στην ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών νέας γενιάς με βάση και τις επιταγές της ψηφιακής ατζέντας

	της Ευρώπης για το 2020, καθώς και τη δημιουργία και την ανάπτυξη υποδομών για τις υπηρεσίες νέφους. Μέσω του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου, εκτιμάται ότι θα επιτευχθούν τα εξής αποτελέσματα: • Ενίσχυση της διαθεσιμότητας και διείσδυσης ευρυζωνικών υπηρεσιών υψηλών και υπερ-υψηλών ταχυτήτων • Αύξηση ποσοστού των επιχειρήσεων που έχουν σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση • Ενίσχυση της Ψηφιακής Οικονομίας (ηλεκτρονικές επικοινωνίες και ΤΠΕ) ώστε να συνεισφέρει στην ανάπτυξη της χώρας, ενισχύοντας την καινοτομία, την εξωστρέφεια της εγχώριας ψηφιακής παραγωγής ***[1]*** *Βλ. http://ec.europa.eu/digital-agenda/progress-country*

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**3.2 - Επέκταση υποδομών ευρυζωνικών υπηρεσιών και δικτύων υψηλών ταχυτήτων**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4206	Ποσοστό των σταθερών ευρυζωνικών συνδέσεων ταχύτητας >=100Mbps	% των ευρυζωνικών συνδέσεων	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,10	2013	50,00	Digital Scoreboard	Ετήσια
T4206	Ποσοστό των σταθερών ευρυζωνικών συνδέσεων ταχύτητας >=100Mbps	% των ευρυζωνικών συνδέσεων	Μετάβαση	0,10	2013	50,00	Digital Scoreboard	Ετήσια
T4206	Ποσοστό των σταθερών ευρυζωνικών συνδέσεων ταχύτητας >=100Mbps	% των ευρυζωνικών συνδέσεων	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,10	2013	50,00	Digital Scoreboard	Ετήσια
T4226	Ποσοστό κάλυψης των ευρυζωνικών συνδέσεων επόμενης γενιάς	%	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	27,00	2013	100,00	Digital Scoreboard	Ετήσια
T4226	Ποσοστό κάλυψης των ευρυζωνικών συνδέσεων επόμενης γενιάς	%	Μετάβαση	27,00	2013	100,00	Digital Scoreboard	Ετήσια
T4226	Ποσοστό κάλυψης των ευρυζωνικών συνδέσεων επόμενης γενιάς	%	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	27,00	2013	100,00	Digital Scoreboard	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας

Οι δράσεις που αφορούν τη συγκεκριμένη Επενδυτική Προτεραιότητα καλούνται να υποστηρίξουν υποδομές ευρυζωνικότητας και δίκτυα υψηλών ταχυτήτων. Ειδικότερα, οι δράσεις που θα ενισχυθούν, εστιάζουν στην γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος μεταξύ των αστικών κέντρων και της ελληνικής περιφέρειας, στην ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών νέας γενιάς με βάση και της επιταγές της ψηφιακής ατζέντας της Ευρώπης για το 2020, καθώς και τη δημιουργία και την ανάπτυξη υποδομών για τις υπηρεσίες νέφους. Για το σκοπό αυτό θα εφαρμοστεί σειρά μέτρων, όπως τα εξής (ενδεικτικά):

- **Γεφύρωση Ψηφιακού Χάσματος & ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών νέας γενιάς (NGA):** Σύμφωνα και με την ψηφιακή ατζέντα της Ευρώπης για το 2020 και την Εθνική Στρατηγική για τη Ψηφιακή Ανάπτυξη, η Ελλάδα πρέπει να πραγματοποιήσει σημαντικά βήματα αναφορικά με τις ευρυζωνικές υποδομές και τη διείσδυση στις υπέρ-υψηλές ταχύτητες. Αυτή τη στιγμή, οι υποδομές σταθερής ευρυζωνικότητας προσφέρουν ονομαστικές ταχύτητες μέχρι 50 Mbps σε περιορισμένες περιοχές εντός των αστικών κέντρων, ενώ παράλληλα υπάρχουν αγροτικές περιοχές χωρίς στοιχειώδη ευρυζωνική κάλυψη. Αντίστοιχη είναι η εικόνα και στις υποδομές κινητής ευρυζωνικότητας, όπου η κάλυψη με υψηλές ταχύτητες περιορίζεται σε τμήματα των αστικών περιοχών, ενώ το μεγαλύτερο τμήμα των υπολοιπων περιοχών καλύπεται από βασικές μόνο ευρυζωνικές υπηρεσίες. Από την πλευρά της ζήτησης εμφανίζεται υστέρηση σε σχέση με τον Ευρωπαικό μέσο όρο αν και η αγορά λειτουργεί ανταγωνιστικά και οι τιμές είναι προσιτές για τους χρήστες. Κάτω από αυτό το πρίσμα, θα πρέπει αφενός να διαμορφωθεί ευνοϊκό περιβάλλον για ιδιωτικές επενδύσεις σε δίκτυα επόμενης γενιάς (επενδυτικού, νομοθετικού και κανονιστικού) -ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη αξιοποίηση ιδιωτικών πόρων- και αφετέρου οι παρεμβάσεις να εστιάσουν στην επέκταση και διείσδυση υποδομών επόμενης γενιάς που επιτυγχάνουν «ουσιαστική αλλαγή» (step change) σε όρους ευρυζωνικής διαθεσιμότητας, σε περιοχές και αγορές στις οποίες αποδειχτεί ότι υπάρχει μηδενικό ή μειωμένο ενδιαφέρον ανάπτυξης σχετικών υποδομών και υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό θα υλοποιηθούν τα αναγκαία Μεγάλα Έργα για την επίτευξη των στόχων της Digital Agenda Europe, τα οποία θα εξειδικευτούν από τη Διαχειριστική Αρχή κατά τη διάρκεια της υλοποίησης.
- **Ενίσχυση των υποδομών τεχνολογιών νέφους:** Αξιοποίηση ώριμων τεχνολογιών και υποδομών νέφους, συμβατών με τις οδηγίες της ΕΕ. Οι επιχειρήσεις και ο δημόσιος τομέας, μπορούν, εφόσον η στρατηγική τους είναι συμβατή, να αξιοποιήσουν τις αυξανόμενες ανάγκες για

Επενδυτική προτεραιότητα	2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας
υπολογιστική ισχύ και χωρητικότητα τόσο σε εθνικό όσο και σε διακρατικό επίπεδο αναπτύσσοντας ίδες δομές (και υποδομές) απομακρυσμένης διαχείρισης δεδομένων (private/public/hybrid).	

2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας
Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ειδικότερα: Αναφορικά με την **ενίσχυση της προσφοράς** υπηρεσιών (Επιχειρήσεις και Φορείς ΤΠΕ), θα υποστηριχθούν μεμονωμένα ή συνεργατικά επενδυτικά σχέδια. Δεν θα ενεργοποιηθούν δράσεις ΤΠΕ και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και δεν θα υλοποιηθεί καμία δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, ούτε επιλογή εμπροσθοβαρών έργων έως ότου το σχέδιο δράσης συμφωνηθεί με τις υπηρεσίες της Ε.Επιτροπής για κάθε μία από τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες κριθεί ότι εκπληρώνεται.	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας
Δεν απαιτείται η χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων.	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO10	Υποδομές ΤΠΕ: Πρόσθετα νοικοκυριά με πρόσβαση σε ευρυζωνικά	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			2.257.500,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	δίκτυα με ταχύτητες τουλάχιστον 30 Mbps								
T4227	Πρόσθετες επιχειρήσεις με ευρυζωνική πρόσβαση με ταχύτητα μεγαλύτερη των 30 Mbps	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			45.150,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Ετήσια
CO10	Υποδομές ΤΠΕ: Πρόσθετα νοικοκυριά με πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα με ταχύτητες τουλάχιστον 30 Mbps	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			444.500,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Ετήσια
T4227	Πρόσθετες επιχειρήσεις με ευρυζωνική πρόσβαση με ταχύτητα μεγαλύτερη των 30 Mbps	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			8.890,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Ετήσια
CO10	Υποδομές ΤΠΕ: Πρόσθετα νοικοκυριά με πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα με	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			665.000,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα	2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	ταχύτητες τουλάχιστον 30 Mbps								
T4227	Πρόσθετες επιχειρήσεις με ευρυζωνική πρόσβαση με ταχύτητα μεγαλύτερη των 30 Mbps	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			13.300,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	4b
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3.3
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης της λειτουργίας των επιχειρήσεων και του κτιριακού αποθέματος επαγγελματικής χρήσης
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Η τελική κατανάλωση ενέργειας από το 2000 έως και το 2007 παρουσίασε μια συνεχή ανοδική τάση, ακολουθώντας την αντίστοιχη οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Ωστόσο, την περίοδο 2007-2011, η συνολική τελική κατανάλωση ενέργειας στην Ελλάδα μειώθηκε (κατά 14%), γεγονός που οφείλεται κυρίως στις δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας και στη μείωση της

	παραγωγικής δραστηριότητας της χώρας, λόγω της οικονομικής κρίσης. Ωστόσο, παρατηρούνται περαιτέρω δυνατότητες για σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας και αύξησης της ενεργειακής αποδοτικότητας σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του 1ου και 2ου Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση (ΣΔΕΑ). Με βάση τα προτεινόμενα μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας για το 2016, ο τριτογενής ευθύνεται για το 30% της ενεργειακής κατανάλωσης. Έτσι, η εφαρμογή μέτρων ενεργειακής απόδοσης στις μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις (π.χ. επιχειρήσεις παραγωγής τροφίμων/ ποτών, επιπλοποιία, παραγωγή μηχανολογικού και ηλεκτρολογικού τα υλικού) μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά στην επίτευξη του στόχου βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Ως εκ τούτου είναι σημαντικό να ενισχυθούν οι παρεμβάσεις για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των επιχειρήσεων αυτών. Συνεπώς, στόχο για την επόμενη προγραμματική περίοδο θα πρέπει να αποτελέσει η αύξηση των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης στο υφιστάμενο κτιριακό απόθεμα, καθώς και στη λειτουργία των ΜΜΕ, διευρύνοντας το ποσοστό των επιχειρήσεων που εντάσσονται στις αντίστοιχες δράσεις αλλά και την ποιότητα αυτών των παρεμβάσεων αναπτύσσοντας νέες τεχνολογίες εξοικονόμησης. Ο συγκεκριμένος Ειδικός Στόχος αποσκοπεί, σε συνδυασμό με ανάλογες ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν εκτός πλαισίου ΕΠΑνΕΚ, στα εξής αποτελέσματα στα εξής αποτελέσματα: • Εξοικονόμηση τελικής ενέργειας από την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων επαγγελματικής χρήσης, μέσω και της αξιοποίησης του θεσμού των Επιχειρήσεων Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΕΕΥ) • Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και εξοικονόμηση ενέργειας στις επιχειρήσεις με στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**3.3 - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης της λειτουργίας των επιχειρήσεων και του κτιριακού αποθέματος επαγγελματικής χρήσης**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4228	Ετήσια εξοικονόμηση τελικής ενέργειας	ktoe / έτος	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	69,76	2013	902,00	ΥΠΕΚΑ [ΕΣΔΕΑ (μέτρα πολιτικής του άρθρου 7 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)]	Τριετής
T4228	Ετήσια εξοικονόμηση τελικής ενέργειας	ktoe / έτος	Μετάβαση	69,76	2013	902,00	ΥΠΕΚΑ [ΕΣΔΕΑ (μέτρα πολιτικής του άρθρου 7 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)]	Τριετής
T4228	Ετήσια εξοικονόμηση τελικής ενέργειας	ktoe / έτος	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	69,76	2013	902,00	ΥΠΕΚΑ [ΕΣΔΕΑ (μέτρα πολιτικής του άρθρου 7 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)]	Τριετής

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας θα πρέπει να στηρίξουν την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης με ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος και της λειτουργίας μεταποιητικών επιχειρήσεων, έτσι ώστε να μειωθεί η κατανάλωση της πρωτογενούς ενέργειας. Οι δράσεις ομαδοποιούνται στις παρακάτω κατηγορίας:

1. Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων επαγγελματικής χρήσης: Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στον επαγγελματικό τομέα και ειδικά σε ότι αφορά κτίρια που εμφανίζουν υψηλές ή και ιδιαίτερες (π.χ. εποχιακές ή για συγκεκριμένη χρήση) ενεργειακές καταναλώσεις όπως κτίρια γραφείων, ξενοδοχεία, οι αποθήκες, αθλητικοί χώροι, τα μεγάλα εμπορικά συγκροτήματα (malls), τα πολυκαταστήματα (συμπεριλαμβανομένων hypermarkets, supermarkets, κλπ.).

Οι ενισχύσεις αφορούν σε παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων μέσω της διείσδυσης ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων για τη ψύξη και θέρμανση χώρων και την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης (ΖΝΧ), καθώς και τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας. Είναι σημαντικό να δοθεί προτεραιότητα, όπου αυτό είναι εφικτό, στην προώθηση αντλιών θερμότητας υψηλής απόδοσης, την παραγωγή ΖΝΧ μέσω της αξιοποίησης της ηλιακής ενέργειας, την αντικατάσταση κουφωμάτων και τη θερμομόνωση του κελύφους των κτιρίων (τοιχοποιία, οροφή, πιλοτή), τα οποία συμβάλλουν σημαντικά στην εξοικονόμηση ενέργειας, παρέχοντας παράλληλα τη δυνατότητα για τόνωση της εγχώριας επιχειρηματικότητας που δραστηριοποιείται - στους παραπάνω τομείς.

Επιπλέον θα πρέπει θα προωθηθούν παρεμβάσεις όπως η προώθηση της δημιουργίας «Πράσινων Ξενοδοχείων» με αντίστοιχη πιστοποίηση, ως επιπλέον κίνητρο τόσο για την ενεργειακή αναβάθμιση όσο και για την ενίσχυση του τουρισμού.

Επιπρόσθετα, στην πρόταση αυτή περιλαμβάνονται και δράσεις που αφορούν την τοποθέτηση ηλεκτρονικών μετρητών και την εφαρμογή προγραμμάτων διαχείρισης της ζήτησης από εταιρίες εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας. Τέλος, δύναται να προβλεφθεί η υλοποίηση προγραμμάτων υποστήριξης για τον καθορισμό ενεργειακού συμβούλου και των διαδικασιών που πρέπει να αναλάβει σε μια επιχείρηση, την εφαρμογή προγραμμάτων ενεργειακών ελέγχων

και ολοκληρωμένων συστημάτων διαχείρισης ενέργειας βάσει διεθνών προτύπων (π.χ. ISO50001).

2. Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων και των πλωτών μέσων: Η εφαρμογή μέτρων ενεργειακής απόδοσης στις μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις (π.χ. επιχειρήσεις παραγωγής τροφίμων/ ποτών, επιπλοποιία, παραγωγή μηχανολογικού και ηλεκτρολογικού τα υλικού) μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά στην επίτευξη του στόχου βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Ως εκ τούτου είναι σημαντικό να ενισχυθούν οι παρεμβάσεις για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των επιχειρήσεων αυτών. Η συνδυαστική εφαρμογή προγραμμάτων ενεργειακών ελέγχων και ολοκληρωμένων συστημάτων διαχείρισης ενέργειας και συσχέτισής τους με τα ενεργειακά τιμολόγια, θα μπορούσε να κινητοποιήσει περαιτέρω τις επιχειρήσεις ενώ η εφαρμογή συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης βάσει διεθνών προτύπων (π.χ. ISO 50001) θα συνεισφέρει σημαντικά προς την κατεύθυνση αυτή.

Στον τομέα αυτό η εξοικονόμηση αναμένεται να προκύψει από τη μείωση της κατανάλωσης στις ηλεκτρικές χρήσεις, από τη μείωση της κατανάλωσης στις θερμικές χρήσεις και από την αξιοποίηση εφαρμογών συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας και δικτύων θερμότητας/ψύξης. Σημαντικό βήμα για τον κατάλληλο σχεδιασμό είναι η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εφαρμογής του προγράμματος «Πράσινη Επιχείρηση» της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου και η αναπροσαρμογή του για την πιο κατάλληλη παροχή κινήτρων ενεργειακής αναβάθμισης προς τις μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις. Δράσεις τις κατηγορίας αυτής θα πρέπει να αποσκοπούν στα εξής:

- Μείωση του ενεργειακού κόστους - Ανάκτηση/εξοικονόμηση ενέργειας (π.χ. αλλαγή διαδικασίας παραγωγής, εκσυγχρονισμός εξοπλισμού, εκμετάλλευση της απορριπτόμενης θερμότητας, περιορισμός των ενεργειακών απωλειών για θέρμανση και δροσισμό χώρων στα βιομηχανικά κτίρια και στις αποθήκες)
- Ολοκληρωμένη ενεργειακή διαχείριση βιομηχανικών περιοχών. (π.χ. ανάπτυξη δικτύων τηλεθέρμανσης και κεντρικών μονάδων ΣΗΘΥΑ)
- Ανάπτυξη και διάθεση στην αγορά «πράσινων» προϊόντων και υπηρεσιών
- Αξιοποίηση παραπροϊόντων και αποβλήτων βιομηχανικών διεργασιών για την παραγωγή ενέργειας
- Ενσωμάτωση ενεργειακών προτύπων (ISO 50001)

Συνεπώς, η κατηγορία αυτή θα μπορούσε να περιλαμβάνει δράσεις όπως:

- Ενεργειακός Έλεγχος
- Διαμόρφωση λύσεων και διεξαγωγή τεχνικοοικονομικής μελέτης των προτεινόμενων δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας
- Χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων για την υλοποίηση των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης (π.χ. δάνεια π.χ. με μόχλευση 1/1 από σχετικό ταμείο + εγγυήσεις + grants) και αποπληρωμή με τον απολογιστικό Ενεργειακό Έλεγχο και την επιτυχία των παρεμβάσεων.

Επενδυτική προτεραιότητα	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις
• Πιλοτικές ερευνητικές καινοτόμες εφαρμογές για εξοικονόμηση ενέργειας σε πλωτά μέσα	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Η επιλογή των πράξεων θα ακολουθεί τη λογική επίτευξης του συγκριτικά μεγαλύτερου ενεργειακού οφέλους σε σχέση με την απαίτηση χρηματοδότησης της πράξης, ώστε κατά προτίμηση να υπερκαλύπτει ή τουλάχιστον να ανταποκρίνεται στα ελάχιστα απαιτούμενα επίπεδα ενεργειακής απόδοσης, όπου αυτά υπάρχουν. Προϋπόθεση αποτελεί η ύπαρξη Ενεργειακής Επιθεώρησης, η οποία θα υποδεικνύει τα ενδεικνυόμενα μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας.

Οι κύριοι δικαιούχοι των εν λόγω δράσεων είναι λειτουργούσες επιχειρήσεις ανεξαρτήτου μεγέθους (μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση), που αποσκοπεί στην ανάπλαση ή βελτίωση των κτιριακών της εγκαταστάσεων, που χρησιμοποιεί για βιομηχανικούς ή εμπορικούς σκοπούς και στοχεύει στη λήψη μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας. Επίσης, δικαιούχοι δύναται να είναι και βιοτεχνίες ή και μεταποιητικές επιχειρήσεις, οι οποίες επιθυμούν να υιοθετήσουν μέτρα βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης κατά τη λειτουργία τους.

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί**:

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.
- *Εγγυήσεις*: Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της

Επενδυτική προτεραιότητα	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις
δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους. Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			515,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	στήριξη								
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			515,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			515,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			5.882,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			102,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			102,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις								
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			102,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			1.160,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			152,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			152,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες			152,00	Διαχειριστική	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων			περιφέρειες				Αρχή του Προγράμματος	
CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1.732,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	4c
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

2.Α.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3.4
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του οικιακού και δημόσιου κτιριακού αποθέματος
Αποτελέσματα που επιδιώκουν	Τα κτίρια στην Ελλάδα χρησιμοποιούν το 39% της συνολικής τελικής κατανάλωσης ενέργειας[1]. Το κτιριακό απόθεμα στην

τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Ελλάδα περιλαμβάνει περίπου 4 εκατομμύρια κτίρια, το 77% των οποίων είναι κατοικίες. Ο οικιακός τομέας συμβάλλει κατά 70% στην τελική ενεργειακή κατανάλωση του συνόλου των κτιρίων, καθώς και κατά 45% στις αντίστοιχες εκπομπές CO2 στην ατμόσφαιρα και συνεπώς, οι παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης σε κατοικίες θεωρούνται σημαντικές για την επίτευξη των εθνικών στόχων εξοικονόμησης ενέργειας. Στον οικιακό τομέα, η θέρμανση χώρων αποτελεί την βασική τελική χρήση, καταναλώνοντας από 50% μέχρι 90% της συνολικής πρωτογενούς ενέργειας, στις κλιματικές ζώνες Α και Δ, αντίστοιχα. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει το σημαντικό δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας που διαφαίνεται στις κατοικίες για την επίτευξη των εθνικών στόχων στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ειδικότερα, σύμφωνα με τα αποτελέσματα μελέτης του ΙΕΠΒΑ/ΕΑΑ, υπάρχει δυνατότητα μείωσης της θερμικής ενέργειας κατά 0,02-1,16 εκατ. τόνους ισοδυνάμου πετρελαίου (Mtoe) και της ηλεκτρικής ενέργειας κατά 0,08-1,32 TWh[2].[3] Όσον αφορά τις δημόσιες υποδομές, στη πλειονότητα τους χαρακτηρίζονται ως κτίρια χαμηλής ενεργειακής απόδοσης, ενώ τα νοσοκομεία, σχολεία και κτίρια γραφείων κατατάσσονται στα πιο ενεργοβόρα κτίρια. Συνεπώς, στόχο για την επόμενη προγραμματική περίοδο θα πρέπει να αποτελέσει η αύξηση των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης στο υφιστάμενο κτιριακό απόθεμα των δημόσιων υπηρεσιών καθώς και των κατοικιών. Ο συγκεκριμένος Ειδικός Στόχος αποσκοπεί στα εξής αποτελέσματα: • Εξοικονόμηση τελικής ενέργειας από την ενεργειακή αναβάθμιση των κατοικιών • Εξοικονόμηση τελικής ενέργειας από την ενεργειακή αναβάθμιση των δημόσιων κτιρίων *[1] Εκτίμηση 2011. Πηγή: Energy, transport and environment indicators, Eurostat Pocketbooks, European Union, 2013* *[2] Η επιτευχθείσα εξοικονόμηση θα εξαρτηθεί από το είδος των μέτρων προς εφαρμογή καθώς και το κατά πόσο τα μέτρα προς εφαρμογή κρίνονται ως οικονομικά αποδοτικά* *[3] Πηγή: Balaras et. al., "European residential buildings and empirical assessment of the Hellenic building stock, energy*

	consumption, emissions and potential energy savings", Building and environment 42 (2007)

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**3.4 - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του οικιακού και δημόσιου κτιριακού αποθέματος**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4228	Ετήσια εξοικονόμηση τελικής ενέργειας	ktoe / έτος	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	69,76	2013	902,00	ΥΠΕΚΑ [ΕΣΔΕΑ (μέτρα πολιτικής του άρθρου 7 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)]	Τριετής
T4228	Ετήσια εξοικονόμηση τελικής ενέργειας	ktoe / έτος	Μετάβαση	69,76	2013	902,00	ΥΠΕΚΑ [ΕΣΔΕΑ (μέτρα πολιτικής του άρθρου 7 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)]	Τριετής
T4228	Ετήσια εξοικονόμηση τελικής ενέργειας	ktoe / έτος	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	69,76	2013	902,00	ΥΠΕΚΑ [ΕΣΔΕΑ (μέτρα πολιτικής του άρθρου 7 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)]	Τριετής

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας θα πρέπει να στηρίξουν την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης με ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος στις δημόσιες υποδομές και στο τομέα της στέγασης, έτσι ώστε να μειωθεί η κατανάλωση της πρωτογενούς ενέργειας. Οι δράσεις ομαδοποιούνται στις παρακάτω κατηγορίας:

1. Ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών: Οι ενισχύσεις αφορούν σε παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων μέσω της διείσδυσης ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων για τη ψύξη και θέρμανση χώρων και την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης (ΖΝΧ), καθώς και τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας. Είναι σημαντικό να δοθεί προτεραιότητα, όπου αυτό είναι εφικτό, στην προώθηση αντλιών θερμότητας υψηλής απόδοσης, την παραγωγή ΖΝΧ μέσω της αξιοποίησης της ηλιακής ενέργειας, την αντικατάσταση κουφωμάτων και τη θερμομόνωση του κελύφους των κτιρίων (τοιχοποιία, οροφή, πιλοτή), τα οποία συμβάλλουν σημαντικά στην εξοικονόμηση ενέργειας, παρέχοντας παράλληλα τη δυνατότητα για τόνωση της εγχώριας επιχειρηματικότητας που δραστηριοποιείται στους παραπάνω τομείς. Παράλληλα, κρίνεται ιδιαίτερα καθοριστική η αντικατάσταση παλαιών, μη αποδοτικών, λεβήτων πετρελαίου για θέρμανση και σύνδεση των κτιρίων του οικιακού τομέα με το δίκτυο Φυσικού Αερίου όπου αυτό είναι εφικτό.

Στο πλαίσιο της δράσης προτείνεται να περιληφθούν ειδικά κριτήρια για παρεμβάσεις σε πολυκατοικίες ή και εργατικές κατοικίες, καθώς και για κτίρια με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας ή με εξαιρετικά χαμηλό ενεργειακό αποτύπωμα (χρήση οικολογικών προϊόντων), καθώς και να δοθεί έμφαση στην προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων (π.χ. έξυπνα συστήματα, συστήματα αποθήκευσης ενέργειας, συστήματα διαχείρισης ενέργειας κλπ).

2. Ενεργειακή αναβάθμιση στα δημόσια κτίρια: Ο δημόσιος τομέας δύναται να παίξει καθοριστικό ρόλο για την επίτευξη των στόχων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης καθώς μπορεί να αποτελέσει καλό παράδειγμα για τους πολίτες αναδεικνύοντας τη συμβολή των προτεινόμενων παρεμβάσεων στην εξοικονόμηση ενέργειας και δαπανών. Στο πλαίσιο αυτό είναι σημαντική η ένταξη δράσεων αντίστοιχων με αυτών που εντοπίζονται στον οικιακό

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

τομέα, με έμφαση αφ' ενός σε ιδιαίτερα ενεργοβόρα κτίρια όπως τα νοσοκομεία καθώς και σχολεία και κτίρια γραφείων.

Εκτός από δράσεις αντίστοιχες με αυτές που οικιακού τομέα (αντικατάσταση παλιών και ενεργοβόρων συστημάτων θέρμανσης και ψύξης από ενεργειακά αποδοτικότερα συστήματα και τεχνολογίες ΑΠΕ και στοχευμένες παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης του κελύφους των κτιρίων), στη συγκεκριμένη κατηγορία εντοπίζονται ιδιαίτερα σημεία της αλυσίδας αξίας προς ενίσχυση όπως η εγκατάσταση αντλιών θερμότητας και μονάδων Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού & Θερμότητας (ή/και ψύξης) με Υψηλή Απόδοση (ΣΗΘΥΑ), η ενσωμάτωση συστημάτων ΑΠΕ η εγκατάσταση/χρήση συστημάτων BEMS και η εφαρμογή συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης όπως το πρότυπο ISO 50001. Επιπλέον, συνυπολογίζοντας τον υποδειγματικό ρόλο του δημόσιου τομέα κάτω από τη συγκεκριμένη κατηγορία παρέμβασης μπορούν να ενταχθούν και άλλες δράσεις προώθησης της ενεργειακής απόδοσης όπως η δημιουργία κτιρίων σχεδόν μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης και η εφαρμογή πιλοτικών δράσεων ουσιαστικής ανακαίνισης κτιρίων.

Κατά το σχεδιασμό των δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης σε δημόσια κτίρια θα τεθούν κριτήρια που αφορούν στην ενεργειακή κατανάλωση και τα χαρακτηριστικά των κτιρίων (π.χ. χρήση κτιρίου, προφίλ λειτουργίας, παλαιότητα συστημάτων, συνολική επιφάνεια, κατηγορία ενεργειακής απόδοσης κ.α.) προκειμένου να δοθεί προτεραιότητα σε κτίρια που έχουν υψηλή ενεργειακή κατανάλωση και μέσω της αναβάθμισης των οποίων επιτυγχάνεται μεγαλύτερη εξοικονόμηση ενέργειας (βάσει των δεικτών του προγράμματος). Επιπλέον οι προς χρηματοδότηση παρεμβάσεις θα περιλαμβάνουν, όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, έξυπνα συστήματα διαχείρισης ενέργειας και αξιοποίηση ΑΠΕ. Προκειμένου να διασφαλιστεί η μεγαλύτερη δυνατή μόχλευση χρηματοδοτικών πόρων για τις παρεμβάσεις σε δημόσια κτίρια θα διερευνηθούν οι δυνατότητες αξιοποίησης του θεσμού ΣΔΙΤ.

2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Η γενική κατευθυντήρια αρχή για την επιλογή των πράξεων είναι η ενεργειακή αναβάθμιση των δημόσιων και οικιακών κτιρίων, τα οποία έχουν καταταχθεί βάση του Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης σε χαμηλή κατηγορία (π.χ. ίση ή χαμηλότερη της Δ). Βασικά κριτήρια τα οποία θα ληφθούν υπόψη είναι το χαμηλό εισόδημα ιδιοκτήτη ή παρεμβάσεις που ξεπερνούν τα ελάχιστα απαιτούμενα επίπεδα ενεργειακής απόδοσης.

Οι δικαιούχοι των επιλεγμένων πράξεων της εν λόγω επενδυτικής προτεραιότητας είναι:

- Επιλέξιμες κατοικίες (μονοκατοικίες, πολυκατοικίες και μεμονωμένα διαμερίσματα) με κριτήρια την τιμή ζώνης (π.χ. χαμηλότερη των 2.100 €/τ.μ.).
- Δημόσια κτίρια που χρησιμοποιούνται από την τοπική αυτοδιοίκηση, αθλητικές εγκαταστάσεις και γενικότερα κτίρια όπου στεγάζονται δημόσιοι οργανισμοί και φορείς και είναι υπό την κυριότητα του δημοσίου.

Ουσιαστικά, οι πράξεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας που θα ενσωματωθούν τη νέα προγραμματική περίοδο αποτελούν τη συνέχεια των δράσεων των προγραμμάτων της τρέχουσας περιόδου (Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' οίκον»).

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το**

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί:

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.
- *Εγγυήσεις*: Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).

Σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO31	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			13.545,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια
CO32	Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων	kWh/έτος	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			660.000,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια
CO34	Μείωση	Τόνοι ισοδυνάμου	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			9.515,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	CO2							
T4230	Αριθμός δημόσιων κτηρίων με καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			2,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια
CO31	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			2.667,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια
CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			1.874,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια
CO31	Ενεργειακή απόδοση:	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες			3.990,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης			περιφέρειες					
CO32	Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων	kWh/έτος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			4.290.000,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια
CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			2.803,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια
T4230	Αριθμός δημόσιων κτηρίων με καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			13,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	6c
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3.5
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ανάπτυξη ή /και προώθηση οικονομικής δραστηριότητας που βασίζεται στο φυσικό κεφάλαιο και στην πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδος με επίκεντρο τον τομέα του Τουρισμού
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Ο φυσικός και πολιτιστικός πλούτος της Ελλάδας αποτελεί αδιαμφισβήτητα σημείο αναφοράς για τη χώρα. Οι δυνατότητες αξιοποίησης του για την προβολή της χώρας ως τουριστικός πόλος έλξης και κατά συνέπεια για την οικονομική ανάπτυξη της είναι πολύ μεγάλες. Ωστόσο, η συνεχής διατήρηση, προστασία και προαγωγή της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς είναι απαραίτητη, καθώς η πάροδος του χρόνου και οι παρεμβάσεις του ανθρώπινου παράγοντα συχνά υποβαθμίζουν τη δυναμική της. Η αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου της χώρας για την αύξηση της συμβολής του, ιδίως στον τουρισμό γίνεται σε μία λογική βιώσιμης ανάπτυξης που προϋποθέτει τα εξής: • Ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των συγκεκριμένων χώρων και περιοχών, μέσω δημιουργίας – αναβάθμισης σημαντικής εμβέλειας δημόσιων και ιδιωτικών υποδομών για την παροχή υπηρεσιών υψηλών προδιαγραφών. • Ενημέρωση και συνεργασία με τα τοπικές κοινωνίες κατά τις δράσεις αξιοποίησης, προβολής και βιώσιμης αξιοποίησης των περιοχών ενδιαφέροντος. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί σε δραστηριότητες του τουριστικού κλάδου που σχετίζονται με το φυσικό κεφάλαιο και την πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδος, δεδομένου ότι αποτελούν μία σημαντική ευκαιρία οικονομικής ανάπτυξης αλλά ταυτόχρονα σημαντική απειλή της διατήρησης και της βιωσιμότητας τους.

	Επίσης, η συμπόρευση των τοπικών κοινωνιών με τις επιχειρήσεις μέσω κοινών δράσεων προστασίας των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε περιοχής, αποτελεί κρίσιμο παράγοντα επιτυχίας για τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Ως εκ τούτου, μέσω του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου, επιδιώκεται η υποστήριξη της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης που βασίζεται στο φυσικό κεφάλαιο και στην πολιτιστική κληρονομιά, μέσω υποδομών που εξασφαλίζουν τη διατήρηση του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Τα αποτελέσματα που επιδιώκεται να επιτευχθούν είναι τα εξής: • Προστασία, ανάδειξη, προβολή και ενσωμάτωση στο κοινωνικό και οικονομικό γίγνεσθαι του φυσικού περιβάλλοντος ως αναπόσπαστο στοιχείο για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας • Προστασία και ανάδειξη μνημείων και αρχαιολογικών χώρων και μουσειακών υποδομών, με στόχο την ποιοτική αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών • Ανάδειξη της φυσιογνωμίας, της εικόνας και της ιστορίας των πόλεων στο πλαίσιο της ανάδειξης και προβολής της πολιτιστικής και άυλης κληρονομιάς τους

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**3.5 - Ανάπτυξη ή /και προώθηση οικονομικής δραστηριότητας που βασίζεται στο φυσικό κεφάλαιο και στην πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδος με επίκεντρο τον τομέα του Τουρισμού**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4231	Αριθμός επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους κα μουσεία	Αριθμός επισκεπτών (εκατομμύρια)	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	5,56	2013	5,84	ΕΛΣΤΑΤ	ΔΙΕΤΗΣ
T4231	Αριθμός επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους κα μουσεία	Αριθμός επισκεπτών (εκατομμύρια)	Μετάβαση	3,10	2013	3,26	ΕΛΣΤΑΤ	ΔΙΕΤΗΣ
T4231	Αριθμός επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους κα μουσεία	Αριθμός επισκεπτών (εκατομμύρια)	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	6,94	2013	7,29	ΕΛΣΤΑΤ	ΔΙΕΤΗΣ

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας υποστηρίζουν την ανάσχεση της απώλειας βιοποικιλιότητας και της υποβάθμισης των οικοσυστημάτων και την προαγωγή και την προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς για την ανάδειξη του τουρισμού και την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης της χώρας. Η επιχειρηματική και ιδιαίτερα η τουριστική αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου της χώρας σε μία λογική βιώσιμης ανάπτυξης προϋποθέτει την ανάπτυξη συστημάτων και υποδομών για τα εξής:

- Ανάδειξης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των συγκεκριμένων χώρων και περιοχών, μέσω υποδομών υποδοχής και φιλοξενίας επισκεπτών και παροχής υπηρεσιών υψηλών προδιαγραφών.
- Ενημέρωσης και συνεργασίας με τα τοπικές κοινωνίες κατά τις δράσεις αξιοποίησης, προβολής και βιώσιμης αξιοποίησης των περιοχών ενδιαφέροντος.

Ενδεικτικά, οι δράσεις αυτές θα πρέπει να κινηθούν στις παρακάτω στρατηγικές κατευθύνσεις.

1. Προώθηση και προβολή του τουριστικού προϊόντος σε σχέση με το φυσικό κεφάλαιο και την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας: Προβολή της χώρας ως τουριστικός προορισμός κυρίως με την ανάδειξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, διαμορφώνοντας ένα νέο, βιώσιμο και ανταγωνιστικό μοντέλο για τον τουρισμό, βασισμένο στα συμπλέγματα «τουρισμού – πολιτισμού» και «τουρισμού – περιβάλλοντος». Η δημιουργία εθνικού σχεδίου προώθησης περιλαμβάνει ένα σύνολο εργαλείων και μεθόδων ανάδειξης του τουρισμού της χώρας, έχοντας ως επίκεντρο την πολιτιστική και φυσική κληρονομιά της. Ενδεικτικά, τα εργαλεία που δύναται να χρησιμοποιηθούν είναι:

- Έρευνες αγοράς – στατιστικά στοιχεία – ανάλυση τάσεων -μελέτες
- Προωθητικές ενέργειες στην Ελλάδα και το εξωτερικό με όλα τα πρόσφορα προς τούτο μέσα και ειδικότερα με την αξιοποίηση του διαδικτύου και των νέων δυνατοτήτων που αυτό προσφέρει (κοινωνικά δίκτυα κλπ)
- Συμμετοχή κεντρικών και περιφερειακών φορέων σε διεθνείς εκθέσεις τουρισμού

- Συμμετοχή ή χορηγία επιλεγμένων εκδηλώσεων σε Ελλάδα και εξωτερικό

Επίσης, στο πλαίσιο αξιοποίησης στο μέγιστο βαθμό της δυναμικής του φυσικού κεφαλαίου και της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας, η δράση θα περιλαμβάνει και ενέργειες αναβάθμισης υποδομών υποδοχής και φιλοξενίας επισκεπτών και παροχής υπηρεσιών υψηλών προδιαγραφών και εξυπηρέτησης κοινού σε πολιτιστικούς χώρους και περιοχές φυσικής ομορφιάς. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται και ολοκληρωμένες παρεμβάσεις που έχουν ξεκινήσει από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο και αναμένεται να ολοκληρωθούν ως έργα phasing στην τρέχουσα, όπως: α) Παρεμβάσεις στο συγκρότημα του Αχιλλείου στην Κέρκυρα, β) Προστασία της λιμνοθάλασσας Καϊάφα, της ακτογραμμής και των ιαματικών λουτρών και σπηλαίων γ) συμπλήρωση των εκθεμάτων του Μουσείου Παραδοσιακής Ναυπηγικής Τέχνης της Σάμου δ) ανάδειξη των σπηλαίων και των αρχαιολογικού Μουσείου Διρού.

2. Ανάπτυξη περιβαλλοντικών / πολιτιστικών υπηρεσιών σε συνεργασία με την κοινωνία και την αγορά: Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της συμπόρευσης του κόσμου των επιχειρήσεων με τις δράσεις προστασίας της φυσικής και της πολιτιστικής κληρονομιάς, θα ενισχυθούν σχήματα διασύνδεσης επιχειρήσεων με προστατευόμενες περιοχές (όπως αυτές ορίζονται στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών του ν. 3937/2011) μέσω σχημάτων αναδοχής –παροχής συγκεκριμένων υπηρεσιών προστασίας στο περιβάλλον σε αναγνώριση των υπηρεσιών που προσφέρει η βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα στις τοπικές κοινωνίες.

- Προώθηση της συνεργασίας επιχειρήσεων με τοπικούς φορείς για τις προστατευόμενες περιοχές
- Ενίσχυση σχημάτων αναδοχής από επιχειρήσεις και μεταποιητικές μονάδες γειτονικών περιοχών και οικοσυστημάτων που χρήζουν προστασίας.

3. Εφαρμογή καινοτομικών μεθοδολογιών για αειφορική ανάπτυξη σε περιοχές με ιδιαίτερο φυσικό πλούτο και πολιτιστική κληρονομιά: Ενίσχυση της ποιότητας και διαθεσιμότητας των στοιχείων που αφορούν στο περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας και αναβάθμιση των μεθοδολογιών αειφορικού σχεδιασμού, του ελέγχου και της εποπτεία των επενδυτικών δράσεων σε περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, μέσω της προώθησης σχημάτων συνεργασίας και δικτύωσης μεταξύ αρμόδιων προς τούτο κρατικών και ιδιωτικών φορέων.

Οι δράσεις θα αφορούν στην υποστήριξη φορέων του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα για τον σχεδιασμό και ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών με στόχο την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος (έμφαση στην βιοποικιλότητα) και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι δράσεις θα προκηρυχθούν σε

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

εθνικό επίπεδο και θα είναι σε συμφωνία και συμπληρωματικότητα δράσεων που προβλέπονται από τα σχέδια διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών (NATURA και Εθνικοί Δρυμοί) και που θα υλοποιηθούν από τα Περιφερειακά Προγράμματα , αλλά και δράσεων που προβλέπονται στην Εθνική Στρατηγική για την βιοποικιλότητα.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Η επιλογή των πράξεων θα πρέπει να ακολουθεί ως κατευθυντήρια αρχή τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για τις επιχειρήσεις του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος. Τα χαρακτηριστικά αυτά επιδεικνύουν ισχυρές αναπτυξιακές προοπτικές γεγονός που συνέβαλλε στην επιλογή και στην υιοθέτηση τους. Ως εκ τούτου, η επιλογή των δικαιούχων καθώς και των περιοχών παρέμβασης έχουν άμεση σύνδεση με αυτά.

Επίσης, σημαντικό κριτήριο για την επιλογή των πράξεων αποτελεί η διατήρηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς με έμφαση στη βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού και την περιβαλλοντική αειφορεία.

Η υποστήριξη σε έργα πολιτισμού και τουρισμού περιορίζεται μόνο σε έργα μικρής κλίμακας. Μια επένδυση σε υποδομές στους τομείς αυτούς θα θεωρείται μικρής κλίμακας, αν το συνολικό κόστος του είναι μικρότερο ή ίσο των 5 εκατομμυρίων ευρώ. Το όριο αυτό αυξάνεται σε 10 εκατομμύρια

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
ευρώ στην περίπτωση έργων υποδομής που θεωρούνται παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά κατά την έννοια του άρθρου 1 της Σύμβασης του 1972 που αφορά στην προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς από την UNESCO. Πέραν των ανωτέρω, η διατήρηση, η προστασία, η προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς μπορεί να λάβει τη μορφή μιας ολοκληρωμένης παρέμβασης, συμπεριλαμβάνοντας συμπληρωματικές μεταξύ τους δράσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου της εν λόγω επενδυτικής προτεραιότητας. Αυτή η ολοκληρωμένη παρέμβαση μπορεί να περιλαμβάνει πολλές μικρής κλίμακας υποδομές ή ακόμη και να συνιστά ένα μεγάλο έργο. Όταν το συνολικό κόστος όλων των μικρής κλίμακας έργων υποδομής αθροιζομένων σε μια ενιαία ολοκληρωμένη παρέμβαση υπερβαίνει τα όρια που αναφέρονται παραπάνω, η παρέμβαση θα πρέπει να καταδεικνύει σαφώς τη θετική επίπτωση στην αναπτυξιακή δυναμική της περιοχής, καθώς και τον πρόσθετο αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη και στη δημιουργία θέσεων εργασίας.	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
Δεν απαιτείται η χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων.	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
T4232	Αριθμός περιοχών ενδιαφέροντος όπου ενισχύεται η οικονομική δραστηριότητα από το ΕΠΑνΕΚ	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			3,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
T4232	Αριθμός περιοχών ενδιαφέροντος όπου ενισχύεται η οικονομική δραστηριότητα από το ΕΠΑνΕΚ	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			4,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
T4232	Αριθμός περιοχών ενδιαφέροντος όπου ενισχύεται η οικονομική δραστηριότητα από το ΕΠΑνΕΚ	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			2,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO09	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού	Επισκέψεις/έτος	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			40.000,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	ΔΙΕΤΗΣ

Επενδυτική προτεραιότητα		6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών								
CO09	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	Επισκέψεις/έτος	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			120.000,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	ΔΙΕΤΗΣ
CO09	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	Επισκέψεις/έτος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			90.000,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	ΔΙΕΤΗΣ

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	6g
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3.6
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση της δυνατότητας ανάκτησης βιομηχανικών αποβλήτων και απορριμμάτων και αύξηση της επαναξιοποίησής τους
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Η υποστήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας και ιδιαίτερα της βιομηχανικής, θα πρέπει να εστιάσει στην δημιουργία υποδομών και ανάπτυξη συνεργασιών των επιχειρήσεων με αυτούς για τη διαχείριση των βιομηχανικών αποβλήτων, ώστε να επιτευχθεί μεγαλύτερου βαθμού εκμετάλλευση της αξίας τους για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση ή ενεργειακή αξιοποίηση. Γενικότερα, η βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη βιομηχανική μετάβαση σε μία οικονομία πράσινης ανάπτυξης και οικολογικής καινοτομίας. Το περιβάλλον κατέχει κεντρική θέση, καθώς αποτελεί πεδίο επενδύσεων και μετάβασης μεσοπρόθεσμα σε ένα σταθερότερο παραγωγικό υπόδειγμα, περισσότερο αειφόρο, συμμετοχικό, κοινωνικά δίκαιο με μικρότερης έντασης καταναλωτικά πρότυπα, προσαρμοσμένα καλύτερα στις παραγωγικές δυνατότητες της ελληνικής οικονομίας. Συμπληρωματικά με τα παραπάνω, σε επίπεδο βιομηχανικών εγκαταστάσεων, θα πρέπει να επιδιωχθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό (i) η πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και ανάκτηση κατά την παραγωγική διαδικασία, (ii) η ανακυκλωσιμότητα/ ανακτησιμότητα των παραγόμενων αποβλήτων, εφαρμόζοντας τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές και (ii) η επεξεργασία και αξιοποίηση απορριμάτων / αποβλήτων εκτός παραγωγικής διαδικασίας. Επιπλέον, στην Ελλάδα υπάρχουν περιοχές με βιομηχανική δραστηριότητα που πρέπει να αποκτήσουν βασικές υποδομές και υπηρεσίες ώστε να μετατραπούν σε επιχειρηματικά πάρκα με μέριμνα για την υιοθέτηση αειφόρων πρακτικών βιομηχανικής συμβίωσης με τη δημιουργία δικτύων συνεργασιών μεταξύ των επιχειρήσεων σε θέματα αξιοποίησης πόρων και

	ανακύκλωσης. Η υποστήριξη που θα δοθεί στις επιχειρήσεις του δευτερογενούς τομέα θα αφορά επενδύσεις, δράσεις δικτύωσης και δράσεις διοικητικής μέριμνας για την επίτευξη των παρακάτω αποτελεσμάτων αποκλείοντας την άμεση επιδότηση του κόστους διάθεσης και ανάκτησης αποβλήτων και ρυπαντών τηρώντας έτσι την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Τα αποτελέσματα που επιδιώκεται να επιτευχθούν μέσω του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου είναι τα εξής: • Ενίσχυση της πρόληψης στην παραγωγή αποβλήτων, αύξηση επαναχρησιμοποίησης αποβλήτων, αύξηση ανακύκλωσης • Επάρκεια σε υποδομές ανάκτησης, διάθεσης αποβλήτων και διαχείρισης αποβλήτων ως πόρων με σύγχρονους και περιβαλλοντικά ορθούς τρόπους, μέσω ενός βέλτιστου συνδυασμού τεχνολογιών και μεθόδων • Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας κυρίως μέσω της ενδυνάμωσης της αγοράς των δευτερογενών προϊόντων από την επεξεργασία των αποβλήτων • Ανάπτυξη ενός σταθερότερου παραγωγικού υποδείγματος, αειφόρου, συμμετοχικού, κοινωνικά δίκαιου με μικρότερης έντασης καταναλωτικά πρότυπα, προσαρμοσμένα καλύτερα στις παραγωγικές δυνατότητες της ελληνικής οικονομίας

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**3.6 - Βελτίωση της δυνατότητας ανάκτησης βιομηχανικών αποβλήτων και απορριμμάτων και αύξηση της επαναξιοποίησής τους**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4233	Συνολικό βάρος απορριμμάτων/ αποβλήτων βιομηχανικής παραγωγής που οδηγείται στην ανακύκλωση	Τόνοι / έτος	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	430.000,00	2013	550.000,00	ΥΠΕΚΑ/ ΕΣΔΑ/ ΓΓΒ	ΔΙΕΤΗΣ
T4233	Συνολικό βάρος απορριμμάτων/ αποβλήτων βιομηχανικής παραγωγής που οδηγείται στην ανακύκλωση	Τόνοι / έτος	Μετάβαση	15.000,00	2013	20.000,00	ΥΠΕΚΑ/ ΕΣΔΑ/ ΓΓΒ	ΔΙΕΤΗΣ
T4233	Συνολικό βάρος απορριμμάτων/ αποβλήτων βιομηχανικής παραγωγής που οδηγείται στην ανακύκλωση	Τόνοι / έτος	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	320.000,00	2013	400.000,00	ΥΠΕΚΑ/ ΕΣΔΑ/ ΓΓΒ	ΔΙΕΤΗΣ

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

Βασική επιδίωξη της συγκεκριμένης προτεραιότητας αποτελεί η υποστήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας στη μετάβαση προς μία οικονομία πράσινης ανάπτυξης και οικολογικής καινοτομίας, που εξασφαλίζει την αποδοτικότερη χρήση των πόρων και την αξιοποίηση των παραπροϊόντων και αποβλήτων. Ενδεικτικά, οι δράσεις που δύναται να συμβάλλουν συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα αφορούν στα εξής:

1. Υποδομές για τη διαχείριση και ανάκτηση χρήσιμων υλικών από βιομηχανικά απόβλητα: Η ολοκληρωμένη διαχείριση των βιομηχανικών αποβλήτων έγκειται στη συμπληρωματικότητα των επιλογών διαχείρισης επιδιώκοντας ανώτερες ιεραρχικά λύσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, η υποστήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας και ιδιαίτερα της βιομηχανικής, εστιάζει στην δημιουργία υποδομών από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς και ανάπτυξη συνεργασιών των επιχειρήσεων με αυτούς για τη διαχείριση των βιομηχανικών αποβλήτων, ώστε να επιτευχθεί μεγαλύτερου βαθμού εκμετάλλευση της αξίας τους για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση ή ενεργειακή αξιοποίηση. Η χωροθέτηση και κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας επικίνδυνων και βιομηχανικών αποβλήτων θα γίνει στον άξονα Αττική – Θεσσαλία- Θεσσαλονίκη- Δυτική Μακεδονία.

2. Δημιουργία Κέντρων Επαναχρησιμοποίησης και Πράσινων Σημείων: Σε ένα Δημιουργικό Κέντρο Επαναχρησιμοποίησης γίνεται συλλογή και διαλογή υλικών προς απόρριψη, τα οποία ταξινομούνται, τροποποιούνται δημιουργικά και στη συνέχεια καθίστανται ξανά διαθέσιμα στους πολίτες. Η δημιουργία και βιώσιμη λειτουργία ενός τέτοιου κέντρου βασίζεται:

- Στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή και επιχειρήσεων που θα χρησιμοποιούν απόβλητα και ανεπιθύμητα υλικά ως πόρους και πρώτη ύλη για το σχεδιασμό νέων προϊόντων.
- Στην προώθηση διαδικασιών που παρέχουν ευκαιρίες κατάρτισης και ανάπτυξης των δεξιοτήτων στο χώρο εργασίας για το προσωπικό, τους εκπαιδευόμενους, τους επισκέπτες, τους εθελοντές και την τοπική κοινότητα.
- Στον σχεδιασμό προγραμμάτων εκπαίδευσης και ενημέρωσης που προωθούν την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, την ελαχιστοποίηση και

την επαναχρησιμοποίηση σε συνεργασία με την τοπική κοινότητα, διεθνείς οργανισμούς, εκπαιδευτικά ιδρύματα και την ντόπια αγορά.

Τα Πράσινα Σημεία μπορούν να είναι απλούστερες κατασκευές σε σχέση με τα Δημιουργικά Κέντρα Επαναχρησιμοποίησης που περιγράφονται ανωτέρω. Μπορούν να αφορούν περιοχές πέραν του βασικού αστικού της χώρας, με προοπτική να συλλέγουν υλικά όπως:

- Ανακυκλώσιμα (για τα οποία υπάρχουν ήδη εναλλακτικά συστήματα διαχείρισης)
- Δυνητικά επικίνδυνα οικιακής προέλευσης (φάρμακα, χρώματα, λαμπτήρες κλπ)
- Υλικά για επαναχρησιμοποίηση

Σε κάθε περίπτωση (Κέντρα Επαναχρησιμοποίησης ή Πράσινα Σημεία) είναι κρίσιμο θέμα η εφαρμογή της αρχής ευθύνης του παραγωγού και η δικτύωση, σε συνδυασμό με αλυσίδες καταστημάτων δεύτερης χρήσης.

3. Μετατροπή περιοχών συγκέντρωσης βιομηχανικών – εμπορικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων σε οργανωμένα επιχειρηματικά πάρκα: Στην Ελλάδα υπάρχουν περιοχές με βιομηχανική δραστηριότητα που πρέπει να αποκτήσουν βασικές υποδομές και υπηρεσίες ώστε να μετατραπούν σε επιχειρηματικά πάρκα με μέριμνα για την υιοθέτηση αειφόρων πρακτικών βιομηχανικής συμβίωσης με τη δημιουργία δικτύων συνεργασιών μεταξύ των επιχειρήσεων σε θέματα αξιοποίησης πόρων και ανακύκλωσης.

Προϋπόθεση για την εξυγίανση των περιοχών αυτών είναι η επικαιροποίηση του θεσμικού καθεστώτος και η συμβολή των Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΑΕΙ-ΤΕΙ,) του ερευνητικού και επιστημονικού δυναμικού της χώρας στο σχεδιασμό καινοτόμων λύσεων στη διαχείριση και στη λειτουργία των χώρων αυτών.

Είναι αναγκαίο, προς την επίτευξη των στόχων αυτών, φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης σε συνεργασία με κατάλληλα εκπαιδευμένα στελέχη του ιδιωτικού τομέα να παίξουν ρόλο διευκόλυνσης της επαφής και συνεννόησης των επιχειρήσεων (facilitators).

4. Δράσεις προς τις επιχειρήσεις με σκοπό τη μείωση της επίπτωσης των δραστηριοτήτων στο περιβάλλον και της αύξησης της αποδοτικότητας των πόρων: Συμπληρωματικά με τα παραπάνω, σε επίπεδο βιομηχανικών εγκαταστάσεων, θα πρέπει να επιδιωχθεί (i) η μέγιστη δυνατή πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και ανάκτηση κατά την παραγωγική διαδικασία, (ii) η ανακυκλωσιμότητας / ανακτησιμότητας των παραγόμενων αποβλήτων, εφαρμόζοντας τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές και (ii) η δυνατότητα επεξεργασίας και αξιοποίησης των αποβλήτων / παραπροϊόντων εκτός παραγωγικής διαδικασίας. Οι δράσεις προς την κατεύθυνση αυτή περιλαμβάνουν ενδεικτικά τα εξής:

Επενδυτική προτεραιότητα	6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

- Ενίσχυση της τεχνογνωσίας για τον επανασχεδιασμό των προϊόντων (λαμβάνοντας υπόψη τον κύκλο ζωής).
- Προώθηση και ενημέρωση αναφορικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων κατά την παραγωγική διαδικασία.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Η επιλογή των πράξεων θα πρέπει να ακολουθεί ως κατευθυντήρια αρχή τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για τις επιχειρήσεις του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος. Τα χαρακτηριστικά αυτά επιδεικνύουν ισχυρές αναπτυξιακές προοπτικές γεγονός που συνέβαλλε στην επιλογή και στην υιοθέτηση τους. Ως εκ τούτου, η επιλογή των δικαιούχων καθώς και των περιοχών παρέμβασης έχουν άμεση σύνδεση με αυτά.

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί**:

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις για επενδύσεις:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.
- *Εγγυήσεις*: Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).

Για τη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα θα μπορούσε να αξιοποιηθεί και το χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA το οποίο χρησιμοποιήθηκε στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο και στοχεύει στη στήριξη επενδυτικών προγραμμάτων και έργων αστικής ανάπτυξης.

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		

Επενδυτική προτεραιότητα	6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO17	Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων	Τόνοι/έτος	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			120.000,00	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ	ΔΙΕΤΗΣ
CO17	Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων	Τόνοι/έτος	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			5.000,00	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ	ΔΙΕΤΗΣ
CO17	Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων	Τόνοι/έτος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			80.000,00	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ	ΔΙΕΤΗΣ

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	7e
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3.7
Τίτλος του ειδικού στόχου	Μείωση εξάρτησης της χώρας από το πετρέλαιο
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Η μορφολογία της χώρας έχει αποτελέσει σημαντικό παράγοντα για την ανάπτυξη ενός μικτού εθνικού ηλεκτρικού συστήματος που αποτελείται από ένα διασυνδεδεμένο σύστημα στη ηπειρωτική χώρα και αυτόνομα συστήματα στα νησιά. Από την άλλη, το μεγαλύτερο μέρος των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της χώρας, ενώ τα μεγαλύτερα κέντρα κατανάλωσης βρίσκονται στο κεντρικό και νότιο τμήμα αυτής. Έτσι, το κόστος της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας είναι πολύ υψηλό, ενώ παρατηρούνται και απώλειες κατά τη μεταφορά του. Η κατασκευή νέων γραμμών μεταφοράς, κέντρων υπερυψηλής τάσης, υποσταθμών και λοιπών έργων ενίσχυσης του συστήματος μεταφοράς αποτελούν αναγκαίες παρεμβάσεις, προκειμένου να μειωθούν οι απώλειες κατά τη μεταφορά ενέργειας. Καθίσταται επίσης αναγκαία η ολοκλήρωση, κατά το δυνατόν, της διασύνδεσης των νησιών (π.χ. Κυκλάδων και Κρήτης) με το ηπειρωτικό σύστημα, προκειμένου να μειωθεί το κόστος παραγωγής ενέργειας, να εξισορροπηθούν τα φορτία ηλεκτρικής ενέργειας, ανάλογα με την εποχιακή ζήτηση, και να αξιοποιηθεί το δυναμικό των ΑΠΕ. Όσον αφορά στο φυσικό αέριο, η αγορά είναι σχετικά νέα. Για τη διείσδυση του σε περισσότερες περιοχές, απαιτούνται ενέργειες έτσι ώστε να επεκταθεί το υφιστάμενο δίκτυο, καθώς και για να αυξηθεί δυναμικότητα αποθήκευσης του και να ενισχυθεί η μεταφορική ικανότητα του εθνικού συστήματος φυσικού αερίου. Με βάση τα παραπάνω, ο συγκεκριμένος Ειδικός Στόχος αποσκοπεί στην αύξηση της διείσδυσης του φυσικού αερίου, την αξιοποίηση του δυναμικού ΑΠΕ από τα διασυνδεόμενα νησιά και τη μείωση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας σε αυτά. Με τον τρόπο αυτό, θα βελτιωθεί η ενεργειακή απόδοση των υποδομών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, καθώς και η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού. Ως απόρροια των παραπάνω, η εσωτερική αγορά ενέργειας θα λειτουργεί πιο αποτελεσματικά, συμβάλλοντας στη βελτίωση της σταθερότητας του συστήματος και στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Ειδικότερα, τα αποτελέσματα που επιδιώκεται να επιτευχθούν είναι: • Καλύτερη αξιοποίηση του δυναμικού ΑΠΕ των νησιών • Μείωση των χρεώσεων Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ)

	• Ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού των νησιών • Περαιτέρω ανάπτυξη της ζήτησης στην εγχώρια αγορά χονδρική • Μείωση του κόστους παραγωγής
Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3.8
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση της εφαρμογής έξυπνων συστημάτων για την αποτελεσματικότερη διαχείρισης της διανομής ενέργειας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Οι επενδύσεις σε ευφυή ηλεκτρικά δίκτυα αποτελούν σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Ένωση βασικό καταλύτη για ένα σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας με χαμηλά επίπεδα εκπομπών άνθρακα. Η Οδηγία 2009/72/ΕΚ, θέτει συγκεκριμένες απαιτήσεις στα κράτη μέλη για τον εκσυγχρονισμό των δικτύων διανομής τους καθώς και το γενικότερο πλαίσιο το οποίο τα κράτη μέλη υποχρεούνται να ακολουθήσουν για την εφαρμογή ευφυών συστημάτων μέτρησης στα δίκτυα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Κύρια σημεία της Οδηγίας είναι η θέσπιση στόχου εντός μιας δεκαετίας για την υλοποίηση ευφυών συστημάτων μέτρησης, ο εξοπλισμός τουλάχιστον του 80% των καταναλωτών με ευφυή συστήματα μέτρησης, έως το 2020, η εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας των συστημάτων μέτρησης που θα εφαρμόζονται στην επικράτεια των κρατών μελών. Σημαντικό μέρος του ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας αποτελεί η υλοποίηση ευφυών δικτύων διανομής (smartgrids). Ήδη, ο Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ) προωθεί πιλοτικό πρόγραμμα εγκατάστασης έξυπνων μετρητών ενώ έχει εντάξει στον επενδυτικό του σχεδιασμό πλήρη ανάπτυξη των συστημάτων αυτών στο δίκτυο διανομής. Ωστόσο, η ανάπτυξη ευφυών συστημάτων μέτρησης ενέργειας είναι σε αρχικό στάδιο και επιβάλλεται η επιτάχυνση των ενεργειών σε αυτό τον τομέα. Η υλοποίηση ευφυών δικτύων προσφέρει σημαντικά οφέλη, τόσο ως προς την βελτιστοποίηση της χρήσης των δικτύων διανομής όσο και σε ότι αφορά στην παροχή δυνατοτήτων εξορθολογισμού της χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας προς τους καταναλωτές μέσω της καλύτερης πληροφόρησης και της δυνατότητας παροχής πολυζωνικών τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας. Επιπλέον, η υλοποίηση ευφυών δικτύων ενέχει τη δυνατότητα να οδηγήσει την ανάπτυξη νέας καινοτόμου επιχειρηματικότητας στον τομέα αυτό μέσω της δραστηριοποίησης ελληνικών επιχειρήσεων στην κατασκευή του απαιτούμενου εξοπλισμού για τα δίκτυα αυτά καθώς και σχετικού λογισμικού διαχείρισης. Η ύπαρξη ευφυών δικτύων παρέχει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις αυτές να δοκιμάσουν/ επιδείξουν τα προϊόντα τους αλλά και να τα αξιοποιήσουν εμπορικά

	τόσο εγχώρια όσο και σε άλλες χώρες της Ευρώπης όπου υλοποιούνται αντίστοιχες υποδομές. Στην Ελλάδα υφίστανται επιχειρήσεις και τεχνογνωσία για την ανάπτυξη τέτοιων προϊόντων και η υλοποίηση ευφυών δικτύων παρέχει ένα παράθυρο ευκαιρίας για την ουσιαστική αξιοποίησή τους. Έτσι, ο ειδικός στόχος εστιάζει στην ανάπτυξη ευφυών συστημάτων για τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας ώστε να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός στην αγορά ενέργειας, να βελτιωθούν και να εμπλουτιστούν οι ενεργειακές υπηρεσίες που παρέχονται στους καταναλωτές και να αξιοποιηθούν καλύτερα οι (διάσπαρτοι) τοπικοί ενεργειακοί πόροι. Ειδικότερα, τα αποτελέσματα που επιδιώκεται να επιτευχθούν είναι: • Αποτελεσματικότερη διαχείριση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας • Βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς ενέργειας • Μετάβαση σε οικονομία χαμηλών ρύπων (20-20-20)

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**3.7 - Μείωση εξάρτησης της χώρας από το πετρέλαιο**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4234	Ετήσια κατανάλωση φυσικού αερίου	εκατ. κ.μ./έτος	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	4.225,00	2012	6.600,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια
T4234	Ετήσια κατανάλωση φυσικού αερίου	εκατ. κ.μ./έτος	Μετάβαση	4.225,00	2012	6.600,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια
T4234	Ετήσια κατανάλωση φυσικού αερίου	εκατ. κ.μ./έτος	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	4.225,00	2012	6.600,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια
Ειδικός στόχος		**3.8 - Αύξηση της εφαρμογής έξυπνων συστημάτων για την αποτελεσματικότερη διαχείρισης της διανομής ενέργειας**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4235	Ποσοστό καταναλωτών που εξυπηρετούνται από ευφυείς μετρητές	%	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,00	2013	80,00	ΔΕΔΔΗΕ (υπολογισμοί βάσει: ΥΑ Δ5/ΗΛ/Α/Φ33/2067/04-02-2013 (ΦΕΚ Β 297/13.2.2013) «Αντικατάσταση συστημάτων μέτρησης τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και οδηγία 2009/72/ΕΚ)	Ετήσια
T4235	Ποσοστό καταναλωτών που εξυπηρετούνται από ευφυείς μετρητές	%	Μετάβαση	0,00	2013	80,00	ΔΕΔΔΗΕ (υπολογισμοί βάσει: ΥΑ Δ5/ΗΛ/Α/Φ33/2067/04-02-2013 (ΦΕΚ Β 297/13.2.2013)	Ετήσια

Ειδικός στόχος		3.7 - Μείωση εξάρτησης της χώρας από το πετρέλαιο						
							«Αντικατάσταση συστημάτων μέτρησης τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και οδηγία 2009/72/ΕΚ)	
T4235	Ποσοστό καταναλωτών που εξυπηρετούνται από ευφυείς μετρητές	%	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,00	2013	80,00	ΔΕΔΔΗΕ (υπολογισμοί βάσει: ΥΑ Δ5/ΗΛ/Α/Φ33/2067/04-02-2013 (ΦΕΚ Β 297/13.2.2013) «Αντικατάσταση συστημάτων μέτρησης τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και οδηγία 2009/72/ΕΚ)	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

Βασική επιδίωξη της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας αποτελεί η ανάπτυξη συστήματος μεταφοράς ενέργειας καθώς και ο εκσυγχρονισμός του υφιστάμενου, εφαρμόζοντας ευφυή συστήματα μέτρησης στα Δίκτυα Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με τις επιταγές και τη Στρατηγική της ΕΕ.

Οι σχετικές δράσεις που εμπίπτουν στην εν λόγω επενδυτική προτεραιότητα είναι η ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (διασύνδεση των νησιών με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας) καθώς και η επέκταση του συστήματος μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου. Επίσης στην επενδυτική προτεραιότητα εμπίπτει η εφαρμογή συστημάτων διανομής ηλεκτρικού ρεύματος, η οποία αποτελείται από δύο στάδια: (α) Πιλοτικό στάδιο εφαρμογής των μετρητών και (β) Ανάπτυξη και εφαρμογή του ευφυούς συστήματος διανομής ηλεκτρικού ρεύματος, για τα οποία υπεύθυνος για την υλοποίηση τους είναι ο ΔΕΔΔΗΕ.

Οι δράσεις που θα καλύψουν τη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα παρουσιάζονται ενδεικτικά παρακάτω:

Δράσεις για τον Ειδικό στόχο 3.7.: *«***Μείωση εξάρτησης της χώρας από το πετρέλαιο***»*

1. Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός συστήματος μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας:

Στη συγκεκριμένη κατηγορία εντάσσονται δυο μεγάλα έργα, η Διασύνδεση των Κυκλάδων και η Διασύνδεση της Κρήτης.

Η **διασύνδεση των νησιών** με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) παρουσιάζει πλεονεκτήματα και οφέλη, καθώς μέσω αυτής επιτυγχάνεται η διασφάλιση της ασφαλούς τροφοδότησης των διασυνδεόμενων νησιών σε μακροπρόθεσμη βάση, η μείωση του κόστους παραγωγής, η βελτίωση του περιβάλλοντος και η αξιοποίηση του δυναμικού ΑΠΕ των διασυνδεόμενων νησιών.

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

Το έργο της διασύνδεσης των Κυκλάδων αφορά στη διασύνδεση των νησιών Σύρου, Μυκόνου, Πάρου και Νάξου με το ΕΣΜΗΕ και την ενίσχυση της διασύνδεσης του συγκροτήματος Άνδρου - Τήνου και αποσκοπεί στην εξασφάλιση της ομαλής, αξιόπιστης και με οικονομικό τρόπο τροφοδότησης με ηλεκτρική ενέργεια των Κυκλάδων, στη μείωση της επιβάρυνσης που προκαλείται στο περιβάλλον των νησιών από τους υφιστάμενους πετρελαϊκούς σταθμούς παραγωγής, οι οποίοι λειτουργούν κοντά σε κατοικημένες και τουριστικές περιοχές, με τον σταδιακό περιορισμό της λειτουργίας τους και τη μελλοντική απομάκρυνση τους και στην αύξηση της δυνατότητας εκμετάλλευσης του αυξημένου αιολικού και ηλιακού δυναμικού της περιοχής.

Το έργο θα υλοποιηθεί σε τρείς φάσεις από τις οποίες η πρώτη χρηματοδοτείται από την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2007 – 2013 (έργο phasing). Η πρώτη φάση περιλαμβάνει τη σύνδεση της Σύρου με το Λαύριο, καθώς και με τις νήσους Πάρο, Μύκονο και Τήνο, η δεύτερη φάση περιλαμβάνει την πόντιση υποβρύχιων τριπολικών καλωδίων Ε.Ρ. XLPE 150kV ονομαστικής ικανότητας 140MVA μεταξύ Πάρου - Νάξου και Νάξου – Μυκόνου, μήκους 7.6 km και 40 km αντίστοιχα και η τρίτη φάση περιλαμβάνει την ολοκλήρωση της διασύνδεσης με την πόντιση και του δεύτερου καλωδίου Λαυρίου – Σύρου και την εγκατάσταση δεύτερου ΑΜ/Σ στο Λαύριο.

Το έργο της **διασύνδεσης της Κρήτης** με το ΕΣΜΗΕ έχει ιδιαίτερη σημασία, τόσο λόγω των υψηλών φορτίων (ενέργεια και ισχύς) του νησιού, όσο και λόγω του πλούσιου δυναμικού ΑΠΕ που διαθέτει. Σύμφωνα με μελέτη που εκπονήθηκε από τον ΑΔΜΗΕ Α.Ε., υπάρχουν σημαντικά προβλήματα στο ενεργειακό σύστημα της Κρήτης, κυρίως ως προς την κάλυψη των αναγκών σε ηλεκτρική ενέργεια κατά τους θερινούς μήνες και ως προς το κόστος παραγωγής των μονάδων του νησιού που είναι ιδιαίτερα υψηλό λόγω της χρήσης μαζούτ και Diesel ως καύσιμο. Επιπλέον, οι υφιστάμενες μονάδες παραγωγής είναι παλαιές, έχουν χαμηλό βαθμό απόδοσης, μειωμένη διαθεσιμότητα και σημαντικά περιβαλλοντικά προβλήματα. Τέλος, η διείσδυση των ΑΠΕ στο σύστημα ηλεκτροπαραγωγής του νησιού είναι περιορισμένη, παρά το πλούσιο αιολικό και ηλιακό δυναμικό, δεδομένων των προβλημάτων ευστάθειας που μπορεί να δημιουργήσει η υψηλή διείσδυση ΑΠΕ σε ένα απομονωμένο ηλεκτρικό σύστημα, όπως αυτό της Κρήτης. Για το λόγο αυτό εκπονούνται μελέτες προσδιορισμού της βέλτιστης (από τεχνικής και οικονομικής πλευράς) διασύνδεσης, από τις οποίες θα προκύψουν τα σημεία εκκίνησης από την Κρήτη, τα σημεία άφιξης στο διασυνδεδεμένο ηπειρωτικό σύστημα, οι τεχνολογίες διασύνδεσης και οι τυχόν ανάγκες ενίσχυσης της μεταφορικής ικανότητας του δικτύου της Κρήτης.

2. Επέκταση και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου:

Οι εθνικές αναπτυξιακές προτεραιότητες στον τομέα του φυσικού αερίου συνδέονται με την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού σε φυσικό αέριο και τη διείσδυσή του σε όλους τους τομείς κατανάλωσης. Στο πλαίσιο αυτό, η διαφοροποίηση των πηγών προέλευσης του φυσικού αερίου, καθώς και η περαιτέρω ανάπτυξη της εγχώριας αγοράς υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) αποτελεί προτεραιότητα για τον τομέα της ενέργειας. Η υλοποίηση επενδύσεων σε υποδομές και η συμμετοχή σε διασυνοριακά έργα ενίσχυσης και κατασκευής αγωγών φυσικού αερίου, θα μετατρέψουν την Ελλάδα σε

ενεργειακό κόμβο, συμβάλλοντας στην ασφάλεια εφοδιασμού και ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και γενικότερα της εθνικής οικονομίας. Έμφαση πρέπει επίσης να δοθεί στην κατασκευή νέων δικτύων διανομής φυσικού αερίου, προκειμένου να προωθηθεί η διείσδυση του φυσικού αερίου σε νέες περιοχές, στο πλαίσιο ενός περιφερειακού σχεδιασμού.

Συνεπώς στόχο για την επόμενη προγραμματική περίοδο θα πρέπει να αποτελέσει η κατασκευή έργων ενίσχυσης και επέκτασης του συστήματος μεταφοράς και διανομής του φυσικού αερίου, όπως:

- ***Κατασκευή / αναβάθμιση συμπιεστών:*** Η κατασκευή των συγκεκριμένων υποδομών αποσκοπεί στην αύξηση της μεταφορικής ικανότητας του ΕΣΦΑ και τη δημιουργία δυνατότητας διαμετακόμισης ποσοτήτων φυσικού αερίου προς την ελληνική και ευρωπαϊκή αγορά. Στο συγκεκριμένο τομέα περιλαμβάνονται έργα όπως η κατασκευή σταθμού συμπίεσης στην Αμπελιά και η αναβάθμιση του σταθμού συμπίεσης στη Νέα Μεσημβρία.
- ***Κατασκευή νέων μετρητικών / ρυθμιστικών σταθμών:*** Οι νέοι μετρητικοί / ρυθμιστικοί σταθμοί αφορούν τη σύνδεση του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) με διεθνή δίκτυα όπως ο ΤΑΡ. Στον τομέα αυτό εξετάζεται η υλοποίηση διασύνδεσης στη Νέα Μεσημβρία, με σκοπό την τροφοδότηση του ΕΣΦΑ με φυσικό αέριο από τον ΤΑΡ (ροή μονής κατεύθυνσης, 10 mcm/d), καθώς αυτό συμβάλλει στην περαιτέρω απελευθέρωση της ελληνικής αγοράς φυσικού αερίου και σε θέματα ασφάλειας εφοδιασμού (βελτίωση του κανόνα (N-1) κλπ.).
- ***Επέκταση συστήματος διανομής φυσικού αερίου:*** Αφορά σε έργα κατασκευής νέων δικτύων διανομής φυσικού αερίου που θα συμβάλλουν στη διείσδυση του φυσικού αερίου σε νέες περιοχές και σε όλους τους τομείς της κατανάλωσης, στο πλαίσιο ενός περιφερειακού σχεδιασμού.
- ***Εκσυγχρονισμός συστήματος μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου:*** Αφορά σε έργα εγκατάστασης πληροφοριακών συστημάτων που διευκολύνουν την ομαλή λειτουργία της αγοράς φυσικού αερίου, όπως ηλεκτρονικό πληροφοριακό σύστημα μεταφορικής ικανότητας ΕΣΦΑ, ηλεκτρονικό σύστημα συναλλαγών μεταφορικής ικανότητας ΕΣΦΑ και ηλεκτρονικό σύστημα συναλλαγών φυσικού αερίου.
- ***Ενίσχυση του συστήματος μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου:*** Αφορά σε έργα που αποσκοπούν στη διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού φυσικού αερίου και στην ενίσχυση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού [π.χ. υπόγειες αποθήκες, πλωτές μονάδες αποθήκευσης και επαναεριοποίησης φυσικού αερίου (FSRU). Περιλαμβάνεται και το μεγάλο έργο της Β' Αναβάθμισης του Τερματικού σταθμού Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) της Ρεβυθούσας, μέρος της υλοποίησης του οποίου χρηματοδοτείται από την προγραμματική περίοδο 2007-2013 – έργο phasing. Η αύξηση της δυναμικότητας του Τερματικού Σταθμού της Ρεβυθούσας και η προσθήκη στο δίκτυο πρόσθετης νέας δεξαμενής, θα βελτιώσει το επίπεδο ασφάλειας τροφοδοσίας σε περίπτωση διακοπής της τροφοδοσίας των βόρειων σημείων εισόδου της χώρας, δεδομένου ότι θα αυξηθεί η δυνατότητα εξυπηρέτησης της αγοράς από 6,4 ημέρες σε συνθήκες μέσης ζήτησης σε 11,7 ημέρες, αντίστοιχα, με βάση δεδομένα έτους 2010 (βλ. εγκεκριμένο ΦΜΕ, C(2014) 5037 final της 18.7.2014). Περαιτέρω, η δυνατότητα αυτή αποθήκευσης ενισχύει τη διαπραγματευτική ικανότητα από περισσότερες πηγές, επιτυγχάνοντας χαμηλότερες τιμές προμήθειας που μετακυλίονται στους καταναλωτές. Η

αναμενόμενη μείωση συγκριτικά των τιμών, εξασφαλίζει περισσότερο τους μεγάλους πελάτες και δημιουργεί τάση αυξημένης ζήτησης στην αγορά προς αντικατάσταση της χρήσης παραδοσιακών καυσίμων, καθώς επηρεάζει θετικά την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων που το επιλέγουν. Τα περιβαλλοντικά οφέλη από τη αντικατάσταση αυτή είναι αυταπόδεικτα, καθώς το φυσικό αέριο έχει μειωμένες εκπομπές ρύπων, αυξημένη ενεργειακή απόδοση, μειωμένες δαπάνες συντήρησης και μεγαλύτερη διάρκεια ζωής για τον εξοπλισμό που το χρησιμοποιεί, βοηθώντας στην αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος].

Δράσεις για τον Ειδικό στόχο 3.8.: *«***Αύξηση της εφαρμογής έξυπνων συστημάτων για την αποτελεσματικότερη διαχείριση της διανομής ενέργειας***»*

1. Πιλοτικό σύστημα τηλεμέτρησης: Ο ΔΕΔΔΗΕ έχει ήδη ξεκινήσει εσωτερικές διαδικασίες για την προμήθεια και υλοποίηση πιλοτικού συστήματος τηλεμέτρησης και διαχείρισης της ζήτησης παροχών ηλεκτρικής ενέργειας οικιακών και μικρών εμπορικών καταναλωτών. Ο στόχος του πιλοτικού προγράμματος είναι η κατανόηση των τεχνικών δυσκολιών του εγχειρήματος και η ανάδειξη των κατάλληλων τεχνολογιών και λοιπών απαιτούμενων δράσεων με σκοπό τη μεγιστοποίηση του οφέλους από την ανάπτυξη ευφυών συστημάτων μέτρησης στόχος του πιλοτικού συστήματος τηλεμέτρησης. Προκειμένου να διασφαλιστεί η επιδότηση των μη επιλέξιμων δαπανών για το διάστημα μέχρι το 2015,(δεδομένου ότι δεν έχουν ολοκληρωθεί μέχρι στιγμής οι διαδικασίες ανάθεσης έργου) έχει εξεταστεί και προβλέπεται η δυνατότητα ένταξης του έργου, ως έργο γέφυρα μεταξύ της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και της νέας.

2. Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας: Ανάπτυξη συστήματος σύμφωνα με την κατανόηση των τεχνικών δυσκολιών του εγχειρήματος και την ανάδειξη των κατάλληλων τεχνολογιών. Προμηθευτική διαδικασία αναφορικά με την εγκατάσταση ευφυών συστημάτων μέτρησης όχι μόνο στην προμήθεια των μετρητών, αλλά και στην προμήθεια του συνόλου της αλυσίδας, συμπεριλαμβανομένου του Πληροφοριακού Συστήματος διαχείρισης των μετρητών, των οθονών απεικόνισης (αν τελικά χρησιμοποιηθούν), την εγκατάστασή τους καθώς και συνεργασίες με εταιρείες Τηλεπικοινωνιών.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Οι παραπάνω δράσεις είναι αποτέλεσμα του ευρύτερου ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας στο πλαίσιο τόσο ευρωπαϊκών κανονισμών και δεσμεύσεων όσο και της εγχώριας ενεργειακής πολιτικής. Για την υλοποίηση των περισσοτέρων από αυτές τις δράσεις υφίστανται συγκεκριμένοι αρμόδιοι φορείς όπως π.χ. οι αρμόδιοι διαχειριστές των δικτύων (ΑΔΜΗΕ, ΔΕΔΔΗΕ, ΔΕΣΦΑ, ΕΠΑ) οι οποίοι έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα ανάπτυξης των δικτύων. Συνεπώς δεν δύναται να διατυπωθούν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά επιχειρήσεων καθώς πρόκειται για ήδη γνωστούς αρμόδιους φορείς της αγοράς ενέργειας.

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

Δεν απαιτείται η χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων.

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

Τα μεγάλα Έργα που θα πραγματοποιηθούν τη νέα προγραμματική περίοδο και αναμένεται να συμβάλλουν καθοριστικά στην επίτευξη του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου είναι τα εξής:

(1) Η αναβάθμιση του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της σύνδεσης των Κυκλάδων με το Ηπειρωτικό Σύστημα,

(2) Η αναβάθμιση του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της σύνδεσης της Κρήτης με το Ηπειρωτικό Σύστημα,

(3) Το Β’ στάδιο της Αναβάθμισης του Τερματικού σταθμού Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) της Ρεβυθούσας και

(4) Το Πιλοτικό Σύστημα Τηλεμέτρησης και Διαχείρισης της ζήτησης παροχών ηλεκτρικής ενέργειας οικιακών και εμπορικών καταναλωτών και εφαρμογής έξυπνων δικτύων

Συγκεκριμένα, η διασύνδεση της ηπειρωτικής χώρας με την νησιωτική επικράτεια αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για την αναβάθμιση του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και εντάσσεται στο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης. Με τις συνδέσεις των νήσων αυξάνεται η αξιοπιστία τροφοδότησης, μειώνεται το κόστος παραγωγής ενέργειας, βελτιώνεται το περιβάλλον και αξιοποιείται το υψηλό δυναμικό ΑΠΕ των μη διασυνδεδεμένων νησιών. Παράλληλα, με την κατάργηση της «ηλεκτρικής απομόνωσης» του νησιωτικού χώρου, διευρύνεται και η ενιαία εσωτερική αγορά ενέργειας της Ε.Ε.

Αντίστοιχα, σημαντικός στόχος που τίθεται στο Δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης είναι και η διασύνδεση της Κρήτης πριν από το τέλος της δεκαετίας, σύμφωνα με σχετικό “οδικό χάρτη” που έχει σχεδιαστεί από τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφορά Ηλεκτρική Ενέργεια (ΑΔΜΗΕ). Το έργο έχει ιδιαίτερη σημασία, τόσο λόγω των υψηλών φορτίων (ενέργεια και ισχύς) της νήσου, όσο και λόγω του πλούσιου δυναμικού ΑΠΕ που διαθέτει.

Όσον αφορά στον τερματικό Σταθμό Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) της Ρεβυθούσας, όντας μια από τις τρεις πηγές τροφοδοσίας του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και μία από τις πιο σύγχρονες εγκαταστάσεις αντίστοιχων σταθμών που λειτουργούν σήμερα σε όλο το χώρο της Μεσογείου και της Ευρώπης, αναμένεται να παίξει καθοριστικής σημασίας ρόλο για την περαιτέρω διείσδυση του φυσικού αερίου στην Ελλάδα. Το έργο της Β' Αναβάθμισης του Τερματικού σταθμού της Ρεβυθούσας αναμένεται να αυξήσει σημαντικά την αποθηκευτική ικανότητα του σταθμού, την περαιτέρω αύξηση του ρυθμού αεριοποίησης (send-out rate) κατά περίπου 40% καθώς και την παροχή δυνατότητας φόρτωσης βυτιοφόρων LNG (Track

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

Unloading Facilities). Αποτελεί ένα σπουδαίο ενεργειακό κεφάλαιο για την Ελλάδα, αφού παρέχει ασφάλεια ενεργειακής τροφοδοσίας εφόσον θα ενισχύσει περαιτέρω την ασφάλεια εφοδιασμού του ελληνικού συστήματος σε περίπτωση διακοπής της τροφοδοσίας από τις βόρειες πύλες εισόδου (Στρυμονοχώρι και Κήποι), θα αυξήσει παράλληλα την λειτουργική ευελιξία του Διαχειριστή στη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς με αυξημένη δυνατότητα κάλυψης αιχμιακών απαιτήσεων της αγοράς, ενώ επιπλέον , θα οδηγήσει σε ασφαλέστερο προγραμματισμό και τη δυνατότητα υποδοχής και εκφόρτωσης περισσότερων φορτίων ΥΦΑ.

Τέλος, το πιλοτικό σύστημα τηλεμέτρησης αποτελεί προτεραιότητα στο πλαίσιο ανάπτυξης Ευφυών Συστημάτων Μέτρησης στο Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ) και την ευρείας κλίμακας σταδιακή αντικατάσταση των υφιστάμενων συστημάτων μέτρησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στο ΕΔΔΗΕ. Ο στόχος του πιλοτικού προγράμματος είναι η κατανόηση των τεχνικών δυσκολιών του εγχειρήματος και η ανάδειξη των κατάλληλων τεχνολογιών και λοιπών απαιτούμενων δράσεων με σκοπό τη μεγιστοποίηση του οφέλους από την ανάπτυξη ευφυών συστημάτων μέτρησης.

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO33	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός πρόσθετων χρηστών	Χρήστες	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			60.000,00	ΔΕΔΔΗΕ	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές								
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	ενέργειας που συνδέθηκαν σε ευφυή δίκτυα								
T4236	Μήκος υποβρυχίων καλωδίων	km	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			382,40	ΑΔΜΗΕ	Ετήσια
CO33	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός πρόσθετων χρηστών ενέργειας που συνδέθηκαν σε ευφυή δίκτυα	Χρήστες	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			100.000,00	ΔΕΔΔΗΕ	Ετήσια
T4236	Μήκος υποβρυχίων καλωδίων	km	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			75,20	ΑΔΜΗΕ	Ετήσια
T4236	Μήκος υποβρυχίων καλωδίων	km	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			72,20	ΑΔΜΗΕ	Ετήσια

2.A.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας
Ο Άξονας Προτεραιότητας 3 θα χρηματοδοτηθεί εξ' ολοκλήρου από το ΕΤΠΑ, κατά συνέπεια δεν έχει εφαρμογή η ανάπτυξη αυτής της ενότητας.	

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας												
ID	**Τύπος δείκτη**	**Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης**	**Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Ορόσημο για το 2018**			**Τελικός στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση**
						Α	**Γ**	**Σ**	**Α**	**Γ**	**Σ**		
CO10	O	Υποδομές ΤΠΕ: Πρόσθετα νοικοκυριά με πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα με ταχύτητες τουλάχιστον 30 Mbps	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			2.257.500,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K381
CO31	O	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			13.545,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201g
F100	F	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			194.461.217,00			860.495.540,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K381	I	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO10)	Ποσοστό	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			100			0,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO10
K381a	I	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO31)	Ποσοστό	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			30			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO31
T4236	O	Μήκος υποβρυχίων καλωδίων	km	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			49,9			382,40	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
CO10	O	Υποδομές ΤΠΕ: Πρόσθετα νοικοκυριά με πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα με ταχύτητες τουλάχιστον 30 Mbps	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			444.500,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K381
CO31	O	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			2.667,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201g

Άξονας προτεραιότητας	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας												
ID	**Τύπος δείκτη**	**Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης**	**Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Ορόσημο για το 2018**			**Τελικός στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη,**
F100	F	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			37.897.732,00			167.441.604,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K381	I	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO10)	Ποσοστό	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			100			0,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO10
K381a	I	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO31)	Ποσοστό	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			30			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO31
T4236	O	Μήκος υποβρυχίων καλωδίων	km	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			9,8			75,20	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
CO10	O	Υποδομές ΤΠΕ: Πρόσθετα νοικοκυριά με πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα με ταχύτητες τουλάχιστον 30 Mbps	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			665.000,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K381
CO31	O	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			3.990,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201g
F100	F	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			56.866.569,00			251.697.431,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K381	I	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO10)	Ποσοστό	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			100			0,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO10
K381a	I	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO31)	Ποσοστό	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			30			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO31
T4236	O	Μήκος υποβρυχίων καλωδίων	km	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			5,7			72,20	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	005. Ηλεκτρική ενέργεια (αποθήκευση και μετάδοση)	106.718.390,00
ERDF	Μετάβαση	005. Ηλεκτρική ενέργεια (αποθήκευση και μετάδοση)	20.766.057,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	005. Ηλεκτρική ενέργεια (αποθήκευση και μετάδοση)	31.215.437,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	007. Φυσικό αέριο	61.120.532,00
ERDF	Μετάβαση	007. Φυσικό αέριο	11.893.286,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	007. Φυσικό αέριο	17.877.933,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	013. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση της δημόσιας υποδομής, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	6.467.781,00
ERDF	Μετάβαση	013. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση της δημόσιας υποδομής, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	1.258.549,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	013. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση της δημόσιας υποδομής, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	1.891.845,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	014. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	125.474.955,00
ERDF	Μετάβαση	014. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	24.415.847,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	014. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	36.701.787,00

Άξονας προτεραιότητας	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	015. Έξυπνα συστήματα διανομής της ενέργειας σε μεσαία και χαμηλή τάση (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ)	20.897.696,00
ERDF	Μετάβαση	015. Έξυπνα συστήματα διανομής της ενέργειας σε μεσαία και χαμηλή τάση (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ)	4.066.429,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	015. Έξυπνα συστήματα διανομής της ενέργειας σε μεσαία και χαμηλή τάση (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ)	6.112.636,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	019. Διαχείριση εμπορικών, βιομηχανικών ή επικίνδυνων αποβλήτων	14.552.509,00
ERDF	Μετάβαση	019. Διαχείριση εμπορικών, βιομηχανικών ή επικίνδυνων αποβλήτων	2.831.734,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	019. Διαχείριση εμπορικών, βιομηχανικών ή επικίνδυνων αποβλήτων	4.256.650,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	046. ΤΠΕ: Ευρυζωνικό δίκτυο υψηλής ταχύτητας (πρόσβαση/τοπικός βρόγχος >/= 30 Mbps)	164.087.610,00
ERDF	Μετάβαση	046. ΤΠΕ: Ευρυζωνικό δίκτυο υψηλής ταχύτητας (πρόσβαση/τοπικός βρόγχος >/= 30 Mbps)	31.929.384,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	046. ΤΠΕ: Ευρυζωνικό δίκτυο υψηλής ταχύτητας (πρόσβαση/τοπικός βρόγχος >/= 30 Mbps)	47.996.099,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	048. ΤΠΕ: Άλλα είδη υποδομών ΤΠΕ/υπολογιστές μεγάλης κλίμακας/εξοπλισμός (συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρονικών υποδομών, κέντρων δεδομένων και αισθητήρων· επίσης, ενσωματωμένες σε άλλες υποδομές, όπως ερευνητικές εγκαταστάσεις, περιβαλλοντικές και κοινωνικές υποδομές)	32.338.906,00
ERDF	Μετάβαση	048. ΤΠΕ: Άλλα είδη υποδομών ΤΠΕ/υπολογιστές μεγάλης κλίμακας/εξοπλισμός (συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρονικών υποδομών, κέντρων δεδομένων και αισθητήρων· επίσης, ενσωματωμένες σε άλλες υποδομές, όπως ερευνητικές εγκαταστάσεις, περιβαλλοντικές και κοινωνικές υποδομές)	6.292.744,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	048. ΤΠΕ: Άλλα είδη υποδομών ΤΠΕ/υπολογιστές μεγάλης κλίμακας/εξοπλισμός (συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρονικών υποδομών, κέντρων δεδομένων και αισθητήρων· επίσης, ενσωματωμένες σε άλλες υποδομές, όπως ερευνητικές εγκαταστάσεις, περιβαλλοντικές και κοινωνικές υποδομές)	9.459.224,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	058. Υποδομές έρευνας και καινοτομίας (δημόσιες)	970.167,00
ERDF	Μετάβαση	058. Υποδομές έρευνας και καινοτομίας (δημόσιες)	188.782,00

Άξονας προτεραιότητας	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	058. Υποδομές έρευνας και καινοτομίας (δημόσιες)	283.777,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	060. Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε δημόσια ερευνητικά κέντρα και κέντρα δεξιοτήτων συμπεριλαμβανομένης της συγκρότησης δικτύων	98.957.052,00
ERDF	Μετάβαση	060. Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε δημόσια ερευνητικά κέντρα και κέντρα δεξιοτήτων συμπεριλαμβανομένης της συγκρότησης δικτύων	19.255.797,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	060. Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε δημόσια ερευνητικά κέντρα και κέντρα δεξιοτήτων συμπεριλαμβανομένης της συγκρότησης δικτύων	28.945.223,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	064. Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων συστημάτων κουπονιών, διεργασιών, σχεδιασμού, υπηρεσιών και κοινωνικής καινοτομίας)	3.233.891,00
ERDF	Μετάβαση	064. Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων συστημάτων κουπονιών, διεργασιών, σχεδιασμού, υπηρεσιών και κοινωνικής καινοτομίας)	629.274,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	064. Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων συστημάτων κουπονιών, διεργασιών, σχεδιασμού, υπηρεσιών και κοινωνικής καινοτομίας)	945.922,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	068. Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ και υποστηρικτικά μέτρα	16.201.297,00
ERDF	Μετάβαση	068. Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ και υποστηρικτικά μέτρα	3.152.568,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	068. Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ και υποστηρικτικά μέτρα	4.738.926,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	085. Προστασία και ενίσχυση της βιοποικιλότητας, προστασία της φύσης και πράσινη υποδομή	1.616.945,00
ERDF	Μετάβαση	085. Προστασία και ενίσχυση της βιοποικιλότητας, προστασία της φύσης και πράσινη υποδομή	314.637,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	085. Προστασία και ενίσχυση της βιοποικιλότητας, προστασία της φύσης και πράσινη υποδομή	472.961,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	086. Προστασία, αναστήλωση και βιώσιμη χρήση των περιοχών Natura 2000	2.263.723,00
ERDF	Μετάβαση	086. Προστασία, αναστήλωση και βιώσιμη χρήση των περιοχών Natura 2000	440.492,00

Άξονας προτεραιότητας	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	086. Προστασία, αναστήλωση και βιώσιμη χρήση των περιοχών Natura 2000	662.146,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	091. Ανάπτυξη και προώθηση του τουριστικού δυναμικού φυσικών περιοχών	15.191.156,00
ERDF	Μετάβαση	091. Ανάπτυξη και προώθηση του τουριστικού δυναμικού φυσικών περιοχών	2.956.008,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	091. Ανάπτυξη και προώθηση του τουριστικού δυναμικού φυσικών περιοχών	4.443.456,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	094. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή στοιχείων δημόσιας πολιτιστικής κληρονομιάς	13.452.984,00
ERDF	Μετάβαση	094. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή στοιχείων δημόσιας πολιτιστικής κληρονομιάς	2.617.782,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	094. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή στοιχείων δημόσιας πολιτιστικής κληρονομιάς	3.935.037,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	095. Ανάπτυξη και προβολή δημόσιων υπηρεσιών πολιτιστικής κληρονομιάς	4.850.836,00
ERDF	Μετάβαση	095. Ανάπτυξη και προβολή δημόσιων υπηρεσιών πολιτιστικής κληρονομιάς	943.912,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	095. Ανάπτυξη και προβολή δημόσιων υπηρεσιών πολιτιστικής κληρονομιάς	1.418.884,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	668.882.017,00
ERDF	Μετάβαση	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	130.156.023,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	195.649.921,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: επιχειρηματικά κεφάλαια και συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο ή ισοδύναμο	7.317.905,00

Άξονας προτεραιότητας	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Μετάβαση	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: επιχειρηματικά κεφάλαια και συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο ή ισοδύναμο	1.423.972,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: επιχειρηματικά κεφάλαια και συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο ή ισοδύναμο	2.140.508,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δάνειο ή ισοδύναμο	12.196.508,00
ERDF	Μετάβαση	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δάνειο ή ισοδύναμο	2.373.287,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δάνειο ή ισοδύναμο	3.567.514,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	346.276.935,00
ERDF	Μετάβαση	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	4.263.259,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	120.113.118,00
ERDF	Μετάβαση	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	60.929.869,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	89.114.058,00
ERDF	Μετάβαση	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	15.831.540,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	132.892.319,00
ERDF	Μετάβαση	07. Δεν ισχύει	52.928.614,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	201.357.943,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF		01. Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση – Αστικές περιοχές	23.500.000,00
ERDF		07. Δεν ισχύει	1.000.207.655,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**

2.Α.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας
Δεν απαιτείται για το ΕΠΑνΕΚ.	

2.Α.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	03Σ
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)

☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
☐ Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο

2.Α.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

Η στρατηγική του ΕΠΑνΕΚ που εκφράζεται από τον στρατηγικό πυλώνα «βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος (μέσω της βελτίωσης υποδομών) και εξειδικεύεται μέσω του ΑΠ 03Σ διαμορφώνεται από την επιλογή των ΘΣ 1, 2, 4, 6 και 7 και σχετικών ΕΠ 1α, 2α, 4β, 4γ, 6γ, 6ζ και 7ε.

Οι ειδικοί στόχοι και οι σχετικές δράσεις που έχουν σχεδιαστεί αφορούν κατά κύριο λόγο δομές και υποδομές για τη στήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Οι υποδομές αυτές εντάσσονται κάτω από ένα κοινό άξονα προτεραιότητας καθώς εκτιμάται ότι ο συνδυασμός τους είναι ιδιαιτέρως σημαντικός για ολοκληρωμένη προσέγγιση και επίτευξη των στόχων του προγράμματος. Ειδικότερα, η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος που θα στηρίξει το νέο καινοτόμο, εξωστρεφές και βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης, προϋποθέτει: υποδομές Ε&Κ (ΘΣ 1), υποδομές τεχνολογίας, πληροφορικής και επικοινωνιών (ΘΣ 2), υποδομές που στηρίζουν την ενεργειακή εξοικονόμηση (ΘΣ 4), υποδομές περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΘΣ 4), καθώς και υποδομές δικτύων (ΘΣ 7).

Συγκεκριμένα, προωθείται η ενίσχυση υποδομών Ε&Κ, ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας αλλά και η προαγωγή κέντρων ικανότητας που θα υποστηρίξουν την καινοτομική ικανότητα της χώρας και θα διαμορφώσουν ένα ελκυστικό περιβάλλον για την πραγματοποίηση περαιτέρω επενδύσεων σε αυτόν τον τομέα.

Η επέκταση των υποδομών ευρυζωνικών υπηρεσιών και δικτύων υψηλών ταχυτήτων θα βοηθήσει στην βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος καθώς θα γεφυρώσει το ψηφιακό χάσμα μεταξύ αστικών κέντρων και περιφερειών και θα διευκολύνει την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και ειδικότερα της ηλεκτρονικής επιχειρηματικότητας διαμορφώνοντας, επίσης, σημαντικές εξαγωγικές προοπτικές για αυτές τις επιχειρήσεις.

Σημαντικό ρόλο για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος θα παίξει και η ενίσχυση υποδομών για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, της εξοικονόμησης ενέργειας και της χρήσης ΑΠΕ που θα μειώσουν συνολικά το ενεργειακό κόστος για τις επιχειρήσεις αλλά και θα συμβάλλουν στην βελτίωση του περιβάλλοντος μέσω της μείωσης των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα, συνεισφέροντας στους στόχους της Ευρώπης 2020.

Το περιβάλλον σε όρους φυσικούς και πολιτιστικούς αποτελεί μία ακόμα ιδιαιτέρως σημαντική παράμετρο για τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών ανάπτυξης επιχειρηματικότητας. Η στρατηγική του ΕΠΑνΕΚ προωθεί την ανάπτυξη και αναβάθμιση υποδομών που συνδέονται με τη δυνατότητα προστασίας και αξιοποίησης του φυσικού κεφαλαίου και της πολιτιστικής κληρονομιάς ενισχύοντας ειδικότερα το επιχειρηματικό περιβάλλον στους τομείς τουρισμού και πολιτισμού.

Κατά συνέπεια οι επιλεγμένοι αυτοί θεματικοί στόχοι και επενδυτικές προτεραιότητες αποτελούν αλληλένδετους κρίκους για την ευθυγραμμισμένη και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της προτεραιότητας για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος μέσω της αναβάθμισης των προαναφερθέντων υποδομών.

Σε περίπτωση που η ενίσχυση χορηγείται από τα Ταμεία σε μια μεγάλη επιχείρηση, η διαχειριστική αρχή εξασφαλίζει ότι η χρηματοδοτική συνεισφορά των Ταμείων δεν οδηγεί σε σημαντική απώλεια θέσεων εργασίας σε υφιστάμενες θέσεις εντός της Ένωσης.

Η υλοποίηση των δράσεων του ΑΠ 03Σ προϋποθέτει ότι δεν θα προκηρυχθούν δράσεις που αφορούν στον ΘΣ1 και δράσεις που αφορούν στο ΘΣ3 και σχετίζονται με καινοτομία, μέχρι να ολοκληρωθεί (α) η συσχέτιση της εθνικής RIS3 με τις περιφερειακές και τα αντίστοιχα ΠΕΠ και (β) ο Οδικός Χάρτης ερευνητικών υποδομών. Αυτό δεν αφορά:

- Εμπροσθοβαρή έργα που θα προ-συμφωνηθούν με την Ε.Ε.
- Έργα καινοτομίας με πιλοτικό χαρακτήρα
- Προδημοσίευση δράσεων

2.A.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Μετάβαση	Δημόσιο	
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	1a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3.1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αναβάθμιση ή/και ανάπτυξη υποδομών έρευνας και καινοτομίας για τη βελτίωση της καινοτομικής ικανότητας της χώρας για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Οι Ερευνητικές Υποδομές αποτελούν ένα κύριο δομικό στοιχείο του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας. Στο πλαίσιο της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση Καινοτομίας» οι Ερευνητικές Υποδομές είναι συνώνυμες με την «επένδυση για το μέλλον». Ωστόσο, είναι προφανές, ότι στην παρούσα οικονομική συγκυρία, η οποία χαρακτηρίζεται από περιορισμένους επενδυτικούς πόρους, απαιτείται η ενίσχυση των υποδομών έρευνας και καινοτομίας που θα επιφέρουν το μέγιστο όφελος σε βραχυ και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα για τη χώρα. Θα ενισχυθούν υφιστάμενες ή νέες ερευνητικές υποδομές εθνικής σημασίας, που απαιτούνται για υποστήριξη της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης και του Ευρωπαϊκού Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών (ESFRI), δημιουργώντας ελκυστικό

	περιβάλλον για την έρευνα, για την προώθηση της καινοτομίας και για τη δημιουργία οικοσυστήματος καινοτομίας στην Ελλάδα Συγκεκριμένα, τα πεδία προς βελτίωση είναι τα εξής (ενδεικτικά): 1. Συμπλήρωση ερευνητικών υποδομών υψηλής ποιότητας σε σημαντικούς για τη χώρα τομείς 2. Θέσπιση μηχανισμών μεταφοράς τεχνολογίας από τα ερευνητικά ιδρύματα στον επιχειρηματικό τομέα και τους δημόσιους οργανισμούς 3. Θέσπιση μηχανισμού παρακολούθησης και προσαρμογή της έρευνας στις ανάγκες τις αγοράς 4. Ενίσχυση συμμετοχής των ελλήνων ερευνητών στις υποδομές των διακυβερνητικών οργανισμών της Ευρώπης και σε εθνικές υποδομές Κρατών Μελών της ΕΕ, μέσω των ευρωπαϊκών και διακρατικών προγραμμάτων. Για το λόγο αυτό, διαμορφώνεται ο Οδικός Χάρτης Ερευνητικών Υποδομών στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (**ΕΣΕΤΑΚ**) 2015-2021, που έχει ως στόχο τη δημιουργία ερευνητικού περιβάλλοντος, που θα προσελκύσει ιδιωτικές επενδύσεις. Ο συγκεκριμένος Ειδικός Στόχος αποσκοπεί στην **αναβάθμιση των ερευνητικών υποδομών αλλά και στην ανάπτυξη νέων υποδομών** όπου απαιτούνται με βάση τη συμμετοχή ή διασύνδεση, κατά προτεραιότητα, σε δίκτυα ευρωπαϊκών υποδομών (ESFRI) σε συνάφεια με τη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης και τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών (ESFRI) καθώς και στην ανάπτυξη των κατάλληλων δομών και μηχανισμών παρακολούθησης και υποστήριξης της μεταφοράς της έρευνας από τα εργαστήρια στη πραγματική οικονομία. Οι δομές και υποδομές έρευνας και καινοτομίας θα πρέπει να έχουν ανοικτό και συνεργατικό χαρακτήρα ώστε να υποστηρίζουν την συνεργασία των επιχειρήσεων με τους φορείς έρευνας (π.χ. ερευνητικά εργαστήρια). Για την μόχλευση και ενίσχυση της ζήτησης αυτής θα δημιουργηθεί κεντρική υποδομή ενιαίας πρόσβασης και διασύνδεσης των ερευνητικών υποδομών (και επιμέρους φορέων έρευνας) και της επιχειρηματικής κοινότητας με στοχευμένες υπηρεσίες που θα διευκολύνουν, μεταξύ άλλων, τη διασύνδεση και ένταξη των συνεργατικών αποτελεσμάτων έρευνας και καινοτομίας σε παγκόσμιες αλυσίδες αξίας. Έτσι, μέσω του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου, εκτιμάται ότι θα επιτευχθούν τα εξής αποτελέσματα: 1. Βελτίωση της καινοτομικής ικανότητας της χώρας και σύνδεση αυτής με την αγορά, για τη δημιουργία οικοσυστήματος

	καινοτομίας 2. Συμβολή της χώρας στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας 3. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων και αύξηση παραγωγής καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών 4. Δημιουργία ελκυστικού ερευνητικού περιβάλλοντος το οποίο θα προσελκύσει ιδιωτικές επενδύσεις, συνεργασίες και συμπράξεις σε θέματα έρευνας και καινοτομία

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**3.1 - Αναβάθμιση ή/και ανάπτυξη υποδομών έρευνας και καινοτομίας για τη βελτίωση της καινοτομικής ικανότητας της χώρας για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4224	Μέσος όρος αναφορών ανά δημοσίευση ελλήνων ερευνητών (Δείκτης απήχησης)	Αριθμός	Μετάβαση	2,68	2010	2,96	ΓΓΕΤ, Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης	Διετής

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

Οι δράσεις που αφορούν την Επενδυτική Προτεραιότητα **1α** καλούνται να υποστηρίξουν την καινοτομική ικανότητα της χώρας μέσω της ενίσχυσης σημαντικών ερευνητικών υποδομών και υποδομών καινοτομίας, τη διασύνδεση αυτών με τον ιδιωτικό τομέα και την Πολιτεία καθώς και την ενίσχυση της σύνδεσης και συνεργασίας τους με ερευνητικές ομάδες και αντίστοιχες υποδομές έρευνας και καινοτομίας της ΕΕ, άλλων κρατών και διεθνών οργανισμών. Επίσης, η επενδυτική προτεραιότητα περιλαμβάνει την παρακολούθηση της εξέλιξης της προόδου της καινοτομικής ικανότητας της χώρας καθώς και σύνδεση αυτής με τη στρατηγική RIS3 μέσω της ανάπτυξης ενός μηχανισμού παρακολούθησης της υλοποίησης της.

Οι υποδομές Έρευνας και Καινοτομίας που θα ενισχυθούν:

διασφαλίζουν το υψηλό επίπεδο της ελληνικής ερευνητικής δραστηριότητας κυρίως στους τομείς προτεραιότητας και την ένταξη σε ευρωπαϊκά και παγκόσμια δίκτυα,

- υποστηρίζουν επιστημονικά και τεχνολογικά τις εθνικές πολιτικές για την ασφάλεια, το περιβάλλον, την υγεία και άλλους κρίσιμους τομείς προτεραιότητας,
- δημιουργούν ένα ανοικτό και συνεργατικό περιβάλλον που αυξάνει τη ζήτηση έρευνας και καινοτομίας από τον επιχειρηματικό κόσμο
- είναι ελκυστικές για τις ελληνικές και παγκόσμιες επιχειρήσεις προκειμένου να αγοράσουν τεχνογνωσία και επιστημονικές υπηρεσίες,
- συμβάλλουν στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας (π.χ. με Ερευνητικές Υποδομές που κατά κύριο λόγο συνδέονται με τις υποδομές ESFRI ή άλλες, κοινές Ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες ή δίκτυα).

Οι δράσεις που θα καλύψουν το αντικείμενο και τη διάσταση της επενδυτικής προτεραιότητας 1α είναι οι εξής:

1. Ενίσχυση σημαντικών ερευνητικών υποδομών εθνικής εμβέλειας με διεθνή αναγνώριση της αριστείας τους καθώς και της συμμετοχής σε

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

δίκτυα ευρωπαϊκών υποδομών (ESFRI) με βάση τις προτεραιότητες του Εθνικού Οδικού Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών

- **Αναβάθμιση ή δημιουργία ερευνητικών υποδομών υψηλής ποιότητας σε επιλεγμένους τομείς προτεραιότητας:** Η ανάδειξη της Ελλάδας ως αξιόπιστου και ανταγωνιστικού εταίρου των ευρωπαϊκών χωρών στο πεδίο της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης προϋποθέτει την λειτουργία εντός της επικράτειας ενός περιορισμένου αριθμού σημαντικών ερευνητικών υποδομών με διεθνή αναγνώριση της αριστείας τους και, ταυτόχρονα, συνάφεια με τις στρατηγικές προτεραιότητες της χώρας στο πλαίσιο της στρατηγικής ευφυούς εξειδίκευσης. Οι Ερευνητικές Υποδομές – Ε.Υ. - (ως Ε.Υ. συγκεκριμένης χωροθέτησης, Ε.Υ. με κατανεμημένους κόμβους ή ηλεκτρονικές υποδομές) σχεδιάζονται και υλοποιούνται σε εθνικό επίπεδο, αλλά έχουν έντονη περιφερειακή διάσταση, αποσκοπώντας σε σημαντικά κοινωνικο-οικονομικά οφέλη για τις περιφέρειες εγκατάστασης. Οι υποδομές διευθύνονται από διεθνώς αναγνωρισμένους ερευνητές στην ακμή της σταδιοδρομίας τους και διαθέτουν ικανό τεχνικό και διοικητικό προσωπικό υποστήριξης. Προσελκύουν ερευνητές από όλο τον κόσμο για πειράματα, μετρήσεις και κάθε είδους συνεργασίες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που συμβάλλουν στην προώθηση της έρευνας και την ανάδειξη της καινοτομίας, ενώ είναι ανοικτές για χρήση στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα και την Πολιτεία. Η υλοποίηση των Ερευνητικών Υποδομών θα γίνει στη βάση πολυετών επενδυτικών σχεδίων που θα χρηματοδοτηθούν τόσο από το ΕΠΑΝΕΚ η /και εν μέρει από άλλες πηγές, διασφαλίζοντας το επίπεδο αριστείας, χρηστής διαχείρισης, πρόσβασης, δικτύωσης και καινοτομίας που έχει αξιολογηθεί στο πλαίσιο του Οδικού Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών, αλλά και την διαρκή αποτίμηση επενδυτικών κύκλων στη βάση των κριτηρίων της εθνικής στρατηγικής για τις Ε.Υ. (συμπεριλαμβανόμενης και της βιωσιμότητας της Ε.Υ.). Η Εθνική στρατηγική έχει ενσωματωθεί στο Ο.Χ. Ερευνητικών Υποδομών, ο οποίος θα ανανεώνεται περιοδικά.
- **Υποστήριξη της συμμετοχής ελληνικών ερευνητικών ομάδων σε υποδομές της ΕΕ και άλλων κρατών και διεθνών οργανισμών:** Για τη συνεχή αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων των ελλήνων ερευνητών και την ένταξή τους σε ευρωπαϊκά δίκτυα συνεργασίας είναι αναγκαία η συμμετοχή τους στα δίκτυα ευρωπαϊκών υποδομών, που εντάσσονται στο χάρτη υποδομών της ΕΕ (ESFRI). Η ενίσχυση των ελληνικών ομάδων με υποστήριξη της εθνικής δικτύωσης και δράσεων προετοιμασίας για τη συμμετοχή τους σε αυτά τα δίκτυα πραγματοποιήθηκε κατά την προηγούμενη περίοδο και θα συνεχιστεί και στην τρέχουσα περίοδο, με βάση τις προτεραιότητες του Οδ. Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών.

2. Διαμόρφωση και λειτουργία Εθνικού Μητρώου Ερευνητικών Υποδομών και συστήματος παρακολούθησης της χρήσης και αξιοποίησής τους από τον ιδιωτικό τομέα & την Πολιτεία: Η διαμόρφωση Εθνικού Μητρώου Ερευνητικών Υποδομών καθώς και του συστήματος παρακολούθησης της χρήσης και αξιοποίησής τους από τον ιδιωτικό τομέα και την Πολιτεία θα γίνει με βάση την ολοκλήρωση, υλοποίηση και χρήση των Ερευνητικών Υποδομών που εντάσσονται στον Οδικό Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών. Η δημιουργία Οδικού Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών θα συμβάλλει με μακρόπνοο σχεδιασμό στην ενίσχυση και εμβάθυνση της δικτύωσης του ερευνητικού και ακαδημαϊκού οικοσυστήματος, στη δημιουργία κρίσιμης μάζας σε επιστημονικές περιοχές στις οποίες η χώρα είτε έχει επιλέξει για να αναπτύξει/αναβαθμίσει συγκριτικό πλεονέκτημα, είτε εντοπίζει στρατηγική προτεραιότητα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, στην ενσωμάτωση της καινοτομίας και στην εξωστρέφεια της ελληνικού ερευνητικού οικοσυστήματος. Ο

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

Οδικός Χάρτης Ερευνητικών Υποδομών θα συμβάλλει επίσης στην κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη των περιφερειών εγκατάστασης των κύριων ή άλλων κατανεμημένων κόμβων του και της χώρας.

3. Ανάπτυξη Κέντρων Ικανότητας (Centers of Competence) με παράλληλη ενίσχυση των εργαστηριακών υποδομών καινοτομίας, που δημιουργούνται για την παροχή επιστημονικών και τεχνικών υπηρεσιών με όρους αγοράς και σύμφωνα με τις ανάγκες της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης: Ενίσχυση των εργαστηριακών υποδομών που ενδιαφέρουν επιχειρήσεις για μακροχρόνια συνεργασία με αυτές. Τα εργαστήρια αυτά μπορεί να ανήκουν σε ΑΕΙ, ερευνητικά κέντρα ή γενικότερα στον Δημόσιο τομέα και να παρέχουν τις επιστημονικές και τεχνικές υπηρεσίες τους με όρους της αγοράς. Είναι πιθανή η διασύνδεσή τους και συνέργειες με περιφερειακούς κόμβους Ερευνητικών Υποδομών, ώστε να υπάρξει καλύτερη αξιοποίηση των επενδύσεων και εξωστρέφεια των ερευνητικών υπηρεσιών που παρέχονται μέσω αυτών. Τα εργαστήρια αποτελούν κέντρα ικανοτήτων (Centres of competence) και αναπτύσσονται με κινητήρια δύναμη το έμπρακτο ενδιαφέρον της εγχώριας και διεθνούς αγοράς, που συνεπενδύει και συμμετέχει ουσιαστικά στα έσοδά τους.

4. Συγκρότηση Δικτύου Ανάπτυξης Καινοτομίας που θα οργανώσει και θα ενισχύσει τη συνεργασία των ελληνικών επιχειρήσεων με τους έλληνες ερευνητές και την πρόσβαση τους στις ερευνητικές υποδομές της χώρας: Το Δίκτυο Ανάπτυξη Καινοτομίας μπορεί να αποτελέσει εργαλείο αποτελεσματικής συμμετοχής των ελληνικών επιχειρήσεων στα προγράμματα και τις δράσεις έρευνας και καινοτομίας. Πρόκειται για δομή συντονιστικού χαρακτήρα, εμψυχωτή της επιχειρηματικής και συνεργατικής έρευνας, χωρίς βαριές υποδομές και με αποστολή τη διαμόρφωση οικοσυστήματος καινοτομίας σε γεωγραφικές περιοχές και σε κρίσιμους τομείς της οικονομίας. Το Δίκτυο με την κατάλληλη τομεακή και γεωγραφική εξειδίκευση, μπορεί να αποτελέσει υπηρεσία τεχνολογικής υποστήριξης, πληροφόρησης και μεταφοράς τεχνογνωσίας για τις ΜΜΕ σε επιλεγμένους τομείς προτεραιότητας.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Η βιωσιμότητα των υποδομών σε μέσο και μακροπρόθεσμο επίπεδο αποτελεί ένα επίσης βασικό κριτήριο επιλογής πράξεων.

Ειδικότερα:

Οι δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας και ειδικότερα αυτές που σχετίζονται με την αναβάθμιση των ερευνητικών υποδομών, αλλά και την ανάπτυξη νέων υποδομών, θα πρέπει να εξυπηρετούν τη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης. Έμφαση θα δοθεί στην ενίσχυση της καινοτομίας και της εφαρμοσμένης έρευνας και στην υποστήριξη των λιγότερο αναπτυγμένων περιφερειών και των περιφερειών μετάβασης (ιδιαίτερα στις υποδομές καινοτομίας). Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να εντάσσονται στον Οδικό Χάρτη Ερευνητικών Υποδομών στο πλαίσιο της **ΕΣΕΤΑΚ**, που έχει ως στόχο τη δημιουργία ενός ελκυστικού ερευνητικού περιβάλλοντος, που θα προσελκύσει ιδιωτικές επενδύσεις και θα συνδέσει ουσιαστικά την έρευνα με την παραγωγική δραστηριότητα της χώρας.

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

Δεν απαιτείται η χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων.

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO25	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός ερευνητών που εργάζονται σε βελτιωμένες εγκαταστάσεις ερευνητικών κέντρων	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			17,00	ΓΓΕΤ	Ετήσια
T4225	Αριθμός ερευνητικών υποδομών που ενισχύονται	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			1,00	Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	2a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3.2
Τίτλος του ειδικού στόχου	Επέκταση υποδομών ευρυζωνικών υπηρεσιών και δικτύων υψηλών ταχυτήτων
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Το μέγεθος οικονομικής κρίσης έχει επιβραδύνει την εμφάνιση των αναμενόμενων θετικών αποτελεσμάτων των ήδη δρομολογημένων επενδύσεων σε υποδομές ΤΠΕ, συντελώντας έτσι σε μια σημαντική υστέρηση (Digital Scoreboard 2013[1]) σε κρίσιμους δείκτες που αφορούν σε ΤΠΕ και ειδικότερα στην **ευρυζωνική κάλυψη**, με 22% διαθεσιμότητα δικτύων υψηλών ταχυτήτων (>30 MBps) και χαμηλή ανταπόκριση για τέτοιες συνδέσεις (0,1% του συνόλου των συνδέσεων), ενώ δεν έχει αρχίσει ακόμη η διάθεση συνδέσεων υπερ-υψηλών ταχυτήτων (>100Mbps), και χαμηλό ποσοστό των νοικοκυριών/επιχειρήσεων που έχουν σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση. Συνεπώς, σύμφωνα και με την ψηφιακή ατζέντα της Ευρώπης για το 2020, η Ελλάδα πρέπει να πραγματοποιήσει σημαντικά βήματα αναφορικά με τις ευρυζωνικές υποδομές και τη διείσδυση στις υπέρ-υψηλές ταχύτητες. Επιπλέον, είναι σήμερα σε εξέλιξη επενδύσεις σε υποδομές ευρυζωνικότητας, όπως το έργο της επέκτασης της ευρυζωνικής πρόσβασης σε λευκές περιοχές (RURAL), το οποίο έχει ξεκινήσει την προηγουμένη προγραμματική περίοδο και αναμένεται να ολοκληρωθεί τη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020. Η ευρυζωνική πρόσβαση και η εξάπλωση και χρήση των νέων τεχνολογιών θα αποτελέσουν ουσιαστικό εργαλείο για ανοιχτή και αποτελεσματική διακυβέρνηση καθώς και για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Επιπρόσθετα, θα δημιουργήσουν νέες μορφές εργασίας, νέες δεξιότητες και θα διασφαλίσουν τη συνεχή κατάρτιση και δια βίου μάθηση των πολιτών. Ταυτόχρονα, θα συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής με την παροχή προηγμένων υπηρεσιών υγείας, μεταφορών και προστασίας του περιβάλλοντος. Η εξάπλωση και χρήση της ευρυζωνικότητας αναμένεται να αυξήσει την

	αποδοτικότητα και την ποιότητα της παροχής υπηρεσιών στην κοινωνία, τον πολιτισμό και την οικονομία και ταυτόχρονα να εξασφαλίσει οικονομίες κλίμακας. Ο Ειδικός Στόχος εστιάζει στην ενίσχυση των ευρυζωνικών υποδομών και δικτύων υψηλών ταχυτήτων. Ειδικότερα, οι δράσεις που θα ενισχυθούν σχετίζονται με τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος μεταξύ των αστικών κέντρων και της ελληνικής περιφέρειας, στην ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών νέας γενιάς με βάση και τις επιταγές της ψηφιακής ατζέντας της Ευρώπης για το 2020, καθώς και τη δημιουργία και την ανάπτυξη υποδομών για τις υπηρεσίες νέφους. Μέσω του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου, εκτιμάται ότι θα επιτευχθούν τα εξής αποτελέσματα: • Ενίσχυση της διαθεσιμότητας και διείσδυσης ευρυζωνικών υπηρεσιών υψηλών και υπερ-υψηλών ταχυτήτων • Αύξηση ποσοστού των επιχειρήσεων που έχουν σταθερή ευρυζωνική πρόσβαση • Ενίσχυση της Ψηφιακής Οικονομίας (ηλεκτρονικές επικοινωνίες και ΤΠΕ) ώστε να συνεισφέρει στην ανάπτυξη της χώρας, ενισχύοντας την καινοτομία, την εξωστρέφεια της εγχώριας ψηφιακής παραγωγής ***[1]*** *Βλ. http://ec.europa.eu/digital-agenda/progress-country*

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**3.2 - Επέκταση υποδομών ευρυζωνικών υπηρεσιών και δικτύων υψηλών ταχυτήτων**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4206	Ποσοστό των σταθερών ευρυζωνικών συνδέσεων ταχύτητας >=100Mbps	% των ευρυζωνικών συνδέσεων	Μετάβαση	0,10	2013	50,00	Digital Scoreboard	Ετήσια
T4206	Ποσοστό των σταθερών ευρυζωνικών συνδέσεων ταχύτητας >=100Mbps	% των ευρυζωνικών συνδέσεων	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,10	2013	50,00	Digital Scoreboard	Ετήσια
T4226	Ποσοστό κάλυψης των ευρυζωνικών συνδέσεων επόμενης γενιάς	%	Μετάβαση	27,00	2013	100,00	Digital Scoreboard	Ετήσια
T4226	Ποσοστό κάλυψης των ευρυζωνικών συνδέσεων επόμενης γενιάς	%	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	27,00	2013	100,00	Digital Scoreboard	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας

Οι δράσεις που αφορούν τη συγκεκριμένη Επενδυτική Προτεραιότητα καλούνται να υποστηρίξουν υποδομές ευρυζωνικότητας και δίκτυα υψηλών ταχυτήτων. Ειδικότερα, οι δράσεις που θα ενισχυθούν, εστιάζουν στην γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος μεταξύ των αστικών κέντρων και της ελληνικής περιφέρειας, στην ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών νέας γενιάς με βάση και της επιταγές της ψηφιακής ατζέντας της Ευρώπης για το 2020, καθώς και τη δημιουργία και την ανάπτυξη υποδομών για τις υπηρεσίες νέφους. Για το σκοπό αυτό θα εφαρμοστεί σειρά μέτρων, όπως τα εξής (ενδεικτικά):

- **Γεφύρωση Ψηφιακού Χάσματος & ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών νέας γενιάς (NGA):** Σύμφωνα και με την ψηφιακή ατζέντα της Ευρώπης για το 2020 και την Εθνική Στρατηγική για τη Ψηφιακή Ανάπτυξη, η Ελλάδα πρέπει να πραγματοποιήσει σημαντικά βήματα αναφορικά με τις ευρυζωνικές υποδομές και τη διείσδυση στις υπέρ-υψηλές ταχύτητες. Αυτή τη στιγμή, οι υποδομές σταθερής ευρυζωνικότητας προσφέρουν ονομαστικές ταχύτητες μέχρι 50 Mbps σε περιορισμένες περιοχές εντός των αστικών κέντρων, ενώ παράλληλα υπάρχουν αγροτικές περιοχές χωρίς στοιχειώδη ευρυζωνική κάλυψη. Αντίστοιχη είναι η εικόνα και στις υποδομές κινητής ευρυζωνικότητας, όπου η κάλυψη με υψηλές ταχύτητες περιορίζεται σε τμήματα των αστικών περιοχών, ενώ το μεγαλύτερο τμήμα των υπολοιπων περιοχών καλύπεται από βασικές μόνο ευρυζωνικές υπηρεσίες. Από την πλευρά της ζήτησης εμφανίζεται υστέρηση σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο αν και η αγορά λειτουργεί ανταγωνιστικά και οι τιμές είναι προσιτές για τους χρήστες. Κάτω από αυτό το πρίσμα, θα πρέπει αφενός να διαμορφωθεί ευνοϊκό περιβάλλον για ιδιωτικές επενδύσεις σε δίκτυα επόμενης γενιάς (επενδυτικού, νομοθετικού και κανονιστικού) -ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη αξιοποίηση ιδιωτικών πόρων- και αφετέρου οι παρεμβάσεις να εστιάσουν στην επέκταση και διείσδυση υποδομών επόμενης γενιάς που επιτυγχάνουν «ουσιαστική αλλαγή» (step change) σε όρους ευρυζωνικής διαθεσιμότητας, σε περιοχές και αγορές στις οποίες αποδειχτεί ότι υπάρχει μηδενικό ή μειωμένο ενδιαφέρον ανάπτυξης σχετικών υποδομών και υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό θα υλοποιηθούν τα αναγκαία Μεγάλα Έργα για την επίτευξη των στόχων της Digital Agenda Europe, τα οποία θα εξειδικευτούν από τη Διαχειριστική Αρχή κατά τη διάρκεια της υλοποίησης.

- **Ενίσχυση των υποδομών τεχνολογιών νέφους:** Αξιοποίηση ώριμων τεχνολογιών και υποδομών νέφους, συμβατών με τις οδηγίες της ΕΕ. Οι

Επενδυτική προτεραιότητα	2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας
επιχειρήσεις και ο δημόσιος τομέας, μπορούν, εφόσον η στρατηγική τους είναι συμβατή, να αξιοποιήσουν τις αυξανόμενες ανάγκες για υπολογιστική ισχύ και χωρητικότητα τόσο σε εθνικό όσο και σε διακρατικό επίπεδο αναπτύσσοντας ίδες δομές (και υποδομές) απομακρυσμένης διαχείρισης δεδομένων (private/public/hybrid).	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας
Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013). Ειδικότερα: Αναφορικά με την **ενίσχυση της προσφοράς** υπηρεσιών (Επιχειρήσεις και Φορείς ΤΠΕ), θα υποστηριχθούν μεμονωμένα ή συνεργατικά επενδυτικά σχέδια. Δεν θα ενεργοποιηθούν δράσεις ΤΠΕ και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και δεν θα υλοποιηθεί καμία δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, ούτε επιλογή εμπροσθοβαρών έργων έως ότου το σχέδιο δράσης συμφωνηθεί με τις υπηρεσίες της Ε.Επιτροπής για κάθε μία από τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες κριθεί ότι εκπληρώνεται.	

Επενδυτική προτεραιότητα	2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας
Δεν απαιτείται η χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO10	Υποδομές ΤΠΕ: Πρόσθετα νοικοκυριά με πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα με ταχύτητες τουλάχιστον 30 Mbps	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			59.500,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Ετήσια
T4227	Πρόσθετες επιχειρήσεις με ευρυζωνική πρόσβαση με ταχύτητα μεγαλύτερη των 30 Mbps	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			1.190,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Ετήσια
CO10	Υποδομές ΤΠΕ: Πρόσθετα νοικοκυριά με πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα με ταχύτητες τουλάχιστον 30 Mbps	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			73.500,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα	2a - Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
T4227	Πρόσθετες επιχειρήσεις με ευρυζωνική πρόσβαση με ταχύτητα μεγαλύτερη των 30 Mbps	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1.470,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	4b
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3.3
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης της λειτουργίας των επιχειρήσεων και του κτιριακού αποθέματος επαγγελματικής χρήσης
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Η τελική κατανάλωση ενέργειας από το 2000 έως και το 2007 παρουσίασε μια συνεχή ανοδική τάση, ακολουθώντας την αντίστοιχη οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Ωστόσο, την περίοδο 2007-2011, η συνολική τελική κατανάλωση ενέργειας στην Ελλάδα μειώθηκε (κατά 14%), γεγονός που οφείλεται κυρίως στις δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας και στη μείωση της παραγωγικής δραστηριότητας της χώρας, λόγω της οικονομικής κρίσης. Ωστόσο, παρατηρούνται περαιτέρω δυνατότητες για σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας και αύξησης της ενεργειακής

	αποδοτικότητας σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του 1ου και 2ου Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση (ΣΔΕΑ). Με βάση τα προτεινόμενα μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας για το 2016, ο τριτογενής ευθύνεται για το 30% της ενεργειακής κατανάλωσης. Έτσι, η εφαρμογή μέτρων ενεργειακής απόδοσης στις μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις (π.χ. επιχειρήσεις παραγωγής τροφίμων/ ποτών, επιπλοποιία, παραγωγή μηχανολογικού και ηλεκτρολογικού τα υλικού) μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά στην επίτευξη του στόχου βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Ως εκ τούτου είναι σημαντικό να ενισχυθούν οι παρεμβάσεις για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των επιχειρήσεων αυτών. Συνεπώς, στόχο για την επόμενη προγραμματική περίοδο θα πρέπει να αποτελέσει η αύξηση των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης στο υφιστάμενο κτιριακό απόθεμα, καθώς και στη λειτουργία των ΜΜΕ, διευρύνοντας το ποσοστό των επιχειρήσεων που εντάσσονται στις αντίστοιχες δράσεις αλλά και την ποιότητα αυτών των παρεμβάσεων αναπτύσσοντας νέες τεχνολογίες εξοικονόμησης. Ο συγκεκριμένος Ειδικός Στόχος αποσκοπεί, σε συνδυασμό με ανάλογες ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν εκτός πλαισίου ΕΠΑνΕΚ, στα εξής αποτελέσματα στα εξής αποτελέσματα: • Εξοικονόμηση τελικής ενέργειας από την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων επαγγελματικής χρήσης, μέσω και της αξιοποίησης του θεσμού των Επιχειρήσεων Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΕΕΥ) • Μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και εξοικονόμηση ενέργειας στις επιχειρήσεις με στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**3.3 - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης της λειτουργίας των επιχειρήσεων και του κτιριακού αποθέματος επαγγελματικής χρήσης**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4228	Ετήσια εξοικονόμηση τελικής ενέργειας	ktoe / έτος	Μετάβαση	69,76	2013	902,00	ΥΠΕΚΑ [ΕΣΔΕΑ (μέτρα πολιτικής του άρθρου 7 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)]	Τριετής
T4228	Ετήσια εξοικονόμηση τελικής ενέργειας	ktoe / έτος	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	69,76	2013	902,00	ΥΠΕΚΑ [ΕΣΔΕΑ (μέτρα πολιτικής του άρθρου 7 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)]	Τριετής

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας θα πρέπει να στηρίξουν την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης με ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος και της λειτουργίας μεταποιητικών επιχειρήσεων, έτσι ώστε να μειωθεί η κατανάλωση της πρωτογενούς ενέργειας. Οι δράσεις ομαδοποιούνται στις παρακάτω κατηγορίας:

1. Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων επαγγελματικής χρήσης: Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στον επαγγελματικό τομέα και ειδικά σε ότι αφορά κτίρια που εμφανίζουν υψηλές ή και ιδιαίτερες (π.χ. εποχιακές ή για συγκεκριμένη χρήση) ενεργειακές καταναλώσεις όπως κτίρια γραφείων, ξενοδοχεία, οι αποθήκες, αθλητικοί χώροι, τα μεγάλα εμπορικά συγκροτήματα (malls), τα πολυκαταστήματα (συμπεριλαμβανομένων hypermarkets, supermarkets, κλπ.).

Οι ενισχύσεις αφορούν σε παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων μέσω της διείσδυσης ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων για τη ψύξη και θέρμανση χώρων και την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης (ΖΝΧ), καθώς και τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας. Είναι σημαντικό να δοθεί προτεραιότητα, όπου αυτό είναι εφικτό, στην προώθηση αντλιών θερμότητας υψηλής απόδοσης, την παραγωγή ΖΝΧ μέσω της αξιοποίησης της ηλιακής ενέργειας, την αντικατάσταση κουφωμάτων και τη θερμομόνωση του κελύφους των κτιρίων (τοιχοποιία, οροφή, πιλοτή), τα οποία συμβάλλουν σημαντικά στην εξοικονόμηση ενέργειας, παρέχοντας παράλληλα τη δυνατότητα για τόνωση της εγχώριας επιχειρηματικότητας που δραστηριοποιείται - στους παραπάνω τομείς.

Επιπλέον θα πρέπει θα προωθηθούν παρεμβάσεις όπως η προώθηση της δημιουργίας «Πράσινων Ξενοδοχείων» με αντίστοιχη πιστοποίηση, ως επιπλέον κίνητρο τόσο για την ενεργειακή αναβάθμιση όσο και για την ενίσχυση του τουρισμού.

Επιπρόσθετα, στην πρόταση αυτή περιλαμβάνονται και δράσεις που αφορούν την τοποθέτηση ηλεκτρονικών μετρητών και την εφαρμογή προγραμμάτων διαχείρισης της ζήτησης από εταιρίες εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας. Τέλος, δύναται να προβλεφθεί η υλοποίηση προγραμμάτων υποστήριξης για τον καθορισμό ενεργειακού συμβούλου και των διαδικασιών που πρέπει να αναλάβει σε μια επιχείρηση, την εφαρμογή προγραμμάτων ενεργειακών ελέγχων

και ολοκληρωμένων συστημάτων διαχείρισης ενέργειας βάσει διεθνών προτύπων (π.χ. ISO50001).

2. Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων και των πλωτών μέσων: Η εφαρμογή μέτρων ενεργειακής απόδοσης στις μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις (π.χ. επιχειρήσεις παραγωγής τροφίμων/ ποτών, επιπλοποιία, παραγωγή μηχανολογικού και ηλεκτρολογικού τα υλικού) μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά στην επίτευξη του στόχου βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Ως εκ τούτου είναι σημαντικό να ενισχυθούν οι παρεμβάσεις για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των επιχειρήσεων αυτών. Η συνδυαστική εφαρμογή προγραμμάτων ενεργειακών ελέγχων και ολοκληρωμένων συστημάτων διαχείρισης ενέργειας και συσχέτισής τους με τα ενεργειακά τιμολόγια, θα μπορούσε να κινητοποιήσει περαιτέρω τις επιχειρήσεις ενώ η εφαρμογή συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης βάσει διεθνών προτύπων (π.χ. ISO 50001) θα συνεισφέρει σημαντικά προς την κατεύθυνση αυτή.

Στον τομέα αυτό η εξοικονόμηση αναμένεται να προκύψει από τη μείωση της κατανάλωσης στις ηλεκτρικές χρήσεις, από τη μείωση της κατανάλωσης στις θερμικές χρήσεις και από την αξιοποίηση εφαρμογών συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας και δικτύων θερμότητας/ψύξης. Σημαντικό βήμα για τον κατάλληλο σχεδιασμό είναι η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εφαρμογής του προγράμματος «Πράσινη Επιχείρηση» της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου και η αναπροσαρμογή του για την πιο κατάλληλη παροχή κινήτρων ενεργειακής αναβάθμισης προς τις μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις. Δράσεις τις κατηγορίας αυτής θα πρέπει να αποσκοπούν στα εξής:

- Μείωση του ενεργειακού κόστους - Ανάκτηση/εξοικονόμηση ενέργειας (π.χ. αλλαγή διαδικασίας παραγωγής, εκσυγχρονισμός εξοπλισμού, εκμετάλλευση της απορριπτόμενης θερμότητας, περιορισμός των ενεργειακών απωλειών για θέρμανση και δροσισμό χώρων στα βιομηχανικά κτίρια και στις αποθήκες)
- Ολοκληρωμένη ενεργειακή διαχείριση βιομηχανικών περιοχών. (π.χ. ανάπτυξη δικτύων τηλεθέρμανσης και κεντρικών μονάδων ΣΗΘΥΑ)
- Ανάπτυξη και διάθεση στην αγορά «πράσινων» προϊόντων και υπηρεσιών
- Αξιοποίηση παραπροϊόντων και αποβλήτων βιομηχανικών διεργασιών για την παραγωγή ενέργειας
- Ενσωμάτωση ενεργειακών προτύπων (ISO 50001)

Συνεπώς, η κατηγορία αυτή θα μπορούσε να περιλαμβάνει δράσεις όπως:

- Ενεργειακός Έλεγχος
- Διαμόρφωση λύσεων και διεξαγωγή τεχνικοοικονομικής μελέτης των προτεινόμενων δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας
- Χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων για την υλοποίηση των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης (π.χ. δάνεια π.χ. με μόχλευση 1/1 από σχετικό ταμείο + εγγυήσεις + grants) και αποπληρωμή με τον απολογιστικό Ενεργειακό Έλεγχο και την επιτυχία των παρεμβάσεων.

Επενδυτική προτεραιότητα	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις
• Πιλοτικές ερευνητικές καινοτόμες εφαρμογές για εξοικονόμηση ενέργειας σε πλωτά μέσα	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Η επιλογή των πράξεων θα ακολουθεί τη λογική επίτευξης του συγκριτικά μεγαλύτερου ενεργειακού οφέλους σε σχέση με την απαίτηση χρηματοδότησης της πράξης, ώστε κατά προτίμηση να υπερκαλύπτει ή τουλάχιστον να ανταποκρίνεται στα ελάχιστα απαιτούμενα επίπεδα ενεργειακής απόδοσης, όπου αυτά υπάρχουν. Προϋπόθεση αποτελεί η ύπαρξη Ενεργειακής Επιθεώρησης, η οποία θα υποδεικνύει τα ενδεικνυόμενα μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας.

Οι κύριοι δικαιούχοι των εν λόγω δράσεων είναι λειτουργούσες επιχειρήσεις ανεξαρτήτου μεγέθους (μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση), που αποσκοπεί στην ανάπλαση ή βελτίωση των κτιριακών της εγκαταστάσεων, που χρησιμοποιεί για βιομηχανικούς ή εμπορικούς σκοπούς και στοχεύει στη λήψη μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας. Επίσης, δικαιούχοι δύναται να είναι και βιοτεχνίες ή και μεταποιητικές επιχειρήσεις, οι οποίες επιθυμούν να υιοθετήσουν μέτρα βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης κατά τη λειτουργία τους.

Επενδυτική προτεραιότητα	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί**:

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.
- *Εγγυήσεις*: Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Επενδυτική προτεραιότητα	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις
Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους. Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις					
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής

					Α	Γ	Σ		εκθέσεων
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			14,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			14,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			14,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			155,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			17,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις:	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			17,00	Διαχειριστική Αρχή του	Ετήσια

	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις							Προγράμματος	
CO03	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			17,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			193,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	4c
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3.4
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του οικιακού και δημόσιου κτιριακού αποθέματος
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη	Τα κτίρια στην Ελλάδα χρησιμοποιούν το 39% της συνολικής τελικής κατανάλωσης ενέργειας[1]. Το κτιριακό απόθεμα στην

της Ένωσης	Ελλάδα περιλαμβάνει περίπου 4 εκατομμύρια κτίρια, το 77% των οποίων είναι κατοικίες. Ο οικιακός τομέας συμβάλλει κατά 70% στην τελική ενεργειακή κατανάλωση του συνόλου των κτιρίων, καθώς και κατά 45% στις αντίστοιχες εκπομπές CO2 στην ατμόσφαιρα και συνεπώς, οι παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης σε κατοικίες θεωρούνται σημαντικές για την επίτευξη των εθνικών στόχων εξοικονόμησης ενέργειας. Στον οικιακό τομέα, η θέρμανση χώρων αποτελεί την βασική τελική χρήση, καταναλώνοντας από 50% μέχρι 90% της συνολικής πρωτογενούς ενέργειας, στις κλιματικές ζώνες Α και Δ, αντίστοιχα. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει το σημαντικό δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας που διαφαίνεται στις κατοικίες για την επίτευξη των εθνικών στόχων στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ειδικότερα, σύμφωνα με τα αποτελέσματα μελέτης του ΙΕΠΒΑ/ΕΑΑ, υπάρχει δυνατότητα μείωσης της θερμικής ενέργειας κατά 0,02-1,16 εκατ. τόνους ισοδυνάμου πετρελαίου (Mtoe) και της ηλεκτρικής ενέργειας κατά 0,08-1,32 TWh[2].[3] Όσον αφορά τις δημόσιες υποδομές, στη πλειονότητα τους χαρακτηρίζονται ως κτίρια χαμηλής ενεργειακής απόδοσης, ενώ τα νοσοκομεία, σχολεία και κτίρια γραφείων κατατάσσονται στα πιο ενεργοβόρα κτίρια. Συνεπώς, στόχο για την επόμενη προγραμματική περίοδο θα πρέπει να αποτελέσει η αύξηση των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης στο υφιστάμενο κτιριακό απόθεμα των δημόσιων υπηρεσιών καθώς και των κατοικιών. Ο συγκεκριμένος Ειδικός Στόχος αποσκοπεί στα εξής αποτελέσματα: • Εξοικονόμηση τελικής ενέργειας από την ενεργειακή αναβάθμιση των κατοικιών • Εξοικονόμηση τελικής ενέργειας από την ενεργειακή αναβάθμιση των δημόσιων κτιρίων *[1] Εκτίμηση 2011. Πηγή: Energy, transport and environment indicators, Eurostat Pocketbooks, European Union, 2013* *[2] Η επιτευχθείσα εξοικονόμηση θα εξαρτηθεί από το είδος των μέτρων προς εφαρμογή καθώς και το κατά πόσο τα μέτρα προς εφαρμογή κρίνονται ως οικονομικά αποδοτικά* *[3] Πηγή: Balaras et. al., "European residential buildings and empirical assessment of the Hellenic building stock, energy*

	consumption, emissions and potential energy savings", Building and environment 42 (2007)

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**3.4 - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του οικιακού και δημόσιου κτιριακού αποθέματος**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4228	Ετήσια εξοικονόμηση τελικής ενέργειας	ktoe / έτος	Μετάβαση	69,76	2013	902,00	ΥΠΕΚΑ [ΕΣΔΕΑ (μέτρα πολιτικής του άρθρου 7 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)]	Τριετής
T4228	Ετήσια εξοικονόμηση τελικής ενέργειας	ktoe / έτος	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	69,76	2013	902,00	ΥΠΕΚΑ [ΕΣΔΕΑ (μέτρα πολιτικής του άρθρου 7 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ)]	Τριετής

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας θα πρέπει να στηρίξουν την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης με ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος στις δημόσιες υποδομές και στο τομέα της στέγασης, έτσι ώστε να μειωθεί η κατανάλωση της πρωτογενούς ενέργειας. Οι δράσεις ομαδοποιούνται στις παρακάτω κατηγορίας:

1. Ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών: Οι ενισχύσεις αφορούν σε παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων μέσω της διείσδυσης ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων για τη ψύξη και θέρμανση χώρων και την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης (ΖΝΧ), καθώς και τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας. Είναι σημαντικό να δοθεί προτεραιότητα, όπου αυτό είναι εφικτό, στην προώθηση αντλιών θερμότητας υψηλής απόδοσης, την παραγωγή ΖΝΧ μέσω της αξιοποίησης της ηλιακής ενέργειας, την αντικατάσταση κουφωμάτων και τη θερμομόνωση του κελύφους των κτιρίων (τοιχοποιία, οροφή, πιλοτή), τα οποία συμβάλλουν σημαντικά στην εξοικονόμηση ενέργειας, παρέχοντας παράλληλα τη δυνατότητα για τόνωση της εγχώριας επιχειρηματικότητας που δραστηριοποιείται στους παραπάνω τομείς. Παράλληλα, κρίνεται ιδιαίτερα καθοριστική η αντικατάσταση παλαιών, μη αποδοτικών, λεβήτων πετρελαίου για θέρμανση και σύνδεση των κτιρίων του οικιακού τομέα με το δίκτυο Φυσικού Αερίου όπου αυτό είναι εφικτό.

Στο πλαίσιο της δράσης προτείνεται να περιληφθούν ειδικά κριτήρια για παρεμβάσεις σε πολυκατοικίες ή και εργατικές κατοικίες, καθώς και για κτίρια με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας ή με εξαιρετικά χαμηλό ενεργειακό αποτύπωμα (χρήση οικολογικών προϊόντων), καθώς και να δοθεί έμφαση στην προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων (π.χ. έξυπνα συστήματα, συστήματα αποθήκευσης ενέργειας, συστήματα διαχείρισης ενέργειας κλπ).

2. Ενεργειακή αναβάθμιση στα δημόσια κτίρια: Ο δημόσιος τομέας δύναται να παίξει καθοριστικό ρόλο για την επίτευξη των στόχων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης καθώς μπορεί να αποτελέσει καλό παράδειγμα για τους πολίτες αναδεικνύοντας τη συμβολή των προτεινόμενων παρεμβάσεων στην εξοικονόμηση ενέργειας και δαπανών. Στο πλαίσιο αυτό είναι σημαντική η ένταξη δράσεων αντίστοιχων με αυτών που εντοπίζονται στον οικιακό

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

τομέα, με έμφαση αφ' ενός σε ιδιαίτερα ενεργοβόρα κτίρια όπως τα νοσοκομεία καθώς και σχολεία και κτίρια γραφείων.

Εκτός από δράσεις αντίστοιχες με αυτές που οικιακού τομέα (αντικατάσταση παλιών και ενεργοβόρων συστημάτων θέρμανσης και ψύξης από ενεργειακά αποδοτικότερα συστήματα και τεχνολογίες ΑΠΕ και στοχευμένες παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης του κελύφους των κτιρίων), στη συγκεκριμένη κατηγορία εντοπίζονται ιδιαίτερα σημεία της αλυσίδας αξίας προς ενίσχυση όπως η εγκατάσταση αντλιών θερμότητας και μονάδων Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού & Θερμότητας (ή/και ψύξης) με Υψηλή Απόδοση (ΣΗΘΥΑ), η ενσωμάτωση συστημάτων ΑΠΕ η εγκατάσταση/χρήση συστημάτων BEMS και η εφαρμογή συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης όπως το πρότυπο ISO 50001. Επιπλέον, συνυπολογίζοντας τον υποδειγματικό ρόλο του δημόσιου τομέα κάτω από τη συγκεκριμένη κατηγορία παρέμβασης μπορούν να ενταχθούν και άλλες δράσεις προώθησης της ενεργειακής απόδοσης όπως η δημιουργία κτιρίων σχεδόν μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης και η εφαρμογή πιλοτικών δράσεων ουσιαστικής ανακαίνισης κτιρίων.

Κατά το σχεδιασμό των δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης σε δημόσια κτίρια θα τεθούν κριτήρια που αφορούν στην ενεργειακή κατανάλωση και τα χαρακτηριστικά των κτιρίων (π.χ. χρήση κτιρίου, προφίλ λειτουργίας, παλαιότητα συστημάτων, συνολική επιφάνεια, κατηγορία ενεργειακής απόδοσης κ.α.) προκειμένου να δοθεί προτεραιότητα σε κτίρια που έχουν υψηλή ενεργειακή κατανάλωση και μέσω της αναβάθμισης των οποίων επιτυγχάνεται μεγαλύτερη εξοικονόμηση ενέργειας (βάσει των δεικτών του προγράμματος). Επιπλέον οι προς χρηματοδότηση παρεμβάσεις θα περιλαμβάνουν, όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, έξυπνα συστήματα διαχείρισης ενέργειας και αξιοποίηση ΑΠΕ. Προκειμένου να διασφαλιστεί η μεγαλύτερη δυνατή μόχλευση χρηματοδοτικών πόρων για τις παρεμβάσεις σε δημόσια κτίρια θα διερευνηθούν οι δυνατότητες αξιοποίησης του θεσμού ΣΔΙΤ.

2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Η γενική κατευθυντήρια αρχή για την επιλογή των πράξεων είναι η ενεργειακή αναβάθμιση των δημόσιων και οικιακών κτιρίων, τα οποία έχουν καταταχθεί βάση του Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης σε χαμηλή κατηγορία (π.χ. ίση ή χαμηλότερη της Δ). Βασικά κριτήρια τα οποία θα ληφθούν υπόψη είναι το χαμηλό εισόδημα ιδιοκτήτη ή παρεμβάσεις που ξεπερνούν τα ελάχιστα απαιτούμενα επίπεδα ενεργειακής απόδοσης.

Οι δικαιούχοι των επιλεγμένων πράξεων της εν λόγω επενδυτικής προτεραιότητας είναι:

- Επιλέξιμες κατοικίες (μονοκατοικίες, πολυκατοικίες και μεμονωμένα διαμερίσματα) με κριτήρια την τιμή ζώνης (π.χ. χαμηλότερη των 2.100 €/τ.μ.).
- Δημόσια κτίρια που χρησιμοποιούνται από την τοπική αυτοδιοίκηση, αθλητικές εγκαταστάσεις και γενικότερα κτίρια όπου στεγάζονται δημόσιοι οργανισμοί και φορείς και είναι υπό την κυριότητα του δημοσίου.

Ουσιαστικά, οι πράξεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας που θα ενσωματωθούν τη νέα προγραμματική περίοδο αποτελούν τη συνέχεια των δράσεων των προγραμμάτων της τρέχουσας περιόδου (Πρόγραμμα «Εξοικονόμηση κατ' οίκον»).

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το**

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί:

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.
- *Εγγυήσεις*: Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).

Σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO31	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			357,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια
CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			251,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια
CO31	Ενεργειακή απόδοση:	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			441,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
	Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης								
CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			310,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	6c
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

2.Α.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3.5
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ανάπτυξη ή /και προώθηση οικονομικής δραστηριότητας που βασίζεται στο φυσικό κεφάλαιο και στην πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδος με επίκεντρο τον τομέα

	του Τουρισμού
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Ο φυσικός και πολιτιστικός πλούτος της Ελλάδας αποτελεί αδιαμφισβήτητα σημείο αναφοράς για τη χώρα. Οι δυνατότητες αξιοποίησης του για την προβολή της χώρας ως τουριστικός πόλος έλξης και κατά συνέπεια για την οικονομική ανάπτυξη της είναι πολύ μεγάλες. Ωστόσο, η συνεχής διατήρηση, προστασία και προαγωγή της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς είναι απαραίτητη, καθώς η πάροδος του χρόνου και οι παρεμβάσεις του ανθρώπινου παράγοντα συχνά υποβαθμίζουν τη δυναμική της. Η αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου της χώρας για την αύξηση της συμβολής του, ιδίως στον τουρισμό γίνεται σε μία λογική βιώσιμης ανάπτυξης που προϋποθέτει τα εξής: • Ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των συγκεκριμένων χώρων και περιοχών, μέσω δημιουργίας – αναβάθμισης σημαντικής εμβέλειας δημόσιων και ιδιωτικών υποδομών για την παροχή υπηρεσιών υψηλών προδιαγραφών. • Ενημέρωση και συνεργασία με τα τοπικές κοινωνίες κατά τις δράσεις αξιοποίησης, προβολής και βιώσιμης αξιοποίησης των περιοχών ενδιαφέροντος. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί σε δραστηριότητες του τουριστικού κλάδου που σχετίζονται με το φυσικό κεφάλαιο και την πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδος, δεδομένου ότι αποτελούν μία σημαντική ευκαιρία οικονομικής ανάπτυξης αλλά ταυτόχρονα σημαντική απειλή της διατήρησης και της βιωσιμότητας τους. Επίσης, η συμπόρευση των τοπικών κοινωνιών με τις επιχειρήσεις μέσω κοινών δράσεων προστασίας των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε περιοχής, αποτελεί κρίσιμο παράγοντα επιτυχίας για τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Ως εκ τούτου, μέσω του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου, επιδιώκεται η υποστήριξη της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης που βασίζεται στο φυσικό κεφάλαιο και στην πολιτιστική κληρονομιά, μέσω υποδομών που εξασφαλίζουν τη διατήρηση του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Τα αποτελέσματα που επιδιώκεται να επιτευχθούν είναι τα εξής: • Προστασία, ανάδειξη, προβολή και ενσωμάτωση στο κοινωνικό και οικονομικό γίγνεσθαι του φυσικού περιβάλλοντος ως αναπόσπαστο στοιχείο για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας • Προστασία και ανάδειξη μνημείων και αρχαιολογικών χώρων και μουσειακών υποδομών, με στόχο την ποιοτική

	αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών • Ανάδειξη της φυσιογνωμίας, της εικόνας και της ιστορίας των πόλεων στο πλαίσιο της ανάδειξης και προβολής της πολιτιστικής και άυλης κληρονομιάς τους

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**3.5 - Ανάπτυξη ή /και προώθηση οικονομικής δραστηριότητας που βασίζεται στο φυσικό κεφάλαιο και στην πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδος με επίκεντρο τον τομέα του Τουρισμού**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4231	Αριθμός επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους κα μουσεία	Αριθμός επισκεπτών (εκατομμύρια)	Μετάβαση	0,65	2013	0,68	ΕΛΣΤΑΤ	ΔΙΕΤΗΣ
T4231	Αριθμός επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους κα μουσεία	Αριθμός επισκεπτών (εκατομμύρια)	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,46	2013	0,49	ΕΛΣΤΑΤ	ΔΙΕΤΗΣ

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας υποστηρίζουν την ανάσχεση της απώλειας βιοποικιλιότητας και της υποβάθμισης των οικοσυστημάτων και την προαγωγή και την προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς για την ανάδειξη του τουρισμού και την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης της χώρας. Η επιχειρηματική και ιδιαίτερα η τουριστική αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου της χώρας σε μία λογική βιώσιμης ανάπτυξης προϋποθέτει την ανάπτυξη συστημάτων και υποδομών για τα εξής:

- Ανάδειξης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των συγκεκριμένων χώρων και περιοχών, μέσω υποδομών υποδοχής και φιλοξενίας επισκεπτών και παροχής υπηρεσιών υψηλών προδιαγραφών.
- Ενημέρωσης και συνεργασίας με τα τοπικές κοινωνίες κατά τις δράσεις αξιοποίησης, προβολής και βιώσιμης αξιοποίησης των περιοχών ενδιαφέροντος.

Ενδεικτικά, οι δράσεις αυτές θα πρέπει να κινηθούν στις παρακάτω στρατηγικές κατευθύνσεις.

1. Προώθηση και προβολή του τουριστικού προϊόντος σε σχέση με το φυσικό κεφάλαιο και την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας: Προβολή της χώρας ως τουριστικός προορισμός κυρίως με την ανάδειξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, διαμορφώνοντας ένα νέο, βιώσιμο και ανταγωνιστικό μοντέλο για τον τουρισμό, βασισμένο στα συμπλέγματα «τουρισμού – πολιτισμού» και «τουρισμού – περιβάλλοντος». Η δημιουργία εθνικού σχεδίου προώθησης περιλαμβάνει ένα σύνολο εργαλείων και μεθόδων ανάδειξης του τουρισμού της χώρας, έχοντας ως επίκεντρο την πολιτιστική και φυσική κληρονομιά της. Ενδεικτικά, τα εργαλεία που δύναται να χρησιμοποιηθούν είναι:

- Έρευνες αγοράς – στατιστικά στοιχεία – ανάλυση τάσεων -μελέτες
- Προωθητικές ενέργειες στην Ελλάδα και το εξωτερικό με όλα τα πρόσφορα προς τούτο μέσα και ειδικότερα με την αξιοποίηση του διαδικτύου και των νέων δυνατοτήτων που αυτό προσφέρει (κοινωνικά δίκτυα κλπ)
- Συμμετοχή κεντρικών και περιφερειακών φορέων σε διεθνείς εκθέσεις τουρισμού

- Συμμετοχή ή χορηγία επιλεγμένων εκδηλώσεων σε Ελλάδα και εξωτερικό

Επίσης, στο πλαίσιο αξιοποίησης στο μέγιστο βαθμό της δυναμικής του φυσικού κεφαλαίου και της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας, η δράση θα περιλαμβάνει και ενέργειες αναβάθμισης υποδομών υποδοχής και φιλοξενίας επισκεπτών και παροχής υπηρεσιών υψηλών προδιαγραφών και εξυπηρέτησης κοινού σε πολιτιστικούς χώρους και περιοχές φυσικής ομορφιάς. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν επίσης και οι παρεμβάσεις στον εθνικό δρυμό Παρνασσού, περιλαμβανομένου του χιονοδρομικού κέντρου.

2. Ανάπτυξη περιβαλλοντικών / πολιτιστικών υπηρεσιών σε συνεργασία με την κοινωνία και την αγορά: Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της συμπόρευσης του κόσμου των επιχειρήσεων με τις δράσεις προστασίας της φυσικής και της πολιτιστικής κληρονομιάς, θα ενισχυθούν σχήματα διασύνδεσης επιχειρήσεων με προστατευόμενες περιοχές (όπως αυτές ορίζονται στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών του ν. 3937/2011) μέσω σχημάτων αναδοχής –παροχής συγκεκριμένων υπηρεσιών προστασίας στο περιβάλλον σε αναγνώριση των υπηρεσιών που προσφέρει η βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα στις τοπικές κοινωνίες.

- Προώθηση της συνεργασίας επιχειρήσεων με τοπικούς φορείς για τις προστατευόμενες περιοχές
- Ενίσχυση σχημάτων αναδοχής από επιχειρήσεις και μεταποιητικές μονάδες γειτονικών περιοχών και οικοσυστημάτων που χρήζουν προστασίας.

3. Εφαρμογή καινοτομικών μεθοδολογιών για αειφορική ανάπτυξη σε περιοχές με ιδιαίτερο φυσικό πλούτο και πολιτιστική κληρονομιά: Ενίσχυση της ποιότητας και διαθεσιμότητας των στοιχείων που αφορούν στο περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας και αναβάθμιση των μεθοδολογιών αειφορικού σχεδιασμού, του ελέγχου και της εποπτεία των επενδυτικών δράσεων σε περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, μέσω της προώθησης σχημάτων συνεργασίας και δικτύωσης μεταξύ αρμόδιων προς τούτο κρατικών και ιδιωτικών φορέων.

Οι δράσεις θα αφορούν στην υποστήριξη φορέων του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα για τον σχεδιασμό και ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών με στόχο την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος (έμφαση στην βιοποικιλότητα) και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι δράσεις θα προκηρυχθούν σε εθνικό επίπεδο και θα είναι σε συμφωνία και συμπληρωματικότητα δράσεων που προβλέπονται από τα σχέδια διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών (NATURA και Εθνικοί Δρυμοί) και που θα υλοποιηθούν από τα Περιφερειακά Προγράμματα , αλλά και δράσεων που προβλέπονται στην Εθνική Στρατηγική για την βιοποικιλότητα.

2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Η επιλογή των πράξεων θα πρέπει να ακολουθεί ως κατευθυντήρια αρχή τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για τις επιχειρήσεις του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος. Τα χαρακτηριστικά αυτά επιδεικνύουν ισχυρές αναπτυξιακές προοπτικές γεγονός που συνέβαλλε στην επιλογή και στην υιοθέτηση τους. Ως εκ τούτου, η επιλογή των δικαιούχων καθώς και των περιοχών παρέμβασης έχουν άμεση σύνδεση με αυτά.

Επίσης, σημαντικό κριτήριο για την επιλογή των πράξεων αποτελεί η διατήρηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς με έμφαση στη βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού και την περιβαλλοντική αειφορεία.

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

Ειδικότερα:

Η επιλογή των πράξεων θα πρέπει να ακολουθεί ως κατευθυντήρια αρχή τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για τις επιχειρήσεις του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος. Τα χαρακτηριστικά αυτά επιδεικνύουν ισχυρές αναπτυξιακές προοπτικές γεγονός που συνέβαλλε στην επιλογή και στην υιοθέτηση τους. Ως εκ τούτου, η επιλογή των δικαιούχων καθώς και των περιοχών παρέμβασης έχουν άμεση σύνδεση με αυτά.

Επίσης, σημαντικό κριτήριο για την επιλογή των πράξεων αποτελεί η διατήρηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς με έμφαση στη βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού και την περιβαλλοντική αειφορεία.

Η υποστήριξη σε έργα πολιτισμού και τουρισμού περιορίζεται μόνο σε έργα μικρής κλίμακας. Μια επένδυση σε υποδομές στους τομείς αυτούς θα θεωρείται μικρής κλίμακας, αν το συνολικό κόστος του είναι μικρότερο ή ίσο των 5 εκατομμυρίων ευρώ. Το όριο αυτό αυξάνεται σε 10 εκατομμύρια ευρώ στην περίπτωση έργων υποδομής που θεωρούνται παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά κατά την έννοια του άρθρου 1 της Σύμβασης του 1972 που αφορά στην προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς από την UNESCO. Πέραν των ανωτέρω, η διατήρηση, η προστασία, η προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς μπορεί να λάβει τη μορφή μιας ολοκληρωμένης παρέμβασης, συμπεριλαμβάνοντας συμπληρωματικές μεταξύ τους δράσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου της εν λόγω επενδυτικής προτεραιότητας.

Αυτή η ολοκληρωμένη παρέμβαση μπορεί να περιλαμβάνει πολλές μικρής κλίμακας υποδομές ή ακόμη και να συνιστά ένα μεγάλο έργο. Όταν το συνολικό κόστος όλων των μικρής κλίμακας έργων υποδομής αθροιζομένων σε μια ενιαία ολοκληρωμένη παρέμβαση υπερβαίνει τα όρια που αναφέρονται παραπάνω, η παρέμβαση θα πρέπει να καταδεικνύει σαφώς τη θετική επίπτωση στην αναπτυξιακή δυναμική της περιοχής, καθώς και τον πρόσθετο αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη και στη δημιουργία θέσεων εργασίας.

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

Δεν απαιτείται η χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων.

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
T4232	Αριθμός περιοχών ενδιαφέροντος όπου ενισχύεται η οικονομική δραστηριότητα από το ΕΠΑνΕΚ	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			1,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια
CO09	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες	Επισκέψεις/έτος	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			60.000,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	ΔΙΕΤΗΣ

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς								
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών								

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	6g
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3.6
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση της δυνατότητας ανάκτησης βιομηχανικών αποβλήτων και απορριμμάτων και αύξηση της επαναξιοποίησής τους
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Η υποστήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας και ιδιαίτερα της βιομηχανικής, θα πρέπει να εστιάσει στην δημιουργία υποδομών και ανάπτυξη συνεργασιών των επιχειρήσεων με αυτούς για τη διαχείριση των βιομηχανικών αποβλήτων, ώστε να επιτευχθεί μεγαλύτερου βαθμού εκμετάλλευση της αξίας τους για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση ή ενεργειακή αξιοποίηση. Γενικότερα, η βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη βιομηχανική μετάβαση σε μία οικονομία πράσινης ανάπτυξης και οικολογικής καινοτομίας. Το περιβάλλον κατέχει κεντρική θέση, καθώς αποτελεί πεδίο επενδύσεων και μετάβασης μεσοπρόθεσμα σε ένα σταθερότερο παραγωγικό υπόδειγμα, περισσότερο αειφόρο, συμμετοχικό, κοινωνικά

	δίκαιο με μικρότερης έντασης καταναλωτικά πρότυπα, προσαρμοσμένα καλύτερα στις παραγωγικές δυνατότητες της ελληνικής οικονομίας. Συμπληρωματικά με τα παραπάνω, σε επίπεδο βιομηχανικών εγκαταστάσεων, θα πρέπει να επιδιωχθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό (i) η πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και ανάκτηση κατά την παραγωγική διαδικασία, (ii) η ανακυκλωσιμότητα/ ανακτησιμότητα των παραγόμενων αποβλήτων, εφαρμόζοντας τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές και (ii) η επεξεργασία και αξιοποίηση απορριμάτων / αποβλήτων εκτός παραγωγικής διαδικασίας. Επιπλέον, στην Ελλάδα υπάρχουν περιοχές με βιομηχανική δραστηριότητα που πρέπει να αποκτήσουν βασικές υποδομές και υπηρεσίες ώστε να μετατραπούν σε επιχειρηματικά πάρκα με μέριμνα για την υιοθέτηση αειφόρων πρακτικών βιομηχανικής συμβίωσης με τη δημιουργία δικτύων συνεργασιών μεταξύ των επιχειρήσεων σε θέματα αξιοποίησης πόρων και ανακύκλωσης. Η υποστήριξη που θα δοθεί στις επιχειρήσεις του δευτερογενούς τομέα θα αφορά επενδύσεις, δράσεις δικτύωσης και δράσεις διοικητικής μέριμνας για την επίτευξη των παρακάτω αποτελεσμάτων αποκλείοντας την άμεση επιδότηση του κόστους διάθεσης και ανάκτησης αποβλήτων και ρυπαντών τηρώντας έτσι την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Τα αποτελέσματα που επιδιώκεται να επιτευχθούν μέσω του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου είναι τα εξής: • Ενίσχυση της πρόληψης στην παραγωγή αποβλήτων, αύξηση επαναχρησιμοποίησης αποβλήτων, αύξηση ανακύκλωσης • Επάρκεια σε υποδομές ανάκτησης, διάθεσης αποβλήτων και διαχείρισης αποβλήτων ως πόρων με σύγχρονους και περιβαλλοντικά ορθούς τρόπους, μέσω ενός βέλτιστου συνδυασμού τεχνολογιών και μεθόδων • Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας κυρίως μέσω της ενδυνάμωσης της αγοράς των δευτερογενών προϊόντων από την επεξεργασία των αποβλήτων • Ανάπτυξη ενός σταθερότερου παραγωγικού υποδείγματος, αειφόρου, συμμετοχικού, κοινωνικά δίκαιου με μικρότερης έντασης καταναλωτικά πρότυπα, προσαρμοσμένα καλύτερα στις παραγωγικές δυνατότητες της ελληνικής οικονομίας

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**3.6 - Βελτίωση της δυνατότητας ανάκτησης βιομηχανικών αποβλήτων και απορριμμάτων και αύξηση της επαναξιοποίησής τους**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4233	Συνολικό βάρος απορριμμάτων/ αποβλήτων βιομηχανικής παραγωγής που οδηγείται στην ανακύκλωση	Τόνοι / έτος	Μετάβαση	220.000,00	2013	280.000,00	ΥΠΕΚΑ/ ΕΣΔΑ/ ΓΓΒ	ΔΙΕΤΗΣ
T4233	Συνολικό βάρος απορριμμάτων/ αποβλήτων βιομηχανικής παραγωγής που οδηγείται στην ανακύκλωση	Τόνοι / έτος	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,00	2013	50.000,00	ΥΠΕΚΑ/ ΕΣΔΑ/ ΓΓΒ	ΔΙΕΤΗΣ

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

Βασική επιδίωξη της συγκεκριμένης προτεραιότητας αποτελεί η υποστήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας στη μετάβαση προς μία οικονομία πράσινης ανάπτυξης και οικολογικής καινοτομίας, που εξασφαλίζει την αποδοτικότερη χρήση των πόρων και την αξιοποίηση των παραπροϊόντων και αποβλήτων. Ενδεικτικά, οι δράσεις που δύναται να συμβάλλουν συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα αφορούν στα εξής:

1. Υποδομές για τη διαχείριση και ανάκτηση χρήσιμων υλικών από βιομηχανικά απόβλητα: Η ολοκληρωμένη διαχείριση των βιομηχανικών αποβλήτων έγκειται στη συμπληρωματικότητα των επιλογών διαχείρισης επιδιώκοντας ανώτερες ιεραρχικά λύσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, η υποστήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας και ιδιαίτερα της βιομηχανικής, εστιάζει στην δημιουργία υποδομών από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς και ανάπτυξη συνεργασιών των επιχειρήσεων με αυτούς για τη διαχείριση των βιομηχανικών αποβλήτων, ώστε να επιτευχθεί μεγαλύτερου βαθμού εκμετάλλευση της αξίας τους για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση ή ενεργειακή αξιοποίηση. Η χωροθέτηση και κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας επικίνδυνων και βιομηχανικών αποβλήτων θα γίνει στον άξονα Αττική – Θεσσαλία- Θεσσαλονίκη- Δυτική Μακεδονία.

2. Δημιουργία Κέντρων Επαναχρησιμοποίησης και Πράσινων Σημείων: Σε ένα Δημιουργικό Κέντρο Επαναχρησιμοποίησης γίνεται συλλογή και διαλογή υλικών προς απόρριψη, τα οποία ταξινομούνται, τροποποιούνται δημιουργικά και στη συνέχεια καθίστανται ξανά διαθέσιμα στους πολίτες. Η δημιουργία και βιώσιμη λειτουργία ενός τέτοιου κέντρου βασίζεται:

- Στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή και επιχειρήσεων που θα χρησιμοποιούν απόβλητα και ανεπιθύμητα υλικά ως πόρους και πρώτη ύλη για το σχεδιασμό νέων προϊόντων.
- Στην προώθηση διαδικασιών που παρέχουν ευκαιρίες κατάρτισης και ανάπτυξης των δεξιοτήτων στο χώρο εργασίας για το προσωπικό, τους εκπαιδευόμενους, τους επισκέπτες, τους εθελοντές και την τοπική κοινότητα.
- Στον σχεδιασμό προγραμμάτων εκπαίδευσης και ενημέρωσης που προωθούν την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, την ελαχιστοποίηση και

την επαναχρησιμοποίηση σε συνεργασία με την τοπική κοινότητα, διεθνείς οργανισμούς, εκπαιδευτικά ιδρύματα και την ντόπια αγορά.

Τα Πράσινα Σημεία μπορούν να είναι απλούστερες κατασκευές σε σχέση με τα Δημιουργικά Κέντρα Επαναχρησιμοποίησης που περιγράφονται ανωτέρω. Μπορούν να αφορούν περιοχές πέραν του βασικού αστικού της χώρας, με προοπτική να συλλέγουν υλικά όπως:

- Ανακυκλώσιμα (για τα οποία υπάρχουν ήδη εναλλακτικά συστήματα διαχείρισης)
- Δυνητικά επικίνδυνα οικιακής προέλευσης (φάρμακα, χρώματα, λαμπτήρες κλπ)
- Υλικά για επαναχρησιμοποίηση

Σε κάθε περίπτωση (Κέντρα Επαναχρησιμοποίησης ή Πράσινα Σημεία) είναι κρίσιμο θέμα η εφαρμογή της αρχής ευθύνης του παραγωγού και η δικτύωση, σε συνδυασμό με αλυσίδες καταστημάτων δεύτερης χρήσης.

3. Μετατροπή περιοχών συγκέντρωσης βιομηχανικών – εμπορικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων σε οργανωμένα επιχειρηματικά πάρκα: Στην Ελλάδα υπάρχουν περιοχές με βιομηχανική δραστηριότητα που πρέπει να αποκτήσουν βασικές υποδομές και υπηρεσίες ώστε να μετατραπούν σε επιχειρηματικά πάρκα με μέριμνα για την υιοθέτηση αειφόρων πρακτικών βιομηχανικής συμβίωσης με τη δημιουργία δικτύων συνεργασιών μεταξύ των επιχειρήσεων σε θέματα αξιοποίησης πόρων και ανακύκλωσης.

Προϋπόθεση για την εξυγίανση των περιοχών αυτών είναι η επικαιροποίηση του θεσμικού καθεστώτος και η συμβολή των Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΑΕΙ-ΤΕΙ,) του ερευνητικού και επιστημονικού δυναμικού της χώρας στο σχεδιασμό καινοτόμων λύσεων στη διαχείριση και στη λειτουργία των χώρων αυτών.

Είναι αναγκαίο, προς την επίτευξη των στόχων αυτών, φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης σε συνεργασία με κατάλληλα εκπαιδευμένα στελέχη του ιδιωτικού τομέα να παίξουν ρόλο διευκόλυνσης της επαφής και συνεννόησης των επιχειρήσεων (facilitators).

4. Δράσεις προς τις επιχειρήσεις με σκοπό τη μείωση της επίπτωσης των δραστηριοτήτων στο περιβάλλον και της αύξησης της αποδοτικότητας των πόρων: Συμπληρωματικά με τα παραπάνω, σε επίπεδο βιομηχανικών εγκαταστάσεων, θα πρέπει να επιδιωχθεί (i) η μέγιστη δυνατή πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και ανάκτηση κατά την παραγωγική διαδικασία, (ii) η ανακυκλωσιμότητας / ανακτησιμότητας των παραγόμενων αποβλήτων, εφαρμόζοντας τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές και (ii) η δυνατότητα επεξεργασίας και αξιοποίησης των αποβλήτων / παραπροϊόντων εκτός παραγωγικής διαδικασίας. Οι δράσεις προς την κατεύθυνση αυτή περιλαμβάνουν ενδεικτικά τα εξής:

Επενδυτική προτεραιότητα	6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

- Ενίσχυση της τεχνογνωσίας για τον επανασχεδιασμό των προϊόντων (λαμβάνοντας υπόψη τον κύκλο ζωής).
- Προώθηση και ενημέρωση αναφορικά με την ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων κατά την παραγωγική διαδικασία.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Η επιλογή των πράξεων θα πρέπει να ακολουθεί ως κατευθυντήρια αρχή τα ζητούμενα χαρακτηριστικά για τις επιχειρήσεις του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος. Τα χαρακτηριστικά αυτά επιδεικνύουν ισχυρές αναπτυξιακές προοπτικές γεγονός που συνέβαλλε στην επιλογή και στην υιοθέτηση τους. Ως εκ τούτου, η επιλογή των δικαιούχων καθώς και των περιοχών παρέμβασης έχουν άμεση σύνδεση με αυτά.

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

Στη συνέχεια παρουσιάζονται χρηματοδοτικά εργαλεία (ΧΕ) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις δράσεις της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας, συνδυαστικά μεταξύ τους ή σε συνδυασμό με επιδοτήσεις. Η καταγραφή που ακολουθεί είναι ενδεικτική καθώς **η χρήση και το περιεχόμενό τους δεν έχει στη φάση αυτή οριστικοποιηθεί**:

- *Δάνεια με χαμηλές εξασφαλίσεις για επενδύσεις:* Τα δάνεια επιμερισμού ρίσκου αποτελούν ΧΕ που επιτρέπουν σε τελικούς δικαιούχους να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό με καλύτερους όρους σε ότι αφορά το κόστος (χαμηλά επιτόκια. Συνήθως η κρατική ή κοινοτική ενίσχυση επιμερίζεται το ποσό του δανείου με τον ενδιάμεσο φορέα (τράπεζα) ώστε να δοθεί κίνητρο για την χρηματοδότηση δικαιούχων που σε αντίθετη περίπτωση δεν θα πληρούσαν τα τραπεζικά κριτήρια.
- *Εγγυήσεις*: Οι Εγγυήσεις αποτελούν επίσης εργαλεία που επιτρέπουν την πρόσβαση δικαιούχων σε τραπεζικά προϊόντα με καλύτερους όρους κυρίως σε ότι αφορά τις απαιτούμενες εξασφαλίσεις. Οι εγγυήσεις αποτελούν εργαλεία υψηλής μόχλευσης και έχουν εφαρμογής σε όλους τους τομείς και σε όλα τα τραπεζικά προϊόντα. Μπορούν να υλοποιούνται με την άμεση εγγύηση όλων των δανείων (Loan to loan) που παρέχει ο χρηματοδοτικός οργανισμός (ή αντίστοιχα των άλλων προϊόντων) ή ως εγγύησης μέρους ενός χαρτοφυλακίου (First loss portfolio guarantee).

Για τη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα θα μπορούσε να αξιοποιηθεί και το χρηματοδοτικό εργαλείο JESSICA το οποίο χρησιμοποιήθηκε στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο και στοχεύει στη στήριξη επενδυτικών προγραμμάτων και έργων αστικής ανάπτυξης.

Για την αποτελεσματική αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων απαιτείται η ύπαρξη ειδικών δομών που να εξειδικεύονται στο σχεδιασμό και την υλοποίηση τους, αλλά και αντίστοιχων δομών που να μπορούν να λειτουργήσουν ως ενδιάμεσοι φορείς στη σχέση των μικρών επιχειρήσεων με το χρηματοπιστωτικό σύστημα ώστε να υπάρχουν κίνητρα και από τις δύο πλευρές για την αξιοποίηση τους. Οι δομές αυτές μπορεί να λειτουργούν με την μορφή κρατικών φορέων, αμιγώς ιδιωτικών (κυρίως όταν αφορά τα ταμεία επιχειρηματικών αγγέλων και τα venture capitals) ή συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η συνηθισμένη μορφή διαχείρισης των ΧΕ ώστε να επιτευχθεί και ο μέγιστος βαθμός ανακύκλωσης και μόχλευσης, περιλαμβάνει την διαχείριση των πόρων από εξειδικευμένα ταμεία διαχείρισης (είτε με την μορφή Holding fund είτε με την μορφή ταμείων ομπρέλες- Fund of Funds). Τα ταμεία αυτά επιλέγουν τους κατάλληλους ενδιάμεσους φορείς για την υλοποίηση των ΧΕ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές επιλέγουν απευθείας τους ενδιάμεσους φορείς.

Τέλος, σημειώνουμε ότι η χρήση ή όχι χρηματοδοτικών εργαλείων (ΧΕ) στα υπό έγκριση Επιχειρησιακά προγράμματα, η μορφή που θα λάβουν, οι μηχανισμοί και ο τρόπος διαχείρισής τους, το χρηματοδοτικό κενό που θα πρέπει να καλύψουν άρα και οι απαιτούμενοι πόροι που θα διατεθούν και ο συνδυασμός του με άλλες μορφές ενίσχυσης ή όχι, θα είναι το αποτέλεσμα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων που εκπονούνται, βάση των προβλέψεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

του άρθρου 37.2. του Καν. 1303/2014 και των κατευθύνσεων της Ε.Ε. Στο αποτέλεσμα των εν λόγω αξιολογήσεων θα περιλαμβάνεται η αποτύπωση των αναγκών της πραγματικής οικονομίας, η προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, η αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας των εν λόγω μέσων, η εξέταση της δυνατότητας προσέλκυσης πρόσθετων πόρων και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για την εξειδίκευσή τους.

Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες θα επικαιροποιηθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		

Επενδυτική προτεραιότητα	6g - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα								
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
CO17	Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων	Τόνοι/έτος	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			60.000,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος/ Δικαιούχοι	ΔΙΕΤΗΣ
CO17	Στερεά απόβλητα: Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων	Τόνοι/έτος	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			50.000,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος/ Δικαιούχοι	ΔΙΕΤΗΣ

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	7e
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

2.Α.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3.7
Τίτλος του ειδικού στόχου	Μείωση εξάρτησης της χώρας από το πετρέλαιο
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη	Η μορφολογία της χώρας έχει αποτελέσει σημαντικό παράγοντα για την ανάπτυξη ενός μικτού εθνικού ηλεκτρικού συστήματος που αποτελείται από ένα διασυνδεδεμένο σύστημα στη ηπειρωτική χώρα και αυτόνομα συστήματα στα νησιά.

της Ένωσης	Από την άλλη, το μεγαλύτερο μέρος των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της χώρας, ενώ τα μεγαλύτερα κέντρα κατανάλωσης βρίσκονται στο κεντρικό και νότιο τμήμα αυτής. Έτσι, το κόστος της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας είναι πολύ υψηλό, ενώ παρατηρούνται και απώλειες κατά τη μεταφορά του. Η κατασκευή νέων γραμμών μεταφοράς, κέντρων υπερυψηλής τάσης, υποσταθμών και λοιπών έργων ενίσχυσης του συστήματος μεταφοράς αποτελούν αναγκαίες παρεμβάσεις, προκειμένου να μειωθούν οι απώλειες κατά τη μεταφορά ενέργειας. Καθίσταται επίσης αναγκαία η ολοκλήρωση, κατά το δυνατόν, της διασύνδεσης των νησιών (π.χ. Κυκλάδων και Κρήτης) με το ηπειρωτικό σύστημα, προκειμένου να μειωθεί το κόστος παραγωγής ενέργειας, να εξισορροπηθούν τα φορτία ηλεκτρικής ενέργειας, ανάλογα με την εποχιακή ζήτηση, και να αξιοποιηθεί το δυναμικό των ΑΠΕ. Όσον αφορά στο φυσικό αέριο, η αγορά είναι σχετικά νέα. Για τη διείσδυση του σε περισσότερες περιοχές, απαιτούνται ενέργειες έτσι ώστε να επεκταθεί το υφιστάμενο δίκτυο, καθώς και για να αυξηθεί δυναμικότητα αποθήκευσης του και να ενισχυθεί η μεταφορική ικανότητα του εθνικού συστήματος φυσικού αερίου. Με βάση τα παραπάνω, ο συγκεκριμένος Ειδικός Στόχος αποσκοπεί στην αύξηση της διείσδυσης του φυσικού αερίου, την αξιοποίηση του δυναμικού ΑΠΕ από τα διασυνδεόμενα νησιά και τη μείωση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας σε αυτά. Με τον τρόπο αυτό, θα βελτιωθεί η ενεργειακή απόδοση των υποδομών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, καθώς και η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού. Ως απόρροια των παραπάνω, η εσωτερική αγορά ενέργειας θα λειτουργεί πιο αποτελεσματικά, συμβάλλοντας στη βελτίωση της σταθερότητας του συστήματος και στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Ειδικότερα, τα αποτελέσματα που επιδιώκεται να επιτευχθούν είναι: • Καλύτερη αξιοποίηση του δυναμικού ΑΠΕ των νησιών • Μείωση των χρεώσεων Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) • Ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού των νησιών • Περαιτέρω ανάπτυξη της ζήτησης στην εγχώρια αγορά χονδρική • Μείωση του κόστους παραγωγής
Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3.8

Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση της εφαρμογής έξυπνων συστημάτων για την αποτελεσματικότερη διαχείρισης της διανομής ενέργειας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	Οι επενδύσεις σε ευφυή ηλεκτρικά δίκτυα αποτελούν σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Ένωση βασικό καταλύτη για ένα σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας με χαμηλά επίπεδα εκπομπών άνθρακα. Η Οδηγία 2009/72/ΕΚ, θέτει συγκεκριμένες απαιτήσεις στα κράτη μέλη για τον εκσυγχρονισμό των δικτύων διανομής τους καθώς και το γενικότερο πλαίσιο το οποίο τα κράτη μέλη υποχρεούνται να ακολουθήσουν για την εφαρμογή ευφυών συστημάτων μέτρησης στα δίκτυα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Κύρια σημεία της Οδηγίας είναι η θέσπιση στόχου εντός μιας δεκαετίας για την υλοποίηση ευφυών συστημάτων μέτρησης, ο εξοπλισμός τουλάχιστον του 80% των καταναλωτών με ευφυή συστήματα μέτρησης, έως το 2020, η εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας των συστημάτων μέτρησης που θα εφαρμόζονται στην επικράτεια των κρατών μελών. Σημαντικό μέρος του ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας αποτελεί η υλοποίηση ευφυών δικτύων διανομής (smartgrids). Ήδη, ο Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ) προωθεί πιλοτικό πρόγραμμα εγκατάστασης έξυπνων μετρητών ενώ έχει εντάξει στον επενδυτικό του σχεδιασμό πλήρη ανάπτυξη των συστημάτων αυτών στο δίκτυο διανομής. Ωστόσο, η ανάπτυξη ευφυών συστημάτων μέτρησης ενέργειας είναι σε αρχικό στάδιο και επιβάλλεται η επιτάχυνση των ενεργειών σε αυτό τον τομέα. Η υλοποίηση ευφυών δικτύων προσφέρει σημαντικά οφέλη, τόσο ως προς την βελτιστοποίηση της χρήσης των δικτύων διανομής όσο και σε ότι αφορά στην παροχή δυνατοτήτων εξορθολογισμού της χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας προς τους καταναλωτές μέσω της καλύτερης πληροφόρησης και της δυνατότητας παροχής πολυζωνικών τιμολογίων ηλεκτρικής ενέργειας. Επιπλέον, η υλοποίηση ευφυών δικτύων ενέχει τη δυνατότητα να οδηγήσει την ανάπτυξη νέας καινοτόμου επιχειρηματικότητας στον τομέα αυτό μέσω της δραστηριοποίησης ελληνικών επιχειρήσεων στην κατασκευή του απαιτούμενου εξοπλισμού για τα δίκτυα αυτά καθώς και σχετικού λογισμικού διαχείρισης. Η ύπαρξη ευφυών δικτύων παρέχει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις αυτές να δοκιμάσουν/ επιδείξουν τα προϊόντα τους αλλά και να τα αξιοποιήσουν εμπορικά τόσο εγχώρια όσο και σε άλλες χώρες της Ευρώπης όπου υλοποιούνται αντίστοιχες υποδομές. Στην Ελλάδα υφίστανται επιχειρήσεις και τεχνογνωσία για την ανάπτυξη τέτοιων προϊόντων και η υλοποίηση ευφυών δικτύων παρέχει ένα παράθυρο ευκαιρίας για την ουσιαστική αξιοποίησή τους. Έτσι, ο ειδικός στόχος εστιάζει στην ανάπτυξη ευφυών συστημάτων για τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας ώστε να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός στην αγορά ενέργειας, να βελτιωθούν και να εμπλουτιστούν οι ενεργειακές υπηρεσίες που παρέχονται στους καταναλωτές και να αξιοποιηθούν καλύτερα οι (διάσπαρτοι) τοπικοί ενεργειακοί πόροι. Ειδικότερα, τα αποτελέσματα που

	επιδιώκεται να επιτευχθούν είναι: • Αποτελεσματικότερη διαχείριση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας • Βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς ενέργειας • Μετάβαση σε οικονομία χαμηλών ρύπων (20-20-20)

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		**3.7 - Μείωση εξάρτησης της χώρας από το πετρέλαιο**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4234	Ετήσια κατανάλωση φυσικού αερίου	εκατ. κ.μ./έτος	Μετάβαση	4.225,00	2012	6.600,00	ΥΠΕΚΑ	Ετήσια
Ειδικός στόχος		**3.8 - Αύξηση της εφαρμογής έξυπνων συστημάτων για την αποτελεσματικότερη διαχείρισης της διανομής ενέργειας**						
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή βάσης**	**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**	**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
T4235	Ποσοστό καταναλωτών που εξυπηρετούνται από ευφυείς μετρητές	%	Μετάβαση	0,00	2013	80,00	ΔΕΔΔΗΕ (υπολογισμοί βάσει: ΥΑ Δ5/ΗΛ/Α/Φ33/2067/04-02-2013 (ΦΕΚ Β 297/13.2.2013) «Αντικατάσταση συστημάτων μέτρησης τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και οδηγία 2009/72/ΕΚ)	Ετήσια
T4235	Ποσοστό καταναλωτών που εξυπηρετούνται από ευφυείς μετρητές	%	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,00	2013	80,00	ΔΕΔΔΗΕ (υπολογισμοί βάσει: ΥΑ Δ5/ΗΛ/Α/Φ33/2067/04-02-2013 (ΦΕΚ Β 297/13.2.2013) «Αντικατάσταση συστημάτων μέτρησης τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής	Ετήσια

Ειδικός στόχος		3.7 - Μείωση εξάρτησης της χώρας από το πετρέλαιο						
							ενέργειας και οδηγία 2009/72/ΕΚ)	

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

Βασική επιδίωξη της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας αποτελεί η ανάπτυξη συστήματος μεταφοράς ενέργειας καθώς και ο εκσυγχρονισμός του υφιστάμενου, εφαρμόζοντας ευφυή συστήματα μέτρησης στα Δίκτυα Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας, σύμφωνα με τις επιταγές και τη Στρατηγική της ΕΕ.

Οι σχετικές δράσεις που εμπίπτουν στην εν λόγω επενδυτική προτεραιότητα είναι η ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (διασύνδεση των νησιών με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας) καθώς και η επέκταση του συστήματος μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου. Επίσης στην επενδυτική προτεραιότητα εμπίπτει η εφαρμογή συστημάτων διανομής ηλεκτρικού ρεύματος, η οποία αποτελείται από δύο στάδια: (α) Πιλοτικό στάδιο εφαρμογής των μετρητών και (β) Ανάπτυξη και εφαρμογή του ευφυούς συστήματος διανομής ηλεκτρικού ρεύματος, για τα οποία υπεύθυνος για την υλοποίηση τους είναι ο ΔΕΔΔΗΕ.

Οι δράσεις που θα καλύψουν τη συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα παρουσιάζονται ενδεικτικά παρακάτω:

Δράσεις για τον Ειδικό στόχο 3.7.: *«***Μείωση εξάρτησης της χώρας από το πετρέλαιο***»*

1. Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός συστήματος μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας:

Στη συγκεκριμένη κατηγορία εντάσσονται δυο μεγάλα έργα, η Διασύνδεση των Κυκλάδων και η Διασύνδεση της Κρήτης.

Η **διασύνδεση των νησιών** με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) παρουσιάζει πλεονεκτήματα και οφέλη, καθώς μέσω αυτής επιτυγχάνεται η διασφάλιση της ασφαλούς τροφοδότησης των διασυνδεόμενων νησιών σε μακροπρόθεσμη βάση, η μείωση του κόστους παραγωγής, η βελτίωση του περιβάλλοντος και η αξιοποίηση του δυναμικού ΑΠΕ των διασυνδεόμενων νησιών.

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

Το έργο της διασύνδεσης των Κυκλάδων αφορά στη διασύνδεση των νησιών Σύρου, Μυκόνου, Πάρου και Νάξου με το ΕΣΜΗΕ και την ενίσχυση της διασύνδεσης του συγκροτήματος Άνδρου - Τήνου και αποσκοπεί στην εξασφάλιση της ομαλής, αξιόπιστης και με οικονομικό τρόπο τροφοδότησης με ηλεκτρική ενέργεια των Κυκλάδων, στη μείωση της επιβάρυνσης που προκαλείται στο περιβάλλον των νησιών από τους υφιστάμενους πετρελαϊκούς σταθμούς παραγωγής, οι οποίοι λειτουργούν κοντά σε κατοικημένες και τουριστικές περιοχές, με τον σταδιακό περιορισμό της λειτουργίας τους και τη μελλοντική απομάκρυνση τους και στην αύξηση της δυνατότητας εκμετάλλευσης του αυξημένου αιολικού και ηλιακού δυναμικού της περιοχής.

Το έργο θα υλοποιηθεί σε τρείς φάσεις από τις οποίες η πρώτη χρηματοδοτείται από την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2007 – 2013 (έργο phasing). Η πρώτη φάση περιλαμβάνει τη σύνδεση της Σύρου με το Λαύριο, καθώς και με τις νήσους Πάρο, Μύκονο και Τήνο, η δεύτερη φάση περιλαμβάνει την πόντιση υποβρύχιων τριπολικών καλωδίων Ε.Ρ. XLPE 150kV ονομαστικής ικανότητας 140MVA μεταξύ Πάρου - Νάξου και Νάξου – Μυκόνου, μήκους 7.6 km και 40 km αντίστοιχα και η τρίτη φάση περιλαμβάνει την ολοκλήρωση της διασύνδεσης με την πόντιση και του δεύτερου καλωδίου Λαυρίου – Σύρου και την εγκατάσταση δεύτερου ΑΜ/Σ στο Λαύριο.

Το έργο της **διασύνδεσης της Κρήτης** με το ΕΣΜΗΕ έχει ιδιαίτερη σημασία, τόσο λόγω των υψηλών φορτίων (ενέργεια και ισχύς) του νησιού, όσο και λόγω του πλούσιου δυναμικού ΑΠΕ που διαθέτει. Σύμφωνα με μελέτη που εκπονήθηκε από τον ΑΔΜΗΕ Α.Ε., υπάρχουν σημαντικά προβλήματα στο ενεργειακό σύστημα της Κρήτης, κυρίως ως προς την κάλυψη των αναγκών σε ηλεκτρική ενέργεια κατά τους θερινούς μήνες και ως προς το κόστος παραγωγής των μονάδων του νησιού που είναι ιδιαίτερα υψηλό λόγω της χρήσης μαζούτ και Diesel ως καύσιμο. Επιπλέον, οι υφιστάμενες μονάδες παραγωγής είναι παλαιές, έχουν χαμηλό βαθμό απόδοσης, μειωμένη διαθεσιμότητα και σημαντικά περιβαλλοντικά προβλήματα. Τέλος, η διείσδυση των ΑΠΕ στο σύστημα ηλεκτροπαραγωγής του νησιού είναι περιορισμένη, παρά το πλούσιο αιολικό και ηλιακό δυναμικό, δεδομένων των προβλημάτων ευστάθειας που μπορεί να δημιουργήσει η υψηλή διείσδυση ΑΠΕ σε ένα απομονωμένο ηλεκτρικό σύστημα, όπως αυτό της Κρήτης. Για το λόγο αυτό εκπονούνται μελέτες προσδιορισμού της βέλτιστης (από τεχνικής και οικονομικής πλευράς) διασύνδεσης, από τις οποίες θα προκύψουν τα σημεία εκκίνησης από την Κρήτη, τα σημεία άφιξης στο διασυνδεδεμένο ηπειρωτικό σύστημα, οι τεχνολογίες διασύνδεσης και οι τυχόν ανάγκες ενίσχυσης της μεταφορικής ικανότητας του δικτύου της Κρήτης.

2. Επέκταση και εκσυγχρονισμός του συστήματος μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου:

Οι εθνικές αναπτυξιακές προτεραιότητες στον τομέα του φυσικού αερίου συνδέονται με την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού σε φυσικό αέριο και τη διείσδυσή του σε όλους τους τομείς κατανάλωσης. Στο πλαίσιο αυτό, η διαφοροποίηση των πηγών προέλευσης του φυσικού αερίου, καθώς και η περαιτέρω ανάπτυξη της εγχώριας αγοράς υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) αποτελεί προτεραιότητα για τον τομέα της ενέργειας. Η υλοποίηση επενδύσεων σε υποδομές και η συμμετοχή σε διασυνοριακά έργα ενίσχυσης και κατασκευής αγωγών φυσικού αερίου, θα μετατρέψουν την Ελλάδα σε

ενεργειακό κόμβο, συμβάλλοντας στην ασφάλεια εφοδιασμού και ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και γενικότερα της εθνικής οικονομίας. Έμφαση πρέπει επίσης να δοθεί στην κατασκευή νέων δικτύων διανομής φυσικού αερίου, προκειμένου να προωθηθεί η διείσδυση του φυσικού αερίου σε νέες περιοχές, στο πλαίσιο ενός περιφερειακού σχεδιασμού.

Συνεπώς στόχο για την επόμενη προγραμματική περίοδο θα πρέπει να αποτελέσει η κατασκευή έργων ενίσχυσης και επέκτασης του συστήματος μεταφοράς και διανομής του φυσικού αερίου, όπως:

- ***Κατασκευή / αναβάθμιση συμπιεστών:*** Η κατασκευή των συγκεκριμένων υποδομών αποσκοπεί στην αύξηση της μεταφορικής ικανότητας του ΕΣΦΑ και τη δημιουργία δυνατότητας διαμετακόμισης ποσοτήτων φυσικού αερίου προς την ελληνική και ευρωπαϊκή αγορά. Στο συγκεκριμένο τομέα περιλαμβάνονται έργα όπως η κατασκευή σταθμού συμπίεσης στην Αμπελιά και η αναβάθμιση του σταθμού συμπίεσης στη Νέα Μεσημβρία.
- ***Κατασκευή νέων μετρητικών / ρυθμιστικών σταθμών:*** Οι νέοι μετρητικοί / ρυθμιστικοί σταθμοί αφορούν τη σύνδεση του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) με διεθνή δίκτυα όπως ο ΤΑΡ. Στον τομέα αυτό εξετάζεται η υλοποίηση διασύνδεσης στη Νέα Μεσημβρία, με σκοπό την τροφοδότηση του ΕΣΦΑ με φυσικό αέριο από τον ΤΑΡ (ροή μονής κατεύθυνσης, 10 mcm/d), καθώς αυτό συμβάλλει στην περαιτέρω απελευθέρωση της ελληνικής αγοράς φυσικού αερίου και σε θέματα ασφάλειας εφοδιασμού (βελτίωση του κανόνα (N-1) κλπ.).
- ***Επέκταση συστήματος διανομής φυσικού αερίου:*** Αφορά σε έργα κατασκευής νέων δικτύων διανομής φυσικού αερίου που θα συμβάλλουν στη διείσδυση του φυσικού αερίου σε νέες περιοχές και σε όλους τους τομείς της κατανάλωσης, στο πλαίσιο ενός περιφερειακού σχεδιασμού.
- ***Εκσυγχρονισμός συστήματος μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου:*** Αφορά σε έργα εγκατάστασης πληροφοριακών συστημάτων που διευκολύνουν την ομαλή λειτουργία της αγοράς φυσικού αερίου, όπως ηλεκτρονικό πληροφοριακό σύστημα μεταφορικής ικανότητας ΕΣΦΑ, ηλεκτρονικό σύστημα συναλλαγών μεταφορικής ικανότητας ΕΣΦΑ και ηλεκτρονικό σύστημα συναλλαγών φυσικού αερίου.
- ***Ενίσχυση του συστήματος μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου:*** Αφορά σε έργα που αποσκοπούν στη διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού φυσικού αερίου και στην ενίσχυση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού [π.χ. υπόγειες αποθήκες, πλωτές μονάδες αποθήκευσης και επαναεριοποίησης φυσικού αερίου (FSRU). Περιλαμβάνεται και το μεγάλο έργο της Β' Αναβάθμισης του Τερματικού σταθμού Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) της Ρεβυθούσας, μέρος της υλοποίησης του οποίου χρηματοδοτείται από την προγραμματική περίοδο 2007-2013 – έργο phasing. Η αύξηση της δυναμικότητας του Τερματικού Σταθμού της Ρεβυθούσας και η προσθήκη στο δίκτυο πρόσθετης νέας δεξαμενής, θα βελτιώσει το επίπεδο ασφάλειας τροφοδοσίας σε περίπτωση διακοπής της τροφοδοσίας των βόρειων σημείων εισόδου της χώρας, δεδομένου ότι θα αυξηθεί η δυνατότητα εξυπηρέτησης της αγοράς από 6,4 ημέρες σε συνθήκες μέσης ζήτησης σε 11,7 ημέρες, αντίστοιχα, με βάση δεδομένα έτους 2010 (βλ. εγκεκριμένο ΦΜΕ, C(2014) 5037 final της 18.7.2014). Περαιτέρω, η δυνατότητα αυτή αποθήκευσης ενισχύει τη διαπραγματευτική ικανότητα από περισσότερες πηγές, επιτυγχάνοντας χαμηλότερες τιμές προμήθειας που μετακυλίονται στους καταναλωτές. Η

αναμενόμενη μείωση συγκριτικά των τιμών, εξασφαλίζει περισσότερο τους μεγάλους πελάτες και δημιουργεί τάση αυξημένης ζήτησης στην αγορά προς αντικατάσταση της χρήσης παραδοσιακών καυσίμων, καθώς επηρεάζει θετικά την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων που το επιλέγουν. Τα περιβαλλοντικά οφέλη από τη αντικατάσταση αυτή είναι αυταπόδεικτα, καθώς το φυσικό αέριο έχει μειωμένες εκπομπές ρύπων, αυξημένη ενεργειακή απόδοση, μειωμένες δαπάνες συντήρησης και μεγαλύτερη διάρκεια ζωής για τον εξοπλισμό που το χρησιμοποιεί, βοηθώντας στην αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος].

Δράσεις για τον Ειδικό στόχο 3.8.: *«***Αύξηση της εφαρμογής έξυπνων συστημάτων για την αποτελεσματικότερη διαχείριση της διανομής ενέργειας***»*

1. Πιλοτικό σύστημα τηλεμέτρησης: Ο ΔΕΔΔΗΕ έχει ήδη ξεκινήσει εσωτερικές διαδικασίες για την προμήθεια και υλοποίηση πιλοτικού συστήματος τηλεμέτρησης και διαχείρισης της ζήτησης παροχών ηλεκτρικής ενέργειας οικιακών και μικρών εμπορικών καταναλωτών. Ο στόχος του πιλοτικού προγράμματος είναι η κατανόηση των τεχνικών δυσκολιών του εγχειρήματος και η ανάδειξη των κατάλληλων τεχνολογιών και λοιπών απαιτούμενων δράσεων με σκοπό τη μεγιστοποίηση του οφέλους από την ανάπτυξη ευφυών συστημάτων μέτρησης στόχος του πιλοτικού συστήματος τηλεμέτρησης. Προκειμένου να διασφαλιστεί η επιδότηση των μη επιλέξιμων δαπανών για το διάστημα μέχρι το 2015,(δεδομένου ότι δεν έχουν ολοκληρωθεί μέχρι στιγμής οι διαδικασίες ανάθεσης έργου) έχει εξεταστεί και προβλέπεται η δυνατότητα ένταξης του έργου, ως έργο γέφυρα μεταξύ της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και της νέας.

2. Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας: Ανάπτυξη συστήματος σύμφωνα με την κατανόηση των τεχνικών δυσκολιών του εγχειρήματος και την ανάδειξη των κατάλληλων τεχνολογιών. Προμηθευτική διαδικασία αναφορικά με την εγκατάσταση ευφυών συστημάτων μέτρησης όχι μόνο στην προμήθεια των μετρητών, αλλά και στην προμήθεια του συνόλου της αλυσίδας, συμπεριλαμβανομένου του Πληροφοριακού Συστήματος διαχείρισης των μετρητών, των οθονών απεικόνισης (αν τελικά χρησιμοποιηθούν), την εγκατάστασή τους καθώς και συνεργασίες με εταιρείες Τηλεπικοινωνιών.

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

Η Διαχειριστική Αρχή εξειδικεύει τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των πράξεων τα οποία εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ. 125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού 1303/2013 αντίστοιχα). Βασικές αρχές για την επιλογή και αξιολόγηση των πράξεων είναι η σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και αποτελεσμάτων, που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος. Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του Προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Ειδικότερα:

Οι παραπάνω δράσεις είναι αποτέλεσμα του ευρύτερου ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας στο πλαίσιο τόσο ευρωπαϊκών κανονισμών και δεσμεύσεων όσο και της εγχώριας ενεργειακής πολιτικής. Για την υλοποίηση των περισσοτέρων από αυτές τις δράσεις υφίστανται συγκεκριμένοι αρμόδιοι φορείς όπως π.χ. οι αρμόδιοι διαχειριστές των δικτύων (ΑΔΜΗΕ, ΔΕΔΔΗΕ, ΔΕΣΦΑ, ΕΠΑ) οι οποίοι έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα ανάπτυξης των δικτύων. Συνεπώς δεν δύναται να διατυπωθούν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά επιχειρήσεων καθώς πρόκειται για ήδη γνωστούς αρμόδιους φορείς της αγοράς ενέργειας.

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

Δεν απαιτείται η χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων.

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

Τα μεγάλα Έργα που θα πραγματοποιηθούν τη νέα προγραμματική περίοδο και αναμένεται να συμβάλλουν καθοριστικά στην επίτευξη του συγκεκριμένου Ειδικού Στόχου είναι τα εξής:

(1) Η αναβάθμιση του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της σύνδεσης των Κυκλάδων με το Ηπειρωτικό Σύστημα,

(2) Η αναβάθμιση του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της σύνδεσης της Κρήτης με το Ηπειρωτικό Σύστημα,

(3) Το Β’ στάδιο της Αναβάθμισης του Τερματικού σταθμού Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) της Ρεβυθούσας και

(4) Το Πιλοτικό Σύστημα Τηλεμέτρησης και Διαχείρισης της ζήτησης παροχών ηλεκτρικής ενέργειας οικιακών και εμπορικών καταναλωτών και εφαρμογής έξυπνων δικτύων

Συγκεκριμένα, η διασύνδεση της ηπειρωτικής χώρας με την νησιωτική επικράτεια αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για την αναβάθμιση του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και εντάσσεται στο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης. Με τις συνδέσεις των νήσων αυξάνεται η αξιοπιστία τροφοδότησης, μειώνεται το κόστος παραγωγής ενέργειας, βελτιώνεται το περιβάλλον και αξιοποιείται το υψηλό δυναμικό ΑΠΕ των μη διασυνδεδεμένων νησιών. Παράλληλα, με την κατάργηση της «ηλεκτρικής απομόνωσης» του νησιωτικού χώρου, διευρύνεται και η ενιαία εσωτερική αγορά ενέργειας της Ε.Ε.

Αντίστοιχα, σημαντικός στόχος που τίθεται στο Δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης είναι και η διασύνδεση της Κρήτης πριν από το τέλος της δεκαετίας, σύμφωνα με σχετικό “οδικό χάρτη” που έχει σχεδιαστεί από τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφορά Ηλεκτρική Ενέργεια (ΑΔΜΗΕ). Το έργο έχει

ιδιαίτερη σημασία, τόσο λόγω των υψηλών φορτίων (ενέργεια και ισχύς) της νήσου, όσο και λόγω του πλούσιου δυναμικού ΑΠΕ που διαθέτει.

Όσον αφορά στον τερματικό Σταθμό Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) της Ρεβυθούσας, όντας μια από τις τρεις πηγές τροφοδοσίας του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και μία από τις πιο σύγχρονες εγκαταστάσεις αντίστοιχων σταθμών που λειτουργούν σήμερα σε όλο το χώρο της Μεσογείου και της Ευρώπης, αναμένεται να παίξει καθοριστικής σημασίας ρόλο για την περαιτέρω διείσδυση του φυσικού αερίου στην Ελλάδα. Το έργο της Β' Αναβάθμισης του Τερματικού σταθμού της Ρεβυθούσας αναμένεται να αυξήσει σημαντικά την αποθηκευτική ικανότητα του σταθμού, την περαιτέρω αύξηση του ρυθμού αεριοποίησης (send-out rate) κατά περίπου 40% καθώς και την παροχή δυνατότητας φόρτωσης βυτιοφόρων LNG (Track Unloading Facilities). Αποτελεί ένα σπουδαίο ενεργειακό κεφάλαιο για την Ελλάδα, αφού παρέχει ασφάλεια ενεργειακής τροφοδοσίας εφόσον θα ενισχύσει περαιτέρω την ασφάλεια εφοδιασμού του ελληνικού συστήματος σε περίπτωση διακοπής της τροφοδοσίας από τις βόρειες πύλες εισόδου (Στρυμονοχώρι και Κήποι), θα αυξήσει παράλληλα την λειτουργική ευελιξία του Διαχειριστή στη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς με αυξημένη δυνατότητα κάλυψης αιχμιακών απαιτήσεων της αγοράς, ενώ επιπλέον , θα οδηγήσει σε ασφαλέστερο προγραμματισμό και τη δυνατότητα υποδοχής και εκφόρτωσης περισσότερων φορτίων ΥΦΑ.

Τέλος, το πιλοτικό σύστημα τηλεμέτρησης αποτελεί προτεραιότητα στο πλαίσιο ανάπτυξης Ευφυών Συστημάτων Μέτρησης στο Ελληνικό Δίκτυο Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΔΔΗΕ) και την ευρείας κλίμακας σταδιακή αντικατάσταση των υφιστάμενων συστημάτων μέτρησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στο ΕΔΔΗΕ. Ο στόχος του πιλοτικού προγράμματος είναι η κατανόηση των τεχνικών δυσκολιών του εγχειρήματος και η ανάδειξη των κατάλληλων τεχνολογιών και λοιπών απαιτούμενων δράσεων με σκοπό τη μεγιστοποίηση του οφέλους από την ανάπτυξη ευφυών συστημάτων μέτρησης.

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		**7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές**							
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
					Α	**Γ**	**Σ**		
T4236	Μήκος υποβρυχίων καλωδίων	km	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			46,50	ΑΔΜΗΕ	Ετήσια
T4236	Μήκος υποβρυχίων καλωδίων	km	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			32,40	ΑΔΜΗΕ	Ετήσια

2.Α.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	**03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)**
Ο Άξονας Προτεραιότητας 03Σ θα χρηματοδοτηθεί εξ' ολοκλήρου από το ΕΤΠΑ, κατά συνέπεια δεν έχει εφαρμογή η ανάπτυξη αυτής της ενότητας.	

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας	03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)												
ID	**Τύπος δείκτη**	**Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης**	**Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Ορόσημο για το 2018**			**Τελικός στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση**
						Α	**Γ**	**Σ**	**Α**	**Γ**	**Σ**		
CO10	O	Υποδομές ΤΠΕ: Πρόσθετα νοικοκυριά με πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα με ταχύτητες τουλάχιστον 30 Mbps	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			59.500,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K381
CO31	O	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			0			357,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201g
F100	F	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			8.268.594,00			36.532.704,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K381	I	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO10)	Ποσοστό	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			100			0,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO10
K381a	I	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO31)	Ποσοστό	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			30			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO31
T4236	O	Μήκος υποβρυχίων καλωδίων	km	ΕΤΠΑ	Μετάβαση			14,5			46,50	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
CO10	O	Υποδομές ΤΠΕ: Πρόσθετα νοικοκυριά με πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα με ταχύτητες τουλάχιστον 30 Mbps	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			73.500,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K381
CO31	O	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Νοικοκυριά	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			441,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Εισάγεται Β.Σ.Υ για το στόχο 2018. Δείκτης K201g

Άξονας προτεραιότητας	03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)												
ID	**Τύπος δείκτη**	**Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης**	**Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση**	**Ταμείο**	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Ορόσημο για το 2018**			**Τελικός στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη,**
F100	F	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			10.109.611,00			44.746.200,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	
K381	I	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO10)	Ποσοστό	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			100			0,00	Παρατηρητήριο ΚτΠ	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO10
K381a	I	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO31)	Ποσοστό	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			30			0,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Αφορά στόχο 2018 για δείκτη CO31
T4236	O	Μήκος υποβρυχίων καλωδίων	km	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			8,9			32,40	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

2.Α.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας	03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Μετάβαση	005. Ηλεκτρική ενέργεια (αποθήκευση και μετάδοση)	2.831.734,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	005. Ηλεκτρική ενέργεια (αποθήκευση και μετάδοση)	3.468.381,00
ERDF	Μετάβαση	007. Φυσικό αέριο	1.621.811,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	007. Φυσικό αέριο	1.986.437,00
ERDF	Μετάβαση	013. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση της δημόσιας υποδομής, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	171.620,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	013. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση της δημόσιας υποδομής, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	210.205,00
ERDF	Μετάβαση	014. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	3.329.434,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	014. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	4.077.976,00
ERDF	Μετάβαση	015. Έξυπνα συστήματα διανομής της ενέργειας σε μεσαία και χαμηλή τάση (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ)	554.513,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	015. Έξυπνα συστήματα διανομής της ενέργειας σε μεσαία και χαμηλή τάση (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ)	679.182,00
ERDF	Μετάβαση	019. Διαχείριση εμπορικών, βιομηχανικών ή επικίνδυνων αποβλήτων	386.145,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	019. Διαχείριση εμπορικών, βιομηχανικών ή επικίνδυνων αποβλήτων	472.960,00
ERDF	Μετάβαση	046. ΤΠΕ: Ευρυζωνικό δίκτυο υψηλής ταχύτητας (πρόσβαση/τοπικός βρόγχος >/= 30 Mbps)	4.354.006,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	046. ΤΠΕ: Ευρυζωνικό δίκτυο υψηλής ταχύτητας (πρόσβαση/τοπικός βρόγχος >/= 30 Mbps)	5.332.899,00
ERDF	Μετάβαση	048. ΤΠΕ: Άλλα είδη υποδομών ΤΠΕ/υπολογιστές μεγάλης κλίμακας/εξοπλισμός (συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρονικών υποδομών, κέντρων δεδομένων και αισθητήρων· επίσης, ενσωματωμένες σε άλλες υποδομές, όπως ερευνητικές εγκαταστάσεις, περιβαλλοντικές και κοινωνικές υποδομές)	858.102,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	048. ΤΠΕ: Άλλα είδη υποδομών ΤΠΕ/υπολογιστές μεγάλης κλίμακας/εξοπλισμός (συμπεριλαμβανομένων ηλεκτρονικών υποδομών, κέντρων δεδομένων και αισθητήρων· επίσης, ενσωματωμένες σε άλλες υποδομές, όπως ερευνητικές εγκαταστάσεις, περιβαλλοντικές και κοινωνικές υποδομές)	1.051.024,00

ERDF	Μετάβαση	058. Υποδομές έρευνας και καινοτομίας (δημόσιες)	25.743,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	058. Υποδομές έρευνας και καινοτομίας (δημόσιες)	31.531,00
ERDF	Μετάβαση	060. Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε δημόσια ερευνητικά κέντρα και κέντρα δεξιοτήτων συμπεριλαμβανομένης της συγκρότησης δικτύων	2.625.790,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	060. Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε δημόσια ερευνητικά κέντρα και κέντρα δεξιοτήτων συμπεριλαμβανομένης της συγκρότησης δικτύων	3.216.135,00
ERDF	Μετάβαση	064. Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων συστημάτων κουπονιών, διεργασιών, σχεδιασμού, υπηρεσιών και κοινωνικής καινοτομίας)	85.810,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	064. Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων συστημάτων κουπονιών, διεργασιών, σχεδιασμού, υπηρεσιών και κοινωνικής καινοτομίας)	105.102,00
ERDF	Μετάβαση	068. Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ και υποστηρικτικά μέτρα	429.896,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	068. Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ και υποστηρικτικά μέτρα	526.547,00
ERDF	Μετάβαση	085. Προστασία και ενίσχυση της βιοποικιλότητας, προστασία της φύσης και πράσινη υποδομή	42.905,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	085. Προστασία και ενίσχυση της βιοποικιλότητας, προστασία της φύσης και πράσινη υποδομή	52.551,00
ERDF	Μετάβαση	086. Προστασία, αναστήλωση και βιώσιμη χρήση των περιοχών Natura 2000	60.067,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	086. Προστασία, αναστήλωση και βιώσιμη χρήση των περιοχών Natura 2000	73.572,00
ERDF	Μετάβαση	091. Ανάπτυξη και προώθηση του τουριστικού δυναμικού φυσικών περιοχών	403.091,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	091. Ανάπτυξη και προώθηση του τουριστικού δυναμικού φυσικών περιοχών	493.717,00
ERDF	Μετάβαση	094. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή στοιχείων δημόσιας πολιτιστικής κληρονομιάς	356.970,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	094. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή στοιχείων δημόσιας πολιτιστικής κληρονομιάς	437.227,00
ERDF	Μετάβαση	095. Ανάπτυξη και προβολή δημόσιων υπηρεσιών πολιτιστικής κληρονομιάς	128.715,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	095. Ανάπτυξη και προβολή δημόσιων υπηρεσιών πολιτιστικής κληρονομιάς	157.654,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας	03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Μετάβαση	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	17.950.813,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	21.986.620,00
ERDF	Μετάβαση	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: επιχειρηματικά κεφάλαια και συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο ή ισοδύναμο	194.178,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: επιχειρηματικά κεφάλαια και συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο ή ισοδύναμο	237.834,00
ERDF	Μετάβαση	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δάνειο ή ισοδύναμο	121.361,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	04. Στήριξη με χρηματοδοτικά μέσα: δάνειο ή ισοδύναμο	148.646,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας	03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF	Μετάβαση	07. Δεν ισχύει	18.266.352,00
ERDF	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	22.373.100,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας	03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**

Άξονας προτεραιότητας	03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ERDF		01. Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση – Αστικές περιοχές	1.500.000,00
ERDF		07. Δεν ισχύει	39.139.452,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας	03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**

2.Α.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)
Δεν απαιτείται για το ΕΠΑνΕΚ.	

2.Β ΠΕΡΙΓΡΑΦΉ ΤΩΝ ΑΞΌΝΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΌΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΙΚΉ ΒΟΉΘΕΙΑ

2.Β.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	04
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ

2.Β.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας (κατά περίπτωση)

Οι δράσεις που περιλαμβάνει η τεχνική βοήθεια έχουν εθνικό χαρακτήρα καθώς δομές και διαδικασίες για τη διαχείριση, αξιολόγηση, παρακολούθηση και την προβολή των παρεμβάσεων του επιχειρησιακού σχεδίου αφορούν όλες τις περιφέρειες. Απώτερος στόχος είναι η διασφάλιση της ευθυγράμμισης του τρόπου διαχείρισης της υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος και της μεγιστοποίησης της αποτελεσματικότητας των σχετικών εργασιών των εμπλεκομένων φορέων/ δικαιούχων σε κάθε περιφέρεια.

2.Β.3 Ταμείο και κατηγορία περιφέρειας

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Δημόσιο
ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο

2.Β.4 Ειδικοί στόχοι και αναμενόμενα αποτελέσματα

ID	Ειδικός στόχος	Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης
4.1	Ενίσχυση του συστήματος διαχείρισης και διοίκησης που αφορά τους άξονες προτεραιότητας του ΕΤΠΑ	Τα αναμενόμενα αποτελέσματα της τεχνικής συνδρομής για την εφαρμογή του Προγράμματος αναφορικά με τους άξονες προτεραιότητας που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ έχουν ως ακολούθως: • Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας και της λειτουργίας της ΕΥΔ, των φορέων προγραμματισμού και εφαρμογής, των οργανωτικών δομών καθώς και των διαδικασιών σχεδιασμού, ωρίμανσης, αξιολόγησης και ένταξης έργων, παρακολούθηση της υλοποίησης, πιστοποίησης, ελέγχου των έργων και αξιολόγησης των παρεμβάσεων του προγράμματος. • Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής, διαχείρισης, παρακολούθησης της υλοποίησης, ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων, ελέγχου και αξιολόγησης της πορείας υλοποίησης του Προγράμματος. • Εξασφάλιση προβολής και δημοσιότητας των παρεμβάσεων του ΕΠ στους Δικαιούχους, τους εν δυνάμει Δικαιούχους και το ευρύ κοινό, ενίσχυση της διαφάνειας και της προσβασιμότητας στην ενημέρωση. • Μεγιστοποίηση της ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης των φορέων, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων για συμμετοχή στο σχεδιασμό, την παρακολούθηση και αξιολόγηση του ΕΠ.

2.Β.5 Δείκτες αποτελεσμάτων

Πίνακας 12: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων (ανά ειδικό στόχο) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας		**4.1 - Ενίσχυση του συστήματος διαχείρισης και διοίκησης που αφορά τους άξονες προτεραιότητας του ΕΤΠΑ**									
ID	**Δείκτης**	**Μονάδα μέτρησης**	**Τιμή βάσης**			**Έτος βάσης**	**Τιμή-στόχος (2023)**			**Πηγή στοιχείων**	**Συχνότητα υποβολής εκθέσεων**
			Α	**Γ**	**Σ**		**Α**	**Γ**	**Σ**		
T4237	Αύξηση της ηλεκτρονικής πληροφόρησης προς τους δυνητικούς δικαιούχους και ωφελούμενους και το ευρύ κοινό για την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης	Ποσοστό			95,00	2013			100,00	Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος	Ετήσια

2.Β.6 Δράσεις που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους (ανά άξονα προτεραιότητας)

2.Β.6.1 Περιγραφή των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους

Άξονας προτεραιότητας	**04 - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ**

Η παροχή τεχνικής συνδρομής συνίσταται στην τεχνική, οργανωτική και διοικητική υποστήριξη της προετοιμασίας, του σχεδιασμού, της υλοποίησης, διαχείρισης, παρακολούθησης, δημοστιότητας, ελέγχου και της αξιολόγησης των έργων και συνολικά του Προγράμματος που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.

Για την εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής συνέργειας και την αποφυγή επικαλύψεων με το ΕΠ "Τεχνική Βοήθεια 2014-2020" συμφωνήθηκε αυτό να καλύψει κατ' αποκλειστικότητα θέματα ποιοτικού ελέγχου(ΕΣΠΕΛ), δημοσιότητα "ομπρέλλα" του ΕΣΠΑ 2014-2020, αμοιβές στελεχών των δομών διοίκησης του ΕΣΠΑ 2014-2020, λειτουργικά έξοδα (ενοίκια), ενέργειες κατά της απάτης, εκτός εξειδικευμένων περιπτώσεων, που ενδεχομένως θα χρειαστεί να χρηματοδοτηθούν από τα Τομεακά ή ΠΕΠ, ενώ οι μελέτες - εμπειρογνωμοσύνες, αξιολογήσεις κλπ, χρηματοδοτούνται τόσο από το ΕΠ ΤΒ για οριζόντιου χαρακτήρα θέματα, όσο και από τους άξονες ΤΒ των ΕΠ, ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες που ανακύπτουν σε κάθε φορέα.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται ενδεικτικές δράσεις, που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο αυτού του ειδικού στόχου, όπως προέκυψαν λαμβάνοντας υπόψη την

Άξονας προτεραιότητας	04 - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ

ανάγκη επέκτασης των αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων ΤΒ και τις διαπιστώσεις των εκθέσεων αξιολόγησης του ΕΠΑΝ ΙΙ (για παράδειγμα: ανάγκη ελαχιστοποίησης του χρόνου εκπόνησης των Οδηγών κρατικών ενισχύσεων και της ανάπτυξης του πληροφοριακού συστήματος, του χρόνου αξιολόγησης και ένταξης έργων), αλλά και το σχεδιασμό του ΕΠΑΝΕΚ, τις ενδεικτικές παρεμβάσεις , τα χαρακτηριστικά όλων των εμπλεκόμενων και τις νέες αναγκες που προκύπτουν στην προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν ενδειτικά είναι οι εξής:

· Υπηρεσίες και υποστήριξη για προετοιμασία, επιλογή, αξιολόγηση, διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχο των έργων

- Μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες και υπηρεσίες που αφορούν στην εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης και οδηγών εφαρμογής, σε ενέργειες προπαρασκευής, ωρίμανσης, εξειδίκευσης, οργάνωσης, βελτιστοποίησης της εφαρμογής, αξιολόγησης, αποτίμησης των παρεμβάσεων, έρευνες και στατιστικά στοιχεία και ιδίως νέα θέματα που προκύπτουν στην προγραμματική περίοδο 2014-2020.

· Βελτίωση και αναβάθμιση τεχνολογικού εξοπλισμού, ηλεκτρονικών συστημάτων και λογισμικού, υπηρεσίες για την αναβάθμιση των συστημάτων διοίκησης και των πληροφοριακών συστημάτων, την υποστήριξη των μηχανισμών διαχείρισης για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας υλοποίησης,, επεξεργασία και διαχείριση δεδομένων

- Υποστήριξη μηχανισμού παρακολούθησης και εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (Εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών, υποστήριξη δομών και διαδικασιών, τεχνολογικές πλατφόρμες, τομεακά συμβούλια, δράσεις ενημέρωσης για την χρηματοδότηση δραστηριοτήτων Ε&ΤΑ, δράσεις υποστήριξης ενεργειών δικτύωσης και εξεύρεσης εταίρων, δράσεις διάχυσης καλών πρακτικών σε τομείς προτεραιότητας μέσω ενημέρωσης και επιδεικτικών προγραμμάτων, εκπαίδευση στελεχών κλπ).

· Υποστήριξη και εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της ΕΥΔ, των φορέων προγραμματισμού και των φορέων εφαρμογής

· Παρεμβάσεις για την εστιασμένη υποστήριξη δικαιούχων, για την ενίσχυση της διοικητικής τους ικανότητας, προκειμένου να ανταποκριθούν στις ανάγκες υλοποίησης των έργων που αναλαμβάνουν. Στο πλαίσο αυτό, μπορούν επίσης να υλοποιούνται μεμονωμένες παρεμβάσεις για την διακρίβωση αναγκών και την ενίσχυση ης διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων.

- Εκπόνηση του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΠ και των αξιολογήσεων που προβλέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013.

Άξονας προτεραιότητας	04 - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ

· Επιμέρους Αξιολογήσεις δράσεων και παρεμβάσεων κατά τη διάρκεια του ΕΠ και εκ των υστέρων

· Εκ των προτέρων αξιολογήσεις Μέσων Χρηματοικονομικής Τεχνικής

· Ενέργειες που αφορούν το κλείσιμο και την επιτυχή ολοκλήρωση των έργων της προγραμματικής περιόδου 2007 – 2013

· Ενέργειες που αφορούν την προετοιμασία της επόμενης προγραμματικής περιόδου

- Εκπαίδευση των στελεχών της ΕΥΔ και των εμπλεκόμενων στην υλοποίηση του Προγράμματος φορέων, δικαιούχων, κοινωνικών και οικονομικών εταίρων, με διοργάνωση ή συμμετοχή σε σεμινάρια, συνέδρια, διεθνείς και λοιπές συναντήσεις, ημερίδες, δίκτυα, forum κλπ. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα θέματα που αφορούν στο Σύστημα διαχείρισης και Ελέγχου, στις κρατικές ενισχύσεις, τις δημόσιες συμβάσεις, την ηλεκτρονική υποβολή και ανταλλαγή δεδομένων, την καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς, τους κανόνες δημοσιότητας, την περιβαλλοντική νομοθεσία, την προαγωγή της ισότητας και των ίσων ευκαιριών, τους κανόνες για την εξασφάλιση προσβασιμότητας των ΑΜεΑ καθώς και την ανταλλαγή εμπειρίας και καλών πρακτικών για τα παραπάνω.

· Υποστήριξη της λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης, των Τομεακών Ομάδων Σχεδιασμού και των Τομεακών Συμβουλίων, των Πλατφορμών Καινοτομίας και ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και διαχειριστικής επάρκειας των οικονομικών και των κοινωνικών εταίρων, των δικαιούχων και των φορέων προγραμματισμού και υλοποίησης

- Ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας και των επιμέρους παρεμβάσεων του ΕΤΠΑ που απευθύνονται τόσο σε ενδιαφερόμενους φορείς (Περιφερειακές, τοπικές και λοιπές δημόσιες αρχές, κοινωνικοί και οικονομικοί εταίροι, επαγγελματικές οργανώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις, οργανώσεις ΑμεΑ κλπ), όσο και στην κοινή γνώμη.
- Ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων και της κοινής γνώμης σχετικά με όλες τις φάσεις σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, τη δυνατότητα πρόσβασης και συμμετοχής σε αυτές, την σύσταση και παρακολούθηση της εταιρικής σχέσης κλπ.
- Εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, με σκοπό τη δημοσιοποίηση στους πολίτες της χώρας και της ΕΕ του ρόλου και των επιτευγμάτων ή/και των επιμέρους παρεμβάσεών του, στην Ελληνική οικονομία και κοινωνία.
- Ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών.

2.Β.6.2 Δείκτες εκροών που αναμένεται να συμβάλουν στα αποτελέσματα (ανά άξονα προτεραιότητας)

Πίνακας 13: Δείκτες εκροών (ανά άξονα προτεραιότητας) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας	**04 - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ**					
ID	**Δείκτης (όνομα δείκτη)**	**Μονάδα μέτρησης**	**Τιμή στόχος (2023) (προαιρετικό)**			**Πηγή στοιχείων**
			Α	**Γ**	**Σ**	
T4238	Μελέτες – εμπειρογνωμοσύνες – έρευνες - αξιολογήσεις	Αριθμός			60,00	Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος
T4239	Υπηρεσίες συμβούλων τεχνικής υποστήριξης	Αριθμός			5,00	Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος
T4240	Δικαιούχοι που ενισχύονται από ενέργειες υποστήριξης της διοικητικής τους οργάνωσης και ενίσχυσης της διαχειριστικής τους επάρκειας	Αριθμός			10,00	Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος

2.Β.7 Κατηγορίες παρέμβασης (ανά άξονα προτεραιότητας)

Αντίστοιχες κατηγορίες παρέμβασης με βάση ονοματολογία που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή, και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης

Πίνακες 14-16: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 14: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας	**04 - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ**		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	121. Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση	21.556.387,00

Άξονας προτεραιότητας	04 - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	121. Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση	7.026.101,00
ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	121. Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση	10.583.464,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	122. Αξιολόγηση και μελέτες	5.271.659,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	122. Αξιολόγηση και μελέτες	1.718.248,00
ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	122. Αξιολόγηση και μελέτες	2.588.208,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	123. Πληροφόρηση και επικοινωνία	1.711.263,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	123. Πληροφόρηση και επικοινωνία	557.771,00
ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	123. Πληροφόρηση και επικοινωνία	840.173,00

Πίνακας 15: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας	04 - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	28.539.309,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	9.302.120,00
ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	14.011.845,00

Πίνακας 16: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας	04 - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	14.355.833,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	296.054,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	4.979.610,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	4.231.153,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	3.694.461,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	1.099.390,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	5.509.405,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	07. Δεν ισχύει	3.675.523,00
ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	14.011.845,00

2.Β.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	04Σ
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)

2.Β.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας (κατά περίπτωση)

Οι δράσεις που περιλαμβάνει η τεχνική βοήθεια έχουν εθνικό χαρακτήρα καθώς δομές και διαδικασίες για τη διαχείριση, αξιολόγηση, παρακολούθηση και την προβολή των παρεμβάσεων του επιχειρησιακού σχεδίου αφορούν όλες τις περιφέρειες. Απώτερος στόχος είναι η διασφάλιση της ευθυγράμμισης του τρόπου διαχείρισης της υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος και της μεγιστοποίησης της αποτελεσματικότητας των σχετικών εργασιών των εμπλεκομένων φορέων/ δικαιούχων σε κάθε περιφέρεια.

2.B.3 Ταμείο και κατηγορία περιφέρειας

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Δημόσιο
ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο

2.B.4 Ειδικοί στόχοι και αναμενόμενα αποτελέσματα

ID	Ειδικός στόχος	Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης
4.1	Ενίσχυση του συστήματος διαχείρισης και διοίκησης που αφορά τους άξονες προτεραιότητας του ΕΤΠΑ	Τα αναμενόμενα αποτελέσματα της τεχνικής συνδρομής για την εφαρμογή του Προγράμματος αναφορικά με τους άξονες προτεραιότητας που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ έχουν ως ακολούθως: • Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας και της λειτουργίας της ΕΥΔ, των φορέων προγραμματισμού και εφαρμογής, των οργανωτικών δομών καθώς και των διαδικασιών σχεδιασμού, ωρίμανσης, αξιολόγησης και ένταξης έργων, παρακολούθηση της υλοποίησης, πιστοποίησης, ελέγχου των έργων και αξιολόγησης των παρεμβάσεων του προγράμματος. • Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής, διαχείρισης, παρακολούθησης της υλοποίησης, ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων, ελέγχου και αξιολόγησης της πορείας υλοποίησης του Προγράμματος. • Εξασφάλιση προβολής και δημοσιότητας των παρεμβάσεων του ΕΠ στους Δικαιούχους, τους εν δυνάμει Δικαιούχους και το ευρύ κοινό, ενίσχυση της διαφάνειας και της προσβασιμότητας στην ενημέρωση. • Μεγιστοποίηση της ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης των φορέων, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων για συμμετοχή στο σχεδιασμό, την παρακολούθηση και αξιολόγηση του ΕΠ.

2.Β.5 Δείκτες αποτελεσμάτων

Πίνακας 12: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων (ανά ειδικό στόχο) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας		4.1 - Ενίσχυση του συστήματος διαχείρισης και διοίκησης που αφορά τους άξονες προτεραιότητας του ΕΤΠΑ									
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης			Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
			Α	Γ	Σ		Α	Γ	Σ		
T4237	Αύξηση της ηλεκτρονικής πληροφόρησης προς τους δυνητικούς δικαιούχους και ωφελούμενους και το ευρύ κοινό για την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης	Ποσοστό			95,00	2013			100,00	Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος	Ετήσια

2.Β.6 Δράσεις που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους (ανά άξονα προτεραιότητας)

2.Β.6.1 Περιγραφή των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους

Άξονας προτεραιότητας	04Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)

Η παροχή τεχνικής συνδρομής συνίσταται στην τεχνική, οργανωτική και διοικητική υποστήριξη της προετοιμασίας, του σχεδιασμού, της υλοποίησης, διαχείρισης, παρακολούθησης, δημοσιότητας, ελέγχου και της αξιολόγησης των έργων και συνολικά του Προγράμματος που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.

Για την εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής συνέργειας και την αποφυγή επικαλύψεων με το ΕΠ "Τεχνική Βοήθεια 2014-2020" συμφωνήθηκε αυτό να καλύψει κατ' αποκλειστικότητα θέματα ποιοτικού ελέγχου(ΕΣΠΕΛ), δημοσιότητα "ομπρέλλα" του ΕΣΠΑ 2014-2020, αμοιβές στελεχών των δομών διοίκησης του ΕΣΠΑ 2014-2020, λειτουργικά έξοδα (ενοίκια), ενέργειες κατά της απάτης, εκτός εξειδικευμένων περιπτώσεων, που ενδεχομένως θα χρειαστεί να χρηματοδοτηθούν από τα Τομεακά ή ΠΕΠ, ενώ οι μελέτες - εμπειρογνωμοσύνες, αξιολογήσεις κλπ, χρηματοδοτούνται τόσο από το ΕΠ ΤΒ

Άξονας προτεραιότητας	04Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)

για οριζόντιου χαρακτήρα θέματα, όσο και από τους άξονες ΤΒ των ΕΠ, ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες που ανακύπτουν σε κάθε φορέα.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται ενδεικτικές δράσεις, που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο αυτού του ειδικού στόχου, όπως προέκυψαν λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη επέκτασης των αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων ΤΒ και τις διαπιστώσεις των εκθέσεων αξιολόγησης του ΕΠΑΝ ΙΙ (για παράδειγμα: ανάγκη ελαχιστοποίησης του χρόνου εκπόνησης των Οδηγών κρατικών ενισχύσεων και της ανάπτυξης του πληροφοριακού συστήματος, του χρόνου αξιολόγησης και ένταξης έργων), αλλά και το σχεδιασμό του ΕΠΑΝΕΚ, τις ενδεικτικές παρεμβάσεις , τα χαρακτηριστικά όλων των εμπλεκόμενων και τις νέες αναγκες που προκύπτουν στην προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν ενδεικτικά είναι οι εξής :

- Υπηρεσίες και υποστήριξη για προετοιμασία, επιλογή, αξιολόγηση, διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχο των έργων
- Μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες και υπηρεσίες που αφορούν στην εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης και οδηγών εφαρμογής, σε ενέργειες προπαρασκευής, ωρίμανσης, εξειδίκευσης, οργάνωσης, βελτιστοποίησης της εφαρμογής, αξιολόγησης, αποτίμησης των παρεμβάσεων, έρευνες και στατιστικά στοιχεία και ιδίως νέα θέματα που προκύπτουν στην προγραμματική περίοδο 2014-2020.
- Βελτίωση και αναβάθμιση τεχνολογικού εξοπλισμού, ηλεκτρονικών συστημάτων και λογισμικού, υπηρεσίες για την αναβάθμιση των συστημάτων διοίκησης και των πληροφοριακών συστημάτων, την υποστήριξη των μηχανισμών διαχείρισης για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας υλοποίησης,, επεξεργασία και διαχείριση δεδομένων
- Υποστήριξη μηχανισμού παρακολούθησης και εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (Εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών, υποστήριξη δομών και διαδικασιών, τεχνολογικές πλατφόρμες, τομεακά συμβούλια, δράσεις ενημέρωσης για την χρηματοδότηση δραστηριοτήτων Ε&ΤΑ, δράσεις υποστήριξης ενεργειών δικτύωσης και εξεύρεσης εταίρων, δράσεις διάχυσης καλών πρακτικών σε τομείς προτεραιότητας μέσω ενημέρωσης και επιδεικτικών προγραμμάτων, εκπαίδευση στελεχών κλπ).
- Υποστήριξη και εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της ΕΥΔ, των φορέων προγραμματισμού και των φορέων εφαρμογής

· Παρεμβάσεις για την εστιασμένη υποστήριξη δικαιούχων, για την ενίσχυση της διοικητικής τους ικανότητας, προκειμένου να ανταποκριθούν στις ανάγκες υλοποίησης των έργων που αναλαμβάνουν. Στο πλαίσο αυτό, μπορούν επίσης να υλοποιούνται μεμονωμένες παρεμβάσεις για την διακρίβωση αναγκών και την ενίσχυση ης διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων.

- Εκπόνηση του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΠ και των αξιολογήσεων που προβλέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013.
- Επιμέρους Αξιολογήσεις δράσεων και παρεμβάσεων κατά τη διάρκεια του ΕΠ και εκ των υστέρων
- Εκ των προτέρων αξιολογήσεις Μέσων Χρηματοικονομικής Τεχνικής

Άξονας προτεραιότητας	04Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)

- Ενέργειες που αφορούν το κλείσιμο και την επιτυχή ολοκλήρωση των έργων της προγραμματικής περιόδου 2007 – 2013
- Ενέργειες που αφορούν την προετοιμασία της επόμενης προγραμματικής περιόδου

· Εκπαίδευση των στελεχών της ΕΥΔ και των εμπλεκόμενων στην υλοποίηση του Προγράμματος φορέων, δικαιούχων, κοινωνικών και οικονομικών εταίρων, με διοργάνωση ή συμμετοχή σε σεμινάρια, συνέδρια, διεθνείς και λοιπές συναντήσεις, ημερίδες, δίκτυα, forum κλπ Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα θέματα που αφορούν στο Σύστημα διαχείρισης και Ελέγχου, στις κρατικές ενισχύσεις, τις δημόσιες συμβάσεις, την ηλεκτρονική υποβολή και ανταλλαγή δεδομένων, την καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς, τους κανόνες δημοσιότητας, την περιβαλλοντική νομοθεσία, την προαγωγή της ισότητας και των ίσων ευκαιριών, τους κανόνες για την εξασφάλιση προσβασιμότητας των ΑΜεΑ καθώς και την ανταλλαγή εμπειρίας και καλών πρακτικών για τα παραπάνω.

- Υποστήριξη της λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης, των Τομεακών Ομάδων Σχεδιασμού και των Τομεακών Συμβουλίων, των Πλατφορμών Καινοτομίας και ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και διαχειριστικής επάρκειας των οικονομικών και των κοινωνικών εταίρων, των δικαιούχων και των φορέων προγραμματισμού και υλοποίησης
- Ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας και των επιμέρους παρεμβάσεων του ΕΤΠΑ που απευθύνονται τόσο σε ενδιαφερόμενους φορείς (Περιφερειακές, τοπικές και λοιπές δημόσιες αρχές, κοινωνικοί και οικονομικοί εταίροι, επαγγελματικές οργανώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις, οργανώσεις ΑμεΑ κλπ), όσο και στην κοινή γνώμη.
- Ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων και της κοινής γνώμης σχετικά με όλες τις φάσεις σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, τη δυνατότητα πρόσβασης και συμμετοχής σε αυτές, την σύσταση και παρακολούθηση της εταιρικής σχέσης κλπ.
- Εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, με σκοπό τη δημοσιοποίηση στους πολίτες της χώρας και της ΕΕ του ρόλου και των επιτευγμάτων ή/και των επιμέρους παρεμβάσεών του, στην Ελληνική οικονομία και κοινωνία.
- Ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών.

2.Β.6.2 Δείκτες εκροών που αναμένεται να συμβάλουν στα αποτελέσματα (ανά άξονα προτεραιότητας)

Πίνακας 13: Δείκτες εκροών (ανά άξονα προτεραιότητας) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας	04Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)					
ID	Δείκτης (όνομα δείκτη)	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχος (2023) (προαιρετικό)			Πηγή στοιχείων
			Α	Γ	Σ	
T4238	Μελέτες – εμπειρογνωμοσύνες – έρευνες - αξιολογήσεις	Αριθμός			60,00	Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος
T4239	Υπηρεσίες συμβούλων τεχνικής υποστήριξης	Αριθμός			5,00	Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος
T4240	Δικαιούχοι που ενισχύονται από ενέργειες υποστήριξης της διοικητικής τους οργάνωσης και ενίσχυσης της διαχειριστικής τους επάρκειας	Αριθμός			10,00	Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος

2.Β.7 Κατηγορίες παρέμβασης (ανά άξονα προτεραιότητας)

Αντίστοιχες κατηγορίες παρέμβασης με βάση ονοματολογία που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή, και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης

Πίνακες 14-16: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 14: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας	04Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	121. Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση	1.175.940,00
ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	121. Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση	958.105,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	122. Αξιολόγηση και μελέτες	287.579,00
ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	122. Αξιολόγηση και μελέτες	234.307,00

Άξονας προτεραιότητας	04Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	123. Πληροφόρηση και επικοινωνία	93.353,00
ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	123. Πληροφόρηση και επικοινωνία	76.060,00

Πίνακας 15: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας	04Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	1.268.472,00
ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	1.556.872,00

Πίνακας 16: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας	04Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	07. Δεν ισχύει	1.268.472,00
ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	1.556.872,00

2.Β.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	05

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	05
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ

2.Β.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας (κατά περίπτωση)

Οι δράσεις που περιλαμβάνει η τεχνική βοήθεια έχουν εθνικό χαρακτήρα καθώς δομές και διαδικασίες για τη διαχείριση, αξιολόγηση, παρακολούθηση και την προβολή των παρεμβάσεων του επιχειρησιακού σχεδίου αφορούν όλες τις περιφέρειες. Απώτερος στόχος είναι η διασφάλιση της ευθυγράμμισης του τρόπου διαχείρισης της υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος και της μεγιστοποίησης της αποτελεσματικότητας των σχετικών εργασιών των εμπλεκομένων φορέων/ δικαιούχων σε κάθε περιφέρεια.

2.Β.3 Ταμείο και κατηγορία περιφέρειας

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)
ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο
ΕΚΤ	Μετάβαση	Δημόσιο
ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο

2.Β.4 Ειδικοί στόχοι και αναμενόμενα αποτελέσματα

ID	Ειδικός στόχος	Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης
5.1	Ενίσχυση του συστήματος διαχείρισης και διοίκησης που αφορά τους άξονες προτεραιότητας του ΕΚΤ	Δεν απαιτείται. Η στήριξη της Ένωσης για τεχνική συνδρομή στο πρόγραμμα για το ΕΚΤ δεν υπερβαίνει τα 15

ID	Ειδικός στόχος	Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης
		εκατομμύρια ευρώ.

2.Β.5 Δείκτες αποτελεσμάτων

Πίνακας 12: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων (ανά ειδικό στόχο) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας		5.1 - Ενίσχυση του συστήματος διαχείρισης και διοίκησης που αφορά τους άξονες προτεραιότητας του ΕΚΤ									
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης			Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
			Α	Γ	Σ		Α	Γ	Σ		

2.Β.6 Δράσεις που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους (ανά άξονα προτεραιότητας)

2.Β.6.1 Περιγραφή των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους

Άξονας προτεραιότητας	05 - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ

Η παροχή τεχνικής συνδρομής συνίσταται στην τεχνική, οργανωτική και διοικητική υποστήριξη της προετοιμασίας, του σχεδιασμού, της υλοποίησης, διαχείρισης, παρακολούθησης, ελέγχου και της αξιολόγησης και δημοσιότητας των έργων και συνολικά του Προγράμματος που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.

Για την εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής συνέργειας και την αποφυγή επικαλύψεων με το ΕΠ "Τεχνική Βοήθεια 2014-2020" συμφωνήθηκε αυτό να καλύψει κατ' αποκλειστικότητα θέματα ποιοτικού ελέγχου (ΕΣΠΕΛ), δημοσιότητα "ομπρέλλα" του ΕΣΠΑ 2014-2020, αμοιβές στελεχών των δομών διοίκησης του ΕΣΠΑ 2014-2020, λειτουργικά έξοδα (ενοίκια), ενέργειες κατά της απάτης, εκτός εξειδικευμένων περιπτώσεων, που ενδεχομένως θα χρειαστεί να χρηματοδοτηθούν από τα Τομεακά ή ΠΕΠ, ενώ οι μελέτες - εμπειρογνωμοσύνες, αξιολογήσεις κλπ, χρηματοδοτούνται τόσο από το ΕΠ ΤΒ

Άξονας προτεραιότητας	05 - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ

για οριζόντιου χαρακτήρα θέματα, όσο και από τους άξονες ΤΒ των ΕΠ, ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες που ανακύπτουν σε κάθε φορέα.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται ενδεικτικές δράσεις, που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο αυτού του ειδικού στόχου, όπως προέκυψαν λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη επέκτασης των αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων ΤΒ και τις διαπιστώσεις των εκθέσεων αξιολόγησης του ΕΠΑΝ ΙΙ (για παράδειγμα:ανάγκη ελαχιστοποίησης του χρόνου εκπόνησης των Οδηγών κρατικών ενίσχυσεων και της ανάπτυξης του πληροφοριακού συστήματος, του χρόνου αξιολόγησης και ένταξης έργων), αλλά και το σχεδιασμό του ΕΠΑΝΕΚ, τις ενδεικτικές παρεμβάσεις , τα χαρακτηριστικά όλων των εμπλεκόμενων και τις νέες αναγκες που προκύπτουν στην προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν ενδεικτικά είναι οι εξής :

· Υπηρεσίες και υποστήριξη για προετοιμασία, επιλογή, αξιολόγηση, διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχο των έργων

- Μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες και υπηρεσίες που αφορούν στην εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης και οδηγών εφαρμογής, σε ενέργειες προπαρασκευής, ωρίμανσης, εξειδίκευσης, οργάνωσης, βελτιστοποίησης της εφαρμογής, αξιολόγησης, αποτίμησης των παρεμβάσεων, έρευνες και στατιστικά στοιχεία και ιδίως νέα θέματα που προκύπτουν στην προγραμματική περίοδο 2014-2020.

· Βελτίωση και αναβάθμιση τεχνολογικού εξοπλισμού, ηλεκτρονικών συστημάτων και λογισμικού, υπηρεσίες για την αναβάθμιση των συστημάτων διοίκησης και των πληροφοριακών συστημάτων, την υποστήριξη των μηχανισμών διαχείρισης για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας υλοποίησης,, επεξεργασία και διαχείριση δεδομένων

- Υποστήριξη μηχανισμού παρακολούθησης και εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (Εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών, υποστήριξη δομών και διαδικασιών, τεχνολογικές πλατφόρμες, τομεακά συμβούλια, δράσεις ενημέρωσης για την χρηματοδότηση δραστηριοτήτων Ε&ΤΑ, δράσεις υποστήριξης ενεργειών δικτύωσης και εξεύρεσης εταίρων, δράσεις διάχυσης καλών πρακτικών σε τομείς προτεραιότητας μέσω ενημέρωσης και επιδεικτικών προγραμμάτων, εκπαίδευση στελεχών κλπ).

· Υποστήριξη και εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της ΕΥΔ, των φορέων προγραμματισμού και των φορέων εφαρμογής

· Παρεμβάσεις για την εστιασμένη υποστήριξη δικαιούχων, για την ενίσχυση της διοικητικής τους ικανότητας, προκειμένου να ανταποκριθούν στις ανάγκες υλοποίησης των έργων που αναλαμβάνουν. Στο πλαίσιο αυτό, μπορούν επίσης να υλοποιούνται μεμονωμένες παρεμβάσεις για την διακρίβωση αναγκών και την ενίσχυση ης διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων.

Άξονας προτεραιότητας	05 - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ

·

- Εκπόνηση του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΠ και των αξιολογήσεων που προβλέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013 και (ΕΕ) 1304/2013 ..

· Επιμέρους Αξιολογήσεις δράσεων και παρεμβάσεων κατά τη διάρκεια του ΕΠ και εκ των υστέρων

· Εκ των προτέρων αξιολογήσεις Μέσων Χρηματοικονομικής Τεχνικής

· Ενέργειες που αφορούν το κλείσιμο και την επιτυχή ολοκλήρωση των έργων της προγραμματικής περιόδου 2007 – 2013

· Ενέργειες που αφορούν την προετοιμασία της επόμενης προγραμματικής περιόδου

· Εκπαίδευση των στελεχών της ΕΥΔ και των εμπλεκόμενων στην υλοποίηση του Προγράμματος φορέων, δικαιούχων, κοινωνικών και οικονομικών εταίρων, με διοργάνωση ή συμμετοχή σε σεμινάρια, συνέδρια, διεθνείς και λοιπές συναντήσεις, ημερίδες, δίκτυα, forum κλπ. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα θέματα που αφορούν στο Σύστημα διαχείρισης και Ελέγχου, στις κρατικές ενισχύσεις, τις δημόσιες συμβάσεις, την ηλεκτρονική υποβολή και ανταλλαγή δεδομένων, την καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς, τους κανόνες δημοσιότητας, την περιβαλλοντική νομοθεσία, την προαγωγή της ισότητας και των ίσων ευκαιριών, τους κανόνες για την εξασφάλιση προσβασιμότητας των ΑΜεΑ καθώς και την ανταλλαγή εμπειρίας και καλών πρακτικών για τα παραπάνω.

· Υποστήριξη της λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης, των Τομεακών Ομάδων Σχεδιασμού και των Τομεακών Συμβουλίων, Πλατφορμών Καινοτομίας και ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και διαχειριστικής επάρκειας των οικονομικών και των κοινωνικών εταίρων, των δικαιούχων και των φορέων προγραμματισμού και υλοποίησης

- Ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας και των επιμέρους παρεμβάσεων του ΕΤΠΑ που απευθύνονται τόσο σε ενδιαφερόμενους φορείς (Περιφερειακές, τοπικές και λοιπές δημόσιες αρχές, κοινωνικοί και οικονομικοί εταίροι, επαγγελματικές οργανώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις, οργανώσεις ΑμεΑ κλπ), όσο και στην κοινή γνώμη.
- Ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων και της κοινής γνώμης σχετικά με όλες τις φάσεις σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, τη δυνατότητα πρόσβασης και συμμετοχής σε αυτές, την σύσταση και παρακολούθηση της εταιρικής σχέσης κλπ.
- Εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, με σκοπό τη δημοσιοποίηση στους πολίτες της χώρας

Άξονας προτεραιότητας	05 - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ

και της ΕΕ του ρόλου και των επιτευγμάτων ή/και των επιμέρους παρεμβάσεών του, στην Ελληνική οικονομία και κοινωνία.

- Ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών.

2.Β.6.2 Δείκτες εκροών που αναμένεται να συμβάλουν στα αποτελέσματα (ανά άξονα προτεραιότητας)

Πίνακας 13: Δείκτες εκροών (ανά άξονα προτεραιότητας) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας	05 - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ					
ID	**Δείκτης (όνομα δείκτη)**	**Μονάδα μέτρησης**	**Τιμή στόχος (2023) (προαιρετικό)**			**Πηγή στοιχείων**
			Α	**Γ**	**Σ**	
T4238	Μελέτες – εμπειρογνωμοσύνες – έρευνες - αξιολογήσεις	Αριθμός			15,00	Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος
T4239	Υπηρεσίες συμβούλων τεχνικής υποστήριξης	Αριθμός			2,00	Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος
T4240	Δικαιούχοι που ενισχύονται από ενέργειες υποστήριξης της διοικητικής τους οργάνωσης και ενίσχυσης της διαχειριστικής τους επάρκειας	Αριθμός			10,00	Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος

2.Β.7 Κατηγορίες παρέμβασης (ανά άξονα προτεραιότητας)

Αντίστοιχες κατηγορίες παρέμβασης με βάση ονοματολογία που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή, και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης

Πίνακες 14-16: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 14: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας	05 - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	121. Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση	4.811.118,00
ΕΚΤ	Μετάβαση	121. Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση	2.185.792,00
ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	121. Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση	1.894.522,00
ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	122. Αξιολόγηση και μελέτες	1.177.189,00
ΕΚΤ	Μετάβαση	122. Αξιολόγηση και μελέτες	534.821,00
ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	122. Αξιολόγηση και μελέτες	463.554,00
ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	123. Πληροφόρηση και επικοινωνία	374.980,00
ΕΚΤ	Μετάβαση	123. Πληροφόρηση και επικοινωνία	170.361,00
ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	123. Πληροφόρηση και επικοινωνία	147.660,00

Πίνακας 15: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας	05 - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	6.363.287,00
ΕΚΤ	Μετάβαση	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	2.890.974,00

Άξονας προτεραιότητας	05 - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	2.505.736,00

Πίνακας 16: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας	05 - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	3.200.859,00
ΕΚΤ	Μετάβαση	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	92.009,00
ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	1.110.282,00
ΕΚΤ	Μετάβαση	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	1.314.986,00
ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	823.738,00
ΕΚΤ	Μετάβαση	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	341.676,00
ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	1.228.408,00
ΕΚΤ	Μετάβαση	07. Δεν ισχύει	1.142.303,00
ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	2.505.736,00

2.Β.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	05Σ

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	05Σ
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)

2.Β.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας (κατά περίπτωση)

Οι δράσεις που περιλαμβάνει η τεχνική βοήθεια έχουν εθνικό χαρακτήρα καθώς δομές και διαδικασίες για τη διαχείριση, αξιολόγηση, παρακολούθηση και την προβολή των παρεμβάσεων του επιχειρησιακού σχεδίου αφορούν όλες τις περιφέρειες. Απώτερος στόχος είναι η διασφάλιση της ευθυγράμμισης του τρόπου διαχείρισης της υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος και της μεγιστοποίησης της αποτελεσματικότητας των σχετικών εργασιών των εμπλεκομένων φορέων/ δικαιούχων σε κάθε περιφέρεια.

2.Β.3 Ταμείο και κατηγορία περιφέρειας

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)
ΕΚΤ	Μετάβαση	Δημόσιο
ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο

2.Β.4 Ειδικοί στόχοι και αναμενόμενα αποτελέσματα

ID	Ειδικός στόχος	Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης
5.1	Ενίσχυση του συστήματος διαχείρισης και διοίκησης που αφορά τους άξονες προτεραιότητας του ΕΚΤ	Δεν απαιτείται. Η στήριξη της Ένωσης για τεχνική συνδρομή στο πρόγραμμα για το ΕΚΤ δεν υπερβαίνει τα 15 εκατομμύρια ευρώ.

ID	Ειδικός στόχος	Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης

2.Β.5 Δείκτες αποτελεσμάτων

Πίνακας 12: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων (ανά ειδικό στόχο) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας		5.1 - Ενίσχυση του συστήματος διαχείρισης και διοίκησης που αφορά τους άξονες προτεραιότητας του ΕΚΤ									
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης			Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
			Α	Γ	Σ		Α	Γ	Σ		

2.Β.6 Δράσεις που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους (ανά άξονα προτεραιότητας)

2.Β.6.1 Περιγραφή των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους

Άξονας προτεραιότητας	05Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)

Η παροχή τεχνικής συνδρομής συνίσταται στην τεχνική, οργανωτική και διοικητική υποστήριξη της προετοιμασίας, του σχεδιασμού, της υλοποίησης, διαχείρισης, παρακολούθησης, δημοσιότητας, ελέγχου και της αξιολόγησης των έργων και συνολικά του Προγράμματος που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.

Για την εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής συνέργειας και την αποφυγή επικαλύψεων με το ΕΠ "Τεχνική Βοήθεια 2014-2020" συμφωνήθηκε αυτό να καλύψει κατ' αποκλειστικότητα θέματα ποιοτικού ελέγχου(ΕΣΠΕΛ), δημοσιότητα "ομπρέλλα" του ΕΣΠΑ 2014-2020, αμοιβές στελεχών των δομών διοίκησης του ΕΣΠΑ 2014-2020, λειτουργικά έξοδα (ενοίκια), ενέργειες κατά της απάτης, εκτός εξειδικευμένων περιπτώσεων, που ενδεχομένως θα χρειαστεί να χρηματοδοτηθούν από τα Τομεακά ή ΠΕΠ, ενώ οι μελέτες - εμπειρογνωμοσύνες, αξιολογήσεις κλπ, χρηματοδοτούνται τόσο από το ΕΠ ΤΒ για οριζόντιου χαρακτήρα θέματα, όσο και από τους άξονες ΤΒ των ΕΠ, ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες που ανακύπτουν σε κάθε φορέα.

Άξονας προτεραιότητας	05Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)

Στη συνέχεια παρουσιάζονται ενδεικτικές δράσεις, που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο αυτού του ειδικού στόχου, όπως προέκυψαν λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη επέκτασης των αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων ΤΒ και τις διαπιστώσεις των εκθέσεων αξιολόγησης του ΕΠΑΝ ΙΙ (για παράδειγμα: ανάγκη ελαχιστοποίησης του χρόνου εκπόνησης των Οδηγών κρατικών ενισχύσεων και της ανάπτυξης του πληροφοριακού συστήματος, του χρόνου αξιολόγησης και ένταξης έργων), αλλά και το σχεδιασμό του ΕΠΑΝΕΚ, τις ενδεικτικές παρεμβάσεις , τα χαρακτηριστικά όλων των εμπλεκόμενων και τις νέες αναγκες που προκύπτουν στην προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν ενδεικτικά είναι οι εξής :

- Υπηρεσίες και υποστήριξη για προετοιμασία, επιλογή, αξιολόγηση, διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχο των έργων
- Μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες και υπηρεσίες που αφορούν στην εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης και οδηγών εφαρμογής, σε ενέργειες προπαρασκευής, ωρίμανσης, εξειδίκευσης, οργάνωσης, βελτιστοποίησης της εφαρμογής, αξιολόγησης, αποτίμησης των παρεμβάσεων, έρευνες και στατιστικά στοιχεία και ιδίως νέα θέματα που προκύπτουν στην προγραμματική περίοδο 2014-2020.
- Βελτίωση και αναβάθμιση τεχνολογικού εξοπλισμού, ηλεκτρονικών συστημάτων και λογισμικού, υπηρεσίες για την αναβάθμιση των συστημάτων διοίκησης και των πληροφοριακών συστημάτων, την υποστήριξη των μηχανισμών διαχείρισης για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας υλοποίησης,, επεξεργασία και διαχείριση δεδομένων
- Υποστήριξη μηχανισμού παρακολούθησης και εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (Εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών, υποστήριξη δομών και διαδικασιών, τεχνολογικές πλατφόρμες, τομεακά συμβούλια, δράσεις ενημέρωσης για την χρηματοδότηση δραστηριοτήτων Ε&ΤΑ, δράσεις υποστήριξης ενεργειών δικτύωσης και εξεύρεσης εταίρων, δράσεις διάχυσης καλών πρακτικών σε τομείς προτεραιότητας μέσω ενημέρωσης και επιδεικτικών προγραμμάτων, εκπαίδευση στελεχών κλπ).
- Υποστήριξη και εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της ΕΥΔ, των φορέων προγραμματισμού και των φορέων εφαρμογής

· Παρεμβάσεις για την εστιασμένη υποστήριξη δικαιούχων, για την ενίσχυση της διοικητικής τους ικανότητας, προκειμένου να ανταποκριθούν στις ανάγκες υλοποίησης των έργων που αναλαμβάνουν. Στο πλαίσο αυτό, μπορούν επίσης να υλοποιούνται μεμονωμένες παρεμβάσεις για την διακρίβωση αναγκών και την ενίσχυση ης διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων.

- Εκπόνηση του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΠ και των αξιολογήσεων που προβλέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013.
- Επιμέρους Αξιολογήσεις δράσεων και παρεμβάσεων κατά τη διάρκεια του ΕΠ και εκ των υστέρων
- Εκ των προτέρων αξιολογήσεις Μέσων Χρηματοικονομικής Τεχνικής
- Ενέργειες που αφορούν το κλείσιμο και την επιτυχή ολοκλήρωση των έργων της προγραμματικής περιόδου 2007 – 2013

Άξονας προτεραιότητας	05Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)

- Ενέργειες που αφορούν την προετοιμασία της επόμενης προγραμματικής περιόδου

· Εκπαίδευση των στελεχών της ΕΥΔ και των εμπλεκόμενων στην υλοποίηση του Προγράμματος φορέων, δικαιούχων, κοινωνικών και οικονομικών εταίρων, με διοργάνωση ή συμμετοχή σε σεμινάρια, συνέδρια, διεθνείς και λοιπές συναντήσεις, ημερίδες, δίκτυα, forum κλπ. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα θέματα που αφορούν στο Σύστημα διαχείρισης και Ελέγχου, στις κρατικές ενισχύσεις, τις δημόσιες συμβάσεις, την ηλεκτρονική υποβολή και ανταλλαγή δεδομένων, την καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς, τους κανόνες δημοσιότητας, την περιβαλλοντική νομοθεσία, την προαγωγή της ισότητας και των ίσων ευκαιριών, τους κανόνες για την εξασφάλιση προσβασιμότητας των ΑΜεΑ καθώς και την ανταλλαγή εμπειρίας και καλών πρακτικών για τα παραπάνω.

- Υποστήριξη της λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης, των Τομεακών Ομάδων Σχεδιασμού και των Τομεακών Συμβουλίων, Πλατφορμών Καινοτομίας και ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και διαχειριστικής επάρκειας των οικονομικών και των κοινωνικών εταίρων, των δικαιούχων και των φορέων προγραμματισμού και υλοποίησης
- Ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας και των επιμέρους παρεμβάσεων του ΕΤΠΑ που απευθύνονται τόσο σε ενδιαφερόμενους φορείς (Περιφερειακές, τοπικές και λοιπές δημόσιες αρχές, κοινωνικοί και οικονομικοί εταίροι, επαγγελματικές οργανώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις, οργανώσεις ΑμεΑ κλπ), όσο και στην κοινή γνώμη.
- Ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων και της κοινής γνώμης σχετικά με όλες τις φάσεις σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, τη δυνατότητα πρόσβασης και συμμετοχής σε αυτές, την σύσταση και παρακολούθηση της εταιρικής σχέσης κλπ.
- Εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, με σκοπό τη δημοσιοποίηση στους πολίτες της χώρας και της ΕΕ του ρόλου και των επιτευγμάτων ή/και των επιμέρους παρεμβάσεών του, στην Ελληνική οικονομία και κοινωνία.
- Ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών.

2.Β.6.2 Δείκτες εκροών που αναμένεται να συμβάλουν στα αποτελέσματα (ανά άξονα προτεραιότητας)

Πίνακας 13: Δείκτες εκροών (ανά άξονα προτεραιότητας) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας	05Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)

ID	Δείκτης (όνομα δείκτη)	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχος (2023) (προαιρετικό)			Πηγή στοιχείων
			Α	Γ	Σ	
T4238	Μελέτες – εμπειρογνωμοσύνες – έρευνες - αξιολογήσεις	Αριθμός			15,00	Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος
T4239	Υπηρεσίες συμβούλων τεχνικής υποστήριξης	Αριθμός			2,00	Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος
T4240	Δικαιούχοι που ενισχύονται από ενέργειες υποστήριξης της διοικητικής τους οργάνωσης και ενίσχυσης της διαχειριστικής τους επάρκειας	Αριθμός			10,00	Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος

2.Β.7 Κατηγορίες παρέμβασης (ανά άξονα προτεραιότητας)

Αντίστοιχες κατηγορίες παρέμβασης με βάση ονοματολογία που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή, και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης

Πίνακες 14-16: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 14: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας	05Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ΕΚΤ	Μετάβαση	121. Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση	298.063,00
ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	121. Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση	210.503,00
ΕΚΤ	Μετάβαση	122. Αξιολόγηση και μελέτες	72.930,00
ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	122. Αξιολόγηση και μελέτες	51.506,00
ΕΚΤ	Μετάβαση	123. Πληροφόρηση και επικοινωνία	23.231,00

Άξονας προτεραιότητας	05Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	123. Πληροφόρηση και επικοινωνία	16.407,00

Πίνακας 15: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας	05Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ΕΚΤ	Μετάβαση	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	394.224,00
ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	278.416,00

Πίνακας 16: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας	05Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)		
Ταμείο	**Κατηγορία περιφέρειας**	**Κωδικός**	**Ποσό σε ευρώ**
ΕΚΤ	Μετάβαση	07. Δεν ισχύει	394.224,00
ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	278.416,00

3. ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

3.1 Χρηματοδοτική συνεισφορά από κάθε ταμείο και ποσά για το αποθεματικό επίδοσης

Πίνακας 17

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		Σύνολο	
		Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	208.737.108,00	13.752.986,00	215.844.790,00	14.223.763,00	243.993.652,00	16.071.571,00	263.274.382,00	17.313.147,00	279.486.165,00	18.370.444,00	283.533.100,00	18.634.658,00	301.619.916,00	19.813.462,00	1.796.489.113,00	118.180.031,00
ΕΤΠΑ	Μετάβαση	46.763.464,00	2.946.389,00	48.353.135,00	3.044.066,00	54.632.442,00	3.457.255,00	58.917.385,00	3.747.379,00	62.530.248,00	3.985.268,00	63.435.533,00	4.043.265,00	67.470.577,00	4.309.108,00	402.102.784,00	25.532.730,00
ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	68.548.634,00	4.480.312,00	70.886.650,00	4.633.125,00	80.145.934,00	5.227.516,00	86.467.092,00	5.649.201,00	91.792.110,00	5.997.787,00	93.119.499,00	6.086.006,00	99.057.743,00	6.475.352,00	590.017.662,00	38.549.299,00
Σύνολο ΕΤΠΑ		**324.049.206,00**	**21.179.687,00**	**335.084.575,00**	**21.900.954,00**	**378.772.028,00**	**24.756.342,00**	**408.658.859,00**	**26.709.727,00**	**433.808.523,00**	**28.353.499,00**	**440.088.132,00**	**28.763.929,00**	**468.148.236,00**	**30.597.922,00**	**2.788.609.559,00**	**182.262.060,00**
ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	59.976.021,00	3.811.877,00	57.532.510,00	3.651.982,00	57.233.660,00	3.632.422,00	54.554.284,00	3.457.093,00	52.933.754,00	3.351.051,00	53.871.257,00	3.412.395,00	55.438.684,00	3.514.961,00	391.540.170,00	24.831.781,00
ΕΚΤ	Μετάβαση	20.140.500,00	1.388.519,00	19.314.031,00	1.334.442,00	19.208.361,00	1.327.527,00	18.300.183,00	1.268.101,00	17.750.135,00	1.232.109,00	18.066.088,00	1.252.784,00	18.592.424,00	1.287.226,00	131.371.722,00	9.090.708,00
ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	17.026.161,00	1.156.215,00	16.329.696,00	1.110.642,00	16.243.227,00	1.104.986,00	15.478.992,00	1.054.978,00	15.016.546,00	1.024.719,00	15.283.446,00	1.042.183,00	15.729.133,00	1.071.348,00	111.107.201,00	7.565.071,00
Σύνολο ΕΚΤ		**97.142.682,00**	**6.356.611,00**	**93.176.237,00**	**6.097.066,00**	**92.685.248,00**	**6.064.935,00**	**88.333.459,00**	**5.780.172,00**	**85.700.435,00**	**5.607.879,00**	**87.220.791,00**	**5.707.362,00**	**89.760.241,00**	**5.873.535,00**	**634.019.093,00**	**41.487.560,00**
Σύνολο		**421.191.888,00**	**27.536.298,00**	**428.260.812,00**	**27.998.020,00**	**471.457.276,00**	**30.821.277,00**	**496.992.318,00**	**32.489.899,00**	**519.508.958,00**	**33.961.378,00**	**527.308.923,00**	**34.471.291,00**	**557.908.477,00**	**36.471.457,00**	**3.422.628.652,00**	**223.749.620,00**

3.2 Συνολική χρηματοδοτική συνεισφορά ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση (σε ευρώ)

Πίνακας 18α: Σχέδιο χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης (Συνολικό επιλέξιμο κόστος ή δημόσιο επιλέξιμο κόστος)	Στήριξη της Ένωσης (a)	Εθνική συμμετοχή (b) = (c) + (d)	Ενδεικτική ανάλυση του ποσοστού εθνικής συμμετοχής		Συνολική χρηματοδότηση (e) = (a) + (b)	Ποσοστό συγχρηματοδότησης (f) = (a) / (e) (2)	Συνεισφορά ΕΤΕπ (g)	Κύρια ενίσχυση		Αποθεματικό επίδοσης		Ποσό για το αποθεματικό επίδοσης ως ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης
						Εθνική δημόσια χρηματοδότηση (c)	Εθνική ιδιωτική χρηματοδότηση (d) (1)				Στήριξη της Ένωσης (h) = (a) - (j)	Εθνική συμμετοχή (i) = (b) – (k)	Στήριξη της Ένωσης (j)	Εθνική συμμετοχή (k) = (b) * ((j) / (a)	(l) = (j) / (a) * 100
01	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	1.197.733.405,00	299.433.352,00	299.433.352,00	0,00	1.497.166.757,00	79,9999999599%		1.122.686.519,00	280.671.630,00	75.046.886,00	18.761.722,00	6,27%
01	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Δημόσιο	233.063.861,00	58.265.966,00	58.265.966,00	0,00	291.329.827,00	79,9999997940%		218.795.683,00	54.698.921,00	14.268.178,00	3.567.045,00	6,12%
01	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	350.340.490,00	87.585.123,00	87.585.123,00	0,00	437.925.613,00	79,9999999087%		328.308.811,00	82.077.203,00	22.031.679,00	5.507.920,00	6,29%
01Σ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Δημόσιο	31.781.427,00	31.781.427,00	31.781.427,00	0,00	63.562.854,00	50,0000000000%		29.835.767,00	29.835.767,00	1.945.660,00	1.945.660,00	6,12%
01Σ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	38.926.711,00	38.926.711,00	38.926.711,00	0,00	77.853.422,00	50,0000000000%		36.478.747,00	36.478.747,00	2.447.964,00	2.447.964,00	6,29%
02	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	410.008.664,00	102.502.167,00	102.502.167,00	0,00	512.510.831,00	79,9999998439%		385.176.883,00	96.294.222,00	24.831.781,00	6.207.945,00	6,06%
02	ΕΚΤ	Μετάβαση	Δημόσιο	120.715.965,00	30.178.992,00	30.178.992,00	0,00	150.894.957,00	79,9999996024%		112.716.142,00	28.179.036,00	7.999.823,00	1.999.956,00	6,63%
02	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	104.299.312,00	26.074.829,00	26.074.829,00	0,00	130.374.141,00	79,9999993864%		97.490.748,00	24.372.688,00	6.808.564,00	1.702.141,00	6,53%
02Σ	ΕΚΤ	Μετάβαση	Δημόσιο	16.461.267,00	16.461.267,00	16.461.267,00	0,00	32.922.534,00	50,0000000000%		15.370.382,00	15.370.382,00	1.090.885,00	1.090.885,00	6,63%
02Σ	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	11.588.808,00	11.588.808,00	11.588.808,00	0,00	23.177.616,00	50,0000000000%		10.832.301,00	10.832.301,00	756.507,00	756.507,00	6,53%
03	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	688.396.430,00	172.099.110,00	172.099.110,00	0,00	860.495.540,00	79,9999997676%		645.263.285,00	161.315.824,00	43.133.145,00	10.783.286,00	6,27%
03	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Δημόσιο	133.953.282,00	33.488.322,00	33.488.322,00	0,00	167.441.604,00	79,9999992833%		125.752.657,00	31.438.166,00	8.200.625,00	2.050.156,00	6,12%
03	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	201.357.943,00	50.339.488,00	50.339.488,00	0,00	251.697.431,00	79,9999992849%		188.695.252,00	47.173.815,00	12.662.691,00	3.165.673,00	6,29%
03Σ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Δημόσιο	18.266.352,00	18.266.352,00	18.266.352,00	0,00	36.532.704,00	50,0000000000%		17.148.085,00	17.148.085,00	1.118.267,00	1.118.267,00	6,12%

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης (Συνολικό επιλέξιμο κόστος ή δημόσιο επιλέξιμο κόστος)	Στήριξη της Ένωσης (a)	Εθνική συμμετοχή (b) = (c) + (d)	Ενδεικτική ανάλυση του ποσοστού εθνικής συμμετοχής		Συνολική χρηματοδότηση (e) = (a) + (b)	Ποσοστό συγχρηματοδότησης (f) = (a) / (e) (2)	Συνεισφορά ΕΤΕπ (g)	Κύρια ενίσχυση		Αποθεματικό επίδοσης		Ποσό για το αποθεματικό επίδοσης ως ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης
						Εθνική δημόσια χρηματοδότηση (c)	Εθνική ιδιωτική χρηματοδότηση (d) (1)				Στήριξη της Ένωσης (h) = (a) - (j)	Εθνική συμμετοχή (i) = (b) – (k)	Στήριξη της Ένωσης (j)	Εθνική συμμετοχή (k) = (b) * ((j) / (a)	(l) = (j) / (a) * 100
03Σ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	22.373.100,00	22.373.100,00	22.373.100,00	0,00	44.746.200,00	50,0000000000%		20.966.135,00	20.966.135,00	1.406.965,00	1.406.965,00	6,29%
04	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	28.539.309,00	7.134.828,00	7.134.828,00	0,00	35.674.137,00	79,9999983181%		28.539.309,00	7.134.828,00			
04	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Δημόσιο	9.302.120,00	2.325.530,00	2.325.530,00	0,00	11.627.650,00	80,0000000000%		9.302.120,00	2.325.530,00			
04	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	14.011.845,00	3.502.962,00	3.502.962,00	0,00	17.514.807,00	79,9999965743%		14.011.845,00	3.502.962,00			
04Σ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Δημόσιο	1.268.472,00	1.268.472,00	1.268.472,00	0,00	2.536.944,00	50,0000000000%		1.268.472,00	1.268.472,00			
04Σ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	1.556.872,00	1.556.872,00	1.556.872,00	0,00	3.113.744,00	50,0000000000%		1.556.872,00	1.556.872,00			
05	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	6.363.287,00	1.590.822,00	1.590.822,00	0,00	7.954.109,00	79,9999974856%		6.363.287,00	1.590.822,00			
05	ΕΚΤ	Μετάβαση	Δημόσιο	2.890.974,00	722.744,00	722.744,00	0,00	3.613.718,00	79,9999889311%		2.890.974,00	722.744,00			
05	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	2.505.736,00	626.434,00	626.434,00	0,00	3.132.170,00	80,0000000000%		2.505.736,00	626.434,00			
05Σ	ΕΚΤ	Μετάβαση	Δημόσιο	394.224,00	394.224,00	394.224,00	0,00	788.448,00	50,0000000000%		394.224,00	394.224,00			
05Σ	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	278.416,00	278.416,00	278.416,00	0,00	556.832,00	50,0000000000%		278.416,00	278.416,00			
Σύνολο	**ΕΤΠΑ**	**Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες**		**1.914.669.144,00**	**478.667.290,00**	**478.667.290,00**	**0,00**	**2.393.336.434,00**	**79,9999998663%**		**1.796.489.113,00**	**449.122.282,00**	**118.180.031,00**	**29.545.008,00**	**6,17%**
Σύνολο	**ΕΤΠΑ**	**Μετάβαση**		**427.635.514,00**	**145.396.069,00**	**145.396.069,00**	**0,00**	**573.031.583,00**	**74,6268664218%**		**402.102.784,00**	**136.714.941,00**	**25.532.730,00**	**8.681.128,00**	**5,97%**
Σύνολο	**ΕΤΠΑ**	**Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες**		**628.566.961,00**	**204.284.256,00**	**204.284.256,00**	**0,00**	**832.851.217,00**	**75,4716986864%**		**590.017.662,00**	**191.755.734,00**	**38.549.299,00**	**12.528.522,00**	**6,13%**
Σύνολο	**ΕΚΤ**	**Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες**		**416.371.951,00**	**104.092.989,00**	**104.092.989,00**	**0,00**	**520.464.940,00**	**79,9999998079%**		**391.540.170,00**	**97.885.044,00**	**24.831.781,00**	**6.207.945,00**	**5,96%**
Σύνολο	**ΕΚΤ**	**Μετάβαση**		**140.462.430,00**	**47.757.227,00**	**47.757.227,00**	**0,00**	**188.219.657,00**	**74,6268653545%**		**131.371.722,00**	**44.666.386,00**	**9.090.708,00**	**3.090.841,00**	**6,47%**
Σύνολο	**ΕΚΤ**	**Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες**		**118.672.272,00**	**38.568.487,00**	**38.568.487,00**	**0,00**	**157.240.759,00**	**75,4716987852%**		**111.107.201,00**	**36.109.839,00**	**7.565.071,00**	**2.458.648,00**	**6,37%**

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης (Συνολικό επιλέξιμο κόστος ή δημόσιο επιλέξιμο κόστος)	Στήριξη της Ένωσης (a)	Εθνική συμμετοχή (b) = (c) + (d)	Ενδεικτική ανάλυση του ποσοστού εθνικής συμμετοχής		Συνολική χρηματοδότηση (e) = (a) + (b)	Ποσοστό συγχρηματοδότησης (f) = (a) / (e) (2)	Συνεισφορά ΕΤΕπ (g)	Κύρια ενίσχυση		Αποθεματικό επίδοσης		Ποσό για το αποθεματικό επίδοσης ως ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης
						Εθνική δημόσια χρηματοδότηση (c)	Εθνική ιδιωτική χρηματοδότηση (d) (1)				Στήριξη της Ένωσης (h) = (a) - (j)	Εθνική συμμετοχή (i) = (b) – (k)	Στήριξη της Ένωσης (j)	Εθνική συμμετοχή (k) = (b) * ((j) / (a)	(l) = (j) / (a) * 100
Γενικό σύνολο				3.646.378.272,00	1.018.766.318,00	1.018.766.318,00	0,00	4.665.144.590,00	78,162170574 9%		3.422.628.652,00	956.254.226,00	223.749.620,00	62.512.092,00	

(1) Συμπληρώνεται μόνον όταν οι άξονες προτεραιότητας εκφράζονται ως συνολικό κόστος.

(2) Το ποσοστό μπορεί να στρογγυλοποιηθεί προς τον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό του πίνακα. Το ακριβές ποσοστό που χρησιμοποιείται για την επιστροφή πληρωμών είναι ο λόγος (στ).

Πίνακας 18β: Πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων - Ειδικές ενισχύσεις μέσω ΕΚΤ και ΠΑΝ (κατά περίπτωση) (where appropriate)

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης (Συνολικό επιλέξιμο κόστος ή δημόσιο επιλέξιμο κόστος)	Στήριξη της Ένωσης (a)	Εθνική συμμετοχή (b) = (c) + (d)	Ενδεικτική ανάλυση του ποσοστού εθνικής συμμετοχής		Συνολική χρηματοδότηση (e) = (a) + (b)	Ποσοστό συγχρηματοδότησης (f) = (a)/(e) (2)
						Εθνική δημόσια χρηματοδότηση (c)	Εθνική ιδιωτική χρηματοδότηση (d) (1)		
Σύνολο				**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**		**0,00%**

Λόγος	%
Ποσοστό του ΕΚΤ για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	0,00%
Ποσοστό του ΕΚΤ για τις περιφέρειες μετάβασης	0,00%
Ποσοστό του ΕΚΤ για τις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	0,00%

(1) Συμπληρώνεται μόνον όταν οι άξονες προτεραιότητας εκφράζονται ως συνολικό κόστος.

(2) Το ποσοστό μπορεί να στρογγυλοποιηθεί προς τον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό του πίνακα. Το ακριβές ποσοστό που χρησιμοποιείται για την επιστροφή πληρωμών είναι ο λόγος (στ).

Πίνακας 18γ: Ανάλυση του σχεδίου χρηματοδότησης ανά άξονα προτεραιότητας, ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και θεματικό στόχο

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Θεματικός στόχος	Στήριξη της Ένωσης	Εθνική συμμετοχή	Συνολική χρηματοδότηση
01	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	429.286.827,00	107.321.707,00	536.608.534,00
01	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	140.216.284,00	35.054.071,00	175.270.355,00
01	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	571.701.888,00	142.925.472,00	714.627.360,00
01	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	42.299.288,00	10.574.822,00	52.874.110,00
01	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	14.229.118,00	3.557.280,00	17.786.398,00
01	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	83.533.821,00	20.883.455,00	104.417.276,00
01	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	27.284.325,00	6.821.082,00	34.105.407,00
01	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	111.245.996,00	27.811.499,00	139.057.495,00
01	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	8.230.909,00	2.057.727,00	10.288.636,00
01	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	2.768.810,00	692.203,00	3.461.013,00
01	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	125.567.642,00	31.391.911,00	156.959.553,00

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Θεματικός στόχος	Στήριξη της Ένωσης	Εθνική συμμετοχή	Συνολική χρηματοδότηση
01	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	41.013.669,00	10.253.417,00	51.267.086,00
01	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	167.224.457,00	41.806.114,00	209.030.571,00
01	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	12.372.663,00	3.093.166,00	15.465.829,00
01	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	4.162.059,00	1.040.515,00	5.202.574,00
01Σ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	11.390.970,00	11.390.970,00	22.781.940,00
01Σ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	3.720.590,00	3.720.590,00	7.441.180,00
01Σ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	15.169.906,00	15.169.906,00	30.339.812,00
01Σ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	1.122.397,00	1.122.397,00	2.244.794,00
01Σ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	377.564,00	377.564,00	755.128,00
01Σ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	13.951.955,00	13.951.955,00	27.903.910,00
01Σ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	4.557.074,00	4.557.074,00	9.114.148,00
01Σ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας	18.580.490,00	18.580.490,00	37.160.980,00

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Θεματικός στόχος	Στήριξη της Ένωσης	Εθνική συμμετοχή	Συνολική χρηματοδότηση
			και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)			
01Σ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	1.374.741,00	1.374.741,00	2.749.482,00
01Σ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	462.451,00	462.451,00	924.902,00
02	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	325.326.159,00	81.331.540,00	406.657.699,00
02	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	32.532.615,00	8.133.154,00	40.665.769,00
02	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης	52.149.890,00	13.037.473,00	65.187.363,00
02	ΕΚΤ	Μετάβαση	Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	95.783.491,00	23.945.873,00	119.729.364,00
02	ΕΚΤ	Μετάβαση	Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	9.578.348,00	2.394.587,00	11.972.935,00
02	ΕΚΤ	Μετάβαση	Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης	15.354.126,00	3.838.532,00	19.192.658,00
02	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	82.757.503,00	20.689.376,00	103.446.879,00
02	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	8.275.751,00	2.068.938,00	10.344.689,00
02	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης	13.266.058,00	3.316.515,00	16.582.573,00

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Θεματικός στόχος	Στήριξη της Ένωσης	Εθνική συμμετοχή	Συνολική χρηματοδότηση
02Σ	ΕΚΤ	Μετάβαση	Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	13.061.385,00	13.061.385,00	26.122.770,00
02Σ	ΕΚΤ	Μετάβαση	Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	1.306.139,00	1.306.139,00	2.612.278,00
02Σ	ΕΚΤ	Μετάβαση	Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης	2.093.743,00	2.093.743,00	4.187.486,00
02Σ	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	9.195.278,00	9.195.278,00	18.390.556,00
02Σ	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	919.527,00	919.527,00	1.839.054,00
02Σ	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης	1.474.003,00	1.474.003,00	2.948.006,00
03	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	103.161.110,00	25.790.278,00	128.951.388,00
03	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	196.426.516,00	49.106.629,00	245.533.145,00
03	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	148.144.033,00	37.036.009,00	185.180.042,00
03	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	51.928.153,00	12.982.039,00	64.910.192,00
03	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	188.736.618,00	47.184.155,00	235.920.773,00
03	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	20.073.853,00	5.018.464,00	25.092.317,00

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Θεματικός στόχος	Στήριξη της Ένωσης	Εθνική συμμετοχή	Συνολική χρηματοδότηση
03	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	38.222.128,00	9.555.532,00	47.777.660,00
03	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	28.826.964,00	7.206.741,00	36.033.705,00
03	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	10.104.565,00	2.526.142,00	12.630.707,00
03	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	36.725.772,00	9.181.443,00	45.907.215,00
03	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	30.174.922,00	7.543.731,00	37.718.653,00
03	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	57.455.323,00	14.363.831,00	71.819.154,00
03	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	43.332.558,00	10.833.140,00	54.165.698,00
03	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	15.189.134,00	3.797.284,00	18.986.418,00
03	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	55.206.006,00	13.801.502,00	69.007.508,00
03Σ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	2.737.343,00	2.737.343,00	5.474.686,00
03Σ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	5.212.108,00	5.212.108,00	10.424.216,00
03Σ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	3.930.950,00	3.930.950,00	7.861.900,00

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Θεματικός στόχος	Στήριξη της Ένωσης	Εθνική συμμετοχή	Συνολική χρηματοδότηση
03Σ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	1.377.893,00	1.377.893,00	2.755.786,00
03Σ	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	5.008.058,00	5.008.058,00	10.016.116,00
03Σ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	3.352.768,00	3.352.768,00	6.705.536,00
03Σ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	6.383.923,00	6.383.923,00	12.767.846,00
03Σ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	4.814.728,00	4.814.728,00	9.629.456,00
03Σ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	1.687.681,00	1.687.681,00	3.375.362,00
03Σ	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	6.134.000,00	6.134.000,00	12.268.000,00
Σύνολο				**3.579.267.017,00**	**999.365.014,00**	**4.578.632.031,00**

Πίνακας 19: Ενδεικτικό ποσό της στήριξης που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για τους στόχους που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή

Άξονας προτεραιότητας	Ενδεικτικό ποσό της στήριξης που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για τους στόχους που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής ενίσχυσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα (%)
01	151.390.068,80	4,15%
01Σ	6.009.929,00	0,16%

Άξονας προτεραιότητας	Ενδεικτικό ποσό της στήριξης που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για τους στόχους που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής ενίσχυσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα (%)
03	253.688.677,60	6,96%
03Σ	10.071.011,00	0,28%
Σύνολο	**421.159.686,40**	**11,55%**

4. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΔΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Περιγραφή της ολοκληρωμένης προσέγγισης στην εδαφική ανάπτυξη λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο και τους στόχους του επιχειρησιακού προγράμματος όσον αφορά τη συμφωνία εταιρικής σχέσης και παρουσίαση του τρόπου με τον οποίο το επιχειρησιακό πρόγραμμα συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του επιχειρησιακού προγράμματος και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων

Βλ. παράγραφο 4.2: Ολοκληρωμένες δράσεις για βιώσιμη αστική ανάπτυξη.

4.1 Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ) (κατά περίπτωση)

Η προσέγγιση στη χρήση μέσων τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων και οι αρχές για τον καθορισμό των περιοχών στις οποίες θα εφαρμοσθεί·

Δεν απαιτείται για το ΕΠΑνΕΚ.

4.2 Ολοκληρωμένες δράσεις για βιώσιμη αστική ανάπτυξη (κατά περίπτωση)

Κατά περίπτωση, το ενδεικτικό ποσό της στήριξης μέσω του ΕΤΠΑ για ολοκληρωμένες δράσεις για βιώσιμη αστική ανάπτυξη που θα υλοποιηθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 και η ενδεικτική κατανομή της στήριξης μέσω του ΕΚΤ για ολοκληρωμένες δράσεις.

Το **ΕΠΑνΕΚ** θα στηρίξει σχέδια Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) των Περιφερειών μέσω του ΕΤΠΑ, τα οποία θα υλοποιηθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 και τα οποία θα αφορούν σε:

- Αποκατάσταση του οικονομικού ιστού των πόλεων και της λειτουργία τους ως κινητήριες δυνάμεις στην ευρύτερη περιοχή επιρροής
- Αντιστροφή της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής υποβάθμισης ιδίως περιοχών συγκέντρωσης μειονεκτικών κοινωνικών ομάδων, υποβαθμισμένων εμπορικών κέντρων και εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών/βιοτεχνικών/ επαγγελματικών ζωνών,
- Άμεση αντιμετώπιση των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης με αναζωογόνηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ανασυγκρότηση των κοινωνικών υποδομών,
- Προώθηση της σύνδεσης καινοτομίας και επιχειρηματικότητας στο αστικό περιβάλλον,
- Αντιστροφή της αστικής διάχυσης καθώς και
- Ανάκτηση του δημόσιου χώρου

Η επιλογή, έγκριση και χρηματοδότηση των σχεδίων ΒΑΑ θα γίνει με κριτήρια που θα αφορούν στην καταλληλότητα της προτεινόμενης στρατηγικής, στη συμβολή της στην επίτευξη των αποτελεσμάτων του Προγράμματος, στη διαχειριστική επάρκεια, τεχνική ετοιμότητα και ικανότητα των φορέων, καθώς και στη μεγιστοποίηση της μόχλευσης πόρων. Η Διαχειριστική Αρχή καθορίζει, με την κατάλληλη συμμετοχή των Αρχών των Προγραμμάτων που θα συγχρηματοδοτήσουν τα σχέδια Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης και κατόπιν διαβούλευσης με την αρμόδια Αστική Αρχή, το πεδίο εφαρμογής των

καθηκόντων τα οποία πρέπει να αναλάβουν οι Αστικές Αρχές σχετικά με τη διαχείριση των ολοκληρωμένων δράσεων για τα σχέδια ΒΑΑ. Οι Αστικές Αρχές αναλαμβάνουν την ευθύνη της τελικής αξιολόγησης και επιλογής των σχετικών έργων, ενώ η Διαχειριστική Αρχή μπορεί να διατηρεί το δικαίωμα του τελικού ελέγχου της επιλεξιμότητας των πράξεων πριν από την έγκριση. Υπό τη ευθύνη της Διαχειριστικής Αρχής, θα τηρείται χρηματοδοτικός πίνακας διακριτός κατά ΕΔΕΤ.

Πίνακας 20: Ολοκληρωμένες δράσεις για βιώσιμη αστική ανάπτυξη – ενδεικτικά ποσά στήριξης μέσω ΕΤΠΑ και ΕΚΤ

Ταμείο	Στήριξη μέσω ΕΤΠΑ και ΕΚΤ (ενδεικτικά) (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής ενίσχυσης του ταμείου για το πρόγραμμα
Σύνολο ΕΚΤ	0,00	0,00%
Σύνολο ΕΤΠΑ	25.000.000,00	0,84%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΠΑ + ΕΚΤ	**25.000.000,00**	**0,69%**

4.3 Ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις (ΟΧΕ) (κατά περίπτωση)

Η προσέγγιση στη χρήση των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων (ΟΧΕ) (όπως ορίζεται στο άρθρο 36 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013) εκτός των περιπτώσεων που καλύπτονται από το σημείο 4.2 και η ενδεικτική χρηματοδοτική ενίσχυσή τους από κάθε άξονα προτεραιότητας.

Δεν απαιτείται για το ΕΠΑνΕΚ.

Πίνακας 21: Ενδεικτική χρηματοδοτική ενίσχυση για τις ΟΧΕ, εκτός της ενίσχυσης που αναφέρεται στο σημείο 4.2 (συνολικό ποσό)

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Ενδεικτική χρηματοδοτική ενίσχυση (στήριξη της Ένωσης) (σε ευρώ)
Σύνολο		**0,00**

4.4 Οι ρυθμίσεις για διαπεριφερειακές και διεθνικές δράσεις, στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος, με δικαιούχους εγκατεστημένους σε τουλάχιστον ένα άλλο κράτος μέλος (κατά περίπτωση)

Στις περιπτώσεις όπου αυτό ενδείκνυται, θα εξετάζεται η δυνατότητα ενθάρρυνσης από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» της συνεργασίας μεταξύ δικαιούχων στην Ελλάδα και δικαιούχων εγκατεστημένων σε ακόμη ένα τουλάχιστον κράτος – μέλος, μέσω διαπεριφερειακών ή διακρατικών δράσεων (βασισμένων στα άρθρα 70(2) και 96(3) (δ) του ΚΓΔ).

4.5 Συμβολή των προγραμματισμένων δράσεων του προγράμματος στην υλοποίηση μακροπεριφερειακών στρατηγικών και στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες με βάση τις ανάγκες της περιοχής του προγράμματος όπως καθορίζονται από το κράτος μέλος (κατά περίπτωση)

(Όταν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες συμμετέχουν σε μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες).

Δεν απαιτείται για το ΕΠΑνΕΚ.

5. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΠΟΥ ΠΛΗΤΤΟΝΤΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΤΗ ΦΤΩΧΕΙΑ Ή ΣΤΟΧΕΥΟΜΕΝΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΚΙΝΔΥΝΟ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ Ή ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)

5.1 Γεωγραφικές περιοχές που πλήττονται περισσότερο από τη φτώχεια/στοχευόμενες ομάδες που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού αποκλεισμού

Οι άνθρωποι που ζουν σε συνθήκες φτώχειας τείνουν να είναι συγκεντρωμένοι σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές. Η συγκέντρωση ατόμων με χαμηλά εισοδήματα σε μια περιοχή επιβαρύνει επιπρόσθετα την εκάστοτε φτωχή οικογένεια λόγω του ευρύτερου δυσμενούς περιβάλλοντος και των μειωμένων ευκαιριών εκπαίδευσης, απασχόλησης/ αυταπασχόλησης, πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και εν γένει κοινωνικής ένταξης. Η υλοποίηση παρεμβάσεων ολοκληρωμένου χαρακτήρα στοχεύει στην αντιμετώπιση όσο το δυνατόν, μεγαλύτερου μέρους των οικείων προβλημάτων, όπως τα υψηλά ποσοστά ανεργίας, η σχολική διαρροή, η περιορισμένη επιχειρηματική δραστηριότητα και η αυξανόμενη (άνω του εθνικού μ.ο.) γήρανση του πληθυσμού τους. Οι περιοχές αυτές είτε είναι α) υποβαθμισμένες αστικές περιοχές, β) απομονωμένες περιοχές (νησιωτικές ή ηπειρωτικές), γ) αραιοκατοικημένες και δ) περιοχές που χαρακτηρίζονται από φτώχεια μακράς διάρκειας ή/και περιοχές με αυξημένη συγκέντρωση ευπαθών και ευάλωτων κοινωνικά ομάδων (πχ ROMA).

Ο ακριβής προσδιορισμός των περιοχών/ θυλάκων φτώχειας και των διαφοροποιήσεων μεταξύ φτώχειας και ακραίας φτώχειας (εξαθλίωσης) πρόκειται να επιτευχθεί μέσω της αξιοποίησης, τόσο υφιστάμενων διοικητικών δεδομένων και στοιχείων, όσο και από την επιτόπια διερεύνηση και αποτύπωση της κατάστασης σε επίπεδο ΟΤΑ, με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου. Με την ίδια μεθοδολογία θα γίνει εφικτός και ο προσδιορισμός των ομάδων στόχου με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, καθώς και η προσαρμογή των κατάλληλων στρατηγικών παρέμβασης. Επιπρόσθετα, με την υποστήριξη της έρευνας της EU-SILC που διενεργεί η ΕΛΣΤΑΤ, θα διευρυνθεί το αντίστοιχο δείγμα της, έτσι ώστε μετά το 2015, να υπάρχουν αξιόπιστα στοιχεία, όσον αφορά τη λεπτομερή (ποσοτικά και ποιοτικά) στατιστική αποτύπωση του φαινομένου της φτώχειας και για τις δεκατρείς (13) περιφέρειες της χώρας. Με την πρόοδο της εξειδίκευσης των περιοχών αυτών, αλλά και των ομάδων στόχου, όπως επίσης με την προσδοκώμενη ολοκλήρωση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας (τέλος 2014) και την συνακόλουθη περιφερειακή εξειδίκευσή του, θα επαναπροσδιοριστεί ανάλογα η σχετική συμβολή του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Σημειώνεται ωστόσο ότι, βάσει των μέχρι σήμερα εκτιμήσεων, θύλακες με χαρακτηριστικά αυξανόμενης ανεργίας αλλά και έντονη συγκέντρωση ομάδων πληθυσμού με υψηλό κίνδυνο αποκλεισμού (όπως άστεγοι, μετανάστες κλπ) εντοπίζονται κυρίως στα αστικά κέντρα.

5.2 Στρατηγική για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται περισσότερο από τη φτώχεια/ των στοχευόμενων ομάδων που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού αποκλεισμού και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, συμβολή στην ολοκληρωμένη προσέγγιση που ορίζεται στη συμφωνία εταιρικής σχέσης

Για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών υποβαθμισμένων ή και απομακρυσμένων περιοχών έχει ήδη δρομολογηθεί η εκπόνηση στρατηγικής κοινωνικής ένταξης η οποία θα περιλαμβάνει α) την χαρτογράφηση των περιοχών και την αναγνώριση των διαφορετικών επιπέδων στέρησης, β) τη διαβούλευση με τους «βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς" για να προσδιοριστούν οι προτεραιότητες και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι υποβαθμισμένες συνοικίες και (γ) την επικαιροποίηση των τοπικών υπηρεσιών, των διαθέσιμων πόρων και γενικότερα του περιβάλλοντος των τοπικών κοινοτήτων / κοινωνιών.

Η ανάγκη για καλύτερη πληροφόρηση σε τοπική κλίμακα γεωγραφικής περιοχής αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο ως ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση της φτώχειας, της στέρησης και του κοινωνικού αποκλεισμού. Λεπτομερή στοιχεία σε επίπεδο περιοχής βοηθούν στον εντοπισμό του φαινομένου της φτώχειας σε αγροτικές περιοχές όπου η φτώχεια είναι συχνά «κρυφή» ή και σε περιοχές όπου η φτώχεια είναι διεσπαρμένη, και η στέρηση συχνά εκδηλώνεται με διάφορους και όχι πάντα εμφανείς τρόπους.

Επιπρόσθετα, οι έρευνες που εστιάζουν στο τοπικό επίπεδο προκειμένου να καταρτίσουν «τοπικά προφίλ της φτώχειας», μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη των στρατηγικών καταπολέμησης της φτώχειας και να «καλύψουν» τα κενά στις υπάρχουσες εθνικές πηγές δεδομένων.

Για το λόγο αυτό η υπό εκπόνηση Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης και η ολοκλήρωση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας που αναμένεται στο τέλος 2014 θα εξειδικεύεται σε Περιφερειακά Στρατηγικά Σχέδια Κοινωνικής Ένταξης, τα οποία με τη σειρά τους θα βασίζονται σε Τοπικά Σχέδια Κοινωνικής Ένταξης.

Η ολοκλήρωση των διαδικασιών αυτών θα διασφαλίσει την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου πλέγματος παρεμβάσεων, μέσω των οποίων θα προωθείται η κοινωνική ένταξη και η καταπολέμηση της φτώχειας των ευάλωτων και των ειδικών ομάδων πληθυσμού. Ως συνεκτικές πολιτικές ενεργού ένταξης θα ανταποκρίνονται σε μία πολυτομεακή προσέγγιση και θα στοχεύουν στην ενίσχυση των δυνατοτήτων πρόσβασης σε κοινωνικού χαρακτήρα υπηρεσίες, σε υπηρεσίες εκπαίδευσης και υγείας και προώθησης στην απασχόληση και ιδιαίτερα στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας / επιχειρηματικότητας/ καινοτομίας.

Οι συγχρηματοδοτούμενες ενέργειες θα βασίζονται στα αποτελέσματα της προαναφερόμενης χαρτογράφησης των περιοχών και των προτεραιοτήτων της στρατηγικής για τη φτώχεια.

Πίνακας 22: Δράσεις για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται περισσότερο από τη φτώχεια/ των στοχευόμενων ομάδων που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού αποκλεισμού

Στοχευόμενη ομάδα/γεωγραφική περιοχή	Βασικότερα είδη δράσεων που προβλέπονται στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης προσέγγισης	Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Επενδυτική προτεραιότητα
Περιφέρεια Αττικής	Ενδεχόμενες δράσεις θα εξειδικευτούν μετά την ολοκλήρωση του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού για τη φτώχεια	02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
Το σύνολο των Λιγότερο Αναπτυγμένων Περιφερειών	Ενδεχόμενες δράσεις θα εξειδικευτούν μετά την ολοκλήρωση του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού για τη φτώχεια	02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
Το σύνολο των Περιφερειών σε Μετάβαση πλην Στερεάς Ελλάδας	Ενδεχόμενες δράσεις θα εξειδικευτούν μετά την ολοκλήρωση του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού για τη φτώχεια	02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις	ΕΚΤ	Μετάβαση	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	Ενδεχόμενες δράσεις θα εξειδικευτούν μετά την ολοκλήρωση του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού για τη φτώχεια.	02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

Στοχευόμενη ομάδα/γεωγραφική περιοχή	Βασικότερα είδη δράσεων που προβλέπονται στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης προσέγγισης	Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Επενδυτική προτεραιότητα
		απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)			
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	Ενδεχόμενες δράσεις θα εξειδικευτούν μετά την ολοκλήρωση του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού για τη φτώχεια.	02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΚΤ	Μετάβαση	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

6. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΠΟΥ ΠΛΗΤΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΣΟΒΑΡΑ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΑ ΦΥΣΙΚΑ Ή ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)

Δεν απαιτείται για το ΕΠΑνΕΚ.

7. ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

7.1 Αρμόδιες αρχές και φορείς

Πίνακας 23: Αρμόδιες αρχές και φορείς

Αρχή/φορέας	Όνομα αρχής/φορέα και τμήματος ή μονάδας	Επικεφαλής της αρχής/του φορέα (θέση)
Διαχειριστική αρχή	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας / Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ "Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα"	Προϊστάμενος ΕΥΔ ΕΠΑΕ
Αρχή πιστοποίησης	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας / Αρχή Πιστοποίησης	Προϊστάμενος Ειδικής Υπηρεσίας Αρχή Πληρωμής
Αρχή ελέγχου	Υπουργείο Οικονομικών / Αρχή Ελέγχου	Πρόεδρος Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)
Φορέας στον οποίο η Επιτροπή θα καταβάλει τις πληρωμές	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας / Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πληρωμής	Προϊστάμενος Ειδικής Υπηρεσίας Αρχή Πληρωμής

7.2 Συμμετοχή σχετικών εταίρων

7.2.1 Τα μέτρα που λαμβάνονται για τη συμμετοχή των σχετικών εταίρων στην εκπόνηση του επιχειρησιακού προγράμματος και ο ρόλος των εταίρων στην υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος

Αρμόδια αρχή για το συντονισμό της προετοιμασίας του ΕΠΑνΕΚ είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων-ΕΣΠΑ-Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα).

Η διαδικασία της προετοιμασίας διέπεται από τις βασικές αρχές που τέθηκαν από την 3η Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων-ΕΣΠΑ, εκ των οποίων σημαντική αρχή αποτελεί η εταιρική σχέση και η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση (Άρθρο 5 του Γενικού Κανονισμού), καθώς και οι διαδικασίες της «Έξυπνης Εξειδίκευσης» ως προς τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων κατά τον σχεδιασμό. Η διάταξη αυτή του Γενικού Κανονισμού απαιτεί τη θέσπιση μιας σύμβασης εταιρικής σχέσης με βασικούς παίκτες, όπως, μεταξύ άλλων οι περιφερειακές και τοπικές δημόσιες αρχές, οι οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι και οι φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών εταίρων, των μη-κυβερνητικών οργανώσεων και των φορέων που προωθούν την ισότητα και καταπολεμούν τις διακρίσεις.

Η προσέγγιση αυτή διασφαλίζει ότι η εξειδίκευση που έχουν οι διαφορετικοί εταίροι στους δικούς τους τομείς δραστηριοτήτων αξιοποιείται αποτελεσματικά και διασφαλίζεται η πιο αποτελεσματική χρήση των πόρων της ΕΕ, προωθώντας την πολιτική συνοχής. Στο πλαίσιο αυτό, η διαδικασία της εκπόνησης του ΕΠΑνΕΚ περιλαμβάνει τη διαβούλευση με αρμόδια Υπουργεία και Περιφέρειες, εποπτευόμενους φορείς Υπουργείων και Περιφερειών (ΝΠΙΔ, ΝΠΔΔ), ΜΚΟ, τοπικούς αναπτυξιακούς φορείς, περιβαλλοντικούς φορείς, κοινωνικούς εταίρους, εκπαιδευτικά ιδρύματα, εκπροσώπους του επιχειρηματικού τομέα, συνδέσμους-ενώσεις φορέων, ερευνητικούς φορείς κλπ. Η διαδικασία της κατάρτισης του ΕΠ πραγματοποιήθηκε επί τη βάση δύο διαστάσεων και της συγκρότησης της αντίστοιχης εταιρικής σχέσης:

- Τομεακή διάσταση
- Εθνική και περιφερειακή διάσταση με εστίαση στην έξυπνη εξειδίκευση

1. Τομεακή Διάσταση

Η οργανωτική δομή για το σχεδιασμό του ΕΠΑνΕΚ, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, προβλέπει την σύσταση Τομεακών Ομάδων Σχεδιασμού παράλληλα και σε συνεργασία με τις Πλατφόρμες Καινοτομίας της διαδικασίας της Έξυπνης Εξειδίκευσης. Οι Τομεακές Ομάδες Σχεδιασμού συστάθηκαν βάσει των επιλεγμένων τομέων προτεραιότητας της χώρας ως ακολούθως:

1. Αγροδιατροφή/ Βιομηχανία τροφίμων
2. Ενέργεια
3. Περιβάλλον
4. Μεταφορές/ Logistics
5. Υλικά – Κατασκευές
6. Τουρισμός
7. Υγεία και Φάρμακα
8. Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες
9. Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Ο ρόλος των Τομεακών Ομάδων Σχεδιασμού είναι η συν-διαμόρφωση, με τους κοινωνικούς εταίρους και όλους τους σχετικούς εμπλεκόμενους φορείς, της αναπτυξιακής στρατηγικής στους τομείς αρμοδιότητας τους (Τομεακά Σχέδια Ανάπτυξης) στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020. Στις Τομεακές Ομάδες Σχεδιασμού μετέχουν στελέχη του αρμόδιου για τον εκάστοτε τομέα Υπουργείου, στελέχη από συναρμόδια Υπουργεία και εμπλεκόμενους δημόσιους φορείς, στελέχη επαγγελματικών συλλόγων και συλλογικών φορέων, εκπρόσωποι από το επιχειρηματικό περιβάλλον καθώς και επιστήμονες, εμπειρογνώμονες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Ενδεικτικά, ανά Τομεακή Ομάδα Σχεδιασμού συμμετέχουν οι ακόλουθοι εταίροι (ο αναλυτικός κατάλογος με τους εταίρους παρατίθεται στο παράρτημα):

1. **Αγροδιατροφή/ Βιομηχανία τροφίμων:** Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, Σύνδεσμος Ελλήνων Κτηνοτρόφων (ΣΕΚ), Πανελλήνια Ένωση Μικρομεσαίων Ιχθυοκαλλιεργητών, Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (ΣΕΒΤ), Σύνδεσμος Ελληνικού Οίνου (ΣΕΟ), Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ), κ.α
2. **Ενέργεια:** Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ), Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ), ΕΒΗΕ, Ελληνικός

Σύνδεσμος Βιοαερίου (ΕΛ.ΣΥ.Β), Σύνδεσμος Βιοκαυσίμων και Βιομάζας (ΣΒΙΒΕ), Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ), Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) κ.α

3. **Περιβάλλον:** ΥΠΑΑΝ – Γενική Διεύθυνση Βιομηχανίας, Γενική Γραμματεία ΣΔΙΤ, Υπουργείο Παιδείας (Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας), Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), Σύνδεσμος Ελληνικών βιομηχανιών Ανακύκλωσης (ΣΕΒΙΑΝ), ΥΠΕΚΑ – ΕΚΠΑΑ, WWF κ.α
4. **Μεταφορές/ Logistics:** Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Διεθνούς Διαμεταφοράς και Επιχειρήσεων Logistics Ελλάδος, Τραινοσέ, Πανελλήνιο Συνδικάτο Χερσαίων Εμπορευματικών Μεταφορών, Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) κ.α
5. **Υλικά – Κατασκευές**: Σύνδεσμος Ελλήνων Κατασκευαστών Αλουμινίου (ΣΕΚΑ), Σύνδεσμος Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών, Τιτάνας, Σύνδεσμος Ανώνυμων Τεχνικών Εταιριών (ΣΑΤΕ), S&B, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) κ.α
6. **Τουρισμός:** Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), Ινστιτούτο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΙΝΣΕΤΕ), Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΞΕΕ), Υπουργείο Τουρισμού, McKinsey, Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) κ.α
7. **Υγεία:** Κέντρο Μελετών Υπηρεσιών Υγείας, HealthCare Cybernetics, Σύνδεσμος Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ), Πανελλήνια Ένωση Φαρμακοβιομηχανίας (ΠΕΦ), Πανελλήνια Ένωση Ιδιωτικών Κλινικών, Apivita κ.α
8. **Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες:** Υπουργείο Πολιτισμού, Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (ΥΠΑΝΑΝ), Σύνδεσμος Ελλήνων Βιομηχάνων (ΣΕΒ), ΣΚΕΕ/ΕΛΣΕΒΒΥΕ, Corallia Hellenic Technology clusters initiative, Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου, Ένωση ελληνικού βιβλίου, Ινστιτ. Φυτ. Παραγωγής Β. Ελλάδος ΕΛΓΟ-Δήμητρα, Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) κ.α
9. **Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ):** Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ), Ένωση Εταιρειών Κινητής Τηλεφωνίας (ΕΕΚΤ), Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΣΕΠΕ), Σύμβουλος ΕΠ Ψηφιακή Σύγκλιση, Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής Βορείου Ελλάδος (ΣΕΠΒΕ), Σύνδεσμος Εταιρειών Κινητών Εφαρμογών Ελλάδας (ΣΕΚΕΕ)

Η διαβούλευση με τους εταίρους που συμμετείχαν στις Τομεακές Ομάδες ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2012 και ολοκληρώθηκε τον Μάιο του 2014, μέσω της διενέργειας πολυάριθμων συναντήσεων με σκοπό την αναγνώριση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει ο κάθε τομέας και τη διερεύνηση των δυνατοτήτων ανάπτυξης τους. Επιπρόσθετα, για τη διασφάλιση της πολυεπίπεδης συμμετοχής τόσο κάθετα – μεταξύ των περιφερειακών και τοπικών αρχών και της εθνικής κυβέρνησης όσο και οριζόντια – μεταξύ αυτών των διαφορετικών επιπέδων, οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) πραγματοποιήθηκε ημερίδα δημόσιας διαβούλευσης για το πρόγραμμα στις 3/4/2014, με διενέργεια συνεδριάσεων ανά τομέα προτεραιότητας. Παράλληλα, η κεντρική στρατηγική του προγράμματος και τα επί μέρους αποτελέσματα των εργασιών των Τομεακών Ομάδων Σχεδιασμού, όπως είχαν ως τότε διαμορφωθεί τέθηκαν και σε δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση από τις 3/4/2014 έως τις 22/4/2014.

Στις 8/4/2014 διενεργήθηκε τεχνική συνάντηση εργασίας της ΕΥΔ ΕΠΑΕ, αρμόδιας υπηρεσίας για την εκπόνηση του ΕΠΑνΕΚ με τους εκπροσώπους των περιφερειών, για την κατάρτιση των ΠΕΠ 2014-2020 και με τη συμμετοχή των συντονιστών των Τομεακών Ομάδων Σχεδιασμού, με σκοπό την αναγνώριση των συνεργειών και της συμπληρωματικότητας των ΠΕΠ με το ΕΠΑνΕΚ, σε συνέργεια με τις ανάγκες και τους στόχους των Περιφερειών της χώρας. Μετά την κατάρτιση του πρώτου σχεδίου του ΕΠΑνΕΚ, επαναλήφθηκαν αντίστοιχες τεχνικές συναντήσεις στις 3-4/7/2014 και 8/7/2014 με στόχο την ευθυγράμμιση του ΕΠΑνΕΚ με τα ΠΕΠ.

Τα αποτελέσματα όλων των ανωτέρω διαβουλεύσεων με τους εμπλεκόμενους φορείς και κοινωνικούς εταίρους που συμμετείχαν στην κάθε Τομεακή Ομάδα, αυτών που κατέθεσαν την άποψη τους ηλεκτρονικά καθώς και των εταίρων από την περιφέρεια εξειδικεύτηκαν στην στρατηγική ανάπτυξης του κάθε Τομέα και συγκεκριμένα σε ειδικούς στόχους, κατηγορίες παρεμβάσεων και δράσεις αλλά και προτεινόμενους προϋπολογισμούς. Οι στρατηγικές κατευθύνσεις κάθε Τομεακού Σχεδίου ενσωματώνουν ως επί το πλείστον τις συστάσεις όλων των εμπλεκομένων φορέων και κοινωνικών εταίρων.

2. Εθνική και περιφερειακή διάσταση με εστίαση στην έξυπνη εξειδίκευση

Για τους τομείς/κλάδους που έχουν αναδειχτεί ως τομείς προτεραιότητας η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας προχώρησε στην περαιτέρω εξειδίκευσή τους μέσω δομημένης διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους φορείς. Η στρατηγική της Έξυπνης Εξειδίκευσης διαμορφώθηκε παράλληλα σε εθνικό και σε περιφερειακό επίπεδο μέσα από διαδικασίες αλληλεπίδρασης τους.

Στο **εθνικό επίπεδο**, η ακολουθούμενη διαδικασία εστίασε:

- Στον εντοπισμό εστιασμένων θεματικών τομέων ή κλάδων με κριτήρια την **επίδραση στην οικονομία** (πολλαπλασιαστές), τη **βιωσιμότητα,** την **εξαγωγική δυναμική**, την **καινοτομία** αλλά και την υφιστάμενη **επιστημονική εξειδίκευση** του ερευνητικού δυναμικού της χώρας.
- **Στην περαιτέρω εξειδίκευση** των παραπάνω τομέων ή κλάδων και τον εντοπισμό, με την συμμετοχή των επιχειρήσεων και της ερευνητικής κοινότητας, δραστηριοτήτων οι οποίες, αξιοποιώντας την Έρευνα, Τεχνολογία και Καινοτομία, μπορούν να προκαλέσουν διαρθρωτικές αλλαγές στις επιχειρήσεις του τομέα (π.χ. εκσυγχρονισμό, διαφοροποίηση, μετάβαση κλπ) αλλά και άλλους τους συσχετιζόμενους τομείς.
- **Στην ανάδειξη των κρίσιμων ερευνητικών πεδίων/τεχνολογιών** (και των κατάλληλων εργαλείων πολιτικής), που πρέπει να περιληφθούν στην στρατηγική Ε&Τ&Κ, λαμβάνοντας υπόψη και τις περιφερειακές στρατηγικές που διαμορφώνονται από τις Περιφέρειες.
- Στην ανάδειξη των **συνεργειών μεταξύ των τομέων εξειδίκευσης** με στόχο να επιτευχθεί μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία από τις παρεμβάσεις.

Οι πλατφόρμες καινοτομίας που αναπτύχθηκαν, αποτελούν βασικούς πυρήνες της διαβούλευσης σε εθνικό επίπεδο, συγκεντρώνοντας εκπροσώπους από τις επιχειρήσεις του κλάδου ή του τομέα, τα ερευνητικά κέντρα, τα Πανεπιστήμια, τα Υπουργεία και τις Περιφέρειες, συμβάλλοντας στη συνεχή διαδικασία εντοπισμού των κρίσιμων δραστηριοτήτων που θα πρέπει να εστιασθεί η ερευνητική και τεχνολογική προσπάθεια στη νέα προγραμματική περίοδο μέσα από τη διαμόρφωση της Εθνικής Στρατηγικής

Έξυπνης Εξειδίκευσης, λαμβάνοντας υπόψη κατά ισοδύναμο τρόπο τις Περιφερειακές Στρατηγικές Έξυπνης Εξειδίκευσης που διαμορφώθηκαν παράλληλα από τις Περιφέρειες.

Σε περιφερειακό επίπεδο, οι Περιφέρειες και οι τοπικές κοινωνίες της χώρας, κλήθηκαν να αναγνωρίσουν και να αξιοποιήσουν τα ανταγωνιστικά τους πλεονεκτήματα, να υποστηρίξουν την καινοτομία και να επικεντρώσουν τις επενδύσεις, ώστε με τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών σε όλα τα στάδια (διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης) να επιτευχθεί ο επιδιωκόμενος μετασχηματισμός της τοπικής οικονομίας, συμβάλλοντας στον εντοπισμό των κρίσιμων δραστηριοτήτων που θα πρέπει να εστιασθεί η ερευνητική και τεχνολογική προσπάθεια στη νέα προγραμματική περίοδο και στη διαμόρφωση της Εθνικής Στρατηγικής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας (**ΕΣΕΤΑΚ**) 2015-2021 (εθνική στρατηγική RIS3 λαμβάνοντας υπόψη και τις περιφερειακές στρατηγικές RIS3 που διαμορφώνονται παράλληλα από τις Περιφέρειες). Όσον αφορά θέματα ερευνητικών υποδομών, έχει καταρτιστεί Οδικός Χάρτης, ο οποίος έχει κατατεθεί προς διαβούλευση, και θα ολοκληρωθεί τον Ιανουάριο του 2015.

Η συγκρότηση της εταιρικής σχέσης που λειτούργησε κυρίως μέσω των Τομεακών Ομάδων Σχεδιασμού καθώς και των πλατφορμών καινοτομίας της ΓΓΕΤ στο πλαίσιο της κατάρτισης της ΕΣΕΤΑΚ διασφάλισε τη συλλογική πληροφοριακή τροφοδότηση για την κατάρτιση του επιχειρησιακού προγράμματος μέσω της σύνθεσης όλων των αποτελεσμάτων των διαβουλεύσεων που πραγματοποιήθηκαν. Κατά τη φάση εφαρμογής του προγράμματος η ευρεία αυτή διαβούλευση θα λάβει μόνιμη μορφή.

Στη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020, οι κοινωνικοί εταίροι θα έχουν αυξημένες ευθύνες για την εκπόνηση και υλοποίηση δράσεων του ΕΠ με στόχο την προώθηση του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος της χώρας. Ειδικότερα οι κοινωνικοί εταίροι θα κληθούν από τη ΔΑ του Προγράμματος να αναλάβουν-όταν κρίνεται απαραίτητο για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή της χαραχθείσας στρατηγικής- την εκπόνηση προτάσεων και την υλοποίηση δράσεων με κύρια χαρακτηριστικά την ανάπτυξη του κοινωνικού διαλόγου σε όλα τα επίπεδα, την προώθηση πολιτικών για σημαντικά οικονομικά και κοινωνικά θέματα συστημικού χαρακτήρα καθώς και την προώθηση των συνεργασιών και των δικτυώσεων οικονομικών και κοινωνικών φορέων.

3. Εθνική Στρατηγική για την Ψηφιακή Ανάπτυξη

Κατά τη λειτουργία της Τομεακής Ομάδας για τις ΤΠΕ, ολοκληρώνονταν οι εργασίες διαβούλευσης της κατάρτισης της Εθνικής Στρατηγικής για τη Ψηφιακή Ανάπτυξη (αιρεσιμότητα ΘΣ2), οπότε και εναρμόνιστηκε ο σχεδιασμός ώστε να συνάδει και να υλοποιεί τους τομείς παρέμβασης της Στρατηγικής που αφορούν την ανάπτυξη υγιούς επιχειρηματικότητας με άξονα τις ΤΠΕ.

4. Ρόλος της επιτροπής παρακολούθησης

Κορυφαίο όργανο για τη συμμετοχή των εταίρων στην υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του ΕΠ είναι η Επιτροπή Παρακολούθησης, για τη λειτουργία της οποίας λαμβάνονται μέτρα πιο ουσιαστικής και αποτελεσματικής λειτουργίας της. Πέραν των τυπικών μέτρων ενίσχυσης του επιχειρησιακού της χαρακτήρα, όπως η αντιπροσωπευτική σύνθεσή της, πρόκειται να ληφθούν και άλλα μέτρα άμεσης επικοινωνίας και ενημέρωσης των μελών της, με αναμενόμενο αποτέλεσμα την μεγαλύτερη κινητοποίησή τους.

Τέτοια μέτρα είναι ενδεικτικά η διαδικτυακή επικοινωνία των μελών της μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής «Δίαυλος», όπου είναι δυνατή η επικοινωνία των μελών ανά πάσα στιγμή, η υποβολή ερωτημάτων και παρατηρήσεων, καθώς και η εξατομικευμένη ενημέρωση μέσω email για κάθε νέα ανάρτηση. Τα μέλη της ΕπΠα θα έχουν τη δυνατότητα να θέτουν ερωτήματα και να λαμβάνουν απαντήσεις για ειδικότερα ζητήματα, όπως το πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος, την αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων, την αξιόπιστη εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής των πράξεων, την πορεία σύνταξης των ετήσιων και τελικής έκθεσης εφαρμογής, την αξιολόγηση του προγράμματος, την εφαρμογή των αρχών της προσβασιμότητας κλπ. Με τα μέτρα αυτά αυξάνεται η διαφάνεια της εφαρμογής του ΕΠ και η παραγωγική συμμετοχή των μελών της ΕπΠα σ' αυτό, με αναμενόμενη άμεση θετική επίπτωση στην αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων και στην επίτευξη των τεθέντων στόχων.

7.2.2 Συνολικές επιχορηγήσεις (για το ΕΚΤ, κατά περίπτωση)

Η συμμετοχή των εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αρ.1303/2013 στην υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος μπορεί να λάβει τη μορφή των συνολικών επιχορηγήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 1304/2013. Η διαχειριστική αρχή μπορεί να αναθέσει τη διαχείριση μέρους του επιχειρησιακού προγράμματος σε έναν εταίρο ως ενδιάμεσο φορέα, μέσω γραπτής συμφωνίας μεταξύ του ενδιάμεσου φορέα και του κράτους μέλους ή της διαχειριστικής αρχής.

Οι οργανώσεις των κοινωνικών εταίρων, και ιδίως αυτών που υπογράφουν την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΓΣΕΕ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ, ΣΕΒ, ΣΕΤΕ), αποτελούν εταίρους, κατά το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, του Εταιρικού Συμφώνου και του ΕΠΑνΕΚ και η ενεργός συμμετοχή τους στην αναπτυξιακή διακυβέρνηση είναι προϋπόθεση για την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η χώρα.

Η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, στην υλοποίηση δράσεων που στηρίζονται από το ΕΚΤ, όταν κρίνεται απαραίτητο από την ΕΥΔ του Επιχειρησιακού Προγράμματος, θα αφορά**: (κατά περίπτωση, <u>ενδεικτικά και όχι περιοριστικά</u>)** α) στην προώθηση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στις οικονομικές και τεχνολογικές αλλαγές, β) στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής και γ) στην ενίσχυση της θεσμικής τους ικανότητας, της ποιότητας του κοινωνικού διαλόγου και της δικτύωσής τους με διεθνείς οργανισμούς.

Ειδική μέριμνα θα υπάρξει ώστε οι κοινωνικοί εταίροι, που αναλαμβάνουν να διαχειρίζονται τις οικείες παρεμβάσεις του Ε.Π., να διαθέτουν την αναγκαία επιχειρησιακή ικανότητα (καταλληλότητα της οργανωτικής τους δομής / ποσοτική και ποιοτική επάρκεια της στελέχωσης και της διοίκησής τους / μηχανισμοί εξασφάλισης διαφάνειας).

7.2.3 Διάθεση ποσού για την ανάπτυξη ικανοτήτων (για το ΕΚΤ, κατά περίπτωση)

Δεν απαιτείται.

8. ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ, ΤΟΥ ΕΓΤΑΑ, ΤΟΥ ΕΤΘΑ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΤΕπ

Οι μηχανισμοί που διασφαλίζουν τον συντονισμό μεταξύ των Ταμείων, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) και άλλων ενωσιακών και εθνικών χρηματοδοτικών μέσων, καθώς και με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές διατάξεις που προβλέπονται στο κοινό στρατηγικό πλαίσιο.

8.1 Γενικές λειτουργίες συντονισμού

Για την επίτευξη αποτελεσματικού συντονισμού των ΕΔΕΤ, όπως περιγράφεται στο νόμο για το ΕΣΠΑ,θα συνεχίσει και στην περίοδο 2014-2020 να λειτουργεί στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων–ΕΣΠΑ του Υπ. Αν.Αν., Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ), με αρμοδιότητα μεταξύ άλλων το συντονισμό του προγραμματισμού και της εφαρμογής των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 και την υποστήριξη των ΔΑ.

Η ΕΑΣ θα συντονίζει την εφαρμογή των ΕΠ ως προς τις συνέργειες μεταξύ των ΕΔΕΤ και ως προς τη συμβατότητά τους με τις εθνικές και ευρωπαϊκές προτεραιότητες, τη θεματική συγκέντρωση των πόρων για καλύτερα αποτελέσματα, τον ενιαίο σχεδιασμό και παρακολούθηση του ΣΔΕ, την ενημέρωση σχετικά με το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο, την κάλυψη των αιρεσιμοτήτων καθώς και τη λειτουργία του ΟΠΣ.

Με την ένταξη της ΕΥΣΕΚΤ στην ΕΑΣ διασφαλίζεται η αποτελεσματικότερη συνέργεια και συμπληρωματικότητα των πόρων του ΕΚΤ με τα λοιπά ΕΔΕΤ, καθώς και με το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους. Οι αρμοδιότητες της ΕΑΣ, των αρμόδιων υπηρεσιών για τη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΠ, καθώς και των επιτελικών δομών, προσδιορίζονται στο νέο νόμο.

Σε επίπεδο ΕΠ, η ΔΑ κάθε ΕΠ θα διασφαλίσει την συμπληρωματικότητα και τη συνέργεια με τις παρεμβάσεις άλλων ΕΠ, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες ΔΑ, στοχεύοντας στον συγχρονισμό υλοποίησης και στις οικονομίες κλίμακας, στη μη επικάλυψη των χορηγουμένων χρηματοδοτήσεων και την αποφυγή «ανταγωνιστικής» λειτουργίας τους.

8.2 Επιτροπή Παρακολούθησης (Ε.Πα.) του ΕΣΠΑ 2014-2020

Στο πλαίσιο λειτουργίας της, εξασφαλίζεται και ο συντονισμός των ΕΔΕΤ, οι συνέργειες και συμπληρωματικότητες για την επίτευξη των στόχων του ΕΣΠΑ 2014-2020 και των ΕΠ καθώς και των στόχων του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου σε επίπεδο ΕΕ. Η Ε.Πα, η σύνθεση της οποίας είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στον ΚΚΔ για αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση των εταίρων, παρακολουθεί, μεταξύ άλλων, την πρόοδο υλοποίησης των ΕΠ και τα αποτελέσματα της εφαρμογής τους, την πορεία υλοποίησης των εφαρμοζόμενων πολιτικών, την επίτευξη των τεθέντων στόχων, καθώς και την τήρηση των αιρεσιμοτήτων. Επίσης, λαμβάνει αποφάσεις για την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή του ΕΣΠΑ 2014-2020 και των ΕΠ, οι οποίες είναι εκτελεστές από τα όργανα διοίκησης και διαχείρισης των ΕΠ. Η ΕΑΣ έχει την ευθύνη για τη λειτουργία της Ε.Πα. και την εφαρμογή των αποφάσεών της.

8.3 Επιτροπή Παρακολούθησης (Ε.Πα.) του ΕΠ

Για την αποτελεσματική εφαρμογή του ΕΠ και το συντονισμό των εμπλεκόμενων φορέων στον προγραμματισμό, υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση θα συγκροτηθεί Ε.Πα. του ΕΠ, η οποία εξασφαλίζει και το συντονισμό των ΕΔΕΤ, ενώ εξετάζει τις συνέργειες και συμπληρωματικότητες μεταξύ τους. Η Ε.Πα. παρακολουθεί, μεταξύ άλλων, την πρόοδο υλοποίησης του ΕΠ από πλευράς εντάξεων, νομικών δεσμεύσεων, πληρωμών και επίτευξης των τεθέντων στόχων, καθώς και την τήρηση των αιρεσιμοτήτων και λαμβάνει αποφάσεις για την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή του ΕΠ. Η Ε.Πα. συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα τουλάχιστον μια φορά το χρόνο και εκτάκτως αν κρίνεται αναγκαίο, η δε σύνθεσή της θα περιλαμβάνει αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση των κοινωνικών εταίρων. Η αποτελεσματικότητα της Ε.Πα. θα βελτιωθεί με μέτρα όπως η ισχυρότερη τεχνική και επιστημονική υποστήριξή της από τη ΔΑ και η αντιπροσωπευτικότητα στη σύνθεσή της (βλ. 7.2.1). Η ΔΑ έχει την ευθύνη για τη λειτουργία της Ε.Πα. και την εφαρμογή των αποφάσεών της.

Η θέσπιση «στοχευμένων» κριτηρίων επιλογής πράξεων για την επίτευξη των στόχων του ΕΠ, θα αποτελέσει ένα επιπλέον εργαλείο για τη συνέργεια των παρεμβάσεων των ΕΔΕΤ, με την επιλογή κατά προτεραιότητα πράξεων το αποτέλεσμα των οποίων συνδέεται με πράξεις από άλλο ΕΠ ή ΕΔΕΤ. Θα εξεταστεί η σκοπιμότητα δημιουργίας υποεπιτροπής υποβοήθησης του έργου της Ε.Πα. για την εφαρμογή ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων, με αντικείμενο τη διατύπωση εισηγήσεων για τη διαμόρφωση κριτηρίων επιλογής των περιοχών παρέμβασης καθώς και συμμετοχής των ΕΔΕΤ.

8.4 Συμπληρωματικότητα και συνέργεια των παρεμβάσεων των ΕΔΕΤ, με Εθνικές πολιτικές, άλλες Κοινοτικές Χρηματοδοτικές και Επενδυτικές Πρωτοβουλίες, και την ΕΤΕπ.

8.4.1 Συντονισμός, συνέργεια, συμπληρωματικότητα των ΕΔΕΤ με εθνικές πολιτικές

Για το συντονισμό των ΕΔΕΤ και των εμπλεκόμενων φορέων η ΔΑ θα συμμετέχει σε επιτροπές ή και δίκτυα που έχουν συγκροτηθεί ή θα συγκροτηθούν από την ΕΑΣ (βλ. 2.1. ΕΣΠΑ), προκειμένου να επιτυγχάνεται ο συντονισμός και η εφαρμογή κοινής εθνικής πολιτικής σε ειδικά θέματα, η εναρμόνιση της εφαρμογής, η διάχυση εμπειρίας και καλών πρακτικών. Η ΔΑ θα μετέχει στις Υποεπιτροπές Ανθρώπινων Πόρων και Αγροτικής Ανάπτυξης-Αλιείας & Θάλασσας της Ε.Πα. του ΕΣΠΑ, το Δίκτυο για την Έξυπνη Εξειδίκευση, το Δίκτυο Αξιολόγησης, το Δίκτυο οριζόντιων θεσμικών θεμάτων, το Δίκτυο για τα χωρικά και το Δίκτυο Πληροφόρησης–Δημοσιότητας.

Σε σχέση με το ΠΑΑ 2014-2020, οι βασικότεροι τομείς που θα διασφαλισθούν η συμπληρωματικότητα και οι συνέργειες αφορούν στα αγροπεριβαλλοντικά μέτρα σε σχέση με το «πρασίνισμα-greening», τους Νέους Γεωργούς, τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις και τα συστήματα γεωργικών συμβουλών. Η πρόβλεψη εκχωρήσεων 30% περίπου των πόρων του ΠΑΑ στις περιφέρειες θα συμβάλει θετικά στην επίτευξη συνεργειών, συμπληρωματικότητας και ολοκληρωμένης προσέγγισης σε περιφερειακό επίπεδο. Ο συντονισμός της συμπληρωματικότητας των **δράσεων μεταξύ των Ταμείων,**

του ΕΓΤΑΑ και του ΕΤΘΑ ασκείται από την ΕΑΣ λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις της Ε. Πα. του ΕΣΠΑ 2014-2020 και της Υποεπιτροπής Αγροτικής Ανάπτυξης-Αλιείας και Θάλασσας στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι των ΔΑ των συναφών ΕΠ. Η Υποεπιτροπή διασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα και το διαχωρισμό των δράσεων και το πλαίσιο εφαρμογής τους, θεματικά και γεωγραφικά. Οι ΔΑ των οικείων ΕΠ τηρούν τις κατευθύνσεις κατά τη διαδικασία επιλογής των πράξεων.

Ο συντονισμός μεταξύ των εθνικών και περιφερειακών **πολιτικών Έξυπνης Εξειδίκευσης** θα συνεχιστεί καθ' όλη τη διάρκεια της νέας περιόδου μέσω του Δικτύου που έχει δημιουργηθεί για την Έξυπνη Εξειδίκευση στο πλαίσιο της ΕΑΣ (ΕΣΠΑ, Κεφ. 2.1), στο οποίο συμμετέχουν η ΕΑΣ, η ΓΓΕΤ, εκπρόσωποι των ΕΔΕΤ, της ΔΑ του ΕΠΑνΕΚ και οι Περιφέρειες. Η εξέλιξη της πολιτικής συντονίζεται, παρακολουθείται και καθοδηγείται στο πλαίσιο του Δικτύου με τη συμβολή και των Περιφερειακών Συμβουλίων Έρευνας & Καινοτομίας, που προβλέπονται στο νέο νόμο για την ΕΤΑΚ στα οποία εκπροσωπούνται και οι παραγωγικοί φορείς.

Ο συντονισμός της πολιτικής και της διαχείρισης των δράσεων **Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών** θα διασφαλίζεται από ενιαίο κέντρο στρατηγικού σχεδιασμού και υλοποίησης της εθνικής και τομεακής/περφερειακής στρατηγικής για την ψηφιακή ανάπτυξη. Για την εξειδίκευση του σχεδιασμού των πολιτικών στους **τομείς της εκπαίδευσης και της υγείας** δημιουργούνται Επιτελικές Δομές στα Υπ. Παιδείας & Θρησκευμάτων και Υγείας αντίστοιχα, οι οποίες θα είναι αρμόδιες για την αποτύπωση και την ιεράρχηση της πολιτικής και των σχετικών δράσεων αρμοδιότητάς τους, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του οικείου Υπουργείου. Κάθε Επιτελική Δομή θα συνεργάζεται με τις ΔΑ των ΕΠ που χρηματοδοτούν σχετικά έργα, ώστε να συντονιστεί η υλοποίηση των πολιτικών.

Με βάση τα παραπάνω και τις διμερείς συνεργασίες με τα λοιπά ΕΠ, θα υπάρχει κατάλληλος χρονοπρογραμματισμός των προσκλήσεων, συνδυάζοντας δράσεις-πόρους του ΕΠ, συμπληρωματικά με δράσεις-πόρους άλλων ΕΠ.

Σύμφωνα με το ΕΣΠΑ 2014-2020 για το συντονισμό μεταξύ των ΕΠ του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και των ΕΠ του στόχου **«Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία»** θα διευρυνθεί η λειτουργία της υφιστάμενης Κοινής Επιτροπής Συντονισμού, με τη συμμετοχή αρμόδιων υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένου και του Εθνικού Σημείου Επαφής για τη Μακρο–περιφέρεια Αδριατικής-Ιονίου. Στο πλαίσιο αυτό, θα διασφαλιστεί και η ενεργός συμμετοχή και συντονισμός των Περιφερειακών Αρχών που εντάσσονται χωρικά στη Μακρο-περιφέρεια Αδριατικής–Ιονίου αλλά και των συναρμοδίων φορέων άσκησης πολιτικής και διαχείρισης ΕΠ.

8.4.2 Συντονισμός, συνέργεια, συμπληρωματικότητα των ΕΔΕΤ με άλλα μέσα της Ένωσης

Ο συντονισμός μεταξύ ΕΔΕΤ με άλλα μέσα της Ένωσης σε επίπεδο ΕΠ διασφαλίζεται από τη ΔΑ κατά τον προγραμματισμό και την υλοποίηση και θα λάβει υπόψη τις εξής ενδεικτικές δυνατότητες συνεργειών και συμπληρωματικότητας:

· *Δράσεις ΕΤΑΚ (ΕΔΕΤ - ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020, κ.α.)*

Θα δοθεί μεγάλη έμφαση σε συνέργειες δράσεων ΕΤΑΚ που προσδιορίζονται στην εθνική ή Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3), με το πρόγραμμα **ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020**.

Ο συντονισμός μεταξύ των παρεμβάσεων του θεματικού στόχου 1 και του ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020 διασφαλίζεται από τη ΓΓΕΤ σε συνεργασία με την ΕΑΣ με συνδρομή από τη ΔΑ για παροχή στοιχείων σε θέματα της αρμοδιότητάς της. Η ΓΓΕΤ αναλαμβάνει το συντονισμό των αρμόδιων εθνικών οργάνων για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της πολιτικής ΕΤΑΚ και η ΕΑΣ διασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα και τις συνέργειες των δράσεων ΕΔΕΤ και ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020 σε κεντρικό επίπεδο. Το Δίκτυο για την Έξυπνη Εξειδίκευση που έχει δημιουργηθεί στο πλαίσιο της ΕΑΣ (ΕΣΠΑ, Κεφ. 2.1), αποτελεί βασικό συντονιστικό εργαλείο για την ανάδειξη συνεργειών δράσεων ΕΤΑΚ μεταξύ των δύο ενωσιακών μέσων σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο με βάση τις προτεραιότητες ΕΤΑΚ των RIS3 και την Εθνική Στρατηγική Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας.

Υπό τον συντονισμό της ΓΓΕΤ και σε συνεργασία με την ΕΑΣ, τη ΔΑ και τη συμβολή των Εθνικών Σημείων Επαφής (NCPs) του ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020, αξιοποιούνται ευκαιρίες για συνέργειες και συμπληρωματικές δράσεις μέσω συνεχούς επικαιροποίησης των στρατηγικών RIS3 και για τη διεύρυνση της διεθνούς συνεργασίας. Ενδεικτικοί τομείς συνεργειών και συμπληρωματικότητας ΕΔΕΤ-ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020, λαμβάνοντας υπόψη το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο του ΚΚΔ (παρ. Ι) και το έγγραφο εργασίας της ΕΕ "*Enabling synergies between ESIF, Horizon 2020 and other research, innovation and competitiveness–related Union programmes*" (2014):

- Αξιοποίηση της καινοτομίας από την επιχειρηματική κοινότητα (π.χ. δράσεις μεταφοράς τεχνολογίας, clusters, συνεργασία με κέντρα μεταφοράς τεχνολογίας.) και δράσεις υποστήριξης καινοτόμων ΜΜΕ μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων.

- Προαγωγή της αριστείας, διεύρυνση της συμμετοχής, αναβάθμιση των ερευνητικών υποδομών ενίσχυση του ερευνητικού δυναμικού μέσω αξιοποίησης, μεταξύ άλλων, νέων δράσεων του ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020 για καινοτόμες δράσεις υποδομής ("Teaming"), προσέλκυση κορυφαίων καθηγητών και ερευνητικών ομάδων ("Twinning" και "ERA Chairs"), ενίσχυση και διεθνοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού στην έρευνα ("Marie-Curie COFUND"), δράσεις ERASMUS, κλπ.

- Συμπράξεις Δημοσίου–Δημοσίου Τομέα (πρωτ. άρ. 185 της ΣΛΕΕ/Eureka, Eurostars), Συμπράξεις Δημοσίου–Ιδιωτικού Τομέα (πρωτ. άρ. 187 της ΣΛΕΕ/Joint Technology Initiatives-JTIs), δράσεις ERA-NET.

· *Δράσεις υποστήριξης ΜΜΕ (ΕΔΕΤ–COSME, EaSi, EIB/EIF, κ.α.)*

Ο συντονισμός, οι συνέργειες και η συμπληρωματικότητα μεταξύ των παρεμβάσεων ΕΔΕΤ και του Προγρ. για την Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων και των ΜΜΕ (**COSME**), διασφαλίζεται από την ΕΑΣ σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, στοχεύοντας ενδεικτικά:

- σε υποστηρικτικές υπηρεσίες προς τις ΜΜΕ (διαχείριση καινοτομίας, αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων του ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020, του CIP/COSME, κλπ.) σε συνεργασία με το Enterprise Europe Network-Hellas/COSME και άλλων σχετικών φορέων (θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων, συνεργατικοί σχηματισμοί, κλπ.).

- στην υποστήριξη (ΕΤΠΑ) για αύξηση του αριθμού των start-ups και υποστήριξη των ΜΜΕ (ΕΚΤ) για αύξηση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού σε εξειδικευμένους τομείς βάσει αναγκών, προοπτικής και ζήτησης από την αγορά. Επιπλέον, θα αναζητηθούν συνέργειες των ΕΔΕΤ με τα ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑ, με το

πρόγραμμα «**Απασχόληση και Κοινωνική Καινοτομία-EaSI»**, με το πρόγραμμα Start-up Europe για ΤΠΕ-ΜΜΕ, ως μέρος της πρωτοβουλίας Ευρώπη 2020 –Ψηφιακή Ατζέντα για την Ευρώπη

- στη διευκόλυνση πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση μέσω συνεργειών ΕΔΕΤ-COSME και δράσεις που υποστηρίζονται από την **EIB/EIF**.

· *Δράσεις περιβάλλοντος, ενέργειας, κλιματικής αλλαγής (ΕΔΕΤ–LIFE)*

Ο συντονισμός μεταξύ των παρεμβάσεων ΕΔΕΤ (ΕΤΠΑ) και του Προγράμματος **LIFE** διασφαλίζεται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπ. Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής σε συνεργασία με την Επιτελική Δομή του Υπουργείου, τη ΔΑ και την ΕΑΣ, δεδομένου ότι το LIFE αποτελεί μία χρήσιμη συμπληρωματική επιλογή χρηματοδότησης για το ΕΤΠΑ για δράσεις περιβάλλοντος.

Θα αναζητηθούν ευκαιρίες δράσεων ΕΤΑΚ προς όφελος της αγροτικής ανάπτυξης και της αλιείας μέσω των ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑ και σε σχέση π.χ. με παγκόσμιες προκλήσεις, όπως η μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών CO2, της ενέργειας και του περιβάλλοντος μέσω δράσεων οικολογικής καινοτομίας και τεχνολογιών του LIFE.

· *Δράσεις μεταφορών, ενέργειας, ΤΠΕ (ΕΔΕΤ–CEF)*

Μέσω του συντονισμού της ΕΑΣ θα διασφαλίζεται ότι τα έργα που θα υποβάλλονται προς χρηματοδότηση από το **Connecting Europe Facility–CEF**, θα ενέχουν την αναγκαία συμπληρωματικότητα με έργα που υλοποιούνται στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ.

· *Δράσεις του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους (ΕΔΕΤ-Τ.Ε.Β.Α)*

Αρμόδια για το συντονισμό των δράσεων του **Τ.Ε.Β.Α**, το οποίο αποτελεί σημαντικό συμπληρωματικό εργαλείο για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, με τα ΕΔΕΤ είναι Επιτελική Δομή του Υπ. Εργασίας. Οι δράσεις του Τ.Ε.Β.Α, τόσο όσον αφορά στην παροχή βασικών αγαθών, όσο και στην παροχή συνοδευτικών μέτρων θα συνεργούν με δράσεις του ΘΣ9 «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας» του ΕΚΤ, αλλά και με παρεμφερείς δράσεις που υλοποιούνται από δημόσιους φορείς και φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

· *Δράσεις του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΕΔΕΤ - AMIF)*

Σε ότι αφορά στο **Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης** (AMIF), που έχει αυξημένη σημασία για τη χώρα και το οποίο διαχειρίζεται το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης & Προστασίας του Πολίτη, θα διασφαλιστεί η συνέργεια και η συμπληρωματικότητα με δράσεις του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ στο πλαίσιο των ΕΠ.

9. ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΕΣ

9.1 Εκ των προτέρων αιρεσιμότητες

Πληροφορίες σχετικά με την εκτίμηση της δυνατότητας εφαρμογής των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων και συμμόρφωσης με αυτές (προαιρετικό)

Πίνακας 24: Ισχύοντες εκ των προτέρων όροι και αξιολόγηση της εκπλήρωσής τους

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
Τ.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες 01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας 03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	Μερικώς
Τ.01.2 - Υποδομές έρευνας και καινοτομίας. Η ύπαρξη πολυετούς σχεδίου προϋπολογισμού και ιεράρχησης προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις.	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας 03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	Όχι
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες 01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	Μερικώς
Τ.02.2 - Υποδομή δικτύων νέας γενιάς (NGN): Η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών σχεδίων NGN που λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές δράσεις για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ σε σχέση με την πρόσβαση στο διαδίκτυο με υψηλές ταχύτητες, με επίκεντρο τις περιοχές στις οποίες η αγορά δεν μπορεί να παρέχει ανοικτές υποδομές με προσιτό	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας 03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	Μερικώς

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Οχι/Εν μέρει)
κόστος και σε ικανοποιητική ποιότητα σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ, παρέχοντας προσβάσιμες υπηρεσίες σε ευάλωτες ομάδες.		
Τ.03.1 - Ειδικές δράσεις έχουν υλοποιηθεί για να δοθεί περαιτέρω ώθηση στην επιχειρηματικότητα με βάση την Πράξη για τις Μικρές Επιχειρήσεις (SBA).	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες 01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	Ναι
Τ.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας 03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	Μερικώς
Τ.04.3 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση της παραγωγής και διανομής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες 01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	Ναι
Τ.07.4 - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας.	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας 03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	Ναι
Τ.08.2 - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για συστάσεις επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς.	02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις 02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	Ναι
Τ.08.5 - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές: Η ύπαρξη πολιτικών που διευκολύνουν την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση των αλλαγών και των αναδιαρθρώσεων.	02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις 02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο	Μερικώς

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
	Αιγαίο)	
Τ.10.4 - Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις 02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	Μερικώς
Τ.11.1 - Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης.	02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις 02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	Μερικώς
G.1 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες 01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις 02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας 03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 04 - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ 04Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 05 - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ 05Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	Ναι

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
G.2 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και την εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες 01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις 02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας 03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 04 - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ 04Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 05 - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ 05Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	Ναι
G.3 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) στο πεδίο των ΕΔΕΤ, σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου.	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες 01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις 02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας 03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 04 - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ	Ναι

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
	04Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 05 - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ 05Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες 01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις 02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας 03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 04 - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ 04Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 05 - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ 05Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	Μερικώς
G.5 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες 01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις 02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της	Ναι

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
	επιχειρηματικότητας 03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 04 - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ 04Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 05 - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ 05Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	
G.6 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες 01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις 02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας 03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 04 - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ 04Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 05 - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ 05Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	Ναι
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες 01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις	Όχι

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας 03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 04 - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ 04Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΤΠΑ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) 05 - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ 05Σ - Τεχνική Συνδρομή ΕΚΤ (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
Τ.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	1 - Εφαρμόζεται μια εθνική ή περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης η οποία:	Όχι		Η περιφερειακή στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης RIS3 για έρευνα και καινοτομία ορίζει τους στόχους και τις προτεραιότητες για την Ε&Κ σε περιφερειακό επίπεδο. Τα κεφάλαια της στρατηγικής θα παρουσιάσουν την περιφερειακή εξειδίκευση και προτεραιότητες καθώς και το μείγμα πολιτικής που χρησιμοποιείται για να ενισχύσει τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα και τις επενδύσεις σε Ε&Κ. Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 30/3/2015
Τ.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	2 - βασίζεται στην ανάλυση SWOT ή σε παρεμφερή ανάλυση προκειμένου να κατευθυνθούν οι πόροι σε περιορισμένο αριθμό προτεραιοτήτων έρευνας και καινοτομίας·	Ναι	http://www.gsrt.gr/central.aspx?sId=119I428I1089I646I488772	
Τ.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και	3 - προβλέπει μέτρα για την τόνωση των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ε&ΤΑ·	Όχι		Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 30/3/2015

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.				
Τ.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	4 - περιλαμβάνει μηχανισμό παρακολούθησης.	Όχι		Το σύστημα παρακολούθησης είναι υπό διαμόρφωση. Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 30/3/2015
Τ.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	5 - Έχει εγκριθεί πλαίσιο που προβλέπει τους διαθέσιμους δημοσιονομικούς πόρους για την έρευνα και καινοτομία.	Ναι	http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2014/nrp2014_greece_en.pdf (Σελίδα 71)	Όσον αφορά το στόχο αύξησης της δημόσιας και ιδιωτικής δαπάνης για Ε&Κ ως ποσοστό του ΑΕΠ, στο πλαίσιο της κατάρτισης του νέου ΕΠΜ 2013 -2016, αναθεωρήθηκε ο στόχος για δράσεις έρευνας και τεχνολογίας μέχρι το 2020, προσδιορίστηκαν οι βασικές πηγές χρηματοδότησης (εθνικής και κοινοτικής) για δράσεις έρευνας και τεχνολογίας μέχρι το 2020 καθώς και τα ποσά χρηματοδότησης που απαιτούνται ανά πηγή χρηματοδότησης προκειμένου να επιτευχθεί αυτός ο νέος στόχος. Ως υιοθέτηση θεωρείται η ενσωμάτωση του νέου στόχου στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, το

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				οποίο υποβλήθηκε στην ΕΕ στις 15/4/2014.
Τ.01.2 - Υποδομές έρευνας και καινοτομίας. Η ύπαρξη πολυετούς σχεδίου προϋπολογισμού και ιεράρχησης προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις.	1 - Έχει εγκριθεί ένα ενδεικτικό πολυετές σχέδιο προϋπολογισμού και ιεράρχησης των προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις το οποίο συνδέεται με τις προτεραιότητες της Ένωσης και, κατά περίπτωση, με το Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Φόρουμ Ερευνητικών Υποδομών-ESFRI.	Όχι		Η διαμόρφωση του Οδικού Χάρτη σχετικά με τις προτεραιότητες για την ενίσχυση Ερευνητικών Υποδομών από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας βρίσκεται στο τελικό στάδιο διαμόρφωσης. Η ΓΓΕΤ έχει ολοκληρώσει το σχέδιο το του Οδικου Χάρτη, το οποίο έχει τεθεί υπόψη του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΣΕΤ) για γνωμοδότηση καθώς και της Οριζόντιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής που έχει συσταθεί από τη ΓΓΕΤ για το θέμα αυτό . Στην ιστοσελίδα της ΓΓΕΤ αναρτήθηκε ανακοίνωση για την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαμόρφωσης του Οδικού Χάρτη στο οποίο εμπεριέχονται και συνοπτικά στατιστικά στοιχεία από την ανοιχτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, την αξιολόγηση και στρατηγική προτεραιοποίηση των προτάσεων. Η διαμόρφωση ενός ενδεικτικού πολυετούς σχεδίου για τον προϋπολογισμό κόστους και τον καθορισμό των προτεραιοτήτων των επενδύσεων αποτελεί συνάρτηση και

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				των ΕΠ της προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020 Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 20/2/2015
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	1 - Έχει θεσπιστεί στρατηγικό πλαίσιο στρατηγικής για την ψηφιακή ανάπτυξη, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της εθνικής ή της περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση, το οποίο περιλαμβάνει:	Ναι	http://www.yme.gr/?getwhat=1&oid=1469&id=&tid=1607	
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	2 - κατάρτιση προϋπολογισμού και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων των δράσεων μέσω της ανάλυσης SWOT ή παρεμφερούς ανάλυσης σύμφωνα με τον πίνακα αποτελεσμάτων του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη·	Όχι	http://www.digitalplan.gr/portal/resource/Se-Dhmosia-Diaboyleysh-apo-th-G.G.T.T.-h-Strathgikh-gia-thn-PShfiakh-Anaptyxh	Οι παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν θα εξειδικευτούν με βάση την ενότητα Β12 της Στρατηγικής για την Ψηφιακή Ανάπτυξη και τα υποβληθέντα Επιχειρησιακά Προγράμματα λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές RIS. Η αντιστοίχιση των ώριμων έργων και των προς ωρίμανση έργων με τις κατηγορίες παρέμβασης της Στρατηγικής θα αποτυπωθεί σε σχετικό διυπουργικό Μνημόνιο Συνεργασίας δέσμευσης των εμπλεκομένων Υπουργείων στην

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				υλοποίηση της στρατηγικής. Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 31/3/2015
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	3 - πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί ανάλυση σε σχέση με την εξισορρόπηση της ζήτησης και της προσφοράς των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ)·	Ναι	http://www.digitalplan.gr/portal/resource/Se-Dhmosia-Diaboyleysh-apo-th-G.G.T.T.-h-Strathgikh-gia-thn-PShfiakh-Anaptyxh	
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές	4 - δείκτες για τη μέτρηση της προόδου των παρεμβάσεων σε τομείς όπως η ψηφιακή μόρφωση, η ηλεκτρονική ένταξη, η ηλεκτρονική προσβασιμότητα και η πρόοδος της ηλεκτρονικής υγείας, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, που ευθυγραμμίζονται, κατά περίπτωση, με τις υφιστάμενες συναφείς τομεακές ενωσιακές, εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές·	Ναι	http://www.digitalplan.gr/portal/resource/Se-Dhmosia-Diaboyleysh-apo-th-G.G.T.T.-h-Strathgikh-gia-thn-PShfiakh-Anaptyxh	Οι δείκτες αυτοί θα επικαιροποιηθούν παράλληλα με την εξειδίκευση που προβλέπεται στο κριτήριο 2 ανωτέρω.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
πρωτοβουλίες.				
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	5 - αξιολόγηση των αναγκών για την ενίσχυση των ικανοτήτων στις ΤΠΕ.	Όχι		Για την εκπλήρωση του κριτηρίου θα θεσμοθετηθεί κεντρική δομή ενιαίου συντονισμού πολιτικής και υλοποίησης δράσεων ΤΠΕ σύμφωνα με την ενότητα C της Στρατηγικής για την Ψηφιακή Ανάπτυξη, λαμβάνοντας υπόψη και τις προβλέψεις περί συντονισμού που περιλαμβάνονται στη στρατηγική ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Παράλληλα, θα ενσωματωθούν τα προτεινόμενα μέτρα της Στρατηγικής (Κεφ. Β.7.1, Παράρτημα IV) στο Σύστημα Διαχείρισης των Ε.Π. της προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020, θα καταγραφούν οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών, οι μηχανισμοί υλοποίησης και οι δυνητικοί δικαιούχοι. Τέλος θα θεσμοθετηθεί σειρά νομοθετημάτων (Στρατηγική για την Ψηφιακή Ανάπτυξη, Παράρτημα IV) με στόχο την απλοποίηση του πλαισίου υλοποίησης έργων ΤΠΕ για ολόκληρο τον κύκλο τους. Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 31/3/2015

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
Τ.02.2 - Υποδομή δικτύων νέας γενιάς (NGN): Η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών σχεδίων NGN που λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές δράσεις για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ σε σχέση με την πρόσβαση στο διαδίκτυο με υψηλές ταχύτητες, με επίκεντρο τις περιοχές στις οποίες η αγορά δεν μπορεί να παρέχει ανοικτές υποδομές με προσιτό κόστος και σε ικανοποιητική ποιότητα σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ, παρέχοντας προσβάσιμες υπηρεσίες σε ευάλωτες ομάδες.	1 - Υφίσταται εθνικό ή περιφερειακό σχέδιο NGN το οποίο περιλαμβάνει:	Ναι	http://www.yme.gr/getfile.php?id=5836	
Τ.02.2 - Υποδομή δικτύων νέας γενιάς (NGN): Η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών σχεδίων NGN που λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές δράσεις για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ σε σχέση με την πρόσβαση στο διαδίκτυο με υψηλές ταχύτητες, με επίκεντρο τις περιοχές στις οποίες η αγορά δεν μπορεί να παρέχει ανοικτές υποδομές με προσιτό κόστος και σε ικανοποιητική ποιότητα σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ, παρέχοντας προσβάσιμες υπηρεσίες σε ευάλωτες ομάδες.	2 - σχέδιο επενδύσεων σε υποδομές που βασίζεται σε οικονομικές αναλύσεις και λαμβάνει υπόψη τις υπάρχουσες ιδιωτικές και δημόσιες υποδομές και τις προγραμματισμένες επενδύσεις·	Όχι	http://www.yme.gr/getfile.php?id=5836 (Επιτελική σύνοψη, Κεφ. 2, Κεφ. 3, Κεφ. 5.1, Παρ. ΙΙ)	- Η περιγραφή της μεθοδολογίας, των πηγών δεδομένων για την ανάλυση, συμεπεριλαμβανομένων των stakeholders χρήζει περαιτέρω τεκμηρίωσης - Η χαρτογράφηση των υφιστάμενων ιδιωτ-δημόσιων επενδύσεων και των δεδομένων κάλυψης -διείσδυσης είναι πλήρης. Για την αναγνώριση διαθέσιμων χρημ/κών πηγών για παρεμβάσεις Ευρυζωνικότητας η ανάλυση είναι πλήρης. Ο επιχ. χαρακτήρας του περιλαμβάνει:

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				- στόχους κάλυψης - διείσδυσης που επιτρέπουν σύγκριση με σχετικούς δείκτες DAE. - λίστα σχεδιαζόμενων επενδύσεων κατά την πρ προς επίτευξη των στόχων υψηλών ταχυτήτων που προβλέπονται στη DAE. - η ανάλυση των επιμέρους δράσεων και αποτελεσματικής διαχείρισης τους χρήζει περαιτέρω τεκμηρίωσης. - Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης σχεδίου : 5/12/2014 (έχει ήδη ολοκληρωθεί και αποσταλεί στην ΕΕ στις 5/12). - Αν χρειαστεί περαιτέρω πληροφόρηση για τις παραπάνω ενέργειες θα δοθεί πριν τις 31/3/2015. Θα καταρτιστεί ένα Σχ.Δ. Διαχ. Κινδ.για την εφαρμογή του Εθν.Ευρυζ.Σχ. Εκτιμώμενος χρόνος ολ.: 31/3/15
Τ.02.2 - Υποδομή δικτύων νέας γενιάς (NGN): Η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών σχεδίων NGN που λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές δράσεις για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ σε σχέση με την πρόσβαση στο διαδίκτυο με υψηλές ταχύτητες, με	3 - πρότυπα βιώσιμων επενδύσεων που ενισχύουν τον ανταγωνισμό και παρέχουν πρόσβαση σε ανοικτές, οικονομικά προσιτές, υψηλής ποιότητας και ασφάλειας υποδομές και υπηρεσίες·	Όχι	http://www.yme.gr/getfile.php?id=5836 Κεφ. 4.1.4, Κεφ. 4.2, Παρ. ΙΙΙ	Αναφορικά με την περίληψη του διαφαινόμενου επενδυτικού μοντέλου: - Η διαδικασία προτεραιοποίησης/αποκλεισμού που χρησιμοποιήθηκε για την αναγνώριση των επενδυτικών προτεραιοτήτων

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
επίκεντρο τις περιοχές στις οποίες η αγορά δεν μπορεί να παρέχει ανοικτές υποδομές με προσιτό κόστος και σε ικανοποιητική ποιότητα σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ, παρέχοντας προσβάσιμες υπηρεσίες σε ευάλωτες ομάδες.				χρήζει περαιτέρω τεκμηρίωσης. Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 19/12/2014 - Η συμμόρφωση των επενδυτικών μοντέλων με 2 από αυτά που περιλαμβάνονται στο «Guide to Broadband investments» χρήζει περεταίρω τεκμηρίωσης. Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 31/12/2014 Η περιγραφή του τρόπου με τον οποίο τα διαφαινόμενα μοντέλα βελτιστοποιούν την χρήση των δημοσίων πόρων χρήζει περαιτέρω τεκμηρίωσης. Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 31/12/2014. Όλα τα ανωτέρω ολοκληρώθηκαν και απεστάλησαν στην ΕΕ 5/12/2014. Αν χρειαστεί περαιτέρω πληροφόρηση για τις παραπάνω ενέργειες θα δοθεί πριν τις 31/3/2015 Η Επιτροπή επιφυλάσσεται του δικαιώματός της να αιτηθεί περαιτέρω στοιχεία σε συνέχεια της αξιολόγησης των παρασχεθέντων στοιχείων
Τ.02.2 - Υποδομή δικτύων νέας γενιάς (NGN): Η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών σχεδίων NGN που λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές δράσεις για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ σε σχέση με την πρόσβαση στο	4 - μέτρα για την τόνωση των ιδιωτικών επενδύσεων.	Ναι	http://www.yme.gr/getfile.php?id=5836 Κεφ. 4.1, Κεφ. 5.4, Παράρτημα ΙΙΙ	Αναλύονται τα προβλεπόμενα μέτρα (υφιστάμενα και σχεδιαζόμενα) για την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων, η χρονική αλληλουχία των σχεδιαζόμενων μέτρων και δίνονται στοιχεία για την πρόσφατη διάθεση

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
διαδίκτυο με υψηλές ταχύτητες, με επίκεντρο τις περιοχές στις οποίες η αγορά δεν μπορεί να παρέχει ανοικτές υποδομές με προσιτό κόστος και σε ικανοποιητική ποιότητα σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ, παρέχοντας προσβάσιμες υπηρεσίες σε ευάλωτες ομάδες.				των ζωνών 800MHz και 2600MHz και τις διαδικασίες παρακολούθησης και συμμόρφωσης με την Ευρωπαϊκή πολιτική ραδιοφάσματος.
Τ.03.1 - Ειδικές δράσεις έχουν υλοποιηθεί για να δοθεί περαιτέρω ώθηση στην επιχειρηματικότητα με βάση την Πράξη για τις Μικρές Επιχειρήσεις (SBA).	1 - Οι ειδικές δράσεις περιλαμβάνουν: μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου και του κόστους που απαιτεί η σύσταση μιας επιχείρησης με βάση τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA·	Ναι	— Νόμοι 4072/2012 και 3982/2011 — Διαδικτυακή πύλη Γενικού Εμπορικού Μητρώου — http://www.businessportal.gr/ — http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/files/2012-country-fiches_en.pdf	Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται γιατί έχουν θεσμοθετηθεί τα μέτρα για τη μείωση του κόστους και του χρόνου ίδρυσης επιχειρήσεων και τη χορήγηση αδειών έναρξης και άσκησης της ειδικότερης δραστηριότητας της επιχείρησης σε 115,80 € και 1,95 ημέρες [μη επικαιροποιημένη ιστοσελίδα της ΕΕ].

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
Τ.03.1 - Ειδικές δράσεις έχουν υλοποιηθεί για να δοθεί περαιτέρω ώθηση στην επιχειρηματικότητα με βάση την Πράξη για τις Μικρές Επιχειρήσεις (SBA).	2 - Οι ειδικές δράσεις περιλαμβάνουν: μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου που απαιτεί η έκδοση αδειών και τίτλων για τη σύσταση και την άσκηση της δραστηριότητας μιας επιχείρησης με βάση τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA·	Ναι	— Ν. 3982/2011 και εφαρμοστικές διατάξεις του — Νόμος 4072/12	Ο νόμος 3982/2011 αναφέρεται στην διαδικασία αδειοδότησης των μεταποιητικών δραστηριοτήτων και προβλέπεται το όριο των 3 μηνών με την προϋπόθεση ότι έχει εξασφαλιστεί το σύνολο των δικαιολογητικών (αρθρ 17 – 40). Σύμφωνα με το Νόμο 4072/12, παρ. 1, όλες οι αδειοδοτικές υπηρεσίες πρέπει να αναθεωρήσουν τις διαδικασίες που εφαρμόζουν ώστε να επιτύχουν ένα ικανοποιητικό επίπεδο χρόνου και κόστους. Ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας έχει ρόλο συντονιστή με στόχο να διασφαλιστεί ότι όλες οι αδειοδοτικές υπηρεσίες δεν ξεπερνούν το χρονικό όριο που έχει τεθεί.
Τ.03.1 - Ειδικές δράσεις έχουν υλοποιηθεί για να δοθεί περαιτέρω ώθηση στην επιχειρηματικότητα με βάση την Πράξη για τις Μικρές Επιχειρήσεις (SBA).	3 - Οι ειδικές δράσεις περιλαμβάνουν: μηχανισμό για την παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων της πρωτοβουλίας SBA που έχουν θεσπιστεί και την εκτίμηση του αντίκτυπου στις ΜΜΕ.	Ναι	— Ορισμός SME Envoy και καθορισμός πλαισίου λειτουργίας του θεσμού με την ΥΑ 4263/515/17.04.2012 http://static.diavgeia.gov.gr/doc/%CE%924%CE%A9%CE%9C%CE%A6-%CE%9C%CE%91%CE%A8 — Ν 4048/2012 /	Ο μηχανισμός παρακολούθησης της υλοποίησης των μέτρων του SBA περιλαμβάνει τους εξής άξονες: - SME Envoy του οποίου το πλαίσιο καθηκόντων καθορίζεται με Υπουργική Απόφαση. - Συντονισμός της διαδικασίας συλλογής στοιχείων και αποστολής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εκπόνηση του ετήσιου SBA Factsheet. - Συντονισμός της διαδικασίας συλλογής στοιχείων για την εκπόνηση της ετήσιας έκθεσης της Ευρωπαϊκής

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			23.2.2012 http://www.et.gr/index.php/2013-01-28-14-06-23/2013-01-29-08-13-13 «Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Διαδικασίες και Μέσα Καλής Νομοθέτησης».	Επιτροπής για την Ανταγωνιστικότητα στο πλαίσιο ετήσιας συνάντησης με τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Αρμόδια Εθνική Αρχή: Γενική Διεύθυνση Στήριξης της Βιομηχανίας / Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας. Αναφορικά με την αξιολόγηση επιπτώσεων, σύμφωνα με το Νόμο 4048/2012 (Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Διαδικασίες και Μέσα Καλής Νομοθέτησης) προβλέπεται το πλαίσιο για την αξιολόγηση της επίπτωσης των νέων νομοθετημάτων στην οικονομία, την κοινωνία, τη διοίκηση και το Περιβάλλον.
Τ.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	1 - Οι δράσεις είναι: μέτρα που διασφαλίζουν την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ·του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·	Όχι	1. Πλήρης ενσωμάτωση της οδηγίας 2010/31 έγινε με τον Νόμο 4122/2013 (ΦΕΚ 42/Α/19.02.2013) «Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και	Έχουν ολοκληρωθεί επιμέρους στάδια και έχουν δρομολογηθεί οι απαραίτητες ενέργειες για την πλήρη εκπλήρωση. Εκτιμώμενη ημερομηνία εκπλήρωσης: 30/9/2015

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			λοιπές διατάξεις». Μερική ενσωμάτωση της Οδηγίας με τους Νόμους 3661/2008, 3851/2010 και 3889/2010 2. Οι ελάχιστες απαιτήσεις των άρθρων 3 & 4 της Οδηγίας 2010/31 εφαρμόζονται ήδη με διατάξεις του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ, ΥΑ υπ' αριθμ. Δ6/Β/οικ. 5825/30.3.2010)	
Τ.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	2 - Οι δράσεις είναι: αναγκαία μέτρα για τη θέσπιση ενός συστήματος πιστοποίησης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ·	Ναι	— Υπουργική Απόφαση (Δ6/Β/οικ. 5825/30.3.2010 (ΦΕΚ Β' 407/ 9.04.2010) (Άρθρο 14: Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων) — Προεδρικό Διάταγμα 72/2010 (ΦΕΚ 132/Α/2010) (Άρθρο4 και Άρθρο 5) — Προεδρικό Διάταγμα	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			100/2010 (ΦΕΚ 177/Α/6.10.2010) (Άρθρο 5) — Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ 237/Α/05.12.2012) (Άρθρο 13) (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	
Τ.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	3 - Οι δράσεις είναι: μέτρα για τη διασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·	Όχι	http://ec.europa.eu/energy/efficiency/eed/reporting_en.htm	Η έκθεση αναφοράς που απαιτείται σύμφωνα με την Οδηγία 27/2012 έχει σταλεί στην Ε.Ε. Ο στρατηγικός σχεδιασμός για την ενεργειακή αποδοτικότητα, σε συμφωνία με το άρθρο 3 και 4 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ βρίσκεται σε εξέλιξη και θα ολοκληρωθεί μέχρι 30/12/2014.
Τ.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την	4 - Οι δράσεις είναι: μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 2006/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες, ώστε να διασφαλισθεί η παροχή ατομικών μετρητών στους τελικούς καταναλωτές	Ναι	— Νόμος 3855/2010 (ΦΕΚ Α' 95/23.06.2010) «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, ενεργειακές υπηρεσίες και άλλες διατάξεις» (Άρθρο 15,	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό από τεχνική άποψη, οικονομικά εύλογο και αναλογικό προς την ενδεχόμενη εξοικονόμηση ενέργειας.		παρ.1 και 3: Μετρητές και αναλυτικοί λογαριασμοί για την κατανάλωση ενέργειας). — ΥΑ Δ5/ΗΛ/Α/Φ33/2067/04-02-2013 (ΦΕΚ Β 297/13.2.2013) «Αντικατάσταση συστημάτων μέτρησης τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας)	
Τ.04.3 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση της παραγωγής και διανομής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.	1 - Προβλέπονται διαφανή συστήματα στήριξης, προτεραιότητα στην πρόσβαση στο δίκτυο ή εγγυημένη πρόσβαση και προτεραιότητα στην κατανομή καθώς και τυποποιημένοι κανόνες σχετικά με την ανάληψη και τον επιμερισμό του κόστους των τεχνικών προσαρμογών που έχουν καταστεί δημόσιες σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1, το άρθρο 16 παράγραφος 2 και το άρθρο 16 παράγραφος 3 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	Ναι	http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=546&language=el-GR http://www.rae.gr/site/en_US/portal.csp Νόμος 4062/2012, Νόμος 3851/2010, Νόμος 3468/2006 http://www.admie.gr/rythmistiko-plaisio/kodikes-egcheiridia/ http://www.rae.gr/site/categories_new/renewable_power/ape_pen	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			etration.csp http://www.rae.gr/site/categories_new/about_rae/actions/decision/2012_A0787.csp http://www.admie.gr/fileadmin/groups/EDAS_DSS/AnaptixiSistimatos/Timologio_syndesis_GNOM._RAE-2-2007.pdf	
T.04.3 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση της παραγωγής και διανομής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.	2 - Ένα κράτος μέλος έχει εγκρίνει ένα εθνικό σχέδιο δράσης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 4 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ.	Ναι	http://www.ypeka.gr/LinkClick.aspx?fileticket=CEYdUkQ719k%3D&tabid=37	Το 1ο Εθνικό σχέδιο δράσης για της ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 4 της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ, υποβλήθηκε στην ΕΕ τον Ιούλιο του 2010, έχει εγκριθεί και έχει επικαιροποιηθεί το 2012.
T.07.4 - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας.	1 - Έχουν θεσπιστεί ολοκληρωμένα σχέδια στα οποία περιγράφονται οι εθνικές προτεραιότητες σε σχέση με τις ενεργειακές υποδομές που:	Ναι	N4001/2011 http://www.rae.gr/categories_new/about_rae/activity/global_consultation/history_new/14052013.csp http://www.desfa.gr/files/%CE%94%CE%A3%CE%91%CE%A1%CE%98/NNGS_Development	Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ για την περίοδο 2014-2023 έχει εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από τον ΑΔΜΗΕ το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης για την περίοδο 2015-2024. Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΦΑ για την περίοδο 2013-2022 έχει εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από το ΔΕΣΦΑ το δεκαετές πρόγραμμα

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			%20Plan_1322_EN.pdf https://www.entsoe.eu/major-projects/ten-year-network-development-plan/tyndp-2014/ http://www.entsog.eu/publications/tyndp#ENTSOG-TEN-YEAR-NETWORK-DEVELOPMENT-PLAN-2013-2022 http://ec.europa.eu/energy/infrastructure/pci/doc/2013_pci_projects_country.pdf (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	ανάπτυξης για την περίοδο 2014-2023. Πίνακας έργων δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας (TYNDP 2012). Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης 2014 θα εγκριθεί το 2ο εξάμηνο του 2014. Πίνακας έργων δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύου φυσικού αερίου.
Τ.07.4 - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας.	2 - συμφωνούν με το άρθρο 22 των οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ, κατά περίπτωση, και	Ναι	N4001/2011 http://www.rae.gr/categories_new/about_rae/activity/global_consultation/history_new/14052013.csp http://www.desfa.gr/files/%CE%94%CE%A3%CE%91%CE%A1	Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ για την περίοδο 2014-2023 έχει εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από τον ΑΔΜΗΕ το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης για την περίοδο 2015-2024. Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΦΑ για την περίοδο 2013-2022 έχει εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από το

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			%CE%98/NNGS_Development %20Plan_1322_EN.pdf https://www.entsoe.eu/major-projects/ten-year-network-development-plan/tyndp-2014/ http://www.entsog.eu/publications/tyndp#ENTSOG-TEN-YEAR-NETWORK-DEVELOPMENT-PLAN-2013-2022 http://ec.europa.eu/energy/infrastructure/pci/doc/2013_pci_projects_country.pdf (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	ΔΕΣΦΑ το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης για την περίοδο 2014-2023. Πίνακας έργων δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας (TYNDP 2012). Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης 2014 θα εγκριθεί το 2ο εξάμηνο του 2014. Πίνακας έργων δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύου φυσικού αερίου.
Τ.07.4 - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας.	3 - είναι εναρμονισμένα με τα περιφερειακά σχέδια επενδύσεων βάσει του άρθρου 12 και με το δεκαετές σχέδιο ανάπτυξης δικτύου της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3 σημείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του	Ναι	N4001/2011 http://www.rae.gr/categories_new/about_rae/activity/global_consultation/history_new/14052013.csp http://www.desfa.gr/files/%CE%	Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ για την περίοδο 2014-2023 έχει εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από τον ΑΔΜΗΕ το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης για την περίοδο 2015-2024. Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΦΑ για την περίοδο 2013-2022 έχει εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Έχει τεθεί

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, και		94%CE%A3%CE%91%CE%A1%CE%98/NNGS_Development%20Plan_1322_EN.pdf https://www.entsoe.eu/major-projects/ten-year-network-development-plan/tyndp-2014/ http://www.entsog.eu/publications/tyndp#ENTSOG-TEN-YEAR-NETWORK-DEVELOPMENT-PLAN-2013-2022 http://ec.europa.eu/energy/infrastructure/pci/doc/2013_pci_projects_country.pdf (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	σε δημόσια διαβούλευση από το ΔΕΣΦΑ το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης για την περίοδο 2014-2023. Πίνακας έργων δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας (TYNDP 2012). Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης 2014 θα εγκριθεί το 2ο εξάμηνο του 2014. Πίνακας έργων δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύου φυσικού αερίου.
Τ.07.4 - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας.	4 - συμφωνούν με το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου·	Ναι	N4001/2011http://www.rae.gr/categories_new/about_rae/activity/global_consultation/history_new/14052013.csp http://www.desfa.gr/files/%CE%94%CE%A3%CE%91%CE%A1	Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ για την περίοδο 2014-2023 έχει εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από τον ΑΔΜΗΕ το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης για την περίοδο 2015-2024. Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΦΑ για την περίοδο 2013-2022

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			%CE%98/NNGS_Development %20Plan_1322_EN.pdf https://www.entsoe.eu/major-projects/ten-year-network-development-plan/tyndp-2014/ http://www.entsog.eu/publications/tyndp#ENTSOG-TEN-YEAR-NETWORK-DEVELOPMENT-PLAN-2013-2022 http://ec.europa.eu/energy/infrastructure/pci/doc/2013_pci_projects_country.pdf (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	έχει εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από το ΔΕΣΦΑ το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης για την περίοδο 2014-2023. Πίνακας έργων δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας (TYNDP 2012). Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης 2014 θα εγκριθεί το 2ο εξάμηνο του 2014. Πίνακας έργων δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύου φυσικού αερίου.
Τ.07.4 - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας.	5 - Τα σχέδια αυτά περιλαμβάνουν: ρεαλιστική και ώριμη σειρά έργων για τα οποία προβλέπεται στήριξη από το ΕΤΠΑ·	Ναι	Ν4001/2011 ΥΑ Δ5/ΗΛ/Α/Φ33/2067/04-02-2013 (ΦΕΚ Β 297/13.2.2013) ΥΑ Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.10 (ΦΕΚ Β 1403/06.09.2010 (http://www.deddie.gr/default.as	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			px?id=31170&nt=19&lang=1) ΥΑ Δ5-ΗΛ/Β/Φ1.21/12112/ 20.06.2013 (ΦΕΚ Β' 1521/21.06.2013) (http://www.deddie.gr/el/upiresies/eualwtoi-pelates). Χάρτης Υποχρεώσεων προς καταναλωτές (http://www.deddie.gr/el/upiresies/sundesi-me-to-diktuo/xartis-upoxrewsewn-katanalwti-xuk)	
Τ.07.4 - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας.	6 - Τα σχέδια αυτά περιλαμβάνουν: μέτρα για την επίτευξη των στόχων κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και προστασίας του περιβάλλοντος με βάση το άρθρο 3 παράγραφος 10 της οδηγίας 2009/72/ΕΚ και το άρθρο 3 παράγραφος 7 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ·	Ναι	Ν4001/2011 ΥΑ Δ5/ΗΛ/Α/Φ33/2067/04-02-2013 (ΦΕΚ Β 297/13.2.2013) ΥΑ Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.10 (ΦΕΚ Β 1403/06.09.2010 (http://www.deddie.gr/default.aspx?id=31170&nt=19&lang=1) ΥΑ Δ5-ΗΛ/Β/Φ1.21/12112/ 20.06.2013 (ΦΕΚ Β' 1521/21.06.2013)	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			(http://www.deddie.gr/el/upiresies/eualwtoi-pelates). Χάρτης Υποχρεώσεων προς καταναλωτές (http://www.deddie.gr/el/upiresies/sundesi-me-to-diktuo/xartis-upoxrewsewn-katanalwti-xuk)	
Τ.07.4 - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας.	7 - Τα σχέδια αυτά περιλαμβάνουν: μέτρα για τη βελτιστοποίηση της χρήσης της ενέργειας και την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 11 της οδηγίας 2009/72/ΕΚ και το άρθρο 3 παράγραφος 8 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ.	Ναι	Ν4001/2011 ΥΑ Δ5/ΗΛ/Α/Φ33/2067/04-02-2013 (ΦΕΚ Β 297/13.2.2013) ΥΑ Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.10 (ΦΕΚ Β 1403/06.09.2010 (http://www.deddie.gr/default.aspx?id=31170&nt=19&lang=1) ΥΑ Δ5-ΗΛ/Β/Φ1.21/12112/ 20.06.2013 (ΦΕΚ Β' 1521/21.06.2013) (http://www.deddie.gr/el/upiresies/eualwtoi-pelates). Χάρτης Υποχρεώσεων προς καταναλωτές	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			(http://www.deddie.gr/el/upiresies/sundesi-me-to-diktuo/xartis-upoxrewsewn-katanalwti-xuk)	
T.08.2 - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για συστάσεις επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς.	1 - Έχει θεσπιστεί στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη σύσταση επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς που περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:	Ναι	Η αιρεσιμότητα 8.2 συνδέεται με την αιρεσιμότητα 3.1 - Νόμοι 4072/2012 και 3982/2011 - Διαδικτυακή πύλη Γενικού Εμπορικού Μητρώου - http://www.businessportal.gr/ - Ν. 3982/2011 και εφαρμοστικές διατάξεις του - Νόμος 4072/12	
T.08.2 - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων: η ύπαρξη στρατηγικού	2 - μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου και του κόστους που απαιτεί η σύσταση μιας	Ναι	- Νόμοι 4072/2012 και 3982/2011	Το κριτήριο εκπληρώνεται γιατί έχουν θεσμοθετηθεί τα μέτρα για τη μείωση του κόστους και του χρόνου ίδρυσης

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
πλαισίου πολιτικής για συστάσεις επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς.	επιχείρησης με βάση τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA·		- Διαδικτυακή πύλη Γενικού Εμπορικού Μητρώου - http://www.businessportal.gr/	επιχειρήσεων και τη χορήγηση αδειών έναρξης και άσκησης της ειδικότερης δραστηριότητας της επιχείρησης σε 115,80€ και 1,95 μέρες αντίστοιχα. [Δεν έχει ακόμα γίνει επικαιροποίηση της σχετικής ιστοσελίδας της ΕΕ].
Τ.08.2 - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για συστάσεις επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς.	3 - μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου που απαιτεί η έκδοση αδειών και τίτλων για τη σύσταση και την άσκηση της δραστηριότητας μιας επιχείρησης με βάση τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA·	Ναι	- Ν. 3982/2011 και εφαρμοστικές διατάξεις του - Νόμος 4072/12	Ο νόμος 3982/2011 αναφέρεται στην διαδικασία αδειοδότησης των μεταποιητικών δραστηριοτήτων και προβλέπεται το όριο των 3 μηνών με την προϋπόθεση ότι έχει εξασφαλιστεί το σύνολο των δικαιολογητικών (αρθρ 17 – 40). Σύμφωνα με το Νόμο 4072/12, παρ. 1, όλες οι αδειοδοτικές υπηρεσίες πρέπει να αναθεωρήσουν τις διαδικασίες που εφαρμόζουν ώστε να επιτύχουν ένα ικανοποιητικό επίπεδο χρόνου και κόστους. Ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας έχει ρόλο συντονιστή με στόχο να διασφαλιστεί ότι όλες οι αδειοδοτικές υπηρεσίες δεν ξεπερνούν το χρονικό όριο που έχει τεθεί.
Τ.08.2 - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων: η ύπαρξη στρατηγικού	4 - δράσεις που συνδέουν κατάλληλες υπηρεσίες ανάπτυξης επιχειρήσεων και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	Ναι	- Ν. 4019/2011 - Υλοποίηση Τοπικών	Στόχος των ΤοπΣΑ και Τοπ/ΕΚΟ είναι οι ωφελούμενοι (άνεργοι και άνεργοι ΕΚΟ), αφού ολοκληρώσουν την

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
πλαισίου πολιτικής για συστάσεις επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς.	(πρόσβαση σε κεφάλαιο) και απευθύνονται μεταξύ άλλων στις μειονεκτούσες ομάδες και/ή στις μειονεκτούσες περιοχές, εφόσον είναι απαραίτητο.		Σχεδίων για την Απασχόληση (ΤοπΣΑ)- Τοπικών Δράσεων Κοινωνικής Ένταξης για Ευάλωτες Ομάδες (Τοπ/ΕΚΟ)	προετοιμασία τους μέσω δράσεων όπως η κατάρτιση και επιμόρφωση, εκπόνηση business plan, εξειδικευμένες υπηρεσίες αξιολόγησης και έρευνας για εκκίνηση επιχειρήσεων, παροχή υποστήριξης σε νομικά και φορολογικά θέματα κ.α., να είναι σε θέση ώστε: - να ιδρύσουν επιχειρήσεις που θα αξιοποιούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής τους - να αποκτήσουν τις προϋποθέσεις για να επιδοτηθούν/ επιχορηγηθούν από άλλα επενδυτικά προγράμματα
Τ.08.5 - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές: Η ύπαρξη πολιτικών που διευκολύνουν την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση των αλλαγών και των αναδιαρθρώσεων.	1 - Έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέσα που υποστηρίζουν τους κοινωνικούς εταίρους και τις δημόσιες αρχές ώστε να αναπτύσσουν και να παρακολουθούν προληπτικές πολιτικές σε σχέση με τις αλλαγές και τις αναδιαρθρώσεις περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέτρα: που συμβάλλουν στην πρόβλεψη των αλλαγών·	Ναι	Υλοποιούνται δράσεις για <u>μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (1-49 εργαζόμενους)</u> με στόχο την επιτάχυνση της προσαρμογής των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στις αλλαγές τις αγοράς, ιδιαίτερα στην περίοδο της οικονομικής κρίσης. Υλοποιούνται δράσεις για <u>επιχειρήσεις που απασχολούν 50 εργαζόμενους και άνω,</u>	Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται μερικώς διότι δεν εκπληρώνεται πλήρως το σύνολο των κριτηρίων. Έχουν όμως ολοκληρωθεί επιμέρους στάδια και έχουν δρομολογηθεί οι απαραίτητες ενέργειες για την εκπλήρωση των κριτηρίων. Χρόνος εκπλήρωσης αιρεσιμότητας: 31/12/2015 Οι δράσεις που υλοποιούνται σήμερα θα ενισχυθούν με την ολοκλήρωση του συστήματος εθνικής εμβέλειας για τη

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			εκπόνησης σχεδίου προσαρμογής των επιχειρήσεων σε συνδυασμό με συμβουλευτικές υπηρεσίες και δράσεις κατάρτισης και επανακατάρτισης του προσωπικού.	συλλογή και ανάλυση των δεδομένων της αγοράς εργασίας, το οποίο θα βρίσκεται σε θέση λειτουργίας μέχρι το τέλος του 2015.
Τ.08.5 - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές: Η ύπαρξη πολιτικών που διευκολύνουν την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση των αλλαγών και των αναδιαρθρώσεων.	2 - Έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέσα που υποστηρίζουν τους κοινωνικούς εταίρους και τις δημόσιες αρχές ώστε να αναπτύσσουν και να παρακολουθούν προληπτικές πολιτικές σε σχέση με τις αλλαγές και τις αναδιαρθρώσεις περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέτρα: που βοηθούν στην προετοιμασία και τη διαχείριση των διαδικασιών αναδιάρθρωσης.	Όχι		Το Υπουργείο Εργασίας (Δ/νση Απασχόλησης & Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού) επεξεργάζεται σειρά μέτρων με χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης το τέλος 2015. Προβλέπονται: -Κατάρτιση Σχεδίου Δράσης για την αντιμετώπιση της επαπειλούμενης ανεργίας με ανάπτυξη δράσεων συμβουλευτικής & παροχής υποστήριξης σε σωματεία εργαζομένων -Υιοθέτηση μέσων & εργαλείων για την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση της αλλαγής και της αναδιάρθρωσης τα οποία θα προκύψουν από: • Αξιολογική μελέτη των στοιχείων που έχουν συγκεντρωθεί, καθώς και της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων από την μέχρι τούδε

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				υλοποίηση των προγραμμάτων διαρθρωτικής προσαρμογής των επιχειρήσεων • Έρευνα πεδίου στις επιχειρήσεις & τους κλαδικούς φορείς που συμμετείχαν στα υλοποιηθέντα προγράμματα • Αξιοποίηση καλών πρακτικών και σχετικών πρόσφατων μελετών Στη διαμόρφωση του ως άνω συστήματος προβλέπεται η ενεργός συμμετοχή κλαδικών φορέων, επιχειρήσεων & οικείων φορέων εν γένει. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)
Τ.10.4 - Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	1 - Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ, που περιλαμβάνει μέτρα:	Όχι		Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται μερικώς διότι αν και υπάρχει το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο (Νόμος 4186/2013 (ΦΕΚ 193/Α) «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις») αναμένεται και εκπόνηση του Εθνικού Πλαισίου για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (συμπεριλαμβανομένου και του Εθνικού Πλαισίου για τη Μαθητεία) από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΑΙΘ (ΙΕΠ και ΓΓΔΒΜ) και του Υπουργείου Εργασίας Χρόνος εκπλήρωσης αιρεσιμότητας:

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				31/12/2015
Τ.10.4 - Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	2 - για τη βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων ΕΕΚ με την αγορά εργασίας, σε στενή συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς καθώς και μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της ενίσχυσης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία στις διάφορες μορφές της·	Ναι	Νόμος 4186/2013 (ΦΕΚ 193/Α) «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις.	
Τ.10.4 - Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	3 - για τη βελτίωση της ποιότητας και της ελκυστικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), μεταξύ άλλων, μέσω της καθιέρωσης μιας εθνικής προσέγγισης για τη διασφάλιση της ποιότητας στην ΕΕΚ (για παράδειγμα σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση) και της εφαρμογής των μέσων διαφάνειας και αναγνώρισης, όπως, για παράδειγμα, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ακαδημαϊκών Μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET).	Ναι	Νόμος 4186/2013 (ΦΕΚ 193/Α) «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις.	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
Τ.11.1 - Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης.	1 - Καθιερώνεται και τίθεται σε εφαρμογή ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ενίσχυση της διοικητικής απόδοσης των δημόσιων αρχών των κρατών μελών και των ικανοτήτων τους το οποίο περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:	Ναι	**1.** Ελληνική Στρατηγική για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση Δημόσια "Διοίκηση 2015 - Οικοδόμηση μιας συμπαγούς, προσανατολισμένης στους πολίτες και αφοσιωμένης δημόσιας διοίκησης" **2.** Στρατηγική για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση 2014-2020 **3.** ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007–2013 Τα κείμενα για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση & την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση εγκρίθηκαν από το Κυβερνητικό Συμβούλιο Μεταρρύθμισης στις 27.03.2014 http://www.ydmed.gov.gr/?p=8095 http://www.ydmed.gov.gr/?p=8091	Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται μερικώς καθώς αν και έχουν εγκριθεί τα στρατηγικά κείμενα για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση & την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση αναμένεται η ολοκλήρωση των ενεργειών για την ανάπτυξη των συστημάτων διαχείρισης ποιότητας. Χρόνος εκπλήρωσης αιρεσιμότητας: 31/03/2015 Το στρατηγικό πλαίσιο για την ενίσχυση των δημοσίων αρχών εξειδικεύεται ως εξής: 1. Κείμενο της ελληνικής στρατηγικής για τη διοικητική μεταρρύθμιση 2014-2015 με 6 πυλώνες. Η στρατηγική εκτείνεται ως το 2020 αλλά θα είναι κυλιόμενη ανά διετία με ταυτόχρονη αναπροσαρμογή με βάση την πρόοδο & τις ανάγκες 2. Στρατηγικό κείμενο για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση με 3 στρατηγικές κατευθύνσεις 3. Το ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007 - 2013 βρίσκεται σε εξέλιξη. Μέσω αυτού έχουν υλοποιηθεί σημαντικές δράσεις που αφορούν: a Την αναβάθμιση των δημοσίων πολιτικών, εκσυγχρονισμό

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			(βλ. Παρ.ΙΙΙ1 ΕΣΠΑ)	του ρυθμιστικού πλαισίου και των δομών της δημόσιας διοίκησης b Την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠ
Τ.11.1 - Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης.	2 - ανάλυση και στρατηγικό σχεδιασμό των νομικών, οργανωτικών ή/και διαδικαστικών ενεργειών μεταρρύθμισης·	Ναι	**1.** Έκθεση ΟΟΣΑ "Ελλάδα: Αξιολόγηση της Κεντρικής Διοίκησης ΟΟΣΑ, 2012" **2.** Σύσταση & τακτική λειτουργία Κυβερνητικού Συμβουλίου Διοικητικής Μεταρρύθμισης **3.** Ελληνική Στρατηγική για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση "Δημόσια Διοίκηση 2015 Οικοδόμηση μιας συμπαγούς, προσανατολισμένης στους πολίτες και αφοσιωμένης δημόσιας διοίκησης" **4.** Στρατηγική για Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση 2014-2020 **5.** Σχέδιο Δράσης για	1. Στην έκθεση του ΟΟΣΑ εξετάστηκε το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο, η οργανωτική δομή και οι διαδικαστικοί κανόνες της ΔΔ 2. Στο Κυβερνητικό Συμβούλιο ΔΜ προεδρεύει ο Πρωθυπουργός & συμμετέχουν οι αρμόδιοι Υπουργοί και ΓΓ 3. Υλοποίηση/ ολοκλήρωση βασικών μεταρρυθμίσεων (Καλλικράτης) 4.Οι πυλώνες του στρατηγικού οράματος για τη ΔΜ αφορούν: Οικοδόμηση συμπαγούς και καλά συντονισμένης διοίκησης/ Σχεδιασμός δημόσιου τομέα προσανατολισμένου στον πολίτη/ Προσαρμογή των ανθρώπινων πόρων στο στρατηγικό όραμα και στους δημοσιονομικούς περιορισμούς/ Ενίσχυση της υπεύθυνης διαχείρισης των υψηλόβαθμων στελεχών/ Οικοδόμηση κουλτούρας αποτελεσμάτων/ Σχεδιασμός δυνατοτήτων

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση 2014-2017 **6.** ΕΠΔΜ 2007-2013 - Γενικός Στόχος 1 (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	αυτοβελτίωσης 5.Οι στρατηγικές κατευθύνσεις για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση αφορούν: Εκσυγχρονισμό κράτους και διοίκησης/ Επανασύνδεση πολίτη με κράτος και διοίκηση/ Συντονισμός οριζοντίων πολιτικών ΤΠΕ στη ΔΔ 6. Στο ΕΠΔΜ 2007-2013 (ΓΣ 1) πραγματοποιούνται δράσεις όπως, οδικοί χάρτες, νέα οργανογράμματα κλπ. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ
Τ.11.1 - Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης.	3 - ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης της ποιότητας·	Όχι	1. Το Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης (ΚΠΑ) έχει εισαχθεί στο ελληνικό διοικητικό σύστημα 2. Κείμενο Ελληνικής Στρατηγικής για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση "Δημόσια Διοίκηση 2015 - Πυλώνας 5: Οικοδόμηση μιας κουλτούρας αποτελεσμάτων'	1. Το ΚΠΑ εστιάζει το ενδιαφέρον του στην εφαρμογή ενός σχετικά εύκολου εργαλείου Ολικής Ποιότητας. Αποτελεί μετεξέλιξη του EFQM. Το μοντέλο έχει 9 κριτήρια. Βάσει των εγκυκλίων ΔΙΠΑ/Φ. 1/6-4-2005 και ΔΙΠΑ/Φ.1/οικ. 6304/12-3-2007 οι υπηρεσίες και φορείς του Ελληνικού Δημοσίου υποχρεούνται να ενημερώνουν την ΔΙΠΑ για την εφαρμογή και τα αποτελέσματα της εφαρμογής του ΚΠΑ. Η Δ/νση Ποιότητας και Αποδοτικότητας, Τμήμα Τεκμηρίωσης και Καλύτερων Πρακτικών του ΥΔιΜΗΔ έχει εκδώσει Οδηγό Εφαρμογής, ο οποίος περιλαμβάνει αναλυτικές πληροφορίες για τον τρόπο

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				εφαρμογής του ΚΠΑ, ενώ με την εγκύκλιο ΔΙΠΑ/Φ.1/οικ.9537/12-4-2007 παρέχονται κρίσιμες διευκρινίσεις για την επιτυχή εφαρμογή του ΚΠΑ.Το ΥΔΜΗΔ είναι σε φάση ανάθεσης του σχεδίου δράσης, το οποίο έχει χρονοδιάγραμμα υλοποίησης 2 μήνες. Η οριστική παραλαβή του παραδοτέου αναμένεται έως 31/03/2015. 2. Ο Πυλώνας 5 του στρατηγικού κειμένου για την διοικητική μεταρρύθμιση αφορά την εισαγωγή συστημάτων μέτρησης απόδοσης και ποιότητας. (βλ. Παρ.ΙΙΙ
Τ.11.1 - Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης.	4 - ολοκληρωμένες δράσεις για την απλούστευση και τον εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών·	Ναι	1. Κείμενο Ελληνικής Στρατηγικής για την Διοικητική Μεταρρύθμιση "Δημόσια Διοίκηση 2015 - Οικοδόμηση μιας συμπαγούς, προσανατολισμένης στους πολίτες και αφοσιωμένης δημόσιας διοίκησης" - 2ος Πυλώνας 2. Κείμενο "Στρατηγική για την Ηλεκτρονική	1. Ανάλυση των βασικών αναγκών μέσω: - Χαρτογράφησης των πλέον επαχθών διοικητικών διαδικασιών και εντοπισμού 250 εμποδίων για την επιχειρηματικότητα (ΣΕΒ) - Πιλοτικής μέτρησης του διοικητικού φόρτου (2008 & 2010), (ΕΥΣΣΕΠ) - Ελληνικής έκδοσης του Τυποποιημένου Μοντέλου Κόστους για την προσαρμογή των τεχνικών μετρήσεων στο ελληνικό κανονιστικό

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			Διακυβέρνηση 2014 - 2020" - Στόχος α1 3. ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007 – 2013 4. Διεύθυνση Απλούστευσης Διαδικασιών του ΥΔιΜΗΔ	πλαίσιο (ΕΥΣΣΕΠ) 2. Σε εξέλιξη ολοκληρωμένες δράσεις απλοποίησης διαδικασιών και μέτρησης διοικητικών βαρών (ΕΠΔΜ 2007-2013). 3. Προσδιορισμός σαφών στόχων και δράσεων (Στρατηγικά Κείμενα για τη ΔΜ & την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση.) 4. Προτάσεις για την Αναμόρφωση της Νομοθεσίας σε 13 τομείς -αντικείμενα των οικείων εκθέσεων του ΟΟΣΑ. 5. Διασφάλιση της τακτικής επανεξέτασης του διοικητικού βάρους (Ν. 4048/2012). 6. Κατάργηση της υποχρέωσης υποβολής πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων εγγράφων από φορείς του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (Ν 4250/2014). (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)
Τ.11.1 - Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης της δημόσιας	5 - ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικών και πολιτικών για τους ανθρώπινους πόρους που καλύπτουν τις κύριες ελλείψεις στον τομέα αυτόν·	Ναι	**1.** Έκθεση ΟΟΣΑ "Ελλάδα: Αξιολόγηση της Κεντρικής Διοίκησης ΟΟΣΑ, 2012" **2.** Κείμενο Ελληνικής	1. Πραγματοποιήθηκε ανάλυση των βασικών αναγκών στην έκθεση "Ελλάδα: Αξιολόγηση της Κεντρικής Διοίκησης ΟΟΣΑ, 2012" και έγιναν 10 προτάσεις.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
διοίκησης.			Στρατηγικής για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση "Δημόσια Διοίκηση 2015 - Οικοδόμηση μιας συμπαγούς, προσανατολισμένης στους πολίτες και αφοσιωμένης δημόσιας διοίκησης" - 3ος Πυλώνας και 4ος Πυλώνας **3.** ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007 - 2013 - Γενικός Στόχος 2 **4.** Κείμενο "Στρατηγική για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση 2014 - 2020" - στόχος α3 **5.** Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού του ΥΔιΜΗΔ	2. Ο Πυλώνας 3 "Προσαρμογή των ανθρώπινων πόρων στο στρατηγικό όραμα & στους δημοσιονομικούς περιορισμούς" του στρατηγικού σχεδίου για τη διοικητική μεταρρύθμιση εξυπηρετεί το εν λόγω κριτήριο. Ειδική μέριμνα για πολιτικές διαχείρισης για υψηλόβαθμα στελέχη αναφέρονται στο Πυλώνα 4 3. Στο στρατηγικό κείμενο για την ηλ. διακυβέρνηση και συγκεκριμένα στο στόχο α3) «ενιαία διαχείριση πόρων δημόσιας διοίκησης» γίνεται αναφορά σε σχεδιασμό, υλοποίηση και παραγωγική λειτουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος για την προμήθεια, χρήση, λειτουργία και συντήρηση πληροφοριακών υποδομών του δημοσίου καθώς και για την παρακολούθηση της διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού των υπηρεσιών του 4. Η Γενική Δ/νση Ανθρωπίνου Δυναμικού είναι υπεύθυνη για τον επιχειρησιακό σχεδιασμό της πολιτικής για το Ανθρώπινο Δυναμικό, την παρακολούθηση & αξιολόγηση (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)
Τ.11.1 - Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας	6 - ανάπτυξη δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα της επαγγελματικής ιεραρχίας	Ναι	1. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Διοικητικής Μεταρρύθμισης 2007-2013	1. Σχέδια κατάρτισης ανά φορέα άσκησης πολιτικής- Αξιολόγηση από το ΕΚΔΔΑ και ενσωμάτωση των

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης.	στο πλαίσιο των δημόσιων αρχών·		(ΕΠΔΜ) - Γενικός Στόχος 2 2. Κείμενο Ελληνικής Στρατηγικής για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση "Δημόσια Διοίκηση 2015 - Οικοδόμηση μιας συμπαγούς, προσανατολισμένης στους πολίτες και αφοσιωμένης δημόσιας διοίκησης" 3ος και 4ος πυλώνας 3. Κείμενο "Στρατηγική για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση 2014 - 2020" - στόχος β5	αναγκών στον Προγραμματισμό λειτουργίας του ΕΚΔΔΑ 2. Θεσμοθετημένη διαδικασία ανίχνευσης εκπαιδευτικών αναγκών μέσω ανάπτυξης Σχεδίων Κατάρτισης ανά φορέα άσκησης πολιτικής 3. Το ΕΚΔΔΑ έχει προσαρμόσει τη διαδικασία ανίχνευσης εκπαιδευτικών αναγκών ώστε να εντάσσονται στα προγράμματα επιμόρφωσης δημοσίων υπαλλήλων και οι υπάλληλοι που εντάσσονται στο πρόγραμμα κινητικότητας των άρθρων 90 και 91 του ν. 4172/2013 4. Οι πυλώνες 3 (κατά μικρότερο λόγο) και 4 (κατά κύριο λόγο) του κειμένου της ελληνικής στρατηγικής για την διοικητική μεταρρύθμιση αφορούν κατά κύριο λόγο την εξυπηρέτηση του εν λόγω κριτηρίου 5. Ο στόχος β5 για την αντιμετώπιση του ψηφιακού αναλφαβητισμού στοχεύει στην αντιμετώπιση του φαινομένου ότι μεγάλο μέρος των στελεχών του δημόσιου τομέα δεν έχει τις απαραίτητες γνώσεις για να υποστηρίξει την ηλεκτρονική μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)
Τ.11.1 - Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης.	7 - ανάπτυξη διαδικασιών και εργαλείων παρακολούθησης και αξιολόγησης.	Ναι	1. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Διοικητικής Μεταρρύθμισης 2007-2013 (ΕΠΔΜ) 2. Κείμενο Ελληνικής Στρατηγικής για την Διοικητική Μεταρρύθμιση "Δημόσια Διοίκηση 2015 - Οικοδόμηση μιας συμπαγούς, προσανατολισμένης στους πολίτες και αφοσιωμένης δημόσιας διοίκησης" 5ος και 6ος πυλώνας	1. Το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) είναι ο αρμόδιος δημόσιος φορέας παροχής υπηρεσιών κατάρτισης των δημόσιων στελεχών, ενώ αναβάθμισε την επιχειρησιακή λειτουργία του προκειμένου να ανταποκριθεί στον εκπαιδευτικό του ρόλο 2. Οι πυλώνες 5 και 6 του κειμένου της ελληνικής στρατηγικής για την διοικητική μεταρρύθμιση αφορούν κατά κύριο λόγο την εξυπηρέτηση του εν λόγω κριτηρίου. Σημειώνεται ότι το ΕΚΔΔΑ υλοποιεί έργο «Εκπόνηση και εφαρμογή στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδίου ΕΚΔΔΑ / Συστήματος διαρκούς αξιολόγησης των δράσεων και υποστήριξη εφαρμογής τους».
G.1 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων στο	1 - Ρυθμίσεις σύμφωνα με το θεσμικό και το νομικό πλαίσιο των κρατών μελών σε σχέση με τη συμμετοχή των αρμόδιων φορέων για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης όλων των	Ναι	ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3304/2005 - ΦΕΚ: 16/Α (27/01/2005) Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως	Στο πλαίσιο του οικείου νόμου ορίζονται οι κάτωθι: Φορείς Προώθησης: □ Συνήγορος του Πολίτη (για

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
πεδίο των ΕΔΕΤ.	ατόμων σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησης και της εφαρμογής των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων για την παροχή συμβουλών σε θέματα ισότητας των φύλων στις δραστηριότητες που συνδέονται με τα ΕΔΕΤ.		φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.	δημόσιες Υπηρεσίες) □ Επιτροπή Ίσης Μεταχείρισης (παροχή υπηρεσιών-πώληση αγαθών) □ Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (εργασία, απασχόληση στον ιδιωτικό τομέα) Διοικητική Δομή: □ Τμήμα Ισότητας Ευκαιριών της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (διενέργεια ετήσιας δημόσιας διαβούλευσης με την συμμετοχή των αρμόδιων φορέων, για την κατάρτιση του εθνικού σχεδίου δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων και την υλοποίησή του, στο πλαίσιο του κ.π Progress). Φορείς Κοινωνικού Διαλόγου: □ Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή Επιστημονική υποβοήθηση: □ Παρατηρητήριο Καταπολέμησης των Διακρίσεων του Ινστιτούτου Κοινωνικής Πολιτικής του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				Από τους ως άνω φορείς το ΣΕΠΕ και η ΟΚΕ αποτελούν μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑΝΑΔ.
G.1 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	2 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση του προσωπικού των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΔΕΤ στους τομείς της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων.	Ναι	Ετήσιο Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων	Εκπαίδευση και ενημέρωση όλων των εμπλεκομένων στελεχών της διοίκησης μέσω εκπαιδευτικών δράσεων σχετικών με το περιεχόμενο και την πρακτική εφαρμογή των Οδηγιών 2000/43/ΕΚ & 2000/78/ΕΚ (εκπαιδεύτηκαν στελέχη του ΣΕΠΕ, του ΟΑΕΔ, Δικαστικοί, στελέχη του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, κλπ. παρήχθη εκπαιδευτικό υλικό) Υπεβλήθη πρόταση στο ΕΠΑΝΑΔ, για ένταξη έργου στο νέο Ε.Π 2014-2020, με τίτλο «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ»

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
G.2 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και την εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό πλαίσιο των κρατών μελών σε σχέση με τη συμμετοχή των αρμόδιων φορέων για την ισότητα των φύλων σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησης και της εφαρμογής των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων για την παροχή συμβουλών σε θέματα ισότητας των φύλων στις δραστηριότητες που συνδέονται με τα ΕΔΕΤ.	Ναι	<u>ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3896 (ΦΕΚ207/Α/2010)</u> Εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης – Εναρμόνιση της κείμενης νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006 και άλλες συναφείς διατάξεις. <u>ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5</u> Οργανισμός της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων – ΓΓΙΦ- (ΦΕΚ 17/Α/2008)	Αρμόδιος Φορέας για την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών είναι η ΓΓΙΦ. Η ΓΓΙΦ έχει ως αποστολή την πραγματοποίηση της νομικής και ουσιαστικής ισότητας ανδρών και γυναικών στην Ελλάδα σε όλους τους τομείς δραστηριότητας. Για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης και με σκοπό την εναρμόνιση της κείμενης νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/54/ΕΚ του ΕΚ και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006 και άλλες συναφείς διατάξεις, ορίστηκε ως αρμόδιος φορέας ο Συνήγορος του Πολίτη που είναι Ανεξάρτητη Αρχή. Η ΓΓΙΦ βρίσκεται σε φάση ολοκλήρωσης του νέου «Εθνικού Προγράμματος για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2014-2020». Το Πρόγραμμα αναφέρεται σε ευρύ φάσμα δημόσιων πολιτικών σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				περιλαμβάνει δράσεις το μεγαλύτερο μέρος των οποίων θα υλοποιηθεί από την ΓΓΙΦ - ΕΥΣΥΔΕ/ΥΠΕΣ. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)
G.2 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και την εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	2 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση του προσωπικού των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΔΕΤ στους τομείς της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων καθώς και της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου.	Ναι	Το «Εθνικό Πρόγραμμα για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2014-2020» προβλέπει να επεκταθούν οι δράσεις κατάρτισης και επιμόρφωσης και κατά την επόμενη προγραμματική περίοδο εστιάζοντας στα στελέχη των φορέων που θα συμμετέχουν στο σχεδιασμό/ διαχείριση/ έλεγχο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων. Για το σκοπό αυτό η ΓΓΙΦ εκπόνησε «Οδηγό Ένταξης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, του ΕΣΣΑΑ και του ΕΣΣΑΑΛ, καθώς και στην αξιολόγηση αυτών». (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	Στην παρούσα Περίοδο στο πλαίσιο του ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση» η ΓΓΙΦ υλοποιεί προγράμματα εκπαίδευσης σε θέματα ισότητας και ενσωμάτωσης της ισότητας στις δημόσιες πολιτικές (gender maistreaming) σε στελέχη της δημόσιας διοίκησης, της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, και των οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων. Το έργο αφορά στην εφαρμογή ολοκληρωμένων σχεδίων εκπαίδευσης των στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης, σχετικά με την ισότητα των δύο φύλων, με έμφαση στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις πολιτικές που υλοποιούν οι υπηρεσίες των Υπουργείων, των Περιφερειών και των ΟΤΑ. Οι παραπάνω ενέργειες απευθύνονται σε στελέχη των Υπουργείων, των Περιφερειών και των ΟΤΑ που εμπλέκονται στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή των πολιτικών ισότητας, αλλά και γενικότερα σε στελέχη δημόσιας διοίκησης, προκειμένου να υιοθετηθεί η διάσταση του φύλου σε

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				οριζόντια βάση κατά την ανάπτυξη πολιτικών και η υιοθέτηση θετικών μέτρων υπέρ των γυναικών για την προώθηση της ισότητας των φύλων.
G.3 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) στο πεδίο των ΕΔΕΤ, σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου.	1 - Ρυθμίσεις σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό πλαίσιο των κρατών μελών για τη διαβούλευση και τη συμμετοχή των φορέων που είναι επιφορτισμένοι με την προστασία των ατόμων με αναπηρία ή των οργανώσεων που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία και άλλων άμεσα εμπλεκόμενων φορέων σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησης και της εφαρμογής των προγραμμάτων.	Ναι	-Κύρωση του Πρωτοκόλλου με το Νόμο 4074/2013 «Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες» - http://www.espa.gr/el/Pages/staticNewProgrammingPeriod.aspx	Αρμόδια αρχή για το συντονισμό της προετοιμασίας του νέου ΕΣΠΑ είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων-ΕΣΠΑ). Όλες οι ενέργειες διαβούλευσης αναφέρονται στο σχέδιο του νέου ΕΣΠΑ (κεφ. 1.5.1 και 15.2). Στην ηλεκτρονική πύλη http://www.espa.gr, αλλά και στους διαδικτυακούς τόπους άλλων Υπουργείων και Περιφερειών, έχει δημιουργηθεί ειδικός χώρος, ο οποίος αφορά στην περίοδο 2014-2020 όπου όλα τα βασικά υποστηρικτικά έγγραφα του αναπτυξιακού σχεδιασμού αναρτώνται και δίνεται η δυνατότητα σχολιασμού και υποβολής ερωτήσεων και προτάσεων.
G.3 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) στο πεδίο των ΕΔΕΤ, σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου.	2 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση του προσωπικού των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΔΕΤ στους τομείς της ισχύουσας νομοθεσίας και πολιτικής της Ένωσης και των κρατών μελών για άτομα με αναπηρία, περιλαμβανομένης της προσβασιμότητας και της	Ναι	http://www.espa.gr/el/Pages/staticNewProgrammingPeriod.aspx	Δεδομένου, ότι η ΜΟΔ έχει την αρμοδιότητα εκπαίδευσης των Υπηρεσιών του ΕΣΠΑ, ενέταξε στις δραστηριότητες εκπαίδευσης που υλοποιεί και τα ζητήματα αναπηρίας. Συστάθηκε από την ΕΥΣΣΑΑΠ «Ομάδα Εργασίας σχετικά με την ένταξη της διάστασης της αναπηρίας

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	πρακτικής εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία όπως αποτυπώνεται στην ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, ανάλογα με την περίπτωση.			και της μη διάκρισης στο ΕΣΠΑ 2014-2020» (Α.Π.14125/ΕΥΣΣΑΑΠ989/24.03.2014). Στο πλαίσιο αυτό, η ΜΟΔ ΑΕ συνεργάστηκε με ΕΣΑμεΑ και τη Δ/ΝΣΗ Διεθνών Σχέσεων του Υπ. Εργασίας και κατάρτισε αναλυτικό Σχέδιο Εκπαιδευτικής παρέμβασης (30/9/2014). Έχει ολοκληρωθεί η α΄φάση εκπαίδευσης των στελεχών των Υπηρεσιών του ΕΣΠΑ και έχει πραγματοποιηθεί για τα στελέχη σχεδιασμού «Διημερίδα Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης των στελεχών των ΕΥ σε θέματα αναπηρίας και προσβασιμότητας» (8, 9/10/2014 ενημερωτικές εισηγήσεις και 4 βιωματικά εργαστήρια). Σχεδιάζεται η εκπαίδευση των Δικαιούχων. Οι λοιπές δράσεις που περιλαμβάνουν διερεύνηση αναγκών, συγκέντρωση και διάθεση εκπαιδευτικού υλικού και εκπαιδευτικές δράσεις θα πραγματοποιηθούν έως τα τέλη του 2015
G.3 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) στο πεδίο των ΕΔΕΤ, σύμφωνα με την απόφαση αριθ.	3 - Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την παρακολούθηση της εφαρμογής του άρθρου 9 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία σε σχέση με τα ΕΔΕΤ σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησης και της εφαρμογής των	Ναι	Υ 426/14 (ΦΕΚ 523 Β/28-02-2014)	Σύμφωνα με το αρθρ. 33 σημ. 1 της Σύμβασης «για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες», ορίζεται από τον πρωθυπουργό, ένας συντονιστικός μηχανισμός μέσα στην Κυβέρνηση με αντικείμενο την εθνική εφαρμογή και την παρακολούθηση της Σύμβασης.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου.	προγραμμάτων.			Με βάση την Αριθμ. Υ 426/14 (ΦΕΚ 523 Β/28-02-2014) ορίστηκε το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και ειδικότερα η Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης του Υπουργείου ως το σημείο αναφοράς για την παρακολούθηση εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες καθώς και ως συντονιστικός μηχανισμός για τη διευκόλυνση των σχετικών με αυτή δράσεων. Επιπλέον, στη συγκεκριμένη πράξη ορίζεται ότι η κοινωνία των πολιτών και, ιδιαίτερα, τα άτομα με αναπηρίες και οι αντιπροσωπευτικές οργανώσεις τους, θα εμπλέκονται και θα συμμετέχουν πλήρως στη διαδικασία παρακολούθησης.
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	Όχι		Οι ελληνικές αρχές έχουν υλοποιήσει δράσεις όπως η ίδρυση της ΕΑΑΔΗΣΥ (Ν. 4013/2011), η σταδιακή ενεργοποίηση των αρμοδιοτήτων της & η ψήφιση του Νόμου 4281/2014. Η μεταρρύθμιση είναι σε εξέλιξη. Οι δράσεις που δρομολογούνται είναι: 1. Ολοκλήρωση νομικού & θεσμικού πλαισίου 2. Νομικές & διαδικαστικές ρυθμίσεις

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				για την ασφαλή και ομοιόμορφη εφαρμογή της νομοθεσίας για τις ΔΣ και την αντιμετώπιση των συνηθέστερων σφαλμάτων 3. .Αποτελεσματικό σύστημα δικαστικής προστασίας των οικονομικών φορέων Οι ελληνικές αρχές πρέπει να υλοποιήσουν τις δράσεις που περιγράφονται λεπτομερώς στο Σχέδιο Δράσης που συμφωνήθηκε την 26.11.2014 με την ΕΕ (στο εξής «ΣΔ(G4)») προκειμένου να εκπληρώσουν την αιρεσιμότητα G4. Το ΣΔ(G4) επισυνάπτεται στην αγγλική γλώσσα στο ΕΠ με τίτλο «ACTION PLAN for the fulfillment of the General ex ante Conditionality Public Procurement». Η ΕΕ θα αξιολογήσει την εκπλήρωση της αιρεσιμότητας G4 από τις ελληνικές αρχές αποκλειστικά με βάση το λεπτομερές ΣΔ(G4).(βλ. Παρ.ΙΙΙ1,
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	2 - Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν διαφανείς διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων.	Όχι		Το εθνικό σύστημα ανάθεσης ΔΣ χαρακτηρίζεται από διαδικασίες οι οποίες εγγυώνται διαφάνεια. Οι δράσεις που έχουν υλοποιηθεί είναι: 1. Νομικές, θεσμικές & διαδικαστικές ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την αποτελεσματική τήρηση των αρχών

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				της ΣΛΕΕ στη διαδικασία ανάθεσης ΔΣ, ιδίως μέσω της συντονιστικής & ελεγκτικής δράσης της ΕΑΑΔΗΣΥ 2. Νομοθεσία/ κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ανάθεση ΔΣ 3. Διαθεσιμότητα εργαλείων & συστημάτων ΤΠ (ΕΣΗΔΗΣ, ΚΗΜΔΗΣ) Οι ελληνικές αρχές πρέπει να υλοποιήσουν τις δράσεις που περιγράφονται λεπτομερώς στο Σχέδιο Δράσης που συμφωνήθηκε την 26.11.2014 με την ΕΕ (στο εξής «ΣΔ(G4)») προκειμένου να εκπληρώσουν την αιρεσιμότητα G4. Το ΣΔ(G4) επισυνάπτεται στην αγγλική γλώσσα στο ΕΠ με τίτλο «ACTION PLAN for the fulfillment of the General ex ante Conditionality Public Procurement». Η ΕΕ θα αξιολογήσει την εκπλήρωση της αιρεσιμότητας G4 από τις ελληνικές αρχές αποκλειστικά με βάση το λεπτομερές ΣΔ(G4). (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ))
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί	3 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση και την ενημέρωση του προσωπικού που ασχολείται με τη διαχείριση των	Ναι	1. Κατάρτιση του προσωπικού που ασχολείται με την εφαρμογή	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	κονδυλίων των ΕΔΕΤ.		των κανόνων ΔΣ της ΕΕ μέσω: α. Στοχευμένου εκπαιδευτικού προγράμματος για το προσωπικό των αναθετουσών αρχών β. Εκπαίδευσης στελεχών των ΔΑ και δικαιούχων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2. Εφαρμογή συστήματος διάδοσης και ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων των δημοσίων συμβάσεων για το προσωπικό μέσω: α. της ΕΑΑΔΗΣΥ β. του συστήματος διάδοσης στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ γ. της Εθνικής Αρχής Συντονισμού για το ΕΣΠΑ (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων.	Όχι		Έχουν αναληφθεί πρωτοβουλίες για την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την εφαρμογή των κανόνων ΔΣ της ΕΕ & έχουν περιληφθεί ρυθμίσεις στο Ν.4281/2014. Οι δράσεις που έχουν υλοποιηθεί είναι: 1. Ύπαρξη κεντρικής αρχής ΕΑΑΔΗΣΥ 2. Τεχνική υποστήριξη από την ΕΑΑΔΗΣΥ προς όλους τους συμμετέχοντες στην υλοποίηση των ΔΣ φορείς Οι δράσεις έχουν διαρκή χαρακτήρα και είναι σε εξέλιξη, ώστε να οργανωθεί η ομαλή μετάβαση στο νέο καθεστώς ανάθεσης ΔΣ & να βελτιωθεί η διακυβέρνηση στον τομέα των ΔΣ. Οι ελληνικές αρχές πρέπει να υλοποιήσουν τις δράσεις που περιγράφονται λεπτομερώς στο Σχέδιο Δράσης που συμφωνήθηκε την 26.11.2014 με την ΕΕ (στο εξής «ΣΔ(G4)») προκειμένου να εκπληρώσουν την αιρεσιμότητα G4. Το ΣΔ(G4) επισυνάπτεται στην αγγλική γλώσσα στο ΕΠ με τίτλο «ACTION PLAN for the fulfillment of the General ex ante Conditionality

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				Public Procurement». Η ΕΕ θα αξιολογήσει την εκπλήρωση της αιρεσιμότητας G4 από τις ελληνικές αρχές αποκλειστικά με βάση το λεπτομερές ΣΔ(G4). (βλ. Παρ.ΙΙΙ1)
G.5 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων.	Ναι	Η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕ),-ΚΕΜΚΕ, του Υπ. Οικονομικών σε συνεργασία με δίκτυο Αποκεντρωμένων Μονάδων ΚΕ, ΑΜΚΕ, που συστήνεται στα άλλα Υπουργεία, αποτελεί το συντονιστικό όργανο για τον έλεγχο των ΚΕ της χώρας ως προς την συμβατότητά τους με το ΕΕ δίκαιο. Σε ό,τι αφορά τις συγχρηματοδοτούμενες ενισχύσεις καθώς και τις ενισχύσεις που χορηγούνται από το ΠΔΕ & τις λοιπές ενισχύσεις αρμοδιότητας ΥΠΑΑΝ, η αρμόδια ΑΜΚΕ συστήνεται στο ΥΠΑΑΝ, και ειδικότερα στην ΕΑΣ.	Η ΑΜΚΕ του ΥΠΑΑΝ, για τον έλεγχο της συμβατότητας με το ΕΕ δίκαιο των χρηματοδοτήσεων των έργων αρμοδιότητας του ΥΠΑΑΝ (ανεξαρτήτως πηγής χρηματοδότησης) καθώς και όλων των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΠΔΕ (συγχρηματοδοτούμενων & μη), έχει ορισθεί με βάση το ΠΔ του Υπουργείου. Η εφαρμογή των κανόνων ΚΕ με την ύπαρξη συντονιστικής δομής για όλα τα συγχρηματοδοτούμενα έργα θα περιγραφεί και στο νόμο πλαίσιο της περιόδου 2014-2020 ενώ υπάρχουν ρυθμίσεις για: - Έλεγχο σώρευσης - Εκπλήρωση αρχής “Deggendorf” - Τήρηση κανόνων ΚΕ καθ΄ όλη τη διάρκεια εξέλιξης ενός καθεστώτος - Έγκριση χρηματοδοτικών

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	εργαλείων (ΜΧΤ) ως προς τη νομιμότητα τους σε θέματα ΚΕ ενώ στο ΠΣΣΚΕ καταχωρούνται και οι ενισχύσεις μέσω των ΜΧΤ - Επιτάχυνση ανακτήσεων για παράνομες & μη συμβατές ενισχύσεις - Επάρκεια διασφάλισης κατάλληλων ελέγχων συμμόρφωσης καθεστώτων με τον ΓΑΚ και εγκεκριμένων καθεστώτων - Επαρκή γνώση για χορηγηθείσες ενισχύσεις περιλαμβανομένων των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)
G.5 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	2 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση και την ενημέρωση του προσωπικού που συμμετέχει στη διαχείριση των κονδυλίων των ΕΔΕΤ.	Ναι	Τα στελέχη της ΕΑΣ έχουν εμπειρία διαπραγμάτευσης & εκπαίδευσης σε θέματα ΚΕ. Η ΑΜΚΕ θα συνεχίσει να εκπονεί με τη στήριξη της ΜΟΔ **πρόγραμμα κατάρτισης** σε θέματα ΚΕ με στόχο την ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού των δομών ΕΣΠΑ. Η **διάχυση πληροφοριών** στις ΔΑ θα συνεχιστεί μέσω του site	Το κριτήριο εκπληρούται σε όλο το εύρος του πεδίου του καθώς εκπληρούται το σύνολο των υποκριτηρίων του μέσω των σχετικών ρυθμίσεων. Η πρόβλεψη για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων ΚΕ με την ύπαρξη συντονιστικής δομής για όλα τα συγχρηματοδοτούμενα έργα θα περιγραφεί επίσης στο νόμο πλαίσιο της νέας διαχειριστικής περιόδου

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			www.ependyseis .gr/ υποβολή ηλεκτρονικών ερωτημάτων/ έκδοση οδηγιών & κατευθύνσεων/ τεχνικών συναντήσεων, μηχανισμός ο οποίος ενισχύεται. Ενώ ο «Δίαυλος» συντελεί στην **ανταλλαγή πληροφοριών.** (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	2014-2020.
G.5 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	3 - Ρυθμίσεις για την διασφάλιση της διοικητικής ικανότητας σε σχέση με την εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων.	Ναι	Η διοικητική ικανότητα για την υλοποίηση & εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ για τις συγχρηματοδοτούμενες ΚΕ διασφαλίζεται με την λειτουργία της ΑΜΚΕ του ΥΠΑΑΝ, η οποία υποστηρίζει τους φορείς αρμοδιότητας της σε συνεργασία με την ΚΕΜΚΕ. Όπως στην τρέχουσα περίοδο θα αξιοποιηθεί η τεχνική βοήθεια. Ενδεικτικές δράσεις: • εκπαίδευση/ ενημέρωση/ συμβουλευτική υποστήριξη ΔΑ &	Το κριτήριο εκπληρούται σε όλο το εύρος του πεδίου του καθώς εκπληρούται το σύνολο των υποκριτηρίων του μέσω των σχετικών ρυθμίσεων. Η πρόβλεψη για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων ΚΕ με την ύπαρξη συντονιστικής δομής για όλα τα συγχρηματοδοτούμενα έργα θα περιγραφεί αναλυτικά στο νόμο πλαίσιο της νέας διαχειριστικής περιόδου 2014-2020.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			εμπλεκόμενων φορέων • επέκταση/ επικαιροποίηση του ΠΣΣΚΕ • συντήρηση/ αναβάθμιση ηλεκτρονικών μέσων πληροφόρησης (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	
G.6 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή της οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΠΕ) και της οδηγίας 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΣΠΕ).	Ναι	Οι Οδηγίες έχουν ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με τους νόμους 1650/86, 3010/2002, 4014/2011 και την ΚΥΑ οικ.107017/28.8.2006. Εφαρμογή επίσης έχουν ο νόμος 4014/2011, η ΚΥΑ 37111/2021/2003, η ΚΥΑ 11764/653 και η ΚΥΑ 9269/470/2007. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	
G.6 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της	2 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση και την ενημέρωση του προσωπικού που συμμετέχει στην εφαρμογή των	Ναι	Οι δράσεις κατάρτισης του προσωπικού διεξάγονται κυρίως από το ΙΝΕΠ ενώ στις	Για την εκπαίδευση των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών οργανώθηκε από το ΥΠΕΚΑ ενημερωτική ημερίδα μετά

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
Ένωσης σχετικά με την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.	οδηγιών για την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.		ιστοσελίδες: • www.ypeka.gr, αναρτώνται σχετικά νομοθετήματα & ερμηνευτικές εγκύκλιοι • http://aepo.ypeka.gr/, αναρτώνται αποφάσεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων-ανανέωσης- παράτασης, για δραστηριότητες κατηγορίας Α • http://diavgeia.gov.gr/, αναρτώνται αποφάσεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ) έργων & δραστηριοτήτων, καθώς και σχεδίων & προγραμμάτων o ΦΕΚ 1817/Β', ΚΥΑ Αριθμ. οικ. 30651/2014 (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	την έκδοση του νέου Ν 4014/2102. Το Πρόγραμμα «Διαύγεια» στοχεύει στην επίτευξη της μέγιστης δυνατής δημοσιότητας της κυβερνητικής πολιτικής και της διοικητικής δραστηριότητας, τη διασφάλιση της διαφάνειας και την εμπέδωση της υπευθυνότητας και της λογοδοσίας. Για την ηλεκτρονική διαχείριση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης προβλέπεται, στο άρθρο 18 Ν. 4014/2012, η δημιουργία Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου πληροφοριών στο ΥΠΕΚΑ, ΚΥΑ Αριθμ. οικ. 30651/2014 (ΦΕΚ 1817/Β', 7/2014) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρ. 18 παρ. 5 Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ Α΄ 209)». Σύσταση Εθνικού Περιβαλλοντικού Δικτύου (υπ. Αριθμ. 135259/10-4-2012 Απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ). (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ) Οι υπηρεσίες της ΕΕ θα ενημερώνονται σχετικά με την εξέλιξη της εκπλήρωσης των απαιτήσεων του κριτηρίου.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
G.6 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.	3 - Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την επάρκεια της διοικητικής ικανότητας.	Ναι	Οι αρχές για την εφαρμογή των ΕΠΕ/ΣΠΕ είναι η ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ, οι αποκεντρωμένες & αυτοδιοικητικές υπηρεσίες περ. αδειοδότησης. Με τον Ν4014/2011 επιδιώκεται η μείωση των απαιτούμενων χρόνων & συστήνεται μητρώο πιστοποιημένων αξιολογητών ΜΠΕ. Συνεργασία ΥΠΕΚΑ με ΥΔΜΗΔ για να ληφθεί ενίσχυσης των υπηρεσιών που εμπλέκονται στις λειτουργίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Προεδρικό Διάταγμα 100/2014 (ΦΕΚ 237/Α'/2014) Απόφαση Α.Π. οικ. 51365/ 31.10.2014 του Υπουργού ΠΕΚΑ (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	Για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κριτηρίου, η στελέχωση των αρμόδιων Υπηρεσιών αποτελεί προϋπόθεση και δέσμευση των εμπλεκομένων Υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σε εξέλιξη η υλοποίηση των απαραίτητων ενεργειών για την εξασφάλιση επιπλέον στελέχωσης με εξειδικευμένο προσωπικό. Επίσης, επικουρικά η λειτουργία του μητρώου πιστοποιημένων αξιολογητών θα συμβάλει προς την κατεύθυνση αυτή. Οι υπηρεσίες της ΕΕ θα ενημερώνονται σχετικά με την εξέλιξη της εκπλήρωσης των απαιτήσεων του κριτηρίου.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	Όχι		Το σύνολο των ρυθμίσεων για την παρακολούθηση των στατιστικών δεδομένων είναι υπό επεξεργασία και θα συμπεριληφθεί σε ένα διακριτό έγγραφο εργασίας (Ενιαίο σύστημα παρακολούθησης δεικτών ΕΣΠΑ 2014 – 2020), το οποίο θα έχει δυναμικό χαρακτήρα με συνεχή επικαιροποίηση κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου. Στο έγγραφο αυτό, θα αντιμετωπίζονται με ολοκληρωμένο τρόπο τα ζητήματα παρακολούθησης των δεικτών όλων των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ για όλα τα Ταμεία και τα Προγράμματα. Η οριστικοποίηση του εγγράφου θα γίνει μετά την κατάρτιση και την έγκριση του νέου ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων του και οι σχετικές ρυθμίσεις του Συστήματος Παρακολούθησης θα ενσωματωθούν στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου καθώς και στο νέο νόμο ΕΣΠΑ. Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 31/10/2015
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την	2 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: ρυθμίσεις για τη δημοσίευση και τη δημόσια διάθεση των συγκεντρωτικών	Όχι		Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 30/6/2016

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	δεδομένων.			
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	3 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: την επιλογή δεικτών αποτελεσμάτων για κάθε πρόγραμμα, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο επιλογής των δράσεων πολιτικής που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα.	Όχι		Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 31/12/2014
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη	4 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: τη θέσπιση στόχων για αυτούς τους δείκτες.	Όχι		Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 30/4/2016

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.				
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	5 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: την τήρηση των ακόλουθων προϋποθέσεων για κάθε δείκτη: σταθερότητα και στατιστική επικύρωση, σαφήνεια της κανονιστικής ερμηνείας, ανταπόκριση στην πολιτική, έγκαιρη συλλογή δεδομένων.	Όχι		Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 31/12/2014
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα	6 - Υφίστανται διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι όλες οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα περιλαμβάνουν ένα αποτελεσματικό σύστημα δεικτών.	Όχι		Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 30/4/2016

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.				

9.2 Περιγραφή δράσεων για τη συμμόρφωση με τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες, υπεύθυνοι φορείς και χρονοδιάγραμμα

Πίνακας 25: Ενέργειες για την εκπλήρωση των σχετικών γενικών εκ των προτέρων όρων

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	3. Υποβολή στην ΕΕ λίστας κατευθυντήριων οδηγιών/ ερμηνευτικών εγκυκλίων: Μέρος Α & Β– Βλ. ΣΔ(G4)	31 Ιαν 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	4. Εκδοση κατευθυντήριων οδηγιών/ ερμηνευτικών εγκυκλίων: Μέρος Α– Βλ. ΣΔ(G4)	31 Δεκ 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	5. Έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών/ ερμηνευτικών εγκυκλίων: Μέρος Β– Βλ. ΣΔ(G4)	31 Δεκ 2016	ΕΑΑΔΗΣΥ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	8. Έκδοση τυποποιημένων τευχών δημοπράτησης: Μέρος Β– Βλ. ΣΔ(G4)	31 Δεκ 2016	ΕΑΑΔΗΣΥ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	1. Δευτερογενής νομοθεσία ανάθεσης ΔΣ έργων, προμηθειών, υπηρεσιών (αρ. 172 ν. 4281/2014) – Βλ. ΣΔ(G4)	1 Μαϊ 2015	Υπουργείο. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	7. Έκδοση τυποποιημένων τευχών δημοπράτησης: Μέρος Α– Βλ. ΣΔ(G4)	31 Δεκ 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	9. Υποβολή στην ΕΕ σχεδίου εφαρμογής του νέου συστήματος προδικαστικής προστασίας	1 Μαϊ 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο Δικαιοσύνης
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	10. Λήψη μέτρων εφαρμογής του νέου συστήματος προδικαστικής προστασίας (Ν. 4281/14) – Βλ. ΣΔ(G4)	31 Δεκ 2016	ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο Δικαιοσύνης

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	6. Προσδιορισμός τευχών δημοπράτησης που θα τυποποιηθούν: Μέρος Α & Β– Βλ. ΣΔ(G4)	31 Ιαν 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	2. Ενσωμάτωση των νέων ευρωπαϊκών οδηγιών για τις Δημόσιες Συμβάσεις– Βλ. ΣΔ(G4)	18 Απρ 2016	Υπουργείο. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	2 - Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν διαφανείς διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων.	2. Ανοιγμα αγοράς παροχής υπηρεσιών e-procurement σε ιδιώτες (διασύνδεση με promitheus) Βλ. ΣΔ(G4)	30 Απρ 2015	Γενική Γραμματεία Εμπορίου
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	2 - Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν διαφανείς διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων.	1. Ολοκλήρωση δράσεων παρ. 4.7.1.3. του MoU 4, 5 (i) (ii) (v), 6, 7 (iii) (iv) (v) και 8 – Βλ. ΣΔ(G4)	31 Δεκ 2015	Γενική Γραμματεία Εμπορίου
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων.	2. Υιοθέτηση σε συμφωνία με την ΕΕ εκπαιδευτικού προγράμματος για Δ Σ για το 2016- Βλ. ΣΔ(G4)	31 Δεκ 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ ΕΚΔΔΑ Γενική Γραμματεία Εμπορίου Υπουργείο. Υποδομών

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
				Μεταφορών και Δικτύων
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων.	5. Υποστήριξη δικαιούχων κεντρικών/τοπικών αναθετουσών αρχών/φορέων για τη νέα νομοθεσία Βλ.ΣΔ(G4)	30 Ιουν 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων.	4. Προσθήκη στο «Δίαυλο» λειτουργίας ανταλλαγής πληροφοριών/ καλών πρακτικών μεταξύ ΔΑ- Βλ ΣΔ(G4)	30 Ιουν 2015	Εθνική Αρχή Συντονισμού ΜΟΔ ΑΕ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων.	3. Υιοθέτηση σε συμφωνία με ΕΕ κυλιόμενου εκπαιδευτικού προγράμματος ΔΑ & σχετικών φορέων Βλ.ΣΔ(G4)	31 Δεκ 2014	Εθνική Αρχή Συντονισμού ΕΑΑΔΗΣΥ ΜΟΔ ΑΕ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων.	1. Υιοθέτηση σε συμφωνία με την ΕΕ, εκπαιδευτικού προγράμματος για Δημόσιες Συμβάσεις για το 2015 - Βλ. ΣΔ(G4)	31 Δεκ 2014	ΕΑΑΔΗΣΥ ΕΚΔΔΑ Γενική Γραμματεία Εμπορίου Υπουργείο. Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	5. Κατάρτιση εγγράφου ‘’Ενιαίο Σύστημα Δεικτών ΕΣΠΑ 2014-2020’’.	30 Απρ 2015	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ ΕΥΣΣΑΑΠ/ ΜΟΝΑΔΑ Β’ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ, ΕΥΣΕΚΤ, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, ΕΥ ΟΠΣ, ΕΥΘΥ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	9. Προσαρμογή του ΟΠΣ-ΕΡΓΟΡΑΜΑ στην ηλεκτρονική αποθήκευση δεδομένων δεικτών & αποστολή στην ΕΕ.	30 Απρ 2016	ΕΥ ΟΠΣ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	1.Διαμόρφωση μηχανισμού για ανάπτυξη και επικαιροποίηση του Ενιαίου Συστήματος Δεικτών	31 Μαϊ 2014	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ ΕΥΣΣΑΑΠ/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΓΓΕΑ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	6. Ενσωμάτωση των ρυθμίσεων του Συστήματος Παρακολούθησης στο ΣΔΕ καθώς και στο νέο νόμο ΕΣΠΑ.	30 Ιουν 2015	ΕΥΘΥ με τη συνεργασία της ΕΥΣΣΑΑΠ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	3. Διαμόρφωση 2ης Εγκυκλίου για την ανάπτυξη του ενιαίου συστήματος δεικτών ΕΣΠΑ.	30 Ιουν 2014	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ ΕΥΣΣΑΑΠ/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΥΣΕΚΤ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	7. Ανάπτυξη μηχανισμού στατιστικής επικύρωσης και συνεργασίας της ΕΑΣ με φορείς που μπορούν να παρέχουν σχετικά στοιχεία δεικτών	30 Ιουν 2015	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ΕΥΣΣΑΑΠ/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ σε συνεργασία με , την ΕΥΣΕΚΤ , τις Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων και φορείς που παρέχουν στατιστικά στοιχεία

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	4. Ανάπτυξη συστήματος συλλογής/αποθήκευσης/αναφοράς/ μετάδοσης στοιχείων μεμονωμένων συμμετοχών (ΕΚΤ)	30 Μαρ 2015	ΕΥΣΕΚΤ σε συνεργασία με ΕΥΣΣΑΑΠ, ΕΥ ΟΠΣ και ΕΥΘΥ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	2. Διαμόρφωση 1ης Εγκυκλίου με αρχικές κατευθύνσεις για την ανάπτυξη ενιαίου συστήματος δεικτών ΕΣΠΑ.	31 Μαϊ 2014	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ ΕΥΣΣΑΑΠ/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΥΣΕΚΤ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	8. Ρυθμίσεις για την προστασία προσωπικών δεδομένων στην παρακολούθηση του ΕΣΠΑ και των δεικτών ΕΚΤ.	30 Ιουν 2015	ΥΠ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ/ ΕΥΣΕΚΤ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	2 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: ρυθμίσεις για τη δημοσίευση και τη δημόσια διάθεση των συγκεντρωτικών δεδομένων.	2. Ενσωμάτωση στο ΣΔΕ και το νόμο ΕΣΠΑ, σχετικών αναφορών δημοσίευσης-σωρευτικών δεδομένων δεικτών.	30 Απρ 2016	ΕΥΘΥ, σε συνεργασία με την ΕΥΣΣΑΑΠ/Μονάδα Β’

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	2 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: ρυθμίσεις για τη δημοσίευση και τη δημόσια διάθεση των συγκεντρωτικών δεδομένων.	1. Αναβάθμιση του διαδικτυακού τόπου www.anaptyxi.gov.gr/	30 Απρ 2016	ΕΥ ΟΠΣ – ΜΟΔ ΑΕ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	2 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: ρυθμίσεις για τη δημοσίευση και τη δημόσια διάθεση των συγκεντρωτικών δεδομένων.	3. Ρυθμίσεις για τη δημοσιοποίηση των Ετήσιων Εκθέσεων προόδου των ΕΠ στις ιστοσελίδες των ΕΥΔ & ΕΣΠΑ.	30 Απρ 2015	ΕΥΣΣΑΑΠ/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	3 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: την επιλογή δεικτών αποτελεσμάτων για κάθε πρόγραμμα, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο επιλογής των δράσεων πολιτικής που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα.	Ανάλυση αν η επιλογή των δεικτών αποτελέσματος αντανακλά την επιλογή των δράσεων πολιτικής (ex ante αξιολόγηση)	31 Δεκ 2014	Διαχειριστικές Αρχές & Ομάδες Σχεδιασμού Προγράμματος των ΕΠ (βάσει των εκθέσεων των εκ των προτέρων αξιολόγησης)
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	4 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: τη θέσπιση στόχων για αυτούς τους δείκτες.	3. Action Plan για ειδικό δείκτη ΕΚΤ Τ4221 «Σύμφωνα συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων/ φορέων, για εφαρμογή προγραμμάτων σπουδών». Έλλειψη καταγραφής σχετικών δεδομένων συνολικά και ανά περιφέρεια. Αναζήτηση σχετικών συμφώνων συνεργασίας από δράσεις ΕΣΠΑ 2007-2013 ή/ και εθνικά προγράμματα. Απαιτείται desk research εργασία.	31 Μαρ 2015	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	4 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: τη θέσπιση στόχων για αυτούς τους δείκτες.	2. Action Plan για ειδικό δείκτη ΕΤΠΑ T4207 «Ποσοστό καινοτόμων επιχειρήσεων επί του συνόλου» Έλλειψη περιφερειακών δεδομένων για τιμές βάσης της έκθεσης CIS 2010-2012. Αξιοποίηση των τελικών αποτελεσμάτων της έρευνας για την καινοτομία των επιχειρήσεων CIS 2010-2012 (ΕΚΤ) συνδυαστικά με άλλους σχετικούς δείκτες	31 Μαρ 2015	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	4 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: τη θέσπιση στόχων για αυτούς τους δείκτες.	1. Επιλογή δεικτών αποτελέσματος με τιμές βάσης και στόχου για κάθε ΕΠ και εισαγωγή στην SFC2014	30 Απρ 2014	Διαχειριστικές Αρχές & Ομάδες Σχεδιασμού Προγράμματος των ΕΠ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	4 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: τη θέσπιση στόχων για αυτούς τους δείκτες.	4. Action Plan για ειδικό δείκτη ΕΚΤ Τ4225 «Έργα που καταλήγουν σε ρυθμίσεις που εφαρμόζονται» Έλλειψη καταγραφής σχετικών δεδομένων συνολικά και ανά περιφέρεια . Καταγραφή έργων /δράσεων διοικητικής μεταρρύθμισης που έχουν υλοποιηθεί ή υλοποιούνται και η τελική τους εκροή έχει τεθεί σε εφαρμογή. Απαιτείται desk research εργασία, κυρίως στις δράσεις του ΕΠ ΔΜ 2007-2013.	31 Μαρ 2015	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	5 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: την τήρηση των ακόλουθων προϋποθέσεων για κάθε δείκτη: σταθερότητα και στατιστική επικύρωση, σαφήνεια της κανονιστικής ερμηνείας, ανταπόκριση στην πολιτική, έγκαιρη συλλογή δεδομένων.	Ολοκλήρωση των εκθέσεων της εκ των προτέρων αξιολόγησης (αξιολόγηση κριτηρίων ποιότητας δεικτών).	31 Δεκ 2014	Ομάδες Σχεδιασμού Προγράμματος των ΕΠ και Διαχειριστικές Αρχές

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	6 - Υφίστανται διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι όλες οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα περιλαμβάνουν ένα αποτελεσματικό σύστημα δεικτών.	2. Ανάπτυξη πλαισίου συλλογής δεδομένων για τη διενέργεια αξιολογήσεων επιπτώσεων.	30 Απρ 2016	ΕΥΣΣΑΑΠ & ΕΥΣΕΚΤ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	6 - Υφίστανται διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι όλες οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα περιλαμβάνουν ένα αποτελεσματικό σύστημα δεικτών.	1. Περιγραφή μεθόδου ανάπτυξης υποσυστήματος δεικτών, σύμφωνα με το αρ.125.3.a.i Καν. ΕΚ 1303/2013.	30 Απρ 2016	ΕΥΣΣΑΑΠ και ΕΥΣΕΚΤ με τη συνεργασία της ΕΥ ΟΠΣ και των Διαχειριστικών Αρχών των Προγραμμάτων

Πίνακας 26: Ενέργειες για την εκπλήρωση των σχετικών θεματικών εκ των προτέρων όρων

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
Τ.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	1 - Εφαρμόζεται μια εθνική ή περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης η οποία:	2. Επιλογή προτεραιοτήτων ευφυούς εξειδίκευσης	15 Ιαν 2015	Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας
Τ.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	1 - Εφαρμόζεται μια εθνική ή περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης η οποία:	1. Ενεργός συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών. (Εν εξελίξει)	31 Μαρ 2014	Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας
Τ.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή	1 - Εφαρμόζεται μια εθνική ή περιφερειακή στρατηγική	3. Δομές και μηχανισμοί για την παρακολούθηση της	31 Ιαν 2015	Γενική Γραμματεία Έρευνας

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	έξυπνης εξειδίκευσης η οποία:	διαδικασίας της επιχειρηματικής ανακάλυψης		και Τεχνολογίας
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	1 - Εφαρμόζεται μια εθνική ή περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης η οποία:	4. Τελική διαμόρφωση της στρατηγικής RIS3	31 Μαρ 2015	Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα	3 - προβλέπει μέτρα για την τόνωση των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ε&ΤΑ·	Επεξεργασία των προτάσεων που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της διαβούλευσης καθως και των αποτελεσματων της μελέτης και της swot analysis ανα τομέα και ενσωμάτωση τους στο τελικό κείμενο της RIS3	15 Ιαν 2015	Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.				
Τ.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	4 - περιλαμβάνει μηχανισμό παρακολούθησης.	Ανάπτυξη συστήματος παρακολούθησης	15 Ιαν 2015	Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές	2 - κατάρτιση προϋπολογισμού και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων των δράσεων μέσω της ανάλυσης SWOT ή παρεμφερούς ανάλυσης σύμφωνα με τον πίνακα αποτελεσμάτων του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη·	2. Επικαιροποίηση συστήματος δεικτών για τη μέτρηση προόδου στο ανωτέρω 1	31 Μαρ 2015	ΓΓΤΤ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
πρωτοβουλίες.				
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	2 - κατάρτιση προϋπολογισμού και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων των δράσεων μέσω της ανάλυσης SWOT ή παρεμφερούς ανάλυσης σύμφωνα με τον πίνακα αποτελεσμάτων του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη·	1. Εξειδίκευση/ιεράρχηση/ποσοτικοποίηση κατηγοριών παρεμβάσεων σε συνάρτηση με υποβληθέντα ΕΠ λαμβάνοντας υπόψη τις RIS	31 Μαρ 2015	ΓΓΤΤ
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	2 - κατάρτιση προϋπολογισμού και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων των δράσεων μέσω της ανάλυσης SWOT ή παρεμφερούς ανάλυσης σύμφωνα με τον πίνακα αποτελεσμάτων του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη·	3. Κατάρτιση διυπουργικού Μνημονίου	31 Μαρ 2015	ΓΓΤΤ/ΓΓ ΕΣΠΑ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	5 - αξιολόγηση των αναγκών για την ενίσχυση των ικανοτήτων στις ΤΠΕ.	2. Ενσωμάτωση των προτεινόμενων μέτρων στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των ΕΠ 2014 - 2020	31 Μαρ 2015	ΓΓΤΤ/ΓΓ ΕΣΠΑ
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	5 - αξιολόγηση των αναγκών για την ενίσχυση των ικανοτήτων στις ΤΠΕ.	1. Θεσμοθέτηση κεντρικής δομής ενιαίου συντονισμού πολιτικής και υλοποίησης δράσεων ΤΠΕ	31 Ιαν 2015	ΓΓΤΤ
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο	5 - αξιολόγηση των αναγκών για την ενίσχυση των ικανοτήτων στις ΤΠΕ.	4. Θεσμοθέτηση απλοποιημένου πλαισίου υλοποίησης έργων ΤΠΕ στο σύνολο του κύκλου τους	31 Μαρ 2015	ΓΓΤΤ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.				
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	5 - αξιολόγηση των αναγκών για την ενίσχυση των ικανοτήτων στις ΤΠΕ.	3. Καταγραφή των αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών, των μηχανισμών υλοποίησης και των δυνητικών δικαιούχων	31 Μαρ 2015	ΓΓΤΤ/ΓΓ ΕΣΠΑ
Τ.02.2 - Υποδομή δικτύων νέας γενιάς (NGN): Η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών σχεδίων NGN που λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές δράσεις για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ σε σχέση με την πρόσβαση στο	2 - σχέδιο επενδύσεων σε υποδομές που βασίζεται σε οικονομικές αναλύσεις και λαμβάνει υπόψη τις υπάρχουσες ιδιωτικές και δημόσιες υποδομές και τις	1. Περεταίρω τεκμηρίωση μεθοδολογίας και πηγών δεδομένων της ανάλυσης (και περί εμπλοκής stakeholders)	5 Δεκ 2014	Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
διαδίκτυο με υψηλές ταχύτητες, με επίκεντρο τις περιοχές στις οποίες η αγορά δεν μπορεί να παρέχει ανοικτές υποδομές με προσιτό κόστος και σε ικανοποιητική ποιότητα σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ, παρέχοντας προσβάσιμες υπηρεσίες σε ευάλωτες ομάδες.	προγραμματισμένες επενδύσεις·			
Τ.02.2 - Υποδομή δικτύων νέας γενιάς (NGN): Η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών σχεδίων NGN που λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές δράσεις για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ σε σχέση με την πρόσβαση στο διαδίκτυο με υψηλές ταχύτητες, με επίκεντρο τις περιοχές στις οποίες η αγορά δεν μπορεί να παρέχει ανοικτές υποδομές με προσιτό κόστος και σε ικανοποιητική ποιότητα σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ, παρέχοντας προσβάσιμες υπηρεσίες σε ευάλωτες ομάδες.	2 - σχέδιο επενδύσεων σε υποδομές που βασίζεται σε οικονομικές αναλύσεις και λαμβάνει υπόψη τις υπάρχουσες ιδιωτικές και δημόσιες υποδομές και τις προγραμματισμένες επενδύσεις·	2.Περεταίρω ανάλυση των επιμέρους δράσεων και της αποτελεσματικής διαχείρισης τους	5 Δεκ 2014	Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων
Τ.02.2 - Υποδομή δικτύων νέας γενιάς (NGN): Η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών σχεδίων NGN που λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές δράσεις για την	2 - σχέδιο επενδύσεων σε υποδομές που βασίζεται σε οικονομικές αναλύσεις και λαμβάνει υπόψη τις υπάρχουσες ιδιωτικές και δημόσιες	3. Σχέδιο Δράσης Διαχείρισης Κινδύνων για την εφαρμογή του Εθνικού Ευρυζωνικού Σχεδίου.	31 Μαρ 2015	Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
επίτευξη των στόχων της ΕΕ σε σχέση με την πρόσβαση στο διαδίκτυο με υψηλές ταχύτητες, με επίκεντρο τις περιοχές στις οποίες η αγορά δεν μπορεί να παρέχει ανοικτές υποδομές με προσιτό κόστος και σε ικανοποιητική ποιότητα σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ, παρέχοντας προσβάσιμες υπηρεσίες σε ευάλωτες ομάδες.	υποδομές και τις προγραμματισμένες επενδύσεις·			
Τ.02.2 - Υποδομή δικτύων νέας γενιάς (NGN): Η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών σχεδίων NGN που λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές δράσεις για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ σε σχέση με την πρόσβαση στο διαδίκτυο με υψηλές ταχύτητες, με επίκεντρο τις περιοχές στις οποίες η αγορά δεν μπορεί να παρέχει ανοικτές υποδομές με προσιτό κόστος και σε ικανοποιητική ποιότητα σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ, παρέχοντας προσβάσιμες υπηρεσίες σε ευάλωτες ομάδες.	3 - πρότυπα βιώσιμων επενδύσεων που ενισχύουν τον ανταγωνισμό και παρέχουν πρόσβαση σε ανοικτές, οικονομικά προσιτές, υψηλής ποιότητας και ασφάλειας υποδομές και υπηρεσίες·	1- Περεταίρω τεκμηρίωση διαδικασίας προτεραιοποίησης/ αποκλεισμού για επενδυτικές προτεραιότητες	19 Δεκ 2014	Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων
Τ.02.2 - Υποδομή δικτύων νέας γενιάς (NGN): Η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών σχεδίων NGN που	3 - πρότυπα βιώσιμων επενδύσεων που ενισχύουν τον ανταγωνισμό και παρέχουν	2-Περαιτέρω τεκμηρίωση συμμόρφωσης των επενδυτικών μοντέλων με «Guide to Broadband investments»	31 Δεκ 2014	Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές δράσεις για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ σε σχέση με την πρόσβαση στο διαδίκτυο με υψηλές ταχύτητες, με επίκεντρο τις περιοχές στις οποίες η αγορά δεν μπορεί να παρέχει ανοικτές υποδομές με προσιτό κόστος και σε ικανοποιητική ποιότητα σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ, παρέχοντας προσβάσιμες υπηρεσίες σε ευάλωτες ομάδες.	πρόσβαση σε ανοικτές, οικονομικά προσιτές, υψηλής ποιότητας και ασφάλειας υποδομές και υπηρεσίες·			Ταχυδρομείων
Τ.02.2 - Υποδομή δικτύων νέας γενιάς (NGN): Η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών σχεδίων NGN που λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές δράσεις για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ σε σχέση με την πρόσβαση στο διαδίκτυο με υψηλές ταχύτητες, με επίκεντρο τις περιοχές στις οποίες η αγορά δεν μπορεί να παρέχει ανοικτές υποδομές με προσιτό κόστος και σε ικανοποιητική ποιότητα σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ, παρέχοντας προσβάσιμες υπηρεσίες σε ευάλωτες ομάδες.	3 - πρότυπα βιώσιμων επενδύσεων που ενισχύουν τον ανταγωνισμό και παρέχουν πρόσβαση σε ανοικτές, οικονομικά προσιτές, υψηλής ποιότητας και ασφάλειας υποδομές και υπηρεσίες·	3-Αναλυτικότερη περιγραφή του τρόπου βελτιστοποίησης της χρήσης των δημοσίων πόρων	31 Δεκ 2014	Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
Τ.01.2 - Υποδομές έρευνας και καινοτομίας. Η ύπαρξη πολυετούς σχεδίου προϋπολογισμού και ιεράρχησης προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις.	1 - Έχει εγκριθεί ένα ενδεικτικό πολυετές σχέδιο προϋπολογισμού και ιεράρχησης των προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις το οποίο συνδέεται με τις προτεραιότητες της Ένωσης και, κατά περίπτωση, με το Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Φόρουμ Ερευνητικών Υποδομών-ESFRI.	Παρακολούθηση, έλεγχος και επικύρωση της επιλογής των προτεραιοτήτων	20 Φεβ 2015	Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας
Τ.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	1 - Οι δράσεις είναι: μέτρα που διασφαλίζουν την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ·του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·	3. Αποστολή Μελέτης στην ΕΕ (ΓΔ Ενέργειας) – Διαβούλευση/διαπραγμάτευση με την ΕΕ	31 Μαϊ 2015	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) - Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)
Τ.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	1 - Οι δράσεις είναι: μέτρα που διασφαλίζουν την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ·του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·	2. Εκπόνηση μελέτης	30 Απρ 2015	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) - Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
Τ.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	1 - Οι δράσεις είναι: μέτρα που διασφαλίζουν την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ·του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·	4. Τροποποίηση ΚΕΝΑΚ (εφόσον απαιτείται)	30 Σεπ 2015	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) - Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)
Τ.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	1 - Οι δράσεις είναι: μέτρα που διασφαλίζουν την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ·του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·	1. Έναρξη υλοποίησης μελέτης	30 Οκτ 2014	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) - Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)
Τ.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	3 - Οι δράσεις είναι: μέτρα για τη διασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·	3. Παραλαβή μελέτης	17 Νοε 2014	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Γενική Γραμματεία Ενέργειας καιι Κλιματικής Αλλαγής- Διεύθυνση Αποδοτικής Χρήσης και Εξοικονόμησης Ενέργειας
Τ.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς	3 - Οι δράσεις είναι: μέτρα για τη διασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την	4. Αποστολή στρατηγικού σχεδιασμού στην ΕΕ	31 Δεκ 2014	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) –

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·			Γενική Γραμματεία Ενέργειας καιι Κλιματικής Αλλαγής- Διεύθυνση Αποδοτικής Χρήσης και Εξοικονόμησης Ενέργειας
Τ.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	3 - Οι δράσεις είναι: μέτρα για τη διασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·	2. Εκπόνηση μελέτης εκ μέρους του αναδόχου	2 Νοε 2014	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Γενική Γραμματεία Ενέργειας καιι Κλιματικής Αλλαγής- Διεύθυνση Αποδοτικής Χρήσης και Εξοικονόμησης Ενέργειας
Τ.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	3 - Οι δράσεις είναι: μέτρα για τη διασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·	1. Ανάθεση Μελέτης	24 Ιουν 2014	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Γενική Γραμματεία Ενέργειας καιι Κλιματικής Αλλαγής- Διεύθυνση Αποδοτικής Χρήσης και Εξοικονόμησης Ενέργειας
Τ.08.5 - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές: Η ύπαρξη πολιτικών που διευκολύνουν την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση των αλλαγών και	2 - Έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέσα που υποστηρίζουν τους κοινωνικούς εταίρους και τις δημόσιες αρχές ώστε να αναπτύσσουν και να παρακολουθούν προληπτικές πολιτικές σε σχέση με τις	2. Μέτρα εξατομικευμένης υποστήριξης εργαζομένων	30 Ιουν 2015	Διεύθυνση Απασχόλησης- Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
των αναδιαρθρώσεων.	αλλαγές και τις αναδιαρθρώσεις περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέτρα: που βοηθούν στην προετοιμασία και τη διαχείριση των διαδικασιών αναδιάρθρωσης.			
Τ.08.5 - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές: Η ύπαρξη πολιτικών που διευκολύνουν την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση των αλλαγών και των αναδιαρθρώσεων.	2 - Έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέσα που υποστηρίζουν τους κοινωνικούς εταίρους και τις δημόσιες αρχές ώστε να αναπτύσσουν και να παρακολουθούν προληπτικές πολιτικές σε σχέση με τις αλλαγές και τις αναδιαρθρώσεις περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέτρα: που βοηθούν στην προετοιμασία και τη διαχείριση των διαδικασιών αναδιάρθρωσης.	1. Μέτρα προετοιμασίας και διαχείρισης της διαδικασίας αναδιάρθρωσης	31 Δεκ 2015	Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ)
Τ.11.1 - Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης.	3 - ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης της ποιότητας·	1. Εκπόνηση σχεδίου Δράσης για την Ποιότητα και τη Στοχοθεσία	31 Μαρ 2015	Διεύθυνση Ποιότητας και Αποδοτικότητας – Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
Τ.10.4 - Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των	1 - Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των	2. Διαμόρφωση Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	31 Δεκ 2015	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΙΕΠ, ΓΓΔΒΜ) και Υπουργείο Εργασίας Κοινωνικής

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ, που περιλαμβάνει μέτρα:			Ασφάλισης και Πρόνοιας
Τ.10.4 - Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.	1 - Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), στο πλαίσιο του άρθρου 165 ΣΛΕΕ, που περιλαμβάνει μέτρα:	1. Εξειδίκευση/ οριστικοποίηση των οροσήμων του σχεδίου εφαρμογής της μαθητείας	31 Μαρ 2015	Γενική Γραμματεία- - Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

10. ΜΕΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΦΟΡΤΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

Σύνοψη της αξιολόγησης του διοικητικού φόρτου για τους δικαιούχους και, όπου είναι αναγκαίο, των προγραμματισμένων δράσεων, συνοδευόμενη από ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για τη μείωση του διοικητικού φόρτου.

Με βάση την αποτίμηση της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, οι Ελληνικές Αρχές θεωρούν το υφιστάμενο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) αξιόπιστο και λειτουργικό. Εντούτοις, προκειμένου να συμβάλει στην ελάφρυνση του διοικητικού φόρτου των δικαιούχων θα απλουστευθεί όσο είναι δυνατόν, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα όλες τις απαιτήσεις των κανονισμών της ΠΠ 2014-2020. Θα παρέχει ευελιξία στο χειρισμό των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών σχεδιασμού και υλοποίησης των πράξεων του ΕΠ (πχ ΟΧΕ, ΒΑΑ, ορισμένες δράσεις του ΕΚΤ, κλπ), κατ' αναλογία και των δικαιούχων που θα συμμετέχουν. Η θέσπιση ενιαίων κανόνων επιλεξιμότητας για τα ΕΠ (π.χ. για έργα που παράγουν έσοδα ή επιλογές απλοποιημένου κόστους) αποτελεί σημαντική απλούστευση για τους δικαιούχους.

- Σε εθνικό επίπεδο, έχουν ληφθεί συγκεκριμένα μέτρα για την απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου υλοποίησης των έργων και επιπλέον θα εφαρμόζονταιοι οριζόντιες ρυθμίσεις που εισάγονται στο πλαίσιο της Διοικητικής Μεταρρύθμισης της χώρας και στοχεύουν στη διακίνηση εγγράφων και εφαρμογή διαδικασιών με ηλεκτρονικό τρόπο, καθώς και το θεσμικό πλαίσιο της Ε.Ε. σχετικά με τα χαρακτηριστικά των πληροφοριακών συστημάτων της ΠΠ 2014-2020.

Ειδικότερα προβλέπονται :

-Εφαρμογή της ηλεκτρονικής υπογραφής σε όλο το δημόσιο τομέα, μέχρι το τέλος του 2016.

-Διαλειτουργικότητα του ΟΠΣ με τα πληροφοριακά συστήματα των δικαιούχων καθώς και με επιλεγμένα πληροφοριακά συστήματα της δημόσιας διοίκησης (π.χ. ΕΣΗΔΗΣ και ΔΙΑΥΓΕΙΑ).

-Ηλεκτρονική διαχείριση διαδικασιών και εγγράφων του ΣΔΕ που αφορούν σε συναλλαγή των δικαιούχων με το ΟΠΣ και με τους φορείς διαχείρισης. Παροχή καθοδήγησης στο χρήστη για τα βήματα των διαδικασιών και εντοπισμός ελλείψεων ή λαθών κατά τη συμπλήρωση των στοιχείων.

-Παροχή εξειδικευμένης λειτουργικότητας προς τους δικαιούχους με σκοπό την αποφυγή πολλαπλής συμπλήρωσης της ίδιας πληροφορίας.

-Υποστήριξη αυτοματοποιημένης αποστολής μηνυμάτων προς τους δικαιούχους και παρακολούθηση της κατάστασης των αιτημάτων τους.

-Υποστήριξη διαδικασιών ελέγχου της υλοποίησης των ενταγμένων πράξεων από την αρχή πιστοποίησης και την αρχή ελέγχου μέσω ηλεκτρονικής πρόσβασης στα στοιχεία που απαιτούνται για τη διαδρομή ελέγχου των πράξεων

-Ηλεκτρονικές πληρωμές μέσω των λογαριασμών του ΠΔΕ.

-Πλήρης εφαρμογή του συστήματος της ηλεκτρονικής διαχείρισης των διαγωνισμών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων (μέσω ΕΣΗΔΗΣ).

-Ηλεκτρονική διαβούλευση : καθιέρωση και εφαρμογή σε όλο το δημόσιο τομέα, μέχρι το τέλος του 2016.

Έχει αναπτυχθεί η επιχειρησιακή πλατφόρμα «ΔΙΑΥΛΟΣ» ως αποκλειστικός χώρος δημοσιοποίησης και διαβούλευσης εγγράφων μεταξύ των υπηρεσιών για την παροχή έγκαιρης πληροφόρησης προς τους εμπλεκόμενους φορείς στη διαχείριση, τον έλεγχο και την παρακολούθηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Η πλήρης εφαρμογή της ηλεκτρονικής διαχείρισης όλων των διαδικασιών του ΣΔΕ τοποθετείται στις αρχές του 2016. Η αρχή ελέγχου καθώς και οι δικαιούχοι που εφαρμόζουν ιδιαίτερα πληροφοριακά συστήματα προβλέπεται να έχουν ολοκληρώσει μέχρι τότε τις απαιτούμενες ενέργειες για τη διασύνδεση των συστημάτων τους με το ΟΠΣ.

- Αξιοποιούνται οι δυνατότητες για την ευρύτερη δυνατή εφαρμογή των επιλογών απλοποιημένου κόστους καθώς και κοινών ρυθμίσεων άλλων χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ, (πχ HORIZON 2020). Οι προβλεπόμενες επιλογές απλοποιημένου κόστους που έχουν ήδη εγκριθεί , καθώς και οι προβλεπόμενες από το νέο κανονιστικό πλαίσιο, και των οποίων η εφαρμογή δεν προϋποθέτει μελέτη προσδιορισμού, θα αξιοποιηθούν άμεσα. Για την άμεση ενεργοποίηση των ανωτέρω σχεδιαζεται ενημέρωση και εκπαίδευση των στελεχών της Δ.Α., μέσω της ΕΑΣ και με την υποστήριξη της ΜΟΔ ΑΕ.
- Για τη βέλτιστη οργάνωση δομών και διαδικασιών σχετικών με δράσεις κρατικών ενισχύσεων, οι ελληνικές αρχές θα δημιουργήσουν, στη βάση και καλών πρακτικών από αντίστοιχες δομές του εξωτερικού, νέο μηχανισμό χορήγησης κρατικών ενισχύσεων. Οι βασικές λειτουργίες του νέου μηχανισμού, θα υιοθετηθούν και από το ΕΠ.
- Σε συνέχεια των θεσμοθετημένων ρυθμίσεων για την απλοποίηση των διαδικασιών υλοποίησης στο επίπεδο των δικαιούχων (απλοποίηση διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, συντέλεσης απαλλοτριώσεων, αρχαιολογικών αδειοδοτήσεων, ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, χρηματοδότησης πράξεων από το ΠΔΕ, εγγυοδοσία αναδόχων κλπ), προγραμματίζονται συμπληρωματικές ρυθμίσεις απλοποίησης, με συμβολή στη μείωση του διοικητικού βάρους.

Αυτές αφορούν σε περαιτέρω απλοποίηση των διαδικασιών χρηματοδότησης και πληρωμής των έργων (απλοποιημένη διαδικασία χρηματοδότησης και προγραμματισμού των πιστώσεων από το ΠΔΕ με τη συμμετοχή της ΔΑ και με μείωση των βημάτων που ακολουθούνται έως σήμερα), ενοποίηση της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων και θέσπιση πρότυπων τευχών για τις διακηρύξεις δημόσιων συμβάσεων για την απλοποίηση/διευκόλυνση των διαδικασιών ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων. Για τις πληρωμές συγχρηματοδοτούμενων έργων θεσπίστηκε νέα ΥΑ με την οποία αποσαφηνίζονται οι ευθύνες και τα δικαιολογητικά που τηρούνται για κάθε δαπάνη από τους εμπλεκόμενους φορείς (υπηρεσία που εκτελεί το έργο, οικονομική υπηρεσία, υπεύθυνος λογαριασμού) και υποκαθίσταται για τους φορείς της κεντρικής κυβέρνησης ο θεσμός του υπολόγου – φυσικού προσώπου από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία. Με το νέο νόμο για το ΕΣΠΑ θεσπίζεται η ένταξη και η χρηματοδότηση όλων των έργων των ΕΠ από μία ΣΑΕ ανά Πρόγραμμα.

Συμπληρωματικά, για τη βελτίωση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου και την υποστήριξη των δικαιούχων, πραγματοποιήθηκε χαρτογράφηση της «διαδρομής υλοποίησης» σημαντικών κατηγοριών έργων Ενώ ήδη επικαιροποιήθηκαν οι οδηγοί ωρίμανσης της ΜΟΔ ΑΕ για τρεις βασικές κατηγορίες έργων (οδικά, λύματα, απορρίμματα) και συγκροτήθηκαν Ομάδες Εργασίας ανά κατηγορία έργων με συμμετοχή των συναρμόδιων υπουργείων / φορέων για υπόδειξη παρεμβάσεων για την περαιτέρω απλοποίηση των διαδικασιών ωρίμανσης και υλοποίησης.. Σε ότι αφορά σε θεσμικού τύπου παρεμβάσεις, όσες κρίθηκαν αναγκαίες έχουν ήδη ενσωματωθεί (επίλυση θεμάτων μη επιλέξιμου ΦΠΑ, πρόβλεψη διαιτησίας για έγγραφα σύμβασης, ορισμός αποκλειστικών προθεσμιών για γνωμοδοτήσεις επί περιβαλλοντικής αδειοδότησης, κατάργηση της επιλογής μελών Επιτροπών με κλήρωση) ή προβλέπονται συμπληρωματικά στο νέο νόμο για το ΕΣΠΑ 2014–2020.

Η ΓΓΔΕ-ΕΣΠΑ, με τη συνεργασία της TFGR, έχει αναλάβει τη διάγνωση των αναγκών και τη λήψη μέτρων για την ενίσχυση της διοικητικής, χρηματοοικονομικής & επιχειρησιακής ικανότητας των δικαιούχων που θα υλοποιήσουν δράσεις δημόσιου χαρακτήρα και τη συστηματική υποστήριξή τους. Στο πλαίσιο αυτό, με βάση σχετική εμπειρογνωμοσύνη, εντοπίζονται τα προβλήματα που απορρέουν από την εσωτερική δομή και οργάνωση των δικαιούχων, το προσωπικό, τις διαδικασίες κλπ σε σχέση με την καλή εκτέλεση των έργων και προτείνονται μέτρα αντιμετώπισης.

11. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

11.1 Βιώσιμη ανάπτυξη

Περιγραφή των ειδικών δράσεων που θα εφαρμοστούν προκειμένου να ληφθούν υπόψη κατά την επιλογή των πράξεων οι απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος, η αποδοτικότητα των πόρων, ο μετριασμός των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και η προσαρμογή σε αυτήν, η ανθεκτικότητα σε καταστροφές, η πρόληψη και διαχείριση κινδύνων.

Η προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος, η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, η βελτίωση της ποιότητας ζωής στο δομημένο περιβάλλον, η μείωση των οικονομικών, κοινωνικών και χωρικών ανισοτήτων αποτελούν στρατηγικές επιλογές της Περιόδου 2014-2020..

Το ΕΠΑνΕΚ υποστηρίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη, προωθώντας δράσεις πράσινης επιχειρηματικότητας και αποδοτικότερης χρήσης των πόρων. και ενσωματώνει την προστασία και διατήρηση του περιβαλλοντικού κεφαλαίου της χώρας ως μοχλό βιώσιμης ανάπτυξης και ενίσχυσης καινοτόμων πράσινων οικονομικών δραστηριοτήτων, κυρίως σε στρατηγικούς τομείς με αναπτυξιακές δυνατότητες (τουρισμό, ενέργεια, αγροδιατροφή, κλπ).

Στον τομέα της ατμόσφαιρας και της κλιματικής αλλαγής, προβλέπονται δράσεις για την «πράσινη επιχείρηση» και τη βιομηχανική συμβίωση για αρμονική συνύπαρξη ανάπτυξης και προστασίας του περιβάλλοντος. Η μείωση κατανάλωσης ενέργειας, η ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και βιομηχανικών δραστηριοτήτων, οι νέες τεχνολογίες μείωσης των αποβλήτων και ανακύκλωσης, βιώσιμης και αειφόρου χρήσης φυσικών πόρων και οι καινοτόμες αντιρρυπαντικές τεχνολογίες που προβλεπονται συμβάλλουν επίσης. Η βελτίωση της αξιοποίησης του ενεργειακού δυναμικού περιλαμβανομένων των ΑΠΕ, και η μεγαλύτερη διείσδυση του φυσικού αερίου, θα συμβάλλουν στη μείωση των αέριων ρύπων.

Η χρήση καινοτόμων τεχνολογιών στη διαχείριση αποβλήτων συμβάλλει και στην προστασία της βιοποικιλότητας, οι δε δράσεις πρόληψης της ρύπανσης και απορρύπανσης θα βελτιώσουν τη γενικότερη κατάσταση. Η παρακολούθηση των οικονομικών δραστηριοτήτων, σε περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος, αναμένεται να συμβάλει στη διατήρηση και προστασία των περιοχών αυτών, όπως και η ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους μέσω υποδομών υποδοχής.

Στον τομέα των υδάτων αναμένονται θετικά αποτελέσματα, μέσω δράσεων πρόληψης παραγωγής αποβλήτων και χρήσης καινοτόμων τεχνολογιών και περιβαλλοντικά φιλικών πρακτικών και μεθόδων στη διαχείρισή τους.

Στον τομέα του εδάφους, περιλαμβάνονται δράσεις διαχείρισης αποβλήτων και αντίστοιχες παρεμβάσεις για δημιουργία αναγκαίων υποδομών με υιοθέτηση κατάλληλων καινοτόμων τεχνολογιών. Ηδημιουργία οργανωμένων υποδοχέων επιχειρηματικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων, θα γίνει με κριτηρία κατάλληλης χωροθέτησης.

Στον τομέα του πληθυσμού και της δημόσιας υγείας, το ΕΠΑνΕΚ θα συμβάλει με τη βελτίωση των υπαρχουσών περιβαλλοντικών συνθηκών στην υγεία του πληθυσμού,

καθώς οι χρήσεις καινοτόμων τεχνικών στοχεύουν στην ενίσχυση της πρόληψης της παραγωγής αποβλήτων, στη βέλτιστη διαχείρισή τους και στην εξοικονόμηση φυσικών πόρων.Με την ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας και τις προβλεπόμενες δράσεις κατάρτισης εργαζομένων, αναμένεται η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και η αναβάθμιση του επιπέδου των γνώσεων και δεξιοτήτων του πληθυσμού, με συνέπεια τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Στον τομέα του πολιτισμού, η σύνδεση της πολιτιστικής με τη φυσική κληρονομιά θα βοηθήσει στην ανάδειξη και προστασία προστατευόμενων περιοχών και περιοχών ιστορικής και πολιτιστικής σημασίας. Η διασύνδεση των τομέων τουρισμού και πολιτισμού και η ταυτόχρονη αναβάθμιση του αγροδιατροφικού τομέα θα συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη, ιδίως στις τοπικές κοινωνίες, και στην προσπάθεια για προσφορά υπηρεσιών και προϊόντων υψηλού επιπέδου.

Η ενσωμάτωση των αρχών της αειφορίας στην κατάρτιση των Προγραμμάτων αποτελεί επιταγή και εφαρμόζεται η Οδηγία 2001/42 σχετικά με την Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων των Σχεδίων και Προγραμμάτων, που αποτελεί ένα σημαντικό μέσο για την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στην κατάρτιση και την υλοποίηση των Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020 και στην αναζήτηση αειφόρων λύσεων.

Στόχος της εφαρμογής της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) κατά την κατάρτιση των ΕΠ είναι αφενός η **εκ των προτέρων εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή τους και αφετέρου η ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στη διαδικασία προγραμματισμού**.

Στο πλαίσιο της κατάρτισης των Προγραμμάτων 2014 – 2020, η ΣΠΕ αποτελεί διαδικασία «παράλληλη και συμπληρωματική» με την εκπόνηση των ΕΠ και την εκ των προτέρων αξιολόγηση.

Συνεπώς η ενσωμάτωση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης έχει ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό των ΕΠ και συγκεκριμένα :

1. Κατά την εκπόνηση του ΕΠ η ΣΜΠΕ υλοποιείται παράλληλα με στόχο το συνεχή εμπλουτισμό του Προγράμματος και την πρόταση επανορθωτικών δράσεων μέχρι την τελική υποβολή και έγκρισή του.
2. Κατά τη διαβούλευση της ΣΜΠΕ με τις περιβαλλοντικές αρχές της χώρας για την τήρηση της.
3. Κατά την εξειδίκευση των κριτηρίων επιλογής των πράξεων σε σχέση με τη συμμόρφωση στη ΣΜΠΕ του ΕΠ ανά άξονα προτεραιότητας τα οποία θα συμπεριλαμβάνονται στο ΣΔΕ και θα εγκρίνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης κάθε ΕΠ.

Επιπλέον το ελληνικό κανονιστικό πλαίσιο περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων λαμβάνει πλήρη μέριμνα «δέουσας εκτίμησης» σύμφωνα με την Οδηγία οικοτόπων και πτηνών, στο Ν. 4014/2011 άρ. 10 και στις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ’ επιταγήν αυτού.

Η συνολική αντιμετώπιση σε σχέση με την τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης παρατίθεται αναλυτικά στην ενότητα 1.5.3 του ΕΣΠΑ 2014-2020 και εφαρμόζεται κατά περίπτωση και ανάλογα με τη φύση των πράξεων όπως περιγράφονται στα ΕΠ.

11.2 Ισότητα ευκαιριών και κατάργηση των διακρίσεων

Περιγραφή των ειδικών δράσεων για την προώθηση των ίσων ευκαιριών και την αποφυγή των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού κατά τη διάρκεια της εκπόνησης, του σχεδιασμού και της υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος, και ιδίως αναφορικά με την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των διαφόρων στοχευόμενων ομάδων που κινδυνεύουν να πέσουν θύματα παρόμοιων διακρίσεων, και ιδίως τις απαιτήσεις για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες.

Σε συνέπεια με το άρθρο 7 του Καν. (ΕΚ) 1303/2013, και όσων αναφέρονται στην ενότητα 1.5.2 του ΕΣΠΑ 2014-2020, στο πλαίσιο του ΕΠ θα ληφθούν μέτρα προκειμένου να αποτραπεί κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά την εκπόνηση και υλοποίηση των προγραμμάτων.

Τούτο σημαίνει ότι η καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων, η προαγωγή της ισότητας ευκαιριών και η διασφάλιση της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ διατρέχει οριζόντια το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα,

Στο πλαίσιο αυτό, ήδη κατά το σχεδιασμό του ΕΠ, έχει γίνει η μέγιστη προσπάθεια για να διασφαλίζεται η ενεργός συμμετοχή - δημόσια διαβούλευση, στη διαδικασία σχεδιασμού αρμόδιων δημόσιων φορέων (Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων) και κοινωνικών οργανώσεων (Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία).

Περαιτέρω κατά τα στάδια σχεδιασμού και εφαρμογής του Προγράμματος προβλέπεται η ανάληψη πρόσθετων πρωτοβουλιών για:

- την ισόρροπη, κατά το δυνατόν, συμμετοχή ανδρών και γυναικών στην επιτροπή παρακολούθησης των ΕΠ και η εκπροσώπηση σε αυτή δημόσιων αρχών για θέματα ισότητας, καθώς και κοινωνικών οργανώσεων ειδικών πληθυσμιακών ομάδων (Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων, Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία).
- την επιδίωξη ενεργούς συμμετοχής - δημόσιας διαβούλευση, στη διαδικασία εξειδίκευσης των δράσεων των αρμόδιων φορέων και κοινωνικών οργανώσεων
- τη λήψη κατάλληλων μέτρων για τη δημοσιοποίηση του προγράμματος, με μορφές προσβάσιμες σε όλους, ώστε να διασφαλίζεται η κατά το δυνατό ευρύτερη δυνατότητα πρόσβασης στην κοινοτική συγχρηματοδότηση (αποστολή των προκηρύξεων σε όλα τα μέλη της επιτροπής παρακολούθησης του ΕΠ αλλά κα σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, οι οποίοι μπορούν να εξασφαλίσουν ευρεία διάδοση, τόσο των ευκαιριών χρηματοδότησης, όσο και των ειδικών όρων και προϋποθέσεων για τη λήψη της,)
- τη παρακολούθηση και τη σχετική ενημέρωση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέσω της ετήσιας έκθεσης
- τη χρήση εξειδικευμένων κριτηρίων για την τήρηση της αρχής της μη διάκρισης, καθώς και για την ενίσχυση της προσβασιμότητας, στο φυσικό και ψηφιακό περιβάλλον, κατά τη διαδικασία επιλογής, υλοποίησης και αξιολόγησης πράξεων για συγχρηματοδότηση.

Για περαιτέρω εξειδίκευση των ανωτέρω κατά τη φάση προετοιμασίας του ΕΠ, έγινε διμερής συνεργασία με την ΕΣΑμεΑ, κατά την οποία εξειδικεύτηκαν σχετικά ζητήματα.

Συνεπώς, ήδη το ΕΠ έχει προσανατολιστεί προς την οριζόντια διάχυση της διάστασης της αναπηρίας και της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία σε διάφορους τομείς, λογική που θα συμπεριληφθεί στα κριτήρια επιλογής των πράξεων.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του ΕΠ, για την εφαρμογή των δράσεων που προβλέπονται για χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ, θα λαμβάνεται υπόψη η προδιαγραφή για καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού κυρίως σε ότι αφορά στην προσβασιμότητα όλων στο φυσικό και ψηφιακό περιβάλλον.

Ειδικότερα στον τομέα Τουρισμού, έχει ήδη από την εφαρμογή των προηγούμενων ΕΠ αναπτυχθεί η σχετική κουλτούρα και η λογική του "Τουρισμός για Όλους" διαπνέει όλο και περισσότερο το σχεδιασμό κάθε μορφής τουρισμού (π.χ. συνεδριακού, ιατρικού/ιαματικού, πολιτιστικού, θαλάσσιου, πόλης, θρησκευτικού κ.λπ.). Παράλληλα έχουν ήδη παραχθεί εθνικές προδιαγραφές (βλ. «Σχεδιάζοντας για Όλους»-ΥΠΕΚΑ) υποχρεωτικής εκ του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού εφαρμογής και εθνικό πρότυπο (βλ. Πρότυπο ΕΛΟΤ 1439) για τον καθορισμό απαιτήσεων προς τις οποίες θα πρέπει να συμμορφώνονται εμπορικές και άλλες επιχειρήσεις προκειμένου να λαμβάνουν το Ελληνικό Σήμα Συμμόρφωσης με το Πρότυπο ΕΛΟΤ 1439 -«Οργανισμός φιλικός σε πολίτες με αναπηρία-Απαιτήσεις και συστάσεις».

11.3 Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών

Περιγραφή της συμβολής του επιχειρησιακού προγράμματος στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και, κατά περίπτωση, ρυθμίσεις που εξασφαλίζουν την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε επίπεδο επιχειρησιακού προγράμματος και πράξης.

Η προώθηση της ισότητας των ανδρών και γυναικών αποτελεί μια από τις θεμελιώδεις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία υπηρετείται με συνέπεια ήδη από το 1957. Ωστόσο, η πρόοδος που έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα απειλείται από την κοινωνικο-οικονομική κρίση που μαστίζει την Ευρώπη και ιδιαίτερα την Ελλάδα, καθώς από το 2008 μέχρι σήμερα, η εγχώρια αγορά εργασίας χαρακτηρίζεται από συνεχή συρρίκνωση της απασχόλησης και εκρηκτική άνοδο της ανεργίας, με τις γυναίκες να βρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή θέση.

Το 2013 το ποσοστό ανεργίας ανήλθε σε 27,6%, με το ποσοστό ανεργίας των γυναικών (31%) να είναι σημαντικά υψηλότερο του αντίστοιχου των ανδρών (25%). Αντίστοιχα, κατά το δ΄ τρίμηνο του 2013 το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών ανήλθε στο 39,7% έναντι ποσοστού 58,1% των ανδρών, με το ποσοστό συμμετοχής των ανδρών να παρουσιάζει μεγαλύτερη κάμψη την περίοδο της κρίσης έναντι του αντιστοίχου των γυναικών.

Σε συνέπεια με το άρθρο 7 του Καν. (ΕΚ) 1303/2013, και όσων αναφέρονται στην ενότητα 1.5.2 του ΕΣΠΑ 2014-2020, στο πλαίσιο του ΕΠ θα ληφθούν μέτρα για να διασφαλίζεται η προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και η

ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου κατά τα στάδια της προετοιμασίας, της υλοποίησης, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης των προγραμμάτων.

Στο πλαίσιο αυτό, ήδη κατά το σχεδιασμό του ΕΠ, έχει γίνει η μέγιστη προσπάθεια για να διασφαλίζεται η ενεργός συμμετοχή - δημόσια διαβούλευση, στη διαδικασία σχεδιασμού αρμόδιων δημόσιων φορέων (Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων) αλλά και κοινωνικών οργανώσεων (Σύνδεσμος για τα Δικαιώματα των Γυναικών).

Στη συνέχεια, κατά τα στάδια της προετοιμασίας, της υλοποίησης, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης των προγραμμάτων θα λαμβάνονται τα σχετικά μέτρα, όπως ορίζονται και στην ενότητα 1.5.2 του ΕΣΠΑ, με περαιτέρω εξειδίκευση όπου απαιτείται, μεταξύ των οποίων:

- Η ισόρροπη, κατά το δυνατόν, συμμετοχή ανδρών και γυναικών στην επιτροπή παρακολούθησης του ΕΠ και η εκπροσώπηση σε αυτή δημόσιων αρχών για θέματα ισότητας, (Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων).
- Η επιδίωξη ενεργούς συμμετοχής - δημόσιας διαβούλευσης, στη διαδικασία εξειδίκευσης των δράσεων των αρμόδιων φορέων και κοινωνικών οργανώσεων (Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων, Σύλλογοι που προάγουν τα Δικαιώματα των Γυναικών, Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία).
- Η λήψη κατάλληλων μέτρων για τη δημοσιοποίηση δράσεων αξιοποιώντας επιμέρους πολλαπλασιαστές πληροφόρησης οι οποίοι μπορούν να εξασφαλίσουν ευρεία διάδοση των ευκαιριών χρηματοδότησης στον πληθυσμό των γυναικών, αλλά και ευαισθητοποίηση των εμπλεκομένων στο σχεδιασμό του Επιχειρησιακού Προγράμματος φορέων και του συνολικού πληθυσμού για την υιοθέτηση – όπου απαιτείται –δράσεων mainstreaming που προάγουν την ισότητα των φύλων.
- Η παρακολούθηση και τη σχετική ενημέρωση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέσω της ετήσιας έκθεσης.
- Η χρήση εξειδικευμένων κριτηρίων για την τήρηση της αρχής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης, κατά τη διαδικασία επιλογής, υλοποίησης και αξιολόγησης πράξεων για συγχρηματοδότηση.

Τέλος, η συμμετοχή φορέων ισότητας στη διαδικασία σχεδιασμού είναι διασφαλισμένη και εφαρμόζεται στο πλαίσιο της διαβούλευσης στο Περιφερειακό Συμβούλιο και στην Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων η οποία εκπονεί το Περιφερειακό Πρόγραμμα Ισότητας των Φύλων 2014-2020.

Όσον αφορά σε επιμέρους κατηγορίες παρεμβάσεων και ειδικών δράσεων, θα επιδιωχθούν τα παρακάτω:

Κατά την εξειδίκευση των δράσεων που εμπίπτουν στον Θεματικό Στόχο 8, Επενδυτική Προτεραιότητα 8γ, θα προβλεφθούν στοχευμένες δράσεις για την ενίσχυση επιχειρηματικότητας γυναικών.

Επιπρόσθετα, στο Θεματικό Στόχο 8, στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας 8ε, θα επιδιωχθεί στα προς ενίσχυση σχέδια διαρθρωτικής προσαρμογής επιχειρήσεων να ενσωματώνεται -όπου είναι δυνατό - η έννοια της αρχής της ισότητας των φύλων, με μέτρα όπως: ευαισθητοποίηση για την ανάγκη προώθησης των γυναικών σε θέσεις διοικητικής ευθύνης, ενσωμάτωση στα προγράμματα ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης θεμάτων που αφορούν στην αρχή της ισότητας των φύλων κλπ.

12. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

12.1 Μεγάλα έργα που πρόκειται να υλοποιηθούν κατά την περίοδο προγραμματισμού

Πίνακας 27: Κατάλογος μεγάλων έργων

Έργο	Προβλεπόμενη ημερομηνία κοινοποίησης/υποβολής (έτος, τρίμηνο)	Προβλεπόμενη έναρξη υλοποίησης (έτος, τρίμηνο)	Προβλεπόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης (έτος, τρίμηνο)	Άξονες προτεραιότητας / Επενδυτικές προτεραιότητες
1. Αναβάθμιση του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της Διασύνδεση των Κυκλάδων με το Ηπειρωτικό Σύστημα	2ο τρίμηνο 2014	1ο τρίμηνο 2015	4ο τρίμηνο 2019	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας / 7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές 03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) / 7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
2. Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός συστήματος μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της Διασύνδεσης της Κρήτης με το Ηπειρωτικό Σύστημα	1ο τρίμηνο 2016	1ο τρίμηνο 2017	2022, Q4	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας / 7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές 03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) / 7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
3. Β' Αναβάθμισης του Τερματικού σταθμού Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) της Ρεβυθούσας	1ο τρίμηνο 2014	1ο τρίμηνο 2014	4ο τρίμηνο 2016	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας / 7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από

Έργο	Προβλεπόμενη ημερομηνία κοινοποίησης/υποβολής (έτος, τρίμηνο)	Προβλεπόμενη έναρξη υλοποίησης (έτος, τρίμηνο)	Προβλεπόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης (έτος, τρίμηνο)	Άξονες προτεραιότητας / Επενδυτικές προτεραιότητες
				ανανεώσιμες πηγές 03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) / 7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
4. Πιλοτικό σύστημα τηλεμέτρησης	1ο τρίμηνο 2015	1ο τρίμηνο 2015	4ο τρίμηνο 2017	03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας / 7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές 03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) / 7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
5. Σύνταξη των προσωρινών κτηματολογικών υποβάθρων και δημιουργία της κτηματογραφικής βάσης δεδομένων ανάρτησης σε περιοχές της τέταρτης γενιάς κτηματογραφήσεων στην Ελλάδα	1ο τρίμηνο 2015	1ο τρίμηνο 2014	4ο τρίμηνο 2018	01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες / 2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ 01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) / 2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

12.2 Πλαίσιο επιδόσεων του επιχειρησιακού προγράμματος

Πίνακας 28: Πλαίσιο επιδόσεων ανά ταμείο και κατηγορία περιφέρειας (συνοπτικός πίνακας)

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά	Ορόσημο για το 2018	Τελικός στόχος (2023)

				περίπτωση	Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις			0			6.495,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις			0			5.240,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης			0			1.764,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία	Επιχειρήσεις			0			794,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ			338.340.940,00			1.497.166.757,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενταγμένα Έργα (για CO02)	Έργα			2165			0,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενταγμένα Έργα (για CO03)	Έργα			1750			0,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενταγμένα Έργα (για τον CO29)	Έργα			260			0,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενταγμένα Έργα (για τον T4204)	Έργα			60			0,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον T4246)	Ποσοστό			100			0,00

01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός κοινών έργων Ε&Κ με φορείς άλλων χωρών (με ή χωρίς συντονισμό με την Ε.Ε)	Αριθμός			0			255,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσοστό (%) Επιπρόσθετων Εγγραπτέων Δικαιωμάτων ανά Γεωγραφική Ενότητα (κτηματολόγιο)	%			0			26,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενταγμένα Έργα (για τον CO08)	Αριθμός			392			0,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις			0			1.386,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις			0			1.071,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης			0			346,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία	Επιχειρήσεις			0			156,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ			65.937.852,00			291.329.827,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενταγμένα Έργα (για CO02)	Έργα			462			0,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενταγμένα Έργα (για CO03)	Έργα			355			0,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενταγμένα Έργα (για	Έργα			50			0,00

			τον CO29)							
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενταγμένα Έργα (για τον T4204)	Έργα			40			0,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον T4246)	Ποσοστό			100			0,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Αριθμός κοινών έργων E&K με φορείς άλλων χωρών (με ή χωρίς συντονισμό με την Ε.Ε)	Αριθμός			0			161,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ποσοστό (%) Επιπρόσθετων Εγγραπτέων Δικαιωμάτων ανά Γεωγραφική Ενότητα (κτηματολόγιο)	%						20,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενταγμένα Έργα (για τον CO08)	Αριθμός			77			0,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις			0			1.949,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις			0			1.558,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης			0			521,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία	Επιχειρήσεις			0			235,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ			98.941.521,00			437.925.613,00

01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενταγμένα Έργα (για CO02)	Έργα			650			0,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενταγμένα Έργα (για CO03)	Έργα			520			0,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενταγμένα Έργα (για τον CO29)	Έργα			80			0,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενταγμένα Έργα (για τον Τ4204)	Έργα			35			0,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον Τ4246)	Ποσοστό			100			0,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός κοινών έργων Ε&Κ με φορείς άλλων χωρών (με ή χωρίς συντονισμό με την Ε.Ε)	Αριθμός			0			104,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσοστό (%) Επιπρόσθετων Εγγραπτέων Δικαιωμάτων ανά Γεωγραφική Ενότητα (κτηματολόγιο)	%			0			11,00
01 - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενταγμένα Έργα (για τον CO08)	Αριθμός			115			0,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις			0			358,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Επιχειρήσεις			0			279,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης			0			93,00

			λαμβάνουν ενίσχυση							
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία	Επιχειρήσεις			0			42,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ			14.386.437,00			63.562.854,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενταγμένα Έργα (για CO02)	Έργα			120			0,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενταγμένα Έργα (για CO03)	Έργα			93			0,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενταγμένα Έργα (για τον CO29)	Έργα			12			0,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενταγμένα Έργα (για τον T4204)	Έργα			10			0,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον T4246)	Ποσοστό			100			0,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Αριθμός κοινών έργων Ε&Κ με φορείς άλλων χωρών (με ή χωρίς συντονισμό με την Ε.Ε)	Αριθμός			0			25,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ποσοστό (%) Επιπρόσθετων Εγγραπτέων Δικαιωμάτων ανά Γεωγραφική Ενότητα (κτηματολόγιο)	%			0			7,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενταγμένα Έργα (για τον CO08)	Αριθμός			20			0,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις			0			285,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που	Επιχειρήσεις			0			225,00

		περιφέρειες	λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων							
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης			0			77,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία	Επιχειρήσεις			0			34,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ			17.589.599,00			77.853.422,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενταγμένα Έργα (για CO02)	Έργα			95			0,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενταγμένα Έργα (για CO03)	Έργα			75			0,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενταγμένα Έργα (για τον CO29)	Έργα			8			0,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενταγμένα Έργα (για τον T4204)	Έργα			3			0,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον T4246)	Ποσοστό			100			0,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός κοινών έργων Ε&Κ με φορείς άλλων χωρών (με ή χωρίς συντονισμό με την Ε.Ε)	Αριθμός			0			13,00
01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσοστό (%) Επιπρόσθετων Εγγραπτέων Δικαιωμάτων ανά Γεωγραφική Ενότητα (κτηματολόγιο)	%			0			3,00

01Σ - Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας με Τομεακές προτεραιότητες (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενταγμένα Έργα (για τον CO08)	Αριθμός			17			0,00
02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	Αριθμός	7.450	6.320	13.770	29.938,00	25.502,00	55.440,00
02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ			147.418.046,00			512.510.831,00
02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις	ΕΚΤ	Μετάβαση	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	Αριθμός	2.200	1.850	4.050	8.894,00	7.576,00	16.470,00
02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις	ΕΚΤ	Μετάβαση	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ			43.139.644,00			150.894.957,00
02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	Αριθμός	1.920	1.630	3.550	7.679,00	6.541,00	14.220,00
02 - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ			37.312.457,00			130.374.141,00
02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΚΤ	Μετάβαση	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	Αριθμός	300	250	550	1.215,00	1.035,00	2.250,00
02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΚΤ	Μετάβαση	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ			9.412.286,00			32.922.534,00
02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολουμένων	Αριθμός	215	180	395	875,00	745,00	1.620,00
02Σ - Προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματικού περιβάλλοντος στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΚΤ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ			6.633.323,00			23.177.616,00
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Υποδομές ΤΠΕ: Πρόσθετα νοικοκυριά με πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα με	Νοικοκυριά			0			2.257.500,00

			ταχύτητες τουλάχιστον 30 Mbps							
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Νοικοκυριά			0			13.545,00
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ			194.461.217,00			860.495.540,00
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO10)	Ποσοστό			100			0,00
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO31)	Ποσοστό			30			0,00
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Μήκος υποβρυχίων καλωδίων	km			49,9			382,40
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Υποδομές ΤΠΕ: Πρόσθετα νοικοκυριά με πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα με ταχύτητες τουλάχιστον 30 Mbps	Νοικοκυριά			0			444.500,00
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Νοικοκυριά			0			2.667,00
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ			37.897.732,00			167.441.604,00
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO10)	Ποσοστό			100			0,00
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO31)	Ποσοστό			30			0,00
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Μήκος υποβρυχίων	km			9,8			75,20

			καλωδίων							
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Υποδομές ΤΠΕ: Πρόσθετα νοικοκυριά με πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα με ταχύτητες τουλάχιστον 30 Mbps	Νοικοκυριά			0			665.000,00
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Νοικοκυριά			0			3.990,00
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ			56.866.569,00			251.697.431,00
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO10)	Ποσοστό			100			0,00
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO31)	Ποσοστό			30			0,00
03 - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Μήκος υποβρυχίων καλωδίων	km			5,7			72,20
03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Υποδομές ΤΠΕ: Πρόσθετα νοικοκυριά με πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα με ταχύτητες τουλάχιστον 30 Mbps	Νοικοκυριά			0			59.500,00
03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Νοικοκυριά			0			357,00
03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ			8.268.594,00			36.532.704,00
03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO10)	Ποσοστό			100			0,00

03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO31)	Ποσοστό			30			0,00
03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Μετάβαση	Μήκος υποβρυχίων καλωδίων	km			14,5			46,50
03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Υποδομές ΤΠΕ: Πρόσθετα νοικοκυριά με πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα με ταχύτητες τουλάχιστον 30 Mbps	Νοικοκυριά			0			73.500,00
03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Νοικοκυριά			0			441,00
03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό πιστοποιημένων δαπανών	ευρώ			10.109.611,00			44.746.200,00
03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO10)	Ποσοστό			100			0,00
03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσοστό Συμβασιοποίησης (για τον CO31)	Ποσοστό			30			0,00
03Σ - Ανάπτυξη μηχανισμών στήριξης της επιχειρηματικότητας (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο)	ΕΤΠΑ	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Μήκος υποβρυχίων καλωδίων	km			8,9			32,40

12.3 Σχετικοί εταίροι που συμμετέχουν στην εκπόνηση του προγράμματος

Στο πλαίσιο του έργου των Τομεακών Ομάδων Σχεδιασμού κλήθηκε ένα σημαντικό δείγμα κοινωνικών εταίρων και εμπλεκόμενων φορέων, έτσι ώστε να παρουσιάσουν τις ανάγκες της οικονομίας και να προτάξουν δράσεις και ενέργειες για την εκπλήρωση τους.

Οι συγκεκριμένοι εταίροι εκπροσώπησαν ισάξια, τόσο τον ιδιωτικό τομέα, όσο και το δημόσιο και την ακαδημαϊκή κοινότητα. Συγκεκριμένα, κλήθηκαν:

- Εμπειρογνώμονες με γνωστικό αντικείμενο και εμπειρία στους στρατηγικούς τομείς της χώρας

- Στελέχη από τη Βιομηχανία
- Εκπρόσωποι συλλογικών φορέων, ενώσεων, συνδέσμων, ινστιούτων
- Εκπρόσωποι της ακαδημαϊκής κοινότητας
- Αρμόδια στελέχη των Υπουργείων Παιδείας, Αγροτικής Ανάπτυξης, Μεταφορών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι εμπλεκόμενοι φορείς και οι κοινωνικοί εταίροι που εκπροσωπήθηκαν και διαδραμμάτησαν ουσιαστικό ρόλο στη προετοιμασία και στη διαμόρφωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος:

1. Κέντρο Μελετών Υπηρεσιών Υγείας
2. Σύνδεσμος Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδας (ΣΦΕΕ)
3. Πανελλήνια Ένωση Φαρμακοβιομηχανίας (ΠΕΦ)
4. Πανελλήνια Ένωση Ιδιωτικών Κλινικών
5. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΥΔ ΕΠΑΕ)
6. Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΣΑΑΠ)
7. Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ)
8. Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (ΓΓΒ)
9. Ειδική Υπηρεσία Τομέα Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
10. Σύνδεσμος Ελλήνων Κατασκευαστών Αλουμινίου (ΣΕΚΑ)
11. Πανελλήνιος Σύνδεσμος Παραγωγών Διογκωμένης Πολυστερίνης (ΠΑ.ΣΥ.ΔΙ.Π.)
12. Ελληνική Ένωση Αλουμινίου (ΕΕΑ)
13. Σύνδεσμος Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών
14. Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
15. Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Κεραμοποιίας (ΣΕΒΚ)
16. Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ)
17. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ)
18. Ελληνικό Κέντρο Έρευνας Μετάλλου – (ΕΛΚΕΜΕ)
19. Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων (ΣΜΕ)
20. Σύνδεσμος Ανώνυμων Τεχνικών Εταιριών (ΣΑΤΕ)
21. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ)
22. Πανελλήνια Ένωση Διπλωματούχων Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΠΕΔΜΕΔΕ)

23. Σύνδεσμος Ελληνικών Εταιρειών Γραφείων Μελετών –(ΣΕΓΜ)
24. Ανώνυμη Εταιρία Βιομηχανικής Έρευνας Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Εργαστηριακών Δοκίμων Πιστοποίησης και Ποιότητας (ΕΒΕΤΑΜ),
25. Ευρωπαϊκή Επιτροπή (- Ομάδα δράσης για την Ελλάδα)
26. Ένωση Εταιρειών Κινητής Τηλεφωνίας (ΕΕΚΤ)
27. Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδας (ΣΕΠΕ)
28. Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ)
29. Σύνδεσμος Εταιρειών Κινητών Εφαρμογών Ελλάδας (ΣΕΚΕΕ)
30. Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής Βορείου Ελλάδος (ΣΕΠΒΕ)
31. Υπουργείο Τουρισμού
32. Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Εφαρμογής του Υπουργείου Τουρισμού (ΕΥΣΕΥΤ)
33. Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ)
34. Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο της Ελλάδος (ΞΕΕ)
35. Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Επιβατηγού Ναυτιλίας
36. Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων
37. Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Τουριστικών & Ταξιδιωτικών Γραφείων/Hellenic Association of Travel and Tourist Agencies (ΗΑΤΤΑ)
38. Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Τουριστικών Επαγγελματικών Σκαφών Άνευ Πληρώματος (ΣΙΤΕΣΑΠ)
39. Ένωση Εφοπλιστών Κρουαζιερόπλοιων
40. Υπουργείο Πολιτισμού
41. Ειδική Υπηρεσία Τομέα Πολιτισμού (ΕΥΤΟΠ)
42. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
43. Σύνδεσμος Κατασκευαστών Ετοίμων Ενδυμάτων/ Σύνδεσμος Υποδηματοποιών (ΣΚΕΕ/ΕΛΣΕΒΒΥΕ)
44. Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ)
45. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (ΑΜΘ)
46. Ειδική Υπηρεσία ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ
47. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος «Περιβάλλον- Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠΠΕΡΑΑ)
48. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ)
49. Ελληνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΥΠΕΚΑ-ΕΚΠΑΑ)
50. Εθνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης
51. Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Ανακύκλωσης (ΣΕΒΑ)
52. Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εταιρειών Προστασίας Περιβάλλοντος
53. Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης

54. Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης (ΕΤΒΑ)
55. Υπουργείο Ανάπτυξης
56. Υπουργείο Παιδείας
57. Ειδική Γραμματεία Συμπράξεις Δημόσιου & Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)
58. Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΥΠΟΜΕΔΙ)
59. Ειδική Διαχειριστική Αρχή Μεταφορών (ΕΔΑ Μεταφορών)
60. Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος
61. Πανελλήνιο Συνδικάτο Χερσαίων Εμπορευματικών Μεταφορών
62. Ελληνική Εταιρία LOGISTICS
63. Πανελλήνια Ένωση επιχειρήσεων Διαμεταφοράς
64. Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Διεθνούς Διαμεταφορας και Επιχειρήσεων Ελλάδος
65. Πανεπιστήμιο Αιγαίου
66. Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Εφαρμογής δράσεων στους τομείς της Ενέργειας, του Φυσικού Πλούτου και της Κλιματικής Αλλαγής (ΕΥΣΕΔ ΕΝ/ΚΑ)
67. Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΓΓ ΕΚΑ)
68. Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ)
69. Ένωση Βιομηχανιών Ηλιακής Ενέργειας (ΕΒΗΕ)
70. Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών
71. Ελληνική Ένωση Αλουμινίου (ΕΕΑ)
72. Σύνδεσμος Ελλήνων Κατασκευαστών Αλουμινίου (ΣΕΚΑ)
73. Πανελλήνιος Σύνδεσμος Διογκωμένης Πολυστερίνης (ΠΑ.ΣΥ.ΔΙ.Π.)
74. Ελληνικός Σύνδεσμος Βιοαερίου (ΕΛ.ΣΥ.Β)
75. Σύνδεσμο Βιοκαυσίμων και Βιομάζας (ΣΒΙΒΕ)
76. Εθνικό Συμβούλιο Καινοτομίας (ΕΝΤΕΚΑ)
77. Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα
78. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης
79. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας
80. Σύνδεσμος Ελληνικού Οίνου (ΣΕΟ)
81. Σύνδεσμος Ελλήνων Κτηνοτρόφων (ΣΕΚ)
82. Ινστιτούτο Φυτικής Παραγωγής Βορείου Ελλάδος ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ
83. Πανελλήνια Ένωση Μικρομεσαίων Ιχθυοκαλλιεργητών

84. Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (ΣΕΒΤ)
85. Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΕΓΕΣ)
86. Σύνδεσμος Ελληνικών Θαλασσοκαλλιεργειών (ΣΕΘ)
87. Πανελλήνιος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Κατεψυγμένων Τροφίμων (ΠΑΣΕΚΤ)
88. Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εξαγωγέων Ελαιολάδου (ΣΕΒΙΤΕΛ)
89. Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ)
90. European Commission DG Entreprise & Industrie
91. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης - Τμήμα Αξιοποίησης προϊόντων φυτών μεγάλης καλλιέργειας
92. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης - Τμήμα Βάμβακος
93. Πόλος Ανάπτυξης Σουφλίου:
    - Γεωπ. Πανεπ. Αθηνών
    - Μεταξουργία Τσιακίρη και Σωματείο «Χρυσαλλίδας»
    - Τμήμα ΔΒΜ, Περ. ΑΜΘ, Έβρος
94. Corallia Hellenic Technology clusters initiative
95. Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης
96. Art Athina
97. Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου
98. Κλωστοϋφαντουργίες (ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΘΡΑΚΙΚΩΝ ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΩΝ)
99. Ένωση Ελληνικού Βιβλίου
100. Mediterra "Mastiha Shop"
101. Εβροφάρμα ΑΒΕΕ
102. ΡόδαξΑγρο
103. KORRES
104. Facets
105. Εμπειρογνώμονας ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων – Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών
106. ΤΡΑΙΝΟΣΕ
107. SARMED
108. TRADE LOGISTICS (FOURLIS)
109. A-B VASILOPOULOS
110. Goldair
111. HealthCare Cybernetics

112. Apivita
113. Mind Business Solutions
114. Τιτάναρ
115. S&B

Έγγραφα

Τίτλος εγγράφου	Τύπος εγγράφου	Ημερομηνία εγγράφου	Τοπικό στοιχείο αναφοράς	Στοιχείο αναφοράς της Επιτροπής	Άθροισμα ελέγχου	Αρχεία	Ημερομηνία αποστολής	Εστάλη από
Σύνοψη ΕΠΑνΕΚ για τους πολίτες	Σύνοψη πολιτών	12 Δεκ 2014			681048311	ΕΠΑνΕΚ_summary_v1.3_final	12 Δεκ 2014	niakdimi
Παραρτήματα ΕΠΑνΕΚ	Παραρτήματα προγράμματος	12 Δεκ 2014			3262707868	Παραρτήματα ΕΠΑνΕΚ	12 Δεκ 2014	niakdimi
Πίνακας Ιδιωτικής Συμμετοχής	Παραρτήματα προγράμματος	12 Δεκ 2014			4225489522	Πίνακας Ιδιωτικής Συμμετοχής	12 Δεκ 2014	niakdimi
Τελική Αξιολόγηση ΕΠΑνΕΚ	Σχέδιο έκθεσης για την εκ των προτέρων αξιολόγηση	12 Δεκ 2014			3060834790	ΤΕΛΙΚΗ_ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ_ΕΠΑΝΕΚ_11_12	12 Δεκ 2014	niakdimi
Agreed Action Plan_EAC G4_Public Procurement_26.11.2014_B	Τεκμηρίωση σχετικά με την εκτίμηση της δυνατότητας εφαρμογής και της εκπλήρωσης των εκ των προτέρων όρων	12 Δεκ 2014			4136158570	Agreed Action Plan_EAC G4_Public Procurement_26.11.2014_B	12 Δεκ 2014	niakdimi

Άθροισμα ελέγχου για όλα τα αναλυτικά δεδομένα: 3659238375